OBČINA ČRNOMELJ
OBČINSKI SVET
8340 Črnomelj, Trg svobode 3
tel. (07) 306-11-00, faks (07) 306-11-30
e-pošta: obcina.crnomelj@siol.net

Številka: 900-105/2018-1
Datum: 8. 10. 2018

ČLANOM OBČINSKEGA SVETA
OBČINE ČRNOMELJ

Zadeva: **SKLIC 31. REDNE SEJE OBČINSKEGA SVETA OBČINE ČRNOMELJ**

Na podlagi 33. člena Zakona o lokalni samoupravi (Ur.l. RS, št. 94/2007- UPB2, 27/2008 – odl. US, 76/2008, 79/2009, 51/2010, 84/2010- Odl. US in 40/2012-ZUJF), 18. člena Statuta občine Črnomelj (Ur.l. RS, št. 83/2011, 24/2014 in 66/2016) ter 23. in 25. člena Poslovnika Občinskega sveta Občine Črnomelj (Ur.l. RS, št. 103/2013 in 4/2018)

SKLICUJEM
31. redno sejo Občinskega sveta občine Črnomelj
v PONEDELJEK, 15. oktobra 2018, ob 16. uri
v sejni sobi občine Črnomelj, Trg svobode 3, Črnomelj

DNEVNI RED:

1. Otvoritev seje in ugotovitev prisotnosti.
2. Razprava in sklepanje o zapisniku 30. redne seje Občinskega sveta občine Črnomelj.
3. Poročilo Policijske postaje Črnomelj o varnostnih razmerah na območju občine Črnomelj v letu 2017.
4. Poročilo o izvajanju garancijske sheme za Dolenjsko (GSD) v letu 2017.
5. Predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Občinskega prostorskega načrta občine Črnomelj.
6. Predlog Sklepa o lokacijski preveritvi na območju ZN Danfoss Črnomelj.
7. Poročilo o organizaciji in izvedbi akcije urejanja in čiščenja okolja 2018 v občini Črnomelj.
8. Soglasje ustanovitelja k pobudi Občine Trebnje za odprtje nove lekarne.
9. Informacija o razdelitvi denarne pomoči po neurju s točo z dne 8.6.2018.
10. Predlog Letnega progama športa v občini Črnomelj za leto 2019.
11. Kadrovske zadeve.
12. Premoženjsko pravne zadeve.
13. Odgovori na vprašanja in pobude članov sveta.
14. Vprašanja in pobude članov sveta.

K točki 11: »Kadrovske zadeve« bo gradivo posredovano naknadno.

Županja občine Črnomelj
Mojca Čemas Stjepanovič, univ.dipl.ekon., l.r.

Vabljeni:
- g. Boris Korasa, Policijska postaja Črnomelj (k točki 3)
- ga. Miljana Balaban, Razvojni center Novo mesto d.o.o. (k točki 4)
- ga. Jelka Hudoklin, Acer Novo mesto d.o.o. (k točki 5)
- ga. Danijela Kure Kastelc, Sapo d.o.o. (k točki 6)
- Predstavniki medijev
- Občinska uprava občine Črnomelj

Obveščeni:
- Predsedniki krajevnih skupnosti v občini Črnomelj
- Predsedniki političnih strank, ki so zastopane v občinskem svetu

OBČINA ČRNOMELJ K točki 2
OBČINSKI SVET

Gradivo za sejo Občinskega sveta občine Črnomelj v oktobru 2018

Zadeva:

ZAPISNIK
30. redne seje Občinskega sveta občine Črnomelj, ki je bila 13. 9. 2018
v sejni sobi Občine Črnomelj, s pričetkom ob 16. uri

Sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj je vodila županja Mojca Čemas Stjepanovič.

Na seji je bilo prisotnih 20 članov sveta, kar je pomenilo, da je svet sklepčen in je pričel z delom. Odsotni so bili: Andrej Beličič in Tončka Jankovič, ki sta prišla pri točki 2; Maja Kocjan (opr.) in Henček Kosec.

Seji so prisostvovali tudi: Mitja Simič in Dušan Strgar, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije OE Novo mesto; Jelka Hudoklin, Acer Novo mesto, d.o.o.; Peter Črnič in Gregor Jevšček, Razvojno informacijski center Bela krajina; Marjan Kastelic, vodja Medobčinske inšpekcije in redarstva občine Bele krajine; novinarji in občinska uprava.

Po uvodnem pozdravu je županja odprla razpravo k predlogu dnevnega reda seje in predlagala, da se »Poročilo županje o izvrševanju proračuna občine Črnomelj za prvo polletje leta 2018«, ki so ga člani sveta prejeli z dopisom z dne 30.7.2018, uvrsti na dnevni red kot točka 9.

Razprave ni bilo.

Z 20 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Dnevni red 30. redne seje Občinskega sveta občine Črnomelj se z dodatno točko: »Poročilo županje o izvrševanju proračuna občine Črnomelj za prvo polletje leta 2018«, ki se jo na dnevni red uvrsti kot točko 9, sprejme v predloženi vsebini.

DNEVNI RED:
1. Otvoritev seje in ugotovitev prisotnosti.
2. Razprava in sklepanje o zapisniku 29. redne seje Občinskega sveta občine Črnomelj.
3. Predlog za izdajo Odloka za razglasitev nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Črnomelj.
4. Predlog za izdajo Odloka o spremembah in dopolnitvah Občinskega prostorskega načrta občine Črnomelj.
5. Predlog za izdajo Odloka o določitvi takse za obravnavo zasebnih pobud za spremembo namenske rabe prostora in o določitvi nadomestila stroškov lokacijske preveritve v občini Črnomelj.
6. Predlog Strategije razvoja turizma v destinaciji Bela krajina 2018-2022.
7. Poročilo o delu skupne občinske uprave – Medobčinska inšpekcije in redarstva občin Bele krajine za leto 2017.
8. Ocena izvajanja Občinskega programa varnosti občine Črnomelj za leto 2017.
9. Poročilo županje o izvrševanju proračuna občine Črnomelj za prvo polletje leta 2018.
10. Informacija o sodelovanju z mestom Baotou, LR Kitajska.
11. Odgovori na vprašanja in pobude članov sveta.
12. Vprašanja in pobude članov sveta.

K točki 1:
OTVORITEV SEJE IN UGOTOVITEV PRISOTNOSTI
Prisotnost članov sveta je bila ugotovljena ob začetku seje.

K točki 2:
RAZPRAVA IN SKLEPANJE O ZAPISNIKU 29. REDNE SEJE OBČINSKEGA SVETA OBČINE ČRNOMELJ

V razpravi je sodeloval Boris Grabrijan: V zapisniku 29. redne seje OS pri točki 5: »Predlog za izdajo Odloka za razglasitev nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Črnomelj« ni zapisana informacija, ki jo je podala Marija Prašin Kolbezen, OU: Na spletni strani ZVKD, kjer je objavljen grafičen del odloka, vplivno območje okrog Vodenice ni zmanjšano, grafični del ni spremenjen in je identičen prvemu predlogu. Pri točki 16: »Vprašanja in pobude članov sveta« manjka zapis njegove razprave oz. apel o zmernejšem podajanju informacij glede begunske problematike, predvsem s strani ljudi, ki se ukvarjajo s promocijo v naši občini.

Na sejo sta prišla Andrej Beličič in Tončka Jankovič, kar je pomenilo, da je na seji prisotnih 22 članov sveta.

Razprave več ni bilo, zato je županja predlagala glasovanje.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Zapisnik 29. redne seje Občinskega sveta občine Črnomelj, z dne 24. 7. 2018, se z dopolnitvami, sprejme v predloženi vsebini.

K točki 3:
PREDLOG ZA IZDAJO ODLOKA ZA RAZGLASITEV NEPREMIČNIH KULTURNIH SPOMENIKOV LOKALNEGA POMENA NA OBMOČJU OBČINE ČRNOMELJ

Točki sta prisostvovala Mitja Simič in Dušan Strgar, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije OE Novo mesto, ki sta podala uvodno obrazložitev: Že na julijski seji OS je bil Predlog za izdajo Odloka za razglasitev nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Črnomelj popravljen in usklajen, vendar sodelavki, ki sta bili na seji prisotni, očitno teh informacij nista imeli. Upoštevane so pripombe glede imen spomenikov, vplivno območje v primeru Vodénice je zmanjšano. Grafični del odloka, ki je priloga k odloku, je razviden na spletni strani Občine Črnomelj. Današnje gradivo je identično gradivu za julijsko sejo OS. Odlok je usklajen s strokovno službo občine.

V razpravi je sodeloval Boris Grabrijan: Občinski svet na julijski seji OS ni sprejel predloga za izdajo odloka, ker predstavnici zavoda nista poznali vseh odgovorov na vprašanja razpravljalcev. Danes je bilo v uvodu točke pojasnjeno in odgovorjeno na dileme in vprašanja.

Razprave več ni bilo, zato je županja predlagala glasovanje.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Predlog za izdajo Odloka za razglasitev nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Črnomelj se sprejme v predloženi vsebini.

Županja je predlagala, da se Predlog za izdajo Odloka za razglasitev nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Črnomelj spremeni v Predlog Odloka za razglasitev nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Črnomelj.

Razprave ni bilo.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Predlog za izdajo Odloka za razglasitev nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Črnomelj se spremeni v Predlog Odloka za razglasitev nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Črnomelj.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Odlok za razglasitev nepremičnih kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Črnomelj se sprejme v predloženi vsebini.

K točki 4:
PREDLOG ZA IZDAJO ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA OBČINE ČRNOMELJ

Člani sveta so prejeli popravek besedila Predloga za izdajo Odloka o spremembah in dopolnitvah Občinskega prostorskega načrta občine Črnomelj in mnenje Odbora za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo.

Točki je prisostvovala Jelka Hudoklin, Acer Novo mesto d.o.o.

V razpravi so sodelovali:

Andreja Švajger: Zanima jo ali s spremembami in dopolnitvami OPN več ni možna gradnja avtomehaničnih delavnic v podeželskih naseljih.

Jelka Hudoklin: V neuradnem prečiščenem besedilu Odloka o OPN občine Črnomelj, ki je objavljen na spletni strani občine, so vidne vse spremembe odloka. Avtomehanična delavnica ni črtana iz odloka.

Mira Radojčič: Na strani 123, naselje št. Bojanci, je v peti vrstici zapisano »gasilski dom, župnišče«. Ker v Bojancih ni župnišča, jo zanima za kaj gre? Ni pa navedena mrliška vežica kot skupni objekt.

Marija Prašin Kolbezen, OU: Župnišče na Bojancih izvira iz veljavnega odloka, ko je bila s strani pravoslavne cerkve podana pobuda o gradnji le-tega. Pobuda se je takrat v odlok zapisala. V postopku sprememb in dopolnitev OPN ni bilo podane pobude, da se gradnja župnišča črta iz veljavnega odloka.

Jelka Hudoklin: Odlok o OPN občine Črnomelj je potrebno brati v celoti. Če gre za obstoječe objekte, ki jih Predlog za izdajo Odloka o spremembah in dopolnitvah odlok o OPN občine Črnomelj ne navaja. V gradivu v tabeli od strani 110 do 166 so zapisani posebni pogoji urejanja prostora. Gre za urbanistične pogoje ali pa pogoje, ki so vezani na varstveni režim. Gradnja župnišča v Bojancih je dopustna, je planirana, ni pa obvezna.

Zdenka Vrtin: Na strani 120 in 121 je opisan podrobnejši PIP in drugi podatki za naselje Kanižarica. Govori se le o možnostih rekreacijskih poti, zelenih površin, drevoredov, ipd., nikjer pa ni omenjena novogradnja objektov. Pri blokih je zapisano, da individualne gradnje pomožnih objektov niso dopustne. Kako se bo kraj razvijal, če novogradnje niso dovoljene?

Jelka Hudoklin: Odlok o OPN občine Črnomelj je sestavljen iz strateškega in izvedbenega dela. Strateški del odloka govori o splošnih usmeritvah prostorskega razvoja, izvedbeni del pa je zelo

eksakten in sestavljen iz več delov. Le-ta ima najprej splošne izvedbene prostorske pogoje ali PIP-e. Le-ti so naprej razdeljeni na tri dele. Bloki v Kanižarici v podrobnejših PIP-ih niso omenjeni, ker je že iz namenske rabe prostora (priloga 1 - preglednica vrst pomožnih in začasnih objektov po posameznih podrobnejših namenskih rab prostora) razvidno, da je tam večstanovanjska gradnja predvidena.
Leopold Perko: Glede na vprašanje predhodnice dodatno sprašuje ali je na SKs dovoljena mehanična delavnica oz. vulkanizerstvo ali ne?

Marija Prašin Kolbezen, OU: Na SKs je dovoljena manjša obrt oz. proizvodnja kot dopolnilna dejavnost na kmetiji.

Alojz Puhek: V Dolnjem Suhorju pri Vinici je že dalj časa naprodaj kmetija. Kupec je bil že znan, z lastniki je bil že dogovorjen, da bi tam postavil rastlinjak za pridelavo eko zelenjave, vendar se je zataknilo pri pridobitvi dovoljenja za vrtino, iz katere bi pridobival vodo za zalivanje. S strani občine je bilo to preprečeno, zakaj?

Marija Prašin Kolbezen, OU: Postavitev rastlinjaka je bila predvidena na lokaciji, ki je po prostorskih aktih določena kot izjemna krajna. V izjemnih krajnah ni možno postavljati industrijskih objektov, kar intenzivna raba z rastlinjaki je.

Boris Grabrijan: V Brdarcih se načrtuje gradnja golf igrišča. Za kakšno površino gre? Golf igrišča so okolju izjemno nevarna, gre za enormne količine uporabe pesticidov.

Marija Prašin Kolbezen, OU: Gradnja golf igrišča v Brdarcih izvira iz veljavnega odloka in ni predmet postopka sprememb in dopolnitev OPN.

Jelka Hudoklin: Veljavni OPN, kakor tudi spremembe in dopolnitve OPN so šle čez postopek presoje vplivov na okolje. To pomeni, da je bilo izdelano okoljsko poročilo, z vsemi relevantnimi vsebinami, ki je bilo podlaga postopka za celovito presojo vplivov na okolje, ki jo izvede sektor na ministrstvu za okolje in prostor. Na koncu postopka, pred samim sprejetjem OPN-ja je ministrstvo izdalo odločbo, v kateri je zapisalo, da so vplivi izvedbe plana na okolje sprejemljivi. Golf igrišče ni predmet sprememb in dopolnitev OPN, tudi ni bilo podane pobude, da se le-to iz veljavnega odloka črta. Tudi golf igrišče je lahko ena od oblik turistične ponudbe in prepoznavnosti občine.

Boris Grabrijan: Na strani 126 so za naselje Damelj zapisani posebni PIP in drugi podatki. Ali so le-ti že v veljavi?

Marija Prašin Kolbezen, OU: Za naselje Damelj ni bilo podane nobene pobude. Na spletni strani občine, kjer je objavljeno neuradno prečiščeno besedilo Odloka o OPN občine Črnomelj, so vidne se spremembe odloka.

Boris Grabrijan: Na strani 129 je za naselje Dolenjci predviden OPPN kamp Dolenjci. Zanima ga, kje naj bi ta kamp bil.

Marija Prašin Kolbezen, OU: Gre za lokacijo ob regionalni cesti, le-ta je razvidna iz grafične priloge odloka in nima direktne povezave z reko Kolpo.

Boris Grabrijan: Vsaj tretjič že opozarja, da v Dolenjcih ni možnosti postaviti kampa ob vodi, to je neprimerno.

Marija Prašin Kolbezen, OU: Kamp ni predmet sprememb in dopolnitev OPN, izhaja iz veljavnega odloka. Lastniki zemljišč so tisti, ki podajo pobudo za namensko rabo prostora. Če lastnik zemljišča v navedenem primeru ne bi želel, da ta namenska raba prostora še ostane v veljavnem odloku, bi podal spremembo, vendar je ni.

Jelka Hudoklin: Postopek sprememb in dopolnitev OPN traja že nekaj let, danes ni prvo branje odloka. Seznanitev z dopolnjenim osnutkom SD OPN je bilo omogočeno z javno razgrnitvijo. V času javne razgrnitve je imela javnost možnost podaje pripomb na dopolnjen osnutek SD OPN in okoljsko poročilo. Veljavni odlok o OPN v Dolenjcih že predvideva kamp, pobude za spremembo ni bilo.

Boris Grabrijan: V prejšnji fazi sprejemanja dokumenta je pobudo oz. pomislek glede kampa v Dolenjcih že podal in ga sedaj ponavlja. Gre za okoljsko nesprejemljivo zadevo.

Zdenka Novak: Na Bezgovcu ob cesti je zgrajena kapelica. Zanima jo ali je le-ta postavljena v skladu z vsemi dovoljenji in prostorskimi akti?

Marija Prašin Kolbezen, OU: Kapelica je postavljena na kmetijskem zemljišču, v enotah EUP/PEUP na strani 157 ni omenjena.

Županja: Zadeva je v fazi preverjanja in v reševanju pri medobčinskem inšpektorju.

Leopold Perko: Se strinja s predhodnico, da v prostorskih načrtih ostane možnost gradnje golf igrišča v Brdarcih. Mogoče se pa kdaj najde investitor, ki bo le-tega tudi zgradil.

Županja je predlagala, da se na današnji seji sprejme le predlog za izdajo odloka. V kolikor kateri od članov sveta želi dodatno obrazložitev oz. pojasnilo obravnavanega odloka, se naj oglasi na oddelku za okolje, kjer bo s strani sodelavk prejel natančnejše odgovore in pojasnila.

Razprave več ni bilo, zato je županja predlagala glasovanje.

S 14 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Predlog za izdajo Odloka o spremembah in dopolnitvah Občinskega prostorskega načrta občine Črnomelj se z naslednjimi popravki:

- Na strani 50 se v tretjem odstavku 71. člena besedilo glasi:
  »Krmišča in staje zunaj območij stavbnih zemljišč so namenjeni krmljenju in zavetju rejnih živali na paši. Urejajo se skladno s kmetijsko zakonodajo, kot leseni enoetažni pritlični objekti na točkovnih temeljih, tlorisne velikosti do vključno 100 m^2, brez posebej utrjenih tal.«
- Na strani 50 in 51 se v četrtem odstavku 71. člena besedilo glasi:
  »Čebelnjak je pritličen objekt za postavitev čebeljih panjev s čebeljimi družinami v leseni izvedbi, lahko je premičen ali stalen. Proporci in oblikovanje objekta povzemajo obliko tradicionalnega slovenskega čebelnjaka, v urbanem okolju pa so lahko tudi sodobne oblike. Tlorisna površina na stavbnih zemljiščih je do vključno 100 m^2, zunaj območij stavbnih zemljišč, kjer so praviloma premični ali postavljeni na točkovnih temeljih, pa tlorisne površine do vključno 40 m^2. Čebelnjaki zunaj urbanih območij stavbnih zemljišč, ki služijo apiterapiji in so širši od 3,30 m, imajo simetrično dvokapnico z naklonom 35-45 stopinj. Lokacije stacionarnih ali premičnih čebelnjakov morajo biti določene tako, da območje preleta čebel iz panjev ne bo moteče. Postavitev je dopustna na podlagi pozitivnega mnenja čebelarske svetovalne službe, iz katerega izhaja, da je zemljišče, na katerem bi stal takšen čebelnjak, v skladu s predpisi, ki urejajo čebelarstvo, da je zemljišče vključeno v kataster čebelje paše in čebelarski pašni red ter da je investitor vpisan v priznano rejsko organizacijo za kranjsko čebelo.«

- Posledično glede na zgoraj navedene popravke se: v Prilogi 1 popravi opomba št. 10 tako, da se glasi: »Čebelnjak na točkovnih temeljih in le do 40 m^2 površine.«; v Prilogi 2 v točki 12 se črta stavek: »Zunanja dolžina objekta z asimetrično streho ne sme presegati 6,00 m.«

sprejme v predloženi vsebini.

K točki 5:
PREDLOG ZA IZDAJO ODLOKA O DOLOČITVI TAKSE ZA OBRAVNAVO ZASEBNIH POBUD ZA SPREMEMBO NAMENSKE RABE PROSTORA IN O DOLOČITVI NADOMESTILA STROŠKOV LOKACIJSKE PREVERITVE V OBČINI ČRNOMELJ

Marija Prašin Kolbezen, OU je podala uvodno obrazložitev.

Nataša Hudelja, predsednica Odbora za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo je obrazložila mnenje odbora: Odbor za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo je gradivo obravnaval na seji 10.9.2018 in sprejel naslednja sklepa:

1. Odbor za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo ne sprejme predloga za izdajo Odloka.
2. Odbor za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo predlaga popravek 3. člena Predloga za izdajo odloka o določitvi takse za obravnavo zasebnih pobud za spremembo namenske rabe prostora in o določitvi nadomestila stroškov lokacijske preveritve v občini Črnomelj. Predlog popravljenega besedila 3. člena se na novo glasi: »3. člen (stroški lokacijske preveritve) (1) Višina nadomestila stroškov za izvedbo postopka posamezne lokacijske preveritev znaša: - za določanje obsega stavbnega zemljišča pri posamični poselitvi 1000,00 eurov, - za individualno odstopanje od prostorskih izvedbenih pogojev za manj zahtevne in zahtevne objekte 2000,00 eurov in enostavne in nezahtevne objekte 1000 eurov, - za omogočanje začasne rabe prostora 1500,00 eurov.«

V razpravi je sodeloval Leopold Perko: Podpira sklepe Odbora za gospodarstvo in komunalno infrastrukturo in predlaga, da se tudi v 2. členu odloka višina takse za posamezno pobudo za spremembo namenske rabe prostora, zniža in sicer: - za spremembo osnovne namenske rabe prostora 200 eur; za spremembo podrobnejše namenske rabe prostora: 150 eur.

Marija Prašin Kolbezen, OU: V postopku sprememb in dopolnitev OPN občine Črnomelj je bilo obravnavanih 600 pobud in je glede na okvirne izračune znašal cca. 350 eur, taksa v dosedanjem postopku je znašala 40,70 eur, kar predstavlja le 11,6 % pokritosti stroška priprave prostorskega akta. Ključni namen odloka je, da se za obravnavo pobud pobudnikom oz. investitorjem za spremembo namenske rabe zemljišč ter lokacijske preveritve določi nadomestilo stroškov, ki nastanejo v teh postopkih.

Razprave več ni bilo, zato je županja predlagala glasovanje.

Z 11 glasovi za in 10 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Predlog za izdajo Odloka o določitvi takse za obravnavo zasebnih pobud za spremembo namenske rabe prostora in o določitvi nadomestila stroškov lokacijske preveritve v občini Črnomelj se s 3. členom, ki se na novo glasi: »3. člen (stroški lokacijske preveritve) (1) Višina nadomestila stroškov za izvedbo postopka posamezne lokacijske preveritev znaša: - za določanje obsega stavbnega zemljišča pri posamični poselitvi 1000,00 eurov, - za individualno odstopanje od prostorskih izvedbenih pogojev za manj zahtevne in zahtevne objekte 2000,00 eurov in enostavne in nezahtevne objekte 1000 eurov, - za omogočanje začasne rabe prostora 1500,00 eurov.« sprejme v predloženi vsebini.

Županja je predlagala, da se Predlog za izdajo Odloka o določitvi takse za obravnavo zasebnih pobud za spremembo namenske rabe prostora in o določitvi nadomestila stroškov lokacijske preveritve v občini Črnomelj spremeni v Predlog Odloka o določitvi takse za obravnavo zasebnih pobud za spremembo namenske rabe prostora in o določitvi nadomestila stroškov lokacijske preveritve v občini Črnomelj.

Ker razprave ni bilo, je predlagala glasovanje.

S 14 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Predlog za izdajo Odloka o določitvi takse za obravnavo zasebnih pobud za spremembo namenske rabe prostora in o določitvi nadomestila stroškov lokacijske preveritve v občini Črnomelj se spremeni v Predlog Odloka o določitvi takse za obravnavo zasebnih pobud za spremembo namenske rabe prostora in o določitvi nadomestila stroškov lokacijske preveritve v občini Črnomelj.

S 13 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Odlok o določitvi takse za obravnavo zasebnih pobud za spremembo namenske rabe prostora in o določitvi nadomestila stroškov lokacijske preveritve v občini Črnomelj se s 3. členom, ki se na novo glasi: »3. člen (stroški lokacijske preveritve) (1) Višina nadomestila stroškov za izvedbo postopka posamezne lokacijske preveritev znaša: - za določanje obsega stavbnega zemljišča pri posamični poselitvi 1000,00 eurov, - za individualno odstopanje od prostorskih izvedbenih pogojev za manj zahtevne in zahtevne objekte 2000,00 eurov in enostavne in nezahtevne objekte 1000 eurov, - za omogočanje začasne rabe prostora 1500,00 eurov.« sprejme v predloženi vsebini.

K točki 6:
PREDLOG STRATEGIJE RAZVOJA TURIZMA V DESTINACIJI BELA KRAJINA 2018-2022

Točki sta prisostvovala Peter Črnič in Gregor Jevšček, Razvojno informacijski center Bela krajina.

Branislav Adlešič: V tabeli 7, str. 13 je opisano delovanje DMMO – organizacije za management in promocijo destinacije, katera naj bi imela vodjo in dva oddelka. Sprašuje ali gre za nove zaposlitve ali pa bodo delo v organizaciji opravljali že zaposleni v RIC-u oz. v TIC-ih belokranjskih občin? Ali bo strošek delovanja omenjenega telesa dodatno breme občinskih proračunov? Ali strategija razvoja turizma kakor koli dodatno bremeni občinske proračune?

Peter Črnič: Predlogu Strategije razvoja turizma v destinaciji Bela krajina 2018-2022 je priložen tudi stroškovnik. Večino aktivnosti se že izvaja z zaposlenimi. Nova zaposlitev je financirana iz sredstev, ki jih je RIC Bela krajina pridobil za projekt na Javnem razpisu za sofinanciranje razvoja in promocije turistične ponudbe vodilnih turističnih destinacij v Sloveniji. Proračunska vrednost operacije znaša 265.671,67 EUR, 80 % sredstev zagotavlja ministrstvo, 20 % sredstev pa je potrebno zagotoviti s proračuni občin.

Gregor Jevšček: Proračunska vrednost operacije znaša 265.671,67 EUR za leti 2018/2019. Sredstva navedenega razpisa krijejo dobršen del aktivnosti, ki so začrtane v strategiji. Strategija se že izvaja, prav zaradi omenjenega razpisa in nekaterih drugih aktivnosti. V letošnjem letu bi potrebovali 31.623,33 EUR proračunskih sredstev, s čimer bi pokrili delež nepriznanih stroškov razpisa. Za proračun občine Črnomelj bi to pomenilo 15.811,67 EUR. Gre za dodatna proračunska sredstva občin, ki jih je potrebno zagotavljati zaradi razpisa.

Jože Veselič: Že velikokrat je bilo rečeno, da se bo RIC Bela krajina začel samostojno financirat, vendar temu ni tako. Danes je pred nami predlog za dodatna proračunska sredstva. Koliko sredstev

občina že namenja RIC-u? Predloga o dodatnih proračunskih sredstvih javnemu zavodu ne more podpreti.

Županja je razpravo prekinila, ker se le-ta ne nanaša na strategijo, temveč se razpravlja o sredstvih javnega zavoda.

Boris Grabrijan: Kako se izračuna povprečen strošek turista na dan v Beli krajini?

Gregor Jevšček: Pravih kazalnikov RIC Bela krajina nima. Edini kazalnik bi lahko bila izvedena anketa med turisti, gosti. V lanskem letu je bilo v Beli krajini 71.000 nočitev, nočitev na osebo stane povprečno 20-25 EUR. Iz navedenih podatkov smo tako izračunali kolikšen je strošek turista na dan.

Boris Grabrijan: Gre za zelo optimistične podatke. Sprašuje, kje v Beli krajini stane nočitev 25 EUR?

Peter Črnič: Izvedena je bila anketa, ki je pokazala, da gosti v Beli krajini porabijo cca. 50 EUR/dan, kar je zelo nizka številka, povprečje v Sloveniji je 120 EUR/dan. Naš cilj do leta 2022 je dvig na 100 EUR/dan. Vsi podatki o dnevni potrošnji turistov bazirajo na anketah, ker drugega podatka ni.

Boris Grabrijan: V Beli krajini ni kampa, kjer nočitev stane 25 EUR. Še noben gost oz. tabornik v Marindolu ni nikoli plačal turistične takse, jih pa je letno cca. 2000. Število 71.000 nočitev ne pomeni ničesar, saj tukaj verjetno ni zajete niti polovice turistične takse. Prikazani izračuni, kakor vsi ostali izračuni, ki izhajajo iz njih, so zato netočni in varljivi.

Peter Črnič: Podlaga za izdelavo strategije je bila predhodno izdelana analiza, kjer pa je bil vzorec premajhen, vendar kljub temu je bil to edini podatek, ki smo ga lahko zbrali.

Nataša Hudelja: Cilji razvoja turizma v destinaciji Bela krajina 2018-2022 so prava usmeritev, ki bodo turizem v Beli krajini dvignili na višji nivo in doprinesli k večjemu zadovoljstvu naših obiskovalcev. Strategijo razvoja turizma podpira.

Razprave več ni bilo, zato je županje predlagala glasovanje.

Z 19 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Strategijo razvoja turizma v destinaciji Bela krajina 2018 – 2022 se sprejme v predloženi vsebini.

K točki 7:
POROČILO O DELU SKUPNE OBČINSKE UPRAVE - MEDOBČINSKE INŠPEKCIJE IN REDARSTVA OBČIN BELE KRAJINE ZA LETO 2017

Točki je prisostvoval Marjan Kastelic, vodja Medobčinske inšpekcije in redarstva občine Bele krajine, ki je podal uvodno obrazložitev.

V razpravi so sodelovali:

Leopold Perko: Iz števila izdanih plačilnih nalog je razvidno, da vsak 22 občan občine Črnomelj, vsak 42 občan občine Metlike in vsak 250 občan občine Semič dobi plačilni nalog. Zakaj takšna razlika, prosi za obrazložitev. Na problematiko plakatiranja je že večkrat opozoril. Iz poročila je razvidno, da nadzora nad plakatiranjem v občini Črnomelj v letu 2017 skoraj ni bilo. Zakaj ne, saj stanje predvsem na avtobusnih postajah, ni najboljše?

Marjan Kastelic: Glede števila izdanih plačilnih nalogov lahko le reče, da je v Semiču zadostno število parkirnih mest, zato storjenih prekrškov glede parkiranja ni veliko. V Črnomlju parkirnih mest primanjkuje, kar ima za posledico tudi večje število prekrškov glede parkiranja. Posebnih nadzorov nad plakatiranjem v letu 2017 ni bilo. Izvedenih je bilo sedem inšpekcijskih nadzorov, v dveh primerih smo kršitelje opozorili, v vseh primerih so opozorila upoštevali in plakate takoj odstranili.

Leopold Perko: Najbolj moteče je plakatiranje na avtobusnih postajah oz. javnih površinah.

Marjan Kastelic: V naslednjem tednu bo izveden nadzor nad plakatiranjem na javnih površinah.

Zdenka Vrtin: Število določenih prekrškov se povečuje, kar je zaskrbljujoče. Javno mnenje je, da je vandalizma v občini veliko, predvsem v mestih, ob določenih časovnih terminih, vikendih, javnih dogodkih. Iz obravnavanega poročila tega ni opaziti, lahko bi rekli, da vandalizma sploh ni oz. je zanemarljivo. Tudi število kršitev v zvezi s prepovedanimi drogami se zdi mnogim nizko.

Marjan Kastelic: Oba prej izpostavljena področja sta v pristojnosti policije. Vandalizem se dogaja v glavnem v nočnem času in ob vikendih.

Boris Grabrijan: Leto ali dve nazaj je pohvalil, da se je končno nekaj premaknilo pri urejanju zadev na območju ob reki Kolpi. Sedaj je zadeva zastala. V letošnji turistični sezoni ni zaznal nadzora redarske službe na območju ob reki Kolpi. Neurejeno parkiranje po cestah, poteh se je zopet vrnilo nazaj in zelo moti kakršnokoli dejavnost in tudi varnost.

Marjan Kastelic: V času poletne turistične sezone je redarstvo redno kontroliralo režim na reki Kolpi (od Gribelj do Prelesja), vsaj enkrat do dvakrat dnevno. Redarja sta delo opravljala v dopoldanskem in popoldanskem času, opravljene so bile kontrole tudi čez vikende, s sodelovanjem Ribiške družine Črnomelj. Prekrški so bili zaznani, izrečene so bile sankcije, veliko ljudi pa je dobilo tudi le ustno opozorilo. Glede lokacije Adlešiči je bilo redarjema naročeno, da ljudi ne le sankcionirata, temveč se z redarskim avtom zapeljeta do Kolpe, da ju ljudje opazijo. Ko so ljudje opazili redarski avto, so svoja vozila preparkirali, tisti pa, ki tega niso storili, so jim bile izrečene sankcije.

Boris Grabrijan: Ne strinja se s povedanim, da bi kopalci v Adlešičih svoja vozila premikali, ko so opazili redarski avto. Navadili so se, da se nič ne zgodi in zato svoja vozila parkirali vse povsod. Tudi letos, kot skoraj vsako leto, je bila na kopališču Adlešiči intervencija oživljanja človeka. Zaradi parkiranih avtomobilov ob in na cesti zdravniška ekipa ni tako enostavno prišla do ponesrečenca. Do naslednje seje OS naj vodja MIR pripravi konkretnejše podatke kaj točno je bilo narejeno v Adlešičih oz. na problematičnih poteh, koliko opozoril, kazni je bilo izrečenih.

Anica Železnjak: Ali redarska služba izvaja nadzor nad vozniki na pokopališču v Vojni vasi? Baje se kar veliko ljudi s svojimi vozili pripelje na pokopališče, tudi takšni, ki bi na pokopališče lahko prišli peš.

Marjan Kastelic: Z zadevo smo seznanjeni in zadeva se kontrolira. Bila je izrečena tudi že globa. Apelira na občane, da v primeru kršitve pokličejo redarsko službo oz. policijo.

Razprave več ni bilo, zato je županja predlagala glasovanje.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Poročilo o delu skupne občinske uprave Medobčinska inšpekcija in redarstvo občin Bele krajine za leto 2017 se sprejme v predloženi vsebini.

K točki 8:
OCENA IZVAJANJA OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI OBČINE ČRNOMELJ ZA LETO 2017

Točki je prisostvoval Marjan Kastelic, vodja Medobčinske inšpekcije in redarstva občine Bele krajine, ki je podal uvodno obrazložitev.

Razprave ni bilo.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Sprejme se popravljeno Oceno izvajanja občinskega programa varnosti občine Črnomelj za leto 2017.

K točki 9:
POROČILO ŽUPANJE O IZVRŠEVANJU PRORAČUNA OBČINE ČRNOMELJ ZA PRVO POLLETJE LETA 2018

Razprave ni bilo.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Poročilo županje o izvrševanju proračuna občine Črnomelj za prvo polletje leta 2018 se sprejme v predloženi vsebini.

K točki 10:
INFORMACIJA O SODELOVANJU Z MESTOM BAOTOU, LR KITAJSKA

Razprave ni bilo.

Z 22 glasovi za in 0 proti je bil sprejet naslednji SKLEP:
Občinski svet občine Črnomelj se je seznanil z informacijo o sodelovanju Občine Črnomelj z mestom Baotou, LR Kitajska.

K točki 11:
ODGOVORI NA VPRAŠANJA IN POBUDE ČLANOV SVETA

Boris Grabrijan:
1. Z odgovorom JP Komunala Črnomelj d.o.o. glede pripomb na slabo izvedena dela izgradnje vodovoda v Malih in Velikih selih ni zadovoljen. V odgovoru je navedeno, da ne manjka nobena cestna kapa, kar ne drži.

Županja: Glede na razgovor z direktorjem JP Komunala Črnomelj d.o.o. bodo dela, ki so bila dogovorjena na terenu, realizirana do konec septembra 2018.

Stanislav Starešinič:
1. Z odgovorom RIC Bela krajina, ki se nanaša na karto kolesarskih poti, ni zadovoljen. Ne vidi razloga da Slovenska turnokolesarska pot ni vrisana v zemljevid kolesarskih poti Bele krajine.

Andrej Beličič:
1. Način odgovarjanja na vprašanja in pobude članov OS, tako JP Komunala d.o.o. kot tudi RIC Bela krajina, ni primeren.

Leopold Perko:

1. Iz odgovora OU glede pobude po sanaciji brvi v Pustem Gradcu je razvidno, da naj bi ob izvedbi sanacije brvi čez Dobličico zamenjali še par dotrajanih podnic na brvi v Pustem Gradcu. Zanima ga, kdaj to bo, saj ne gre za velik poseg.

Branislav Adlešič:

1. Člani OS smo na seji prejeli odgovor glede vzdrževanja ŠRC Loka, ki pa ni popoln. Na 28. redni seji OS je opozoril tudi na mrežo ob košarkarskem igrišču, ki je uničena in nevarna, zato jo je potrebno sanirat, da ne bo prišlo do kakšne nesreče/poškodbe. Predlaga postavitev vrat. Tudi košarkarski koš je neuporaben, ker visi na eno stran in bi ga bilo potrebno sanirat oz. zamenjat.
2. V odgovoru glede ankete in prireditve Jurjevanje je zapisano, da bo odgovore oz. komentar na sami seji OS podal direktor RIC-a Bela krajina, vendar ga na seji ni. Tema »Jurjevanje« in »jurjevanjska draga« naj bo predmet razprave naslednje sestave občinskega sveta.

K točki 12:
VPRAŠANJA IN POBUDE ČLANOV SVETA

Mira Radojčič:

1. Kaj se dogaja z investicijo javne razsvetljave na Bojancih? Že lansko leto, na prazniku KS, je bilo obljubljeno, da bo le-ta narejena. Vsa dokumentacija je pridobljena.
2. Makadamsko parkirišče pred pekarno nasproti pošte je v katastrofalnem stanju in kot takšno kazi videz Črnomlja. Prav tako bi bilo potrebno urediti makadamska parkirna mesta ob platoju stavbe Einsiedler.

Županja: Makadamsko parkirišče pred pekarno nasproti pošte je privat lastnina.

Branislav Adlešič:

1. Izza stanovanjskega bloka Cankarjeva ulica 2a je v tleh luknja in postavlja se vprašanje kaj se izpod nje skriva, saj tam poteka toplotna kineta. Verjetno prihaja do izpiranja, zato se naj preveri kako je z zadevo, da ne bo prišlo do kakšne nesreče.
2. Naj se opravi razgovor z lastnikoma zemljišč, ki so potrebna za ureditev pešpoti v Vojni vasi.

Cvetka Aupič:

1. Daje pobudo oz. sprašuje ali je možno urediti parkirišče za invalide oz. težje mobilne osebe ob stari mrliški vežici v Vojni vasi. Gre za ljudi, ki sami niso sposobni priti od parkirišča do pokopališča. Če bi lahko parkirali zgoraj na pokopališču, bi jim tako olajšali pot do groba in tudi udeležbi na pogrebih.

Andrej Beličič:

1. Kakšne so aktivnosti glede daljnovoda 2 x 110 kV RTP Kočevje - RTP Črnomelj?

Županja: Zadeva je na sodišču, tožena stranka je Elektro Ljubljana.

Zdenka Vrtin:

1. Navedla je primer občana, ki je zaradi takšnih in drugačnim razlogov šele sedaj lahko saniral streho, ki jo je poškodovalo neurju s točo. Poškodovanih salonitnih plošč ne more oddati na deponijo Vranoviči, ker jih javno podjetje ne sprejema več. Zaradi tega je razočaran, občani pred njim so to lahko storili.

Leopold Perko:
1. V kateri fazi je izgradnja avtobusne postaje in varnostne ograje na Tanči gori?

Andreja Švajger:
1. Ali sta vrisana pešpot do cerkvice v Pustem Gradcu in most, ki povezuje Pusti Gradec in Črešnjevec?

Ivanka Štukelj:
1. Opozorila je na luknjo pri kontejnerjih na Ulici Pod gozdom.

Alojz Puhek:
1. Pri kamnolomu v Dolnjem Suhorju opaža veliko smeti, zato predlaga, da se tam postavi kakšen koš.

Tončka Jankovič:
1. Ne vidi rešitve v postavitvi košev. Tisti, ki nima kulture bo vseeno vrgel mimo koša, kar se dogaja. Tam je potrebna označba prepovedi odlaganja smeti, postavitev kamere in ustrezno sankcioniranje kršiteljev.

Anica Železnjak:
1. Posreduje vprašanje občana: Ali je vrtec Črnomelj prejel kakšne donacije (finančna sredstva) in za kaj jih je namenil?
2. Kako potekajo priprave na rekonstrukcijo Grajske ceste?

Boris Grabrijan:
1. Predlaga, da se zemljevid kolesarskih poti, ki jo je izdal in založil RIC Bela krajina, TD Vigred Metlika in JZ Kulturni center Semič umakne iz distribucije, ker je neprimeren zaradi številnih napak.
2. Občinskemu svetu se naj predloži poročilo o pobrani parkirnini na območju ob reki Kolpi v letošnji sezoni.
3. Kot direktor javnega zavoda KP Kolpa je prejel vprašanje in odgovor bo podal na tem mestu. Vprašanje se nanaša na suho dolino v Sinjem Vrhu. Koliko del je javni zavod tam opravil? Lahko reče, da je javni zavod v letu 2016 glavnino del - čiščenje kmetijskih površin opravil tam. V letu 2017 ni bilo nobene pobude za kakršnakoli dela. V letu 2018, šele sedaj, po zastavljenem vprašanju, so prišle tri pobude za urejanje kmetijskih površin, ki pa so v glavnem gozdovi. Od tega eden pobudnik ni lastnik zemljišča, ampak je solastnik z občino, ki ni dala nobenega mnenja o tej zadevi. Bilo je vprašano tudi kako je s kmetijskimi subvencijami. Ni predmet tega, je pa predmet našega obrazca, da vemo za kaj gre. Ali nekdo uveljavlja kmetijsko subvencijo za ta namen in nas prosi, da nam zastonj obdelamo površino. To je najmanj kar moramo vedet. Ni pa bila nikoli ovira se dogovorit, če je bil kakšen poseben problem. Dvakrat se državni denar za eno zadevo ne more dajat. V Sinjem Vrhu je trajnost problem. Nekdo začne kmetovat, pa 20 mesecev kmetuje, ko dobi novo službo preneha kmetovat in spet se vse zaraste. Kontinuitete ni, gre za zelo resen problem. Kakorkoli že, stroj bo tudi danes in jutri tam in bo delal kar se delat da, večjih premikov v tem okolju javni zavod ne more narediti. Brez ljudi in brez lastnikov se kmetijske krajine ne da vzdrževat.

Jože Veselič:
1. Kako potekajo aktivnosti za gradnjo vrtca v Loki?

Županja: Postopki tečejo. Z jutrišnjem dnem začnemo s prvimi pogajanji z zasebnim partnerjem.

2. Kako potekajo aktivnosti glede gradnje OŠ Loka?

Županja: Glede projekta, ki ima že gradbeno dovoljenje, še vedno potekajo usklajevanja z ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport. Gradbeno dovoljenje za rušenje je že pridobljeno, čaka se zelena luč s strani pristojnega ministrstva. Verjame, da bomo v šolskem letu 2018/2019 pričeli z investicijo.

Andrej Beličič:
1. Glede na razpravo predhodnice predlaga, da se podaljša odvzem salonitne kritine na deponiji Vranoviči.

Ivanka Štukelj:
1. Naj se pomaga ljudem, ki objektov, poškodovanih v neurju s točo, še niso sanirali.

Županja: Posamezniki, ki svojih objektov še niso sanirali, naj vlogo za finančno pomoč podajo na Rdeči križ Črnomelj.

Lidija Malešič:
1. Po Črnomlju je veliko odprtih gradbišč: - Arheologi v Ulici Lojzeta Fabjana so že pred časom končali z delom, vendar ulica je še vedno razkopana, ob dežju zaliva temelje hiš, dela se velika škoda. - Težave nastajajo zaradi nedokončanega nadvoza na cesti proti Esolu, otežen je dostop do rekreacijskega prostora. - V času sanacije stopnic pri OŠ Mirana Jarca je bilo kar nekaj dni, ko se del ni izvajalo.

Tončka Jankovič:
1. Prebrala je prošnjo Vere Vardjan: »Ker že leta prosim in se obračam na različne naslove na občini in ni do sedaj bilo še nobenega učinka, sem se obrnila na občinski svet. Na spletni strani občine sem zasledila, da objavljate napačne podatke o meni in moji dejavnosti. Sporočam vam, da v bodoče na vaših spletnih straneh ne objavljate, ker želim sebe in svojo dejavnost sama promovirat.«

Seja Občinskega sveta občine Črnomelj je bila zaključena ob 18.35.

Zapisala:
Antonija Hiti

Županja
Mojca Čemas Stjepanovič, univ.dipl.ekon.

Številka: 900-92/2018

OBČINA ČRNOMELJ

K točki 3

OBČINSKI SVET

Gradivo za sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj v OKTOBRU 2018

Zadeva: **VARNOSTNE RAZMERE NA OBMOČJU OBČINE ČRNOMELJ V LETU 2017 – *poročilo Policijske postaja Črnomelj***

Tudi letos smo v skladu s programom dela Občinskega sveta Občine Črnomelj Policijsko postajo Črnomelj pozvali k predložitvi Informacije o stanju varnostnih razmer na območju Občine Črnomelj v preteklem letu.

Podrobnejši podatki o delu Policijske postaje Črnomelj v letu 2017 so podani v priloženem poročilu.

PREDLOG SKLEPA:

Poročilo Policijske postaje Črnomelj o stanju varnostnih razmer na območju Občine Črnomelj v letu 2017 se sprejme kot informacija.

Številka: 223-2/2018

Pripravil:
Jože Migalič, l.r.

Predlagateljica:
Županja, Mojca Čemas Stjepanovič, univ.dipl.ekon., l.r.

MNENJE ODBORA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI:
Mnenje Odbora za družbene dejavnosti bo posredovano naknadno.

Predsednik
Odbora za družbene dejavnosti
Branislav Adlešič, l.r.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

POLICIJA

Policijska uprava Novo mesto
Policijska postaja Črnomelj

Lokve 90, 8340 Črnomelj

T: 07 356 66 00
F: 07 356 66 02
E: pp_crnomelj.punm@policija.si
www.policija.si

CREG081979

OBČINA ČRNOMELJ
PREJETO 03. 09. 2018
ŠIFRA ZAD. 223-2/2018-1
PRIL. 1
VREDN. 1
601

Občina Črnomelj
Trg svobode 3
8340 Črnomelj

Številka: 0101-2/2018/7 (3J693-1)
Datum: 3. 9. 2018

VARNOSTNE RAZMERE NA OBMOČJU OBČINE ČRNOMELJ V LETU 2017

- Informacija članom Občinskega sveta Občine Črnomelj -

Značilnosti dela Policijske postaje Črnomelj v letu 2017

Delo Policijske postaje Črnomelj je v letu 2017 temeljilo na policijskem delu v skupnosti, na partnerskem sodelovanju s prebivalci in prilagajanju okoliščinam. Naš osnovni cilj je bil zagotavljanje varnosti vseh prebivalcem na našem območju in krepitev zaupanja javnosti. Delo policistov je bilo usmerjeno v učinkovito načrtovanje in organiziranje dela in ocenjujemo, da smo prebivalcem zagotavljali ugodne varnostne razmere.

So pa prvo polletje 2018 dela na Policijski postaji Črnomelj zaznamovale povečane ilegalne migracije oziroma število prijetih in obravnavanih ilegalnih prebežnikov, predvsem iz severno afriških držav, in postopki povezani s tem.

Preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kriminalitete

Policisti Policijske postaje Črnomelj smo v letu 2017 na območju občine Črnomelj obravnavali 479 (490/218)[1] kaznivih dejanj. Uspešno smo preiskali 70,8% kaznivih dejanj. Stopnja preiskanosti je bila za 22,6% boljša od povprečja preiskanosti kaznivih dejanj v Republiki Sloveniji. Hujših kaznivih dejanj zoper življenje in telo v letu 2017 nismo obravnavali. V sodelovanju s Sektorjem kriminalistične policije Policijske uprave Novo mesto in drugimi državnimi organi se uspešno soočamo z odkrivanjem in preiskovanjem gospodarske kriminalitete. Obravnavali smo 95 (92/9) kaznivih dejanj s področja gospodarske kriminalitete.

Že v preteklih letih smo veliko pozornosti namenjali odkrivanju in preiskovanju kaznivih dejanj zoper zakonsko zvezo, družino in otroke. Pri raziskovanju kaznivih dejanj zelo dobro sodelujemo s Centrom za socialno delo Črnomelj, varnimi hišami, izobraževalnimi ustanovami,

[1] V oklepajih so podatki za **leto 2016/prvo polletje 2018**

zdravstvenimi ustanovami in nevladnimi organizacijami. Število obravnavanih kaznivih dejanj nasilja v družini se je v letu 2017 ponovno povečalo in sicer smo obravnavali 15 (17/11) kaznivih dejanj. Sodelovanje z omenjenimi organizacijami se odraža tudi pri prepoznavi in naznanitvi nasilnih dejanj, saj smo obravnavali 13 (12/5) kaznivih dejanj zanemarjanje mladoletne osebe in surovo ravnanje. Ukrepali smo zoper storilce in zaščitili mladoletne žrtve nasilja. Veliko dela smo namenili tudi preventivnim dejavnostim, ki so bile usmerjene v prepoznavo nasilja nad otroki, zanemarjanja otrok in dolžnostnim ravnanjem ob zaznavi takih primerov.

V letu 2017 smo obravnavali 297 (294/81) kaznivih dejanj zoper premoženje. Največ je bilo tatvin, sledijo velike tatvine in goljufije.

Vzdrževanje javnega reda in zagotavljanje splošne varnosti ljudi in premoženja

Na področju splošnih policijskih nalog množičnih kršitev javnega reda in miru na območju občine Črnomelj nismo obravnavali. V sodelovanju z organizatorji javnih prireditev in varnostnimi službami smo preprečili hujše kršitve in kazniva dejanja na večjih javnih prireditvah. V lanskem letu beležimo porast števila kršitev določil Zakona o varstvu javnega reda in miru za 20% glede na leto 2016. Prevladovale so kršitve povezane z nedostojnim vedenjem na javnem kraju, nedostojno vedenje do uradne osebe in kršitve z elementi nasilja v družini ter kampiranje na javnem kraju, ki za to ni določen. Učinkoviti smo bili na področju odkrivanja nedovoljene posesti orožja in sicer smo obravnavali 4 (19/3) kršitev glede na leto 2016. Manj učinkoviti smo bili v boju proti prepovedanim drogam, saj smo zaznali in obravnavali 24 (44/4) kršitev Zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami.

Zagotavljanje varnosti cestnega prometa

V letu 2016 je bila prometna varnost na območju občine Črnomelj dobra, saj smo sicer obravnavali za 17% več prometnih nesreč kot v letu 2016, vendar so bile posledice le-teh bistveno manjše. Obravnavali nismo nobene (1/0) prometne nesreče s smrtnim izidom. V nesrečah se je hudo telesno poškodovalo 10 (4/2) udeležencev in 39 (40/13) lahko telesno poškodovalo. Najpogostejši vzrok prometnih nesreč je bil preteklem letu neprilagojena hitrost, sledijo vzroki nepravilne strani in smeri, neupoštevanja pravil o prednosti in ostali vzroki v manjšem številu.

Policisti Policijske postaje Črnomelj smo svoje ukrepe prilagajali razmeram v prometu, delovali proaktivno in naloge načrtovali glede na pričakovano problematiko (turistična sezona, motoristična in kolesarska sezona, začetek šolskega leta ipd.). Izvedene so bile tudi posebne oblike nadzorov kot je nadzor prevoza otrok v šolo, kontrola tovornih vozil in avtobusov ter naloge povezane z varstvom šolskih otrok.

Nadzor državne meje in izvajanje predpisov o tujcih

V lanskem letu je bilo na področju nadzora državne meje in izvajanja predpisov o tujcih stanje varnosti ugodno. Varovanje državne meje smo dosledno izvajali v skladu s schengensko zakonodajo.

[1] V oklepajih so podatki za **leto 2016/prvo polletje 2018**

V letu 2017 smo obravnavali 14 oseb, ki so ilegalno prestopile državno mejo. V poostrenih nadzorih smo ugotovili 1 (4) kršitve Zakona o tujcih, ki se nanašajo na nedovoljeno bivanje tujcev.

V prvem polletju leta 2018 je delo na območju Policijske postaje Črnomelj zaznamovala povečana problematika ilegalnih migracij. Varovanje državne meje smo dosledno izvajali v skladu s schengensko zakonodajo.

V prvem polletju leta 2018 smo obravnavali 144 ilegalnih prehodov državne meje, v katerih je bilo obravnavanih 1002 osebe, ki so legalno prestopile državno mejo. Od tega smo jih po končanih postopkih 428 uspešno vrnili Hrvaškim varnostnim organom. Najbolj obremenjena območja ilegalnih migracij so naselja Preloka, Žuniči, Miliči, Zilje, Učakovci, Vukovci, Damelj, Sinji vrh in ostala naselja v okolici le-teh.

Prizadevamo si, da ilegalne prehode zaznamo pri samem prehodu državne meje, pri čemer smo bolj ali manj, glede na konfiguracijo terena in razpoložljive kadre, uspešni.

Policijsko delo v skupnosti

Policijsko delo v skupnosti v letu 2017 je bilo usmerjeno k doseganju temeljnega cilja razvijanja partnerskega odnosa med policijo, posamezniki in skupnostjo. Namen aktivnosti na področju preventivne dejavnosti je bilo približevanje policijskih storitev ljudem in zagotavljanje stalne navzočnosti vodij policijskih okolišev med ljudmi.

Preventivne aktivnosti so bile usmerjene v preprečevanje vlomov ali tatvin (iz vozil na parkiriščih, iz zasebnih in javnih objektov, ob rekah ali kopališčih ipd.). Posebno pozornost smo namenili varnosti otrok ob začetku šolskega leta ter pravilni rabi pirotehničnih izdelkov za novo leto. Na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa smo več pozornosti namenili tudi varnosti motoristov na začetku sezone. Pri načrtovanju dela nismo spregledali niti šibkejših udeležencev v cestnem prometu (kolesarji in pešci). Prav tako si prizadevamo, da s stalno prisotnostjo večih policijskih patrulj na območju državne meje, preprečujemo in odkrivamo ilegalne migracije.

Zaključek

Na podlagi zgoraj navedenih statističnih podatkov ocenjujemo, da so bile varnostne razmere v letu 2017 na območju občine Črnomelj ugodne glede na leto 2016, sicer smo obravnavali nekoliko več prometnih nesreč, manj pa je bilo telesno poškodovanih udeležencev le-teh. Število kaznivih dejanj se je povečalo, preiskanost kaznivih dejanj pa je ravno tako nekoliko večja. Število kršitev s področja javnega reda in miru je glede na leto 2016 v porastu, nismo pa beležili nobenih množičnih kršitev, kar ocenjujemo kot ugodno. Sodelovanje policistov oz. Policijske postaje Črnomelj z občani in s predstavniki občine ter njenimi javnimi službami ocenjujemo kot zelo dobro, saj se zavedamo, da kvalitetno sodelovanje lahko le še izboljša varnostne razmere.

Z ustreznimi oblikami policijskega dela bomo nadaljevali tudi v prihodnje in si še naprej prizadevali, da se bodo občanke in občani občine Črnomelj počutili varne.

[1] V oklepajih so podatki za **leto 2016/prvo polletje 2018**

S spoštovanjem,

Boris Korasa
komandir
višji policijski inšpektor II

Vročiti:
- Občina Črnomelj, Trg svobode 3, 8340 Črnomelj

[1] V oklepajih so podatki za **leto 2016/prvo polletje 2018**

OBČINA ČRNOMELJ K točki 4
OBČINSKI SVET

Gradivo za sejo Občinskega sveta v mesecu oktobru 2018

Zadeva: **POROČILO O IZVAJANJU GARANCIJSKE SHEME ZA DOLENJSKO (GSD) V LETU 2017**

Razvojni center Novo mesto (v nadaljevanju RC Novo mesto) je pripravil Poročilo o izvajanju garancijske sheme za Dolenjsko (GSD) za leto 2017.
Garancijska shema za Dolenjsko predstavlja instrument finančne vzpodbude za malo gospodarstvo, katerega so država in lokalne skupnosti prenesle na nivo regije. Deluje na osnovi enostavnega mehanizma – s svojim premoženjem nudi garancijo in posojilo pod ugodnejšimi bančnimi pogoji.
Osnovni cilj GSD je ustvarjanje ugodnih pogojev in novih delovnih mest za hitrejšo rast in razvoj podjetništva v občinah, vlagateljicah v GSD. Občine, ki vlagajo v GSD so: MO Novo mesto, Črnomelj, Dolenjske Toplice, Kočevje, Kostel, Loški Potok, Metlika, Mirna, Mirna Peč, Mokronog-Trebelno, Semič, Šentjernej, Šentrupert, Škocjan, Šmarješke Toplice, Trebnje in Žužemberk.
Upravičenci do finančnih spodbud so gospodarske družbe in samostojni podjetniki, ki se uvrščajo med mikro in majhne družbe, zadruge, zavodi, fizične osebe z registrirano dopolnilno dejavnostjo, društva ter socialna podjetja. Koristi za upravičence so pridobitev ugodnega posojila in garancije, pomoč pri pripravi vloge in razpisne dokumentacije, usklajevanje in komunikacija med banko in upravičencem.
Javni razpis garancij in posojil iz GSD za leto 2017 je bil objavljen dne 1.4.2017 in je bil odprt do 31.3.2018.

Podatki za občino Črnomelj za leto 2017:

- Na dan 31.12.2017 je znašala kapitalska vrednost sredstev občine Črnomelj 196.632,75 EUR.
- Razpisanih je bilo za 215.400 EUR posojil GSD, realiziranih posojil je bilo v višini 42.000 EUR EUR.
- Realiziranih garancij je bilo v višini 33.600 EUR.
- Strošek delovanja GSD je bil v višini 2.938,70 EUR.

Na seji občinskega sveta bo predstavnika RC NM podrobneje predstavil poročilo.

PREDLOG SKLEPA:
Občinski svet občine Črnomelj je obravnaval Poročilo o izvajanju garancijske sheme za Dolenjsko (GSD) v letu 2017 in ga kot informacijo sprejme v predloženi vsebini.

Pripravila:
Tamara Potočar

Predlagateljica:
Županja
Mojca Čemas Stjepanovič, univ. dipl. ekon., l.r.

Priloga:

- Poročilo o izvajanju garancijske sheme za Dolenjsko v letu 2017

MNENJE ODBORA ZA GOSPODARSTVO IN KOMUNALNO INFRASTRUKTURO:
Mnenje bo poslano naknadno.

Predsednica Odbora za gospodarstvo
in komunalno infrastrukturo
Nataša Hudelja, l.r.

POROČILO

GARANCIJSKA SHEMA ZA DOLENJSKO (GSD)

ZA LETO 2017

Razvojni center Novo mesto d.o.o.

Franci Bratkovič, direktor

Nadzorni odbor GSD

Miloš Primc, predsednik

Novo mesto, 7. marec 2018

VSEBINA

UVOD 3
I. VSEBINSKI DEL 4
1 IZVAJANJE SHEME 4
1.1 UNOVČENE GARANCIJE 4
1.2 DELO NADZORNEGA IN GARANCIJSKEGA ODBORA 4
II. FINANČNI DEL 5
1 SREDSTVA GARANCIJSKE SHEME ZA DOLENJSKO 5
2 SODELOVANJE BANK IN POSOJILNI POGOJI 6
2.1 RAZPISANA SREDSTVA in REALIZACIJA DO 31. 12. 2017 6
2.2 STROŠKI DELOVANJA GSD 8
III. ZAKLJUČEK 9

UVOD

Leto 2017 je bilo za Garancijsko shemo za Dolenjsko (v nadaljevanju: GSD) polno izzivov.

Cilj sheme je malim podjetnikom v regiji ponuditi posojila po čim ugodnejši obrestni meri ter garancije za dana posojila. Po drugi strani pa želimo zagotoviti obrestno mero za dane depozite, ki bo zagotavljala ohranjanje kapitalske vrednosti sheme.

Z razpisi smo podjetnikom ponudili variabilno obrestno mero vezano na 6 mesečni euribor. Tržne obrestne mere za podjetniška posojila se gibljejo od 3,5% pa vse do 5% in več. Z bankami smo spogajali zelo ugodne obrestnem mere s pribitkom na 6 mesečni euribor od 1,2% do 1,5%. Obrestne mere na depozitni strani so se znižale, vendar so še vedno pozitivne.

Garancijska shema kot instrument pospeševanja malega gospodarstva poleg ugodne obrestne mere nudi malim podjetjem in podjetnikom še nižje stroške odobritve posojila in možnost koriščenja garancije, s katero podjetjem omogočamo lažje zavarovanje posojila pri bankah. Pri odobritvi posojila je ravno zavarovanje posojila pri banki pogosto največji problem, saj ima podjetnik dobro idejo, ki pa jo zaradi premajhnega lastnega premoženja, ki bi ga banka vzela za zavarovanje posojila, ne more realizirati. Z izdano garancijo RC NM je posojila enostavneje realizirati oz. so dostopnejša malim podjetnikom.

Nezanemarljiva ostaja svetovalna pomoč, ki so jo podjetniki deležni preko Garancijske sheme za Dolenjsko glede pridobivanja finančnih sredstev tako za realizacijo investicij kot tudi za obratna sredstva in dodatno komuniciranje z različnimi mediji kakor tudi direktno s potencialnimi posojilojemalci, s ciljem čim boljše promocije posojil in garancij iz GSD. S podjetniki opravimo sestanke, ter jim svetujemo pri zapiranju finančnih konstrukcij njihovih investicij oziroma pri reševanju problemov povezanih s poslovanjem. Če je bil za realizacijo določene investicije podjetnika primernejši drugi vir, smo ga usmerili nanj, ter mu pomagali pri pripravi dokumentacije oziroma svetovali kako pripraviti dokumentacijo ali pa smo ga usmerili na za to usposobljene svetovalce.

Posojila, odobrena iz sredstev GSD in sredstev ostalih razpisovalcev na nacionalnem nivoju, si v večjem delu niso konkurenčna, ampak se med seboj dopolnjujejo.

I. VSEBINSKI DEL

1 IZVAJANJE SHEME

Aktivnosti s pripravo poročila, plana dela in novega razpisa so potekala vse do konca marca 2017. Sledila je objava Javnega razpisa garancij in posojil iz Garancijske sheme za Dolenjsko za leto 2017 katerega smo objavili na spletni strani www.rc-nm.si dne 1. 4. 2017.

Skozi celo leto smo izvajali aktivnosti na področju ***informiranja in promocije*** sheme za boljšo prepoznavnost le-te. Poleg objave v uradnem listu smo objavili razpis na spletni strani www.rc-nm.si. Shema ima na spletni strani tudi svojo podstran, kjer lahko uporabnik dobi pomembne informacije o shemi in njenem delovanju. Posredovali smo tudi informacijo za javnost o objavi razpisa, kar se je slišalo po regijskih radijskih oddajah. Ravno tako so vse občine objavile razpis na svoji spletni strani in v občinskih glasilih. Obiskali smo vse banke s katerimi sodelujemo z namenom boljšega sodelovanja in povezovanja skupnih interesov.

Svetovanje ter podeljevanje posojil in garancij *obsega pretežni del dela na GSD*. Svetovanja podjetjem in podjetnikom obsegajo svetovanja glede razpisa, razpisne dokumentacije, in ostalih postopkov v zvezi s pridobitvijo sredstev. Svetovanj smo v letu 2017 izvedli preko 200, kljub temu, da je bilo do 31. 12. 2017 realiziranih 23 posojil in garancij. Od vseh vlog smo skoraj vsem pomagali pri izpolnjevanju in pridobivanju dokumentacije, kar je bilo pri nekaterih tudi ključno, za odločitev sodelovanja v shemi. Zelo veliko je bilo komunikacije z banko glede vlog, kandidatov in zavarovanj posojil. Proti koncu leta smo vzpostavili evidenco vseh svetovanj (osebno, telefonsko, e-pošta) pri čemer smo prišli do rezultata, da za izpeljavo ene vloge je potrebnih več kot 25 kontaktov z upravičencem in ostalimi deležniki pri obdelavi in odobritvi vloge.

V medsebojni ***pogodbi o izvajanju GSD***, podpisani ***med RC NM in sodelujočimi poslovnimi bankami***, je dogovorjen način obveščanja banke RC NM o poravnavanju pogodbenih obveznosti posojilojemalcev. Banke, ki sodelujejo pri razpisu, nas mesečno obveščajo o stanju dolga posameznih neplačnikov. Kljub temu, da izvaja banka izterjavo pogodbenih obveznosti do leta 2015 tudi za RC NM, se le-ta aktivno vključuje v razreševanje težav še preden se začne postopek izterjave dolga in tudi potem. V letu 2017 smo z NLB d.d. podpisali dodatke k pogodbam za leta od 2011 do 2014. Z dodatki smo banki omogočili izterjavo dolga tudi za naš račun.

V letu 2017 tako kot pretekla leta je bilo veliko individualnega **poročanja občinam**. Udeležili smo se vseh odborov za gospodarstvo in sej občinskega sveta, na katere smo bili povabljeni. Pripravljali smo različne podatke in informacije za katere smo bili pozvani k posredovanju.

1.1 UNOVČENE GARANCIJE

V letu 2017 nismo imeli novih unovčenih garancij je bilo pa veliko dela z izterjanjem odprtih terjatev za unovčene garancije. Uspešno smo s poplačilom zaključili eno unovčeno garancijo, dve se redno odplačujeta za eno pa smo sklenili dogovor, da je obveznost prevzelo drugo podjetje, ki je obveznosti že skoraj v celoti poplačalo.

1.2 DELO NADZORNEGA IN GARANCIJSKEGA ODBORA

Nadzorni odbor se je sestal enkrat na 22. redni seji na kateri se je potrjevalo Poročilo o delu za leto 2016, Plan dela za leto 2017 in Razpis GSD za leto 2017. V letu 2016 sta bili dve seji NO GSD, in sicer ena redna in ena korespondenčna seja. Novost, ki smo jo v letu 2017 dodali v razpis je bila linija

predfinanciranje projektov. Zaradi slednje spremembe je bilo potrebno pri Ministrstvu za finance priglasiti spremembe sheme, kar smo uspešno izvedli.

II. FINANČNI DEL

V finančnem delu bodo predstavljeni finančni podatki, ki se navezujejo na vsebinski del poročila in izkazujejo stanje sredstev GSD ter kazalnike realizacije sheme v letu 2017.

1 SREDSTVA GARANCIJSKE SHEME ZA DOLENJSKO

Sredstva GSD na dan 31. 12. 2017 so znašala 4.197.956,73 EUR. Vsa sredstva so vezana pri poslovnih bankah v obliki dolgoročnih oz. kratkoročnih depozitov. Še vedno je največ plasmaja sredstev pri NLB d.d., saj je tudi realizacija posojil daleč največja ravno pri NLB d.d. V letu 2017 je Občina Metlika v GSD vložila dodatna sredstva v višini 10.000 EUR.

Tabela 1: Kapitalska vrednost GSD po občinah (v eur)

OBČINA	KAPITALSKA VREDNOST NA DAN 31.12.2017
MO Novo mesto	1.584.487,83
Občina Črnomelj	196.632,75
Občina Dolenjske Toplice	203.900,39
Občina Kočevje	207.375,65
Občina Kostel	3.970,21
Občina Loški Potok	22.043,70
Občina Metlika	213.609,24
Občina Mirna	50.374,58
Občina Mirna Peč	145.823,55
Občina Mokronog-Trebelno	59.285,26
Občina Semič	143.740,18
Občina Straža	221.727,88
Občina Šentjernej	358.661,30
Občina Šentrupert	47.367,60
Občina Škocjan	148.651,45
Občina Šmarješke Toplice	144.170,23
Občina Trebnje	217.646,14
Občina Žužemberk	228.488,80
SKUPAJ	4.197.956,73

Povečanje sredstev v letu 2017 predstavljajo provizije od izdanih garancij in obresti od vezanih kratkoročnih in dolgoročnih depozitov.

Povratni sistem financiranja GSD, ki zagotavlja, da se vplačani depoziti sproščajo v polletnih obrokih, omogoča sprotno zagotavljanje sredstev za izvajanje projekta. S tem so razbremenjeni občinski proračuni oz. so lahko sredstva namenjena za izvajanje drugih podjetniških projektov. V letih delovanja sheme se je iz direktnih prilivov v Garancijsko shemo za Dolenjsko zbralo dovolj sredstev, ki omogočajo kontinuirano delovanje sheme, brez prekinitev delovanja zaradi porabe sredstev.

2 SODELOVANJE BANK IN POSOJILNI POGOJI

Pri razpisu posojil in garancij GSD sta sodelovali 2 banki v regiji. To sta Nova Ljubljanska banka d.d. in Delavska hranilnica d.d. Pri bankah smo izposlovali obrestne mere v višini 6 mesečni Euribor + od 1,20% do 1,50% pribitka. Obrestne mere za depozite so se oblikovale skladno s povabilom bankam. Ostali pogoji z bankami (sproščanje depozita,..) so ostali nespremenjeni glede na preteklo leto.

Tabela 2: Pregled obrestnih mer za posojila in depozite po bankah v letu 2016

Banka	Obrestna mera za posojila 6M Euribor +	Obrestna mera za depozite letno nominalno	Razlika % (obr.m.pos.-obr.m.dep.)
NLB d.d.	1,50 %	0,01 %	1,49
Delavska hranilnica d.d.	1,20 %	0,10 %	1,10

Ostali pogoji posojil in depozitov v letu 2017:

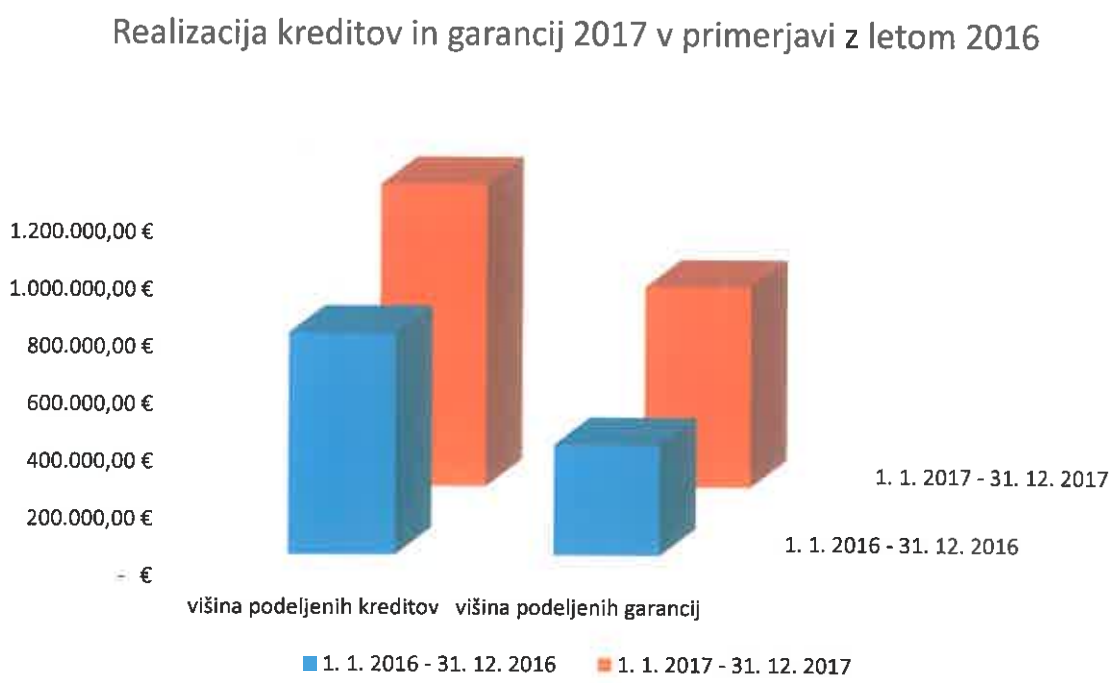
Znesek posojila:	minimalno 5.000 EUR in maksimalno 100.000 EUR (odvisno od linije)
Stroški posojila pri banki:	v skladu s tarifo banke
Stroški obdelave vloge pri RC:	25,00 EUR + DDV (v primeru, ko je posojilo brez garancije)
Odplačilna doba:	od 1 do 7 let (odvisno od linije) z možnostjo moratorija
Način črpanja:	v EUR, s predložitvijo dokazil za dokumentarno uporabo
Način odplačila posojila:	obročno, v mesečnih, trimesečnih ali polletnih obrokih
Zavarovanje posojila:	možnost garancije GSD RC do 80% odobrenega posojila ali po pogojih banke
Strošek garancije RC GSD:	0,5% od vrednosti garancije
Sproščanje vezanega depozita:	polletno, prvič po 12 mesecih

2.1 RAZPISANA SREDSTVA in REALIZACIJA DO 31. 12. 2017

V letu 2017 smo razpisali dolgoročnih posojil v skupnem znesku 3.505.900 EUR. Sredstva za razpis posojil iz garancijske sheme za leto 2017 so bila zbrana iz naslednjih virov: neporabljena sredstva iz razpisa 2016, predvideni sproščeni dolgoročni depoziti v letu 2017, provizija za odobrene garancije v letu 2016, obresti kratkoročnih in dolgoročnih depozitov in prenosi sredstev med razpisi.

Razpis GSD 2017 je odprt do konca marca 2018. **V letu 2017** (od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017) je bilo **realiziranih 27 posojil** z ali brez garancije (23 – razpis 2017 in 4 – razpis 2016) **v skupni višini 1.053.094 EUR in garancij v skupni višini 697.847 EUR.**

Spodnji graf prikazuje realizacijo 2017 v primerjavi s preteklim letom.

V obdobju januar do marec 2018 pričakujemo še približno za 496.000 EUR realiziranih posojil.

Spodnja tabela **prikazuje razpisana sredstva po občinah ter realizacijo v primerjavi z letom 2016.**

Tabela 3: Realizacija posojil po občinah v primerjavi s preteklim letom

OBČINA	RAZPISANA POSOJILA 2017	POSOJILA GSD – REALIZACIJA		INDEKS '17/16	GARANCIJE GSD – REALIZACIJA		INDEKS '17/16
		2016 (v €)	2017 (v €)		2016 (v €)	2017 (v €)	
MO Novo mesto	1.487.400	187.000	400.000	213,90	105.000	316.000	300,95
Občina Črnomelj	215.400	75.500	42.000	55,63	45.300	33.600	74,17
Občina Dolenjske Toplice	57.400	55.900	20.000	35,78	27.950	12.000	42,93
Občina Kočevje	94.600	163.000	0	0,00	94.000	0	0
Občina Kostel	11.600	0	0		0	0	
Občina Loški Potok	26.900	0	0		0	0	
Občina Metlika	60.600	56.500	15.000	26,55	28.250	0	0
Občina Mirna	28.300	0	0		0	0	
Občina Mirna Peč	135.500	25.000	10.000	40,00	0	8.000	
Občina Mokronog-Trebelno	61.100	0	20.000		0	12.000	
Občina Semič	97.500	0	0		0	0	
Občina Straža	115 500	60.350	0	0,00	33.175	0	0
Občina Šentjernej	324.600	60.000	223.094	371,82	0	116.847	
Občina Šentrupert	63.800	0	0		0	0	
Občina Škocjan	250.500	0	0		0	0	

Občina Šmarješke Toplice	221.300	80.000	24.000	30,00	48.000	14.400	30
Občina Trebnje	125.800	10.000	0	0,00	6.000	0	0
Občina Žužemberk	128.100	0	90.000		0	48.000	
SKUPAJ	3.505.900	773.250	844.093,78	109,16	387.675	560.846,89	144,67

2.2 STROŠKI DELOVANJA GSD

Sredstva za delovanja GSD zagotavljajo članice garancijske sheme. Občine so v letu 2017 za izvajanje GSD zagotovile sredstva v višini 62.604,07 EUR.

Sredstva pokrivajo:

- **Stroške dela**: informativni pogovori, izdajanje in sprejemanje vlog, pomoč pri pripravi vlog, obdelava vlog, svetovanja pri pripravi in zapiranju finančne konstrukcije, priprave predlogov za obravnavo na kreditnem odboru, koordinacijo projekta z občino in koordinacijo vlog z banko, pripravo dokumentacije za izvajanje projekta, pripravo pravnih podlag za priglasitev sheme pri Ministrstvu za finance v shemo državnih pomoči, sodelovanje z ministrstvi (MGRT, JAPTI,...), sodelovanje s Slovenskim podjetniškim skladom (SPS), Javnim skladom RS za regionalni razvoj v Ribnici ter združenjem regionalnih razvojnih agencij (RRA GIZ), sodelovanje z bankami in obrtnimi zbornicami, računovodsko in finančno spremljanje projekta, delo z občinami (občinski sveti);
- **Informiranje**: objava razpisa, oglaševanje v lokalnih in regionalnih medijih, informiranje preko glasil zbornic, predstavitve na delavnicah in srečanjih z gospodarstveniki;
- **Posredne stroške**: poslovnih in materialnih stroškov v zvezi z izvajanjem GSD (ogledi, amortizacija opreme, stroški izobraževanja, materialni stroški, poštni stroški, vodenje TRR ...),
- **Druge stroške**: stroški zunanjih sodelavcev (komisija GO GSD), pravna svetovanja in izpeljava izvršb idr.

Stroški delovanja po občinah so se izračunavali skladno z drugo alinejo 4. člena Pravil delovanja GSD.

III. ZAKLJUČEK

Realizacija danih garancij je v letu 2017 presegla rezultat preteklega leta. Leto 2017 je potekalo po pričakovanjih, saj se pri podjetjih še vedno čuti zadržanost do zadolževanja. Temu govori dejstvo, da je je v povprečju na 4 interesente oddana ena vloga. Kljub temu je bilo povpraševanja veliko, vendar je pri nekaterih občinah zmanjkalo sredstev ali pa so bila razpisana sredstva prenizka. Zelo veliko je bilo zanimanja za posojila v obliki obratnih sredstev vendar je bilo povpraševanje po višjih zneskih, kot je omejitev v razpisu.

Prednosti garancijske sheme pred ostalimi razpisi ugodnih posojil:

- ✓ enostavnejša dokumentacija, ki jo je potrebno izpolniti za potrebe razpisa (ni potreben investicijski elaborat, imamo poenostavljen obrazec Predstavitev projekta);
- ✓ hitrejše reševanje vlog posojilojemalcev (obravnave po potrebi tudi večkrat na mesec);
- ✓ neposredni stik z investitorji – svetovanje pri načinu zapiranja finančne konstrukcije investicije ter pripravi dokumentacije (pomoč pri izpolnjevanju obrazcev, fotokopiranje,...);
- ✓ upravičen strošek investicije so tudi nakup vozila in rabljene opreme – neupravičene investicije po pogojih SPS in Javnega regionalno razvojnega sklada,
- ✓ na razpis se lahko prijavijo tudi fizične osebe z dopolnilno dejavnostjo na kmetiji, društva, zavodi, zadruge in socialna podjetja.

Prenova GSD, ki je potekala v letu 2016 je postavila izvajanje sheme na višji nivo. Shemi je s prenovo dana nova dodana vrednost, ki se že odraža in se bo odražala v prihajajočih letih.

Za uspešno izvajanje projekta iz Garancijske sheme za Dolenjsko, si bomo prizadevali tudi v prihodnje. Naše poslanstvo je nudenje svetovalnih storitev malim podjetnikom, zlasti začetnikom. Le-ti so najpomembnejša ciljna skupina RC NM, ker še ne poznajo razmer na trgu, zaradi česar so tudi ranljiva ciljna skupina. Z ohranjanjem in ustvarjanjem novih delovnih mest, bo regija dosegla znižanje stopnje brezposelnosti in omogočila dvig kakovosti življenja v regiji.

Pripravila:

Miljana Balaban

Franci Bratkovič, direktor

razvojni center novo mesto, d.o.o.

OBČINA ČRNOMELJ K točki 5
OBČINSKI SVET

Gradivo za sejo Občinskega sveta občine Črnomelj v oktobru 2018

Zadeva: PREDLOG ODLOKA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH OBČINSKEGA PROSTORSKEGA NAČRTA OBČINE ČRNOMELJ

1 OBRAZLOŽITEV

Predlog za izdajo odloka o spremembah in dopolnitvah občinskega prostorskega načrta občine Črnomelj (SD OPN) je bil obravnavan na 30. redni seji Občinskega sveta. Nekaj svetnikov Občinskega sveta je pri tej točki razpravljalo, vendar se razprava vsebinsko ni nanašala na odlok o SD OPN, s strani strokovne službe in pripravljavca so bili na seji podani sprotni odgovori.

Vendarle pa s tem v zvezi podajamo bolj celovit odgovor na vprašanje svetnice ge. Švajger, ki se je nanašal na možnost gradnje avtomehaničnih delavnic v podeželskih naseljih. V okviru SD OPN ni sprememb, ki bi bile povezane z dopuščanjem avtomehaničnih delavnic v podeželskih naseljih. Te so dopustne že z določili veljavnega odloka, ki na površinah podeželskega naselja s kmetijami v splošnih PIP za SKs že dopušča trgovino ter storitvene dejavnosti. V 60. členu (dopustne dejavnosti) pa odlok v preglednici 2 določa, da se z izrazom »trgovina ter storitvene dejavnosti« poimenujejo dejavnosti, ki v predpisu o klasifikaciji dejavnosti sodijo v skupino G trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil.

Predlog županje je bil, da se glede morebitnih vprašanj svetniki osebno oglasijo v pisarni strokovne službe, kjer bodo dobili podrobnejše informacije. V tem vmesnem času v zvezi z vprašanjem SD OPN, ni bil izražen interes s strani svetnikov, ne osebno ne telefonsko in ne pisno.

Predlog odloka o SD OPN je v zaključni fazi, kjer razen redakcijskih oz. tehničnih popravkov ni mogoče spreminjati vsebine odloka. Po javni razgrnitvi, razen zaradi zahtev nosilcev urejanja prostora v postopku usklajevanja, spremembe vsebine več niso dopustne. Na predlog odloka je vseh 24 nosilcev urejanja prostora podalo svoje pozitivno mnenje.

Na prejšnji seji je bil podan predlog popravkov tlorisnih velikosti glede uskladitve površin za krmišča in staje ter čebelnjake, ki je skladen z Zakonom o kmetijskih zemljiščih (Ur.l. RS, št. 71/11-UPB, 58/12, 27/16, 27/17-ZKme-1D in 79/17). Ker je bil predlog glede površin v SD OPN bolj zahteven, kot to dovoljuje zakonodaja, je bil pogoj glede velikosti v SD OPN prilagojen popravljeni zakonodaji. Posledično so bila iz istega razloga popravljena preostala določila odloka in prilog, ki se nanašajo na omenjene objekte.

Glede na obsežnost odloka in prilog (odlok s prilogami se objavi v uradnem glasilu) ter po posvetovanju z uredništvom Uradnega lista, smo prilogo 2, to je »Usmeritve za postavitev in oblikovanje objektov«, kjer je veliko grafičnega materiala, spremenili v novo prilogo grafičnih prikazov izvedbenega dela OPN. Zato ta ne bo objavljena v Uradnem listu, temveč bo, enako kot ostale grafične vsebine, sestavni del izvedbenega dela SD OPN, dostopna na spletni strani Občine Črnomelj.

Drugih popravkov, razen nekaj tehničnih oz. slovničnih, v odloku ni.

Na spletni strani www.crnomelj.si je dostopna tudi verzija odloka, kjer so vidne vse spremembe.

2 PREDLOG SKLEPA

Občinskemu svetu predlagamo, da sprejme naslednji sklep:

Sprejme se predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o občinskem prostorskem načrtu občine Črnomelj.

Pripravila:
mag. Marija Prašin Kolbezen l.r.

Predlagateljica:
Županja Mojca Čemas Stjepanovič, univ.dipl.ekon., l.r.

Številka: 350-18/2013
Datum: 08. september 2018

Priloga:
- predlog odloka s prilogo 1.

MNENJE ODBORA ZA GOSPODARSTVO IN KOMUNALNO INFRASTRUKTURO:

Mnenje bo poslano naknadno.

Predsednica Odbora za gospodarstvo
in komunalno infrastrukturo
Nataša Hudelja, l.r.

Na podlagi 52. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 - ZVO-1B, 108/09, 80/10 - ZUPUDPP, 43/11 - ZKZ-C, 57/12, 57/12 - ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US, 14/15 – ZUUJFO in 61/17 – ZUreP-2) v povezavi z drugim odstavkom 273. člena Zakona o urejanju prostora – ZUreP-2 (Uradni list RS, št. 61/17) ter 16. člena Statuta občine Črnomelj (Uradni list RS, št. 83/11, 24/14 in 66/16) je Občinski svet občine Črnomelj na svoji …… redni seji dne …….. sprejel

ODLOK
o spremembah in dopolnitvah Odloka o občinskem prostorskem načrtu občine Črnomelj

1. člen
(predmet sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta)

S tem odlokom se sprejmejo spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega načrta Občine Črnomelj, ki je bil sprejet z odlokom (Uradni list RS, št. 82/11, 105/11-teh. popr. in 49/16) – v nadaljnjem besedilu OPN.
Spremembe in dopolnitve OPN se nanašajo na območje celotne občine. Spremenijo se vsi členi odloka, tako da se glasijo:

»I. UVODNE DOLOČBE

1. člen
(predmet občinskega prostorskega načrta)

(1) S tem odlokom se sprejme občinski prostorski načrt občine Črnomelj (v nadaljevanju: OPN), ki vsebuje strateški in izvedbeni del.
(2) Strateški del OPN ob upoštevanju usmeritev iz državnih prostorskih aktov predstavlja temeljni okvir za koordinacijo razvojnih in varstvenih potreb občine ter je podlaga za usmerjanje pobud in interesov v smeri uresničevanja sprejetih ciljev.
(3) V izvedbenem delu OPN določa:
- območja namenske rabe prostora;
- prostorske izvedbene pogoje;
- območja, za katere se pripravi občinski podrobni prostorski načrt.

(4) Skladno z odločbo Ministrstva za okolje in prostor je bilo potrebno v postopku priprave OPN izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje.
(5) OPN je izdelalo podjetje Acer Novo mesto d.o.o..

2. člen
(vsebina in oblika)

(1) OPN vsebuje tekstualni del in grafične prikaze.
(2) Tekstualni del OPN - odlok je sestavljen iz naslednjih poglavij:
1. Uvodne določbe
2. Strateški del
3. Izvedbeni del
4. Prehodne, posebne in končne določbe
Priloga 1: Preglednica vrst pomožnih in začasnih objektov po posameznih podrobnejših namenskih rabah prostora

(3) Grafični prikazi OPN vsebujejo:
Strateški del:

I. Zasnova prostorskega razvoja občine Črnomelj	cca M 1:75.000
II. Zasnova gospodarske javne infrastrukture	M 1:50.000
III. Usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovo	M 1:50.000

IV. Usmeritve za določitev namenske rabe zemljišč M 1:50.000
V. Prikaz okvirnih območij naselij, razpršene gradnje, razpršene poselitve in izjemnih krajin ter ostalega prostora M 1:50.000
VI. Usmeritve za razvoj v krajini M 1:50.000
VII. Koncept prostorskega razvoja Črnomlja M 1:12.000
Izvedbeni del:
1. Pregledna karta občine z razdelitvijo na liste M 1:65.000
2. Pregledna karta občine s prikazom osnovne namenske rabe in ključnih omrežij gospodarske javne infrastrukture M 1:65.000
3. Prikaz območij enot urejanja prostora, osnovne oziroma podrobnejše namenske rabe prostora in prostorskih izvedbenih pogojev M 1:5.000
4. Prikaz območij enot urejanja prostora in prikaz gospodarske javne infrastrukture M 1:5.000
5. Pregledna karta občine s prikazom osnovne namenske rabe in območij enot urejanja prostora DPN in OPPN M 1:65.000
6. Prikaz prostorskih izvedbenih pogojev za prečne profile javnih cest:
   P1: Pregledna situacija javnih cest, za katere je določen prečni profil na območju UN Črnomelj M 1:12.000
   P2: Prečni profili javnih cest na območju UN Črnomelj
7. Prikaz usmeritev za umestitev in oblikovanje objektov

3. člen
(oblika in obvezne priloge OPN)

(1) OPN je izdelan v digitalni in analogni obliki.
(2) Obvezne priloge vsebujejo:
- izvleček iz Strategije prostorskega razvoja Slovenije;
- prikaz stanja prostora;
- strokovne podlage, na katerih temeljijo rešitve v OPN;
- smernice in mnenja nosilcev urejanja prostora;
- obrazložitev in utemeljitev OPN;
- povzetek za javnost;
- okoljsko poročilo.

4. člen
(pomen kratic)

Kratice, uporabljene v tem odloku, imajo naslednji pomen:
- DIP: dopustna izraba prostora
- DOF: digitalni orto foto posnetek
- EUP: enota urejanja prostora
- FI: faktor izrabe gradbene parcele
- FZ: faktor zazidanosti gradbene parcele
- GJI: gospodarska javna infrastruktura
- KP: krajinski park
- MKGP: ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- NRP: namenska raba prostora
- OPPN: občinski podrobni prostorski načrt
- DGD: projektna dokumentacija za pridobitev mnenj in gradbenega dovoljenja
- PIP: prostorski izvedbeni pogoji
- PNR: podrobnejša namenska raba prostora
- TTO: tradicionalna tipologija oblikovanja
- oznake posameznih vrst namenskih rab (npr. SSs, CD) so obrazložene v Preglednici 1 v 58. členu.

5. člen

(pomen izrazov)

(1) Posamezni izrazi, uporabljeni v tem odloku, imajo naslednji pomen:

- **Avtohton** je prvoten, domač objekt, nastal na kraju, kjer se pojavlja; izviren, samonikel (npr. avtohtone drevesne vrste, avtohtona tipologija objektov).
- **Bruto tlorisna površina stavbe** je skupna površina vseh etaž objekta, ki so nad nivojem terena in pod njim.
- **Etaža** je del stavbe med dvema stropoma in lahko vključuje klet (K), pritličje (P), nadstropje (N) ali mansardo (M).
- **Faktor izrabe gradbene parcele** (v nadaljevanju tudi FI) je razmerje med bruto tlorisno površino objekta (vključno z zidovi) nad terenom in pod njim in celotno površino gradbene parcele. Pri izračunu bruto tlorisnih površin objekta se ne upoštevajo: neizkoriščeno podstrešje, površina balkonov, lož in odprtih teras ter površina garaž in funkcionalnih prostorov objekta (shrambe, inštalacijski prostori), ki so zgrajeni pod nivojem terena. Pri izkoriščenem podstrešju in mansardi se upošteva tisti del bruto etažnih površin, kjer je svetla višina prostora večja od 1,60 m.
- **Faktor zazidanosti gradbene parcele** (v nadaljevanju tudi FZ) je razmerje med tlorisno projekcijo zunanjih dimenzij največjih etaž nad terenom in površino gradbene parcele. Pri tlorisni projekciji se ne upoštevajo balkoni, napušči, nadstreški nad vhodom ipd., upošteva pa se tlorisna projekcija pomožnih objektov, ki so stavbe, vključno z nadstreški.
- **Frčada** je strešni arhitekturni element za osvetlitev mansardnih ali podstrešnih prostorov.
- **Gank** je lesen pokrit hodnik na fasadi objekta in je oprt v osnovno streho objekta.
- **Gospodarska javna infrastruktura** so objekti ali omrežja, ki so namenjeni opravljanju gospodarskih javnih služb skladno z zakonom ter tista gospodarska infrastruktura, ki je kot taka določena z zakonom ali odlokom lokalne skupnosti, kakor tudi drugi objekti in omrežja v splošni rabi. Gospodarska javna infrastruktura je državnega in lokalnega pomena. Gospodarska javna infrastruktura so objekti in omrežja prometne, okoljske, energetske in komunikacijske infrastrukture.
- **Gradbena linija** je črta, na katero so z enim robom fasade postavljeni objekti, ki se gradijo na zemljišču ob tej črti.
- **Gradbena meja** je črta, ki je novozgrajeni oziroma načrtovani objekti ne smejo presegati, lahko pa se je dotikajo ali pa so od nje odmaknjeni v notranjost zemljišča.
- **Gradbena parcela** je stavbno zemljišče z ustrezno namensko rabo, sestavljeno iz ene ali več zemljiških parcel ali njihovih delov, na katerem stoji oziroma na katerem je predviden objekt in na katerem so urejene površine, ki služijo takšnemu objektu oziroma je predvidena ureditev površin, ki bodo služile takšnemu objektu.
- **Gradnja** je izvedba gradbenih in drugih del in obsega gradnjo novega objekta, rekonstrukcijo objekta in odstranitev objekta.
- **Grajeno javno dobro** so zemljišča in objekti, ki so glede na dejavnost namenjeni splošni oz. skupni rabi in so v javni lasti.
- **Legalno zgrajen objekt** je objekt, zgrajen na podlagi ustreznih dovoljenj s področja predpisov o graditvi objektov.
- **Kakovostno oblikovan objekt** je objekt, ki s svojim videzom in umestitvijo v prostor soustvarja kakovostno podobo naselja ali dela naselja.
- **Kap** je najnižji rob strešine, ki je zaključena s strešno kritino.
- **Klet** (v nadaljevanju tudi K) je del stavbe ali stavba, ki je vkopana ali delno vkopana, pri čemer sega vidni del kleti na pretežnem delu objekta največ 1,40 m nad teren.
- **Kolenčni zid** je zid nad ploščo zadnje v celoti pozidane etaže, njegova višina vključuje tudi kapno lego.
- **Kulturna dediščina** so nepremičnine in območja, ki se varujejo na podlagi predpisov s področja varstva kulturne dediščine.
- **Mansarda** (v nadaljevanju: M) je del stavbe, katere prostori se nahajajo nad zadnjim nadstropjem ter pod poševno dvokapno streho, in ima kolenčni zid.
- **Mestotvorno oblikovanje, mestotvorne fasade** je oblikovanje objektov in drugih ureditev tako, da se tvorno in usklajeno nadaljuje ali vzpostavlja mestno oblikovanje določenega območja, npr. obuličnega prostora oz. oblikovanje, ki poudarja, nadaljuje oz. na novo vzpostavlja mestnost območja.

- **Mestotvorne dejavnosti, funkcije:** poslovne in storitvene dejavnosti, trgovina in vse družbene dejavnosti (zdravstvo, šolstvo, kultura, športne dejavnosti ipd.)
- **Nadomestna gradnja** je novogradnja na mestu obstoječe, legalno zgrajene in odstranjene gradnje.
- **Napušč** je del strehe, ki sega prek zunanje stene stavbe in je lahko odprt ali zaprt.
- **Nestanovanjska stavba** je stavba, pri kateri se več kot polovica uporabne površine uporablja za opravljanje dejavnosti.
- **Nestanovanjska kmetijska stavba**: stavbe za rejo živali: hlevi, svinjaki, staje, senik, skedenj, kozolec ter klet, vinska klet, kašča, hram, koruznjak, sušilnica sadja, stavbe za shranjevanje kmetijskih strojev, orodja in mehanizacije: kolnice, lope ipd.
- **Obrt (obrtna dejavnost)** je gospodarska dejavnost, ki opravlja storitve in proizvodnjo oziroma predelavo v manjšem obsegu.
- **Obrtne delavnice** so objekti manjših tlorisnih gabaritov za opravljanje obrtne dejavnosti (proizvodna ali predelovalna obrt, storitve ipd.) v manjšem obsegu.
- **Osnovni (glavni) objekt** je objekt, ki z urbanistično in arhitekturno zasnovo oblikuje osnovno razmerje z zemljiščem oziroma gradbeno parcelo, sosednjimi objekti oziroma zemljišči in z javnim prostorom. Namembnost osnovnega objekta je skladna z namensko rabo prostora (bivanje, centralne dejavnosti, gospodarska dejavnost, turizem, šport in rekreacija).
- **Otroško igrišče** je prostor za potrebe otroške igre, opremljen z urbano opremo in zasajen z drevesno in grmovno vegetacijo; lahko je namenjeno eni ali različnim starostnim skupinam, lahko je samostojna ureditev ali ureditev načrtovana v sklopu parka ali drugega območja.
- **Počitniška hiša** je enostanovanjska stavba, stanovanje, ki se uporablja za bivanje sezonsko ali občasno in ne gre za stavbe za kratkotrajno namestitev po predpisu, ki ureja klasifikacijo objektov.
- **Pergola in brajda** sta pritlična objekta namenjena senčenju in opori plezalk, sadnega drevja in vinske trte, sestavljena iz vertikalnih stebrov in prečnih horizontalnih tramov.
- **Pomožni objekti** so objekti, ki dopolnjujejo funkcijo osnovnega objekta na pripadajočih zemljiščih.
- **Podstrešje** (v nadaljevanju tudi: p) je del stavbe, katere prostori se nahajajo nad zadnjim nadstropjem ter neposredno pod poševno streho in je brez kolenčnega zidu.
- **Praviloma** pomeni, da je treba upoštevati določila odloka, če pa to zaradi strokovno utemeljenih razlogov in omejitev ni mogoče, je treba odstop od določil tega odloka obrazložiti in utemeljiti v postopku za pridobitev upravnega dovoljenja za poseg v prostor.
- **Priobalno zemljišče** je zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče v širini 15 m (oz. 40 m zunaj naselij) za Kolpo, za preostale vodotoke v občini pa 5 m.
- **Pritličje** (v nadaljevanju tudi P) je del stavbe, katerega prostori se nahajajo neposredno nad zemeljsko površino ali največ 1,4 m nad njo.
- **Razmerje stranic** je razmerje med širino in dolžino osnovnega objekta v vseh etažah objekta, ki ga pokriva streha, enotna v višini kapa in slemena. K dolžini ali širini stranice se ne upoštevajo prizidki, ki imajo nad terenom manjše število etaž kot osnovni objekt. V razmerje stranic se zajamejo prizidki, ki so večji kot ¾ stranice osnovnega objekta ali jih pokriva streha, enotna v višini napušča in slemena.
- **Sanacije objektov** so ukrepi, s katerimi se zagotovi izboljšanje celostne podobe stavb oz. skupine obstoječih objektov, ki niso skladni s celostno podobo naselja. Sanacije glede na situacijo po potrebi obsegajo spremembe tlorisnega in višinskega gabarita, naklonov streh in materialov kritine, frčad, napuščev, razmerja odprtin na fasadah, obdelave fasad, uporabo materialov in barv fasad in kritine, dodajanje pomožnih objektov oziroma arhitekturnih členov, regulacijo višinskih kot terena, zunanje ureditve.
- **Sleme** je vrhnji rob ostrešja ali stični rob strešin in je hkrati najvišja točka objekta, razen dimnika, ki ga lahko presega za 1,5 m.
- **Sprehajalna pot** je gospodarska javna infrastruktura, ki je namenjena splošni oz. skupni rabi in se ureja na obstoječih javnih in uhojenih poteh.
- **Stanovanjska stavba** je stavba, od katere se vsaj polovica uporabne površine uporablja za bivanje. **Stanovanjska stavba za posebne družbene skupine** je stavba, namenjena začasnemu reševanju stanovanjskih potreb socialno ogroženih oseb, starejših, študentov ali otrok, kot so dijaški domovi, delavski domovi, domovi za starejše, domovi za terapevtske skupine, zavetišče za brezdomce, vzgojni domovi, domovi za skupnosti ter druge stavbe, namenjene za izvajanje socialnih programov, ki vključujejo bivanje.

- **Strokovna prostorska preveritev** je urbanistična oz. krajinska oz. arhitekturna oz. gradbeno-tehnična strokovna podlaga, ki jo v okviru priprave OPPN, kadar je ta predpisan, ali pred pridobitvijo dovoljenj s področja graditve objektov izdela pooblaščen prostorski načrtovalec ali pooblaščen inženir ustrezne stroke glede na problematiko z namenom, da se strokovno preveri in utemelji umestitev posegov v prostor ali sanacija degradiranih prostorov, da se pripravijo variantne rešitve oz. strokovne podlage za zasnovo posegov v prostor in zanje določijo podrobni pogoji in podobno.
- **Suburbana tipologija** je način oblikovanja stavb, značilen za obdobje po drugi svetovni vojni, ki ne izhaja iz značilnosti prostora in tradicionalne arhitekture; je praviloma kvadratnega tlorisa, visokega pritličja (dvignjenega nad terenom), etažnosti K+P+M ali P+1+M, visokih kolenčnih zidov in naklonov streh pod 40^0.
- **Tradicionalna tipologija** je identitetna arhitektura, kot način oblikovanja stavb, značilen za obdobje pred drugo svetovno vojno; odraža značilnosti tradicionalnega prostora in poselitve v smislu umeščenosti v prostor, podobe objektov ter uporabe značilnih arhitekturnih elementov, materialov in barv.
- **Večstanovanjska stavba** je stanovanjski objekt s tremi ali več stanovanji (stanovanjski blok in podobni stanovanjski objekti).
- **Vinotoč, vinska klet** je gospodarski objekt za spravilo in predelavo grozdja, kletarjenje, v katerem je del površin namenjen za dejavnost točenja vina in lahko tudi za občasno bivanje v skladu s pogoji tega odloka.
- **Vrtičkarstvo** je prostočasna dejavnost, ki vključuje pridelovanje vrtnin in gojenje okrasnih rastlin za lastne potrebe ter se izvaja na posebej za tako dejavnost urejenih površinah.
- **Vrtiček** je zemljišče, namenjeno pridelovanju vrtnin, sadja in gojenja okrasnih rastlin kot prostočasni dejavnosti, terapevtskim dejavnostim (domovih za stare, zaporih, bolnicah), izobraževanju (v šolah), socialnemu podjetništvu.
- **Zazidana površina objekta** je določena z navpično projekcijo zunanjih dimenzij stavbe na zemljišču, pri čemer niso vključeni podzemni deli zgradb in sekundarni deli, npr. zunanja stopnišča, zunanje klančine, nadstreški nad vhodi.
- **Ozelenjena streha** je streha, prekrita s substratom in porasla z vegetacijo.
- **Zelene površine** so naravne in urejene z vegetacijo porasle površine, kot so zelenice, drevoredi, otroška igrišča, športna igrišča v stanovanjskih soseskah in druge zelene površine in ureditve za potrebe prebivalcev. Namenjene so sooblikovanju podobne naselij, ureditvi okolice objektov, in različnim dejavnostim v odprtem prostoru ter prispevajo k splošni kakovosti bivanja v naseljih.
- **Zidanica** je gospodarski objekt za kletarjenje, spravilo in predelavo grozdja, sadja in pridelavo ter shranjevanje vina, ter za shranjevanje drugih kmetijskih pridelkov, strojev in orodja idr. in lahko tudi za občasno bivanje v skladu s pogoji tega odloka.

(2) Izrazi, uporabljeni v tem odloku, katerih pomen ni izrecno določen v tem členu, imajo enak pomen, kot ga na dan uveljavitve tega odloka določajo predpisi s področja prostorskega načrtovanja in graditve objektov.

II. STRATEŠKI DEL

1 SPLOŠNE DOLOČBE

6. člen
(vsebina splošnih določb)

Strateški del OPN določa izhodišča in cilje ter zasnovo prostorskega razvoja občine, usmeritve za razvoj poselitve in za celovito prenovo, usmeritve za razvoj v krajini, za določitev namenske rabe zemljišč in PIP ter zasnovo GJI lokalnega pomena, območja naselij, vključno z območji razpršene gradnje, ki so z njimi prostorsko povezana, ter območja razpršene poselitve.

2 IZHODIŠČA, VIZIJA IN CILJI PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE

7. člen
(izhodišča prostorskega razvoja občine)

(1) Strategija načrtovanja prostorskega razvoja občine izhaja iz predstave o uravnoteženem doseganju družbene blaginje in svobode posameznika pri uresničevanju prostorskih potreb tako, da ne bodo ogrožene bodoče generacije.
(2) Prostorski razvoj občine s preudarnim izkoriščanjem prostorskih potencialov, razvijanjem regionalnih posebnosti, ohranitvijo krajinske pestrosti in naravnih kakovosti ob upoštevanju naravnih omejitev ter upoštevanjem prehodnosti prostora prispeva h krepitvi nacionalnega prostora.
(3) Strategija upošteva usmeritve iz državnih prostorskih aktov, predvsem:

- Za zagotavljanje enakovredne vključenosti RS v evropski prostor se spodbuja oblikovanje čezmejnih regij zlasti na teže dostopnih območjih s številnimi problemi gospodarskega in demografskega nazadovanja; krepijo se obmejna naselja in s tem povečuje vpliv slovenskih obmejnih regij.
- V policentričnem urbanem sistemu Slovenije, ki ga tvori dvostopenjsko strukturirano omrežje središč nacionalnega in regionalnega pomena, se Črnomelj razvija kot središče regionalnega pomena. Črnomelj se s primerno delitvijo funkcij in medsebojnimi prometnimi povezavami navezuje na omrežje drugih središč nacionalnega in regionalnega pomena. V omrežju urbanih naselij Črnomelj krepi povezanost z Metliko in Novim mestom, pa tudi s Kočevjem ter s Karlovcem v Republiki Hrvaški.
- Gravitacijsko območje mesta Črnomlja je območje Bele krajine, ki si ga deli z mestom Metlika in v katerem se uravnoteženo in povezano razvija omrežje urbanih naselij. V omrežju urbanih naselij se optimalno razmeščajo oskrbne, storitvene, proizvodne in druge dejavnosti.
- Na lokalni ravni se v skladu z učinkovito in enakomerno dostopnostjo, primerno razmestitvijo funkcij in medsebojnimi prometnimi povezavami razvijajo tudi druga središča.
- V pomembnejših lokalnih središčih se spodbuja razvoj storitvenih in oskrbnih dejavnosti, primarne zdravstvene in socialne oskrbe, športne in kulturne dejavnosti ter razvoj delovnih mest za okoliško prebivalstvo.
- Lokalna središča zagotavljajo prebivalcem naselja in njegovega zaledja možnosti za vsakodnevno oskrbo, osnovno izobraževanje, zdravstvo, informiranje in druženje. Na območjih z izrazito razpršeno poselitvijo se spodbuja razvoj lokalnega središča, ki zagotavlja ustrezno oskrbo in raven javnih funkcij. V naseljih, ki so zaposlitvena središča območij s posebnimi razvojnimi problemi, ter v obmejnih območjih, kjer se lahko razvije gospodarsko sodelovanje s sosednjimi državami, se lahko oblikuje manjše gospodarske cone.
- Spodbuja se razvoj gospodarskih dejavnosti (npr. turističnih in drugih), ki v povezavi s kmetijstvom in gozdarstvom omogočajo ohranjanje poseljenosti in vitalnosti podeželja ter s tem prispevajo k visoki kakovosti, prepoznavnosti in doživljajski privlačnosti naravne in kulturne krajine. V lokalnih središčih na podeželju se spodbuja razvoj delovnih mest in s tem zmanjšuje vsakodnevne delovne migracije.
- Območje občine Črnomelj spada v Belokranjsko arhitekturno regijo. Z gradnjo in drugimi posegi v prostor se ustvarjata prepoznaven red v prostoru in racionalna organizacija dejavnosti. Prenova in ohranjanje oblikovne prepoznavnosti sta prednostni v naseljih s tradicionalno tipologijo gradnje. Nova

poselitev se usmerja predvsem v območja lokalnih središč naselij. Bistven poudarek je na prenovi obstoječih naselij (notranji razvoj naselij).

(4) Izhodišča za načrtovanje nadaljnjega prostorskega razvoja občine so:

- skladnost s prostorskimi cilji in zasnovami državnih prostorskih aktov in z mednarodnimi izhodišči na področju trajnostnega razvoja, katerega temelj je medsebojno povezovanje in usklajevanje gospodarskega, prostorskega, družbenega razvoja ter varstva okolja in ohranjanja naravnih in kulturnih vrednot;
- ohranjanje temeljnih značilnostih naravnih in ustvarjenih razmer;
- ugotovitve o stanju in težnjah ter razvojnih pobudah in razvojnih možnostih.

8. člen
(vizija prostorskega razvoja občine)

Vizija prostorskega razvoja občine je ustvariti takšne razmere v prostoru, ki bodo omogočile krepitev vloge središča regionalnega pomena regionalnega središča in položaja občine v nacionalnem okviru. Z uveljavljanjem načel trajnostnega razvoja se zagotavlja usklajen in uravnotežen prostorski razvoj, ki omogoča uresničevanje razvojnih pobud in ob tem ohranja naravne, kulturne in druge kakovosti bivalnega okolja ter zagotovi povečanje prepoznavnosti območja občine v slovenskem in širšem prostoru.

9. člen
(cilji prostorskega razvoja občine)

(1) Uravnotežen prostorski razvoj naselij glede na njihovo vlogo v omrežju naselij se zagotavlja z ustreznimi prostorskimi možnostmi za razvoj stanovanj ter gospodarskih in družbenih dejavnosti v naseljih glede na njihov pomen v omrežju naselij, z zagotavljanjem prostorskih možnosti za širitev naselij in z ustreznim opremljanjem z GJI.

(2) Izboljšanje dostopnosti in prometne opremljenosti naselij, gospodarskih con in turističnih območij se zagotavlja z izgradnjo novih in prenovami obstoječih prometnic - cest, železniške proge, poti, kolesarskih poti, z zagotavljanjem ustreznih prometnih ureditev v naseljih za povečanje prometne varnosti in za potrebe javnega potniškega prometa.

(3) Ustrezna energetska ter komunalna opremljenost naselij, gospodarskih con in turističnih območij se zagotavlja s postopnim opremljanjem, s prioritetami in faznostjo glede na njihovo vlogo in pomen v omrežju naselij - zankanje elektroenergetskega omrežja, izboljšava telekomunikacij, izgradnja plinovoda in sistemov daljinskega ogrevanja z lesno biomaso ter kanalizacijskih omrežij s čistilnimi napravami.

(4) Ohranjanje kulturnih kakovosti in prepoznavnosti prostora, krajine in grajenih struktur se zagotavlja z integracijo kulturne dediščine in drugih kulturnih sestavin okolja v razvojne programe z medsektorskim sodelovanjem in interdisciplinarnim pristopom, z usmerjanjem novogradenj predvsem v obstoječa naselja, s sanacijo območij razpršene poselitve ter drugih razvrednotenih območij, s pazljivim umeščanjem novih ureditev in objektov v krajino ter z ohranjanjem kmetijske rabe prostora in prvin krajinske prepoznavnosti.

(5) Ohranjanje naravnih kakovosti se zagotavlja z usmerjanjem novogradenj predvsem v obstoječa naselja, s sanacijo razvrednotenih območij ter s pazljivim umeščanjem ureditev in objektov v naravno okolje.

(6) Razvoj kmetijstva se zagotavlja z ohranjanjem kmetijskih zemljišč z visokim pridelovalnim potencialom kot virom za izvajanje gospodarske dejavnosti ter s spodbujanjem kmetijske rabe zemljišč, s katero se ohranja kakovostne kulturne krajine.

(7) Razvoj turističnih in prostočasnih dejavnosti kot enega najpomembnejših razvojnih programov se zagotavlja s prostorskimi možnostmi za novogradnje in za širitev obstoječih turističnih ureditev ter z navezovanjem turističnih programov na kmetijsko dejavnost in na ohranjanje narave ter varstvo kulturne dediščine.

(8) Razvoj obmejnega prostora kot območja prepoznavnosti in naravnih kakovosti ter razvojnih potencialov, predvsem v smeri razvoja turizma in prostočasnih dejavnosti se zagotavlja s pretehtanim umeščanjem dejavnosti v prostor ob upoštevanju omejitev z vidika varstva okolja, narave in bivalnih kakovosti in ob usklajevanju z Republiko Hrvaško.

(9) Razvoj občine mora upoštevati omejitve v prostoru z namenom varovanja ljudi in njihovega premoženja pred naravnimi in drugimi nesrečami ter preprečitve ali čim večjega zmanjšanja posledic naravnih in drugih nesreč.

(10) S prostorskim razvojem in ureditvami se bo omogočalo ohranjanje kulturne dediščine ter njeno vključevanje v družbeni in gospodarski razvoj občine.

3 ZASNOVA PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE

10. člen
(zasnova prostorskega razvoja občine)

(1) Prostorski razvoj temelji na usklajenem in trajnostnem razvoju in varstvu v prostoru. Podarjeno se razvijajo razvojna območja občine, obenem pa se ohranjajo in varujejo obstoječe kakovosti, prenavlja in revitalizira opuščena in razvrednotena območja ter krepijo nezadostno razvite funkcije in kakovosti v prostoru.

(2) Pri razvoju poselitve in umeščanju posameznih dejavnosti se upošteva sprejemljivost z vidika varstva in ohranjanja varovanih vrednot kulturne dediščine.

(3) Na območju Kočevskega Roga in Poljanske doline se nadaljuje zadržan razvoj v tesni navezavi na naravne vire, predvsem na gozdarstvo. Zagotovi se povečanje komunalne opremljenosti in izboljšanje dostopnosti s Kočevsko-ribniškega območja ter izvajajo ukrepi za ohranjanje poseljenosti, kulturne krajine in sanacija razvrednotenih delov vinogradniških območij z namenom ohranjanja vinogradniške kulturne krajine, zagotavljanja bivalnih kakovosti in razvojnih možnosti, predvsem za razvoj turizma na podeželju in kmetijstva.

(4) Vzdolž reke Kolpe se zagotavlja predvsem intenziven razvoj infrastrukture ter prostorski razvoj s poudarkom na ohranjanju naselij in povečanju njihove dostopnosti ter možnostjo za prenovo in širitev. Izboljša se prometna dostopnosti. Zagotovijo se večje razvojne možnosti za turizem in prostočasne dejavnostih v navezavi na reko Kolpo in kakovostno kulturno krajino ter na naselja in druge prvine z dediščinskimi vrednostmi. Spodbujajo se ukrepi za ohranjanje poseljenosti in kulturne krajine, tako da se omogočijo višja bivalna kakovost in boljše razvojne možnosti, predvsem za razvoj turizma, povezanega z zdraviliškim turizmom oz. turizmom dobrega počutja - wellness (na območju Dragatuša) in turizmom na podeželju (npr. pri Sinjem Vrhu). Zagotovijo se ukrepi za sanacijo razvrednotenih območij in za ohranjanje poseljenosti in kakovostne kulturne krajine.

(5) Na osrednjem in severnem delu občine, ki zajema osrednji del belokranjskega ravnika s Črnomljem, KP Lahinja in plodnima ravnicama ob Lahinji in Dobličici, se zagotavljajo razvojne možnosti za prenovo ter širitev naselij za gradnjo stanovanj in gospodarskih con ter objektov za družbene dejavnosti, pri čemer ima prednost kompleksna gradnja. Zagotovi se razvoj Črnomlja kot občinskega središča in središča regionalnega pomena, s stavbnimi površinami ter prometnimi, komunalnimi in energetskimi zmogljivostmi za razvoj gospodarskih in družbenih dejavnosti ter stanovanj. Z izgradnjo novih in s posodobitvami obstoječih prometnic se zagotovijo boljše navezave na Novo mesto, Ljubljano, Kočevje, Metliko in Hrvaško. Zagotovijo se nove površine za različne oblike urejanja odprtih površin kot integralnega dela urbane strukture in kakovostnega bivalnega okolja. Na podeželju se preprečujejo nadaljnje razpršene gradnje, novogradnje se usmerjajo v območja naselij in na njihova obrobja, zagotavlja se višja stopnja komunalne opremljenosti v naseljih in zaselkih. Spodbuja se razvoj kmetijstva, tam kjer ni možno intenzivno kmetovanje predvsem v povezovanju z razvojem turizma in prostočasnih dejavnosti ter usmerja v integrirane in ekološke oblike kmetijske pridelave, oživitev prepoznavnih domačih obrti. Na gozdnih območjih se uveljavlja gozdarstvo, ki zagotavlja ohranjanje naravnih kakovosti in strukturo kulturne krajine ter druge prvine prepoznavnosti tega območja.

11. člen
(prednostna območja za razvoj poselitve in dejavnosti)

(1) Spodbuja se policentrični razvoj poselitve, pri čemer ima Črnomelj kot občinsko središče in središče regionalnega pomena poudarjeno vlogo. Hkrati se kot pomembnejša lokalna središča, ki so tudi zaposlitvena središča, razvijajo Vinica, Stari trg ob Kolpi, Adlešiči, Dragatuš in Kanižarica.

(2) Razvoj gospodarskih dejavnosti se zagotavlja na območjih, kjer glede na prostorske potenciale in omejitve obstajajo prostorske možnosti zanje, vključno s prometno in drugo GJI ter možnostjo za komunalno opremljanje. Pri umeščanju in razvoju gospodarskih dejavnosti se upošteva tudi njihova združljivost z drugimi dejavnostmi in rabami prostora. Lokacije gospodarskih con občinskega in širšega pomena ter lokacije gospodarskih con lokalnega pomena so prikazane v strateškem delu kartografskega dela OPN na listu št. III.

(3) Zagotavljajo se prostorske možnosti za gradnjo zadostnega števila stanovanjskih objektov. Pri določanju prostorov zanje se zagotavlja racionalno rabo prostora z bolj strnjeno gradnjo in višjimi gostotami pozidave v urbanih središčih, varčevanje z energijo in materialnimi sredstvi. Stanovanjsko gradnjo se usmerja na območja, kjer je mogoče ob razmeroma nizkih stroških zagotavljati komunalno opremljanje in dostopnost.

(4) Razvoj oskrbnih, storitvenih ter družbenih dejavnosti se usmerja na funkcionalno zaokrožena območja, z izborom ustreznih prostorov za posamezno dejavnost se zagotavlja ustrezna dostopnost. Ohranja in prenavlja se obstoječe ter spodbuja nove ureditve za te dejavnosti, s ciljem dosegati visoko kakovost oskrbe prebivalcev v občini. Omrežje teh dejavnosti se dopolnjuje glede na demografska gibanja in dostopnost.

(5) Ohranjajo se potenciali za razvoj turizma in prostočasnih dejavnosti ter se dopolnjuje turistično rekreacijska infrastruktura v smislu kakovosti in raznovrstnosti ponudbe. Spodbuja se dopolnilne dejavnosti in dodatne dejavnosti na podeželju v okviru prizadevanj za ohranjanje narave in varstva kulturne dediščine. Lokacije z večjim turističnim pomenom in lokacije s turističnim pomenom so prikazane v strateškem delu kartografskega dela OPN na listu št. III.

12. člen
(omrežje naselij z vlogo in funkcijo posameznih naselij)

(1) Razvija se policentrično omrežje naselij v okviru občine kot omrežje ustrezno opremljenih središč, generatorjev razvoja svojega zaledja.

(2) Razvoj omrežja naselij se usmerja s ciljem zagotavljanja enakomernejšega razvoja in porazdelitve dejavnosti v občini ter družbeno in gospodarsko smotrne prostorske organizacije dejavnosti. Pri tem se ohranjajo naravne kakovosti in varuje kulturna dediščina ter upoštevajo druge omejitve v prostoru, prav tako pa se upoštevajo tudi kakovostne in s prostorom in okoljem usklajene razvojne pobude.

(3) Glede na vlogo in funkcijo v omrežju naselij, ki temelji na številu in strukturi prebivalcev, razmestitvi družbenih in storitveni dejavnosti ter drugih funkcij javnega značaja, se naselja razvrščajo v kategorije lokalnih središč:

- občinsko središče in središče regionalnega pomena: Črnomelj;
- pomembnejša lokalna središča: Vinica (z Drenovcem), Stari trg ob Kolpi (z Deskovo vasjo), Adlešiči, Dragatuš in Kanižarica;
- lokalna središča: Butoraj, Dobliče, Griblje, Lokve, Sinji Vrh in Tribuče;
- manjši oskrbni centri in zaposlitvena središča: Zilje, Preloka, Lokve, Ručetna vas, Petrova vas, Radenci, Otovec.

(4) Občinsko središče in središče regionalnega pomena Črnomelj se razvija kot intenzivno urbano, zaposlitveno središče, omogoči se intenziven razvoj družbenih dejavnosti ter gospodarskih dejavnosti predvsem v Kanižarici z zagotavljanjem zadostnih površin. Hkrati se določijo površine za stanovanjsko pozidavo. Izboljšajo se prometna infrastruktura z izgradnjo obvoznice (v povezavi s 3. razvojno osjo) ter komunalna in energetska infrastruktura. Črnomelj se razvija tudi kot osrednje kulturno in turistično središče občine ter središče regionalnega pomena, ki predstavlja geografsko središče Bele krajine in se povezuje z Metliko, Semičem, Novim mestom, Kočevjem in Ljubljano ter prek Vinice s Hrvaško. V Črnomlju se ohranjajo in nadgrajujejo funkcije občinskega in zaposlitvenega središča ter zagotavljajo ustrezne razmere za prostorski razvoj vseh vitalnih programov, posebej vseh oblik stanovanj, družbenih programov in gospodarskih dejavnosti.

(5) Pomembnejša lokalna središča se razvijajo kot gospodarska, zaposlitvena, kulturno-turistična, upravna, izobraževalna in oskrbna središča. Z njihovim razvojem in krepitvijo se ustvarja policentrično omrežje naselij, zagotavlja se uravnotežena razporeditev omenjenih dejavnosti v občini in tako omogoči vsem prebivalcem relativna bližina oskrbe, storitev in delovnih mest.

(6) Lokalna središča se razvijajo kot naselja s pomembnejšo funkcijo v omrežju naselij, ki so večinoma tudi sedeži krajevnih skupnosti, oskrbni centri in nekateri tudi zaposlitvena središča, v katerih je vsaj eden od pomembnih javnih programov, kot so osnovna šola, vrtec, cerkev s pokopališčem ali oskrbne oz. obrtne dejavnosti.

(7) Manjši oskrbni centri / zaposlitvena središča se razvijajo kot naselja s pomembnejšo funkcijo v omrežju naselij, ki so manjši oskrbni centri ali zaposlitvena središča, v katerih je vsaj eden od pomembnejših programov kot so cerkev, pokopališče, oskrbne oz. obrtne dejavnosti, turistični program.

(8) Druga naselja v občini so podeželska naselja, pretežno ruralnega značaja in zadovoljujejo osnovne potrebe lokalnega prebivalstva. Ta naselja se razvijajo v okviru prostorskih možnosti in skladno s prostorom usklajenimi razvojnimi pobudami, predvsem v smeri prepletanja ter povezovanja kmetijstva in trajnostnega turističnega razvoja.

(9) Območje občine se glede na tipologijo objektov deli na naselja oz. območja naselij s tradicionalno tipologijo, z mešano tipologijo, s suburbano in urbano gradnjo (slednja velja za mesto Črnomelj). Območja, kjer so te tipologije prepoznane, se razvijajo v skladu s principi oblikovanja objektov v posameznem območju.

(10) Omrežje naselij z vlogo in funkcijo posameznih naselij je prikazano v strateškem delu kartografskega dela OPN na listih št. I. in III.

13. člen
(temeljne smeri prometnega povezovanja v občini in regiji ter razvoj GJI)

(1) Preko občine Črnomelj poteka načrtovana 3. razvojna os kot glavni prometni koridor, ki bo zagotavljal medsebojno povezanost središč mednarodnega, nacionalnega in regionalnega pomena v širšem območju Slovenije. Omogoči se navezava občinskega in pomembnejših lokalnih središč v obravnavanem območju na ustrezne razvojne povezave in razbremeni obstoječe prometnice, ki ne omogočajo ustreznih pogojev za sodoben in varen promet. Nova prometna povezava se načrtuje tako, da podpira razvoj policentričnega omrežja naselij, skladen razvoj v regiji, medsebojno dopolnjevanje funkcij podeželskih in urbanih območij ter njihovo povezanost prek avtocest z evropskimi prometnimi sistemi. Nova prometna povezava čezmejnega pomena Črnomelj poveže z mejnima prehodoma Vinica in Metlika, z Novim mestom in slovenskim avtocestnim križem ter s Štajersko in Koroško.

(2) Trase prometnic v okviru hitre ceste 3. razvojne osi se podrobneje opredelijo na podlagi prostorskih, okoljskih, funkcionalnih in ekonomskih preveritev ter ob upoštevanju sprejemljivosti v lokalnem okolju.

(3) Poleg boljše cestne povezave se zagotovi razvoj posameznih območij, predvsem pa dobro navezanost gospodarskih con (TRIS Kanižarica ipd.) na 3. razvojno os. Mesto Črnomelj se na severnem delu priključi na hitro cesto z možnostjo navezave na zahodno obvoznico, pri tem pa se čim manj prizadenejo obstoječa območja naselij. Priključek na hitro cesto se predvidi tudi v bližini načrtovanih term in zagotovi ukrepe za preprečitev ali omilitev negativnih vplivov na okolje in na bivalne pogoje. Na hitro cesto se naveže tudi Vinica z mejnim prehodom in ureditvami za turizem.

(4) Druge najpomembnejše prometne smeri v občini so povezave Črnomlja prek Soteske in Žužemberka z Ivančno Gorico, Livold - Brezovica – Kanižarica in Metlika - Črnomelj - Vinica ter povezave Črnomelj - Dragatuš, Stara Lipa - Drežnik - Razvaje, Kvasica - Tanča Gora, Učakovci - Razvaje in Črnomelj - Stranska vas pri Semiču ter prometna povezava, ki poteka vzdolž doline Kolpe.

(5) Na območju občine se mejni prehod za mednarodni promet Vinica ter mejna prehoda za obmejni promet Sodevci in Žuniči urejajo kot vstopne točke v državo.

(6) Razvija se prometna in telekomunikacijska infrastruktura, omogoča se hitrejša fizična dostopnost do dobrin skupnega pomena ter spodbuja razvoj novih tehnologij za omogočanje dostopnosti do informacij in storitev na daljavo. Na področju telekomunikacijske infrastrukture se omogoči priključitev vseh objektov na sodobna elektronska omrežja mobilnih komunikacij. Z razvojem brezžičnih povezav se

zagotovi ustrezno umeščanje oddajnikov v prostor, pri čemer se zagotavlja njihova minimalna vidna izpostavljenost in združevanje.

(7) Zagotavlja se komunalna opremljenost območij, tako da so omogočeni ustrezen bivalni standard, varstvo okolja ter gospodarski in družbeni razvoj. Ta dejavnost se razvija v organizacijskem in upravljavskem smislu, zagotavlja se ustrezna kakovost in zmogljivost sistema ter širitev omrežij, objektov in naprav komunalne ter energetske javne infrastrukture na vsa območja poselitve v skladu s potrebami in zakonskimi zahtevami. Vsi novi vodi se vodijo podzemno, obstoječi nadzemni pa se nadomeščajo s podzemnimi, kjer je to skladno z drugimi režimi.

(8) Zagotavlja se dolgoročna in kakovostna oskrba z energijo, predvsem z električno energijo in z zemeljskim plinom, zagotavlja se učinkovita in racionalna raba energije na celotnem območju občine. Obnovljivi viri, predvsem lesna biomasa in sončna energija, se uporabljajo na območjih z izkazanimi interesi ter ugodnimi ekonomskimi kazalci. Spodbuja se uporaba alternativnih obnovljivih energetskih virov, tako da je prostorsko integrirana in da z njo niso povzročeni negativni vplivi na okolje.

(9) Zagotavlja se stalna in kakovostna oskrba s pitno vodo, tako da se ščitijo vsi vodni viri in izvajajo se gradnje novih ter prenove obstoječih delov vodovodnega sistema. Pri tem se občina vključuje v medobčinski projekt Belokranjski vodovod in zagotovi oskrbo z vodo v vseh (gosteje) poseljenih območjih v občini.

(10) Dogradijo se sistemi odvajanja in čiščenja odpadne vode z dograjevanjem kanalizacijskega omrežja in zagotavljanjem izgradnje centralnih kanalizacijskih sistemov s čistilnimi napravami; najprej v večjih ter po potrebi v ostalih naseljih. Na preostalih območjih se zagotovi nadzorovano individualno odvajanje in čiščenje odpadne vode.

(11) Ravnanje z odpadki se ureja v okviru obstoječega centra in odlagališča ob ohranjanju sistema ekoloških otokov v celotni občini. Podcenter za ravnanje z odpadki se dogradi z možnostjo enostavne obdelave odpadkov, kompostiranja bioloških odpadkov in obdelave gradbenih odpadkov. Za potrebe odlaganja inertnih odpadkov se razširi obstoječe odlagališče na Vranovičih. Pri sistemu ravnanja z odpadki se izvaja reševanje problematike odpadkov na izvoru z načelom zmanjševanja količine odpadkov in ponovno uporabo uporabljivega dela odpadkov.

(12) Temeljne smeri prometnega povezovanja naselij v občini in regiji so prikazane v strateškem delu kartografskega dela OPN na listih št. II. in III.

14. člen
(usmeritve za razvoj dejavnosti v krajini)

(1) Površine za razvoj kmetijstva in gozdarstva se ohranjajo, na območjih zaraščanja kmetijskih površin se spodbuja ponovna kmetijska raba tal. Intenzivnost kmetijske obdelave je različna in prilagojena pridelovalnemu potencialu posameznih območij in omejitvenim dejavnikom, ki izhajajo iz ciljev ohranjanja narave, kulturne dediščine, vodnih virov, prepoznavnosti prostora in zdravega bivalnega okolja.

(2) Intenzivnejša kmetijska raba se izvaja predvsem na ravninskih predelih občine, izven območij Natura 2000. Na drugih območjih je v ospredju ohranjanje kulturne krajine oziroma prepoznavnosti, ohranjanje poseljenosti, razvoj turizma in rekreacije in drugih prostočasnih dejavnosti. Zaraščanje kmetijskih zemljišč se ustavlja s spodbujanjem kmetovanja zlasti na območjih vrednejše tradicionalne kulturne krajine, po potrebi pa tudi z uvajanjem agrarnih operacij za izboljšanje možnosti za obdelavo tal.

(3) Gozdovi se ohranjajo kot naravni vir in naravno bogastvo, zagotavlja se sonaravno gospodarjenje z gozdovi, s čimer se ob nadaljnjem gospodarskem izkoriščanju gozda uresničujejo tudi cilji ohranjanja narave in rekreacije v naravnem okolju. Na območju Črnomlja se primestni gozdovi urejajo kot integralni deli zelenega sistema mesta.

(4) Izkoriščanje mineralnih surovin se usmerja na obstoječe površinske kope, predvsem Suhor pri Vinici in Hrast pri Vinici, kjer se izvaja sanacijo sočasno s pridobivanjem in zagotovi končno sanacijo pridobivalnih območij na podlagi sanacijskih načrtov in programov ter s spremljanjem izvajanja sanacijskih ukrepov, bodisi z spodbujanjem naravne sukcesije, bodisi z novo, ustreznejšo namembnostjo.

(5) V obvodnem prostoru Kolpe in njenih pritokov se upoštevajo načela varstva voda, vodnega režima in ohranjajo retenzijske površine.

(6) Ohranjanje narave se zagotavlja s celovitim prostorskim načrtovanjem, v katerem so območja in enote ohranjanja narave upoštevana kot razvojni potencial in kot prvina varstva. Ohranjanje narave se

zagotavlja predvsem na zavarovanih območjih, predlaganih širše zavarovanih območjih, na območjih naravnih vrednot in oblikovanih naravnih vrednotah, na območjih pričakovanih naravnih vrednot, na območjih prednostnih habitatnih tipov, na ekološko pomembnih območjih in na posebnih varstvenih območjih, vključenih v omrežje Natura 2000. Varujejo se območja biotske raznovrstnosti v krajini in ohranja se narava tudi na preostalih območjih občine, kar se zagotavlja z umeščanjem ureditev in objektov v prostor na podlagi strokovnih prostorskih preveritev in ugotovljene ranljivosti narave ter z izborom tehnologij, ki povzročajo kar najmanj zmanjševanja naravnih kakovosti. Upoštevajo se načela in cilji, ki jih določajo pristojne službe za varstvo narave.

(7) Varstvo kulturne dediščine se zagotavlja s celovitim prostorskim načrtovanjem, v katerem se kulturna dediščina uveljavlja kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja, ki vključuje štiri vidike vzdržnosti: ekonomska, socialna, okoljska in kulturna. Območja in objekti kulturne dediščine so upoštevani kot vir blaginje in priložnosti za razvoj in kot prvina varstva. Razvoj se usmerja tako, da niso povzročena razvrednotenja dediščine in da je zagotovljena prednostna sanacija že razvrednotenih območij in objektov. Upoštevajo se načela in cilji, ki jih določajo pristojne službe za varstvo kulturne dediščine.

(8) Varstvo okolja se zagotavlja s celovitim prostorskim načrtovanjem, v katerem bosta upoštevani ranljivost okolja za umeščanje in razvoj posameznih dejavnosti in rab prostora ter združljivost različnih rab in dejavnosti v prostoru. V skladu z načeli trajnostnega razvoja se zagotavljajo zdravo bivalno okolje, varstvo narave in varstvo naravnih virov. Prostorski razvoj se usmerja tako, da je stanje bivalnega okolja neproblematično, da so sanirana razvrednotenja prostora, da se zagotavlja policentrični sistem poselitve in pripadajoče infrastrukture v okviru okoljskih zmogljivosti in ohranjanja kakovosti okolja in niso bistveno spremenjena obstoječa razmerja med gozdnimi, kmetijskimi in pozidanimi zemljišči.

(9) Na območjih, ogroženih zaradi poplav in erozije, se omejuje razvoj dejavnosti, ki bi lahko poslabšale razmere ali bi bile ogrožene zaradi nevarnosti naravnih nesreč, predvsem pa na poplavnih in erozijskih območjih z običajnimi protierozijskimi ukrepi. Pri načrtovanju novogradenj se upoštevajo tudi omejitve zaradi potresne varnosti.

(10) Usmeritve za razvoj dejavnosti v krajini so prikazane v strateškem delu kartografskega dela OPN na listu št. VI.

4 ZASNOVA GOSPODARSKE JAVNE INFRASTRUKTURE LOKALNEGA POMENA

15. člen
(splošne določbe)

(1) GJI se razvija tako, da se zagotavlja trajna, kakovostna in zadostna komunalna oskrba ter dostopnost, možnosti za uravnotežen družbeni in prostorski razvoj ter možnosti za postopno izenačevanje nivoja uslug in komunalnega standarda med mestnimi in podeželskimi območji.

(2) Katastri in druge evidence gospodarske javne infrastrukture se dopolnjujejo ob vsakokratnih novogradnjah in rekonstrukcijah objektov, naprav in omrežij.

(3) GJI se v prostor umešča tako, da ne prizadene varovanih vrednot kulturne dediščine. Če pa se posegu v dediščino po predhodni preveritvi ni mogoče izogniti, naj umeščanje GJI čim manj prizadene varovane vrednote kulturne dediščine.

4.1 Prometna infrastruktura

16. člen
(prometna infrastruktura)

(1) Za zmanjševanje razlik v razvoju občine, vzpostavitev ustreznejšega urbanega omrežja, omogočanje gospodarskega razvoja, dvig bivalne ravni ter izboljšanje stanja okolja se zagotovi nova in

prenovi obstoječa prometna omrežja in sisteme (cestne in železniške povezave, prometne terminale, kolesarsko omrežje in peš poti, javni potniški promet), pri čemer je najpomembnejše kvalitativno izboljševanje oskrbe Črnomlja in lokalnih središč.

(2) Dotrajano in zastarelo omrežje cestnih povezav v občini se rekonstruira na celotnem območju, prednostno pa se obnovijo oz. na posameznih odsekih zgradijo nove cestne povezave Črnomlja z Metliko, Novim mestom in Kočevjem ter povezave vseh drugih naselij v občini s Črnomljem in cestne povezave z mednarodnim mejnim prehodom Vinica, mejnima prehodoma za obmejni promet Žuniči in Sodevci, cestno omrežje na območju ob reki Kolpi in na vinogradniških območjih.

(3) Novogradnje prometnic se zagotovijo kot dostopi do območij predvidenih novih kompleksnih gradenj in ureditev.

(4) Pri načrtovanju novogradenj in rekonstrukcij prometnega omrežja se upoštevajo podatki o obstoječem in predvidenem povprečnem letnem dnevnem prometu (PLDP) ter prometnih obremenitvah v jutranji in popoldanski konici, na predelih občine, kjer na podlagi PLDP novogradnje in prenove ne bi bile upravičene, pa tudi podatki o potrebah in možnostih za razvoj gospodarstva in turizma ter za dvig bivalnega standarda. Z boljšimi cestnimi povezavami, z izboljšanjem kakovosti, skrajšanjem časa potovanja ter povečanjem prometne varnosti se omogočijo višje oblike gospodarske interakcije med regijskimi in lokalnimi središči.

17. člen
(omrežje državnih cest)

(1) Omrežja državnih cest se prenovijo, na območjih naselij se v njihovem okviru gradijo obvozne ceste ter ustrezne ureditve za pešce in kolesarje in avtobusna postajališča. Uredijo se križišča z navezavami lokalnih cest.

(2) Dokonča se izgradnja obvozne ceste, ki poveže severni in severovzhodni del mesta Črnomelj z jugovzhodnim delom. Trasa obvozne ceste razbremeni središče Črnomlja in poveže regionalni cesti ter zagotavlja ustrezno dostopnost do gospodarskih con in navezavo na 3. razvojno os.

(3) Regionalni cesti v smereh proti Kočevju in Metliki, ki sta opredeljeni kot cesti nacionalnega pomena, se prenovita. Zagotovi se rekonstrukcija vseh regionalnih cest ob Kolpi, s čimer se izboljša dostop do gospodarskih con Stari trg in Adlešiči, prioritetno nedokončan odsek Sinji Vrh – Stari trg, ter obnova R3-658 Dobliče - Stari trg ob Kolpi.

18. člen
(lokalno cestno omrežje)

(1) Vzdržujejo, prenavljajo in modernizirajo se vse lokalne ceste in javne poti ter ostalo cestno omrežje, izvajajo se ukrepi za umirjanje prometa. Ustrezno se obnovi lokalno cestno omrežje za dostop do lokacij z večjim turističnim pomenom oz. s turističnim pomenom in za dostop do manjših naselij oz. lokacij.

(2) Za zagotovitev kar najboljših povezav občinskega središča, pomembnejših lokalnih središč, lokalnih središč, manjših oskrbnih centrov – zaposlitvenih središč ter drugih naselij v občini s cesto v okviru 3. razvojne osi bodo potrebne novogradnje in prenove cestnega omrežja na območju tega koridorja.

19. člen
(železniško omrežje)

(1) Glede na funkcijo se železniške proge delijo na: HP – hitra proga, Z1 – glavna železniška proga 1. reda, Z2 – glavna železniška proga 2. reda, RP – regionalna železniška proga IT – industrijski tir. Posodobi in razširi se ponudba železniškega potniškega prometa, da bodo vlaki hitrejši, pogostejši, zmogljivejši in da bo vozni red usklajen z avtobusnim.

(2) Zaradi zagotovitve gospodarnejšega in skladnejšega razvoja železniškega omrežja, izboljšanja življenjskih pogojev, varstva okolja in večje izbire prometnih sredstev se obnovi obstoječa železniška

povezava nacionalnega pomena: Ljubljana – Novo mesto – Metlika – državna meja ter železniški postaji v Črnomlju in na Otovcu, kjer je industrijski tir.

(3) Uredijo se nova izvennivojska križanja železniške proge s cestnim omrežjem, do njihove izgradnje pa se obstoječa nivojska križanja primerno zavarujejo.

(4) Uredi se nova železniška povezava Črnomelj – Vrbovsko (Republika Hrvaška) kot železnica s turistično – gospodarskim pomenom in za potrebe morebitnega potniškega prometa. V koridorju te železnice se uredi tudi kolesarska pot.

20. člen
(omrežje kolesarskih poti in pešpoti ter drugih rekreacijskih poti)

(1) Na območju občine se zgradi omrežje kolesarskih stez in poti, ki se v naseljih navezujejo na obstoječe ali novopredvideno omrežje, pri novogradnjah cestnega omrežja in potekov skozi naselja se urejajo kot kolesarske steze.

(2) Na območju občine se urejajo tudi glavne in regionalne kolesarske steze (poti).

(3) Kolesarske steze in poti se povežejo v omrežje, ki povezuje večja središča in turistične ureditve po celotnem območju občine, predvsem pa po območju KP Lahinja in KP Kolpa in po vinogradniških območjih. Vzpostavi se kolesarska pot v koridorju trase nove železniške povezave Črnomelj – Vrbovsko. Obstoječe in nove kolesarske steze, pešpoti in konjeniške poti se povezujejo in predstavijo kot povezan sistem v rekreativne in turistične namene.

21. člen
(mirujoči promet)

V Črnomlju in lokalnih središčih se zgradi ustrezno število parkirnih mest v okviru javnih površin in v soseskah, kar se zagotavljala z nivojskimi ureditvami, v Črnomlju tudi s parkirnimi hišami. Gradnja novih javnih objektov se pogojuje z ustreznim številom PM za zaposlene, obiskovalce ter stanovalce. Dogradijo se parkirne kapacitete ob obstoječih javnih objektih in ob spremembah namembnosti obstoječih objektov skladno s potrebami teh objektov, poleg tega pa se zagotavljajo PM tudi za reševanje primanjkljaja parkirnih površin v okolici novih objektov in v mestnem jedru Črnomlja. V ta namen se v čim večji meri uredijo kletne etaže objektov in odprte javne površine. Urejene parkovne površine in zelenice se ne namenjajo za parkiranje. Parkirišča za avtobuse se uredijo ob vstopih v KP Kolpa in KP Lahinja in v bližini oziroma v sklopu območij za rekreacijo, oddih in športne aktivnosti, vendar izven naravnih vrednot in posebnih varstvenih območij.

22. člen
(javni potniški promet)

(1) Železniška postaja v Črnomlju se preuredi v smislu posodobitve in povečanja prometne varnosti ter zagotavljanja ustreznih funkcionalnih površin, vključno s parkirišči za osebna vozila. Prav tako se v Črnomlju uredi avtobusna postaja, za katero se določi lokacija, na kateri bosta zagotovljeni funkcionalnost in prometna varnost.

(2) V vseh naseljih, ki jih povezujejo avtobusne linije, se uredijo nova oziroma posodobijo obstoječa postajališča za avtobuse.

4.2 Okoljska, energetska in komunikacijska infrastruktura

23. člen
(splošne določbe)

(1) Na območju celotne občine se vzpostavi nova in rekonstruirana ter dopolnjena obstoječa infrastrukturna omrežja za zagotavljanje enakovredne komunalne in energetske opremljenosti in učinkovitega varstva okolja, dviga življenjske ravni in zagotovitev izvedbe predvidenih razvojnih programov v občini.

(2) Poveča se zanesljivost oskrbe in ureditev okoljske problematike odvajanja in čiščenja odpadne vode.

(3) Prednostno se zagotavlja kvalitativno izboljševanje oskrbe Črnomlja in lokalnih središč ter zagotavlja se minimalen infrastrukturni (komunalni) standard manj razvitih, od razvoja odmaknjenih območij.

(4) Graditev lahko poteka samo na komunalno opremljenih zemljiščih, zato načrtovanje, gradnja novih ter dopolnjevanje in prenova omrežij GJI teče sočasno z načrtovanjem in izvajanjem graditve oziroma s prostorskim razvojem. Zato se razvija komunalno in energetsko infrastrukture v dveh, med seboj usklajenih smereh: s sanacijo stanja in z infrastrukturnim opremljanjem novih razvojnih območij v naseljih (s predhodno zagotovljenima časovno dinamiko in pričakovanimi viri za pokritje stroškov). Za celotno območje občine se izdela program opremljanja stavbnih zemljišč.

(5) S prostorskim načrtovanjem se zagotovi smotrno rabo energije, s smotrno razporeditvijo poselitve se zmanjšujejo stroški za izgradnjo in obratovanje omrežij GJI.

(6) Projekti, v okviru katerih se z opremljanjem novih območij zagotavlja tudi sanacija obstoječih območij naselij, se izvajajo prioritetno.

(7) Infrastrukturni vodi se na območjih ohranjanja narave izvajajo podzemno in le izjemoma nad zemljo, če bi podzemna izvedba lahko ogrozila dele območij ohranjena narave. To velja tudi za območja kulturne dediščine z izjemo arheološke dediščine.

(8) Obstoječa območja GJI, ki negativno vplivajo na naravne vrednote in biotsko raznovrstnost, se ustrezno sanira.

24. člen
(vodni viri in oskrba s pitno vodo)

(1) S pitno vodo se ravna racionalno.

(2) Vsi vodni viri se ščitijo pred morebitnim onesnaženjem. Posebna pozornost se nameni vsem vodovarstvenim območjem v skladu s predpisom o vodovarstvenih območjih telesa vodonosnikov, kjer se lahko intenzivira dejavnosti samo ob striktnem upoštevanju parametrov zaščite območja. Zagotovi se dokončna sanacija vodnih virov in okolja z izgradnjo čistilnih naprav, prvenstveno na vodovarstvenih območjih in večjih aglomeracijah. Potencialni novi vodni viri se raziščejo in ustrezno zaščitijo.

(3) Varovanje vodnih virov in ukrepe za varstvo vodnih virov, predvsem pa programe varstva okolja in rabe prostora na območjih vodnih virov se usklajuje s sosednjimi občinami in zaradi obmejne lege tudi z Republiko Hrvaško.

(4) Vodooskrba se za vse prebivalce v občini zagotavlja preko magistralnega sistema vodooskrbe, ki povezuje občinska središča, glavni vodni vir Dobličica in vodni vir Blatnik v občini Semič in nov vodni vir Brezovica. S projektom Trajnostna oskrba s pitno vodo in varovanje vodnih virov Bele krajine so vsi sistemi povezani v celovit vodovodni sistem, razen lokalnega vodovoda Sinji Vrh, ki se napaja iz vrtin pri Damlju, ter sistema Stari trg, ki se napaja iz vrtin pri Dolu v občini Kočevje. V sistem so vključene nove količine pitne vode iz novih vrtin Blatnik in Brezovica ter s povečanjem črpanja iz Dobličice. Vodni vir pod Adlešiči se vzdržuje kot rezervni vodni vir.

(5) Naselja, ki jih ni možno priključiti na sistem oskrbe z vodo iz javnega omrežja, se v skladu z zakonodajo lahko oskrbujejo prek lastnih zajetij, vendar se bodoči prostorski razvoj na teh območjih omejuje in uskladi z drugimi dejavnostmi in rabami v prostoru. Ne glede na način oskrbe z vodo se evidentira vse objekte, ki niso priključeni na javni vodovodni sistem, in opredeli način oskrbe z vodo.

(6) Na celotnem območju se obnovi in modernizira obstoječe vodovodno omrežje, prioritetno na območjih pogostih okvar in vodnih izgub. Posamezni lokalni sistemi se vključijo v centralni vodovodni sistem ali pa se zanje zagotovi kvalificiranega upravljavca. Ob upoštevanju značilne razpršene gradnje je možno v oddaljenih naseljih in območjih razpršene gradnje zagotoviti vodooskrbo tudi iz individualnih sistemov, vendar se tudi take sisteme vključi v sistem javne oskrbe v smislu zagotavljanja in dobavljanja pitne vode ter zagotavljanja minimalnih tehnično higienskih pogojev v skladu z veljavno zakonodajo.

(7) Javno vodovodno omrežje mora zagotavljati oskrbo prebivalstva s pitno vodo. Za zadovoljevanje sanitarnih, tehnoloških in drugih potreb ter za zagotavljanje požarne varnosti je potrebno čim manj koristiti pitno vodo in uporabiti druge vire vode. Zaradi zmanjšanja uporabe pitne vode za sanitarne

potrebe, zalivanje in podobno, se za ta namen meteorne vode s streh stavb in utrjenih površin zajemajo v zbiralnikih oziroma v zadrževalnikih padavinske vode.

(8) Požarna voda se iz javnega vodovodnega omrežja zagotavlja do stopnje hidravličnih zmožnosti vodovodnega sistema. V primeru nezadostne oskrbe s požarno vodo iz javnega vodovodnega omrežja se ta v skladu s predpisi zagotovi iz drugih virov požarne vode.

(9) Obstoječi in predvideni objekti, v katerih mora biti zagotovljena preskrba s pitno vodo, morajo biti priključeni na vodovodno omrežje v skladu s predpisi občine in pogoji upravljavca vodovodnega omrežja, skladno s tehnično izvedljivostjo in ekonomsko upravičenostjo. Kjer se v skladu s predpisi oskrba s pitno vodo ne zagotavlja v okviru javne službe in kjer priključitev na javno vodovodno omrežje ni mogoča, se oskrba s pitno vodo izvaja individualno ali skupinsko iz lastnih zajetij, vodnjakov ali rezervoarjev. Prostorski razvoj na teh območjih se omejuje in uskladi z drugimi dejavnostmi in rabami v prostoru.

(10) Zasebni vodovodi na območjih, kjer se v skladu s predpisi oskrba s pitno vodo zagotavlja v okviru javne službe, se predajo v upravljanje izvajalcu javne službe.

25. člen
(odvajanje in čiščenje odpadne vode)

(1) Kanalizacijski sistemi se prioritetno zgradijo na gosteje poseljenih ranljivih območjih.

(2) Vsa naselja, ki se nahajajo v operativnem programu za odvajanje in čiščenje odpadne vode, se opremijo s kanalizacijskim omrežjem. Prioritetno se s kanalizacijskim omrežjem rešujejo območja, ki so opredeljena v Operativnem programu odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ter območja, ki poleg prebivalcev oskrbujejo tudi družbene in gospodarske dejavnosti. Skladno s programom opremljanja se dogradijo in sanirajo vsa obstoječa kanalizacijska omrežja v občini.

(3) Na območjih, kjer kanalizacijsko omrežje ne obstaja, se predvidi odvajanje in čiščenje odpadne vode v individualnih sistemih za čiščenje odpadne vode. Vsi individualni sistemi so evidentirani in vključeni v sistem nadzora, zagotovljeno je okoljsko sprejemljivo čiščenje ter odvoz ostankov blata.

26. člen
(ravnanje z odpadki)

(1) Ravnanje z odpadki se usmerja v organizirano ločeno zbiranje odpadkov in njihov odvoz v regijski center za ravnanje z odpadki. Na podcentru za ravnanje z odpadki PCRO Vranoviči se zbirajo ločeni odpadki. Preostanek odpadkov se s stiskanjem pripravi za prevoz na mehansko biološko obdelavo in odlaganje na regijsko odlagališče. Dopustna je še ureditev odlagališča inertnih odpadkov s predelavo gradbenih odpadkov. V vseh naseljih so postavljeni ekološki otoki za zbiranje osnovnih ločenih frakcij odpadkov, vzpostavlja se zbiranje ločenih frakcij odpadkov »od vrat do vrat«.

(2) Spodbuja se preprečevanje in zmanjševanje nastanka odpadkov na izvoru njihovega nastanka (stanovanjskih objektih, kmetijah, poslovnih in proizvodnih objektih) ter vzpostavlja vse potrebne ravni ravnanja z odpadki (zbiranje in odvoz odpadkov po naseljih z ekološkimi otoki in drugimi oblikami urejenega ločevanja ter zbiranja odpadkov, predelava in odstranjevanje), tako da pride na končno točko, t.j. odstranjevanje odpadkov, le minimalna količina že sortiranih in neproblematičnih odpadkov. Spodbujata se kompostiranje in dispozicija razgradljivih odpadkov manjših količin na njihovem izvoru s hišnimi kompostniki.

(3) Evidentirajo in sanirajo ali odstranjujejo se nelegalna odlagališča odpadkov, pripravijo se sanacijski načrti ter izvedejo ustrezni ureditveni in omilitveni ukrepi ter ukrepi za preprečevanje novih nelegalnih odlagališč.

27. člen
(oskrba z energijo)

(1) Zasnova oskrbe občine z energijo temelji na izhodiščih prihodnjega razvoja občine in energetskih konceptih, ki tak razvoj omogočajo. Temeljni dokument oskrbe z energijo je energetska zasnova občine, s katero se zagotovi stalna, zadostna in ekonomsko sprejemljiva oskrba z energijo.

(2) Pri načrtovanju energetskih sistemov imajo prednost sistemi, ki omogočajo hkratno proizvodnjo več vrst energije, zlasti toplotne in električne energije ter izrabo obnovljivih virov energije.

(3) Za vinogradniška in druga območja z razpršeno gradnjo se v skladu z energetsko zasnovo občine opredelijo alternativne možnosti za komunalno opremljanje (lesna biomasa, sončna energija) in izrabo naravnih virov (uporaba kapnice, prečiščene sive vode iz gospodinjstva in podobno) za kar najmanjše investicije in posege v krajino.

(4) Na območju občine Črnomelj ni predvidenih skladišč za rezerve nafte in njenih derivatov. Skladišče za potrebe občine je pri Ortneku v občini Ribnica.

(5) Električna energija: Za zagotavljanje dvostranskega napajanja Bele krajine se zgradi daljnovod DV 110 kV Kočevje - Črnomelj, s katerim se zagotovita večja zanesljivost oskrbe ter možnost rezervnega napajanja.

(6) Obstoječa RTP Črnomelj se preuredi in razširi. Izvedejo se samostojni izvodi z 20 kV kablovodi, za pokrivanje področja Črnomlja in okolice.

(7) Zemeljski plin: Z izgradnjo prenosnega plinovoda Novo mesto – Bela krajina se v občini omogoči oskrbo industrije in široko potrošnjo z zemeljskim plinom. Plinovodno omrežje tako omogoči napajanje gosto poseljenega dela občine (Črnomelj z bližnjo okolico) in predstavlja dolgoročni vir za ogrevanje, pripravo tople vode in kuhanje v stanovanjskih naseljih, poslovnih četrtih in gospodarskih conah ter predvsem na mestih večjega zgoščevanja odjema.

(8) Izraba sončne energije za proizvodnjo elektrike je dopustna na objektih in objektom pripadajočih gradbenih parcelah ter na za ta namen določenih stavbnih zemljiščih, pod pogojem, da postavitev objektov in naprav ni v neskladju z določili tega odloka, z varstvenimi režimi v prostoru in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave.

(9) Gradnja malih vodnih elektrarn je dopustna v okviru prenove obstoječih vodosilnih objektov in mlinov. Gradnje vodnih elektrarn se utemelji na podlagi ocen vplivov na okolje in s strani strokovne organizacije določiti ekološko sprejemljiv pretok ter potrebne ureditve in omilitvene ukrepe.

(10) Izrabo lesne biomase se spodbuja tako za sisteme daljinskega ogrevanja za posamezne dele naselij ali manjša naselja kot tudi za manjše, individualne sisteme ogrevanja.

(11) Večji potencial izkazujejo geotermični energetski viri na območju Dragatuša, kjer se načrtuje uporaba vira predvsem v turistične namene.

(12) Pri načrtovanju poteka novih vodov se posebno pozornost posveti predvsem rešitvam pri prečkanju posameznih reliefnih hrbtov – npr. Doblička Gora in pa na prečkanju v območjih, ki so zavarovana zaradi visoke stopnje naravne ohranjenosti (ekološko pomembna območja, območja Natura 2000), predvsem pa območja Kočevskega Roga in Dobličice.

(13) Zlasti na območjih velikih naravnih kakovosti in prepoznavnosti prostora se pri načrtovanju in izvajanju načrtovanih ureditev posebno pozornost posveti umeščanju objektov in naprav (npr. stojna mesta daljnovodov, lokacije merilno regulacijskih postaj), zaradi katerih so lahko povzročeni moteči posegi v relief in krajinsko zgradbo ter naravne kakovosti (Kočevski Rog in vinogradniška območja, širše območje Dobličice) ter na bivalno okolje (vinogradniška območja).

28. člen
(komunikacijsko omrežje)

(1) Na območju občine se zagotovi povečana mobilnost in povezanost s sistemom komunikacij. Telekomunikacijsko omrežje se prenavlja in dograjuje v skladu s potrebami in razvojem poselitve. Na območju občine se v skladu s Strategijo razvoja informacijske družbe do leta 2020 vsem gospodinjstvom zagotovi dostop do interneta hitrosti vsaj do 30 Mb/s..

(2) Signal brezžičnih komunikacijskih povezav se predvsem izboljša v prostoru ob reki Kolpi, kjer se zaradi vizualne izpostavljenosti baznih postaj postavitev načrtuje s strokovnimi prostorskimi preveritvami njihove vidne izpostavljenosti ter upošteva sodobne principe umestitve in zakrivanja baznih postaj v

ranljivem ali izpostavljenem prostoru, zlasti na posameznih predelih Kočevskega Roga, Poljanske gore in doline Kolpe ter drugih vodotokov, pa tudi nekaterih vzpetinah na območju Velikega Bukovja.

(3) Za zagotavljanje storitev elektronskega omrežja mobilnih komunikacij na celotnem območju občine se gradi in dopolnjuje omrežje baznih postaj. Ker se pričakuje povečanje števila baznih postaj, se umestitev v prostor ter pokrivanje območja s signalom skrbno načrtuje, predvsem na območjih izjemne ranljivosti naravnega okolja in izraženih krajinskih vrednot.

(4) V strnjenih naseljih se spodbuja izgradnja kabelskih sistemov ter sistemov elektronskega omrežja mobilnih komunikacij. Predvidi se izgradnjo komunikacijskega omrežja s pripadajočimi kabli najsodobnejših tehnologij in ustrezno kabelsko kanalizacijo na področju kompleksnih novogradenj, širitev in zapolnitev, pa tudi posodabljanje komunikacijskih omrežij v sklopu prenov naselij. Zagotovi se izgradnja komunikacijskega omrežja tudi do vseh obstoječih objektov oziroma zgradb v smislu posodobitve omrežja z novimi kapacitetami in novimi tehnologijami.

(5) Na območju občine so vključena telekomunikacijska vozlišča s pripadajočim medkrajevnim in krajevnim telekomunikacijskim omrežjem v zemeljski in nadzemni obliki. Telekomunikacijska vozlišča se nahajajo v naseljih Dragatušu, Adlešičih, Vinici in Starem trgu ob Kolpi.

(6) Oddajniki RTV so v Črnomlju, Vinici, Starem trgu ob Kolpi in na Sinjem Vrhu, ki poleg oddajnikov na Trdinovem vrhu in Veliki Plešivici ustrezno pokrivajo območje občine.

(7) Telekomunikacijsko omrežje se prenavlja in dograjuje v skladu s potrebami in razvojem poselitve.

5. USMERITVE ZA RAZVOJ POSELITVE TER CELOVITO PRENOVO

5.1 Notranji razvoj, prenova in širitev naselij

29. člen
(notranji razvoj in prenova naselij)

(1) Poselitev se prvenstveno usmerja v okvire naselij in zagotavlja njihov kakovostni notranji razvoj. Glede na razvojne potrebe, ob upoštevanju omejitev, so možne tudi širitve, zaokrožitve in zgostitve obstoječe poselitve. Za notranji razvoj se izkoristijo degradirana in nezadostno izkoriščena stavbna zemljišča, ki so po urbanističnih in drugih kriterijih primerna za pozidavo. Obstoječi opuščeni ali neprimerni objekti v naseljih se prenovijo ali nadomestijo z ustreznejšimi glede namembnosti in oblikovne značilnosti.

(2) Z večjo koncentracijo stanovanj in delovnih mest v naseljih, ki so v celoti ali deloma že komunalno opremljena, se zagotavlja učinkovitejše komunalno in stanovanjsko gospodarstvo in omejevanje razpršene gradnje. Zato se zagotavlja pravočasno pridobivanje in urejanje stavbnih zemljišč.

(3) V občinskem središču, v pomembnejših lokalnih središčih ter v lokalnih središčih ali na ustreznih lokacijah v njihovi bližini se zagotavljajo površine za šport in rekreacijo, v povezavi z možnostmi za rekreacijo v naravi ter površine za prenočišča na turistično zanimivih lokacijah. Graditev objektov in ureditev za turizem se lahko izvaja le na posebej opredeljenih lokacijah, ki niso v nasprotju z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave.

(4) Pri načrtovanju in urejanju podeželskih naselij se zagotovita izboljšanje razmer za delo in bivanje ter opravljanje kmetijskih in dopolnilnih dejavnosti ter možnost razvoja podjetništva na podeželju razvoj dopolnilnih in dodatnih dejavnosti, vključno s turistično ponudbo.

(5) Zagotavlja se uravnoteženo razmerje med grajenimi in zelenimi površinami ter povezavami z odprto krajino ter primerne gostote pozidave na območjih, namenjenih zgoščevanju. Vodni in obvodni prostor (priobalno zemljišče), gozdove, naravne vrednote in posamezne sestavine biotske raznovrstnosti se vključuje v zeleni sistem naselij kot integralni del podobe naselja. V bližini naselij se v okviru načrtovanja zelenih sistemov naselij izkoristi rekreacijski potencial gozdov in kmetijskih površin ter obvodnih prostorov.

(6) Zagotavlja se ureditev javnih prostorov, ki jih sestavljajo tako naravne sestavine in grajeno javno dobro, zato se jih v čim večji meri vključuje v urbane in ruralne strukture. Zagotovi se dostopnost zelenih in drugih javnih odprtih površin za vse prebivalce in raznolikost teh površin glede vloge in uporabnosti in glede na njihov pomen za prepoznavno podobo naselja.

(7) Prenova se osredotoča v izboljšanje kakovosti bivanja, predvsem s kakovostnejšim urejanjem javnih površin ter odprtega prostora v naseljih. Pri načrtovanju prenove se upošteva ohranjena identiteta naselja ali dela naselja in okoliške krajine.

(8) Posebna pozornost se nameni prenovi zgodovinskega mestnega jedra Črnomlja ter trških in vaških jeder s še ohranjeno tradicionalno strukturo in arhitekturnimi elementi.

(9) Naselja na obrobju KP Lahinja in KP Kolpa se urejajo kot vstopne točke v območji parkov. Razvoj in prenova naselij na območju parkov se ureja v skladu z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave, zagotovijo pa se funkcionalne povezave z drugimi naselji in območji glede na organizacijo vseh dejavnosti v parku.

(10) Izmed Kočevarskih naselij se spodbuja revitalizacija in naselitev v Miklarjih, v Bistrici pa se uredijo površine za prireditve. Kočevarska stavbna dediščina, ki je ostala v razvalinah, se ohranja v razvalinah in se ustrezno prezentira. Iz teh območij je prepovedano odvažati kamnit gradbeni material in posamezne oblikovane kamnite arhitekturne člene.

30. člen
(širitve, zaokrožitve, zgostitve pozidave)

(1) Nova območja za pozidavo se načrtujejo, kjer je zagotovljena dostopnost, organizirana ureditev GJI, ustrezno varovanje naravnih in kulturnih kakovosti prostora ter varstvo okolja. Nova razpršena gradnja, širitve razpršene gradnje in nekontrolirano razraščanje naselij na robovih ni dopustno.

(2) Širitve naselij za organizirano stanovanjsko gradnjo ter za storitvene in druge gospodarske dejavnosti se prvenstveno usmerjajo na območje mesta Črnomelj. Širitve za stanovanjsko gradnjo in gospodarske dejavnosti se glede na pomen v omrežju naselij in razvojne težnje naselja usmerjajo tudi na območje pomembnejših lokalnih središč in lokalnih središč.

(3) Kjer zaradi prostorskih omejitev in pomanjkanja komunalne opremljenosti ter morebitne nezdružljivosti rab razvoja perspektivnih kmetij v naselju ni mogoče zagotoviti, se na podlagi strokovnih prostorskih preveritev ter preveritev s kmetijskega, okoljskega in kulturnovarstvenega vidika določijo zemljišča za selitev kmetij iz strnjenih naselij na lokacije, ki bodo omogočale bolj funkcionalno obratovanje in razvoj kmetije.

(4) Pri načrtovanju širitve območij naselij in gradnji objektov izven območij naselij se zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti, zlasti na posebnih in potencialnih posebnih varstvenih območjih, na območjih ohranjanja habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo ter habitatov ogroženih in zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst. Širitve se ne načrtujejo v varovanih območjih narave.

(5) Preprečuje se stihijska gradnja stanovanjskih hiš, zidanic in počitniških hiš izven stavbnih zemljišč. Na vinogradniških območjih se omogoča gradnja zidanic kot gospodarskih objektov, kot delno bivalnih objektov ali za turistične namene v smislu ponudbe in trženja pridelkov ter zagotavljanja nočitvenih turističnih kapacitet.

31. člen
(razvoj dejavnosti po naseljih)

(1) V naselja se umeščajo različne dejavnosti, s čimer se dosega mešanje funkcij bivanja in dela ter zmanjšanje števila in razdalje nujnih voženj. Dopustne dejavnosti se razporejajo tako, da so medsebojno združljive.

(2) Zagotovijo se ustrezne razvojne površine za gospodarske in storitvene dejavnosti, izboljšata se njihova prometna dostopnost in infrastrukturna oprema in se hkrati uvedejo ukrepi za zmanjšanje negativnih vplivov na okolje. Dolgoročno se proizvodna območja načrtujejo predvsem na ožjem in širšem obrobju mesta Črnomelj (predvsem Kanižarica) oz. v njegovem širšem vplivnem območju, v navezavi na dobro prometno dostopnost (ceste, železnica).

(3) V območja za proizvodnjo se lahko umeščajo različne, vendar s proizvodnjo in med seboj združljive dejavnosti. Okoljsko in bivanjsko manj obremenjujoče trgovske, storitvene in obrtne dejavnosti ter manjša proizvodnja se lahko umeščajo v območja centralnih dejavnosti. Na območja površin za industrijo se ne smejo umeščati stanovanja in spremljajoče dejavnosti, primarna kmetijska proizvodnja in dejavnosti, ki ogrožajo varnost ljudi in premoženja.

(4) Oskrbne, storitvene in družbene dejavnosti se usmerjajo v Črnomelj, pomembnejša lokalna središča, lokalna središča in manjše oskrbne centre / zaposlitvena središča, kjer se jim zagotovi možnost dolgoročnega razvoja in dobra dostopnost, v čim večji meri z javnim potniškim prometom, kolesarskimi in pešpotmi.

(5) Stanovanja in z njimi združljive dejavnosti se umeščajo na območja, ki so pretežno namenjena za stanovanja in spremljajoče in dopolnilne dejavnosti ter na območja centralnih dejavnosti. Deli naselja, ki so ustrezno komunalno opremljeni, se lahko prestrukturirajo v območja centralnih dejavnosti. Na območju Črnomlja se zagotavljajo stanovanjske površine za različne oblike bivanja (večstanovanjski bloki, vrstne hiše in prostostoječe hiše ipd.), na preostalih delih občine pa predvsem avtohtone oblike stanovanja v stanovanjskih objektih na domačijah in v prostostoječih hišah. Med posebne oblike stanovanjske gradnje spadajo tudi dijaški domovi in domovi za starejše občane, kar se zagotavlja v Črnomlju, domovi za starejše pa lahko tudi v drugih večjih naseljih, ki imajo urejeno osnovno preskrbo prebivalcev in dober dostop do zdravstvene oskrbe.

(6) V podeželskih naseljih se dopustijo predvsem dejavnosti, povezane s kmetijstvom in dopolnilnimi dejavnostmi ter z bivanjem, po strokovni prostorski preveritvi pa tudi dejavnosti, ki niso moteče za kmetijstvo in bivanje, ki so skladne s shemo prostorskega razvoja naselja, usklajene s prostorsko sliko naselja ter za katere je možno urediti dostop in racionalno infrastrukturno opremo. Spodbuja se razvoj centralnih dejavnosti (gasilski domovi, trgovine, kulturni in vaški domovi ipd.) predvsem v jedrih naselij ter družbenih dejavnosti (vrtci, domovi šolskih in obšolskih dejavnosti, tabori za mlade, izobraževalni tabori ipd.), turističnih dejavnosti v navezavi na celovito ponudbo vasi in okolice (npr. apartmaji in druge oblike nočitvenih kapacitet kot objekti ali deli objektov za razvoj turizma na podeželju) ter mirna obrt in storitve, ki ne onesnažujejo okolja ter imajo vlogo dopolnilnih dejavnosti v bivalnem okolju.

(7) Na vinogradniških območjih z značilno pozidavo ter razglednimi legami se spodbujata urejanje vinskih cest in turistične dejavnosti.

5.2 Razpršena gradnja in razpršena poselitev ter ureditve zunaj naselij

32. člen
(razpršena gradnja)

(1) Razpršeno gradnjo se preprečuje z omejevanjem poselitve zunaj naselij in z opredelitvijo novih, prostorsko utemeljenih in okoljsko sprejemljivih območij za pozidavo v okviru naselij in površin za njihovo širitev, predvsem pa z območji za kompleksno gradnjo.

33. člen
(območja ohranjanja razpršene poselitve in prostorskih ureditev zunaj naselij)

(1) Na območju občine se je kot avtohtoni poselitveni vzorec oblikovala razpršena poselitev v obliki zaokroženih vinogradniških območij ter območij zaselkov in posamičnih kmetij ter drugih objektov.

(2) Območja razpršene poselitve so značilna za pretežno vinogradniška območja z zidanicami, hrami, vinotoči, vinskimi kletmi, posamičnimi stanovanjskimi stavbami in kmetijami (območja Dobličke gore, Tanče Gore, Rodin, Naklega, Rožič vrha, Ručetne vasi, Stražnjega vrha in Plešivice idr.) in za druga zaokrožena območja razpršene poselitve s skupinami objektov oz. domačij (predvsem pri Tribučah, med Dolenjci in Bednjem, med Žuniči in Preloko, pri Ziljah, pri Drenovcu), ki se ohranjajo, prenavljajo in zaokrožajo; prikazana so v strateškem delu grafičnih prikazov OPN na listih št. III in V.

(3) Poleg teh zaokroženih območij razpršene poselitve se na območju občine kot avtohtoni poselitveni vzorec ohranjajo, prenavljajo in zaokrožajo tudi posamični zaselki in kmetije, ki glede na merilo in podrobnost prikazov v grafičnih prikazih strateškega dela OPN niso posebej prikazani.

(4) Zunaj naselij se predvsem na gozdnih območjih Kočevskega Roga in v Obkolpju ohranjajo in prenavljajo ter zgoščajo in zaokrožajo prostorske ureditve, kot so:

- objekti s posebnimi kulturnimi in simbolnimi pomeni (cerkve, gradovi, kapelice, znamenja ipd.) ;
- turistične, rekreacijske in športne ureditve in objekti;
- gostinski objekti izven strnjenih naselij;
- žage, mlini, ribogojnice v obvodnem prostoru;
- lovske koče, gozdarske koče, planinski domovi;
- kmetijske stavbe ter njihove skupine (seniki, kozolci, čebelnjaki, lovske preže ipd.).

34. člen
(razvoj razpršene poselitve)

(1) Na območjih, kjer je razpršena poselitev opredeljena kot avtohtoni poselitveni vzorec, se obstoječe gradnje ohranjajo, oblikovno in funkcionalno nadgrajujejo ter komunalno opremijo. Možna je gradnja novih objektov z enako ali združljivo namembnostjo glede na tipološke, morfološke in programske značilnosti območja razpršene poselitve.

(2) Pri načrtovanju objektov se upošteva vzorec obstoječe razporeditve objektov, velikost objektov ter s tem ohranja in razvija kulturno krajino.

(3) Pri gradnji objektov, ki služijo za potrebe kmetijske in gozdarske dejavnosti, upravljanja voda, športa in rekreacije zunaj naselij, izkoriščanja mineralnih surovin, pridobivanja energije in izkoriščanja drugih naravnih virov, varnosti državljanov in njihovega premoženja, obrambe, varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter javne infrastrukture, se ohranja skladnost med funkcijami območja, obstoječo grajeno strukturo oblikovno dopolnjevati na način, da se ohranjajo kakovostne prostorske strukture, zagotavljati smotrno rabo prostora in umeščati objekte v bližino naselij oziroma na vidno manj izpostavljene površine.

(4) Gradnja objektov zunaj naselij ne sme ogroziti kakovosti naravnih virov ali oteževati dejavnosti, ki so vezane na njihovo rabo (kmetijstvo, gozdarstvo, vodno gospodarstvo, izkoriščanje mineralnih surovin), ne sme ogroziti naravnih vrednot, biotske raznovrstnosti in kulturne dediščine, imeti škodljivih vplivov na okolje ali povzročiti vidnega razvrednotenja prostora.

(5) Dopolnilna stanovanjska gradnja je na območjih razpršene poselitve dopustna na območjih zaokrožitve obstoječe stanovanjske pozidave.

(6) Izven naselij, dislocirano ali na robovih, se predvidi umestitev prostorskih ureditev, ki jih zaradi njihove funkcije ali drugih posebnosti ni mogoče urejati v naseljih in ob pogoju, da gre za kompleksno urejanje prostora.

(7) Izven naselij se zagotavljajo stavbna zemljišča za gradnjo nadomestnih kmetij ali kmetijskih stavb, če gre za preselitev vitalnih kmetij v tehnološkem razvoju, ki so v obstoječih strnjenih naseljih omejene v razvoju ali moteče za razvoj urbanih dejavnosti. Nova lokacija ter obseg kmetijskih zemljišč in dimenzije predvidenih objektov morajo ustrezati obsegu pridelave na kmetiji ob upoštevanju dolgoročne pridelovalne sposobnosti in možnega nadaljnjega razvoja kmetije. Dopustna je tudi prenova oziroma posodobitev funkcionalnih objektov za kmetovanje in dopolnilne dejavnosti, tako da bo na kmetijah in funkcionalnih ter obdelovalnih površinah omogočeno sodobno kmetovanje, da bo neoviran dostop do gospodarskih dvorišč, možnost transporta in opremljanje z vso potrebno infrastrukturo.

(8) Izven naselij se izjemoma omogoči umestitev dejavnosti, ki niso združljive z dejavnostmi v naseljih ali pa morajo biti locirane v odprtem prostoru zaradi narave dejavnosti (rekreacijska območja, športna igrišča, adrenalinski parki, prostori za kopanje ter čebelnjaki, kozolci, staje za drobnico in konje, lovski in planinski domovi, lovske opazovalnice, logarnice, objekti in naprave gospodarske javne infrastrukture, žage, živinorejske farme ter posebne oblike družbenih ali oskrbnih dejavnosti, kot so cerkev, sanatorij, spomenik, razstave na prostem - forma viva, skansen ipd.).

(9) Vse umestitve objektov in ureditev izven naselij, predvsem pa njihove programe, velikost območja ter funkcionalne navezave na obstoječa naselja, infrastrukturo in druge ureditve, se preverijo in utemeljijo z vidika urbanističnih, krajinskih, okoljskih, kulturnovarstvenih in drugih zahtev. Umeščanje v prostor se optimizira z izvedbo omilitvenih ukrepov v smislu njihove namembnosti, umestitve objektov v prostor ter njihovega arhitekturno-urbanističnega in krajinskega oblikovanja.

35. člen
(vinogradniška območja)

(1) Vinogradniška območja so območja razpršene poselitve, ki se je oblikovala kot avtohtoni poselitveni vzorec v krajini z nizko gostoto, zidanicami, hrami in gospodarskimi objekti za spravilo sadja, orodja in mehanizacije ter s posamičnimi stanovanjskimi objekti, samotnimi kmetijami, domačijami in zaselki.

(2) Vinogradniška območja se urejajo tako, da se omejuje pregosta pozidava, da se komunalno opremijo, uredijo dostopi, določa ustrezno namembnost, tipologijo in oblikovanje objektov, določa ustrezne zasaditve in druge zunanje ureditve.

(3) Na vinogradniških območjih je na stavbnih zemljiščih dopustna gradnja zidanic in hramov kot kmetijskih stavb, ki primarno služijo kmetijski dejavnosti in sekundarno občasnemu bivanju, ter vinotočev in vinskih kleti, oboje ob upoštevanju najmanjše potrebne površine obdelanega kmetijskega zemljišča. Dopustna je tudi prenova obstoječih stanovanjskih objektov. V objektih iz tega člena odloka je dopustna tudi turistično-gostinska dejavnost v obsegu, značilnem za vinogradniška območja, ki ne omejuje pretežne kmetijske rabe objekta.

(4) Zgoščevanje pozidave na vinogradniških območjih se dopusti kot zaokrožanje obstoječih skupin stanovanjskih objektov in/ali zidanic ter domačij na dobro dostopnih lokacijah z obstoječo komunalno opremljenostjo ali možnostmi za navezavo na GJI, če se to v prostorskih in okoljskih preveritvah izkaže kot sprejemljivo.

(5) Zidanice, hrami, vinotoči in vinske kleti se načrtujejo v vinogradniških območjih in so namenjeni obdelavi vinogradov in sadovnjakov. Za vsako kategorijo objekta je v izvedbenem delu OPN določena minimalna površina vinograda ali sadovnjaka, ki je potrebna za dopustitev gradnje teh objektov.

5.3 Urbanistično oblikovanje naselij

36. člen
(oblikovna podoba naselij)

(1) Zagotavlja se skladna oblikovna podoba in prepoznavnost naselij. Pri novogradnjah in prenovah se zagotavlja varovanje kakovostne podobe, merila in krajinski okvir vsakega naselja. Prenavljajo in sanirajo se razvrednotena območja in ohranja kakovostna obstoječa arhitekturna in krajinska prepoznavnost ter po potrebi ustvarja nova. Pri tem se zagotavlja kontinuiteta tradicionalne arhitekture in krajinskih prvin, vse v sožitju z načeli kakovostnega bivalnega okolja in drugimi kakovostmi prostora: ustrezna gostota zazidave, urejanje odprtih, predvsem javnih površin, kakovostno oblikovanje ter racionalna raba prostora in ureditve za racionalno rabo energije.

(2) Razvoj naselij se prilagaja reliefnim razmeram, vodotokom in obvodnim prostorom, smerem komunikacij in morfologiji obstoječe zazidave. Na ravninskih predelih se naselja zaokrožujejo tako, da se ohrani vizualna podoba s tipologijo strnjenih vasi.

6 KONCEPT PROSTORSKEGA RAZVOJA ČRNOMLJA

37. člen
(splošne določbe za koncept razvoja mesta Črnomelj)

(1) Območje UN Črnomelj vključuje naselja, ki v prostorsko razvojnem smislu pripadajo k Črnomlju: Svibnik, Vojna vas ter del Kanižarice in Blatnika.

(2) Mestno jedro se krepi in s primernimi dejavnostmi oživlja, tako da se tu koncentrirajo mestotvorne in druge primerne dejavnosti, vključno z bivanjem.

(3) Širitve gospodarskih con se načrtujejo na območju komunalno - industrijske cone ob Belokranjski cesti, kjer so predvidene mešane dejavnosti, na območju zahodno od Danfossa ob zahodni obvoznici, kjer se predvidi površina za proizvodnjo in ob lokalni cesti proti Vražjemu kamnu (Esol).

(4) Nove površine za družbene dejavnosti v kombinaciji s športnimi površinami se načrtujejo pri osnovni šoli Loka (širitev športnih objektov in površin) in na Majerju.

(5) Poleg urejanja novih razvojnih območij so pomembni prostorsko ureditveni ukrepi na obstoječi mestni pozidani strukturi in odprtem prostoru; načrtovana je postopna prenova osrednjega mestnega prostora (zgodovinsko mestno jedro), hkrati se osrednji mestni osi (Ulica 21. oktobra ter Belokranjska in Kolodvorska cesta) urejata kot prepoznavni ulici z drevoredi, trgi oz. razširitvami javnega prostora in z obstoječimi novimi javnimi programi.

(6) Za prestrukturiranje sta prednostno namenjeni območji ob železnici na severu za stanovanjske namene in na območju Majer za oskrbne, poslovno-storitvene in družbene dejavnosti ter stanovanjske gradnje. Vzdolž celotnega poteka železnice čez severni rob mesta se uredijo objekti z mešano dejavnostjo, mestna severna povezovalna cesta in nova stanovanjska pozidava (severno od proge).

(7) Javne zelene površine v mestu se povezujejo v sistem z ekološko, socialno in morfološko funkcijo. Na vodotoka Dobličica in Lahinja se navezujejo posamezni zeleni prostori, ki so lahko odprti javni prostori z različnimi programi in ureditvami ali pa samo zeleni pasovi – cezure med sklopi pozidave. Zeleni prostori se povezujejo med sabo s pešpotmi in kolesarskimi potmi, ki omogočajo tudi prehode prek obeh vodotokov. Od stadiona na Loki se po območju kolovoznih poti med kmetijskimi zemljišči uredi trim steza.

(8) Na Ločkem okljuku se uredi arheološki park, s funkcijo mestnega parka, ki se preko sistema pešpoti poveže z bližnjim mestnim jedrom, stanovanjskimi soseskami in zaledjem zelenega sistema. Predvideni sta širitvi pokopališča v Vojni vasi ter parka Griček v severnem delu mesta, ki se povežeta v sistem pešpoti.

(9) Vse ureditve se navezujejo na zaledje zelenega sistema, kjer se nahajajo tako območja za rekreacijo kot tudi pridelovalne in gozdne površine. Posebno pozornost se namenja ohranjanju območij z večjo stopnjo naravne ohranjenosti oziroma ekološkega pomena brez opredeljene druge namembnosti.

(10) Prometna infrastruktura: predvideva se dokončanje izgradnje obvoznic naselja Črnomelj. Cestno omrežje se dopolni z dograditvijo nekaterih novih cestnih povezav oziroma rekonstrukcijo obstoječih cestnih povezav. Obstoječa daljinska železniška povezava nacionalnega pomena: Ljubljana – Novo mesto – Metlika se posodobi. Na območju UN Črnomelj se uredijo tudi kolesarske povezave državnega in lokalnega pomena ter uredijo površine za pešce.

(11) Zaradi predvidenih širitev pozidave se dogradi omrežje GJI ter zagotovi vsaj minimalna komunalna oskrba. Zaradi predvidenih širitev se poveča kapaciteta obstoječe čistilne naprave Črnomelj. Z izgradnjo 110 kV daljnovoda Kočevje – Črnomelj se zagotovi zanesljivejša oskrba z električno energijo. Predvideni prenosni plinovod, ki se na območju UN Črnomelj zaključi s predvideno MRP Črnomelj, bo zagotavljal dolgoročno oskrbo gospodinjstev in industrije z zemeljskim plinom.

7 USMERITVE ZA RAZVOJ V KRAJINI

38. člen
(usmeritve za razvoj v krajini)

(1) Prostorski razvoj dejavnosti se usmerja tako, da se:
- ohranjajo naravne in kulturne krajine kot pomembne nosilke prepoznavnosti občine, ki hkrati nudijo prednosti za ekološko naravnane dejavnosti, predvsem kmetijstvo, razvoj turizma in prostočasnih dejavnosti,
- izkoriščajo in vzdržujejo potenciali za sedanje in prihodnje dejavnosti v krajini,
- ohranjajo naravne prvine krajinske zgradbe in spontanosti naravnih procesov,
- ohranjajo prepoznavnost kulturnih kakovosti na vseh ravneh,
- zagotavlja varno, privlačno in prijetno bivalno okolje.

(2) Zagotavlja se ohranjanje kakovosti izjemnih krajin in območij nacionalne in lokalne prepoznavnosti ter posameznih prvin prepoznavnosti - pobočij Kočevskega Roga, doline Kolpe s strugo reke in pritokov, skalnimi stenami in obvodnimi ravnicami ter strnjenimi vasmi. Pri prostorskem razvoju se varujejo naravne prvine plitvega krasa (plitva tla, vrtače in ponekod skale na površju), ustvarjene reliefne oblike (obdelovalne terase, delane vrtače) ter zgradbo in simbolne pomene kulturnih krajin (skladnost poselitve z naravno zgradbo prostora) in značilno zgradbo ohranjenih tradicionalnih delov vinogradniških krajin (Rodine, Doblička gora in Tanča gora).

(3) Ohranjajo se naravne kakovosti prostora kot pomembna primerjalna prednost posameznih delov občine in zagotavlja ugodno stanje okolja in ugodne razmere za ekološko naravnane dejavnosti, predvsem kmetijstvo, turizem, rekreacijo in druge prostočasne dejavnosti ter gozdarstvo. Na območjih naravnih kakovosti krajine v regiji (Kočevski Rog, območje reke Kolpe) se zagotavlja ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot, z ustreznim vključevanjem v gospodarjenje s prostorom.

(4) Ohranjanje prepoznavnosti in naravnih kakovosti se zagotavlja z usmerjanjem prostorskega razvoja ob upoštevanju prostorskih možnosti in omejitev. Na območjih, pomembnih za prepoznavnost in na območjih naravnih kakovosti se omejuje gradnjo velikih infrastrukturnih objektov in širitev poselitve, na območjih zaraščanja kulturne krajine pa spodbuja predvsem kmetijsko rabo prostora.

(5) Z načrtovanjem se zagotavlja ohranjanje in vzpostavljanje krajinskih struktur, ki so pomembne za ohranjanje biotske raznovrstnosti (nepretrganost in povezanost), ugodno stanje habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo, ter habitatov ogroženih vrst.

7.1 Razvojna območja za dejavnosti, vezane na naravne vire

39. člen
(kmetijstvo)

(1) Ohranjajo se kmetijska zemljišča z visokim pridelovalnim potencialom kot vir za izvajanje gospodarske dejavnosti in spodbuja se kmetijska raba zemljišč, s katero se ohranja kakovostne kulturne krajine.

(2) Kmetijska zemljišča v občini se razvrščajo v skupine glede na ustreznost teh zemljišč za kmetijsko pridelavo. Zasnova kmetijskih površin opredeljuje najboljša in druga kmetijska zemljišča, ki se dodatno členijo na območja z omejitvami zaradi ohranjanja narave, kulturne dediščine ali škodljivega delovanja voda ter vodovarstvenih območij virov pitne vode.

(3) Pri nadaljnjem razvoju kmetijstva v občini se zagotavlja prilagajanje naravnim razmeram in hkrati razvijanje novih, tržno zanimivih oblik pridelovanja hrane, s poudarkom na sonaravni pridelavi (ekološki in integrirani pridelavi) in ponovno uvajanje starih alternativnih poljščin. Kmetijske in dopolnilne ter druge s kmetijstvom povezane dejavnosti ne smejo povzročati večjih negativnih vplivov na okolje.

(4) Kmetijska pridelava se spodbuja na območjih, kjer je okolje neonesnaženo, na legah z ugodnimi reliefnimi in talnimi razmerami in z ugodno osončenostjo ter dobro dostopnostjo, pa tudi na legah z ugodnimi razmerami za čebelarstvo in druge oblike kmetijske pridelave.

(5) Intenzivna kmetijska pridelava (predvsem poljedelstvo in zelenjadarstvo) se omeji predvsem na območja ravnin, na Dragatuško polje, območje Gribelj, Cerkvišč in Lokev, pridelava grozdja in vinogradništvo pa na vinogradniška območja.

(6) Intenzivna kmetijska pridelava se odvija z vključevanjem alternativnih oblik kmetovanja, s katerimi se izrabljajo naravne danosti in primerjalne prednosti posameznih delov občine.

(7) Ob ohranjanju površin za nadaljnji razvoj živinoreje se v občini spodbuja tudi razvoj drugih panog, predvsem poljedelstva na najboljših kmetijskih zemljiščih in sadjarstva ter vinogradništva na za to primernih območjih, ki zaradi svojih leg pomenijo dolgoročni potencial tudi za intenzivnejše oblike pridelave grozdja in sadja.

(8) Obstoječe ribogojnice se ohranjajo, ureditev novih pa je možna na podlagi vsakokratnega presojanja sprejemljivosti z vidika ohranjanja ugodnih razmer v vodotokih in z vidika drugih vplivov na okolje.

(9) Na preostalih predelih občine se uveljavljajo različne ekstenzivne oblike kmetovanja, predvsem živinoreja s pašništvom, lahko pa tudi intenzivnejše oblike, ki bi se glede na povpraševanje na trgu lahko razvile kot alternativne oblike kmetijske pridelave. Spodbuja se sadjarstvo s prenovo travniških sadovnjakov, tudi z namenom ohranjanja genskega sklada starih sort, turizem na kmetiji in druge dopolnilne dejavnosti na kmetiji ter različne dejavnosti v povezavi kmetijstva s turizmom, gozdarstvom in varstvom in ohranjanjem dediščine.

(10) Na območjih opuščenih naselij se vzdržujejo obstoječi travniški sadovnjaki in drugo sadno drevje ter travinje. Na preostalih območjih, zlasti na tistih, na katerih je velik delež naravnih vrednot in kulturne dediščine, se spodbuja povečanje deleža ekološkega ter integriranega kmetovanja.

(11) V kmetijskem prostoru, kjer se izkaže interes, je na kmetijskih zemljiščih dopustno izvajanje vseh vrst agrarnih operacij ob upoštevanju usmeritev za ohranjanje narave, kulturne dediščine in prepoznavnosti krajin ter načrtovanih infrastrukturnih koridorjev.

(12) Agrarne operacije na drugih območjih: zaradi neugodne parcelne strukture zlasti na območjih za poljedelstvo, deloma pa tudi na vinogradniških območjih se bodo hkrati z melioracijami kmetijskih zemljišč izvajale komasacije in druge agrarne operacije, pri čemer se ohranjajo temeljne značilnosti krajinske strukture, mreže poti, prostorskih smeri, naravnih koridorjev in logike krajinskih vzorcev.

(13) Agrarne operacije se lahko izvajajo na celotnem kmetijskem prostoru občine ob upoštevanju usmeritev za ohranjanje narave, kulturne dediščine in prepoznavnosti krajin ter načrtovanih infrastrukturnih koridorjev.

(14) Za potrebe namakanja kmetijskih površin v večjem obsegu, kjer so ugodni pogoji za pridelavo vrtnin oz. zelenjadarstvo, se uredijo vodni zadrževalniki ali ustrezni namakalni sistemi na območjih, za katera se po izračunu vodne bilance ugotovijo možnosti za rabo vode v kmetijske namene. Zadrževalnike in novo oblikovane obvodne prostore se uredi sonaravno in v skladu z naravovarstvenimi zahtevami ter s ciljem, da se omogoči večnamenskost novega vodnega in obvodnega prostora, npr. rabo v rekreativne namene, ribolov in podobno.

(15) Na kmetijskih površinah na vododeficitarnih območjih se za potrebe kmetijstva urejajo manjši, lokalni zbiralniki za padavinsko vodo.

(16) Za potrebe združevanja vinogradniških, pa tudi drugih površin, predvsem pašnikov, se izvedejo arondacije in medsebojna menjava kmetijskih zemljišč, pri čemer se s potmi in živicami zagotovi prostorska členjenost posameznih parcel.

(17) Izvajanje kmetijskih dejavnosti v neposredni bližini Dobličice, Lahinje, Kolpe se načrtuje tako, da se zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti.

(18) V conah kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov se z redno ekstenzivno rabo ohranja sedanji obseg travniških površin. Ustrezna raba se zagotovi skozi kmetijsko okoljske ukrepe. Spodbuja se ekstenzivno kmetijstvo s čim manjšim vnosom mineralnih gnojil in sredstev za varstvo rastlin.

(19) Na območjih z ohranjeno kmetijsko kulturno krajino, opuščanjem kmetijstva in depopulacijo (obrobje Kočevskega Roga, obkolpski prostor) se spodbuja uvajanje alternativnih oblik kmetovanja po načelu večnamenskosti kmetijstva in uvajanja dopolnilnih dejavnosti zlasti v povezavi s turizmom in različnimi lokalnimi gospodarskimi panogami (območje KP Kolpa in KP Lahinja, vinogradniška območja). Spodbujanje kmetijske dejavnosti je usmerjeno na druga kmetijska zemljišča, predvsem pa na predele (izjemne in dediščinske krajine) in prvine (npr. obdelovalne terase, delane vrtače, steljniki, parcelna struktura, kozolci, vinogradi idr.), ki so pomembni za ohranjanje prepoznavnosti Bele krajine.

(20) Na območjih izjemnih krajin in na njihovem obrobju je postavitev objektov in naprav za potrebe vrtnarstva oz. zelenjadarstva (plastenjaki, steklenjaki) dopustna samo na obrobju naselij, in sicer na legah, ki niso vidno izpostavljene, tako da objekti niso moteči v pogledih na krajine ter na objekte in območja kulturne dediščine. Uvajanje novih, neavtohtonih kultur, ki bi zahtevale specifične ureditve in s tem spremembo krajinskega vzorca, na teh območjih ni dopustno.

(21) Na vinogradniških območjih se vinogradi oziroma sadovnjaki ohranjajo, dopustne so spremembe vrste rabe iz vinograda v sadovnjak ali obratno. Dopustna je izkrčitev gozda zaradi ureditve vinograda ali sadovnjaka. Gozd se varuje tam, kjer ima izrazito varovalno funkcijo (strmine, grape). Dopustna je tudi postavitev objektov in pripadajočih zunanjih ureditev, skladno z drugimi pogoji, ki veljajo za vinogradniška območja in za posamezne PNR.

(22) Neavtohtone kulture, ki bi zahtevale specifične ureditve (ukrepe) in s tem spremembo krajinskih vzorcev, se ne uvajajo.

(23) Pri dimenzioniranju kmetijskih gospodarskih objektov (novogradnje, prenove) se na celotnem območju občine upoštevajo dimenzije in razmerja med dolžino, širino in višino obstoječih objektov. Izjemoma se dopusti postavitev večjih gospodarskih objektov, vendar ob upoštevanju kakovostne tipologije gradnje v naselju in po predhodni strokovni prostorski preveritvi glede na vidno izpostavljenost in umeščenost v prostor, glede na bližino dediščinskih objektov in območij in ob preveritvi vplivov na naravno in bivalno okolje. Ob upoštevanju zgornjih pogojev se dopusti tudi postavitev večjih sklopov velikih gospodarskih objektov, npr. farm, ki pa se preverijo tudi z vidika vplivov na okolje.

40. člen
(gozdarstvo)

(1) Zagotavlja se osnovni cilj gospodarjenja z gozdovi - proizvodnja kvalitetnega lesa ob zagotavljanju in ohranjanju vseh preostalih funkcij gozda s sonaravnimi načini gospodarjenja z gozdovi.

(2) Gospodarjenje in ravnanje z gozdovi na območjih varovalnih gozdov ter v gozdnih rezervatih (gozdovi s posebnim namenom) se izvaja v skladu z določili predpisov o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.

(3) Gospodarjenje in ravnanje z gozdovi v gozdovih s posebnim namenom, kjer so ukrepi dopustni, se izvaja v skladu z določili predpisov KP Kolpa in KP Lahinja.

(4) Na območjih, na katerih prevladuje gozd (obrobje Kočevskega Roga) se ohranjajo veliki kompleksi gozda, kakršnikoli posegi v ta prostor so nezaželeni. Na preostalih območjih z gozdom (Veliko Bukovje) se ohranjajo sklenjeni kompleksi gozda, zlasti v predelih zaraščajočih površin pa bodo dane razvojne možnosti za kmetijstvo in poselitev. V kmetijski krajini, kjer se gozd prepleta s kmetijskimi površinami in poselitvijo, se varujejo gozdni otoki in gozdni koridorji.

(5) Načrtovanje prostorskih ureditev na območjih gozdov (npr. gozdne prometnice) zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti zlasti na ekološko pomembnih območjih, zavarovanih območjih in posebnih varstvenih območjih.

(6) Ohranja se sklenjenost gozdnih površin in stabilnost gozdnih ekosistemov s poudarkom na ohranjanju habitatnih tipov, ki se prednostno ohranjajo (ekološko pomembna območja in posebna varstvena območja). Ohranjajo se gozdne površine na legah, ki so zaradi strmine podvržene eroziji.

(7) Na območjih, kjer v površinskem pokrovu prevladujejo gozdovi, so smotrne krčitve gozdov z namenom zaokrožanja kmetijskih posesti.

(8) Obstoječi gozdarski objekti (koče, logarnice ipd.) se ohranjajo in obnavljajo v obstoječih okvirih.

(9) Gozdne prometnice: za omogočanje gospodarske rabe gozdov s poudarjeno lesnoproizvodno funkcijo se zagotavljajo dostopi do gozdnih zemljišč.

(10) Zgradijo se cestne povezave oziroma odprejo predeli: Miklarji–Mrzle drage, cesta na Ovčjak, Lokve–Vražji kamen, Tančegorski ovinek–Razvaje, Štirnice–Vrh gora, Črneč laz–Preleške drage, Gorica–Lazi, Sinji Vrh–Sebetih, Rokan–Lipje, Svibovec–Marinjak–Viniški Lager, Vidnjeviči–Goljak, Adlešiči–Zilje in Preloka–Bojanci. Dinamika in prioritete izgradnje teh cestnih povezav se oblikujejo glede na potrebe oziroma na interes lastnikov in finančne zmožnosti.

(11) Gozdovi se z gozdnimi vlakami odpirajo v skladu z detajlnimi sečno spravilnimi načrti. Načrtovanje temelji na optimalnem trasiranju glede na lastnosti terena. Na erodibilnih terenih in večjih nagibih se uredi odvodnjavanje.

(12) V primeru gradnje novih javnih cest ali rekonstrukcije že obstoječih, pomembnih za gozdno proizvodnjo, se na podlagi prostorske preveritve opredelijo območja za gozdno proizvodnjo ob cesti, z elementi, ustreznimi za prevoz gozdarskih kamionov. Uredijo se priključki vlak, skladiščnih in rampnih prostorov, obračališč in nakladališč. Uredi se režim prometa po gozdnih cestah z zapiranjem posameznih odsekov.

(13) Gradnja in vzdrževanje prometnic sta v skladu z načeli varovanja narave in kakovosti prostora, pri določanju trase se upošteva ekološke in socialne funkcije gozdov. Vzdrževanje gozdnih cest v okviru razpoložljivih sredstev poteka selektivno glede na prometno obremenitev.

(14) Lov in varstvo divjadi: Gozdnogospodarski posegi v gozd in gozdni prostor so naravnani tako, da se ohranja ugodno stanje vseh avtohtonih vrst v gozdnem ekosistemu. Zato se dela v gozdu opravljajo v času in na način, ki je za živalske vrste čim manj moteč.

(15) Pri lovnem gospodarjenju se vzpostavlja ustrezna številčnost divjadi, zagotavlja se redna košnja košenic in gozdnih jas, s čimer se vzdržuje prehrambna baza za divjad.

41. člen
(turistične, rekreacijske in prostočasne dejavnosti)

(1) Razvijajo se turistične, rekreacijske in prostočasne dejavnosti kot ena temeljnih strateških usmeritev za gospodarski razvoj in dvig bivalnih kakovosti ter za zagotovitev turistične prepoznavnosti občine.

(2) Razvoj turizma se usmerja predvsem na lokacije z večjim turističnim pomenom: staro mestno jedro Črnomlja, Vinica, Stari trg ob Kolpi ter Veliki Nerajec, Pusti Gradec in Belčji Vrh (vstopne točke v KP Lahinja) ter Adlešiči, Žuniči (informacijski center KP Kolpa), Dragatuš, Griblje, Lokve, Belčji Vrh, Bistrica, Damelj, Dolenji Radenci, Srednji Radenci, Gorenji Radenci, Kot ob Kolpi, Sinji Vrh z okolico (apartmaji, razpršeni hotel na območju opuščenih zidanic), Mala Lahinja, Pobrežje, Prelesje, Rodine, Rožanec, Srednji Radenci, Tušev Dol, Veliki Nerajec (informacijski center KP Lahinja) in druga naselja, ki se izkažejo kot potenciali za razvoj turizma in prostočasnih dejavnosti. Na teh lokacijah se ureja potrebna in vzdržuje obstoječa turistična infrastruktura, razvijajo se novi programi in nove oblike turizma skladno z naravnimi oziroma kulturnimi danostmi.

(3) Glede na to se oblikujejo:

- območja prednostnega razvoja turističnih, rekreacijskih in prostočasnih dejavnosti (staro mestno jedro Črnomlja z okolico, Jelševnik in Vražji kamen, obkolpska naselja in suha dolina pod Sinjim Vrhom v KP Kolpa in KP Lahinja z naselji v zavarovanih območjih in ob njih ter na vinogradniških območjih in na njihovih robovih, območje term, wellness centra in golf igrišča pri Dragatušu in Vražjem kamnu ter obronki Kočevskega Roga z gozdnimi in vinogradniškimi površinami),
- območja spodbujanja usmerjenega razvoja turističnih, rekreacijskih in prostočasnih dejavnosti (območja kulturne dediščine ter tradicionalne kulturne krajine: Gorenji Radenci, Srednji Radenci, Sodevci, Damelj, Marindolski steljniki in preostali prostor občine),

(4) Razvoj turizma se usmerja tudi na lokacije s turističnim pomenom. Na teh lokacijah se ureja potrebna in vzdržuje obstoječa turistična infrastruktura, razvijajo se novi programi in nove oblike turizma skladno z naravnimi oziroma kulturnimi danostmi.

(5) Spodbuja se tudi razvoj turističnih, rekreacijskih in prostočasnih dejavnosti, ki temeljijo na naravnih danostih, med katerimi so najpomembnejši Kolpa s pritoki in naravno ohranjena, predvsem gozdna območja ter geotermični viri. Na teh območjih se medsebojno povezujejo posamični obstoječi ali novi programi ob izogibanju pretiranim koncentracijam programov in infrastrukture v prostoru.

(6) Pri načrtovanju se zagotavlja varstvo naravnih vrednot, ohranjanje biotske raznovrstnosti zavarovanih območij. Na območjih ohranjanja narave se načrtujejo območja za turizem le na delih, kjer je že urejena komunalna in druga infrastruktura oz. tam, kjer to ni v nasprotju z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave.

(7) Poleg cestnih prometnic se zagotavlja urejanje kolesarskih, konjeniških, pešpoti ter drugih tematskih poti skupaj s potrebno opremo le teh. V dogovoru z Republiko Hrvaško se zagotovijo prehodi prek Kolpe in navezave na turistične točke v Republiki Hrvaški.

(8) Območje intenzivnejšega razvoja: Turistična ponudba in ureditve za prostočasne dejavnosti se razvijajo lokalno koncentrirano, v okoljsko manj obremenjujočih oblikah, ob upoštevanju omejitev na področju varstva kulturne dediščine, narave in vodnih virov. Prednostno se razvijajo: obvodne športne, rekreacijske in druge prostočasne dejavnosti, izletniški, doživljajski in naravoslovni turizem, turizem, povezan z geotermičnimi viri in kulturno-zgodovinski turizem.

(9) V prostoru ob reki Kolpi se razvijajo predvsem izletniški in stacionarni turizem ter turistična ponudba, povezana z obvodnimi prostočasnimi dejavnostmi in vodnimi športi, rekreacijo ipd., predvsem na lokacijah: Prelesje, Kot ob Kolpi, Sodevci, Gorenji Radenci, Srednji Radenci in Dolenji Radenci, Breg pri Sinjem Vrhu, suha dolina pod Sinjim Vrhom, Kot pri Damlju, Damelj, Učakovci, Vinica, Zilje, Preloka, Žuniči, Marindol, Gorenjci, Adlešiči, Pobrežje, Dolenjci, Fučkovci, Dragoši in Griblje.

(10) Po pridobitvi soglasij s področja ohranjanja narave in okolja se navedene lokacije opredeli ali za prostore za kopanje z vso ustrezno komunalno in drugo opremo ali za ureditve, ki omogočajo kopanje v naravnem okolju ali drugo.

(11) Ohranjajo se obstoječi prostori za šotorišča, če niso na poplavnem območju. Dejavnost se opravlja v poletni sezoni brez stalnih ureditev oz. grajenih objektov, razen tam, kjer so stalne ureditve dopustne.

(12) Dostopi v reko Kolpo (za kopalce, čolnarje) se urejajo le na za to določenih lokacijah ob ohranjanju morfoloških značilnosti vodotoka, v zavarovanem odseku pa ob upoštevanju varstvenih režimov predpisa o KP Kolpa.

(13) Rekreacijsko-športne aktivnosti na oz. ob reki Kolpi, Lahinji in Dobličici (množično čolnarjenje in organizirani EKO spusti in druge množične športne in rekreativne dejavnosti) je dopustno izvajati tako, da ni ogroženo drstenje zavarovanih in ogroženih ribjih vrst ter po predhodni pridobitvi soglasij s področja ohranjanja narave in okolja.

(14) V Črnomlju se predvidita ureditev prostorov za kopanje v naravnem okolju ob Dobličici in Lahinji in ureditev športnih igrišč ter sprehajalnih poti.

(15) Tematske poti ob Kolpi in druge nove tematske poti ostanejo namenjene pohodništvu izjemoma kolesarjenju in konjeništvu, če je to ni v nasprotju z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Označitev varovanih območij, ki jih vključujejo tematske poti se izvaja v skladu s predpisi, ki določajo označevanje v zavarovanih območij.

(16) Kulturno-zgodovinski, doživljajski, naravoslovni turizem se usmerja v Črnomelj in druga naselja s pomembnimi objekti kulturne dediščine ter na druge turistične točke in območja, povezana s prezentacijo kulturne dediščine, kot so gradovi in spominska obeležja, in z ogledom naravnih vrednot in kakovosti v KP Lahinja in Kolpa ter naravnih posebnosti (vrtače, jame, brezna). Obstoječe in nove tematske turistične poti, kolesarske poti, izletniške in pohodniške poti ter vinske ceste se vzdržujejo in nadgrajujejo z združljivimi programi, urejajo pa se tudi nove kolesarske, konjeniške, učne, romarske in druge tematske poti.

(17) Turizem, povezan z geotermičnimi viri, se razvija na potencialnih novih območjih z možnostjo izrabe geotermične energije in morebitnih zdravilnih učinkovin, predvsem na prostoru med Dragatušem in Brdarci. Izrabo geotermičnih virov se povezuje z drugimi turističnimi potenciali in z možnostmi za razvoj prostočasnih dejavnosti v bližini posameznih virov.

(18) Naselja na obrobju krajinskih parkov se v funkcionalnem in oblikovnem smislu urejajo kot vstopne točke v območje parkov, v ta namen se v teh naseljih omogoči razvoj dejavnosti v okviru turistične ponudbe. Na območjih obeh parkov se v okviru naselij uredijo informacijska središča, prednostno v prenovljenih obstoječih objektih.

(19) V Črnomlju in večjih lokalnih središčih se zagotavljajo nove nočitvene kapacitete v obliki hotelske, motelske ali apartmajske gradnje, ki pa je kakovostno oblikovana in umeščena v prostor, tako da se ohranjajo prepoznavne značilnosti posameznih naselij ali pa oblikujejo nove, kakovostne prvine prepoznavnosti občine.

(20) V manjših naseljih se nastanitvene zmogljivosti zagotavljajo znotraj obstoječih naselij, predvsem v zasebnem sektorju (turistične kmetije, penzioni, oddajanje sob in apartmajev).

(21) Prostori za kampiranje se urejajo predvsem ob Kolpi: Vinica, Prelesje in na drugih lokacijah po predhodnih preveritvah z vidika varstva narave in kulturne dediščine. V bližini Črnomlja oz. priključkov na cesto v okviru 3. razvojne osi se po predhodnih strokovnih prostorskih preveritvah zagotovijo lokacije za avtokampe z vso ustrezno infrastrukturno opremo (npr. v okviru območja TRIS Kanižarica), vključno z ureditvami za spravilo kamp prikolic.

(22) Območje spodbujanja razvoja turistične in rekreativne dejavnosti: Turistična ponudba in ureditve za prostočasne dejavnosti se razvijajo v manjšem obsegu, lokalno koncentrirano, nemnožično in v okoljsko manj obremenjujočih oblikah. Prednostno se razvijajo turizem na kmetiji, izletniški in doživljajski turizem.

(23) Zaradi kakovosti in privlačnosti tradicionalne kulturne krajine, ki jo je ustvarilo kmetijstvo kot prostorsko prevladujoča raba prostora v regiji, se spodbuja razvoj turizma in prostočasnih dejavnosti v povezavi s kmetijstvom, tudi vinogradniški turizem.

(24) Na izpostavljenih in pomembnih kraških območjih se pri načrtovanju turizma ob naravnih posebnostih upošteva občutljivost teh območij, zato se dejavnosti uskladi z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave.

(25) Spodbuja se specializirana in raznolika lokalna ponudba, vendar v merilu in obsegu, ki ne razvrednoti kakovosti prostora.

(26) V pomembnejših lokalnih središčih, lokalnih središčih in podeželskih naseljih ter zaselkih s ponudbo turizma na kmetiji se zagotavljajo možnosti za širitev kmetij in urejanje novih objektov za ureditev nočitvenih kapacitet in za potrebe drugih dopolnilnih dejavnosti, povezanih s turizmom.

(27) Nove prenočitvene kapacitete se prednostno urejajo v že obstoječih stanovanjskih in gospodarskih objektih s kakovostno prenovo ali novogradnjo na mestu obstoječih objektov.

(28) Pri zagotavljanju drugih turističnih kapacitet se prednostno preurejajo in posodabljajo obstoječi objekti, pri čemer se ohranja temeljne značilnosti kakovostne lokalne arhitekture.

(29) Počitniške hiše se gradijo kot prenova notranjih rezerv naselij in ne kot nove širitve na nepozidanih površinah na območjih ohranjanja narave ter v skladu z in varstvenimi usmeritvami zavarovanih območij (predpisi o KP Kolpa in KP Lahinja).

(30) Zagotavlja se prednostno infrastrukturno urejanje naselij, v katerih bodo izražene utemeljene pobude za razvoj turistične ponudbe.

(31) Na območju Kočevskega Roga se uveljavlja lovni turizem.

(32) Na območju KP Kolpa in KP Lahinja se upoštevajo usmeritve za ohranjanje narave:

- V območjih z naravnimi kakovostmi se načrtuje prilagojene, nemnožične in neagresivne oblike turizma in rekreacije v naravnem okolju, pri čemer se turistično in rekreacijsko infrastrukturo zagotavlja na območjih naselij in na območju predvidenih za rekreacijo v skladu z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave.
- Z načrtovanjem in vzpodbujanjem trajnostnih oblik turizma in rekreacije v neposredni bližini reke Kolpe se razbremenjuje pritisk na ožji priobalni pas in se ga varuje ter ureja v skladu z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave. Ob vodotoku se turistične in prostočasne dejavnosti kvalitativno programsko prestrukturira, prostorsko uravnoteži in definira z Upravljavskim načrtom za KP Kolpa.
- Zaradi preprečevanja poškodb habitatnega tipa HT 3260 in vplivov na ekološke zahteve kvalifikacijskih vrst ter na njihovo ugodno ohranitveno stanje, se ob načrtovanih rekreativnih dejavnosti, v sklopu upravljavskega načrta KP Kolpa in KP Lahinja pripravijo izhodišča za usklajevanje rekreacije in varstva narave, kot to določa Operativni program upravljanja z območji Natura 2000 (v nadaljevanju OPAN).
- Rekreacijske površine za dejavnosti, za katere so pogoj tudi parkirišče, ureditev sanitarij (začasnih ali stalnih) ter drugih infrastrukturnih objektov, ki hkrati terjajo neoviran dostop, pa predlagane lokacije te možnosti nimajo, se ne načrtujejo, če tako predpisuje tudi predpisi o KP Kolpa in drugi predpisi oz. če se za te ureditve ne pridobijo soglasja s področja ohranjanja narave in okolja.
- Na rekreacijskih površinah ob Kolpi in Lahinji, ki potrebujejo tudi parkirne površine, se le-ta umestijo izven naravnega spomenika, izven I. varstvenega območja (VO) KP Kolpa in skladno z varstvenim režimom (VR) predpisa o KP Kolpa, izvedejo se v travni izvedbi in le kot začasne narave. V KP Lahinja se za ta namen predvidi parkirišče znotraj naselij Pusti Gradec, Veliki Nerajec in Belčji Vrh.
- Začasne turistične objekte, namenjene sezonski turistični ponudbi ali prireditvam, se izjemoma načrtujejo in urejajo na robnem območju površin za turizem (BT površine), na infrastrukturno opremljenih stavbnih zemljiščih ter na lokacijah, ki imajo neoviran ali že urejen javni dostop za motorna vozila in drugo potrebno infrastrukturo.

(33) Lokacije z večjim turističnim pomenom in lokacije s turističnim pomenom so prikazane v strateškem delu kartografskega dela OPN na listu št. III., lokacije turističnih in prostočasnih dejavnosti pa so prikazane v strateškem delu kartografskega dela OPN na listu št. VI.

42. člen
(izkoriščanje mineralnih surovin)

(1) Izkoriščanje mineralnih surovin se izvaja organizirano s ciljem, da se zagotovi uravnotežena oskrba z mineralnimi surovinami v občini ter ob tem upoštevajo okoljski in naravovarstveni cilji ter cilji varstva prepoznavnosti prostora.

(2) Območji izkoriščanja dolomita in apnenca sta Suhor pri Vinici in Hrast pri Vinici (I in II).

(3) Ohranjajo se perspektivna in potencialno zanimiva nahajališča tehničnega kamna na lokacijah Izgornik, Poljanska gora – Gaj (oboje apnenec) in Gorica 1 (dolomit). Na teh lokacijah se ohrani dostopnost do virov mineralnih surovin.

(4) Nelegalne kope v občini se evidentira in sanira brez možnosti nadaljnjega izkoriščanja mineralnih surovin. Sanacije opuščenih kopov na območjih v bližini poselitve ali večjih prometnic se načrtuje z uvedbo ustreznih nadomestnih rab, ki ne smejo povzročati negativnih vplivov na okolje. Na naravno ohranjenih območjih se sanacije zagotavljajo predvsem s prepuščanjem naravni sukcesiji.

(5) V času izkoriščanja mineralnih surovin, vključno s transportom, se izvajajo ukrepi za zmanjševanje vplivov na okolje, predvsem na okoliško poselitev ter objekte in območja kulturne dediščine in naravnih vrednot.

43. člen
(upravljanje z vodami)

(1) Pri načrtovanju prostorskih ureditev in dejavnosti na območju vodnih zemljišč se upošteva:
- da se prostorske ureditve in dejavnosti, ki niso vezane na vodo, umešča izven območij, kjer je voda stalno ali občasno prisotna, ter v ustreznem odmiku tako, da se na priobalnem zemljišču ohranjata nepozidanost in javna dostopnost;
- da se z ureditvami ne poslabšujeta stanje voda in vodni režim, oziroma se zagotovijo izravnalni ukrepi;
- da se ohranjajo retenzijske sposobnosti območij in zagotavlja njihova ponovna vzpostavitev, če je to mogoče. Kadar je izkazan javni interes, je spreminjanje obsega retenzijskih površin ali vodnega režima možno le ob ustrezni nadomestitvi teh površin in izvedbi izravnalnih ukrepov, ki zagotavljajo, da se ne poslabšujeta vodni režimi in stanje voda;
- da se premostitve voda in gradnje na vodnem ter priobalnem zemljišču načrtujejo tako, da je zagotovljena poplavna varnost in da se ne poslabšujeta stanje voda in vodni režim.

(2) Zagotavlja se neškodljiv dostop do vodnega dobra in dopušča splošno rabo vodnega dobra, razen v primerih, ko je to onemogočeno zaradi objektov, ki jih določajo zakonski predpisi o vodah.

(3) Na vodnem ali priobalnem zemljišču ni dopustno postavljati objektov ali drugih ovir, ki bi preprečevale prost prehod ob vodnem javnem dobru.

(4) Upravljanje voda: v prostorskem razvoju se upošteva naravne procese, ki lahko ogrožajo poselitev in druge rabe prostora ter človekove dejavnosti, kot omejitev pri načrtovanju tako, da se na poplavnih in erozijskih območjih ne načrtuje prostorskih ureditev in dejavnosti, ki lahko te procese sprožijo.

(5) Redno vzdrževanje vodotokov je še naprej usmerjeno k vzdrževanju vodnega režima ob uporabi sonaravnih ureditev obrežij in vodnih objektov, kot so jezovi, pragovi in drugi objekti, ki se redno obnavljajo.

(6) V obvodnih krajinah in mokrotnem svetu se varujejo naravna morfologija strug in obrežna vegetacija ter površinski vodni pojavi v celoti. Na vodotokih, v katerih so bili uničeni habitati, se vzpostavijo nadomestni habitati. Pri urejanju vodotokov se oblikujejo naravno oblikovane struge in obrežja.

(7) Na Kolpi se opravljajo le vzdrževalna dela, ki so nujna za zagotavljanje stabilnosti vodnega režima. Glede na to se vzpostavi tudi ustrezne režime rabe in vzdrževanja obvodnega prostora Kolpe ter pritokov, prav tako se vzdržuje vse vodne objekte na teh vodotokih.

(8) Sanacija jezov se prioritetno izvaja na vodotokih, na katerih je zaradi razdrtih jezov kritičen nizek vodostaj in je zato tudi ogroženo življenje v vodi. Pri neobhodnih oz. začasnih zajezitvah vodotokov in odvzemu voda iz njih, ostanek pretoka oz. akumulacija vode zagotavlja primerne pogoje za ohranitev in razvoj vodnih in obvodnih biotopov; izvedba zajezitve zagotavlja in ohranja obseg, celovitost in povezanost habitatov vrst vezanih na vodotok oz. ekološko povezanost biotopa pred zajezitvijo in po njej.

(9) Varstvo pred škodljivim delovanjem voda: Prostorske ureditve na področju vodne infrastrukture, s katerimi se zagotavlja varstvo pred škodljivim delovanjem voda, so, kadar vplivajo na območje dveh ali več občin, prostorske ureditve državnega pomena. Zagotavlja se varnost naselij in najboljših kmetijskih površin pred visokimi vodami ter pri tem uveljavlja načelo sonaravnosti in upošteva naravna dinamika vodotokov.

(10) Ohranjajo se retenzijske površine, prodišča in mokrišča, vode se zadržujejo v povirnem delu.

(11) Raba vode in ureditve v obvodnem prostoru: Reka Kolpa se skladno s prostorskimi možnostmi nameni turističnim, rekreacijskim in prostočasnim dejavnostim, pri čemer se urejanje dostopov in druge ureditve izvaja ob ohranjanju morfoloških značilnosti Kolpe in obvodnega prostora ter značilnosti posameznih ekosistemov, kulturnih in doživljajskih značilnosti obvodne krajine.

(12) Na vodnem in priobalnem zemljišču se razen v izjemnih primerih ne posega v prostor v pasovih, kot jih določajo predpisi o vodah.

(13) Reka Kolpa je območje kopalnih voda. Prostori za kopanje se skladno z veljavnimi predpisi urejajo predvsem na delih Kolpe, kjer so že vzpostavljena šotorišča in kampi, če ti niso na poplavnem območju ter kjer so že vzpostavljene ureditve za rekreacijo in športne dejavnosti ob vodi ali na njej.

(14) Rekreacijska območja se lahko urejajo le tam, kjer je mogoče organizirati oblike dostopa, ki ne pomenijo spreminjanja morfoloških značilnosti voda in kjer rekreacijska raba voda ni v nasprotju z ranljivostjo vodnih ekosistemov.

(15) Izkoriščanje vode kot naravnega vira, kot so odvzemi vode za namakanje ali za morebitne nove male vodne elektrarne, je dopustno, ob pogoju, da je predhodno utemeljeno kot sprejemljivo z vidika vplivov na okolje in z vidika vplivov na območje ohranjanje narave (naravna vrednota in posebno varstveno območje, umestitve v krajino) in skladno s predpisi, ki urejajo vrsto posegov in način izkoriščanja naravnih virov.

(16) V ureditve v obvodnem prostoru se vključuje tudi ustrezno obnovo in prenovo starih mlinov in žag skupaj z jezovnimi zgradbami. Poleg prvotni namembnosti se lahko namenijo tudi pridobivanju električne energije ob upoštevanju naravovarstvenih in kulturno varstvenih smernic in pogojev.

(17) Pri zajezitvah vodotokov in odvzemu voda se zagotavlja pogoje za ohranitev vodnih in obvodnih biotopov ter ekološko povezanost biotopa pred in za zajezitvijo.

(18) Oskrba z vodo: Zagotavlja se ustrezno oskrbo s pitno vodo in varujejo vsi obstoječi in potencialno pomembni vodni viri ter spodbuja varčna in smotrna raba pitne vode.

(19) Oskrba s pitno vodo in z vodo za gospodarsko rabo in prostočasne dejavnosti se še naprej zagotavlja iz povodja reke Kolpe. V ta namen se ohranjajo njeno kemijsko in ekološko stanje ter obnovljivost naravnega vira, pa tudi ekološki, krajinski in doživljajski pomen voda v krajini, vključno z ustvarjenimi prvinami vodnega sveta.

(20) Skrb za ohranjanje količin in kakovosti zajetih in nezajetih vodnih virov tudi v prihodnosti vključuje nadzor nad uresničevanjem režimov vodovarstvenih območij, zlasti pa urejanjem sistemov za odvajanje in čiščenje odpadnih voda. S tem se hkrati ohranjajo možnosti za izkoriščanje še neodkritih in nezajetih vodnih virov in toplih izvirov, ki v prihodnosti lahko povečajo razvojne potenciale za poselitev ter za turizem in rekreacijo.

(21) Na območjih ohranjanja narave, vezanih na vode, se zagotavlja:

- Načrtovanje prostorskih ureditev in dejavnosti na območju voda in obvodnih zemljiščih mora zagotavljati varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti.
- Vodna infrastruktura se načrtuje tako, da se omogoča delovanje naravnih procesov na vodah in ob njih.
- Urejanje vodotokov se vsestransko pretehta in upošteva naravno dinamiko porečja. Izvaja se s sonaravnimi ukrepi, ki zagotavljajo ohranjanje ali vzpostavitev naravne rečne dinamike.
- Na reguliranih vodotokih se omogoči izboljšanje njihovega hidromorfološkega stanja.
- Mehansko čiščenje vodotokov se načrtuje tako, da se v obdobju treh let očisti največ 30% površine vodotoka znotraj con kvalifikacijskih vrst.
- V načrtovanje posegov v vodotoke se vključujejo ekološke zahteve kvalifikacijskih vrst, zlasti da se ohranja sedanji obseg naravne ohranjenosti vodotokov, predvsem obstoječe dele razgibanih naravnih brežin, zalive, mrtve rokave, tolmune in plitvine. Ohranja se vodna dinamika (pretočnost, hitrost vodnega toka, naravna struktura dna in brežin vodotoka ter obseg poplavnih območij).
- V conah kvalifikacijskih vrst se ohranja mokrišča in vodne površine v gozdu (mlake, luže in kalužе).
- Načrtuje se ohranitev in sanacija kalov (mlake, lokve), ki se namenjajo tradicionalni rabi (napajanje živine) ali drugim dejavnostim, s tem da se pri njihovi obnovi upoštevajo načela varstva narave.

7.2 Usmeritve za prostorski razvoj na posebnih območjih

44. člen
(splošne usmeritve za prostorski razvoj na posebnih območjih)

(1) Na območjih prepoznavnosti in naravnih kakovosti se ohranja krajinske prvine in naravne procese ter rabo prostora, s katero se ohranijo najpomembnejše prvine prepoznavnosti in naravne kakovosti. Poleg zgodovinsko pogojenega razvoja je pomembno varovati tudi naravne sestavine prostora ter tradicionalno ekstenzivno kmetijsko rabo. Za območja prepoznavnosti, ki se stikajo z območjih sosednjih občin, se predvidi izdelava krajinskih zasnov oziroma posebnih strokovnih podlag za urejanje krajine v sodelovanju ob upoštevanju razvojnih potreb sosednjih občin. Poleg naravovarstvenih izhodišč se v tem prostoru varujeta tudi vsebinska povezanost območja in njegov kulturno-zgodovinski pomen, ki ga obeležujejo ostanki zgodovinske poselitve in urejanja krajine ter objekti in obeležja zgodovinskih dogodkov, ki jih družba prepoznava kot posebne vrednote.

(2) Za območja prepoznavnosti oziroma za njihove dele, za katere bo potrebna sanacija ali pa bodo zanje podane razvojne pobude za poseganje izven območij naselij, se pripravijo OPPN ali regulacijski načrti, ki temeljijo na strokovnih prostorskih preveritvah in utemeljitvah.

45. člen
(usmeritve za ohranjanje prepoznavnosti)

(1) Ohranjanje prepoznavnosti krajin se zagotavlja na celotnem območju, predvsem pa na območjih prepoznavnosti - dolini zgornje Kolpe pod Starim trgom, pri Marindolu, na območju Dobličice pri Jerneji vasi ter območje KP Lahinja.

(2) Ohranja se tudi naravne in ustvarjene prvine prepoznavnosti, ki se pojavljajo po celotnem območju občine: oblika naselij in posamičnih kakovostnih arhitekturnih objektov ter njihova umeščenost v prostor, sklenjena gozdna območja, vrtače, delane vrtače in plitva erodirana tla do kamninske podlage, breze, steljniki, obdelovalne terase, drobna parcelna struktura njivskih krajin na uravnanem in blago valovitem reliefu, vinogradi z drobno strukturo parcel in vrstami po padnici ter z zidanicami ter Kolpa, Lahinja in Dobličica z objekti in obvodnim prostorom. Varujejo se ekološki procesi sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini in povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

(3) Vinogradniška območja so območja razpršene poselitve, ki se je oblikovala kot avtohtoni poselitveni vzorec v krajini z nizko gostoto, zidanicami in gospodarskimi objekti za spravilo sadja in orodja ter s samotnimi kmetijami, domačijami, zaselki. Urejajo se kot območja, pomembna za prepoznavnost prostora.

(4) Usmeritve za ohranjanje prepoznavnosti krajin se vključi v prostorske, razvojne in sektorske programe za zagotavljanje ustreznega razvoja kulturne krajine, pa tudi druge kulturne dediščine.

46. člen
(usmeritve za varstvo kulturne dediščine)

(1) Z načrtovanjem prostorskega razvoja se zagotavlja celostno varstvo kulturne dediščine, ustrezno uporabo dediščine v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja ter ob tem obravnava dediščino kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja in kot razvojni dejavnik ter prostorski potencial.

(2) Dediščina se varuje glede na tip (arheološka, stavbna profana, stavbna sakralna, memorialna, naselbinska, dediščinska kulturna krajina, ostalo) in glede na status (kulturni spomeniki državnega ali lokalnega pomena, varstvena območja dediščine in preostala registrirana dediščina).

(3) Varstvo dediščine na večjih območjih dediščine (naselbinska dediščina, kulturna krajina) se zagotavlja v sklopu celovitega varstva dediščine skozi sistem prostorskega načrtovanja in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitev, infrastruktura in drugi.

(4) Posebno pozornost se posveti ohranitvi izredno ogrožene etnološke dediščine (stare kmečke hiše, domačije ter posamične kašče, sušilnice, zidanice itd.) in se jo v večji meri poveže s turističnimi razvojnimi možnostmi, kar velja tudi za grajske stavbe (Črnomelj, Vinica, Pobrežje, Turn pri Brezniku ter lokaciji Brdarci in Pusti Gradec).

(5) Kočevarske vasi se ohranjajo in prezentirajo kot ruševine in se vključujejo v tematske kulturne ali rekreacijske poti, v katere se po možnosti vključujejo tudi objekti in območja memorialne dediščine.

(6) Poleg objektov dediščine se, kjer je to določeno, varujejo tudi njihova vplivna območja, določena iz zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika, s čimer se smiselno dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino. Vplivna območja se povzamejo tudi v prostorskih aktih s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti in možnosti delovanja dediščine. Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike varujemo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe in ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in celovitosti. V vplivnem območju varujemo tudi drugo kulturno dediščino, kadar je vedutno izpostavljena in pomembna za krajinsko sliko širšega območja.

(7) Kulturna dediščina se varuje, ohranja in prezentira na kraju samem. Območja naselbinske dediščine, stavbne sakralne dediščine (cerkve, kapele, znamenja), vključno z njihovim ambientalnim okoljem, profane stavbne dediščine (predvsem meščanske stavbe in etnološka dediščina - stare kmečke

hiše, domačije, posamične kašče in zidanice, stavbe v jedru Črnomlja, gradovi), memorialne dediščine (predvsem vezane na dogodke med 2. svetovno vojno) in arheološke dediščine se praviloma varujejo »in situ«. V izjemnih primerih, če ni nobene druge možnosti več, se lahko varstvo stavbne dediščine zagotavlja tudi v t.i. muzeju na prostem.

(8) Na območju kulturne dediščine ali v njihovi bližnji okolici se ne umeščajo in izvajajo dejavnosti s področja obrambe, prav tako se na ta območja ne umeščajo velike industrijske cone ali druge dejavnosti, ki bi predstavljale potencialne cilje napada v primeru oboroženega spopada.

47. člen
(usmeritve za ohranjanje naravnih kakovosti)

(1) Območja ohranjanja narave, ki so razglašena z odloki ali določena s posebnimi predpisi, se varujejo v skladu z določili teh predpisov, ki jih ta odlok prevzema. Za posege na območja ohranjanja narave je treba pridobiti naravovarstvene pogoje in naravovarstveno soglasje pristojne službe za ohranjanje narave ter dovoljenje za poseg v naravo.

(2) Ohranjanje naravnih kakovosti se zagotavlja na celotnem območju občine Črnomelj, predvsem pa na območjih ohranjanja narave:

- zavarovana območja Krajinski park Kolpa in Krajinski park Lahinja;
- za zavarovanje predvidena območja regijski park Kočevsko-Kolpa in naravni spomenik Jelševnik;
- naravne vrednote različnih zvrsti (površinska geomorfološka, podzemeljska geomorfološka, geološka, hidrološka, botanična, zoološka, ekosistemska, drevesna in oblikovana naravna vrednota). Naravne vrednote se varuje v skladu z varstvenimi usmeritvami za posamezne zvrsti naravnih vrednot;
- pričakovane naravne vrednote, predvsem nizki kras in nahajališče premoga v Kanižariški premogovni kadunji. Na območjih pričakovanih naravnih vrednot se najdbe mineralov in fosilov prijavi pristojnemu ministrstvu;
- ekološko pomembna območja (Kočevsko, Stobe, Kolpa, Veliko Bukovje, Lahinja, Dobličica, Petrišina jama, Bezgovka in Gornji kal). Ohranja se razsežnost habitatnih tipov in habitatov rastlinskih in živalskih vrst, ohranja njihova kakovost ter povezanost ter omogoča ponovna povezanost, če je bila le-ti prekinjena;
- posebna varstvena območja (območja Natura 2000) (Bezgovka, Veliko Bukovje, Kočevsko, Kočevsko - Kolpa, Gornji Kal, Petrišina jama, Dobličica, Stobe-Breg, Kolpa in Lahinja). Ohranja se naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih in živalskih vrst, ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo. Ohranja ali izboljšuje se kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze, kot so mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali, ohranja se povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena;
- habitatni tipi, pri katerih se ohranja naravna razširjenost, specifična struktura in ustrezna raba ter ugodno stanje za habitate značilnih rastlinskih in živalskih vrst. Na območjih habitatnih tipov se posegi in dejavnosti načrtujejo na način in v obsegu, da se v kar največji možni meri ohranja ali veča naravna razširjenost habitatnih tipov in območij, ki jih posamezni habitatni tip znotraj te razširjenosti pokriva; da se v kar največji možni meri ohranjajo specifična struktura habitatnega tipa in naravni procesi ali ustrezna raba v skladu z varstvenimi cilji iz priloge 2 Uredbe o habitatnih tipih; da se ohranja ugodno stanje za te habitatne tipe značilnih rastlinskih in živalskih vrst v skladu z varstvenimi cilji iz predpisov, ki urejajo varstvo zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst.

(3) Naravne vrednote številnih zvrsti (površinska geomorfološka, podzemeljska geomorfološka, geološka, hidrološka, botanična, zoološka, ekosistemska, drevesna in oblikovana naravna vrednota): naravne vrednote se varujejo v skladu z varstvenimi usmeritvami za posamezne zvrsti naravnih vrednot. Posege in dejavnosti se na naravni vrednoti izvaja le, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti. Z naravnimi vrednotami se ravna tako, da se ne ogrozi njihov obstoj. Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti se posegi in dejavnost: na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične,

fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote; na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču; na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje; na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kakovosti ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje; na oblikovani naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere za rastline, ki so bistveni sestavni del naravne vrednote, da se ne zmanjša njihova vitalnost ter da se bistveno ne spremenijo oblikovne lastnosti naravne vrednote, pri čemer se na območjih vrtno arhitekturne dediščine posegi in dejavnosti izvajajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

(4) Ohranjajo se tudi prvine biotske raznovrstnosti krajine kot so travniški sadovnjaki, mejice, žive meje, posamezna drevesa, skupine dreves, gozdni otoki in steljniki.

7.3 Območja za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, območja zaščite in reševanja

48. člen
(splošne določbe)

(1) Na erozijskih in plazovitih območjih, ki se kot takšna izkažejo ob podrobnejši preveritvi pred sprejetjem OPPN oz. izdajo gradbenega dovoljenja, se ne načrtuje nove poselitve, infrastrukture oziroma dejavnosti ali prostorskih ureditev, ki lahko s svojim delovanjem povzročijo naravne nesreče. Na poplavnih območjih, kjer so že obstoječa stavbna zemljišča, se ne načrtuje nove poselitve, infrastrukture. Dopustna so vzdrževalna dela, rekonstrukcije, gradnje in novogradnje na mestih obstoječih objektov z vodnim soglasjem oz. ustreznim dovoljenjem pristojnega organa.

(2) Na vododeficitarnih območjih se prioritetno zagotavlja urejeno oskrbo z vodo prebivalcem teh območij. Dejavnosti, ki bi pomenile izjemno povečanje potreb po vodi, se v teh območjih ne načrtuje.

(3) Pri posegih v prostor se upošteva požarno ogroženost naravnega okolja.

(4) Na območjih naselitev in industrije se velika pozornost posveti opredelitvi in izvedbi požarnega varovanja.

(5) Glede na stopnjo potresne ogroženosti so objekti ustrezno protipotresno projektirani in grajeni.

(6) Na poplavnem območju so prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

(7) Območja, ogrožena zaradi škodljivega delovanja voda, se ne smejo spreminjati, razen v skladu s predpisi o vodah. Kadar je izkazan javni interes, je spreminjanje obsega retencijskih površin ali vodnega režima možno le ob ustrezni nadomestitvi teh površin in izvedbi izravnalnih ukrepov, ki zagotavljajo, da se ne poslabšujeta vodni režimi in stanje voda.

(8) V občini so erozijska območja z nizko stopnjo ogroženosti. Na teh območjih se zagotavlja, da se prostorske ureditve in posamični posegi v prostor načrtujejo in izvajajo ob upoštevanju običajnih protierozijskih ukrepov, kar vključuje predvsem izbor lokacij za gradnjo izven teh območij. Če se tem območjem ni mogoče izogniti, se zagotovi izvedbo ustreznih strokovnih presoj in tehničnih rešitev, ki zagotavljajo stabilnost objektov.

(9) Na erozijskih, plazovitih in plazljivih območjih se omogoči varne življenjske razmere s sanacijo žarišč naravnih procesov in z omejevanjem razvoja, sorazmerno s stopnjo nevarnosti naravnih procesov, ki lahko ogrožajo človekovo življenje ali njegove materialne dobrine.

(10) Upoštevajo se omejitve zaradi potresne varnosti za območje s potresno nevarnostjo VII. in VIII. stopnje po MSC lestvici.

(11) Na območjih, ki so ogrožena zaradi dejavnosti, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in skladiščenjem nevarnih snovi, to so območja industrijskih dejavnosti, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in skladiščenjem nevarnih snovi (skladišče Istrabenz plini v Črnomlju kot vir manjšega tveganja za okolje) in območja znotraj in v bližini koridorjev prevoza nevarnih snovi na cestnem omrežju, se razvoj naselij načrtuje in ureja

na način, da prebivalci in njihovo premoženje niso ogroženi. Pri načrtovanju prostorskega razvoja naselij se izogiba območjem, ki so ogrožena zaradi nesreč z nevarnimi snovmi ali drugih nesreč (promet, vojna).

(12) Ožje vplivno območje virov ogroženosti zaradi nevarnih snovi se nameni t.i. blažilnim območjem, katerih funkcija je zagotovitev čim manjše škode. Raba na blažilnih območjih obsega dejavnosti, ki so manj ranljive za izide izrednih dogodkov (eksplozije, požari, izpusti strupenih snovi v zrak in vode).

(13) Na potencialno ogroženih območjih se uveljavlja prostorske, urbanistične, gradbene, arhitekturne in druge tehnične ukrepe (npr. orientacija zgradb, strukturne ojačitve, izolacija, tehnična sredstva za zaklanjanje, alarmiranje ipd.), tako da se preprečijo oziroma zmanjšajo morebitne posledice ter omogoči zaščita, reševanje (evakuacija) in pomoč, za obstoječa območja s strnjeno poselitvijo na ogroženih območjih pa se zagotovi izvedba ustreznih varnostnih ukrepov v ekonomsko sprejemljivih mejah.

(14) Kjer vzpostavitev ustreznega varstva ni možna ali ni ekonomsko upravičena, se opredeli ta območja kot območja povečane ogroženosti ali obstoječo neustrezno rabo opusti oziroma spremeni.

(15) Pri izvajanju intervencijskih ukrepov ob naravnih nesrečah se izvedejo najnujnejši ukrepi. Pri tem se v največji možni meri omogočijo nadaljnji naravni procesi, razen če bi to ogrožalo obstoječa naselja oziroma varovane vrednote kulturne dediščine.

(16) Za primer naravnih in drugih nesreč se zagotavljajo površine za pokop večjega števila ljudi na površinah obstoječih pokopališč. Ruševine se odložijo na za to urejenih površinah oziroma se po potrebi določijo dodatne površine. Ob množičnem poginu živali se kadavri pokopavajo na območju, ki jo določi državni organ za določitev lokacij ob izbruhu epidemije. Območja za evakuacijo prebivalstva in za začasno nastanitev prebivalcev se uredi kot šotorišča na primernih utrjenih površinah v bližini prizadetega naselja, vendar ne na poplavnih območjih. Regijski logistični center je na Otovcu.

49. člen
(območja za potrebe obrambe)

Razvoj obrambnih dejavnosti v občini ni predviden.

50. člen
(območja za varstvo vodnih virov)

(1) Vodovarstvena območja zajetij pitne vode se nahajajo na obrobju Kočevskega Roga na območju Doblič, Sinjega Vrha, Vinice in Adlešičev. Vsi obstoječi vodni viri se varujejo pred onesnaženjem in posegi v prostor, ki niso v skladu s predpisi o varovanju vodnih virov na vodovarstvenem območju.

(2) Osnovno varstvo vodnih virov se zagotovi na območjih varstvenih pasov z varstvenimi režimi pri izvedbi gradnje in ureditev, tako da se dosledno upoštevajo varstveni režimi ter pogoji in določila iz uredbe, ki ureja vodovarstvena območja za vodna telesa vodonosnikov v občinah Črnomelj, Metlika in Semič. Na teh območjih se upoštevajo usmeritve:

- odlaganje odpadkov in izpuščanje onesnaženih odpadnih voda v tla na ponikanje nista dopustni;
- odpadne vode se čistijo v okviru sistemov za odvajanje in čiščenje odpadnih voda;
- odpadne vode iz objektov, ki jih ni mogoče zajeti v sisteme za odvajanje in čiščenje odpadnih voda, se čistijo z individualnimi čistilnimi sistemi (pretočne greznice, rastlinske čistilne naprave, individualne biološke čistilne naprave ipd.), na najožjih vodovarstvenih območjih v vodotesnih nepretočnih greznicah, spodbuja se zamenjava klasičnih nepretočnih greznic s prej omenjenimi sistemi;
- gnojnične jame in gnojišča za živinske fekalne vode so brez iztoka in vodotesne, uredijo se ustrezne nepropustne gnojne jame ali lagune ter gnojevke in gnojnice se odvaža na za to primerne površine;
- če gre za gradnjo na vodovarstvenem območju, se upošteva predpis o vodovarstvenem območju, pri izdelavi projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja za gradnjo pomožnih objektov pa se dosledno upošteva predpis o gradnjah na vodovarstvenih območjih, ki jih je dopustno izvesti samo na podlagi vodnega soglasja in predpisane dokumentacije, potrebne za pridobitev vodnega soglasja;
- morebitna skladišča za odpadke in nevarne snovi na vodovarstvenih območjih je treba načrtovati in graditi tako, da bodo zagotovljeni vsi potrebni ukrepi v primeru nesreč in razlitij;
- vse lokalne vodne vire (izviri, opuščeni ali aktivni vodnjaki v naseljih, kali, ribniki, mlake) se ohrani oziroma očisti in ustrezno vzdržuje.

(3) Vse vodne vire se zaščiti pred morebitnim onesnaženjem ne samo na formalni način, ampak tudi aktivno prek nadzora dejavnosti v prostoru in posege na vodovarstvenih območjih presoja skozi analize tveganj ter v skladu z določili pristojnih služb. Posebno pozornost se nameni vodovarstvenemu območju na zahodnemu delu občine Črnomelj (Dobliče), kjer se lahko intenzivira dejavnosti samo ob striktnem upoštevanju parametrov zaščite podtalnice.

(4) Zagotovi se dokončno sanacijo vodnih virov in okolja z izgradnjo čistilnih naprav prvenstveno na vodovarstvenih območjih. Potencialne nove vodne vire se razišče in ustrezno zaščiti.

51. člen
(območja sanacij razvrednotenj v krajini)

(1) Sanacije nelegalnih površinskih kopov na območjih v bližini poselitve ali večjih prometnic se načrtujejo z uvajanjem ustreznih nadomestnih rab, ki pa ne smejo povzročati negativnih vplivov na okolje. Na bolj naravno ohranjenih predelih se sanacije zagotavljajo predvsem s prepuščanjem naravni sukcesiji. Sanacija nelegalnih kopov se izvaja v skladu z določbami zakona, ki ureja graditev objektov.

(2) Razvrednotena območja se ureja z načrtovanjem in izvajanjem sanacij, za katere se pripravi ustrezne programe in prostorsko dokumentacijo.

7.4 Območja infrastrukturnih prostorskih ureditev

52. člen
(usmeritve za umeščanje prometne infrastrukture)

(1) Trase prometnic se načrtuje čimbolj racionalno, v skupnih infrastrukturnih koridorjih tako, da se čim manj prizadene enotnost večjih homogenih površin, rabo in površinski pokrov ter prepreči motnje v vidnem dojemanju prostora. Čim bolj se izogiba območjem in objektom kulturne dediščine in drugim območjem in prvin, pomembnih za prepoznavnost ter območij naravnih vrednot in najpomembnejših delov ekološko pomembnih območij oz. posebnih varstvenih območij, še posebej na obrobju Kočevskega Roga in na območju KP Lahinja in KP Kolpa. Ureditve ob prometnicah, kot so oblikovanje brežin, objektov, protihrupnih ograj, zasaditve, ureditve vodotokov, so izvedene ob upoštevanju krajinskih vzorcev območij, preko katerih potekajo trase.

(2) Na obrobju Kočevskega Roga se površine za ustavljanje in parkiranje vozil urejajo v okviru naselij, zunaj območja naravnih vrednot.

(3) Nove kolesarske poti se v naravnem okolju urejajo tako, da ne ogrožajo naravnih vrednot in biotske raznovrstnosti, prvin prepoznavnosti prostora in v skladu s potrebnimi smernicami in pogoji.

53. člen
(usmeritve za umeščanje okoljske, energetske in komunikacijske infrastrukture)

(1) Linijske infrastrukturne objekte se načrtuje racionalno, v skupnih koridorjih, ki v čim manjši meri prizadenejo enotnost večjih homogenih površin, rabo in površinski pokrov ter ne povzročajo večjih motenj v vidnem dojemanju prostora. Čimbolj se izogiba območjem kulturne dediščine in drugim območjem in prvinam, pomembnih za prepoznavnost, ter naravnim vrednotam in najpomembnejšim delom ekološko pomembnih območij oz. posebnih varstvenih območij, še posebej na obrobju Kočevskega Roga in na območju KP Lahinja in KP Kolpa.

(2) Novi energetski in komunikacijski infrastrukturni vodi se izvedejo podzemno, prav tako se podzemno izvedejo obstoječi vodi v naseljih in njihovih delih, ki se preurejajo. Nadzemni vodi se ohranjajo ali na novo gradijo v primerih, ko za izvedbo podzemnih vodov ni prostorskih možnosti, če gre za poseg na arheološko najdišče ali območje ohranjanja narave in če se s predhodnimi raziskavami izkaže, da poseg v tla ni dopusten.

(3) Oskrbo z energijo pri gozdarskih kočah in logarnic se ob zatečenih zmogljivostih zagotovi z rabo naravi prijaznih virov.

(4) Objekti izpustov iz kanalizacijskih sistemov in cestnih prepustov, ki so speljani v vodotoke na območju občine Črnomelj, niso vidni, pač pa so zgrajeni z iztokom pod gladino vode, razen v primerih, ko terenske razmere ne omogočajo izvedbe iztoka pod gladino vode.

(5) Objekti in naprave namenjeni izrabi obnovljivih virov energije, naj bodo umeščeni v prostor v skladu z varstvenimi režimi v prostoru in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave.

8 USMERITVE ZA DOLOČITEV NAMENSKE RABE ZEMLJIŠČ

54. člen
(usmeritve za določitev namenske rabe zemljišč)

(1) V izvedbenem delu tega OPN se določijo območja naslednjih osnovnih namenskih rab zemljišč: stavbna zemljišča, kmetijska zemljišča, gozdna zemljišča, vodna zemljišča, druga zemljišča, ki se delijo še na PNR.

(2) Stavbna zemljišča se določijo na podlagi prikaza teh zemljišč v veljavnem planskem aktu in strokovnih podlag, v katerih so utemeljene potrebe po zagotavljanju teh zemljišč in predvideni obseg ter lokacija teh zemljišč.

(3) Najboljša in druga kmetijska zemljišča se določijo na podlagi prikaza teh zemljišč v veljavnem planskem aktu, upoštevajoč tudi podatke o gozdu (MKGP) in o stavbnih zemljiščih za širitev naselij.

(4) Gozdna zemljišča se določijo na podlagi prikaza teh zemljišč v veljavnem planskem aktu in podatka MKGP (maska gozda).

(5) Vodna zemljišča se določijo na podlagi prikaza teh zemljišč v veljavnem planskem aktu ter veljavnih katastrskih podatkov in DOF.

(6) Območja poplav se določijo na podlagi hidrološko-hidravličnega izračuna, ki se za lokacije v bližini vodotokov in za posege, ki bi lahko pomembno vplivali na vodni režim, pripravi kot strokovna podlaga v postopku priprave OPPN oziroma v fazi priprave DGD oz. PZI, skladno s predpisi.

(7) Druga zemljišča se določijo na podlagi prikaza teh zemljišč v veljavnem planskem aktu in ob upoštevanju dejanskega stanja ter projektnih preveritev.

9 USMERITVE ZA DOLOČITEV PROSTORSKIH IZVEDBENIH POGOJEV

55. člen
(usmeritve za določitev PIP)

(1) V izvedbenem delu tega OPN so določeni PIP za naselja, za območje razpršene poselitve in razpršene gradnje in za odprt prostor po različnih EUP.

(2) PIP določajo vrste dopustnih posegov v prostor glede namena in vrste gradenj ter DIP, lego objektov na zemljišču in velikost ter oblikovanje objektov, merila za parcelacijo, merila za priključevanje objektov na GJI in grajeno javno dobro ter skupna merila in pogoje za celostno ohranjanje kulturne dediščine in ohranjanja narave, varstva okolja in naravnih dobrin ter varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

(3) Določena so tudi merila in pogoji za gradnjo objektov zunaj območij stavbnih zemljišč ter za pripravo OPPN.

III. IZVEDBENI DEL

1 SPLOŠNE DOLOČBE

56. člen
(vsebina)

(1) Izvedbeni del OPN določa prostorske izvedbene pogoje (PIP) za posamezna območja podrobnejše namenske rabe (PNR) in za posamezne enote urejanja prostora (EUP) ter DIP za posamezna območja namenske rabe in PNR in za posamezne EUP.

(2) Splošni PIP se dopolnjujejo in nadgrajujejo, podrobneje določajo s podrobnejšimi PIP za posamezne PNR ter s posebnimi PIP za posamezne EUP, pri čemer posebni PIP za posamezne EUP podrobneje določajo, dopolnjujejo, lahko pa tudi izključujejo splošne ali podrobnejše PIP. Pri tem se smiselno uporabljajo tudi grafično ponazorjene osnovne usmeritve za postavitev in oblikovanje objektov, prikazane v Prikazu usmeritev za umestitev in oblikovanje objektov.

2 ENOTE UREJANJA PROSTORA

57. člen
(enote urejanja prostora)

(1) Območje občine se deli na EUP, območje mesta Črnomelj (območje UN Črnomelj) pa se deli še na podenote (PEUP). V okviru teh so določeni pogoji za urejanje:
- posameznih naselij
- delov naselij;
- območij odprtega prostora.

(2) Za posamezno EUP veljajo:
- splošni PIP za urejanje prostora,
- podrobnejši PIP, ki so opredeljeni za posamezne vrste namenskih rab in PNR in so navedeni v členih s podrobnejšimi PIP za posamezne PNR,
- posebni PIP, ki se nanašajo na posamezno EUP in so navedeni v členih s posebnimi PIP za posamezne EUP.

3 OBMOČJA NAMENSKE RABE PROSTORA

58. člen
(območja namenske rabe prostora)

(1) Območje občine se glede na osnovno namensko rabo prostora deli na: območja stavbnih zemljišč, območja kmetijskih zemljišč, območja gozdnih zemljišč, območja vodnih zemljišč, območja drugih zemljišč.

(2) Območja osnovne namenske rabe se delijo na območja PNR. Nekatere vrste PNR so še podrobneje razdeljene.

(3) Podrobnejši PIP za območja in površine PNR, določene v preglednici 1, glede namembnosti, tipologije, faktorja izrabe, dopustnih dejavnosti, dopustnih objektov, dopustnih gradenj, meril in pogojev za oblikovanje ter drugih meril in pogojev (v nadaljevanju podrobnejših PIP za posamezne PNR), so opredeljeni v členih 104 do 114 tega odloka.

(4) Javne površine so površine, ki so pod enakimi pogoji dostopne vsem. Praviloma se urejajo na območjih z namensko rabo: prometne površine (PC, PŽ, PO), trgi, parki (ZP), športni parki in igrišča (ZS), mestni gozdovi-gozdovi s posebnim namenom (GP), celinske vode (VC), zelene obvodne površine (ZDo), druge zelene površine (ZD), pokopališča (ZK).

(5) Na območjih veljavnih OPPN so v kartografskega dela tega OPN okvirno (informativno) prikazane prevladujoče PNR.

Preglednica 1: Prikaz območij in površin namenske rabe prostora.

OBMOČJA OSNOVNE NRP	OBMOČJA PODROBNEJŠE NAMENSKE RABE (PNR)	Podrobnejše površine PNR
I. OBMOČJA STAVBNIH ZEMLJIŠČ	**S – OBMOČJA STANOVANJ**	
	SS – stanovanjske površine	**SSo** – urbana stanovanjska pozidava raznolike tipologije
		SSs – urbana prostostoječa stanovanjska pozidava
		SSn – urbana strnjena stanovanjska pozidava
		SSv – urbana večstanovanjska pozidava
	SB – stanovanjske površine za posebne namene	**SBv** – urbana večstanovanjska pozidava za posebne namene
	SK – površine podeželskega naselja	**SKs** – površine podeželskega naselja s kmetijami in stanovanjskimi hišami
		SKk – območja kmetij
		SKg – površine kmetijskih objektov
	SP – površine počitniških hiš	
	C – OBMOČJA CENTRALNIH DEJAVNOSTI	
	CU – osrednja območja centralnih dejavnosti – jedra naselij	
	CD – druga območja centralnih dejavnosti	**CDi** – območja dejavnosti izobraževanja, vzgoje in športa, **CDz** – območja zdravstva
		CDk – območja kulturnih dejavnosti, javne uprave in gasilskih domov
		CDv – območja verskih objektov s pripadajočimi ureditvami
		CDo – območja trgovskih, oskrbnih, poslovno – storitvenih, gostinskih dejavnosti in manjša obrt
	I – OBMOČJA PROIZVODNIH DEJAVNOSTI	
	IP – površine za industrijo	
	IG – gospodarske cone	
	IK – površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo	
	B – POSEBNA OBMOČJA	
	BT – površine za turizem	
	Z – OBMOČJA ZELENIH POVRŠIN	
	ZS – površine za oddih, rekreacijo in šport	**ZSk** – površine za oddih in rekreacijo ob Kolpi
	ZP – parki	
	ZV – površine za vrtičkarstvo	
	ZD – druge urejene zelene površine	
	ZK – pokopališča	
	P - OBMOČJA PROMETNIH POVRŠIN	
	PC – površine cest	
	PŽ – površine železnic	
	PO – druge prometne površine	
	E – OBMOČJA ENERGETSKE INFRASTRUKTURE	
	O – OBMOČJA OKOLJSKE INFRASTRUKTURE	
	A – POVRŠINE RAZPRŠENE POSELITVE	
	Av – površine razpršene poselitve v vinogradniških območjih, stanovanja, kmetije	
	Az - zidanice in turistični objekti v	

	vinogradniških območjih	
	As – površine razpršene poselitve – površine podeželskega naselja s kmetijami in stanovanjskimi hišami	
	Ak – površine razpršene poselitve – kmetije	
	Ap – površine razpršene poselitve – površine počitniških hiš	
	Ag – površine razpršene poselitve za kmetijske objekte	
	Ao – površine razpršene poselitve - zidanice in turistični objekti zunaj vinogradniških območij	
II. OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ	**K – OBMOČJA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ**	
	K1 – NAJBOLJŠA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	
	K2 – DRUGA KMETIJSKA ZEMLJIŠČA	
III. OBMOČJA GOZDNIH ZEMLJIŠČ	**G – GOZDNA ZEMLJIŠČA**	
	Gg – gozd gospodarskega pomena	
	Gp – gozd s posebnim namenom	**Gpn** – gozd s posebnim namenom
		Gpr – gozd s posebnim namenom - rezervat
	Gv – varovalni gozd	
IV. OBMOČJA VODA	**V – POVRŠINSKE VODE**	
	VC – celinske vode	
V. OBMOČJA DRUGIH ZEMLJIŠČ	**L – OBMOČJA MINERALNIH SUROVIN**	
	LN – površine nadzemnega pridobivalnega prostora	

4 DOPUSTNA IZRABA PROSTORA

59. člen
(dopustna izraba prostora)

(1) DIP je za načrtovane prostorske ureditve, za katere je to potrebno, določena v podrobnejših PIP za PNR oz. v posebnih PIP za EUP kot odstotni delež odprtih zelenih ali drugih površin, ki služijo skupni rabi prebivalcev območja in zagotavljajo kvaliteto bivanja ter ne služijo kot prometne površine ali površine, ki služijo uporabi in delovanju objektov (npr. dostopi, dovozi, parkirišča in prostori za ekološke otoke) glede na celotno površino EUP oz. PNR.

(2) DIP je za načrtovane prostorske ureditve, za katere je to potrebno, določena v podrobnejših PIP za PNR, in sicer kot FI in FZ. Pri izračunu Fz in FI se obračunajo vsi zgrajeni objekti na gradbeni parceli. Pridobivanje novih gradbenih dovoljenj pred legalizacijo nelegalne oz. neskladne gradnje ni dopustno.

(3) V EUP, kjer DIP ni določena, se glede DIP upoštevajo normativi in standardi za posamezno dejavnost.

(4) Odstopanja od FI in FZ, določenih s tem odlokom, je dopustno, če gre za rekonstrukcijo obstoječih stavb.

5 SPLOŠNI PROSTORSKI IZVEDBENI POGOJI

60. člen
(dopustne dejavnosti)

(1) PIP glede dopustnih ih dejavnosti so podrobno prikazani v preglednicah, ki so v členih od 104 do 114 tega odloka, in so opredeljene na podlagi predpisov, nekatera poimenovanja pa so poenostavljena ali združujejo več kategorij iz predpisov.

(2) Na območju mesta Črnomelj, razen na območju ČR_6/8_OPPN (mestno jedro Črnomlja), niso dopustne dejavnosti, ki so na »Seznamu obveznih dejavnosti v mestnem jedru Črnomlja« iz 115. člena tega odloka.

Preglednica 2: Pojasnilo povezav med poimenovanjem dopustnih dejavnosti v tem odloku in poimenovanjem v predpisu o klasifikaciji dejavnosti

Poimenovanje dopustnih dejavnosti v tem odloku	**Dejavnosti, navedene v predpisu o klasifikaciji dejavnosti**
kmetijstvo	A kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo
izkoriščanje mineralnih surovin	B rudarstvo
predelovalne, proizvodne, industrijske dejavnosti	C predelovalne dejavnosti
oskrba z energijo	D oskrba z električno energijo, plinom in paro
- oskrba z vodo - odvajanje in čiščenje odpadne vode - ravnanje z odpadki	E oskrba z vodo; ravnanje z odplakami in odpadki; saniranje okolja
gradbeništvo	F gradbeništvo
trgovina ter storitvene dejavnosti	G trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil
promet in skladiščenje	H promet in skladiščenje
gostinstvo in turizem	I gostinstvo
poslovne dejavnosti	J informacijske in komunikacijske dejavnosti K finančne in zavarovalniške dejavnosti L poslovanje z nepremičninami M strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti N druge raznovrstne poslovne dejavnosti
dejavnosti javne uprave	O dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti
izobraževanje	P izobraževanje
zdravstvo in socialno varstvo	Q zdravstvo in socialno varstvo
kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti	R kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti
druge dejavnosti	S druge dejavnosti T dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem; proizvodnja za lastno rabo U dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles

(3) Na območjih stanovanj se v objektih, v katerih se na dan uveljavitve tega prostorskega načrta izvaja dovoljena nestanovanjska raba, dopusti novogradnja v obsegu prilagoditve objekta nujnim tehničnim zahtevam za ohranitev izvajanja dejavnosti, ki ne moti bivalnega okolja.

(4) Na območjih PNR, kjer se legalno zgrajeni objekti uporabljajo za namen, ki s tem odlokom ni dopusten ali je omejen, se dopusti rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti, dozidava in nadzidava s povečanjem uporabne površine do 20 %. To se ob upoštevanju drugih določil tega odloka dopusti, če je potrebna prilagoditev objekta nujnim tehničnim zahtevam za ohranitev izvajanja dejavnosti in ob pogoju, da se ne poslabšajo bivalne razmere in stanje okolja.

5.1 Splošna določila za objekte in odprte površine

61. člen
(splošni PIP o vrstah dopustnih objektov glede na namen)

(1) V EUP so na površinah PNR dopustne gradnje osnovnih objektov, pomožnih in začasnih objektov, ki so navedeni v podrobnejših PIP za PNR ali posebnih PIP za posamezne EUP in PEUP.

(2) Dopustna je gradnja objektov GJI, namenjena komunalnemu opremljanju stavbnih zemljišč, varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, varstvu okolja, voda in narave, varstvu kulturne dediščine in obrambi.

62. člen
(namembnost objektov in vrste posegov v prostor)

PIP glede na namen in možnosti spremembe namembnosti objektov so podrobno opredeljeni v preglednicah v členih od 104 do 114 tega odloka.

63. člen
(vrste dopustnih gradenj in drugih posegov v prostor)

(1) Na vseh območjih je dopustna gradnja in rekonstrukcija objektov GJI, skladno z določili tega odloka.

(2) Gradnje, dozidave, nadzidave, rekonstrukcije ter odstranitve objektov, kot tudi spremembe namembnosti objektov so dopustne na območjih, kjer je to skladno s splošnimi PIP ter PIP za posamezno PNR ali EUP. Odstranitve objektov ali delov objekta kulturne dediščine so dopustne le, če je v ta namen predhodno pridobljeno soglasje pristojnega organa. Novogradnja objekta na mestu prej odstranjenega objekta ali dela objekta kulturne dediščine mora glede velikosti in drugih urbanističnih elementov upoštevati usmeritve kot jih določi pristojna javna služba ali so določeni v kulturnovarstvenem soglasju.

(3) Prenove objektov imajo v primeru kakovostne arhitekture in dediščinskih objektov ter območij prednost pred novogradnjami, pri čemer pa se glede umeščanja, oblikovanja in namembnosti smiselno upošteva prostorski kontekst v smislu kontinuitete prostora, ki ga določajo značilnosti tradicionalnih objektov, kot so način umestitve v prostor, prostorski red, dimenzije, razmerja, materiali, arhitekturni elementi in detajli.

(4) Za dozidave in vse vrste razširitev objektov veljajo osnovna določila za gradnjo novih objektov.

(5) Vzdrževalna dela so dopustna na vseh legalno zgrajenih objektih. Pri vzdrževanju se ohranja oziroma zagotovi prvotne kakovostne fasadne elemente.

(6) Dopustne so rekonstrukcije legalno zgrajenih objektov izven stavbnih zemljišč.

64. člen
(lega objektov in odmiki)

(1) Odmiki novih objektov od mej sosednjih zemljišč:
- 3,0 m - za vse zahtevne in manj zahtevne objekte - za stavbe (nad terenom in pod njim), razen v primeru gradnje v nizu,
- 1,5 m - za vse pomožne objekte, razen za ograje, , podporne in oporne zidove, urbano opremo ter parterne ureditve, pri katerih je najbolj izpostavljen del odmaknjen minimalno 0,5 m,
- 5,0 m - za nove stavbe na območjih IG in IP, ki mejijo na območja stanovanj, centralnih dejavnosti in posebnih območij, razen v primerih ko je to s prostorskim aktom drugače določeno.

(2) Ne glede na določila prvega odstavka so dopustni manjši odmiki objektov od meje sosednjega zemljišča, če zmanjšani odmik ne ruši vzpostavljenega prostorskega reda, ne povzroča nedopustnega vpliva na zemljišča v vplivnem območju, omogoča požarno varnost ter vzdrževanje stavbe in če so dovoljeni s pisnim soglasjem vseh lastnikov tangiranega sosednjega zemljišča. Manjši odmiki brez soglasja lastnika sosednjega zemljišča so dopustni le v primeru gradnje na mestu legalno zgrajenih objektov v istih tlorisnih in vertikalnih gabaritih, v delu, ki meji na tangirano sosednje zemljišče.

(3) Ne glede na določila prvega odstavka tega člena se lahko brez odmikov od meje sosednjih zemljišč postavijo oz. zgradijo naslednji pomožni objekti:
- utrjene dovozne poti in dvorišča;

- pomožne infrastrukturne objekte, razen male komunalne čistilne naprave, objekte s hidroforno postajo oz. prečrpališčem in pomožne objekte za spremljanje stanja okolja, kjer je potreben odmik minimalno 1,5 m;
- poljsko pot, gozdno cesto ali vlako, planinsko pot, trimsko in kolesarsko stezo;
- obore in ograje za pašo živine;
- urbano opremo ter podzemne pomožne objekte.

(4) Odmiki novih objektov od cestnega telesa javnih cest morajo biti v skladu s cestno-prometnimi predpisi glede na kategorizacijo posamezne ceste, upoštevaje določila tega odloka v zvezi z gradbenimi linijami in gradbenimi mejami ter zahteve za zagotavljanje preglednosti in prometne varnosti.

(6) Odstopanje od določil prejšnjega odstavka je dopustno v soglasju z upravljavci javnih cest in kadar stavbe sledijo obstoječi razpoznavni gradbeni liniji naselja ali dela naselja oziroma v naseljih, za katera veljajo pogoji varstva kulturne dediščine.

(5) Pri umeščanju objektov se upoštevajo gradbene linije. Kjer te niso določene v kartografskem delu OPN, se povzamejo iz vzorca postavitve obstoječih objektov na območju; postavitev stavb mora slediti obstoječi razpoznavni regulacijski črti naselja, dela naselja ali ulice. Izjema so gručasta naselja oz. deli naselij, kjer ni razpoznavne gradbene linije; tu velja pravilo, da se stanovanjski objekti umeščajo ob javni prostor, preostali deli domačij pa se oblikujejo po zgledu tradicionalnih gručastih domačij.

(6) Nizanje objektov v dolžino na gradbeni parceli je sprejemljivo ob pogoju, da so ti funkcionalno in oblikovno smiselno usklajeni medsebojno in glede na širši prostorski kontekst.

(7) Pri odmikih se upoštevajo odmiki od najbolj izpostavljenih delov objektov.

(8) Za gradnjo objektov ob javnih površinah je izhodišče za določanje kote pritličja objekta praviloma kota javnega prostora, ob katerem bo stal objekt. Kota pritličja ne sme biti več kot 1,5 m pod koto ali nad koto javne poti ali javne ceste, ob kateri stoji, če je odmik objekta od javnega prostora manj kot 8,0 m. Kota terena zasebnega zemljišča ob meji z javnim prostorom lahko odstopa največ 1,0 m od kote terena javnega prostora, na katerega meji. Odstopanja so dopustna na območjih tradicionalne tipologije gradnje, če gre za prilagajanje urbanističnim značilnostim naselja.

(9) Pri umeščanju objektov v prostor se upošteva zunanja meja priobalnega zemljišča, ki sega na vodah 1. reda 15 m, zunaj naselij 40 m, na vodah 2. reda pa 5 m od meje vodnega zemljišča.

65. člen
(velikosti in oblikovanje objektov)

(1) Na območju občine Črnomelj ločimo med naselji s kontinuiteto in naselji brez kontinuitete. Izhodišče za ločevanje med naselji je preglednica v petem odstavku 102. člena.

(2) Naselja brez kontinuitete se oblikuje na sledeč način:

- upoštevajo se relief, obstoječa vegetacija, prometnice in druga GJI, ter drugi elementi prostora,
- upoštevajo se sodobne organizacijske funkcije domačij, tehnologija, načini izvedbe, pri čemer se daje prednost avtohtonim materialom,
- prednost ima prenova naselij, naselja se zgoščujejo, pri čemer se ohranjajo javne odprte površine,
- vzpostavlja se prepoznavna podoba naselja,
- s subtilnim prepletom odnosov med starim in novim, se varuje identitetna podoba avtohtonega stavbarstva, pri čemer se uveljavljajo sodobni oblikovalski pristopi,
- pri oblikovanju objektov se povzemajo stavbni elementi avtohtonega stavbarstva in se interpretirajo na sodoben način,
- kot del celote se vzpostavljajo tlorisno in volumensko razmerje posameznih objektov in domačij, nakloni streh ter položaj objektov glede na sosednji objekt in značilen vzorec naselja.

(3) Naselja s kontinuiteto se oblikujejo na sledeč način:

- ohranja se kulturna krajina in omejujejo posegi ob robu naselja,
- zgoščuje se grajena struktura, prenavljajo in ohranjajo se avtohtoni vzorci poselitve,
- dopustna je sprememba rabe avtohtonih objektov za namene bivanja ali turizma oz. druge dejavnosti, ki ne spreminjajo značaja objekta,
- varuje se prepoznavno podobo naselja in krajine,
- pri oblikovanju objektov se povzemajo stavbni elemente avtohtonega stavbarstva in se interpretirajo na sodoben način. Nujno se upoštevajo tlorisno in volumensko razmerje, naklon strehe, kritina, položaj

objekta glede na sosednji objekt, značilni arhitekturni členi ter drugi elementi, ki ohranjajo ali vzpostavljajo identitetno podobo naselja.

(4) Vsi objekti in prostorske ureditve se prilagodijo tradicionalnim oziroma sodobnim kakovostnim objektom in ureditvam iste vrste v okolici po stavbnih volumnih, višini in gradbenih linijah ter gradbenih mejah, naklonu streh in smereh slemen, barvi in teksturi streh in fasad, uporabi materialov ter načinu ureditve odprtega prostora, urbani opremi in drugim kakovostnim oblikovnim značilnostim prostora.

(5) Vsi objekti na gradbeni parceli so oblikovno usklajeni medsebojno in s kakovostnimi objekti na območju naselja.

(6) Višinski gabariti: pri določanju višine objektov se upošteva tudi pretežna višina kakovostnih okoliških objektov znotraj EUP, tako da novi objekti po višini ne izstopajo iz silhuete naselja in da ustrezno izkoriščajo terenske danosti. Izjema so EUP, v katerih so z določili tega odloka posebej dopustni višinski poudarki oziroma višji gabariti od obstoječih.

(7) Etažna višina pritličja je odvisna od vrste in namembnosti objekta in pri stanovanjskih stavbah znaša praviloma do 3,00 m, pri objektih za opravljanje dejavnosti pa je lahko višja, glede na posebnosti posameznih dejavnosti. Podstrešje je lahko izvedeno v dveh etažah ali se lahko izvede nad mansardo, oboje je dopustno pri enakih/nespremenjenih pogojih za višino objekta ter za oblikovanje strehe in strešnih elementov.

(8) Podzemne etaže (garaže in kleti) so dopustne na stavbnih zemljiščih, kjer to dopuščajo geomehanske in hidrološke razmere, potek komunalnih vodov, zaščita podtalnice in stabilnost sosednjih objektov. Klet mora biti vkopana vsaj toliko, da je kota pritličja na razgibanem terenu največ 1,40 m nad terenom, na uravnanem terenu pa največ 0,50 m nad terenom; tlorisni gabarit kleti je lahko drugačnih dimenzij od tlorisnega gabarita pritličja.

(9) Strehe: oblika, naklon, kritina in smeri slemen se prilagodijo kakovostni podobi v naselja ali dela naselja. Kritine so temnih barv (naravne opečne na območjih tradicionalne tipologije gradnje, drugje lahko tudi sive ali rjave barve), ne bleščeče. Na območjih brez javnega vodovoda so dopustne le opečne ali nebarvane betonske kritine, odvisno od tipologije gradnje v naselju. Dopustne so ozelenjene strehe in strehe, pokrite z gramozom ali drugimi ustreznimi materiali za izvedbo ravne strehe. Osvetlitev podstrešnih prostorov in mansard je dopustna s terasami, frčadami in drugimi oblikami odpiranja strešin, ki ne smejo biti višje od osnovne strehe in morajo biti na posamezni strehi poenoteno oblikovane ter lahko zavzemajo največ tretjino površine vsake strešine. Frčade so lahko trikotne, dvokapne, dvokapne z delnim čopom ali kot izzidek na strehi z naklonom strešin, enakim naklonu osnovne strehe. Na strešinah je dopustna namestitev sončnih sprejemnikov v obsegu do dveh tretjin strešine, ki ne smejo presegati slemena streh, njihov naklon pa mora biti pri strehah z naklonom nad 10º enak naklonu strešine. Na območjih, kjer je dopustna samo tradicionalna tipologija objektov, je dopustna namestitev sončnih sprejemnikov samo na sodobno oblikovanih novogradnjah na največ 50 % površine strešine.

(10) Smer slemena stavbe mora biti vzporedno s plastnicami nagnjenega terena, razen kadar je prevladujoč vzorec smer slemena prečno na plastnice.

(11) Fasade: pri oblikovanju fasad se smiselno upošteva kakovostne oz. prevladujoče okoliške objekte v prostorski enoti glede oblikovanja arhitekturnih elementov na fasadi, kot so členitev fasad, okna, slopi oz. stebri, nadstreški, balkoni, ograje, fasadna dekoracija in barve oziroma drugo (struktura, materiali).

(12) Barve fasad: Ni dopustna uporaba signalnih in močnih, nasičenih barv (npr. citronsko rumena, vijolična, živo rdeča, živo oz. travniško zelena, živo oz. turkizno modra ipd.) in kombinacija vpadljivih kontrastnih barv. Barva fasade je skladna z barvo strehe in stavbnega pohištva. Niso dopustne poslikave fasad in podobno, izjeme so sakralni objekti, gasilski domovi, objekti za kulturne dejavnosti in drugi objekti simbolnih pomenov.

(13) Ob javnih površinah se ob upoštevanju gradbenih linij in gradbenih mej zagotovi glavna fasada stavbe, ki se oblikuje glede na pomen in značaj javnega prostora. Zadnje fasade objektov in servisne manipulacijske površine ter pomožni objekti se ne urejajo ob javnih površinah, kot so pomembnejše ceste in ulice ter parki, trgi in igrišča.

(14) Oblikovanje nadzidav in dozidav mora biti podrejeno kakovostim oblikovanja osnovne stavbe, tako da je končni objekt oblikovno skladen v gabaritih, oblikovanju strehe, naklonu strehe, oblikovanju fasade in posameznih arhitekturnih elementov.

(15) Določila tega odloka glede velikosti objektov (horizontalni in vertikalni gabariti ter nakloni in oblike streh) veljajo za novogradnje; v primeru rekonstrukcije obstoječih legalno zgrajenih objektov se

lahko ohranjajo obstoječe dimenzije, dopustne pa so tudi dozidave ob upoštevanju prvega odstavka tega člena in določili 103. člena tega odloka.

(16) Odstopanja od prejšnjih določil so dopustna pri dominantah v prostoru (cerkve, kapelice, spominska obeležja in podobno) in objektih javnega pomena.

(17) Urejanje vaškega jedra: upoštevajo se tradicionalne strukture ohranjenih kakovostnih vaških jeder s stavbami ter njihova značilna podoba v prostoru (silhuete, robovi). Fasada objekta v vaškem jedru, ki meji na javni prostor jedra naselja, se oblikuje kot glavna fasada in v smislu celovite obravnave javnega prostora (trg, ulica).

(18) Podrobnejši PIP glede oblikovanja objektov so opredeljeni v preglednicah v členih od 104 do 114 tega odloka.

66. člen
(ureditve zunanjih površin)

(1) Na vseh območjih se v pretežni meri ohranja zdrava obstoječa kakovostna avtohtona vegetacija, pri novih zasaditvah se uporabljajo avtohtone drevesne in grmovne vrste listavcev, eksotične vrste (npr. zlatolistne, srebrnolistne) niso dopustne. Nove zasaditve ne smejo ovirati prometne varnosti oziroma preglednosti. V okolici javnih objektov se ne uporabljajo visokoalergene vrste in vrste rastlin, ki imajo strupene plodove ali druge dele.

(2) Pri urejanju okolice objektov se upoštevata obstoječa konfiguracija terena in odnos do sosednjih objektov in površin. Na posamezni parceli so dopustni nasipi in vkopi do največ 3,0 m glede na obstoječi teren, vendar brez dodatnih opornih zidov. Pri preoblikovanju terena se upošteva načelo čim bolj smotrne prerazporeditve mas ter prilagoditve obstoječemu reliefu na mejah območja urejanja.

(3) Višinske razlike na zemljišču so praviloma urejene s travnatimi brežinami. Oporni in podporni zidovi so dopustni le do višine 1,5 m, in sicer le v primerih, ko niso možna drugačna zavarovanja brežin. Gradnja višjega zidu je dopustna le v primerih, ko gre za gradnjo javnih objektov in naprav, kadar gre za ukrep varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ali kadar inženirski geolog oziroma geomehanik ugotovi nevarnost rušenja terena in ni možnosti za izvedbo brežin, biološko inženirskih ali drugih ukrepov. Pri zidovih, višjih od 1,5 m, se lahko predvidi gradnja zidov v terasah, tako da je omogočena ozelenitev z zasaditvijo vegetacije na terasah. Oblikovanje opornih in podpornih zidov, višjih od 1,5 m, določi arhitekt ali krajinski arhitekt v projektni dokumentaciji, v sklopu katere se pripravi strokovne prostorske preveritve za oblikovanje in ozelenitve, glede na vidno izpostavljenost in skladno z oblikovanjem okoliških ureditev in pozidave.

(4) Dostopne poti in gospodarske površine se oblikujejo po terenu. Dovozi se utrdijo.

(5) Pri urejanju okolice objektov in javnih površin se med gradnjo objekta zavaruje vegetacijo pred poškodbami, po končani gradnji pa sanira poškodbe, odstrani začasne objekte in naprave, odvečni gradbeni material ter uredi okolico.

(6) Pri urejanju območij zelenih površin in zelenih površin v sklopu drugih NRP se upošteva in zagotovi:

- značilnosti terena, predvsem topologijo, mikroklimo, osončenost in rastiščne pogoje,
- oblikovno skladnost in povezanost z okolico,
- programsko ustreznost glede na namensko rabo in dejavnost ter vse uporabniške skupine, trajnostne zahteve, predvsem glede izbora rastlin in gradbenih materialov ter ukrepov za zadrževanje voda in ustrezne rastiščne pogoje za obstoječo in načrtovano vegetacijo.

(7) Območja zelenih površin (ZS, ZSk ZP, ZK, ZD) se lahko komunalno opremijo v skladu z določili tega odloka. Urejanje in vzdrževanje odprtih površin je dopustno v skladu z osnovno namembnostjo območja.

(8) Območje tlakovanega dela gradbene parcele se, ob upoštevanju zahtev za varstvo voda pred onesnaženji, v čim večji meri tlakuje s propustnimi materiali. Načrtuje se prostorske ureditve za zadrževanje padavinskih voda pred iztokom v površinske odvodnike.

(9) V primeru urejanja novih asfaltnih in tlakovanih površin s površino, večjo od 3000 m2, se zagotovi predhodna preveritev vplivov na vodni režim na podlagi hidrološko – hidravličnega izračuna.

(10) Za tlakovanje površin ob javnih objektih se uporabljajo kakovostni, trajni materiali, zagotovi se kakovostno oblikovanje, ki mora biti usklajeno z arhitekturnimi in urbanističnimi elementi objektov in

ureditev. Materiali in oblikovanje tlakovanih površin so usklajeni z arhitekturo objektov, urbano opremo in drugimi zunanjimi ureditvami. Ni dopustna uporaba agresivnih barv in drsečih materialov.

(11) V ureditve javnih površin se vključi avtohtono drevje kot lipa, javor, divji kostanj, oreh in podobno ter postavitev urbane opreme (vodnjaki, razpela, oglasne deske, klopi, konfini).

(12) Ekološki otoki se postavijo izven osrednjih delov naselja, če to ni mogoče, se postavijo v zelene niše in v za to oblikovane objekte, na mesta, ki vidno niso izpostavljena.

67. člen
(zasaditve)

(1) Na območjih kmetijskih zemljišč se ohranjajo posamična obstoječa drevesa in živice. Obrežne drevnine, razen sanitarnih sečenj, ni dopustno odstranjevati. Če je odstranitev zaradi tehničnih ali varnostnih zahtev nujna, se nadomestijo oziroma sanirajo.

(2) Za izvajanje gradbenih del na vplivnem območju pomembnejših dreves s premerom debla nad 20 cm se izdela načrt zavarovanja. Če obstoječih dreves in živic zaradi tehničnih ali varnostnih zahtev ni možno ohraniti, se nadomestijo ob upoštevanju vrstne sestave in razmestitve vegetacije pred odstranitvijo, ali pa se zasaditev izvaja skladno z zasaditvenim načrtom v okviru posameznih prostorskih ureditev.

(3) Na območju naselja se drevesna vegetacija v čim večji meri ohranja. Odstranitev dreves z javnih površin in pomembnih dreves, ki sooblikujejo javni prostor in podobo naselja, je dopustna le na podlagi soglasja službe občine, pristojne za urejanje prostora. Zagotovijo se tudi nadomestne in druge nove zasaditve.

(4) Minimalni pogoji za gradnjo na vplivnem območju obstoječe in načrtovane vegetacije so:

- v primeru tlakovanja površin ob drevesih se zagotavlja ustrezno kakovost in količino tal, dostopnost vode in zračenje tal nad koreninskim sistemom. Minimalna netlakovana odprtina za prehajanje zraka in vode je 3,0 m^2 na drevo. Ta površina ne sme biti povozna;
- gradbišča ni dopustno organizirati na vplivnem območju obstoječih pomembnejših dreves; v kolikor to zaradi tehničnih ali varnostnih zahtev ni izvedljivo, se z načrtom zavarovanja predvidi ustrezne varnostne ukrepe in zagotovi sanacijo poškodovanih dreves oziroma nadomestitev uničenih dreves s primerljivo vrsto, in sicer z vsaj 10–letno sadiko.

(5) Obstoječi drevoredi in drevesa se ohranjajo, vzdržujejo in obnavljajo. Če to zaradi tehničnih ali varnostnih zahtev ni mogoče, se nadomestijo z enako ali podobno vrsto dreves, skladno z osmim odstavkom tega člena in z uporabo najmanj 10-letnih, drevoredno vzgojenih sadik z višino debla, krošnje in vrsto, primerljivo z drugimi drevesi v drevoredu.

(6) Živa meja ob cestišču je lahko visoka največ 100 cm, merjeno od nivoja cestišča do vrha žive meje. Če je med voziščem in živo mejo pločnik, mora biti zasajena najmanj 50 cm od zunanjega roba pločnika. Če je živa meja ali drevo ob vozišču, morata biti zasajena najmanj 100 cm od roba vozišča, tako da v polni rastni dobi ne sega v profil vozišča. Žive meje, grmovnice in drevesa ne smejo ovirati preglednosti v prometu. Drevesa ne smejo segati nad vozišče tako, da bi ovirala promet.

(7) Zasaditve površin v javni rabi vključujejo drevesno in grmovno vegetacijo, pri čemer so minimalni pogoji:

- za parkirišča na nivoju terena: 1 funkcionalno drevo z višino krošnje na najmanj 2,5 m na 5 parkirnih mest; drevesa so po parkirišču enakomerno razporejena. Če parkirišče leži tik ob drevoredu ali drugi javni odprti površini, porasli z drevesi, je število dreves na parkirišču lahko smiselno manjše.
- ob mestnih vpadnicah in drugih cestah se zasadijo obojestranski drevoredi, enostranski pa v primerih, kadar ni možnosti za obojestranskega glede na cestni profil ali GJI,
- zasaditve javnih površin se izvaja s funkcionalnimi drevesi (drevo z obsegom 25 – 30 cm na višini 1,0 m od tal po saditvi in višino debla med 2,5 in 3,5 m, posajeno ob cesti, na kateri je dopusten tovorni promet.

(8) Izbor rastlin za zasaditve upošteva rastiščne razmere in varnostno zdravstvene zahteve, zato se uporablja vrste, ki dobro prenašajo mestno klimo, zmrzal in sušo ter sol (npr. javor, lipa, mali jesen, gledičija, ginko). Minimalni pogoji so:

- na javnih površinah, zlasti v parkih in na otroških igriščih, ni dopustna uporaba strupenih in poudarjeno alergenih rastlin,

- pri drevesnih vrstah je prepovedana uporaba krhkih, lomljivih vrst, kot sta topol in vrba z izjemo obvodnega prostora ter jesenolistni javor in vrst, ki so poudarjeno občutljive za rastlinske bolezni ali škodljivce skladno z določili pristojnih služb za varstvo rastlin,
- na ekološko pomembnih območjih in v območjih naravnih vrednot je dopustna le avtohtona vegetacija,
- uporaba eksotičnih vrst je dopustna le v izjemnih primerih in sicer na parkovnih površinah in v okviru zelenic ob javnih objektih posebnega pomena,
- spodbujajo se ureditve in zasaditve z medovitimi rastlinami.

(9) Za vsako stanovanje v stavbi s šest ali več stanovanji se zagotovi najmanj 15 m^2 zelenih površin. Od tega mora biti najmanj 2,5 m^2 površin namenjenih za počitek stanovalcev, najmanj 5,0 m^2 površin zagotovljenih za igro z žogo za potrebe večjih otrok in mladostnikov ter najmanj 7,5 m^2 površin namenjenih in urejenih za igro mlajših otrok (do 12 let), in sicer 4,0 m^2 za igralne površine (opremljeno igrišče) in 3,5 m^2 za zatravljene zelene površine in zasaditve.

(10) Površine iz prejšnjega odstavka za igro mlajših otrok so lahko oddaljene od stanovanj do 100 m površine za igro večjih otrok in mladostnikov pa do 300 m. Najmanjša priporočljiva velikost otroškega igrišča je 200 m2, najmanjša priporočljiva velikost igrišča za igro večjih otrok in mladostnikov je 1000 m2. Igrišča za igro otrok so odmaknjena od prometnic oziroma zavarovana pred njimi.

(11) V stanovanjskih objektih za posebne namene (SB) se zagotovi na vsako posteljo najmanj 8 m2 zelenih površin.

(12) Če na gradbeni parceli večstanovanjskega objekta ni prostorskih možnosti za zagotovitev zadostnih zelenih površin, investitor manjkajoče zelene površine, razen površin za mlajše otroke (7,5 m2 na stanovanje), zagotovi na drugi ustrezni lokaciji, ki je od stavbe oddaljena največ 200 m tako, da je stanovalcem omogočena njena trajna uporaba.

(13) Normativi iz prejšnjih odstavkov se ne uporabljajo, kadar se nova stanovanja (do pet stanovanj) pridobijo s preureditvijo obstoječih stavb na območju naselja.

(14) Kadar se zaradi novogradnje objekta odstrani obstoječa drevesa, se odstranjena drevesa nadomesti na območju gradbene parcele novega objekta oziroma v skladu z določbo 4. odstavka tega člena.

(15) Ozelenitev parkirnih mest ne nadomešča zahtevane ozelenitve gradbene parcele objekta.

68. člen
(gradbene parcele)

(1) Za gradnjo stavbe se določi gradbena parcela, ki se ji določijo velikost, lega in oblika.

(2) Pri določitvi gradbenih parcel se upošteva:

- položaj, namembnost in velikost gradbenih parcel;
- urbanistične zahteve - obvezen je dostop z javne ceste ali poti do vsake gradbene parcele, na kateri so ustrezne parkirne površine (glede na namembnost objektov), utrjene površine in funkcionalno zelenje;
- namembnost in velikost javnih površin, prometnih površin in komunalnih koridorjev ter njihovo vzdrževanje;
- sanitarno - tehnične zahteve (vpliv bližnje okolice, osončenje v odnosu do gostote zazidave in glede na razmestitev bivalnih prostorov v stavbi, prezračevanje – proste površine, interventne poti);
- določen FZ ali FI, minimalne odmike od posestnih meja ter omejitve, ki jih določajo gradbene meje in gradbene linije;

(3) Najmanjša velikost gradbene parcele za gradnjo novih objektov se določi skladno s pogoji:

- na območju SSs najmanj 450 m^2,
- na območju SSn najmanj 250 m^2 za en objekt v nizu,
- na območju SKs najmanj 500 m^2,
- za območja kmetij na območju SKk najmanj 1000 m^2.

(4) Določila iz prejšnjega odstavka ne veljajo:

- za območja mestnega jedra Črnomlja ter vaških in trških jeder, kot so Adlešiči, Dobliče, Dragatuš, Stari trg in Vinica,
- na območju SSv,

- druga območja,- kjer je dopustna gradnja večjih objektov (območja za centralne dejavnosti, za industrijo ter za gospodarske cone),
- za EUP: ČR_14/8, ČR_14/9, ČUS_3, DRE_4, DRE_5, DRE_6 in LOK_8
- in v primerih novih gradenj na mestu istovrstnih obstoječih objektov.

(5) Za območja iz prejšnjega odstavka se gradbena parcela določi glede na predpisano izrabo zemljišča in ostale pogoje, ki jih določa ta odlok.

(6) Za kmetije in kmetijske objekte se poleg pogojev iz 2. odstavka tega člena velikost gradbene parcele določi še ob upoštevanju velikosti, potreb po modernizaciji, lege in medsebojne razporeditve objektov, potrebnega manipulativnega prostora (tudi dostop, parkirišča, manipulacijski prostor za tovorna vozila, drugo mehanizacijo in za odlagališča) in vitalnosti kmetije.

(7) Pri stavbah v območjih centralnih dejavnosti (CD) in v posebnih območjih (SB) se poleg pogojev iz 2. odstavka tega člena velikost gradbenih parcel določi na osnovi oblikovanosti terena, programa dejavnosti in pogojev za izkoriščenost gradbene parcele, za katere se izvaja prostorska ureditev ali gradnja.

(8) Delitev zemljiških parcel, ki predstavljajo gradbene parcele obstoječih objektov (zazidana stavbna zemljišča), je dopustna le v primeru, če nova zemljiška parcela obstoječega objekta ustreza pogojem za velikost in oblikovanje gradbene parcele v skladu z določili tega odloka, da se ohranja morebitna značilna zemljiška struktura in da imajo vse parcele zagotovljen dovoz in dostop do javne ceste.

(9) Delitev zemljiških parcel stavbnih zemljišč je dopustna, kadar se lahko s parcelacijo oblikuje več zemljiških parcel, ki ustrezajo pogojem za velikost in oblikovanje novih gradbenih parcel v skladu z določili tega odloka. Pri določanju gradbene parcele ni dopustno oddeliti nezazidanih stavbnih zemljišč, ki po merilih tega odloka ne ustrezajo kriterijem samostojne gradbene parcele.

(10) Na območjih razpršene poselitve in razpršene gradnje, določene s tem odlokom, so minimalne velikosti gradbenih parcel lahko tudi manjše od minimalnih velikosti, določenih s tem odlokom, če se pri določitvi gradbene parcele upoštevajo minimalne zahteve za zagotavljanje normalne uporabe objektov.

5.2 Splošna določila za pomožne in začasne objekte ter druge elemente, ki sooblikujejo prostor

69. člen
(pomožni objekti)

Vrste dopustnih pomožnih objektov so opredeljene v preglednicah v prilogi tega odloka, ki določa dopustne objekte na posameznih podrobnih namenskih rabah prostora. Pomožni objekti se, razen če ta odlok določa drugače, gradijo kot nezahtevni in enostavni objekti. Če se spremeni predpis, ki določa vrste objektov glede na zahtevnost, se nova določila za nezahtevne in enostavne objekte smiselno upoštevajo.

(1) V primeru, da se pomožni objekti gradijo v večjih gabaritih, kot je določeno s predpisi, se gradijo kot manj zahtevni objekti, vendar zanje, razen določila o tlorisni velikosti, veljajo določila členov 69 do 73 za pomožne in začasne objekte.

(2) Za oblikovanje pomožnih objektov se ne glede na vrsto PNR smiselno uporabljajo členi 69 do 73 tega odloka, če s posebnimi PIP ni drugače določeno.

(3) Na območjih, varovanih s predpisi s področja varstva kulturne dediščine, je gradnja pomožnih objektov dopustna skladno s PIP za varstvo kulturne dediščine in soglasjem pristojnega zavoda.

70. člen
(splošni PIP za gradnjo pomožnih objektov na območjih stanovanjske rabe)

(1) Na gradbeni parceli, ki pripada osnovni stanovanjski stavbi, se lahko zgradi največ po en nadzemni pomožni objekt iste vrste; z izjemo namenskih rab IK, SKs in SKk za objekte za potrebe kmetije skupna površina vseh pomožnih objektov, ki so stavbe, na gradbeni parceli ne sme presegati 90 m^2 in dopustne FZ.

(2) Gradnja objektov, razen vetrolovov, pergol in nadstreškov v obliki pergole, med javno potjo in gradbeno linijo oz. glavnim objektom ni dopustna. To ne velja v primerih, ko je razdalja med glavnim objektom in javno potjo več kot 50 m.

(3) Določila za oblikovanje:

- oblikujejo in postavljajo se v skladu z določili za zahtevne in manj zahtevne objekte v okviru gradbene parcele in osnovnega objekta oz. EUP, tako da so v razmerjih, oblikah in materialih usklajeni z osnovnimi in drugimi objekti na parceli,
- etažnost je pritlična, praviloma brez kleti,
- strehe so lahko ravne ali nižjega naklona (do 6 stopinj) ali pa usklajene z naklonom strehe osnovnega objekta, če ta ustreza določilom odloka; to velja tudi za območja tradicionalne tipologije gradnje,
- če je pomožni objekt prostostoječ, je sleme strehe v smeri daljše stranice,
- čopi niso dopustni,
- strešne frčade niso dopustne,
- strešna kritina je usklajena s kritino osnovne stavbe, pri naklonih, nižjih od 6 stopinj je lahko druge vrste.

(4) Pergola in brajda sta prostostoječi ali naslonjeni na osnovni objekt ter namenjeni senčenju in opori plezalk, sadnega drevja ali vinske trte; sestavljeni sta iz vertikalnih stebrov in prečnih horizontalnih elementov.

(5) Nadstrešek je pretežno odprta stavba, ki je prostostoječa ali naslonjena na osnovni objekt, lahko tudi zgolj streha brez lastnih podpor, pritrjena na stavbo. Streha je ravna ali nižjega naklona (do 6 stopinj) ali z naklonom, usklajenim z naklonom strehe osnovnega objekta, če ta ustreza določilom odloka. Namembnost nadstreška je skladna s splošnimi PIP za podrobno namensko rabo prostora.

71. člen
(splošni PIP za gradnjo pomožnih kmetijsko gozdarskih objektov - stavb)

(1) Pomožni kmetijsko gozdarski objekti so praviloma zgrajeni kot posamična gradnja. Po prenehanju uporabe se odstranijo.

(2) Zaradi premajhne razpoložljive površine stavbnih zemljišč, ki je v lasti ali najemu kmetije, in je vpisana v register kmetijskih gospodarstev, se pomožni objekti lahko gradijo tudi na območju v 40 m (oz. 20 m na območju KP Kolpa) pasu kmetijskih zemljišč, ki obkrožajo območja stavbnih zemljišč te kmetije ali naselja, v katerem so osnovni objekti te kmetije s PNR SKs, SKk, IK, Av, As, Ak. Pri tem se upošteva pogoj, da na istem območju stavbnih zemljišč graditelj izkaže lastništvo gradbene parcele ter da je zgornja meja faktorja zazidanosti te gradbene parcele že izpolnjena ali pa se v projektni dokumentaciji dokaže, da sta konfiguracija terena ali oblika parcele neprimerna za postavitev dodatnih objektov in pod pogojem, da je tak objekt nujen za delovanje kmetije in da ne ruši prostorskega reda na skladno oblikovanih robovih naselij ter da ne gre za vinogradniško območje. Splošni pogoj glede dopustnosti gradnje pomožnih objektov v 40 m pasu ob stavbnih zemljiščih ne velja za naselja Lokve, Hrast pri Vinici, Golek pri Dragatušu in Petrova vas, pri katerih se pomožni objekti lahko gradijo v skladu s posebnimi PIP za enote urejanja prostora LOK_1, HRV_1, HRV_2, HRV_4, GOL_1, PEV_1 in PEV_2. Na kmetijskih zemljiščih so tudi zunaj 40 m (oz. 20 m na območju KP Kolpa) pasu dopustne ureditve zadrževalnikov vode in zbiralnikov padavinske vode za potrebe namakanja kmetijskih zemljišč in napajanja živine ter gradnja čebelnjakov, krmišč in rastlinjakov. Na kmetijskih zemljiščih sta dopustni rekonstrukcija in nadomestna gradnja kozolcev obstoječih dimenzij na istih lokacijah, oziroma se lahko prestavijo v radiju 30 m, če se s tem izboljša raba kmetijskih zemljišč.

(3) Krmišča in staje zunaj območij stavbnih zemljišč so namenjeni krmljenju in zavetju rejnih živali na paši. Urejajo se skladno s kmetijsko zakonodajo, kot leseni enoetažni pritlični objekti na točkovnih temeljih, tlorisne velikosti do vključno 100 m^2, brez posebej utrjenih tal.«

(4) Čebelnjak je pritličen objekt za postavitev čebeljih panjev s čebeljimi družinami v leseni izvedbi, lahko je premičen ali stalen. Proporci in oblikovanje objekta povzemajo obliko tradicionalnega slovenskega čebelnjaka, v urbanem okolju pa so lahko tudi sodobne oblike. Tlorisna površina na stavbnih zemljiščih je do vključno 100 m^2, zunaj območij stavbnih zemljišč, kjer so praviloma premični ali postavljeni na točkovnih temeljih, pa tlorisne površine do vključno 40 m^2. Čebelnjaki zunaj urbanih območij stavbnih zemljišč, ki služijo apiterapiji in so širši od 3,30 m, imajo simetrično dvokapnico z naklonom 35-45 stopinj. Lokacije stacionarnih ali premičnih čebelnjakov morajo biti določene tako, da območje preleta čebel iz panjev ne bo moteče. Postavitev je dopustna na podlagi pozitivnega mnenja čebelarske svetovalne službe, iz katerega izhaja, da je zemljišče, na katerem bi stal takšen čebelnjak, v

skladu s predpisi, ki urejajo čebelarstvo, da je zemljišče vključeno v kataster čebelje paše in čebelarski pašni red ter da je investitor vpisan v priznano rejsko organizacijo za kranjsko čebelo.

(5) Lovske preže imajo uporabno etažo na dvignjeni leseni konstrukciji, uporabna površina ne sme presegati 4 m^2, izvedene so v lesu.

(6) Ribogojnice so na kmetijskih zemljiščih dopustne samo v primeru, da so v 40 m pasu od stavbnih zemljišč.

(7) Oblikovanje objektov je skladno z določili tega odloka za oblikovanje gospodarskih objektov glede na posamezno namensko rabo oz. tipologijo oblikovanja stavbe. V kolikor se tak objekt gradi na kmetijskih zemljiščih, se smiselno upošteva oblikovanje bližnje namenske rabe oz. tipologije oblikovanja.

72. člen
(splošni PIP za gradnjo preostalih pomožnih objektov)

(1) Ograje: povzemajo tip in material kakovostnih oz. značilnih obstoječih ograj območja EUP, na katerem se nahajajo. Uporabljajo se žive meje iz avtohtonega grmičevja, kot so gaber, kalina in podobno, ter žične, kovinske ali lesene ograje. Zidovi so dopustni do višine 0,5 m, višji pa samo, če so oblikovani kot del osnovnega objekta. Medsosedske ograje v naseljih ne smejo presegati višine 1,80 m.

(2) Zidovi: oporni in podporni zidovi se arhitekturno oblikujejo, izvedejo v vidnem betonu ali kamnu ter oblikovno uskladijo s kakovostno oblikovanimi okoliškimi objekti na gradbeni parceli in v soseščini ter z elementi urbane opreme naselja; zidovi višine nad 0,5 m se ozelenijo.

(3) Rezervoarji: na vinogradniških območjih zbiralniki za kapnico ali greznice na smejo biti posebej nadkriti, razen če gre za brajde. V kolikor so vidno izpostavljeni, morajo biti rezervoarji za gorivo in rezervoarji za vodo (kapnice) vkopani.

(4) Spominsko obeležje v obliki kapelice se oblikuje sodobno, a po vzoru tradicionalnih v bližnjem prostoru; strehe so lahko simetrične dvokapnice, dopustne so tudi trikapne strehe, naklon je od 40 do 50 stopinj, kritina je opečni zareznik, bobrovec, lesene skodle, baker ali rjava pločevina.

(5) Pomožni infrastrukturni objekti: dopustna je gradnja pomožnih infrastrukturnih objektov, ki so potrebni za normalno funkcioniranje EUP ali prečkajo EUP, ob upoštevanju drugih določil tega odloka. Protihrupne ograje se na območjih naselij lahko gradijo le do višine 2,20 m od nivelete ceste, če ni s projektom za pridobitev gradbenega dovoljenja določeno drugače. Gradnja protihrupnih ograj je dopustna le na podlagi dokazanega preseganja dopustnih ravnih hrupa in na podlagi strokovne prostorske preveritve, pri čemer se zagotovi oblikovno skladnost s preostalimi elementi obcestnega prostora in okoliške pozidave ter ustrezno oblikovanje in zasaditve za zakrivanje ograj v pogledih iz okoliških objektov prostora ter okoliške pozidave. Palisade, lovilne mreže in prosto viseče mreže ter drugi ukrepi za preprečevanje erozije na strminah se izvajajo tako, da niso vidno moteče.

(6) Urbana oprema: za izbor in oblikovanje urbane opreme ter urejanje javnega prostora se uporablja Katalog mestne opreme za mesto Črnomelj. Objekte in naprave za oglaševanje na javnih površinah je dopustno postavljati v skladu z določili občinskega predpisa o oglaševanju, ki se smiselno uporablja tudi za objekte in naprave za oglaševanje na zasebnih površinah na območjih, vizualno izpostavljenih javnemu prostoru (vstopne osi v naselja, križišča). Objektov in naprav za oglaševanje ni dopustno postavljati na območjih s tradicionalno tipologijo gradnje in na vseh objektih s tradicionalno tipologijo. Ni dopustna uporaba urbane opreme v obliki kozolca ali podobnih konstrukcij. Na območjih naravnega odprtega prostora ter ostalih naselij, KP Kolpa in KP Lahinja se izbor iz Kataloga mestne opreme smiselno uporablja, če ni z drugimi predpisi drugače določeno. Za navedena območja se praviloma uporablja urbana oprema, izdelana v kombinaciji z lesom.

(7) Ekološki otoki - zbiralnice ločenih frakcij se umeščajo na vidno neizpostavljene lokacije, zunaj ožjih središč naselij, oblikovno so poenoteni, umestijo se v posebej v ta namen oblikovane objekte oz. ureditve zastrejo se z zasloni ali prislonijo k zidu, brežini, ograji; pri umestitvi in oblikovanju objekta in urbane opreme se upošteva lokalni kontekst.

(8) Gostinski vrt je odprt grajen objekt, sestavljen iz utrjene ali tlakovane površine, z ograjami in opremo za zaščito pred vremenskimi vplivi, hkrati je to odprta površina in je na stalnem mestu.

73. člen
(splošni PIP za začasne objekte in druge elemente, ki sooblikujejo prostor)

(1) Začasni objekti se postavljajo za čas prireditve ali sezonske turistične ponudbe oz. drugih občasnih dejavnosti in se odstranijo po končani letni sezoni oz. dogodku, zemljišče pa se vzpostavi v prvotno stanje.

(2) K drugim elementom, ki sooblikujejo prostor, prištevamo vse tisto, kar vpliva na vizualno podobo prostora in se po gradbeni zakonodaji ne smatra kot objekt.

(3) Začasni objekti in naprave (npr. zabojniki - kontejnerji, kioski, mobilne hišice ter izvenstandardne oblike nastanitve, kot so glamping hišice, hiške na drevesih, vinski sodi in podobno, šotorišča, prikolice, pokrit prostor z napihljivo konstrukcijo in montažni šotori, premični panoji za oglaševanje, stroji oz. naprave ter okrasni elementi na javnih površinah) so v primeru, da gre za turistično in gostinsko rabo, dopustni samo v času posamezne turistične sezone. Začasni objekti za prodajalne, skladišča in sanitarije, vratarnice – recepcije so dopustni glede na podrobno namensko rabo prostora ali posebnimi PIP za posamezne EUP. V okviru gospodarskih con z namensko rabo IP in IG so začasni objekti dopustni tudi za daljše obdobje, če gre za proizvodne in poslovne dejavnosti ter kot tehnološki in skladiščni objekti, pri čemer morajo biti gabariti in oblikovanje usklajeni z merili za oblikovanje stavb. Začasni objekti, ki so stavbe ali izvenstandardne oblike nastanitve, se lahko postavijo samo na komunalno opremljenih stavbnih zemljiščih, pri njihovi postavitvi pa je treba upoštevati pogoje, ki veljajo na posameznem zemljišču glede postavitve objektov ter njihovih vertikalnih gabaritov in barv.

(4) Izvenstandardne oblike nastanitve, kot so glamping hišice, hiške na drevesih, vinski sodi in podobno, so dopustne kot dopolnilna ponudba obstoječega gostinskega obrata, turističnega objekta ali kmetije v njegovi neposredni bližini, izjemoma pa lahko tudi na dislocirani lokaciji skladno z določili tega odloka.

(5) Vrtine za raziskave: na celotnem območju občine so ob upoštevanju vseh režimov dopustne raziskave in izraba geotermičnih virov pod pogojem, da trajno ne spreminjajo in poškodujejo naravnega stanja na površini in podtalju ter ne spreminjajo podobe prostora in da se po izvedbi zemljišča vrnejo v prvotno stanje z izjemo ureditve ustja vrtine.

6 PROMETNA, OKOLJSKA, ENERGETSKA IN KOMUNIKACIJSKA INFRASTRUKTURA

74. člen
(gradnja gospodarske javne infrastrukture in grajenega javnega dobra)

(1) Vsa GJI se načrtuje, gradi, obratuje in vzdržuje v skladu z veljavnimi predpisi in tehničnimi normativi.

(2) Vsi posegi na GJI ter v varovalnem pasu GJI se lahko izvajajo le s soglasjem upravljavca posamezne GJI.

(3) Vodi GJI potekajo po javnih površinah, razen na odsekih, na katerih zaradi terenskih ali drugih razlogov potek po javnih površinah ni možen.

(4) Ob upoštevanju zadostnih medsebojnih odmikov vodi GJI potekajo v skupnih koridorjih, pri čemer se upošteva osnovne zahteve glede kota križanja in varnostih odmikov med vodi GJI, kot to določajo veljavni predpisi.

(5) Vsi vodi in objekti GJI potekajo oziroma so umeščeni v prostor tako, da je možno priključevanje vseh objektov na območjih urejanja.

(6) Vsi vodi in objekti GJI potekajo oziroma so umeščeni v prostor tako, da sta omogočeni njihova nemotena obratovanje in vzdrževanje.

(7) Gradnja prometne, okoljske, energetske in komunikacijske infrastrukture poteka usklajeno.

(8) Ob gradnji novih ali rekonstrukciji obstoječih vodov GJI se v okviru območja predvidenega posega predvidi tudi rekonstrukcijo preostalih vodov, objektov in naprav, ki so zaradi dotrajanosti, premajhne zmogljivosti ali drugih razlogov neustrezni.

(9) Vode GJI na urbanih območjih ter na območjih varstva kulturne dediščine se izvede podzemno oziroma skladno s pogoji služb za varovanje narave in kulturne dediščine.

(10) Površine za cestno infrastrukturo so namenjene izgradnji in urejanju objektov in naprav za promet cestnih in tirnih vozil ter za spremljajoče objekte (pločniki, kolesarske steze, postajališča, parkirišča,

počivališča, usmerjevalne table in drugi dopolnilni prometni objekti). Gradnja parkirišč, poti za pešce in kolesarje, zasaditve in urejanje obcestnega zelenja so dopustne tudi izven prometnih površin.

(11) Poteki komunikacijskih vodov in energetskih vodov ter vodov okoljske infrastrukture ne izključujejo druge namenske rabe pod njimi ali nad njimi, vendar namenska raba ne sme biti izključujoča, kar pomeni, da ne sme ogrožati delovanja in vzdrževanja vodov, hkrati pa vodi ne smejo ogrožati rabe nad ali pod njimi.

(12) Pri načrtovanju poteka trase javne infrastrukture je treba načrtovati čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih, kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom, naj le-ta ne posega na priobalno zemljišče, razen izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene, vendar na tak način, da ne bo poslabšanja obstoječe stabilnosti brežin vodotokov.

(13) Pri načrtovanju ureditve cest, ureditve kolesarskih poti in pešpoti se je treba v čim večji meri izogibati poplavnim območjem in v čim večji meri načrtovati gradnjo prometne infrastrukture zunaj priobalnih zemljišč.

75. člen
(gradnja in urejanje cestnega in železniškega omrežja)

(1) Načrtovanje, gradnja in vzdrževanje obstoječe prometne infrastrukture so skladni z zakonskimi določili in veljavnimi predpisi s področja prometa.

(2) Ceste s pripadajočimi objekti in napravami se lahko gradijo in prenavljajo znotraj območjih prometne infrastrukture in območjih predvidenih za urejanje z OPPN, na preostalih območjih pa skladno z določili tega odloka.

(3) Dovozi in priključki na cestno mrežo se uredijo tako, da ne ovirajo prometa in v soglasju s pristojnim upravnim organom ali upravljavcem ceste. Na javno cesto se praviloma priključuje več objektov s skupnim priključkom.

(4) Nove slepo zaključene ceste imajo na zaključkih obračališča.

(5) V varovalnih pasovih obstoječih cest so gradnja novih objektov in naprav in investicijska vzdrževalna dela dopustna v skladu z določili tega odloka in ob soglasju upravljavca ceste.

(6) V naseljih se ob cestah praviloma izvede hodnike za pešce, kolesarske steze in javno razsvetljavo. Izjemoma ta določba ne velja pri rekonstrukcijah cest z manjšimi prometnimi obremenitvami.

(7) Vse regionalne ceste na območju potekov skozi naselja se perspektivno izvedejo najmanj v profilu: vozišče 2 x 3,25 m, robni pas 2 x 0,25 m, varovalni pas 0,50 m, kolesarska steza 2 x 1,0 m in hodnik za pešce 2 x 1,50 m.

(8) Na lokalnih cestah se vzpostavlja prečni profil za javno cesto z voziščem 2 x 2,75 izven naselja, v naseljih pa 2 x 3,0 m ter glede na prometne obremenitve, bližino turističnih točk, storitvenih dejavnosti, v zaposlitvenih delih naselja tudi kolesarska steza 2 x 1,50 m in hodnik za pešce širine 0,75 m, pri večjem številu pešcev pa tudi 2 x 0,75 m. Odstopanja se dopustijo pri rekonstrukciji obstoječih cest v naselju oz. v primerih, kjer je projektna hitrost do 50 km/h.

(9) Glede na njihovo funkcijo se ceste delijo na: DC – daljinska cesta, PC – povezovalna cesta, ZC – zbirna cesta, DP – dostopna cesta in MP – malo prometna cesta.

(10) Navedene skupine cest se podrobneje razdelijo na posamezne kategorije na območju UN Črnomelj na obvozne ceste, na primarne ceste, povezovalne ceste in sekundarne ceste. V kartografskem delu tega odloka je pregledna karta cestnega omrežja z označenim tipičnimi prerezi ter shematski prikaz posameznih tipičnih prečnih profilov.

(11) Vzpostavi se sistem daljinskih, glavnih in regionalnih kolesarskih povezav na državni ravni ter občinske kolesarske povezave, ki se navezujejo na omrežje državnih kolesarskih povezav.

(12) Na območju Črnomlja se kolesarske povezave urejajo ob pomembnejših prometnicah. Omrežja pešpoti in kolesarskih povezav (stez oz. poti) se navezujejo na javne zelene površine, parke, igrišča in otroška igrišča, trge, pomembnejše objekte in se opremijo z urbano opremo prostora:

- z javno razsvetljavo (razen na območju gozdov in tam, kjer javna razsvetljava ni potrebna oz. njena namestitev ni skladna z vizijo urejanja prostora ali s smernicami sektorjev);
- z drevoredi oz. drugo zasaditvijo glede na v tem odloku določene profile posamezne prometnice,

- mestoma tudi z razširitvami javnega prostora – s počivališči, ki se uredijo kot peščene ali (na območjih bolj strnjene pozidave) tlakovane površine, opremljene z urbano opremo za sedenje in počitek (klopi in mize, smetnjaki, pitniki, stojala za kolesa ipd.),
- z drugo urbano opremo prostora (usmerjevalne in info table, konfini ali ograje za preprečevanje vdora motornega prometa na te površine, ipd.).

(13) Ob izvedbi rekonstrukcije ceste se izvedejo tudi ukrepi za vzpostavljanje kolesarske povezave v obcestnem pasu skladno z določili tega odloka.

(14) Javni potniški promet se ureja na območjih obstoječe pozidave v večjih naseljih, med večjimi naselji in njihovimi zaledji ter razvija na območjih novih pozidav in širitev naselij, sočasno z rekonstrukcijami ali novogradnjami cestnega omrežja.

76. len
(ureditve vstopno izstopnih mest za plovbo)

(1) Na območjih ob rekah Kolpi, Lahinji in Dobličici je dopustna ureditev vstopno izstopnih mest za plovni režim na območjih stavbnih zemljišč in na drugih s tem odlokom določenih mestih opredeljenih v PIP za posamezno EUP.

(2) Lokacije vstopno izstopnih mest se vidno označi izven poplavnega območja ali na območju stavbišč ob obstoječih objektih z enotnimi oznakami, na območju KP Kolpa v skladu z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in se jih uredi na sonaravni način, da ne posegajo v pretočni profil reke.

(3) Na lokacijah, kjer je predvideno postavljanje premičnih sanitarij, se postavitev uredi tako, da niso vidno izpostavljeni. Če to ni mogoče, se sanitarije ustrezno zakrijejo z avtohtono zarastjo ali s premičnimi začasnimi elementi iz naravnih materialov.

(4) Vstopno izstopna mesta se uredi v skladu s podrobnimi izvedbenimi pogoji, na območju KP Kolpa pa v skladu z Upravljavskim načrtom KP Kolpa.

- spodnja meja, pri kateri je čolnarjenje dopustno, je 6 m^3/s, oziroma 70 cm na vodomerni postaji v Radencih;
- v času drstitve (do 1. julija) naj se prednostno uporablja naslednja vstopno izstopna mesta: Prelesje PRE_2, Gorenji Radenci GRA_3, Damelj DAM_2, Vinica VNC_9_OPPN, Dolenjci GOA_8, Griblje GRI_7;
- za potrebe množičnega turizma (nad 10 čolnov – kanujev oz. 5 raftov) naj se skozi celotno sezono prednostno uporablja vstopno izstopna mesta na naslednjih lokacijah oz. EUP: Prelesje PRE_2, Gorenji Radenci GRA_3 (parc. št. 2304, k.o. Radenci), Damelj DAM_2, Vinica VNC_5, Dolenjci GOA_8, Griblje GRI_7.

(5) Za vsak poseg na vodnem, priobalnem in poplavnem zemljišču je treba predhodno pridobiti vodno soglasje in naravovarstveno soglasje oz. dovoljenje za poseg v naravo. Poseg ne sme biti v nasprotju s predpisi o varstvu kmetijskih zemljišč.

77. člen
(gradnja in urejanje parkirnih mest in garaž)

(1) Pri novogradnjah in pri spremembi namembnosti se na gradbeni parceli zagotovi zadostno število parkirnih mest (PM) kot je razvidno iz preglednice 3. Zagotavljajo se na parkirnih površinah, garažnih mestih ali garažah v kletnih in preostalih etažah. Na območjih, kjer zaradi zatečenega stanja (npr. strnjena tipologija gradnje) PM ni možno zagotavljati na gradbeni parceli, se manjkajoča PM zagotavljajo na javnih, zasebnih ali skupnih, površinah, zagotovljenih v ta namen. Število zahtevanih parkirnih mest, navedenih v spodnji preglednici je lahko tudi manjše, če se dokaže, da takšno število ni potrebno glede na druge ukrepe v okviru zagotavljanja trajnostne mobilnosti.

(2) Pri večstanovanjskih stavbah se čim več PM zagotavlja v kleteh stavb oziroma v podzemnih prostorih ali v preostalih etažah. Pod obstoječimi PM je dopustna gradnja podzemnih garaž. Število javnih PM, ki so bila zgrajena za potrebe večstanovanjskih stavb, se s tem ne sme zmanjšati.

(3) PM se razporedi in izvede tako, da hrup ali smrad ne motita dela, bivanja in počitka ljudi v okolici. Parkirne ploščadi z več kot 5 PM se ozeleni z zasaditvijo dreves po splošnih PIP tega odloka o zasaditvah in urejanju javnih odprtih površin.

(4) Površine PM, manipulativnih površin in platojev se utrdi, tako da so nepropustne za vodo in naftne derivate. Omejijo se z betonskimi robniki in nagnejo proti iztokom, ki so opremljeni s peskolovi in lovilci olj, kjer so zahtevani skladno s predpisi.

(5) PM, garaže in njihovi pomožni objekti, kot so npr. rampe, zapornice, oporni zidov, vratarnice, morajo zadostiti zahtevam protipožarne zaščite. Goriva in maziva, ki odtekajo, se odstrani na neškodljiv način. Garaže in njihovi pomožni objekti morajo imeti možnost prezračevanja.

(6) PM in garaže za tovorna vozila, ki presegajo 3,5 t, za avtobuse in za priklopnike teh motornih vozil v stanovanjskih naseljih niso dopustna. Zgraditi jih je možno na območju prometnih površin in območju proizvodnih dejavnosti.

(7) Če podzemne garaže niso zgrajene pod objekti, morajo imeti nad seboj dovolj debelo humusno plast, ki omogoča ozelenitev in zasaditev vsaj nizke vegetacije ali pa morajo imeti na terenu streho garaže urejeno kot javno površino, odprto športno igrišče, nadzemno parkirišče in podobno.

(8) Manipulacijske površine ob parkiriščih se izvedejo in uredijo tako, da se prepreči vzvratno vključevanje vozil na javno cesto.

(9) Na vseh javnih parkiriščih je treba, skladno s predpisi, zagotoviti ustrezno število parkirnih mest za funkcionalno ovirane osebe.

(10) Pri določanju PM za stavbe, namenjene javni rabi, ki morajo biti brez grajenih ovir, je treba zagotoviti 5 % PM za funkcionalno ovirane osebe. V primeru, da je manj kot 20 PM, je treba zagotoviti 1 PM za funkcionalno ovirane osebe.

(11) Če posebni predpis ne določa drugače, se pri določanju PM večstanovanjskih stavb zagotavlja na vsako deseto stanovanje eno PM za funkcionalno ovirane osebe.

(12) Na gradbenih parcelah večstanovanjskih stavb in stavb, namenjenih javni rabi, je treba zagotoviti parkirna mesta za kolesa in druga enosledna vozila. Zagotovi se vsaj 20 % od števila zahtevanih PM iz prvega odstavka tega člena, vendar ne manj kot dve parkirni mesti. Parkirna mesta morajo biti zaščitena pred vremenskimi vplivi.

(13) Stavbe, namenjene javni rabi, morajo imeti zagotovljena parkirna mesta za zaposlene in obiskovalce.

(14) Na parkiriščih so dopustne ureditve za polnjenje električnih avtomobilov.

(15) Če posebni predpis ne določa drugače, se glede na namembnosti objektov ali dejavnosti pri izračunu PM upošteva naslednje minimalno število PM:

Preglednica 3: Število zahtevanih parkirnih mest po dejavnostih oz. namenskih rabah prostora

Vrste objektov	**Število PM**
1. STAVBE	
Enostanovanjske stavbe	2 PM/stanovanje
Dvostanovanjske stavbe	1,5 PM/stanovanje
Tri in večstanovanjske stavbe	1,5 PM/ stanovanje dodatno 10% na terenu za obiskovalce
Stanovanjske stavbe z oskrbovanimi stanovanji (oskrbovana stanovanja)	0,8 PM/stanovanje od tega 10% na terenu za obiskovalce
Stanovanjske stavbe za posebne namene (dijaški, mladinski domovi ipd.)	1 PM/12 postelj
Stanovanjske stavbe za posebne namene (študentski domovi, internati)	1 PM/4 postelje
Stanovanjske stavbe za posebne namene (domovi za ostarele, varna hiša)	1 PM/7 postelj
Stanovanjske stavbe za posebne namene (za socialno ogrožene osebe; za izvajanje socialnih programov, ki vključujejo bivanje)	1 PM/3 stanovanje
Hotelske in podobne stavbe za kratkotrajno nastanitev (hotel, prenočišča, penzioni)	1 PM/3 sobe
Gostilne, restavracije, točilnice, bari	1 PM/6 sedežev in 1PM/tekoči meter točilnega pulta oz. ne manj kot 2PM

Druge gostinske stavbe za kratkotrajno nastanitev (mladinska prenočišča)	1 PM/10 sob
Stavbe javne uprave	1 PM/40 m^2
Stavbe bank, pošt, zavarovalnic (pisarniški in upravni prostori ter druge storitve)	1 PM/35 m^2
Druge upravne in pisarniške stavbe (mešani poslovni programi)	1 PM/40 m^2
Trgovske stavbe (trgovina lokalna pod 500 m^2)	1 PM/50 m^2 ne manj kot 2 PM
Trgovske stavbe (trgovina z neprehrambenimi izdelki)	1 PM/80 m^2 ne manj kot 2PM
Trgovske stavbe (nakupovalni center do 2500 m^2)	1 PM/35 m^2
Trgovske stavbe (nakupovalni center nad 2500 m^2)	1 PM/30 m^2
Trgovske stavbe (odprte in pokrite tržnice)	1 PM/40 m^2
Stavbe za druge storitvene dejavnosti (obrtno servisne dejavnosti: frizer, urar, čistilnica, fizioterapija, avtopralnice, lekarne ipd.)	1 PM/30 m^2 ne manj kot 2PM
Trgovske stavbe (večnamenski trgovsko zabaviščni, poslovni centri)	1 PM/30 m^2
Bencinski servisi	1 PM/30 m^2 prodajnih površin ne manj kot 3PM
Industrijske stavbe (do 200 m^2)	1 PM/30 m^2 površine oz. ne manj kot 2PM
Industrijske stavbe (več kot 200 m^2)	1 PM/60 m^2 površine
Industrijske stavbe (delavnice za servis motornih vozil)	6 PM/popravljalno mesto
Stavbe za kulturo in razvedrilo	1 PM/5 sedežev
Muzeji in knjižnice	1 PM/80 m^2
Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (osnovne šole)	1 PM/učilnico in dodatno 1PM/oddelek prve triade za kratkotrajno parkiranje staršev
Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (srednje šole)	1,25 PM/učilnico
Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (posebne šole za ovirane v razvoju)	1 PM/7 učencev in dodatno 1PM/oddelek za kratkotrajno parkiranje staršev
Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (visoke šole)	1 PM/30 m^2
Stavbe za izobraževanje in znanstvenoraziskovalno delo (otroški vrtci)	1 PM/10 otrok in dodatno 1PM/oddelek za kratkotrajno parkiranje staršev
Stavbe za zdravstvo (bolnišnice)	1 PM/5 postelj
Stavbe za zdravstvo (zdravstveni dom, ambulante, veterinarske ambulante)	1 PM/30 m^2 ne manj kot 2PM
Stavbe za zdravstvo (zavetišče za živali)	1 PM/150 m^2 ne manj kot 2PM
Športne dvorane s prostori za gledalce	1 PM/50 m^2 in dodatno 1PM/200 sedežev za avtobus
Športne dvorane (večnamenske dvorane, pretežno namenjene razvedrilu, wellness, fizioterapija, fitnes ipd.)	1 PM/25 m^2
Druge nestanovanjske kmetijske stavbe Stavbe za spravilo pridelka	1 PM/150 m^2
Stavbe za opravljanje verskih obredov	1 PM/20 sedežev
2. GRADBENI INŽENIRSKI OBJEKTI	
Športna igrišča (stadion ipd.)	1 PM/20 sedežev in dodatno 1PM/250 sedežev za avtobus

Drugi gradbeni inženirski objekti za šport, rekreacijo in prosti čas	1 PM/600 m^2
Pokopališča	1 PM/30 grobov oz. ne manj kot 10PM

78. člen
(gradnja in urejanje vodovodnega omrežja)

(1) Javno vodovodno omrežje, ki se gradi in vzdržuje v skladu z operativnim programom in odlokom o oskrbi s pitno vodo, je namenjeno oskrbi prebivalstva s pitno vodo za sanitarne potrebe, zagotavljanju požarne varnosti, tehnološkim potrebam ter javni rabi.

(2) Vsi obstoječi in predvideni objekti na območjih, na katerih je možna priključitev, so priključeni na vodovodno omrežje v skladu s pogoji upravljavca vodovodnega omrežja.

(3) Če priključitev objektov na vodovodno omrežje zaradi fizičnih ovir ali prevelike oddaljenosti ni možna ali upravičena, se lahko na podlagi pozitivnega soglasja upravljavca vodovodnega omrežja dopusti začasna ali trajna uporaba lastnih sistemov za oskrbo z vodo, kot so lastno zajetje, kapnica, cisterna.

(4) Vsi objekti na območjih, na katerih vodovodno omrežje ni urejeno, zagotovijo lasten sistem za oskrbo z vodo.

(5) Vodovodi za požarne namene so lahko javni ali interni. Za zagotavljanje požarne varnosti se na vodovodnem omrežju v odvisnosti od terenskih razmer namestijo bodisi nadtalni ali podtalni hidranti. Hidranti so praviloma umeščeni v prostor na zelenih površinah v odmiku 1 m od utrjenih površin. Izjemoma je dopustna umestitev na utrjenih površinah v strnjenih, mestnih, trških in vaških jedrih.

(6) Objekti na vodovodnem omrežju (vodohrani, črpališča, razbremenilniki ipd.) so umeščeni v prostor tako, da je zagotovljeno optimalno delovanje sistema, da so ustrezno oblikovani in umeščeni v prostor.

(7) Najožja območja zajetij in vodohranov se zavarujejo z zaščitno ograjo za preprečitev nepooblaščenega pristopa.

(8) V objektih se uporabljajo sistemi za varčno ravnanje s pitno vodo.

79. člen
(gradnja in urejanje kanalizacijskega omrežja)

(1) Kanalizacijsko omrežje, ki se gradi in vzdržuje v skladu z operativnim programom in odlokom o odvajanju in čiščenju odpadne komunalne in padavinske vode, je namenjeno odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode iz stavb ter padavinske vode s streh in utrjenih površin, tlakovanih ali z drugim materialom prekritih javnih površin.

(2) Kanalizacija je zgrajena v ločenem sistemu, razen na območjih, kjer je izveden mešan sistem kanalizacije. Kanalizacija se gradi vodotesno.

(3) Vsi obstoječi in predvideni objekti na območjih, na katerih je možna priključitev, se priključijo na kanalizacijsko omrežje v skladu s pogoji upravljavca kanalizacijskega omrežja. Če priključitev objektov na kanalizacijsko omrežje zaradi fizičnih ovir ali velike oddaljenosti ni možna, se lahko na podlagi pozitivnega soglasja upravljavca kanalizacijskega omrežja dopusti začasno ali trajno odvajanje odpadne vode v male čistilne naprave ali izjemoma nepretočne greznice. Za veliko oddaljenost se šteje tista oddaljenost, pri kateri gradnja javnega kanala v primerjavi z gradnjo lastne čistilne naprave ter ob upoštevanju vzdrževalnih in obratovalnih stroškov ni ekonomična.

(4) Odpadne vode iz vseh obstoječih in predvidenih objektov na območjih, na katerih ni urejeno javno kanalizacijsko omrežje, se odvaja v male čistilne naprave ali izjemoma nepretočne greznice. Male čistilne naprave in greznice se redno vzdržujejo in evidentirajo pri izvajalcu javne službe za odvajanje in čiščenje odpadne vode.

(5) Padavinske vode z manipulativnih površin, na katerih se zaradi manipulacije z naftnimi derivati in drugimi nevarnimi snovmi lahko obremenijo padavinske vode, se pred izpustom očistijo na lovilcu olj.

(6) Tehnološke odpadne vode se pred izpustom v kanalizacijo ali vodotok ustrezno očistijo in nevtralizirajo v interni čistilni napravi. Za odvajanje odplak iz gospodarskih poslopij se zgradi nepropustno

gnojišče z gnojnično jamo na praznjenje. Gnoj mora biti skladiščen tako, da bo preprečeno onesnaževanje vod.

(7) Na območjih, na katerih razpoložljiv prostor in značilnosti tal omogočajo ponikanje v skladu s predpisi, se zagotovi bogatenje podtalnice, s ponikanjem čiste padavinske vode s strešin, terasastih površin, dvorišč in drugih utrjenih površin. Čista padavinska voda iz navedenih površin se lahko uporabi tudi za sanitarne ali tehnološke potrebe.

(8) Kjer ponikanje padavinske vode ni možno, se le-ta v skladu s pogoji upravljavca kanalizacijskega omrežja odvaja v padavinsko kanalizacijo oziroma v obstoječi mešani sistem kanalizacije.

(9) Padavinske vode z zasebnih površin ne smejo pritekati na javne površine in ne smejo biti speljane v naprave za odvodnjavanje javnih površin.

(10) Padavinske vode s streh in utrjenih površin na posameznih gradbenih parcelah ne smejo pritekati na druge gradbene parcele brez soglasja mejaša.

(11) Trase in jaški kanalizacijskih vodov praviloma potekajo izven vozišča; kadar to ni možno, so jaški na vozišču umeščeni izven kolesnic vozil.

(12) Če prostorske razmere to omogočajo, so čistilne naprave umeščene v prostor tako, da so zadostno oddaljene od stanovanjskih površin ter tako, da lokacija omogoča morebitno razširitev oziroma nadgradnjo čistilne naprave. Iztok iz čistilne naprave mora ustrezati zakonsko določenim parametrom. Čistilni napravi se uredi ustrezen dovoz za vzdrževalna vozila upravljavca. Za preprečitev nepooblaščenega dostopa do čistilne naprave se zagotovi zavarovanje območja čistilne naprave z zaščitno ograjo.

80. člen
(objekti in ureditve za zbiranje in odstranjevanje odpadkov)

(1) Komunalni odpadki se zbirajo ločeno na mestu izvora, v smetnjakih.

(2) Zbirno mesto za komunalne odpadke je praviloma v objektu ali na gradbeni parceli objekta, ki mu pripada, tako da so dostopna vozilom za odvoz. Če to zaradi danosti prostora ni možno, se s pristojno mestno službo za promet in gospodarjenje z odpadki določi zbirno mesto na javni površini.

(3) Odjemna mesta za komunalne odpadke morajo biti dobro prometno dostopna, ne smejo pa biti na prometnih površinah in v ožjih središčih naselij, skladno z določili 72. člena.

(4) Za ločeno zbiranje odpadkov se v skladu s predpisi na primerno dostopnih mestih locirajo ekološki otoki (zbiralnice ločenih frakcij). Zbiralnice so postavljene na utrjene površine javnega značaja z zabojniki za ločene frakcije. Vsi odpadki se odlagajo v za to namenjene zaprte posode, ki se postavijo na ustrezno urejene površine.

(5) Obstoječa zbirna mesta odpadkov je dopustno obnavljati in premeščati, dopustna je tudi ureditev novih, v skladu s pogoji upravljavca in občinskih predpisov o čiščenju javnih površin ter obveznem zbiranju, odvažanju in odlaganju odpadkov.

(6) Za zbiranje vseh frakcij in za začasno hranjenje posameznih frakcij do rednega prevzema frakcij odpadne embalaže ali njihove prepustitve v ponovno uporabo, predelavo ali odstranjevanje se uredi zbirni center. Zbirni center se zaradi dobre dostopnosti locira v bližini pomembnejših mestnih cest, izvede pa se ga z vratarnico, nadstreškom in ograjo za preprečitev nepooblaščenega dostopa.

(7) Posebne odpadke se skladišči na območjih IP in IG, kjer nastanejo, v posebnih namensko zgrajenih skladiščih, do njihove predaje pooblaščenemu podjetju ali končne dispozicije na odlagališču posebnih odpadkov.

(8) Objekti za ravnanje z odpadki (zbiranje, predelava, sortiranje, začasno skladiščenje različnih frakcij odpadkov) se lahko umestijo na območja IP in IG ali na druga območja, če so vplivi zmanjšani na minimum in če s tem soglašajo mejaši.

(9) Ureditve za zbiranje odpadkov se umesti v prostor ob upoštevanju namembnosti stičnih območij in površin. Njihovo ureditev in oblikovanje se uskladi s preostalimi ureditvami javnih odprtih površin na območju, tako da ta mesta, objekti in ureditve niso vidno moteči.

(10) Odlaganje gradbenih odpadkov se izvaja v skladu z veljavno zakonodajo o ravnanju z odpadki na za to določenih odlagališčih v kamnolomu Suhor in Podcentru za ravnanje z odpadki Vranoviči. Dopustno je tudi odlaganje inertnih gradbenih odpadkov v opuščenih površinskih kopih, v skladu s predpisom, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov. Zagotoviti je treba, da se z odlaganjem ne povzroči vidne motnje in drugih negativnih vplivov na okolje. Po končanem odlaganju se zagotovi sanacija z

rekultivacijo ali sprožitvijo naravne sukcesije v smeri zaraščanja zasutih površin; način sanacije se določi glede na rabo in značilnosti prostora v okolici.

81. člen
(gradnja in urejanje plinovodnega omrežja)

(1) Pri načrtovanju in gradnji prenosnega in distribucijskega plinovodnega omrežja se zagotovi stabilnost cevovodov, varstvo ljudi in premoženja ter hkrati prepreči škodljive vplive plinovoda na okolje in obratno. Upoštevajo se varnostni odmiki plinovodov in naprav plinovodnega omrežja od obstoječih in načrtovanih objektov ter ureditev v skladu z veljavnimi predpisi, ki določajo varnostne odmike v odvisnosti od imenskega premera in delovnega tlaka ter cone eksplozijske nevarnosti, hrupa pri navadnem obratovanju ipd. Upoštevajo se tudi varstveni režimi v prostoru.

(2) Objekti na območju, na katerem je načrtovana gradnja plinovodnega omrežja, lahko do njegove izgradnje uporabljajo lastni ali skupni rezervoar za utekočinjeni naftni plin. Na območjih, na katerih je po podatkih upravljavca priključitev na plinovodno omrežje možna, se po izgradnji na plinovodno omrežje priključijo vsi objekti, ki kot energent uporabljajo utekočinjeni naftni plin.

82. člen
(gradnja in urejanje elektroenergetskega omrežja in naprav)

(1) Elektroenergetsko omrežje srednje in nizke napetosti se na območju naselja praviloma gradi v podzemni izvedbi. Visokonapetostno omrežje se gradi v skladu z veljavnimi tehničnimi in okoljskimi predpisi za gradnjo elektroenergetskih vodov in objektov. Elektroenergetsko distribucijsko omrežje nazivne napetosti 20 kV in manj se na območju naselja zgradi v kabelski kanalizaciji. Odstopanja so dopustna, kadar podzemna izvedba tehnično ni izvedljiva ali je v nasprotju z varstvenimi režimi v prostoru in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave.

(2) Izven območja naselja je dopustna tudi gradnja nadzemne izvedbe elektroenergetskega omrežja.

(3) Elektroenergetsko omrežje, kadar se gradi v nadzemni izvedbi, ne sme potekati v območjih vedut na naravne in ustvarjene prostorske dominante z javnih površin.

(4) Elektroenergetsko omrežje se načrtuje in gradi tako:
- da v čim manjši možni meri omejuje obstoječe in načrtovane rabe v prostoru ter
- da so izpolnjene zahteve glede mejnih vrednosti elektromagnetnega sevanja v skladu z veljavnimi predpisi.

(5) Za gradnjo objektov v koridorjih obstoječih in načrtovanih prenosnih daljnovodov je treba pridobiti pisno soglasje izvajalca gospodarske javne službe sistemskega operaterja prenosnega omrežja.

(6) V koridorjih daljnovodov je prepovedana gradnja nadzemnih objektov, v katerih se nahaja vnetljiv material. Ravno tako je pod daljnovodi prepovedano parkiranje vozil, ki prevažajo vnetljive, gorljive ali eksplozivne materiale.

(7) Razdelilne transformatorske postaje na območjih stanovanj, centralnih dejavnosti, zelenih površin, proizvodnih dejavnosti in posebnih območij se izvedejo v skladu s sodobnimi principi z uporabo takšne tehnologije, da se vplivi na okolje zmanjšajo na najmanjšo možno mero, da se zmanjšajo potrebne površine za postavitev objekta ter da se vse stikalne in transformatorske naprave izvede v kakovostno oblikovanih zaprtih objektih. Vse razdelilne transformatorske postaje se zaščitijo pred nepooblaščenim dostopom. Vse vključitve v elektroenergetsko omrežje se izvedejo s podzemnimi kabli.

(8) Transformatorske postaje so samostoječi objekti pravokotnega tlorisa, medtem ko se na območjih centralnih dejavnosti, urbane večstanovanjske pozidave in večjih območij proizvodnih dejavnosti umeščajo v večje objekte. Zagotovi se ustrezen dostop za vzdrževanje in zamenjavo transformatorjev, pri razporeditvi prostorov v objektu pa se upošteva določila predpisov o električnem in magnetnem sevanju. Samostoječe transformatorske postaje morajo biti čim manjše. Priporočljivo je, da se njihova vizualna izpostavljenost delno zmanjša z združevanjem z drugimi infrastrukturnimi objekti ali ureditvami, kot so zbirna mesta za odpadke, nadstreški, delno zasutje in podobno.

(9) Gradnja sistemov za izrabo sončne energije za proizvodnjo elektrike je dopustna na objektih in objektom pripadajočih gradbenih parcelah pod pogojem, da postavitev objektov in naprav ni v neskladju z varstvenimi režimi v prostoru in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave.

(10) Gradnja malih vodnih elektrarn (do 36 kW) je dopustna, in sicer v okviru prenove obstoječih mlinov in ostalih vodosilnih objektov. Gradnja na vodotokih, ki so skladno s krajinsko ekološko kategorizacijo vodotokov v 1. in 1.–2. razredu vodotokov, ter na vplivnem območju povirnih delov vodotokov, slapov, korit in ostalih naravnih vrednot, kjer ni možno zagotavljati ekološko sprejemljivega pretoka, ni dopustna. Morebitne gradnje vodnih elektrarn se utemelji na podlagi ocen vplivov na okolje in s strani strokovne organizacije določi ekološko sprejemljiv pretok ter potrebne ureditve in omilitvene ukrepe.

(11) Javne površine se opremijo z javno razsvetljavo skladno s funkcijo in pomenom posamezne površine ter okoliških objektov. Pri tem se upoštevajo določbe predpisov v povezavi s preprečevanjem svetlobnega onesnaženja.

83. člen
(gradnja in urejanje komunikacijskega omrežja)

(1) Komunikacijsko omrežje, razen sistemov brezžičnih povezav, se izvede s podzemnimi kabli, v kabelski kanalizaciji. Zunaj naselij je dopustna tudi gradnja nadzemnih vodov.

(2) Na območjih S, C, B, I se zagotovi ustrezno število komunikacijskih vozlišč, da bo zagotovljeno ustrezno elektronsko omrežje mobilnih komunikacij za potrebe oskrbe objektov z najsodobnejšimi komunikacijskimi storitvami.

(3) Na območjih, ki še niso opremljena z elektronskim omrežjem mobilnih komunikacij, se izvede ustrezno kabelsko kanalizacijo z optičnimi povezavami do komunikacijskih vozlišč.

(4) Pri načrtovanju objektov in naprav omrežja elektronskega omrežja mobilnih komunikacij se upošteva predpise s področja elektronskih komunikacij in elektromagnetnega sevanja ter naslednje usmeritve in pogoje:

- objekte in naprave elektronskega omrežja mobilnih komunikacij se umešča na lokacije izven območij varstvenih, zdravstvenih in izobraževalnih ustanov, na stanovanjskih območjih pa se lahko umeščajo le na nestanovanjske objekte in to na način, da se ne zmanjša kakovost bivanja v okoliških stanovanjih;
- objekte in naprave elektronskega omrežja mobilnih komunikacij je dopustno umeščati tudi na območja in v objekte, namenjene trgovski, industrijski, komunalni, prometni in poslovni dejavnosti (C, I, P, E, O, T);
- objekte in naprave elektronskega omrežja mobilnih komunikacij se umešča v prostor tako, da so v čim večji meri v obstoječih ali načrtovanih infrastrukturnih koridorjih in napravah;
- objekte in naprave elektronskega omrežja mobilnih komunikacij je dopustno postaviti na kmetijska in gozdna zemljišča tako, da je čim manj okrnjena njihova raba oz. njihova proizvodna funkcija;
- objekte in naprave elektronskega omrežja mobilnih komunikacij se na izpostavljenih legah umesti v prostor na podlagi strokovne prostorske preveritve, tako da je vpliv na vidne kakovosti prostora čim manjši, prednostno se umeščajo v obstoječe objekte, vendar na način, da ne zmanjšujejo njihovih vrednosti;
- objekti in naprave elektronskega omrežja mobilnih komunikacij se praviloma umeščajo na lokacije izven objektov in območij kulturne dediščine. Izjemoma je objekte in naprave mobilne telefonije možno locirati znotraj objektov in območij kulturne dediščine, če se s posebno prostorsko in tehnično preveritvijo variantnih rešitev izkaže, da s tem ne bi bile prizadete varovane lastnosti dediščine;
- posebno pozornost se nameni oblikovanju objektov elektronskega omrežja mobilnih komunikacij , tako da je čim bolj prilagojeno prevladujoči urbani oz. arhitekturni in krajinski tipologiji ter naravnim danostim prostora (barve, oblika stebrov in anten, zakrivanje, način vgrajevanja v strehe, stolpe ali druge dele objektov) in da so ti objekti in naprave čim manj moteči.

84. člen
(prostorski razvoj na varovanih območjih obstoječe GJI)

(1) Varovalni pasovi posameznih objektov GJI, če posebni predpisi s področja posamezne GJI ne določajo drugače, znašajo na vsako stran:

- hitre ceste 35 m, glavne ceste 25 m, regionalne ceste 15 m, lokalne ceste 10 m, javne poti 5 m in državne kolesarske steze 5 m, merjeno od zunanjega roba cestnega sveta;

- progovnega pasu železniške proge 100 m, pri čemer znaša širina progovnega pasu 6 m od osi skrajnih tirov v naselju in 8 m od osi skrajnih tirov izven naselja;
- progovnega pasu industrijskega tira in proge drugih železnic 50 m, pri čemer znaša širina progovnega pasu 4,5 m od osi skrajnih tirov;
- od osi nadzemnega večsistemskega daljnovoda in od zunanje ograje razdelilne transformatorske postaje nazivne napetosti 110 kV in 35 kV 15m;
- od osi podzemnega kabelskega sistema nazivne napetosti 110 kV in 35 kV 3m;
- od osi nadzemnega večsistemskega daljnovoda nazivne napetosti od 1 kV do vključno 20 kV 10m;
- od osi podzemnega kabelskega sistema nazivne napetosti od 1 kV do vključno 20 kV 1m;
- od zunanje ograje razdelilne postaje srednje napetosti in transformatorske postaje srednje napetosti 0,4 kV 2m;
- prenosnega plinovoda 65 m in distribucijskega plinovoda 5 m, merjeno od osi plinovoda;
- vodovoda, kanalizacije, voda namenjenega telekomunikacijskim storitvam, vključno s kabelskim razdelilnim sistemom, in od drugih vodov, ki služijo določeni vrsti gospodarske javne službe lokalnega pomena oziroma so v javno korist, razen priključkov nanje znaša 1,5 m, merjeno od osi posameznega voda.

(2) Posegi v varovalni pas ne smejo ovirati gradnje, obratovanja ali vzdrževanja omrežja.

(3) Za vsak poseg v varovalni pas je treba pridobiti soglasje upravljavca omrežja.

(4) V varovalnih pasovih elektroenergetskih vodov napetostnega nivoja nad 1 kV je prepovedana gradnja objektov, v katerih se lahko nahaja vnetljiv material, na parkiriščih pod daljnovodi pa je prepovedano parkiranje vozil, ki prevažajo vnetljive, gorljive in eksplozivne materiale.

(5) Posegi v varovalni pas elektroenergetskih vodov morajo biti v skladu s predpisom o pogojih in omejitvah gradenj, uporabe objektov ter opravljanja dejavnosti v območju varovalnega pasu elektroenergetskih omrežij.

(6) Obvezni osni odmik podzemnih komunalnih vodov od debla drevesa je 2 m, v primeru morebitnih odstopanj pa so potrebne posebne tehnične rešitve in uskladitev s pristojnimi službami, ki upravljajo komunalne vode in javne odprte površne.

(7) Kmetijska dejavnost je omejena v varovalnem pasu 2,5 m na vsako stran osi plinovoda z obratovalnim tlakom 16 bar in več. V tem pasu je prepovedano:

- saditi rastline, katerih korenine segajo več kot 1 m globoko,
- obdelovati zemljišče globlje kot 0,5 m pod površino oziroma manj kot 0,5 m nad temenom cevi;
- postavljati opore, namenjene kmetijstvu in sadjarstvu.

(8) Gradnja oddajnikov v razdalji 2,0 km od nadzorno merilnega sprejemnika je dopustna le na podlagi soglasja Agencije za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije.

85. člen
(prostorski razvoj na varovanih območjih predvidene GJI)

(1) Varovalni koridor posameznih objektov GJI znaša:

- za državne ceste 25 m, za lokalne ceste 20 m, za javne poti 12,5 m in za kolesarske poti 10 m, merjeno levo in desno od načrtovane osi;
- vzdolž nadzemnega večsistemskega daljnovoda nazivne napetosti od 20 kV do 110 kV, merjeno levo in desno od načrtovane osi voda 15 m;
- vzdolž podzemnega kabelskega sistema nazivne napetosti od 20 kV do 110 kV, merjeno levo in desno od načrtovane osi voda 5 m;
- za plinovodno omrežje z obratovalnim tlakom 10 bar in več, merjeno levo in desno od osi voda 5 m;
- za plinovodno omrežje z obratovalnim tlakom manj kot 10 bar ter dimenzije 250 mm in več, merjeno levo in desno od osi voda 3 m;

(2) V varovalnih koridorjih elektroenergetskih vodov napetostnega nivoja 110 kV in več so na obstoječih objektih dopustna investicijska vzdrževalna dela in gradnja pomožnih funkcionalnih objektov, ki služijo obstoječemu objektu (garaže, parkirišča, lope).

(3) V varovalnih koridorjih GJI je dopustna gradnja v skladu z namembnostjo varovalnega koridorja. Na obstoječih objektih so dopustna investicijska vzdrževalna dela.

(4) V varovalnih koridorjih GJI je gradnja objektov, ki niso v skladu z namembnostjo varovalnega koridorja, dopustna le pod posebnimi pogoji upravljavca omrežja oz. njemu nadrejene ustanove v skladu s predpisi.

(5) Pri graditvi, postavljanju in zaznamovanju objektov na območju občine se upošteva omejitve zaradi zračnega prometa:

- objekti, inštalacije in naprave, ki so višji kot 30 m in ki stojijo na naravnih ali umetnih vzpetinah, če se vzpetine dvigajo iz okoliške krajine za več kot 100 m;
- vsi objekti, inštalacije in naprave, ki segajo več kot 100 m od tal, ter daljnovodi žičnice in podobni objekti, ki so napeti nad dolinami in soteskami po dolžini več kot 75 m;
- za ovire pod zračnimi potmi štejejo tudi objekti in naprave zunaj naselij, ki so višji od okoliškega terena za najmanj 25 m, če se nahajajo znotraj varovalnih pasov posameznih cest, železniških prog, visokonapetostnih vodov in podobno.

(6) Pri graditvi, postavljanju in zaznamovanju objektov iz prejšnjega odstavka in drugih objektov, ki utegnejo s svojo višino vplivati na varnost zračnega prometa, je treba predhodno pridobiti ustrezno soglasje pristojne službe za zračni promet, objekt pa se označi in zaznamuje v skladu z veljavnimi predpisi.

86. člen
(splošni PIP glede minimalne komunalne opreme in priključevanja objektov na GJI)

(1) Gradnja objektov (razen objektov GJI) je dopustna na komunalno opremljenih stavbnih zemljiščih ali gradbenih parcelah, določenih k obstoječim objektom.

(2) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena je gradnja objektov dopustna tudi na komunalno neopremljenih stavbnih zemljiščih, če se na podlagi pogodbe opremljanje zemljišča izvaja skladno z določili predpisov o graditvi objektov ali če tako določa posebni predpis.

(3) Šteje se, da je zemljišče komunalno opremljeno za gradnjo stanovanjske stavbe, če ima zagotovljeno oskrbo s pitno vodo, električno energijo, odvajanje odpadnih voda in dostop do javne ceste.

(4) Šteje se, da je zemljišče komunalno opremljeno za gradnjo nestanovanjske stavbe na območju naselja, če ima zagotovljeno oskrbo s pitno vodo, električno energijo, odvajanje odpadnih voda in dostop do javne ceste.

(5) Šteje se, da je zemljišče komunalno opremljeno za gradnjo nestanovanjske stavbe izven območja naselja, če ima zagotovljeno lastno oskrbo s pitno vodo, lastno oskrbo z električno energijo, lastno čiščenje odpadnih voda in dostop do javne ceste. Če je komunalno zemljišče na območju, kjer je mogoča priključitev na omrežje GJI, se vrsta infrastrukture, na katero je mogoča priključitev, šteje za minimalno komunalno opremo.

(6) Priključitev objekta na omrežje GJI, določeno s tem odlokom ali drugim predpisom o minimalni komunalni opremi, je obvezna, če je obveznost priključitve predpisana s predpisom o izvajanju GJI in zagotovljena tehnična možnost priključitve.

(7) Ne glede na določbe prvega, tretjega in četrtega odstavka tega člena, je s soglasjem upravljavca posamezne GJI gradnja objektov dopustna tudi v primeru, da tehnične možnosti ne omogočajo priključitve objekta na posamezno omrežje GJI. Minimalna komunalna oskrba se v tem primeru začasno ali stalno zagotovi s pomočjo alternativnih sistemov oskrbe:

(8) alternativni sistem oskrbe s pitno vodo, kot je zbiranje deževnice in sodobni načini filtriranja oziroma lastna oskrba prebivalcev s pitno vodo, kadar je glede na predpise o oskrbi s pitno vodo ta dopustna;

(9) alternativni sistem oskrbe z elektriko, in sicer s pomočjo obnovljivih virov energije, z izjemo vetrne energije, katere izraba v tem primeru ni dopustna;

(10) alternativni sistemi odvajanja odpadne vode, kot sta mala čistilna naprava in izjemoma nepretočna greznica.

(11) Zagotavljanje odvajanja odpadne vode se s soglasjem pristojnega upravljavca javnega omrežja za odvajanje voda lahko začasno ali stalno zagotovi z uporabo individualnih sistemov za odvajanje odpadne vode (mala čistilna naprava ali nepretočna greznica).

(12) Če nestanovanjska stavba na območju naselja ali izven naselja glede na namen za normalno obratovanje ne potrebuje oskrbe s pitno vodo ali električne energije ali odvajanja odpadnih voda, se takšna komunalna oprema ne šteje za minimalno komunalno opremo.

(13) Najkasneje v šestih mesecih po izgradnji javnega vodovodnega ali kanalizacijskega omrežja se vsi objekti, za katere je priključitev možna, priključijo na javno vodovodno oziroma kanalizacijsko omrežje.

7 VARSTVO KULTURNE DEDIŠČINE, NARAVE, OKOLJA, ZDRAVJA LJUDI, GOZDOV IN VARSTVO PRED NARAVNIMI IN DRUGIMI NESREČAMI

87. člen
(splošni PIP za varstvo kulturne dediščine, narave, okolja, gozdov in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami)

(1) Gradnje in prostorske ureditve so dopustne v vseh območjih urejanja, če v okolju ne povzročajo večjih motenj, kot so dopustne s predpisi. Širitev posamezne dejavnosti, ki ima čezmerne vplive na okolje, je pogojena s sočasno sanacijo čezmernih vplivov na okolje, ki jih taka dejavnost povzroča. Pri vseh gradnjah je treba upoštevati normativne določbe glede varovanja okolja. Vsak poseg v okolje se načrtuje in izvede tako, da povzroči čim manjše obremenjevanje okolja.

(2) Pred začetkom izvajanja posega, ki lahko pomembno vpliva na okolje, je treba izvesti presojo njegovih vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje ministrstva. Pri vseh drugih posegih, ki povzročajo emisije snovi v okolje, je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje.

(3) Pogoj za poseganje na parcele, na katerih veljajo določeni režimi, je obvezna pridobitev soglasja službe, pristojne za varstvo in upravljanje varovanih objektov, prostorov, dobrin v okviru posameznega režima.

(4) Javne odprte površine se v primeru izrednih dogodkov lahko uporabljajo za namene zaščite in reševanja ter obrambe.

(5) Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena velja, da so v območjih, varovanih po predpisih s področja varstva kulturne dediščine, dopustne gradnje in prostorske ureditve, ki so skladne s PIP za varstvo kulturne dediščine. Gradnje novih objektov, dozidave objektov, nadzidave objektov in drugi dopustni posegi določeni s tem odlokom, so na teh območjih dopustni le izjemoma, kadar ni mogoče zagotoviti primernejše lokacije ali v primeru dozidave in nadzidave, ni možno najti druge rešitve, pri čemer gradnja ali poseg ne sme spreminjati lastnosti zaradi katerih je območje pridobilo status območja varovanega s predpisi s področja varstva kulturne dediščine in je ta gradnja ali poseg skladen s prostorskimi izvedbenimi pogoji, ki velja za ta objekt ali območje.

88. člen
(varstvo kulturne dediščine)

(1) Sestavni del OPN so objekti in območja kulturne dediščine, varovani po predpisih s področja varstva kulturne dediščine (v nadaljevanju objekti in območja kulturne dediščine). To so kulturni spomeniki, vplivna območja kulturnih spomenikov, varstvena območja dediščine, registrirana kulturna dediščina, vplivna območja dediščine.

(2) Objekti in območja kulturne dediščine so razvidni iz prikaza stanja prostora in iz veljavnih predpisov s področja varstva kulturne dediščine (aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov, aktov o določitvi varstvenih območij dediščine).

(3) Na objektih in območjih kulturne dediščine so dopustni posegi, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti ter dediščino varujejo in ohranjajo na mestu samem (in situ).

(4) Na objektih in območjih kulturne dediščine niso dopustne rekonstrukcija objekta ter gradnja novega objekta, vključno z dozidavo in nadzidavo ter deli, zaradi katerih se bistveno spremeni zunanji izgled objekta, na način, ki bi prizadel varovane vrednote objekta ali območja kulturne dediščine in prepoznavne značilnosti in materialno substanco, ki so nosilci teh vrednot.

(5) Odstranitve objektov ali območij ali delov objektov ali območij kulturne dediščine niso dopustne, razen pod pogoji, ki jih določajo predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

(6) Na objektih in območjih kulturne dediščine veljajo pri gradnji in drugih posegih v prostor prostorski izvedbeni pogoji za celostno ohranjanje kulturne dediščine. V primeru neskladja ostalih določb

tega odloka s prostorsko izvedbenimi pogoji glede celostnega ohranjanja kulturne dediščine veljajo pogoji celostnega ohranjanja kulturne dediščine.

(7) Objekte in območja kulturne dediščine je potrebno varovati pred poškodovanjem ali uničenjem tudi med gradnjo – čez objekte in območja kulturne dediščine ne smejo potekati gradbiščne poti, obvozi, vanje ne smejo biti premaknjene potrebne ureditve vodotokov, namakalnih sistemov, komunalna, energetska in telekomunikacijska infrastruktura, ne smejo se izkoriščati za odlagališča viškov materialov ipd.

(8) Za kulturne spomenike in njihova vplivna območja veljajo prostorski izvedbeni pogoji, kot jih opredeljuje varstveni režim konkretnega akta o razglasitvi kulturnega spomenika. V primeru neskladja določb tega odloka z varstvenimi režimi, ki veljajo za kulturni spomenik, veljajo prostorski izvedbeni pogoji, določeni z varstvenim režimom v aktu o razglasitvi.

(9) Za varstvena območja dediščine veljajo prostorski izvedbeni pogoji, kot jih opredeljuje varstveni režim akta o določitvi varstvenih območij dediščine. V primeru neskladja določb tega odloka z varstvenimi režimi, ki veljajo za varstvena območja dediščine, veljajo prostorski izvedbeni pogoji, določeni z varstvenim režimom v aktu o določitvi varstvenih območij dediščine.

(10) Za registrirano kulturno dediščino, ki ni kulturni spomenik in ni varstveno območje dediščine, velja, da posegi v prostor ali načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote ter prepoznavne značilnosti in materialno substanco, ki so nosilci teh vrednot, niso dopustni. V primeru neskladja določb tega odloka z varstvenimi režimi, ki veljajo za registrirano kulturno dediščino, veljajo prostorski izvedbeni pogoji, določeni v tem členu. Za registrirano kulturno dediščino veljajo dodatno še prostorski izvedbeni pogoji, kot jih opredeljujejo varstveni režimi za posamezne tipe dediščine, ki so navedeni v nadaljevanju tega člena.

(11) Varstveni režim za registrirano stavbno dediščino: ohranjajo se varovane vrednote, kot so:
- tlorisna in višinska zasnova (gabariti),
- gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova,
- oblikovanost zunanjščine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barve fasad, fasadni detajli),
- funkcionalna zasnova notranjosti objektov in pripadajočega zunanjega prostora,
- sestavine in pritikline,
- stavbno pohištvo in notranja oprema,
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico,
- pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd.),
- celovitost dediščine v prostoru (prilagoditev posegov v okolici značilnostim stavbne dediščine),
- zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

(12) Varstveni režim za registrirano naselbinsko dediščino: ohranjajo se varovane vrednote, kot so:
- naselbinska zasnova (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov),
- odnosi med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom (lega, gostota objektov, razmerje med pozidanim in nepozidanim prostorom, gradbene linije, značilne funkcionalne celote),
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki itd.),
- prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.),
- naravne in druge meje rasti ter robovi naselja,
- podoba naselja v prostoru (stavbne mase, gabariti, oblike strešin, kritina),
- odnosi med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega),
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema, ulične fasade itd.),
- oprema in uporaba javnih odprtih prostorov,
- zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

(13) Če se pri posamezni enoti kulturne dediščine varujejo tudi zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami, je potrebno upoštevati tudi PIP za registrirana arheološka najdišča.

(14) Varstveni režim za registrirano kulturno krajino in zgodovinsko krajino: ohranjajo se varovane vrednote, kot so:
- krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine),

- značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa),
- tradicionalna raba zemljišč (sonaravno gospodarjenje v kulturni krajini),
- tipologija krajinskih sestavin in tradicionalnega stavbarstva (kozolci, znamenja, zidanice),
- odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem,
- avtentičnost lokacije pomembnih zgodovinskih dogodkov,
- preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi in
- zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

(15) Varstveni režim za registrirano arheološko najdišče: ni dopustno posegati v prostor na način, ki utegne poškodovati arheološke ostaline. Registrirana arheološka najdišča s kulturnimi plastmi, strukturami in premičnimi najdbami se varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake,
- poglabljati morsko dno in dna vodotokov ter jezer,
- ribariti z globinsko vlečno mrežo in se sidrati,
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine in
- postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

(16) Izjemoma so dopustni posegi v posamezna arheološka najdišča, ki so hkrati stavbna zemljišča znotraj naselij, in v prostor robnih delov najdišč ob izpolnitvi naslednjih pogojev:

- če ni možno najti drugih rešitev in
- če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče možno sprostiti za gradnjo.

(17) Obseg in čas potrebnih arheoloških raziskav opredeli organ pristojen za področje varstva kulturne dediščine. Če se območje ureja z OPPN, je treba predhodne arheološke raziskave v smislu natančnejše določitve vsebine in sestave najdišča opraviti praviloma že v okviru postopka priprave izvedbenega akta.

(18) Varstveni režim za registrirano memorialno dediščino: ohranjajo se varovane vrednote, kot so:

- avtentičnost lokacije,
- materialna substanca in fizična pojavnost objekta ali drugih nepremičnin,
- vsebinski in prostorski kontekst območja z okolico ter vedute.

(19) Varstveni režim za drugo dediščino: ohranjajo se varovane vrednote, kot so:

- materialna substanca, ki je še ohranjena,
- lokacija in prostorska pojavnost,
- vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

(20) V vplivnih območjih dediščine velja, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

(21) Za poseg v kulturni spomenik, vplivno območje kulturnega spomenika, varstveno območje dediščine ali registrirano dediščino, ki je razvidna iz prikaza stanja prostora, ki je veljal ob uveljavitvi odloka o občinskem prostorskem načrtu, je treba pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje za posege po predpisih za varstvo kulturne dediščine.

(22) Kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje je treba pridobiti tudi za posege v posamezno EUP, če je tako določeno s posebnimi prostorsko izvedbenimi pogoji, ki veljajo za to območje urejanja.

(23) Za poseg v objekt ali območje kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo dediščine ali ki dediščino uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa vzdrževalna dela in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi odloka OPN ali drugih predpisov.

(24) Za izvedbo predhodne arheološke raziskave na območju kulturnega spomenika, registriranega arheološkega najdišča, stavbne dediščine, naselbinske dediščine, kulturne krajine ali zgodovinske krajine je treba pridobiti kulturnovarstveno soglasje za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline po predpisih za

varstvo kulturne dediščine. Pred pridobitvijo kulturnovarstvenega soglasja za raziskavo in odstranitev arheološke ostaline je pri pristojni območni enoti Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije treba pridobiti podatke o potrebnih predhodnih arheoloških raziskavah – obseg in čas predhodnih arheoloških raziskav določi pristojna javna služba.

(25) Na območjih, ki še niso bila predhodno arheološko raziskana in ocena arheološkega potenciala zemljišča še ni znana, se priporoča izvedba predhodnih arheoloških raziskav pred gradnjo ali posegi v zemeljske plasti.

(26) Ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/ investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju dediščine zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke.

(27) Zaradi varstva arheoloških ostalin je potrebno pristojni osebi Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela, in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi.

89. člen
(ohranjanje narave)

(1) Ohranjanje naravnih kakovosti se zagotavlja na celotnem območju občine. Na območjih ohranjanja narave je za vse posege potrebno pridobiti naravovarstvene pogoje in naravovarstveno soglasje.

(2) Na zavarovanih območjih je treba upoštevati usmeritve, izhodišča in pogoje za varstvo zavarovanih območij, ki so podani z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave v sprejetih aktih o zavarovanju Krajinskega parka Lahinja in Krajinskega parka Kolpa.

(3) Na za zavarovanje predlaganih območjih, regijski park Kočevsko - Kolpa in naravni spomenik Jelševnik, veljajo varstvene usmeritve, da se posegi in dejavnosti izvajajo na način, ki ne ogroža prvobitnosti narave.

(4) Z naravnimi vrednotami se ravna tako, da se ne ogrozi njihov obstoj. Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti. Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

– na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote,

– na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču,

– na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje,

– na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje,

– na krajinski vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjšuje krajinska pestrost ter da se ne uniči, poškoduje ali bistveno spremeni lastnosti krajinskih elementov ter njihove razporeditve v prostoru,

– na oblikovani naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere za rastline, ki so bistveni sestavni del naravne vrednote, da se ne zmanjša njihova vitalnost ter da se bistveno ne spremenijo oblikovne lastnosti naravne vrednote, pri čemer se na območjih vrtno arhitekturne dediščine posegi in dejavnosti izvajajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

(5) Na ekološko pomembnih območjih Kočevsko, Stobe, Kolpa, Veliko Bukovje, Lahinja, Dobličica, Petrišina jama, Bezgovka in Gornji kal, ki niso tudi posebna varstvena območja se posegi in dejavnosti načrtujejo na način, da se v čim večji možni meri ohranja razsežnost habitatnih tipov in habitatov rastlinskih in živalskih vrst, ohranja njihova kakovost ter povezanost habitatov populacij ter omogoča ponovna povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom prekinjena.

(6) Na posebnih varstvenih območjih (območja Natura 2000), Bezgovka, Veliko Bukovje, Kočevsko, Kočevsko - Kolpa, Gornji Kal, Petrišina jama, Dobličica, Stobe-Breg, Kolpa in Lahinja se posegi in dejavnosti načrtujejo tako, da se v čim večji možni meri:

– ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih in živalskih vrst;

– ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;

– ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze, kot so mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;

– ohranja se povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

(7) Pri izvajanju posegov in dejavnosti na posebnih varstvenih območjih se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši. Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

– živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja;

– rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenjenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja;

– na posebna varstvena območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

(8) Na območjih habitatnih tipov se posegi in dejavnosti načrtujejo na način in v obsegu:

– da se v kar največji možni meri ohranja ali veča naravna razširjenost habitatnih tipov in območij, ki jih posamezni habitatni tip znotraj te razširjenosti pokriva;

– da se v kar največji možni meri ohranjajo specifična struktura habitatnega tipa in naravni procesi ali ustrezna raba v skladu z varstvenimi cilji iz priloge 2 Uredbe o habitatnih tipih.

– da se ohranja ugodno stanje za te habitatne tipe značilnih rastlinskih in živalskih vrst v skladu z varstvenimi cilji iz predpisov, ki urejajo varstvo zavarovanih rastlinskih in živalskih vrst.

(9) Pri poseganju v naravno okolje je potrebno paziti, da se ne vnaša tujerodnih in invazivnih vrst. Prav tako je pomembno, da se na mestih, kjer so vrste že prisotne, izvaja učinkovito odstranjevanje le teh.

90. člen
(varstvo zraka)

(1) Dejavnosti, ki povzročajo onesnaženje zraka, je dopustno umeščati le v industrijska območja. Lastnik vira onesnaženja mora poskrbeti za meritve onesnaženosti in izvajati ustrezno zaščito in sanacijo, če emisije iz vira onesnaževanja presegajo dopustne meje. Pri zasnovi nove zazidave se upošteva tudi prevetrenost prostora in spodbujanje lokalne cirkulacije zraka.

(2) Za zmanjšanje onesnaženosti zraka in vpliva prometa na podnebne spremembe morajo imeti vsa načrtovana zaposlitvena območja in večja stanovanjska območja povezavo z javnim potniškim prometom. Večja poselitvena in zaposlitvena območja ob železniški povezavi se navežejo na to omrežje.

(3) Pri novogradnjah se upoštevajo predpisi za učinkovito rabo energije.

(4) Zagotavljajo se še drugi ukrepi za varovanje kakovosti zraka, kot so:

– za ogrevanje objektov se prednostno uporabljajo obnovljivi viri energije oz čistejši energenti ali priključitev na skupne kotlovnice na lesno biomaso;

– energetska sanacija stavb, ureditev javnega potniškega prometa, omejitev individualnega prometa v strnjenih naseljih, ureditev kolesarskih povezav ter spodbujanje kolesarjenja, peš hoje,

– zagotavljanje primerne oddaljenosti virov vonjav (kompostarne, bioplinarne ipd.), tako da je zunanji rob območja vira vonjav od območij stanovanjskih, gostinskih, upravnih, pisarniških in trgovinskih stavb, stavb za kulturo in razvedrilo, za izobraževanje, zdravstvo in šport ter športno rekreacijskih površin oddaljen najmanj 300 m oziroma 500 m pri odprtem kompostiranju, oz. v odvisnosti od smeri pogostih vetrov. Za ureditev novih objektov za rejo živali (večje farme), ki so viri vonjav, in za širitev takšnih objektov se s strokovno študijo preveri vplivno območje, objekti pa se umesti na primerno oddaljenost od,

navedenih območij. Pri reji živali in skladiščenju ter prevozu gnoja je obvezna uporaba tehnoloških postopkov, ki preprečuje obremenjevanje okolja z neprijetnimi vonjavami.

91. člen
(varstvo voda)

(1) Za vsak poseg, ki lahko trajno ali začasno vpliva na vodni režim ali stanje voda, se po potrebi izdela hidrološko-hidravlično analizo in pridobiti soglasje, ki ga izda pristojni organ za upravljanje in varstvo voda.

(2) Prečkanja vodov GJI pod strugo vodotoka se načrtujejo tako, da se ne zmanjša prevodna sposobnost struge vodotoka.

(3) Za gradnjo na vodovarstvenih območjih je treba pridobiti soglasje, ki ga izda pristojni organ. Pri posegih na vodovarstvena območja se upoštevajo predpisi, ki se nanašajo na ta območja ter skladno z določili 50. člena tega odloka (območja za varstvo vodih virov).

(4) Vse obstoječe vodne vire se varuje pred onesnaženjem in drugimi posegi v prostor v skladu s predpisi o varovanju vodnih virov na območju občine.

(5) Gradnja namakalnih naprav in raba površinskih voda ali podtalnice za namakanje sta dopustni pod pogoji pristojne službe za upravljanje in varstvo voda ter za ohranjanje narave.

(6) Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dopustno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določajo predpisi o upravljanju voda. Za obstoječe objekte in naprave, ki se nahajajo na vodnem ali priobalnem zemljišču velja, da je na teh objektih in napravah mogoča rekonstrukcija, adaptacija ali obnova, ki bistveno ne spreminja namembnosti in velikosti objekta.

(7) Na vodnem in priobalnem zemljišču so prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč, zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda, ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja ali onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov. Na priobalnih zemljiščih so prepovedani gnojenje in uporaba kemičnih sredstev za varstvo rastlin, odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki ter odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi ter odlaganje odpadkov.

(8) Na obstoječih objektih in napravah, ki so na vodnem ali priobalnem zemljišču, je dopustna rekonstrukcija, sprememba namembnosti ali nadomestna gradnja, pod pogojem, da se s tem ne povečuje poplavna ali erozijska nevarnost ali ogroženost in ne poslabšuje stanja voda, je omogočeno izvajanje javnih služb, se s tem ne ovira obstoječe posebne rabe voda in da to ni v nasprotju s cilji upravljanja z vodami ter da se z rekonstrukcijo ali nadomestno gradnjo oddaljenost do meje vodnega zemljišča ne zmanjšuje.

(9) Pri načrtovanju poteka trase GJI se predvidi čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih, kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom, le-ta ne sme posegati na priobalno zemljišče. Manjši odmiki od zakonsko določenih so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene, vendar na tak način, da ne bo poslabšana obstoječa stabilnost brežin vodotokov. Prečkanja vodov GJI pod strugo vodotoka se načrtujejo tako, da se ne zmanjša prevodna sposobnost struge vodotoka.

(10) Spremembe mlinov in žag za potrebe turizma in za urejanje MHE so dopustne ob zagotavljanju varstva naravnih vrednot in obstoječih ekoloških razmer prisotnih rastlinskih in živalskih vrst, oziroma kvalifikacijskih rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov in pod pogojem, da objekti ohranijo bistvene morfološke značilnosti in kakovosti vodotokov in obvodnega prostora.

(11) Poplavna območja v občini so v obvodnem prostoru Kolpe, v manjšem obsegu pa tudi ob Lahinji in Dobličici. Na poplavnem območju so prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda. Ohraniti je potrebno obstoječe retenzijske površine, vse ureditve pa morajo biti načrtovane tako, da se poplavna varnost ne bo poslabšala. Na območjih poplav gradnja kleti ni dopustna.

(12) Na obstoječih stavbnih zemljiščih, ki se nahajajo v območju poplav je dopustna rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja. Za vsak opisan poseg na poplavnem območju je treba predhodno pridobiti vodno soglasje.

(13) Pred podrobnejšim načrtovanjem prostorskih ureditev se upošteva prepoved gradnje na območju poplav in v priobalnem zemljišču, ki ob reki Kolpi sega 15 m (oz. zunaj naselij 40 m) in ostalih vodotokih ter stoječih vodah 5 m od vodnega zemljišča. Za vsak poseg na poplavnem območju. . Za vsak poseg na poplavnem območju in v priobalnem pasu je treba predhodno pridobiti vodno soglasje.

(14) Z namenom zagotavljanja varstva voda pred onesnaženjem se zagotovi ustrezno odvajanje in čiščenje odpadne vode, skladno z določili 79. člena tega odloka (gradnja in urejanje kanalizacijskega omrežja).

92. člen
(varstvo tal in kmetijskih zemljišč)

(1) Zagotavljajo se ukrepi za varovanje kmetijskih zemljišč in za oskrbo prebivalstva s kakovostno pridelano hrano.

(2) Na območjih kmetijskih zemljišč so dopustne le prostorske ureditve v skladu predpisi, ki urejajo področje kmetijstva, vse skladno z določili tega odloka. Pri načrtovanju prostorskih ureditev in posameznih posegov v prostor na kmetijskih zemljiščih je treba v čim večji meri zagotoviti, da ti ne bodo dodatno obremenjevali okolja in poslabšali stanja kmetijskih zemljišč, da ne bodo ovirali kmetijske dejavnosti na sosednjih kmetijskih zemljiščih in dostopa do njih, in da ne bodo uničili ali poškodovali obstoječe kmetijske proizvodne infrastrukture, kot so melioracijski jarki in namakalni sistemi, poljske prometnice.

(3) V čim večji meri se ohranjajo strnjeni kompleksi kmetijskih zemljišč. Dopustni posegi na kmetijska zemljišča se izvajajo tako, da v najmanjši možni meri negativno vplivajo na sosednja kmetijska zemljišča. Del trajno izgubljenih kmetijskih površin se zagotovi znotraj območja občine predvsem na površinah v zaraščanju.

(4) Posegi na kmetijska zemljišča, kot so trajna zasedba, uničenje ali poškodbe tal, praviloma niso dopustni oz. se lahko izvedejo samo v primeru če ni drugih tehničnih možnosti. V takem primeru je treba morebitno poškodovane površine kmetijskih zemljišč, takoj po končani gradnji sanirati oziroma rekultivirati. Med urejanjem območja je obvezno zagotoviti neoviran dostop do sosednjih kmetijskih zemljišč.

(5) Z namenom izboljšanja kmetijskih zemljišč oziroma izboljšanja pogojev obdelave je na območjih kmetijskih zemljišč dopustno izvajati agrarne operacije, s katerimi se spreminja prostor (komasacije, melioracije ipd.), pri čemer se smiselno upoštevajo krajinske značilnosti območja in določila tega odloka. Agrarne operacije morajo biti izvedene v skladu s pogoji pristojnih nosilcev urejanja prostora in na okolju prijazen način tako, da se med kmetijskimi zemljišči ohranjajo, nadomeščajo in na novo vzpostavljajo žive meje, gozdni otoki, vodna telesa.

(6) Spodbujajo se ekološko kmetovanje, integrirana pridelava, izboljševanje in raba zaraščajočih kmetijskih površin na način, ki zagotavlja varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti.

(7) Na območju poselitve se zagotavlja primeren delež zelenih površin, namenjenih za vrtičkarstvo, šport in rekreacijo in spodbujanje zdravega življenjskega sloga bivanja na prostem.

(8) Pri gradnji objektov se zgornji, rodovitni sloj tal odstrani in odlaga ločeno od nerodovitnih tal ter ga uporabi za rekultivacije, zunanje ureditve ali izboljšanje drugih kmetijskih zemljišč.

(9) Pri poseganju v tla na območju vodotokov in na razgaljenih površinah je po koncu del potrebno izvesti sanacijska in zasaditvena dela, da se preprečijo erozijski pojavi.

(10) Pri uporabi in skladiščenju nevarnih snovi se dela izvedejo na način, ki onemogoča izliv v okolico.

93. člen
(varstvo gozdov)

(1) V večnamenskih gozdovih, ki imajo na ravni 1. stopnje poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo, se posegi dopustijo le v izjemnih primerih – ko so nujni in zanje ni druge možnosti, v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekt, ki dopolnjuje načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.

(2) Umeščanje energetskih objektov in naprav v prostor se načrtuje tako, da se v čim večji meri upošteva značilne naravne prvine kot so gozdni rob, podnožje pobočij, reliefne značilnosti ter vidnost naselij in značilne vedute.

(3) V prostoru z majhnim deležem gozda se objekti linijske infrastrukture načrtujejo tako, da se v čim večji meri izogibajo gozdnim zaplatam, skupinam gozdnega drevja in obvodni vegetaciji.

(4) Pri gradnji z ograjami zavarovanih prometnic se zagotovijo prehodi za divjad na krajih, kjer so že od nekdaj potekale stečine in naravni prehodi posameznih vrst divjadi. Lokacije prehodov ugotovi Zavod za gozdove Slovenije v sodelovanju s strokovnimi službami za varstvo narave, znanstvenimi ustanovami in lovskimi organizacijami.

(5) Negozdna zemljišča znotraj gozda se pogozdujejo le v primeru, če je to predvideno v gozdnogospodarskem načrtu.

(6) Pri izbiri najprimernejšega izmed alternativnih predlogov se pri vseh posegih v gozdove poleg navedenih kriterijev upošteva tudi kriterij najmanjše izgube rastiščnega in sestojnega potenciala ter zlasti kriterij najmanjše prizadetosti ekoloških in socialnih funkcij.

(7) Dopustni so naslednji posegi v gozd in gozdni prostor:

(8) izvajati vzdrževalna dela na obstoječih objektih in napravah;

(9) izvedba gozdnih in drugih učnih poti;

(10) urejanje začasnih tabornih prostorov na gozdnih jasah ali robovih gozdov z dovoljeno postavitvijo premičnih objektov samo za čas taborjenja, če to ni v nasprotju z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave in da ni na vidno izpostavljenih območjih;

(11) ureditev planinskih in sprehajalnih poti ter trim stez po obstoječih poteh;

(12) gradnja in rekonstrukcija gozdne ceste, ki je namenjena predvsem gospodarjenju z gozdom;

(13) gradnja in rekonstrukcija javnih poti namenjenih gospodarjenju z gozdom in turističnim namenom (urejanje kolesarskih in drugih poti;

(14) priprava ali gradnja vlak za spravilo in prevoz lesa, če je tako opredeljeno v gozdnogojitvenem načrtu, ki ga izdela Zavod za gozdove Slovenije;

(15) postavitev stalne gozdne žičnice;

(16) postavitev premičnih čebelnjakov;

(17) ureditev stojišč stalnih naseljenih čebelnjakov in stojišč za začasne dovoze čebel na pašo, na zemljiščih, ki so s pašnim redom določena za stalne naseljene čebelnjake in stojišča za začasne dovoze čebel na pašo;

(18) postavitev lovskih prež in krmišč za divjad, če je takšna postavitev predvidena z lovsko gojitvenim načrtom.

(19) Posegi iz prejšnjega odstavka so dopustni le, če ne vplivajo negativno na gozdni ekosistem in funkcije gozdov. K zgoraj navedenim posegom je treba pridobiti soglasje pristojne javne gozdarske službe.

(20) Posege se načrtuje tako, da se ne posega v obstoječi gozdni rob. Za posamezne vrste objektov se zagotovi naslednje minimalne odmike:

(21) ostali objekti, posegi in ureditve, ki so v nivoju zemljišča, so odmaknjeni od gozdnega roba najmanj 1 m;

(22) če ureditve na kmetijskih zemljiščih, ki mejijo na območja gozdov, zahtevajo objekte, morajo biti le-ti odmaknjeni najmanj 4 m od gozdnega roba.

(23) Nove objekte se načrtuje v odmiku ene drevesne višine odraslega gozda od obstoječega gozdnega roba. Pri tem se odmik določi v odvisnosti od posameznih lokacij in sestojev, ki so ali se bodo v času razvili na posamezni lokaciji. Odmik je potreben poleg zagotavljanja funkcij gozdov tudi zaradi zagotovitve varnosti objektov. Za vse posege v 25 m širok pas ob gozdnem robu je treba pridobiti predhodno mnenje pristojne javne gozdarske službe.

94. člen
(varstvo pred hrupom)

(1) Hrup v okolju ne sme presegati mejnih vrednosti kazalcev hrupa glede na stopnjo varstva pred hrupom za določeno območje glede na podrobno namensko rabo prostora, določeno po enotah urejanja prostora, kot jih določa predpis o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju.

(2) Stopnje varstva pred hrupom so določene glede na namensko rabo prostora, pri čemer meje območij stopenj varstva pred hrupom sovpadajo z mejami med območji (podrobnejše) namenske rabe prostora, in sicer velja:

- območje II. stopnje varstva pred hrupom (območja BT v enotah ŠIP_2_OPPN, ROV_9, JEL_2, JEL_6, STV_7, BUT_8 in BRD_4_OPPN; območja SSs v enotah ČR_5, ČR_7, ČR_11 in ČR_12; območja SSv v enoti ČR_13 ter območja SSn v enoti ČR_6),
- območje III. stopnje varstva pred hrupom (S, C, B, Z, A),
- območje IV. stopnje varstva pred hrupom (I, P, E, O, K, G, V).

(3) Hrupne dejavnosti je dopustno umeščati samo na območja s predpisano IV. stopnjo varstva pred hrupom. Pri načrtovanju dejavnosti na območjih IV. stopnje varstva pred hrupom se predvidijo ustrezni aktivni in pasivni ukrepi za zaščito življenjskega okolja pred hrupom. Vsi objekti z varovanimi prostori, ki so umeščeni v območjih IV. stopnje varstva pred hrupom, se ščitijo po kriterijih za območje III. stopnje varstva pred hrupom.

(4) Novi viri hrupa na posameznem območju varstva pred hrupom ne smejo povzročiti čezmerne obremenitve območja s hrupom. Za nove vire hrupa morajo biti zagotovljeni ukrepi varstva pred hrupom za preprečevanje in zmanjšanje hrupa v okolju kot posledice uporabe ali obratovanja virov hrupa.

(5) Nov objekt ali naprava in objekt ali naprava v rekonstrukciji, ki je vir hrupa, mora za pridobitev dovoljenja za gradnjo ali za spremembo namembnosti izpolnjevati pogoje in ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje hrupa, ki jih določajo predpisi o varstvu pred hrupom. Če je vir hrupa cesta ali druga prometna infrastruktura, morajo upravljavci teh virov hrupa zagotoviti izvedbo protihrupnih ukrepov za preprečevanje čezmerne obremenitve okolja s hrupom ali zmanjšanje emisije hrupa npr. z zmanjšanjem hitrosti vozil.

(6) Pri novogradnjah objektov in drugih posegih v obstoječe objekte v varovalnih pasovih javnih cest se gradnje objektov, kjer je to potrebno, načrtujejo z aktivno zaščito pred hrupom (protihrupne bariere), če to ni mogoče, pa s pasivno zaščito pred hrupom (zaščita oken, fasade). Za dimenzioniranje in oblikovanje morebitnih protihrupnih ukrepov se pridobijo celovite strokovne rešitve.

(7) Pri izbiri ukrepov varstva pred hrupom imajo prednost ukrepi zmanjšanja emisije hrupa pri njenem izvoru pred ukrepi preprečevanja širjenja hrupa v okolju.

(8) Upravljavec vira hrupa je dolžan zagotoviti monitoring hrupa zaradi obremenitve območja s hrupom iz vira hrupa in za obratovanje vira hrupa, če tako zahteva predpis, pridobiti okoljevarstveno dovoljenje.

95. člen
(varstvo pred elektromagnetnim sevanjem)

(1) Viri elektromagnetnega sevanja (EMS) so omrežja, naprave in objekti določeni s predpisi, ki urejajo varstvo pred elektromagnetnim sevanjem v naravnem in življenjskem okolju.

(2) V varovalnih pasovih posameznih infrastrukturnih omrežij je dopustna gradnja objektov in naprav na podlagi soglasja pristojnega izvajalca gospodarske javne službe infrastrukturnega omrežja. V varovalnih pasovih elektroenergetskih vodov, objektov in naprav ni dopustna gradnja:

(3) bolnišnic, zdravilišč, okrevališč in turističnih objektov, namenjenih bivanju in rekreaciji, ter stanovanjskih objektov,

(4) objektov vzgojnovarstvenega in izobraževalnega programa ter programa osnovnega zdravstvenega varstva,

(5) objektov, kjer se opravljajo upravne, trgovske, storitvene ali gostinske dejavnosti,

(6) otroških igrišč in javnih parkov, javnih zelenih in rekreacijskih površin, ki so namenjene za zadrževanje večjega števila ljudi,

(7) objektov, v katerih je vnetljiv material, na parkiriščih pod daljnovodi pa je prepovedano parkiranje vozil, ki prevažajo vnetljive, gorljive in eksplozivne materiale.

(8) Minimalni potrebni odmiki od osi daljnovodov na višini 1 m od tal, v katere ni dopustno umeščanje objektov z varovanimi prostori, znašajo glede na vrsto oziroma tip daljnovoda:

(9) 11–14 m na vsako stran nadzemnega daljnovoda za napetostni nivo 110 kV in

(10) 18–24 m na vsako stran osi nadzemnega daljnovoda za napetostni nivo 220 kV.

(11) Za obstoječa območja, ki se nahajajo znotraj koridorjev 110 kV daljnovodov in na katerih velja I. stopnja varstva pred sevanjem, se določi obremenitev območja s sevanjem kot posledice obratovanja ali uporabe posameznega vira sevanja. Navedeno se ugotavlja skladno s predpisom o EMS v naravnem in življenjskem okolju. V primeru, če se ugotovi čezmerna obremenitev z sevanjem, se predlaga pristojni službi, da se izvedejo ukrepi skladno s predpisom o EMS v naravnem in življenjskem okolju. Pri tem se zasleduje ukrepe, ki so predpisani za rekonstrukcijo vira sevanja.

(12) Za gradnjo objektov, ki so viri elektromagnetnega sevanja, se izdela ocena vplivov na okolje, iz katere mora biti razvidno, da pričakovane vrednosti elektromagnetnega sevanja ne bodo presegale s predpisi dovoljenih vrednosti; za te objekte se pridobi soglasje pristojne službe.

(13) Gradnja objektov ali naprav ter razmestitev dejavnosti, ki so vir elektromagnetnega sevanja, ne smejo presegati obremenitev okolja glede na stopnjo varstva pred sevanjem, ki jih določajo predpisi o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju.

96. člen
(varstvo pred svetlobnim onesnaženjem)

(1) Pri načrtovanju gradenj vseh vrst objektov in drugih posegov v prostor in pri osvetljevanju objektov in odprtih površin ter glede postavitve svetlobnih napisov se upoštevajo ukrepi za zmanjševanje emisije svetlobe v okolje, ki jih določajo predpisi o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja.

(2) Prepovedana je trajna uporaba svetlobnih snopov kakršnekoli vrste in oblike, mirujočih ali vrtečih, usmerjenih proti nebu ali proti površinam, ki bi jih lahko odbijale proti nebu.

(3) Za razsvetljevanje cest in drugih javnih površin se uporabljajo energetsko varčne sijalke in svetila z zasenčenim osvetljevanjem v nebo. Pri gradnji in rekonstrukciji javne razsvetljave se načrtuje vgraditev stikal za reguliranje polnočnega delovanja javne razsvetljave na odjemnih mestih.

(4) Umetna javna osvetlitev na oknih varovanih prostorov ne sme presegati predpisanih mejnih vrednosti.

97. člen
(varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami)

(1) Na plazovitem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča, in sicer na naslednje načine:

- zadrževanje voda z gradnjo teras in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

(2) Za vse posege v plazovitih območjih je treba pred načrtovanim posegom v prostor izdelati geomehansko poročilo in pridobiti soglasje pristojnih služb.

(3) Objekti se gradijo protipotresno v skladu s pogoji, ki veljajo za območje s potresno nevarnostjo VII. in VIII. stopnje po MSC lestvici. Projektni pospešek tal znaša na večinskem delu občine 0,125, na jugozahodnem robu 0,1 in na skrajnem severovzhodnem robu 0,15 g.

(4) Na poplavnem območju so prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda. Na vseh območjih poplav gradnja kleti ni dopustna. Na drugih območjih občine se pri načrtovanju objektov, ki so pod nivojem terena, obvezno preveri gibanje nivoja podtalne vode.

(5) Gradnja na poplavnih in ogroženih območjih je dopustna izjemoma pod pogoji pristojne službe za vodno gospodarstvo ter na podlagi utemeljitve, izdelane s hidrološko-hidravlično analizo. Za vse posege v poplavnih območjih se pridobi soglasje pristojne službe za upravljanje in varstvo voda.

(6) Pri graditvi objektov in pri urejanju prostora je treba upoštevati prostorske, gradbene in druge tehnične predpise, ki urejajo varstvo pred požarom. Pogoje za varen umik ljudi ter za gašenje in reševanje je treba zagotoviti z odmiki in požarnimi ločitvami od parcelnih mej in med objekti, intervencijskimi potmi, dostopi, dovozi in delovnimi površinami za intervencijska vozila, viri za zadostno oskrbo z vodo za gašenje

ter s površinami ob objektih za evakuacijo ljudi. Na območjih brez hidrantnega omrežja in na območjih kjer pretoki na omrežju ne zagotavljajo ustrezne preskrbe s požarno vodo, izvajalec gospodarske javne službe za oskrbo z vodo zagotovi požarne bazene in druge ustrezne ureditve. Dostopne in dovozne poti ter postavitve in delovne površine za gasilska vozila morajo ustrezati standardu SIST DIN 14090. Na območjih velike požarne ogroženosti gozdov se ne načrtujejo dejavnosti ali prostorske ureditve, ki bi pomenile dodatno tveganje za življenje ljudi ter za materialne dobrine in naravo.

(7) Na območju tveganj zaradi industrijskih nesreč skladno s predpisi se prostorske ureditve načrtuje tako, da se preprečujejo verižne nesreče, preprečuje, zmanjšuje ali zadržuje prenos začetih izrednih dogodkov, zmanjšujejo posledice v primeru nesreč in omogoči uspešno ukrepanje v okviru zaščite in reševanja z zagotavljanjem ustreznih odmikov med dejavnostmi oziroma objekti.

(8) Za primer naravnih in drugih nesreč se za zagotavljanje površin za pokop večjega števila ljudi, kadavrov, za odlaganje ruševin, območja za evakuacijo prebivalstva, za heliporte in lokacije za sprejem mednarodne pomoči ter za regijski logistični center upoštevajo določila 48. člena tega odloka.

98. člen
(osvetlitev in osončenje bivalnih prostorov)

(1) Z izborom lokacije, z orientacijo objektov in ustreznimi odmiki med njimi se omogoča ustrezno celoletno osončenje in zagotavlja zmanjševanje potreb po ogrevanju in umetnem hlajenju.

(2) Z ustrezno zasnovo stavbnega volumna, z izborom gradiva in toplotno zaščito stavb se zagotavljajo čim manjše izgube toplotne energije.

(3) Prostori ali deli prostorov, namenjeni bivanju, uživanju in pripravi hrane ter spanju morajo biti osvetljeni z dnevno svetlobo v skladu s predpisi o minimalnih tehničnih zahtevah za graditev stanovanjskih stavb in stanovanj.

(4) Obstoječim in novim stavbam se v dnevnih sobah, bivalnih prostorih s kuhinjo, bivalnih kuhinjah, otroških sobah zagotovi naravno osončenje v času od sončnega vzhoda do sončnega zahoda najmanj 1 uro dnevno na dan 21. december in najmanj 3 ure dnevno na dan 21. marec in 21. september.

99. člen
(zdravo bivalno okolje)

(1) Zagotavlja se oskrba večine prebivalstva s kakovostno, zdravstveno ustrezno pitno vodo in varujejo vsi obstoječi in potencialno pomembni vodni viri ter spodbuja se varčna in smotrna raba pitne vode.

(2) Reka Kolpa je območje kopalnih voda, ki se vzdržujejo in ohranjajo v ustrezni kakovosti skladno z veljavnimi predpisi.

(3) Zagotavlja se varovanje in urejanje zelenih površin, površin za urbano vrtnarjenje ter površin za šport in rekreacijo skladno z določili tega odloka glede urejanja zunanjih površin in glede zasaditev ter glede na določeno namensko rabo prostora v grafičnem delu OPN in pripadajočih PIP zanjo.

(4) Spodbujajo in uveljavljajo se načela trajnostne mobilnosti, kot je uporaba javnih prevozov (železnice, avtobusov ipd.), sistema souporabe vozil, kolesarjenja in pešačenja, za kar se ureja tudi ustrezna infrastruktura (kolesarske in pešpoti, parkirišča, peš cone v naseljih, območja prijaznega prometa ipd.), skladno s sprejeto Celostno prometno strategijo občine Črnomelj.

100. člen
(spremljanje kazalcev okolja)

Spremljanje kazalcev okolja in poročanje je opredeljeno v Okoljskem poročilu (AD-SVETOVANJE, Anes Durgutović s.p., november 2016, dopolnitev februar 2017), ki je sestavni del tega odloka.

8 PODROBNEJŠI PIP ZA POSAMEZNE PODROBNEJŠE NAMENSKE RABE IN TIPOLOGIJE

101. člen
(ureditve za območja posameznih podrobnejših namenskih rab)

Splošna merila in pogoji veljajo za vse posamezne sklope PNR na celotnem območju občine, razen če ni s posebnimi pogoji za posamezno EUP določeno drugače.

102. člen
(tipologija oblikovanja objektov)

(1) Območje občine se glede na tipologijo objektov deli na naselja oz. območja naselij s tradicionalno tipologijo (to so naselja s kontinuiteto) ter naselja z mešano tipologijo, s suburbano in urbano gradnjo (naselja brez kontinuitete).

(2) Za naselja s tradicionalno tipologijo oblikovanja objektov (TTO) se glede meril in pogojev za oblikovanje upoštevajo PIP v nadaljevanju tega člena, za vse ostale tipologije pa veljajo ostali PIP tega odloka.

(3) Območja naselij oz. delov naselij s tradicionalno tipologijo so opredeljena kot enote urejanja prostora in se delijo na:

- območja z domačijami, kjer se lahko gradi uskoški dvor,
- območja z domačijami, kjer se lahko gradi belokranjski dvor,
- območja z objekti kočevarskega tipa,
- območja z objekti belokranjskega tipa.

(4) Na območjih, kjer je definirana samo TTO, se v primeru obstoječih objektov, ki niso tipološko značilni, uporabljajo določila 103. člena (sanacije neusklajenih suburbanih objektov), ki določa oblikovne pogoje za rekonstrukcije, dozidave, nadzidave in spremembe namembnosti objektov.

(5) Na območjih, kjer je definirana samo TTO, sta pri nadstreških dopustni tudi ravna streha ali streha nižjega naklona do 6 stopinj.

(6) V trških jedrih naselij Adlešiči, Dobliče, Dragatuš, Stari trg ob Kolpi in Vinica se objekti oblikujejo po vzoru trških objektov oz. glede na posebne PIP.

(7) Za izbor tipologije za posamezno naselje se uporablja spodnja tabela. Če je označena več kot ena tipologija, se glede na kontekst prostora izbere le ena izmed danih možnosti.

Tip naselja	s kontinuiteto				brez kontinuitete
Domačija	Vrhhlevna/vrhkletna, vzporedna, gručasta		Vrhhlevna/vrhkletna, vzporedna	Štiristranična	Mešana tipologija gradnje
Tipologija / Naselje	Belokranjska tipologija	Kočevarska tipologija	Belokranjski dvor	Uskoški dvor	
Adlešiči	●		●	●	●
Balkovci	●			●	●
Bedenj	●		●		●
Belčji Vrh	●		●		
Bistrica		●			
Blatnik					●
Bojanci	●		●	●	
Brdarci	●		●		
Breg	●	●			
Breznik	●		●		
Butoraj	●				●
Cerkvišče	●				●
Črešnjevec	●		●		
Črnomelj					●
Čudno selo	●				●
Daljne Njive	●	●			
Damelj	●	●	●		
Dečina		●			

Tip naselja	s kontinuiteto				brez kontinuitete
Domačija	Vrhhlevna/vrhkletna, vzporedna, gručasta		Vrhhlevna/vrhkletna, vzporedna	Štiristranična	Mešana tipologija gradnje
Tipologija / Naselje	Belokranjska tipologija	Kočevarska tipologija	Belokranjski dvor	Uskoški dvor	
Desinec	●				●
Deskova vas		●			
Dobliče	●	●			●
Doblička Gora	●	●			●
Dolenja Podgora		●			
Dolenja vas	●				●
Dolenjci	●		●	●	●
Dolenji Radenci		●			
Dolenji Suhor	●		●		●
Dolnja Paka	●				●
Draga	●	●			
Dragatuš					●
Dragoši	●				
Dragovanja vas	●				●
Drenovec	●		●		●
Drežnik	●		●		●
Fučkovci	●		●	●	
Golek	●				●
Golek pri Vinici	●		●	●	●
Gorenja Podgora		●			
Gorenjci	●			●	●
Gorenji Radenci		●			
Gorica	●	●			
Gornja Paka	●		●		
Gornji Suhor	●				
Griblje	●		●		●
Grič pri Dobličah	●	●			●
Hrast pri Vinici	●				●
Hrib	●	●			
Jankoviči	●		●		●
Jelševnik	●	●			
Jerneja vas	●				●
Kanižarica					●
Knežina	●		●		
Kot ob Kolpi		●			
Kot pri Damlju	●	●			
Kovačji Grad	●				
Kovača vas		●			
Kvasica	●				●
Lokve	●				●
Mala Lahinja	●		●		
Mala Sela	●		●		
Mali Nerajec	●		●		
Marindol	●		●	●	
Mavrlen	●	●			●
Mihelja vas	●	●			●

Tip naselja	s kontinuiteto				brez kontinuitete
Domačija	Vrhhlevna/vrhkletna, vzporedna, gručasta		Vrhhlevna/vrhkletna, vzporedna	Štiristranična	Mešana tipologija gradnje
Tipologija / Naselje	Belokranjska tipologija	Kočevarska tipologija	Belokranjski dvor	Uskoški dvor	
Miklarji		●			
Miliči	●			●	
Močile		●			
Naklo	●	●			●
Nova Lipa	●		●		●
Obrh pri Dragatušu	●				●
Ogulin	●				●
Otovec	●	●			
Paunoviči	●			●	
Pavičiči	●				●
Perudina	●		●		
Petrova vas	●	●			●
Pobrežje	●			●	
Podklanec	●		●	●	
Podlog	●				
Prelesje		●			
Preloka	●			●	
Pribinci	●				●
Purga	●		●	●	
Pusti Gradec	●		●		
Rim	●			●	●
Rodine	●	●			●
Rožanec	●	●			
Rožič Vrh	●	●			●
Ručetna vas	●	●			●
Sečje selo	●				●
Sela pri Dragatušu	●		●		●
Sela pri Otovcu	●	●			●
Selce pri Špeharjih	●	●			
Sinji Vrh	●	●			
Sodevci		●			
Srednji Radenci		●			
Stara Lipa	●		●		●
Stari trg ob Kolpi		●			
Stražnji Vrh	●	●			●
Svibnik					●
Šipek	●		●		
Špeharji	●	●			
Talčji Vrh	●	●			
Tanča Gora	●	●			●
Tribuče	●				●
Tušev Dol	●	●			●
Učakovci	●				●

Tip naselja	s kontinuiteto				brez kontinuitete
Domačija	Vrhhlevna/vrhkletna, vzporedna, gručasta		Vrhhlevna/vrhkletna, vzporedna	Štiristranična	Mešana tipologija gradnje
Tipologija Naselje	Belokranjska tipologija	Kočevarska tipologija	Belokranjski dvor	Uskoški dvor	
Velika Lahinja	●				●
Velika Sela	●			●	
Veliki Nerajec	●		●		
Vinica	●				●
Vojna vas					●
Vranoviči	●				●
Vrhovci	●		●	●	
Vukovci	●				
Zagozdac		●			
Zajčji Vrh	●				●
Zapudje	●	●	●		
Zastava	●				●
Zilje	●			●	
Zorenci	●				
Žuniči	●			●	

(8) PIP v primeru oblikovanja uskoškega dvora (posebnosti):

- Dvor kot celota

posebnost	majhna »utrdba« - z vseh strani zaprto dvorišče z dvokrilnimi lesenimi vrati, zunanje odprtine so le na stanovanjski hiši, ostalo line za zračenje
tlorisna zasnova	poljuben štirikotnik, razmerje stranic: od 1 : 1 do 1 : 1,5
dvorišče	nepozidano – tlakovano ali zatravljeno, površine do 70 m2
višinski gabariti / naklon	K+P v primeru nagnjenega terena, samo P na ravnem terenu / od 40° do 48°
vrsta kritine / napušči	opečni zareznik, lahko slama / minimalni, za širino dveh strešnikov
dimnik / frčade	opečni s strešico / frčade niso dopustne
pomožni objekti	niso dopustni – vse funkcije domačije se uredijo znotraj dvora

- Vezni objekt

tlorisna zasnova	podolgovata, razmerje stranic: od 1 : 2,5 do 1 : 3
širina / dolžina / višina	do 3,00 m / 9,00 m / K+M
konstrukcija	v celoti lesena ali K zidana, M lesena
streha /sleme	simetrična ali asimetrična dvokapnica, prisekana na kozla / sleme po dolžini objekta, višina kapne lege na dvoriščni strani je lahko do 2,00 m, izdelano kot gank
fasada:	
- zatrepi	široke vertikalne deske
- barve, materiali	nebarvan les smreke ali kostanja, grobi apneni omet, odtenki naravnih barv
- dekoracija, členitev	lahko dekoracija ograje ganka
- vhodna vrata	enostavno oblikovano

- Vhod

širina / dolžina / višina	do 0,50 m / odvisno od zasnove dvora / do 3,00 m
konstrukcija	zidana z velikimi lesenimi dvojnimi vrati
streha / fasada	simetrična dvokapnica / omet, les, odtenki naravnih barv

(9) PIP v primeru oblikovanja Belokranjskega dvora (posebnosti):

- Dvor kot celota

tlorisna zasnova	oblika črke U, lahko tudi L, razmerje stranic: od 1 : 1 do 1 : 1,5
dvorišče	nepozidano – tlakovano ali zatravljeno, površine do 70 m2
višinski gabariti	odvisno od terena: K+P ali samo P
vrsta kritine / naklon	opečni zareznik, lahko slama / naklona od 40° do 48°
napušči	minimalni, za širino dveh strešnikov
dimnik / frčade	opečni s strešico / frčade niso dopustne
pomožni objekti	dopustna je postavitev na zadnjo stran domačije

- Dvoriščni vhod

širina / dolžina	do 0,50 m / odvisno od zasnove dvora
višinski gabariti	do 3,00 m
konstrukcija	zidana z velikimi lesenimi dvojnimi vrati
streha / fasada	simetrična dvokapnica / apneni omet, les, odtenki naravnih barv

(10) PIP za oblikovanje stanovanjskih in gospodarskih objektov za Belokranjski tip, Uskoški dvor, Belokranjski dvor ter Kočevarski tip:

- Stanovanjski objekti

	Belokranjski tip ter v okviru domačije, Uskoškega dvora ali Belokranjskega dvora	**Kočevarski tip**
tlorisna zasnova	podolgovata, razmerje stranic od 1 : 1,5 do 1 : 2,5	podolgovata, razmerje stranic od 1 : 1,4 do 1 : 2
širina / dolžina	od 6,00 –8.00 m / od 12,00 do 15,00 m	od 6,50 do 9,5 m / od 12,00 do 15 m
višinski gabariti	K + P+M, P+M, v primeru dvora K+P+M le na nagnjenem terenu.	K + P + M, P + M
streha / frčade	simetrična dvokapnica tudi nad gankom/ niso dopustne	simetrična dvokapnica tudi nad gankom / niso dopustne
naklon / čopi	od 40° do 48° / če so na območju običajni	od 40° do 50° / če so na območju običajni
vrsta kritine	betonski nebarvani ali opečni zareznik, slama	betonski nebarvani ali opečni zareznik, lesene skodle
kolenčni zid	dopusten je le v primeru, ko je kap strehe v enaki višini zgornjega dela talne konstrukcije podstrešne etaže	dopusten je le v primeru, ko je kap strehe v enaki višini zgornjega dela talne konstrukcije podstrešne etaže
napušč	na čelni fasadi do 40 cm, daljši nad gankom in vhodom, na zadnji strani največ 40 cm	na čelni fasadi do 40 cm, daljši nad gankom in vhodom, na zadnji strani največ 40 cm
gank	na vzdolžni stran; na čelni strani lahko v primeru pritličnega objekta, pri pritličnem objektu ni obvezen	gank ni obvezen, lahko pa je na vzdolžni strani
fasada:		
- osna zasnova:	- streha simetrična na objekt in gank; - odprtine kleti in pritličja simetrične na objekt, - odprtine na trikotnem zatrepu simetrične na sleme	- streha simetrična na objekt in gank; - odprtine razen na čelnem zatrepu niso nujno simetrično razporejene
- zatrepi	široke vertikalne deske s pokrivnimi ozkimi letvicami, lahko omet	omet ali široke vertikalno postavljene deske

	Belokranjski tip ter v okviru domačije, Uskoškega dvora ali Belokranjskega dvora	**Kočevarski tip**
- podstavki	kletni del ometan v grobem ali zaglajenem ometu; obloge s kamnom niso dopustne	kletni del ometan v grobem ali zaglajenem ometu; obloge s kamnom niso dopustne
- barve	odtenki naravnih barv, nebarvan les	odtenki naravnih barv, nebarvan les
- materiali	les, opeka, kamen, omet, vidni beton,	les, opeka, kamen, omet, vidni beton,
- členitev, obrobe	lahko okenske obrobe v ometu oz. les na leseni fasadi	lahko okenske obrobe v ometu oz. les na leseni fasadi, lahko členitev fasade v ometu
- dekoracija	na veter letvi in deskah zatrepa ter pokrivnih letvic; zračne odprtine na zatrepu (krogi, križi, kelihi, rombi); na ograji ganka; izrezljana vhodna vrata	ni običajna
okna:		
- razporeditev	dve okni na čelni fasadi	dva ali tri okna na čelni fasadi v pritličju, v kleti majhne odprtine
- razmerje velikosti	3 : 2	3 : 2
- oblika	manjša stoječa pravokotna okna; dopustne tudi večje zastekljene površine, v primeru Uskoškega dvora le na dvoriščno stran, in strešna okna v ravnini strehe	manjša stoječa pravokotna okna; dopustne tudi večje zastekljene površine in strešna okna v ravnini strehe
vrata	lesena dvokrilna	lesena enokrilna
prizidki/izzidki	niso dopustni, tudi ne kot vetrolovi; izjemoma se po vzoru nekdanjih sanitarij zapre končni del ganka v leseni oblogi, dolžina zaprtega dela ne sme presegati ene petine dolžine ganka	niso dopustni, tudi ne kot vetrolovi; se po vzoru nekdanjih sanitarij zapre končni del ganka v leseni oblogi, dolžina zaprtega dela ne sme presegati ene petine dolžine ganka
ograje	konstrukcija ganka je oprta v ostrešje; ograja: široke vertikalne deske, lahko z ornamenti v obliki src, rombov, kelihov	konstrukcija ganka je oprta v ostrešje; ograja: široke vertikalne deske, ornamenti niso običajni

- Gospodarski objekti

	Belokranjski tip	**Kočevarski tip**	**v okviru domačije Uskoškega dvora ali Belokranjskega dvora**
tlorisna zasnova	podolgovata	podolgovata	podolgovata
širina	od 5,00 do 10,00	od 5,00 do 10,00	do 6,00 m
dolžina	od 10,00 do 15,00	od 10,00 do 15,00	do 15,00 m
razmerje stranic	od 1 : 1,5 do 1 : 2	od 1 : 1,4 do 1 : 2	od 1 : 1,5 do 1 : 2,5
višinski gabariti / naklon	v primeru delno vkopane kleti K+P, P / od 40° do 48°	v primeru s treh strani vkopane kleti K+P, P / od 40° do 50°	V primeru višinskih razlik reliefa K+P, P, P+M / od 40° do 48°
streha, sleme	simetrična dvokapnica, asimetrična (na kozla) v primeru P+M	simetrična dvokapnica	simetrična dvokapnica v primeru K+P in P, asimetrična (na kozla) v primeru P+M
čopi	če so na območju običajni	če so na območju običajni	če so na območju običajni
vrsta kritine	betonski nebarvani zareznik, opečni zareznik,	betonski nebarvani zareznik, opečni zareznik, lesene	betonski nebarvani zareznik, opečni zareznik, slama

	Belokranjski tip	**Kočevarski tip**	**v okviru domačije Uskoškega dvora ali Belokranjskega dvora**
	slama	skodle	
kolenčni zid	ni; v primeru strehe na kozla do 2,00 m, na vzdolžni vhodni strani je lahko skrit pod napuščem	ni; na vzdolžni vhodni strani je lahko skrit pod napuščem	ni; v primeru strehe na kozla do 2,00 m, na vzdolžni vhodni strani je lahko skrit pod napuščem
napušč	minimalen, na vzdolžni vhodni strani je lahko daljši	minimalen, na vzdolžni vhodni strani je lahko daljši	minimalen, na vzdolžni vhodni strani je lahko daljši
frčade	ena manjša na »firtoh« na podstrešju hleva	ni	ni
konstrukcija	- v primeru hleva zidana - v primeru skednja v celoti lesena po zgledu tradicionalnih: vhodni del po sistemu vstavljanja plohov v utore stebrov in zavetrovanja z vidnimi diagonalami, zadnji del obit z vertikalnimi širokimi deskami	- v primeru hleva zidana - v primeru skednja v celoti lesena ali delno zidana v delu za hlev; skedenj – vogali zidani, polnilo vertikalne široke deske ali v celoti lesen	- v primeru hleva zidana - v primeru skednja v celoti lesena po zgledu tradicionalnih: vhodni del po sistemu vstavljanja plohov v utore stebrov in zavetrovanja z vidnimi diagonalami, zadnji del obit z vertikalnimi širokimi deskami
fasada			
- zatrepi	široke vertikalne deske, lahko s pokrivnimi letvicami	široke vertikalne deske	široke vertikalne deske, lahko s pokrivnimi letvicami
- barve	nebarvan les: smreka, kostanj, grobi apneni omet ali v barvi apna v primeru hleva in drugih zidanih objektov, odtenki naravnih barv	nebarvan les: smreka, kostanj, grobi omet v primeru hleva, odtenki naravnih barv	nebarvan les: smreka, kostanj, grobi omet v primeru hleva, odtenki naravnih barv
- dekoracija	poudarek na diagonalnem zavetrovanju, zračne odprtine na zatrepih, enostavno okrasje na vhodnem zatrepu; na hlevih ni dekoracije	ni dekoracije	poudarek na diagonalnem zavetrovanju, zračne odprtine na zatrepih, enostavno okrasje na vhodnem zatrepu; na hlevih ni dekoracije
- materiali	les, opeka, avtohtoni kamen, omet, vidni beton,	les, opeka, avtohtoni kamen, omet, vidni beton,	les, opeka, avtohtoni kamen, omet, vidni beton,
okna	line za zračenje; hlevi: manjša pravokotna ležeča okna	manjša, pravokotno ležeča okna na hlevu, line za zračenje v kleti	line za zračenje; hlevi: manjša pravokotna ležeča okna
vrata	velika lesena dvokrilna vrata, enostavno oblikovana	lesena, enostavno oblikovana; vrata v klet lahko kamniti lok	velika lesena dvokrilna vrata, enostavno oblikovana
prizidki/izzidki	niso dopustni	niso dopustni	niso dopustni

103. člen
(sanacije suburbanih objektov v naseljih s kontinuiteto)

(1) Sanacije suburbanih stanovanjskih, gospodarskih, pomožnih objektov ter drugih objektov za dejavnosti na območjih tradicionalne tipologije gradnje se izvajajo v primeru rekonstrukcij, dozidav,

nadzidav, vzdrževalnih del ali tehnološke izboljšave obstoječih objektov z namenom, da se zagotovi izboljšanje celostne podobe naselij, delov naselij ali stavb v smislu vzpostavitve ali sanacije njihove identitetne podobe.

(2) Sanacije urbanističnih elementov se izvajajo ob smiselnem upoštevanju določil 100. člena tega odloka, in sicer:

- **tlorisno razmerje:** dopustna je dozidava k osnovnemu objektu, tako se objekt podaljša v smeri slemena in se razmerja stranic objekta, glede na določila odloka približajo ali poenotijo; dopustno je tudi drugačno tlorisno razmerje, če je objekt nekoliko predolg, vendar sprejemljiv glede na proporce samega objekta;
- **volumensko razmerje:** dopustno je zniževanje ali odstranitev, celotne etaže ali kolenčnih zidov,
- **naklon strehe** se izvede tako, da se povečata naklon in višina strešin, tako se popravi razmerje med višino strešine in višino objekta od tal do kapne lege, pri čemer se dolžina tlorisne projekcije napušča ne sme presegati dolžine 1,0 m,
- **položaj objekta glede na sosednji objekt in naselje** sledi logiki prostora in načinu organizacije domačij,
- **položaj pomožnih objektov pri stanovanjskih stavbah:** garaže, pergole, nadstreški in podobni objekti se postavijo ob objektu na način, da optično znižajo previsoke stavbe in se izvedejo z ravno streho, samostoječi pomožni objekti pa se oblikujejo s simetrično dvokapno streho, katere naklon je skladen z določili 102. člena. Položaj objektov sledi logiki prostora in načinu organizacije domačij. Dopustna je izvedba zunanjih stopnišč v obliki ganka, vendar ne v etažo nad pritličjem.

(3) Sanacije arhitekturnih elementov ob smiselnem upoštevanju določil 100. člena tega odloka in načelom identitetnega oblikovanja objektov oz. uporabe materialov, in sicer:

- **kritina**: nebarvani opečni ali betonski zareznik, bleščeče glazure niso dopustne,
- **frčade** niso dopustne, osvetlitev mansarde se lahko izvede s strešnimi okni v ravnini strehe oz. čelnimi zasteklitvami;
- **oblikovanje fasad** se izvede tako, da nova podoba odraža identiteto območja v katerega je umeščena, torej povzema lastnosti oblikovanja in/ali materiale identitetnih stavb in jih interpretira na sodoben način, lahko s sodobnimi materiali v kolikor se doseže učinek poenotenega prostora,
- barve fasad: so umazano bele, svetlo sive ali peščene, les je nebarvan, fasadni podstavek (cokl), zatrepi in poudarki na fasadi so v temnejših tonih, lahko istih tonih osnovne barve fasade. Obdelava kletnega dela objekta (cokl) se izvede v grobi teksturi in/ali s temnejšo barvo kot fasada višjih etaž objekta. Fasadna zatrepa se lahko izvedeta v lesu, barvi bodisi na celotnem delu fasade nad zadnjo ploščo ali samo nad ležiščem kapne lege.
- **uporaba materialov** se podredi kakovosti obstoječe grajene strukture naselja, pri popolnoma sodobnih pristopih sanacije se dopusti uporaba sodobnih materialov, v kolikor se s celotnim posegom doseže učinek nadgradnje obstoječega prostora v smislu kakovosti.

(4) Sanacije s krajinskimi elementi:

- **Sanacije robov naselij:** ob sanaciji suburbanih objektov se v projektni dokumentaciji preveri učinke sanacije na celotno naselje tako, da se prikaže sanirane značilne poglede na naselje, robove naselja in učinke sanacije obravnavanega objekta.
- **Zunanje ureditve:** za optično zmanjševanje višine objekta se izvedejo nasutja oz. regulacija višinskih kot terena. V okviru vrtov oziroma zunanjih ureditev se tik ob objektu ali na drugih ustreznih lokacijah zasadi vegetacija, s katero se zakrijejo moteči deli stavb v pogledih s frekventnih točk in značilnih pogledov na naselje.

(5) Za sanacije suburbanih objektov na preostalih območjih se smiselno uporabljajo določila tega člena odloka glede sanacije suburbanih objektov na območjih TTO, z izjemo prepovedi frčad.

(6) Določila tega člena ne veljajo za novogradnje objektov.

104. člen
(podrobnejši PIP za območja stanovanj)

(1) Podrobnejši PIP za urbano stanovanjsko pozidavo raznolike tipologije (SSo):

SSo – urbana stanovanjska pozidava raznolike tipologije
Merila in pogoji: Pri načrtovanju v okviru OPPN na teh območjih se smiselno upoštevajo PIP za SSs in/ali

SSv in/ali SSn. Določitev, katere od teh treh PNR se uveljavi v konkretni EUP in kakšno naj bo površinsko razmerje znotraj EUP med njimi, je predpisana s posebnimi PIP za posamezno EUP. Če to razmerje v EUP ni določeno, se vsako od predpisanih PNR načrtuje v deležu vsaj 20 % celotne EUP.

(2) Podrobnejši PIP za urbano prostostoječo stanovanjsko pozidavo (SSs):

SSs - urbana prostostoječa stanovanjska pozidava		
1 Območje namenske rabe: **S - OBMOČJA STANOVANJ** namenjena bivanju in spremljajočim dejavnostim.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: **SS - stanovanjske površine** namenjene bivanju brez dejavnosti ali s spremljajočimi dejavnostmi, tudi za občasno ali stalno bivanje ostarelih, otrok, študentov in drugih socialnih skupin.		
3 Tipologija zazidave: SSs - urbana prostostoječa stanovanjska pozidava stanovanjska prostostoječa hiša		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: od 0,15 do največ 0,50	FI: od 0,30 do največ 0,70
5 Dopustne dejavnosti: Poleg bivanja so dopustne tudi poslovne dejavnosti, trgovina ter storitvene dejavnosti, razen vzdrževanja in popravila motornih vozil in preostale dejavnosti (površina prostorov za dejavnost do 60 m^2), ki ne generirajo tovornega niti večjega osebnega prometa, če so izpolnjeni naslednji pogoji: - dovolj velika gradbena parcela, ki zagotavlja potrebne površine za normalno funkcioniranje objekta vključno z zadostnimi parkirnimi površinami (vendar ne več kot 8 parkirnih mest) za potrebe objekta - stanovalcev, zaposlenih in obiskovalcev; - neposredna navezanost na prometno infrastrukturo; - brez bistveno povečanih negativnih vplivov na bivanje in bivalno okolje (povečana stopnja hrupa in drugih emisij) glede na obstoječe obremenitve; - urbanistična oz. prostorska in okoljska utemeljitev v projektni dokumentaciji, ki je obvezna za vse dejavnosti razen bivanja; - dejavnosti so dopustne v pritličju objektov. Izjemoma so ob isti omejitvi skupne površine za dejavnosti te dopustne tudi v drugih etažah, če gre za dejavnosti, kot so pisarne, osebne storitve, ambulanta, trgovina na drobno, izobraževanje, varstvo otrok, varstveni center, nastanitve za potrebe turizma in podobno. V stanovanjskih stavbah se dopusti še urejanje turističnih nastanitvenih prostorov. Dopustne so obstoječe gostinske dejavnosti, novih se ne dovoli.		
6 Dopustni objekti: stanovanjske stavbe, nestanovanjske stavbe, gradbeno inženirski objekti ter otroška in druga javna igrišča, večnamenska igrišča za športe na prostem, trgi, zelenice.		
7 Dopustne gradnje: gradnje novih objektov, dozidave in nadzidave, rekonstrukcije, vzdrževanje objektov. Odstranitve objektov in delov objektov, če se s tem ne poruši stavbni red, če je odstranitev potrebna zaradi gradnje GJI oz. urejanja javnih površin in če je predvidena rekultivacija ali če je predvidena nadomestna gradnja oz. gradnja novega objekta na mestu odstranjenega objekta.		
8 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje: **Lokacija:** - vzporedno ali pravokotno na gradbeno linijo. Če ta ni določena v kartografskem delu, se povzame iz stanja na terenu. Glavno fasado se postavi ob javni prostor naselja. **Gabariti**: - tlorisni gabariti: v osnovi podolgovat tloris, razlika med osnovnima stranicama je od 1:1,2 do 1:2, najkrajša stranica meri do 9,5 m, najdaljša stranica pa do 16,0 m, - dopustno je dodajanje in odvzemanje volumnov osnovnega podolgovatega tlorisa (L ipd. oblike), pri čemer višina dodanega dela ne sme presegati slemena osnovnega objekta in njegova površina ne sme presegati 50 % tlorisne površine osnovnega objekta; stolpiči, zaobljeni ali večkotni izzidki niso dopustni. - višinski gabarit: največ P+1kolenčni zid objekta z dvokapno streho je visok največ 1,00 m, . **Streha:** - dopustne so simetrične dvokapne strehe, smer slemena je vzporedna z daljšo stranico objekta; - naklon streh je od 35 do 45 stopinj. Dopustne so tudi ravne in enokapne strehe z naklonom največ 20 stopinj. Dovoljeno je kombiniranje dvokapnih streh z ravnimi ali enokapnimi strehami v primeru pokritih teras, vetrolovov, zimskih vrtov ipd.;		

- dopustna so strešna okna;
- čopi niso dopustni;
- dopustne so frčade na strehah z nakloni od 30 stopinj dalje. Odprtine in strehe vseh frčad na eni strehi se oblikujejo enako;
- dopustno je odvzemanje dela volumna strehe (npr. zaradi osvetljevanja prostorov v mansardi) v velikosti največ ene tretjine strešine;
- dopustni so podaljški strešine, s katerimi se zagotovi streha nad izzidkom ali prizidkom, katerih širina ne presega tretjine krajše stranice osnovnega objekta, dolžina podaljšane strešine pa ne sme presegati tretjine dolžine strešine osnovnega objekta;
- kritina je opečne barve, glede na prevladujoč tip kritine v naselju je lahko tudi v sivi in temnosivi barvi.

Fasade:
- oblikovanje in horizontalna ter vertikalna členitev fasad, strukturiranje in postavitev fasadnih odprtin in oblikovanje drugih fasadnih elementov se uskladijo s kakovostnimi oz. prevladujočimi obstoječimi objekti. Pri izvedbi prizidkov se zagotovi skladnost celotne podobe objekta;
- dopustni so sodobni oblikovni pristopi (enostavnejše členitve fasad, uporaba lesa, kovine, stekla in drugih sodobnih materialov), posebej v kombinaciji z ravnimi ali enokapnimi strehami;
- pri lesenih fasadah se uporablja rezan les, polkrožna bruna niso dopustna.

9 Druga merila in pogoji: oblikovanje pomožnih objektov se prilagodi oblikovanju osnovnih objektov in določilom členov 69 do 73, ki določajo pogoje za pomožne objekte. Na območjih, kjer gre za bližino ali vidni stik z območji TTO, se oblikovanje pomožnih objektov smiselno uskladi z določili 100. člena, ki določa oblikovanje posameznih tipologij gospodarskih objektov.

(3) Podrobnejši PIP za urbano strnjeno stanovanjsko pozidavo (SSn):

SSn - urbana strnjena stanovanjska pozidava		
1 Območje namenske rabe: **S - OBMOČJA STANOVANJ**, ki so namenjena bivanju in spremljajočim dejavnostim.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: **SS - stanovanjske površine**, ki so namenjene bivanju brez dejavnosti ali s spremljajočimi dejavnostmi, tudi za občasno ali stalno bivanje ostarelih, otrok, študentov in drugih socialnih skupin.		
3 Tipologija zazidave: SSn - urbana strnjena stanovanjska pozidava: hiše v nizu, vrstne hiše		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: od 0,25 do največ 0, 50	FI: od 0,50 do največ 1,00
5 Dopustne dejavnosti: kot pri SSs, z izjemo dopustne površine prostorov za dejavnost, ki pri SSn znaša do 30 m^2		
6 Dopustni objekti: kot pri SSs		
7 Dopustne gradnje: gradnje novih objektov, dozidave in nadzidave, rekonstrukcije, vzdrževanje objektov. Odstranitev objektov in delov objektov, če se s tem ne poruši stavbni red, če je odstranitev potrebna zaradi gradnje GJI oz. urejanja javnih površin ali če je predvidena nadomestna gradnja oz. gradnja novega objekta na mestu odstranjenega objekta. Drugi pogoji: - dozidave so dopustne na fasadi, ki je obrnjena na zasebni vrt, ki ne meji na javni prostor in ne presega gradbene linije, v primeru končnega objekta v nizu in ob upoštevanju DIP ter splošnih pogojev glede odmikov; - dozidave na fasadi, ki je obrnjena proti javnemu prostoru, so dopustne, če se skladnost uličnega fasadnega niza s tem ne poslabša in ne presega gradbene linije; - nadzidave so dopustne , če se uredijo po celotnem nizu, vrsti oz. so skladne z uličnim nizom; - z nadzidavami in prenovo se zagotovi ta skladnost oziroma medsebojna usklajenost posamičnih objektov v nizu.		
8 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje: obvezna je poenotenost osnovnih gabaritov, stavbnega pohištva, streh in fasad osnovnih in pomožnih objektov v nizih, dopusti se barvna raznovrstnost, ki je skladna z barvno študijo, ki je del projektne dokumentacije. **Gabariti**: - tlorisni gabariti: v osnovi podolgovat tloris, dopustno je dodajanje in odvzemanje volumnov na osnovni podolgovatega tlorisa glede na določila o dovoljenih dozidavah za SSn; - višinski gabarit: največ P+1.		

Strehe:
- naklon dvokapnih in enokapnih streh je od 35 do 45 stopinj; naklon enokapnih streh nad sodobno oblikovanimi objekti in nad pomožnimi objekti pa je nizek, do največ do 20 stopinj; dopustne so dvokapne, enokapne in/ali ravne strehe;
- dovoljeno je kombiniranje dvokapnih streh z ravnimi strehami, predvsem v primeru pokritih teras, vetrolovov, zimskih vrtov in drugih dozidav;
- dopustni so strešna okna, enokapne frčade, lahko pa tudi dvokapne frčade z enakim naklonom kot osnovna streha, ob pogoju, da osnovna streha ostaja enaka drugim v nizu, in da so vse frčade v nizu poenoteno oblikovane. Frčade so dopustne na strmih strehah, ki imajo naklon več kot 30 stopinj;
- kritina celotnega niza je enotna opečne barve, dopustna je tudi siva, temno siva in temno rjava barva, usklajena s kakovostnimi oziroma prevladujočimi objekti v območju.

Fasade:
- oblikovanje in horizontalna ter vertikalna členitev fasad ter strukturiranje fasadnih odprtin in drugih fasadnih elementov naj bodo enostavni. S prizidki se zagotovi skladnost celotne podobe objekta in niza;
- dopusti in spodbuja se uvajanje sodobnih oblikovnih pristopov (enostavnejše členitve fasad, uporaba lesa, kovine, stekla in drugih sodobnih materialov). Pri lesenih fasadah se uporablja rezan les, polkrožna bruna niso dopustna.

(4) Podrobnejši PIP za urbano večstanovanjsko pozidavo (SSv):

<table>
<tr><td colspan="3">SSv - urbana večstanovanjska pozidava</td></tr>
<tr><td colspan="3">1 Območje namenske rabe:
S - OBMOČJA STANOVANJ, ki so namenjena bivanju in spremljajočim dejavnostim.</td></tr>
<tr><td colspan="3">2 Območje podrobnejše namenske rabe:
SS - stanovanjske površine, ki so namenjene bivanju in spremljajočim dejavnostim, tudi za občasno ali stalno bivanje ostarelih, otrok, študentov in drugih socialnih skupin.</td></tr>
<tr><td colspan="3">3 Tipologija zazidave: SSv - urbana večstanovanjska pozidava
večstanovanjska prostostoječa hiša, vila blok, bloki, bloki v nizih, karejih ipd.</td></tr>
<tr><td rowspan="2">4 DIP na gradbeni parceli:</td><td>FZ: od 0,15 do največ 0,50</td><td rowspan="2">FI je lahko večji v primeru večjega števila podzemnih etaž , če ni drugih omejitev in če je v posebnih PIP za EUP določena višja etažnost</td></tr>
<tr><td>FI: od 0,40 do največ 2,00</td></tr>
<tr><td colspan="3">5 Dopustne dejavnosti: kot pri SSs, pri čemer se bivanje uredi v vseh etažah, dejavnosti, ki generirajo obiskovalce, pa le v pritličjih objektov. Dopusti se odstopanje: površina prostorov za dejavnost lahko znaša do 100 m^2, ob pogoju, da se za potrebe zaposlenih in obiskovalcev uredijo dodatna parkirišča na skupnih funkcionalnih površinah objekta ali v kletnih etažah.</td></tr>
<tr><td colspan="3">6 Dopustni objekti: kot pri SSs</td></tr>
<tr><td colspan="3">7 Dopustne gradnje: Gradnje novih objektov, dozidave in nadzidave, rekonstrukcije, vzdrževanje objektov. Odstranitev objektov in delov objektov, če se s tem ne poruši stavbni red, če je odstranitev potrebna zaradi GJI oz. urejanja javnih površin ali če je predvidena nadomestna gradnja oz. gradnja novega objekta na mestu odstranjenega objekta.</td></tr>
<tr><td colspan="3">8 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje:
Gabariti:
- tlorisni gabariti: večstanovanjska prostostoječa hiša, vila blok in blok. Dopusti se združevanje blokov v nize in kareje;
- višinski gabarit: do P+4, v odvisnosti višin sosednjih objektov.
Streha:
- dopustne so enokapne in/ali ravne strehe ter izjemoma dvo- in večkapne strehe, smer slemena je vzporedna z daljšo stranico objekta;
- naklon dvokapnih in enokapnih streh je do 40 stopinj (v odvisnosti od naklonov okoliških objektov). Naklon enokapnih streh nad sodobno oblikovanimi objekti in nad pomožnimi objekti je največ 20 stopinj;
- dopustno je kombiniranje dvokapnih ali enokapnih streh z ravnimi strehami, predvsem v primeru pokritih teras, vetrolovov, zimskih vrtov ipd., dopustni so strešna okna, strešne terase ipd.;
- dopustna je kritina v rdeči, sivi, temni sivi, opečni in temno rjavi barvi, usklajeno s kakovostnimi oziroma prevladujočimi objekti v območju.</td></tr>
</table>

Fasade: - oblikovanje in horizontalna ter vertikalna členitev fasad ter strukturiranje fasadnih odprtin in drugih fasadnih elementov naj bodo enostavni in skladni po celi fasadi, nizu; - zagotovi se sodobno oblikovanje fasad (enostavnejše členitve fasad, uporaba lesa, kovine, stekla in drugih sodobnih materialov, uporaba izrazitejših fasadnih barv kot poudarkov). Pri lesenih fasadah se uporablja rezan les, polkrožna bruna niso dopustna.
9 Druga merila in pogoji: Zagotavljajo se parkovne in športne površine, ki zavzemajo najmanj 20 % območja. Niso dopustne neorganizirane gradnje objektov in ureditev, ki zadovoljujejo le potrebe posameznih stanovalcev. V primeru zamenjave stavbnega pohištva, balkonskih ograj, montaže senčil ipd. so novi elementi enotni po celotnem stanovanjskem objektu. Zasteklitve ali zapiranja balkonov in lož, postavitve satelitskih anten, klima naprav itd. se izvedejo v skladu z idejnim načrtom, potrjenim s strani skupnosti lastnikov in avtorja projekta večstanovanjskega objekta. Dopustna je izvedba nadstreškov za avtomobile v nizu, kot en objekt. Konstrukcija nadstreškov je kovinska, streha ravna, brez maske, kritina transparentna ali barvna pločevina.

(5) Podrobnejši PIP za urbano večstanovanjsko pozidavo za posebne namene (SBv):

SBv - urbana večstanovanjska pozidava za posebne namene		
1 Območje namenske rabe: **S - OBMOČJA STANOVANJ**, ki so namenjena bivanju in spremljajočim dejavnostim.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: SB-stanovanjske površine za posebne namene, ki so namenjene za občasno ali stalno bivanje ostarelih, otrok, študentov in drugih socialnih skupin ter spremljajočim dejavnostim.		
3 Tipologija zazidave: SBv – urbana večstanovanjska pozidava za posebne namene tri in večstanovanjska prostostoječa hiša, vila blok, bloki, bloki v nizih, kareji		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: od 0,15 do največ 0,45 FI: od 0,40 do največ 1,50	FI je lahko večji v primeru večjega števila kletnih etaž, če ni drugih omejitev in če je v posebnih PIP za EUP določena višja etažnost
5 Dopustne dejavnosti: Poleg bivanja so dopustne spremljajoče dejavnosti in sicer zdravstvo in socialno varstvo, kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti, gostinstvo in turizem, ter druge dejavnosti, ob pogojih: - dovolj velika gradbena parcela, ki zagotavlja potrebne površine za normalno funkcioniranje dejavnosti vključno z zadostnimi parkirnimi površinami; - neposredna navezanost na prometno infrastrukturo; - da dejavnosti ne bodo bistveno povečale negativnih vplivov na bivanje in bivalno okolje (povečana stopnja hrupa in drugih emisij) glede na obstoječe obremenitve.		
6 Dopustni objekti: kot pri SSs		
7 Dopustne gradnje: kot pri SSv		
8 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje: kot pri SSv, poleg tega pa še: Zagotovi se usklajeno oblikovanje kompleksa, vendar naj imajo objekti specifičnih namembnosti in simbolnih pomenov (npr. kapela) lasten arhitekturni izraz.		
9 Druga merila in pogoji: kot pri SSv		

(6) Podrobnejši PIP za podeželska naselja s kmetijami in stanovanjskimi stavbami (SKs):

SKs - površine podeželskega naselja s kmetijami in stanovanjskimi stavbami
1 Območje namenske rabe: **S - OBMOČJA STANOVANJ**, ki so namenjena bivanju in spremljajočim dejavnostim.
2 Območje podrobnejše namenske rabe: SK - površine podeželskega naselja, ki so namenjene površinam kmetij z dopolnilnimi in drugimi dopustnimi dejavnostmi in bivanju.
3 Tipologija zazidave: SKs - površine podeželskega naselja, mešano kmetije in stanovanjske stavbe: stanovanjske stavbe, nestanovanjske stavbe, kmetijski objekti in spremljajoči objekti v okviru podeželskega naselja (npr. trgovina, gostilna, kapelica, vaški dom, gasilski dom, zbiralnica mleka, avtobusno postajališče z nadstreškom, urbana oprema, spominsko obeležje in drugo) in objekti, namenjeni dopolnilnim dejavnostim

na kmetiji, vključno z zidanicami na vinogradniških območjih pod pogoji za Az.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,50	FI: največ 0,80

5 Dopustne dejavnosti: Poleg bivanja in kmetijstva so dopustne tudi dejavnosti: gostinstvo in turizem, turizem na kmetiji oz. na podeželju, manjša obrt oz. proizvodnja kot dopolnilna dejavnost na kmetiji, trgovina ter storitvene dejavnosti, skladiščenje glede na dopustne dejavnosti, poslovne dejavnosti in druge dejavnosti (površina prostorov za dejavnost do 120 m^2neto; za turizem na kmetiji in dopolnilne dejavnosti na kmetiji so površine lahko večje, kar se preveri in utemelji s strokovno prostorsko preveritvijo). Te dejavnosti so dopustne, če ne generirajo večjega tovornega niti večjega osebnega prometa in hrupa, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- dovolj velika gradbena parcela, ki zagotavlja potrebne površine za normalno funkcioniranje objekta vključno z zadostnimi parkirnimi površinami za potrebe objekta - stanovalcev, zaposlenih in obiskovalcev;
- neposredna navezanost na prometno infrastrukturo;
- brez bistveno povečanih negativnih vplivov na bivanje in bivalno okolje (povečana stopnja hrupa in drugih emisij) glede na obstoječe obremenitve;
- urbanistična oz. prostorska in okoljska utemeljitev, ki je obvezna za vse dejavnosti razen bivanja.

Dopustne so spremembe namembnosti obstoječih objektov pod pogojem, da je nova namembnost v skladu z namensko rabo območja.

6 Dopustni objekti: kot pri SSs in Az, če gre za zidanice

7 Dopustne gradnje: kot pri SSs

8 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje:

a) Stanovanjske stavbe

Lokacija:

- vzporedno ali pravokotno na gradbeno linijo. Če ta ni določena v kartografskem delu, se povzame iz stanja na terenu. Glavna fasada se postavi ob javni prostor naselja. V gručastih naseljih se stanovanjski objekt orientira z vhodno oz. glavno fasado v javni prostor oz na cesto.
- **Gabariti**: tlorisni gabariti: podolgovat tloris, razmerje med osnovnima stranicama je od 1:1,3 do 1:2,0, krajša stranica ne sme biti daljša od 9,5 m, najdalješa pa ne sme biti daljša od 16,00 m;
- dopustno je dodajanje in odvzemanje volumnov na osnovni tloris, razen v naseljih in na objektih tradicionalne tipologije gradnje, ki so določena s tem odlokom, pri čemer višina dodanega dela na sme presegati slemena osnovnega objekta in njegova površina ne sme presegati 50 % zazidane površine osnovnega objekta; stolpiči, zaobljeni ali večkotni izzidki niso dopustni
- višinski gabarit: največ P+1;
- kolenčni zid objekta z dvokapno streho je visok največ 1,00 m.

Streha:

- dopustne so simetrične dvokapne strehe, smer slemena je vzporedna z daljšo stranico objekta;
- osnovni volumen stavbe ima po celotni dolžini isto koto slemena;
- naklon streh je od 35 do 45 stopinj. Dopustno je kombiniranje dvokapnih streh z ravnimi ali enokapnimi strehami v primeru pokritih teras, vetrolovov, zimskih vrtov in drugih prostorov;
- na območjih in objektih, ki ne sodijo v območja TTO, so dopustni podaljški strešine, s katerimi se zagotovi streha nad vetrolovom, izzidkom, zimskim vrtom, manjšim prizidkom ipd., katerih globina ne presega krajše stranice osnovnega objekta, pri čemer pa dolžina podaljšane strešine ne sme presegati tretjine dolžine strešine osnovnega objekta;
- dopustni so strešna okna in čopi na strmih strehah na območjih, kjer so prevladujoči;
- frčade in čopi so dopustni na strehah, ki imajo naklon več kot 30 stopinj, naklon njihovih strešin je enak naklonu osnovne strehe. Odprtine in strehe vseh frčad na eni strehi se oblikujejo enako.
- kritina je opečne barve, glede na prevladujoč tip kritine v naselju je lahko tudi v sivi in temni sivi barvi.

Fasade:

- oblikovanje in horizontalna ter vertikalna členitev fasad, strukturiranje in postavitev fasadnih odprtin in oblikovanje drugih fasadnih elementov se uskladijo s kakovostnimi oz. prevladujočimi obstoječimi objekti. Pri izvedbi prizidkov se zagotovi skladnost celotne podobe objekta;
- na območjih urbane in suburbane tipologije gradnje oz. v naseljih brez kontinuitete so dopustni sodobni

oblikovni pristopi (enostavnejše členitve fasad, poleg ometov uporaba lesa, kovine, stekla in drugih sodobnih materialov), posebej v kombinaciji z ravnimi ali enokapnimi strehami;
- fasade so lahko delno ali v celoti lesene in delno obložene s kamnom. Pri lesenih fasadah se uporablja rezan les, polkrožna bruna niso dopustna.

b) Gospodarske stavbe:

Lokacija in gabariti:
- na uravnanem terenu se postavljajo vzporedno ali pravokotno na stanovanjski oz. osnovni objekt, na nagnjenih terenih pa lahko v gruči, oz. glede na značilno zasnovo naselja. pri čemer so možna odstopanja v primeru, da je zaradi nagiba terena ali lege GJI to nemogoče;
- položaj pomožnih objektov pri gospodarskih stavbah: nadstreški se postavijo ob objektu na način, da optično znižajo previsoke stavbe in se izvedejo z ravno streho, višina objektov je nižja od kapa. Lope se lahko postavijo na vizualno neizpostavljeni čelni strani z ravno ali enokapno streho, pri čemer je vrh slemena nižji od kapne lege osnovnega objekta,
- objekti na parceli se lahko sestavljajo v nize ali okoli dvorišč, če je taka postavitev značilna za naselje in če gre za vrstni tip organizacije dvorišča;
- tlorisni gabariti: v osnovi podolgovat tloris, razmerje med osnovnima stranicama je od 1:1,4 do 1:2, širine največ 12 m in dolžine največ 20 m;
- višinski gabarit: največ P+1, klet je dopustna, . Etažnost se določi s smiselnim upoštevanjem višine stanovanjskega objekta. Pri določanju višine stavb se poleg predpisanih dopustnih višin upošteva tudi vertikalni gabarit kakovostnega oz. prevladujočega tipa obstoječih objektov, da nove stavbe ne izstopajo iz silhuete naselja (da niso višje, lahko pa so nižje);
- kolenčni zid je visok največ 0,80 m;
- poleg upoštevanja zgornjih alinej morajo biti horizontalni in vertikalni gabariti objektov prilagojeni funkciji objekta in optimalni izrabi prostora v povezavi s prostorskimi karakteristikami lokacije. Določitev vertikalnih gabaritov objektov pomeni tudi smiselno izbiro višine, ki omogoča določeno vizualno zaključenost območja.

Streha:
- dopustne so simetrične dvokapne strehe z naklonom od 35 do 45 stopinj, glede na stanovanjski objekt oz. tradicionalno tipologijo; pri gospodarskih objektih večjih dimenzij so izven območij tradicionalne tipologije gradnje dopustni tudi nakloni dvokapnih streh, ki so manjši od naklonov streh stanovanjskih stavb, vendar ne smejo biti nižji od 25 stopinj;
- smer slemena je vzporedna z daljšo stranico objekta;
- čopi so dopustni, kjer so avtohtoni oz. prevladujoči; naklon njihovih strešin je enak naklonu osnovne strehe:
- na strešinah, ki imajo naklon več kot 30 stopinj, so dopustne ožje enokapne frčade za vnašanje sena;
- kritina je enaka kritini na celotnem gospodarstvu oz. usklajena z določili tega odloka;

Fasade:
- oblikovanje in horizontalna ter vertikalna členitev fasad, strukturiranje in postavitev fasadnih odprtin in oblikovanje drugih fasadnih elementov se uskladijo s tradicionalnimi gospodarskimi objekti. S prizidki se zagotovi skladnost celotne podobe objekta;
- dopusti se tradicionalno oblikovanje in uporaba materialov;
- zatrepi gospodarskih objektov se obijejo s širokimi vertikalno postavljenimi deskami oz. obdelajo v temnejši fasadni barvi;
- pri lesenih fasadah se uporablja rezan les; polkrožna bruna niso dopustna.

c) Druge stavbe:

Druge stavbe za dejavnosti (razen rastlinjakov, zimskih vrtov ipd.) so po vertikalnih in horizontalnih gabaritih, oblikovanju streh in fasad usklajene s stanovanjskimi in gospodarskimi objekti. Za objekte večjih dimenzij se upoštevajo pogoji za gospodarske objekte, za objekte manjših dimenzij, ki so primerljive s stanovanjskimi, pa se upoštevajo pogoji za stanovanjske stavbe. Pri drugih objektih na gradbeni parceli (nadstreški, garaže, pergole, zimski vrtovi, ipd.), so dopustne ravne, enokapne ali dvokapne strehe nizkih naklonov do 6 stopinj. Za oblikovanje objektov za gostinstvo in turizem se uporabljajo pogoji za oblikovanje stanovanjskih ali gospodarskih objektov.

9. Druga merila in pogoji: Pri ugotavljanju izpolnjevanja pogojev iz členov 69 do 73 o pomožnih in začasnih objektih, se v zvezi z dovoljevanjem gradnje na kmetijskih zemljiščih v 40 m pasu od kmetije upošteva FZ med 0,35 in 0,50. Oblikovanje pomožnih objektov se prilagodi oblikovanju osnovnih objektov in določilom členov 69 do 73, ki določajo pogoje za pomožne objekte. Na območjih, kjer gre za bližino ali vidni stik z območji tradicionalne tipologije gradnje, se oblikovanje pomožnih objektov smiselno uskladi z določili 102. člena, ki določa oblikovanje posameznih tipologij gospodarskih objektov. Objekti večjih dimenzij, kot so npr. stolpasti silosi, se ne umeščajo na območja TTO, v preostalih naseljih se umestijo na čim manj izpostavljeno lokacijo oz. na način, da ne bodo porušili kakovostnih prostorskih razmerij. Pri urejanju in obratovanju objektov in naprav mlinov, žag in ribogojnic ter malih hidroelektrarn odvzem vode ne sme ogrožati kakovosti voda ter ekološko sprejemljivega pretoka. Če je to potrebno zaradi ohranitve življenjskih razmer v vodotoku, mora investitor zagotoviti ustrezen prehod za ribe. Spremembe mlinov in žag za potrebe turizma in za urejanje malih hidroelektrarn so dopustne pod pogojem, da objekti ohranijo bistvene morfološke značilnosti in kvalitete vodotokov in obvodnega prostora ter zagotavljajo ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov.

(7) Podrobnejši PIP za območja kmetij (SKk):

SKk - območja kmetij	
1 Območje namenske rabe: **S - OBMOČJA STANOVANJ**, ki so namenjena bivanju in spremljajočim dejavnostim.	
2 Območje podrobnejše namenske rabe: SK - površine podeželskega naselja, ki so namenjene površinam kmetij z dopolnilnimi dejavnostmi in bivanju, tudi območje kmetij izven naselij.	
3 Tipologija zazidave: SKk – območja kmetij: stanovanjska stavba v okviru kmetije, kmetijski objekti: hlevi, kašče, skednji, kozolci in objekti, namenjeni dopolnilnim dejavnostim na kmetiji ipd., vključno z zidanicami na vinogradniških območjih pod pogoji za Az.	
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,60 na območju kmetij, kjer je tako strnjena gradnja tradicionalna.
	FI: največ 1,0
5 Dopustne dejavnosti : kot pri SKs, pri čemer so trgovina, storitve, gostinstvo, poslovne in podobne dejavnosti omejene s površino prostorov do 80 m^2 (za turizem na kmetiji in dopolnilne dejavnosti so površine lahko večje).	
6 Dopustni objekti: kot pri SKs	
7 Dopustne gradnje: kot pri SSs	
8 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje: kot pri SKs, poleg tega še: - tlorisni gabariti gospodarskih objektov so: v osnovi podolgovat tloris, razmerje med osnovnima stranicama je od 1:1,4 do 1:2, največ dolžine 24 m; - izjemoma so dopustni objekti večjih tlorisnih in višinskih gabaritov, če je to nujno zaradi funkcioniranja kmetije, tehnoloških zahtev (npr. silosi, objekti za spravilo mehanizacije ali drugi objekti), kadar objekt ni na območju tradicionalne tipologije gradnje, ni vidno izpostavljen v značilnih vedutah na naselje ali pogledih v naselju in se ne povečajo vplivi na bivalno okolje ali jih je mogoče omiliti (predvsem sodobne tehnologije reje, pa tudi omilitve z vegetacijo, ograjami ipd.). Pri teh objektih so dopustni manjši nakloni streh, če se s tem zagotovi večja prostorska skladnost; vse to se dokaže s strokovno prostorsko preveritvijo v okviru priprave DGD; na robovih gradbenih parcel proti kmetijskim površinam se na vizualno izpostavljenih območjih zasadi avtohtono drevje in sadno drevje na visokih podlagah.	
9. Druga merila in pogoji: - kot pri SKs	

(8) Podrobnejši PIP za površine kmetijskih objektov (SKg):

SKg – površine kmetijskih objektov
1 Tipologija zazidave: kmetijski objekti (kozolci, seniki, čebelnjaki ipd.), dislocirani od kmetij
3 Dopustne dejavnosti: kmetijstvo - spravilo orodja, kmetijskih pridelkov ter čebelarstvo, bivanje ni

dopustno**.**
4 Dopustni objekti: nestanovanjske stavbe - kmetijske stavbe, od tega seniki, skednji, kozolci, čebelnjaki, koruznjaki in podobne stavbe za spravilo pridelka ter stavbe za shranjevanje kmetijskih strojev, orodja in mehanizacije (kolnice, lope in podobno), enostavni in nezahtevni objekti, ki so navedeni v preglednicah pomožnih objektov v prilogi tega odloka.
5 Dopustne gradnje: skladno s splošnimi PIP o vrstah dopustnih gradenj in drugih del.
6 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje: za oblikovanje objektov se smiselno upoštevajo podrobnejši PIP za površine kmetij (SKk) za kmetijske stavbe. Oblikovanje novih objektov mora biti usklajeno s kakovostnimi oz. avtohtonimi obstoječimi objekti (kozolci, čebelnjaki, seniki ipd.) po tlorisnih in višinskih gabaritih, oblikovanju streh in fasad ter uporabi materialov.
7 Druga merila in pogoji: niso dopustni večji gabariti od gabaritov, ki so značilni za avtohtone obstoječe objekte.

(9) Podrobnejši PIP za površine počitniških hiš (SP):

SP - površine počitniških hiš		
1 Območje namenske rabe: S - OBMOČJA STANOVANJ, ki so namenjena občasnemu bivanju.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: SP - površine počitniških hiš		
3 Tipologija zazidave: Enostanovanjske prostostoječe stavbe, tudi spremljajoči objekti v okviru počitniškega naselja.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,25	FI: največ 0,40
5 Dopustne dejavnosti: Občasno bivanje, ne dopusti se stalno bivanje.		
6 Dopustni objekti: počitniške hiše, gradbeno inženirski objekti.		
7 Dopustne gradnje: kot pri SSs		
8 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje: v naseljih s tradicionalno tipologijo objektov se objekte prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. **a) Počitniške stavbe:** **Gabariti**: - tlorisni gabariti: v osnovi podolgovat tloris (od 6,00 m do 8,00 m širine), razmerje med osnovnima stranicama je od 1:1,5 do 1:2,0, s tem, da meri najdaljša stranica največ 15,00 m; - višinski gabarit: P+M, klet je dopustna. Pri določanju višine stavb se poleg predpisanih dovoljenih višin upošteva tudi vertikalni gabarit kakovostnega oz. prevladujočega tipa obstoječih objektov, da nove stavbe ne izstopajo iz silhuete naselja (da niso višje) in da ustrezno izkoriščajo terenske danosti; - dodajanje volumnov osnovnemu objektu ni dopustno; - kolenčni zid je visok do 0,60 m. - **Streha:** kot pri SKs **Fasade:** - oblikovanje in horizontalna ter vertikalna členitev fasad, strukturiranje in postavitev fasadnih odprtin in oblikovanje drugih fasadnih elementov se uskladi z obstoječimi oz. tradicionalnimi objekti; - fasade so lahko horizontalno in vertikalno členjene, odprtine so pokončne oblike. Pri lesenih fasadah se uporablja rezan les, polkrožna bruna niso dopustna. **b) Druge stavbe:** Vsi drugi objekti na gradbeni parceli in pomožni objekti se uskladijo z osnovno stavbo glede gabaritov, streh in fasad, vendar so manjši in nižji od nje. Nadstreški so dopustni le v obliki pergole in kot nadstrešek nad vhodom v objekt.		

105. člen
(podrobnejši PIP za območja centralnih dejavnosti)

(1) Podrobnejši PIP za osrednja območja centralnih dejavnosti - jedro naselij (CU):

CU - osrednja območja centralnih dejavnosti - jedro naselij
1 Območje namenske rabe: C - OBMOČJA CENTRALNIH DEJAVNOSTI v jedrih naselij, ki so namenjena oskrbnim, storitvenim in družbenim dejavnostim ter bivanju.

2 Območje podrobnejše namenske rabe: CU Osrednja območja centralnih dejavnosti, kjer gre pretežno za prepletanje trgovskih, oskrbnih, storitvenih, upravnih, socialnih, zdravstvenih, vzgojnih, izobraževalnih, kulturnih, verskih in podobnih dejavnosti ter bivanje.

3 Tipologija zazidave
Objekti v nizu ali prostostoječe hiše in objekti srednje velikosti (predvsem javnega značaja).

4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,75, na območjih mestnega, vaških in trški jeder je dopustna tudi večja izraba	FI: največ 2,5, na območjih mestnega, vaških in trški jeder je dopustna tudi večja izraba

5 Dopustne dejavnosti: Poleg bivanja so dopustne dejavnosti: trgovina, storitvene dejavnosti, gostinstvo, turizem, poslovne dejavnosti, dejavnosti javne uprave, izobraževanje, zdravstvo, socialno varstvo, kulturne, razvedrilne, verske, rekreacijske, športne dejavnosti in druge podobne dejavnosti.
Pri starih stanovanjskih stavbah, ki so bile v celoti spremenjene v poslovno ali drugo namembnost, je ob prenovi obvezno vzpostaviti najmanj eno stanovanje, če to omogoča velikost objekta.
Sprememba obstoječe stanovanjske namembnosti več etažnih objektov je dopustna pod pogojem, da se v objektu ohranja vsaj eno stanovanje (ki naj ne bo v pritličju) in v skladu z dovoljenimi dejavnostmi v okviru določene PNR.
Dopustna je prenova podstrešij in mansard v stanovanjske namene.
V primerih, ko je v stavbi poslovna in stanovanjska raba, se stanovanjska raba vedno umešča v isto ali višjo etažo objekta kot poslovna dejavnost.

6 Dopustni objekti: kot pri SSs

7 Dopustne gradnje
Gradnje novih objektov, dozidave in nadzidave, rekonstrukcije, vzdrževanje objektov.
Odstranitev objektov in delov objektov, če se s tem ne poruši stavbni red, če je odstranitev potrebna zaradi gradnje GJI oz. urejanja javnih površin ali če je predvidena nadomestna gradnja oz. gradnja novega objekta na mestu odstranjenega objekta.

8 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje

8.1 Gabariti
- na tem območju ni dopustno posegati v prostor prek obstoječih horizontalnih in vertikalnih gabaritov. Pri določanju višine novega slemena se obvezno upošteva silhueto naselja, tako da novi objekti ne izstopajo iz celotne podobe jedra;
- pri določanju gradbene mase se upoštevajo mere in razmerja istih dejavnikov na tem območju ali v okviru stavbnega otoka;
- v celotnem območju urejanja ni dopustno postavljati novih dominant v prostoru.

8.2 Streha
- streha je v naklonu 38-49, kritina pa opečni zareznik ali bobrovec. Dopustna je bakrena ali druga ustrezna barvna pločevina za prekrivanje nizkih naklonov frčad ipd.;
- pri določanju naklona in kritine strehe ter smeri slemena se upoštevajo obstoječi kakovostni objekti na območju EUP;
- na posamičnih dominantnih objektih ali zaključenih celotah objektov (primer: cerkev, sodišče) je dopusten drugačen naklon strehe in kritina z bakreno ali drugo pločevino ustrezne barve.

8.3 Oblikovanje fasad, materiali
Pri obdelavi fasad historičnih objektov se uporablja izvorne materiale, pri eventualnih novih fasadah pa materiale, ki so skladni z okolico (po možnosti avtohtona gradiva: belokranjski kamen, apneni ometi).
Ohranja se obstoječe dekorativne elemente, če ti niso prisotni, se fasado ustrezno oblikuje v sodobnem duhu, v skladu z objekti znotraj EUP. Novi materiali (les, jeklo, steklo in umetni kamen) ne smejo predstavljati prevladujočega elementa na fasadi.
Fasade historičnih objektov se prenovijo v skladu s smernicami službe za varstvo kulturne dediščine in tako, da se ohranijo fasadna členitev, razmestitev in velikost odprtin ter barve in materiali.

9 Druga merila in pogoji: Za vse večje posege v območju jedra je treba pridobiti celovite strokovne rešitve v variantah oziroma z javnimi ali vabljenimi natečaji. Drugi pogoji:
- urbana oprema je predmet posebnega izbora na podlagi kataloga mestne opreme; pri postavitvi in oblikovanju se upoštevajo urbanistično arhitektonske in krajinske značilnosti prostora;
- namestitev zabojnikov za odpadke na za to označena mesta ne sme razvrednotiti spomeniško-varstvenih

in drugih kakovosti prostora;
- dopustni so reklamni izveski in zložljivi senčniki, oblikovani skladno s stavbo, na katero so nameščeni. Minimalna svetla višina do izveskov oz. senčnikov, ki segajo v ulični prostor je 2,50 m, širina pa ne sme presegati polovice širine pločnika;
- plakatiranje je dopustno na posebnih, za ta namen oblikovanih stebrih in panojih ter na posebej rezerviranih mestih.

(2) Podrobnejši PIP za območja centralnih dejavnosti (CD):

CD – druga območja centralnih dejavnosti		
1 Območje namenske rabe: C Območja centralnih dejavnosti, ki so namenjena oskrbnim, storitvenim in družbenim dejavnostim, manjši obrti ter bivanju.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: CD - **druga območja centralnih dejavnosti**, kjer prevladuje določena dejavnost, z manjšim deležem stanovanj.		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena in se smiselno prilagodi tipologiji objektov in odprtih površin v naselju		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,60	FI: največ 2,0
5 Dopustne dejavnosti: Poleg bivanja so dopustne tudi dejavnosti: trgovina ter storitvene dejavnosti, skladiščenje, manjša proizvodnja v okviru obrtnih dejavnosti, gostinstvo in turizem, poslovne dejavnosti, dejavnosti javne uprave, izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo, kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti ter druge podobne dejavnosti, ki nimajo škodljivih posledic na bivalno okolje.		
6 Dopustni objekti: nestanovanjske stavbe, v katerih so dopustni tudi stanovanjski deli, gradbeno inženirski objekti, bencinski servisi ter otroška in druga javna igrišča, večnamenska igrišča za športe na prostem, trgi, zelenice.		
7 Dopustne gradnje: Gradnje novih objektov, dozidave in nadzidave, rekonstrukcije, vzdrževanje in odstranitev objektov.		
8 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje: **Lokacija in gabariti**: - tlorisni gabariti: niso poenoteno predpisani, vendar pa se pri njihovem določanju še posebej upošteva splošna določila tega odloka glede velikosti in oblikovanja objektov in se s tlorisnimi in vertikalnimi gabariti prilagodi pogojem, ki veljajo za območja, na katere mejijo območja CD, posebej če mejijo na stanovanjska območja (glej relevantne preglednice SSs, SSn, SSv, SBv, SKs, SKk in SP); - v mestnem prostoru se dopusti združevanje objektov v nize, kareje; - pri umeščanju teh stavb v prostor se upošteva gradbene linije ob javnem mestnem prostoru, vertikalni gabarit kakovostnega oz. prevladujočega tipa obstoječih objektov, da nove stavbe ne izstopajo (navzgor ali navzdol) iz silhuete območja. To ne velja za stavbe, ki se gradijo kot izraziti prostorski poudarki oz. na območjih, za katere je s posebnimi PIP to posebej določeno. **Streha:** - dopustne so enokapne in ravne strehe ter dvokapne in večkapne strehe na objektih manjših tlorisnih in višinskih gabaritov; - dopustno je kombiniranje dvo- in večkapnih ter enokapnih streh z ravnimi strehami; - dopustni so strešna okna, strešne terase, frčade ipd. Frčade so dopustne na strmih strehah, ki imajo naklon več kot 30 stopinj; - dopustna je namestitev sončnih sprejemnikov tako, da ne segajo nad sleme strehe; - dopustna je kritina v sivi, temni sivi, opečni ali temno rjavi barvi, usklajeno s prevladujočo v območju. **Fasade:** - oblikovanje, horizontalna in vertikalna členitev fasad ter strukturiranje fasadnih odprtin in drugih fasadnih elementov naj bodo enostavni in poenoteni na celi fasadi, nizu, kareju oz. območju; - zagotovi se sodobno oblikovanje fasad (enostavnejše členitve fasad, uporaba lesa, kovine, stekla in drugih sodobnih materialov, uporaba izrazitejših fasadnih barv kot poudarkov ipd.); - glavni vhod v javno stavbo se, če stoji ob pomembnem mestnem prostoru, oblikuje na glavni fasadi. Tako fasado objekta se oblikuje mestotvorno.		
9 Druga merila in pogoji: Zagotavljajo se parkovne, športne ali druge zelene površine, ki zavzemajo najmanj 15 % območja.		

(3) Podrobnejši PIP za območja dejavnosti izobraževanja, vzgoje in športa ter zdravstva (CDi, CDz):

CDi – območja dejavnosti izobraževanja, vzgoje in športa. **CDz** – območja zdravstva		
1 Območje namenske rabe: kot pri CD		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: CDi – **dejavnosti izobraževanja, vzgoje in športa** **CDz – zdravstvo**		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,50	FI: največ 1,0
5 Dopustne dejavnosti: Izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo, kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti, poleg tega pa tudi kompatibilne spremljajoče dejavnost kot trgovina ter storitvene dejavnosti, gostinstvo in turizem, za potrebe osnovne dejavnosti vzgoje in izobraževanja ter bivanje v okviru obstoječih stanovanj.		
6 Dopustni objekti: nestanovanjske stavbe, gradbeno inženirski objekti ter otroška in druga javna igrišča, večnamenska igrišča za športe na prostem, trgi, zelenice.		
7 Dopustne gradnje: kot pri CD		
8 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje: kot pri CD, poleg tega pa velja še: - območja kompleksov se oblikujejo prepoznavno, kot posebni poudarki v prostoru in točke identifikacije; - za gradnjo novih objektov, večjih preureditev in dozidav je obvezna pridobitev rešitev z javnim urbanistično-arhitekturnim natečajem oz. pridobitev rešitev z izdelavo variantnih rešitev.		
9 Druga merila in pogoji: Zagotavlja se parkovne površine, ki zavzemajo najmanj 20 % območja.		

(4) Podrobnejši PIP za območja kulturnih dejavnosti, javne uprave ter za gasilski dom (CDk):

CDk – območja kulturnih dejavnosti, javne uprava in gasilskih domov		
1 Območje namenske rabe: kot pri CD		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: CDk – kulturna dejavnost, javna uprava, gasilski dom		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,50	FI: največ 1,50
5 Dopustne dejavnosti: Dejavnosti javne uprave, kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti, gostinstvo in turizem, trgovina ter storitvene dejavnosti in druge podobne dejavnosti ter bivanje v okviru obstoječih stanovanj.		
6 Dopustni objekti: kot pri CDi		
7 Dopustne gradnje: kot pri CD		
8 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje: kot pri CD, poleg tega pa še: - območja oziroma objekti za kulturo in upravo se oblikujejo prepoznavno; - za gradnjo novih objektov, večjih preureditev in dozidav je obvezna pridobitev rešitev z javnim urbanistično-arhitekturnim natečajem oz. pridobitev strokovne rešitve z izdelavo variantnih rešitev.		
9 Druga merila in pogoji: kot pri CDi.		

(5) Podrobnejši PIP za območja verskih objektov s pripadajočimi ureditvami (CDv):

CDv – območja verskih objektov s pripadajočimi ureditvami		
1 Območje namenske rabe: kot pri CD		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: CDv - verski objekti s pripadajočimi ureditvami		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,30	FI: največ 0,70
5 Dopustne dejavnosti: Dejavnosti verskih organizacij ter spremljajoče dejavnosti in bivanje.		
6 Dopustni objekti: kot pri CD		
7 Dopustne gradnje: kot pri CD		
8 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje: kot pri CD, poleg tega pa še: - za verske objekte smiselno veljajo določila za CDi, s posebnim poudarkom na pogojih v zvezi z varstvom kulturne dediščine; - za stanovanjske objekte veljajo določila SSs.		

9 Druga merila in pogoji: kot pri CDi, velja pa še: upoštevajo se predpisi o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja.

(6) Podrobnejši PIP za območja trgovskih, oskrbnih, poslovno-storitvenih, gostinskih dejavnosti in manjše obrti (CDo):

CDo – območja trgovskih, oskrbnih, poslovno-storitvenih, gostinskih dejavnosti in manjša obrt		
1 Območje namenske rabe: kot pri CD		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: CDo – trgovske, oskrbne, poslovno – storitvene, gostinske dejavnosti, manjša obrt		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,60	FI: največ 2,0
5 Dopustne dejavnosti: Trgovina ter storitvene dejavnosti, gostinstvo in turizem, poslovne dejavnosti, dejavnosti javne uprave, kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti, skladiščenje, manjša proizvodnja v okviru obrtnih dejavnosti ter druge dejavnosti in bivanje v okviru obstoječih stanovanj.		
6 Dopustni objekti: kot pri CD, z izjemo novih stanovanjskih (delov) stavb		
7 Dopustne gradnje: kot pri CD		
8 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje: na območju mesta Črnomelj kot pri CD, na območju preostalih naselij pa je obvezna uskladitev gabaritov z objekti na stičnih območjih.		
9 Druga merila in pogoji: kot pri CDi, velja pa še: dopustna je postavitev baznih postaj mobilne telefonije.		

106. člen
(podrobnejši PIP za območja proizvodnih dejavnosti)

(1) Podrobnejši PIP za območja za industrijo (IP):

IP - površine za industrijo		
1 Območje namenske rabe: I - območja proizvodnih dejavnosti, ki so pretežno namenjena industrijskim, proizvodnim in spremljajočim storitvenim ter servisnim dejavnostim.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: IP - površine za industrijo		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,70	FI: največ 1,50
5 Dopustne dejavnosti: Predelovalne (proizvodne in druge) dejavnosti, oskrba z energijo, trgovina ter storitvene dejavnosti, promet in skladiščenje, gostinstvo in turizem, poslovne dejavnosti, kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti ter druge dejavnosti.		
6 Dopustni objekti: nestanovanjski objekti, gradbeno inženirski objekti		
7 Dopustne gradnje: Gradnje novih objektov, dozidave in nadzidave, rekonstrukcije, vzdrževanje in odstranitev objektov.		

8 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje:
Lokacija in gabariti:
- poslovno upravne, administrativne, prodajne ipd. dejavnosti se organizirajo ob javnem prostoru in so vidno ter simbolno ločene od proizvodnega dela. Po merilu, gostoti, oblikovanju in rastru javnih komunikacij so usklajeni s preostalo pozidavo širšega prostora. Proizvodne in druge stavbe so v notranjosti kompleksov;
- tlorisni gabariti: niso predpisani oz. se upoštevajo določila za posamezno EUP;
- dopusti se združevanje objektov v nize, kareje;
- višinski gabariti: pri umeščanju objektov v prostor se upošteva vertikalni gabarit kakovostnega oz. prevladujočega tipa obstoječih objektov, nove stavbe ne smejo izstopati iz silhuete območja. To ne velja za stavbe, ki so zaradi funkcionalnih zahtev izrazito višje (tovarniški dimniki, silosi ipd.). Ti objekti se oblikujejo kot kakovostno in prepoznavno oblikovani prostorski poudarki oz. točke identifikacije;
- objekti v ozadju kompleksa so nižji od glavnih stavb (ob javnem prostoru). Dopustne so izjeme zaradi funkcionalnih zahtev dejavnosti;
- horizontalni in vertikalni gabariti proizvodnih objektov morajo biti prilagojeni tehnološkemu procesu dejavnosti in optimalni izrabi prostora v povezavi s funkcijo posameznih objektov in prostorskimi karakteristikami lokacije. Določitev vertikalnih gabaritov objektov pomeni tudi smiselno izbiro višine, ki omogoča določeno vizualno zaključenost območja;
- objekti in ureditve se prilagajajo reliefu v skladu s splošnimi pogoji tega odloka.

Streha:
- strehe, razen na upravnih objektih ipd., so v enem kompleksu poenotene;
- za objekte večjih dimenzij se priporočajo ravne ali žagaste strehe, lahko pa tudi polkrožne in enokapne strehe nižjega naklona;
- dopustna je namestitev sončnih sprejemnikov;
- dopustna je kritina v sivi, temni sivi, opečni, temno rjavi ali temno zeleni barvi.

Fasade:
- horizontalna in vertikalna členitev fasad ter oblikovanje fasadnih odprtin in drugih fasadnih elementov so enostavni in poenoteni na celotni fasadi, nizu, kareju oz. območju;
- zagotovi se sodobno oblikovanje fasad (enostavnejše členitve fasad, uporaba lesa, kovine, stekla in drugih sodobnih materialov, uporaba izrazitejših fasadnih barv kot poudarkov);
- fasade stavb, ki mejijo na javni mestni prostor, se oblikujejo kot glavne in mestotvorne fasade, z njihovim oblikovanjem se zagotavljajo kakovostni ambienti.

Dopustijo se odstopanja, če so potrebna zaradi tehnoloških zahtev dejavnosti ali prilagoditve zahtevam nove zakonodaje.

9 Druga merila in pogoji: Zagotavljajo se parkovne ali druge zelene površine, ki zavzemajo najmanj 10 % območja. Spodbuja se vzdržna (trajnostna) raba naravnih virov, energetsko varčna gradnja ter izvedba in namestitev naprav za rabo obnovljivih virov energije, za zbiranje in uporabo padavinske vode, za kompostiranje biološko razgradljivih odpadkov. Parcelna mreža in shema pozidave na območju urejanja se zasnujejo v obliki razmeroma pravilne (po možnosti) ortogonalne mreže, ki se prilagodi obstoječim reliefnim posebnostim in omrežju cest.

(2) Podrobnejši PIP za gospodarske cone (IG):

IG - gospodarske cone		
1 Območje namenske rabe: I - območja proizvodnih dejavnosti, ki so pretežno namenjena industrijskim, proizvodnim in obrtnim ter spremljajočim storitvenim ter servisnim dejavnostim		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: IG – gospodarske cone Več funkcionalne gospodarske cone, ki so namenjene obrtnim, skladiščnim, prometnim, trgovskim, poslovnim, proizvodnim in spremljajočim dejavnostim.		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,70	FI: največ 1,50
5 Dopustne dejavnosti: kot pri IP		

6 Dopustni objekti: kot pri IP
7 Dopustne gradnje: kot pri IP
8 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje: kot IP, ob tem pa se upošteva še naslednje pogoje: - na območju gospodarske cone se urejajo oblikovno poenoteni sklopi različnih tipov industrijskih in obrtnih ter servisnih in storitvenih objektov; - omrežje javnih komunikacij (cest, pločnikov, kolesarskih stez, lahko z drevoredi in urbano opremo) mora biti enostavno in čitljivo, na smiselnih mestih opremljeno z javnimi odprtimi prostori in dobro označeno; - parcelna mreža in shema pozidave na območju urejanja se zasnujejo v obliki razmeroma pravilne (po možnosti) ortogonalne mreže, ki se prilagodi obstoječim reliefnim posebnostim.
9 Druga merila in pogoji: kot pri IP.

(3) Podrobnejši PIP za kmetijsko proizvodnjo (IK):

IK - površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo		
1 Območje namenske rabe: I - območja proizvodnih dejavnosti – kmetijska proizvodnja		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: IK – površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo Kmetijske stavbe za intenzivno pridelavo rastlin ali rejo živali (objekti v sklopu farm, rastlinjaki, hlevi ipd.), stavbe za dopolnilne dejavnosti na kmetiji, kot so razrez in predelava lesa s skladiščnimi, tehnološkimi in drugimi spremljajočimi objekti in napravami, ter objekti za druge dopolnilne dejavnosti na kmetiji.		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,70	FI: največ 1,50
5 Dopustne dejavnosti: Kmetijstvo ter dejavnosti, ki so vezane na kmetijstvo in gozdarstvo: proizvodne (predelovalne) dejavnosti, žage (razrez lesa), trgovina, storitvene dejavnosti, promet in skladiščenje.		
6 Dopustni objekti: nestanovanjski objekti, od tega kmetijske stavbe za intenzivno pridelavo rastlin ali rejo živali (objekti v sklopu farm, rastlinjaki, hlevi ipd.), stavbe v okviru žage kot dopolnilne dejavnosti na kmetiji (sušilnice, decimirnice, pokrita in odprta skladišča, kotlovnice za kogeneracijo na lesno biomaso, silosi za žagovino, proizvodni objekti ipd.) in druge stavbe za izvajanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji ter gradbeno inženirski objekti.		
7 Dopustne gradnje: kot pri IP		
8 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje: odstopanja od splošnih pogojev tega odloka glede velikosti in oblikovanja objektov so dopustna v primeru tehnoloških zahtev.		
9 Druga merila in pogoji: kot pri IP.		

107. člen
(podrobnejši PIP za območja posebnih dejavnosti)

Podrobnejši PIP za območja za turizem (BT):

BT - površine za turizem		
1 Območje namenske rabe: B - posebna območja, ki so namenjena posebnim dejavnostim, kot so območja za turizem, sejmišča in prireditveni prostori, športni centri in podobno.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: BT – površine za turizem, ki se namenjajo gostinskim objektom, hotelom, bungalovom, apartmajem in drugim objektom za nastanitev ter drugim objektom za potrebe turizma v povezavi z oddihom, športom in rekreacijo (kamp, šotorišče, taborni prostor, planinski, lovski, gozdarski dom, mlin idr.)		
3 Tipologija zazidave: ni enotno opredeljena, prilagodi se oblikovnim značilnostim objektov na območju,, v katerega se umešča		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: največ 0,50	FI: največ 1,5
5 Dopustne dejavnosti Gostinstvo in turizem ter spremljajoče dejavnosti kot npr. trgovina ter storitvene dejavnosti, kulturne, razvedrilne, rekreacijske, športne dejavnosti, ipd. Poleg navedenih dejavnosti je dopustno tudi bivanje, če gre za potrebe lastnikov ali upravljavcev dopustnih dejavnosti oz. objektov.		
6 Dopustni objekti: kot pri SSs, poleg tega pa še objekti za rekreacijo in prosti čas, avtokamp ipd.		
7 Dopustne gradnje: kot pri CD		

8 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje:

Gabariti:

- tlorisni gabariti: niso poenoteno predpisani, upoštevajo se splošna določila tega odloka. S tlorisnimi in vertikalnimi gabariti se vsi posegi prilagodijo pogojem, ki veljajo za sosednja območja, še posebej, če so to stanovanjska območja (glej preglednice SSs, SSn, SSv, SBv, SKs, SKk in SP) in območja tradicionalne tipologije;
- objekti namenjeni turizmu se lahko združujejo v večje ali manjše turistične komplekse. Izražajo jasno strukturo in razmerja med večjimi osrednjimi stavbami (hotel ali upravno administrativni objekt, lahko tudi športni objekt ali objekt za druge podobne dejavnosti) ter ostalimi manjšimi enotami (bungalovi, apartmaji ipd.);
- pri vseh objektih in ureditvah (tako pri posameznih objektih kot pri večjih kompleksih) so dopustna tudi večja odstopanja;
- tudi objekti v ruralnem prostoru so lahko sodobno arhitekturno oblikovani, če predstavljajo kakovosten in prepoznaven poudarek v prostoru.

Streha:

- dopustne so strehe, usklajene s kakovostnimi obstoječimi objekti v širšem območju oz.prostoru naselja.
- Dopustna so odstopanja in uvajanje novosti, če se s tem doseže novo urbanistično - arhitekturno kakovost, kar se dokaže s strokovno prostorsko preveritvijo;
- za objekte večjih dimenzij se priporočajo ravne strehe, lahko pa tudi dvokapne ali enokapne strehe nizkega naklona;
- kritina je opečne barve, dopustna je tudi siva, temno siva in temno rjava barva, usklajeno s kakovostnimi oziroma prevladujočimi objekti v območju. Kritina ne sme biti trapezna ali valovita pločevina, razen na ravnih strehah;
- dopustni so: strešna okna, enokapne (pravokotne oz. dvignjene) frčade, lahko pa tudi dvokapne dvignjene frčade z enakim naklonom kot osnovna streha. Odprtine in strehe vseh frčad na eni strehi se oblikujejo enako, v primeru tradicionalno oblikovanih objektov se jih locira nad vhodom v objekt. Frčade so dopustne na strmih strehah, ki imajo naklon več kot 30 stopinj.

Fasade:

- horizontalna ter vertikalna členitev fasad ter oblikovanje fasadnih odprtin in drugih fasadnih elementov je enostavno in poenoteno na celotni fasadi oziroma na vseh objektih v kompleksu;
- dopustijo se odstopanja, če so potrebna zaradi tehnoloških zahtev dejavnosti ali prilagoditve zahtevam nove zakonodaje.

Pri gabaritih in oblikovanju posameznih dislociranih objektov (lovski, gozdarski ipd. domovi), ki se urejajo izven večjih turističnih kompleksov, se upoštevajo pogoji za območje SKs.

9 Druga merila in pogoji: Zagotavlja se parkovne, športne ali druge zelene površine s površino najmanj 20 % območja.

Pri urejanju in obratovanju objektov in naprav mlinov, žag in ribogojnic ter malih hidroelektrarn odvzem vode ne sme ogrožati kakovosti voda ter ekološko sprejemljivega pretoka. Če je to potrebno zaradi ohranitve življenjskih razmer v vodotoku, mora investitor zagotoviti ustrezen prehod za ribe.

Spremembe mlinov in žag za potrebe turizma in za urejanje malih hidroelektrarn so dopustne pod pogojem, da objekti ohranijo bistvene morfološke značilnosti in kvalitete vodotokov in obvodnega prostora ter zagotavljajo ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov.

108. člen
(podrobnejši PIP za zelene površine)

(1) Podrobnejši PIP za površine za oddih, rekreacijo in šport (ZS):

ZS - površine za oddih, rekreacijo in šport

1 Namenska raba: Površine za rekreacijo in šport, namenjene preživljanju prostega časa na prostem, predvsem rekreaciji in športu.

2 Dopustna stopnja izkoriščenosti za gradnjo

Gradbeno parcelo objektov, ki dopolnjujejo rekreacijske in športne površine (ZS) je dopustno pozidati v razmerje 80% pozidanih: 20% nepozidanih površin gradbene parcele.

3 Dopustni objekti:
- objekti, namenjeni športu in rekreaciji na prostem, vključno z nadstreški za balinišča, shrambami za športne rekvizite, klubskimi in društvenimi prostori, garderobami in sanitarijami;
- zabaviščni parki;
- če služijo dejavnostim na področju oddiha, rekreacije in športa, so dopustne tudi gostilne, točilnice, manjše okrepčevalnice in podobno, ki služijo obiskovalcem in zaposlenim v območju, površina prostorov za dejavnost pa je do 60 m^2.

Dopustni so ureditve in objekti za oddih, športne in rekreacijske dejavnosti in pomožni objekti, ki so navedeni v preglednicah v prilogi tega odloka. Dopustni so tudi čolnarna in dostop do vode, začasni objekti kot so paviljoni in stojnice, ureditve počivališč z urbano opremo (npr. klopi, koši za smeti, označitve, informativne table, igrala ipd.) ter postavitev objektov in naprav za opazovanje narave. Dopustna je gradnja objektov in naprav GJI in gradnja drugih gradbeno-inženirskih objektov. Na poplavnih območjih objekti niso dopustni. Izjema so začasni objekti, kot so pomoli, klopi in označbe, če se za njih pridobi vodno in naravovarstveno soglasje. Na priobalnih zemljiščih so dopustni objekti v skladu z vodnim soglasjem.

4 Dopustne gradnje in druga dela

Na območjih niso dopustne spremljajoče rabe, ki zahtevajo večje spremembe prostorskih značilnosti območja, zlasti večja zemeljska dela, trajno izgubo večjega deleža naravnih prvin in javne dostopnosti. Travnata ali peščena igrišča se lahko uredijo na naravno ravnem prostoru oziroma na prostoru, ki ga je možno primerno urediti (zravnati, samo delno nasuti, urediti in sanirati brežine) brez večjih zemeljskih del. Ureditve, ki zahtevajo trajnejše posege, se lahko izvedejo le na za to predvidenih površinah. V bližini stanovanjskih sosesk so dopustne tudi trim steze, sprehajalne peš poti, konjeniške poti, kolesarske poti, učne poti. Gradnja baznih postaj mobilne telefonije in drugih objektov za brezžični prenos signalov ni dopustna razen na obstoječih objektih pod pogojem, da niso vizualno izpostavljene.

5 Drugi pogoji: Ureditve, objekti, naprave in ograje se na celotnem kompleksu oblikovno poenotijo ter smiselno uskladijo z zunanjimi ureditvami stičnih območij.

(2) Podrobnejši PIP za površine za oddih in rekreacijo ob vodotokih (ZSk):

ZSk - površine za oddih in rekreacijo ob vodotokih

1 Namenska raba: Površine za rekreacijo in šport, namenjene preživljanju prostega časa na prostem v obvodnem prostoru, predvsem kopanju v naravi in dostopom do vode.

2 Dopustni objekti: Dopustni so ureditve in objekti za oddih, športne in rekreacijske dejavnosti in pomožni objekti, ki so navedeni v preglednicah v prilogi tega odloka, čolnarna, počivališča z urbano opremo (npr. klopi, koši za smeti, označitve, informativne table, igrala ipd., ki naj bodo praviloma iz naravnih materialov (les, kamen), postavitev objektov in naprav za opazovanje narave, razen če PIP za EUP določa drugače. Dopustna je gradnja objektov in naprav GJI in gradnja drugih gradbeno-inženirskih objektov. Na poplavnih območjih objekti niso dopustni. Izjema so začasni objekti, kot so pomoli, klopi in označbe, če se za njih pridobi vodno in naravovarstveno soglasje. Na priobalnih zemljiščih so dopustni objekti v skladu z zakonom o vodah.

3 Dopustne gradnje in druga dela: ureditev tabornih prostorov in šotorišč z ter lesenimi zasloni, dostopov do vode, vstopno izstopnih mest za plovbo, začasnih travnatih parkirišč, postavitev ekoloških otokov, razen če PIP za EUP določa drugače. Dopustno je urejanje peš poti, konjeniških in kolesarskih poti – po trasah obstoječih poti. Na poplavnih območjih taborni prostori in šotorišča ter ekološki otoki niso dopustni. Na poplavnih območjih so taborni prostori in šotorišča dovoljeni ob uvedbi alarmnega sistema in zagotovitvi lastnika zemljišč ali organizatorja taborjenje oz. šotorjenja, da bo v primeru visokih voda na lastne stroške in lastno odgovornostjo zagotovil varno in pravočasno odstranitev ljudi in vso nameščeno opremo za potrebe taborjenja oziroma šotorjenja. Mobilne in stalne sanitarne enote in ekološki otoki se umeščajo zunaj območja poplav in priobalnih zemljišč. Na priobalnih zemljiščih so dopustni gradnje in druga dela v skladu z vodnim soglasjem.

4 Drugi pogoji: Morfologija obrežnega prostora in vegetacija se v čim večji meri ohranjata. Nasipavanje terena in poseganje v spremembo reliefa za potrebe ureditev površin za oddih ni dopustno. Parkirišča, ki zahtevajo stalne ureditve se ne urejajo. Gradnja baznih postaj mobilne telefonije in drugih objektov za brezžični prenos signalov ni dopustna. V največji meri se ohrani vsa obstoječa obvodna drevesa in ostala vegetacija ob reki, v območju posega v prostor se zagotovi strokovna sanacija dreves. Razsvetljava se

zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil s čim manjšo emisijo UV svetlobe. Vse posege je treba uskladiti s pristojno službo za varstvo narave in upravljanje z vodami. Pri urejanju in obratovanju objektov in naprav mlinov, žag in ribogojnic ter malih hidroelektrarn odvzem vode ne sme ogrožati kakovosti voda ter ekološko sprejemljivega pretoka. Če je to potrebno zaradi ohranitve življenjskih razmer v vodotoku, mora investitor zagotoviti ustrezen prehod za ribe. Spremembe mlinov in žag za potrebe turizma in za urejanje malih hidroelektrarn so dopustne pod pogojem, da objekti ohranijo bistvene morfološke značilnosti in kvalitete vodotokov in obvodnega prostora ter zagotavljajo ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov.

(3) Podrobnejši PIP za parke (ZP):

ZP - parki
1 Namenska raba Parki kot urejena območja odprtega prostora v naselju, ki so namenjeni preživljanju prostega časa.
2 Dopustni objekti Poleg pomožnih objektov so dopustni še: paviljoni, stojnice, ureditev počivališč ter postavitev objektov in naprav za opazovanje narave ter druge primerne urbane opreme. Če služijo dejavnostim v okviru preživljanja prostega časa, so dopustni tudi: gostilne in točilnice, sanitarni prostori, ki služijo obiskovalcem in zaposlenim na območju, če površina prostorov za dejavnost meri do 40 m^2. Dopustna je gradnja GJI. Dopustna je tudi gradnja drugih gradbeno-inženirskih objektov. Na poplavnih območjih objekti niso dopustni Izjema so začasni objekti, kot so pomoli, klopi in označbe, če se za njih pridobi vodno in naravovarstveno soglasje. Na priobalnih zemljiščih so dopustni objekti v skladu z vodnim soglasjem.
3 Dopustne gradnje in druga dela kot pri ZS
4 Drugi pogoji: kot pri ZS

(4) Podrobnejši PIP za druge urejene zelene površine (ZD):

ZD - druge urejene zelene površine
1 Namenska raba: Zeleni pasovi z zaščitno oziroma drugo funkcijo (obcestne zelenice, ločevalni zeleni pasovi, zelene bariere).
2 Dopustni objekti: Poleg pomožnih objektov so dopustni še: ureditev informacijskih točk z urbano opremo (informativne table, počivališča s klopmi, koši za smeti, varovalne ograje in podobno) ter postavitev objektov in naprav za opazovanje narave. Dopustna je gradnja GJI. Dopustna je tudi gradnja drugih gradbeno-inženirskih objektov. Na poplavnih območjih objekti niso dopustni. Izjema so začasni objekti, kot so pomoli, klopi in označbe, če se za njih pridobi vodno in naravovarstveno soglasje. Na priobalnih zemljiščih so dopustni objekti v skladu z vodnim soglasjem.
3 Drugi pogoji: kot pri ZS

(5) Podrobnejši PIP za pokopališča (ZK):

ZK – pokopališča
1 Namenska raba: Površine za pokopališča so namenjene za pokopališča in spremljajoče objekte
2 Dopustni objekti: pokopališča, stavbe za opravljanje verskih obredov, pokopališke stavbe in spremljajoči servisni objekti. Dopustni so pomožni objekti, ki so navedeni v preglednicah v prilogi tega odloka, poleg tega pa še ureditev počivališč, stojnice ter druga primerna urbana oprema. Če služijo potrebam pokopališča, so dopustni tudi: - manjše trgovske stavbe (kot sestavni del dejavnosti v območju) in stavbe za druge storitvene dejavnosti ter sanitarni prostori, ki služijo obiskovalcem in zaposlenim v območju, površina prostorov za dejavnost do 60 m^2; - gradnja gradbeno-inženirskih objektov.
3 Dopustne gradnje in druga dela - redno vzdrževanje, adaptacije, rekonstrukcije, dozidave, nadzidave, novogradnje poslovilnih objektov, prostorov za orodje, cerkva, kapelic in znamenj; - urejanje ograj, parkirnih prostorov, zbirnih mest za komunalne odpadke, okolice pokopališč in sakralnih objektov ter saditev avtohtonih in drugih drevesnih vrst, upoštevajoč prostorski kontekst.

4 Merila in pogoji za oblikovanje objektov: kot pri CDi.
5 Drugi pogoji: kot pri ZS

(6) Podrobnejši PIP za vrtičkarstvo (ZV):

ZV - površine za vrtičkarstvo
1 Dopustne dejavnosti: samooskrbna dejavnost pridelovanja vrtnin, cvetja, zelišč in sadnega drevja – vrtičkarstvo.
2 Dopustni objekti: pomožni objekti, ki so navedeni v preglednici v prilogi tega odloka, poleg tega pa še namestitev klopi. Dopustna je tudi gradnja gradbeno inženirskih objektov.
3 Dopustne gradnje: skladno s splošnimi PIP o vrstah dopustnih gradenj in drugih del.
4 Druga merila in pogoji: ograja območja ZV se izvede kot žična ali lesena ograja do višine 2 m. Ograje med posameznimi vrtički na območju se izvedejo kot žične ali lesene ograje do višine 1,20 m. Če je tako navedeno v posebnih PIP za posamezno EUP, je za spravilo orodja dopustna postavitev tipske lope ali zabojnikov. Ograje in pomožni objekti morajo biti po celotnem kompleksu oblikovno poenoteni ter smiselno usklajeni z zunanjimi ureditvami stičnih območij.

109. člen
(podrobnejši PIP za površine GJI)

(1) Podrobnejši PIP za površine cest, železnic in druge prometne površine (PC, PŽ, PO)

PC, PŽ, PO - površine cest, železnic in druge prometne površine
1 Namenska raba: Območja in omrežja infrastrukture cest, železnic in drugih prometnih površin
2 Dopustni objekti: stavbe za promet, bencinski servisi in nestanovanjske stavbe ter gradbeno inženirski objekti. PC: državne ceste, občinske ceste in drugi prometni infrastrukturni objekti, objekti in naprave železniške infrastrukture PŽ: glavne in regionalne železniške proge, industrijski tir PO: površine za mirujoči promet in počivališča
3 Dopustne gradnje in druga dela: novogradnje, rekonstrukcije, prenove, dozidave objektov in naprav GJI postavitev turistične in druge obvestilne signalizacije v skladu s pravilniki, ki to urejajo
4 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje: pri oblikovanju objektov in površin je obvezno: - upoštevanje urbanističnih, arhitekturnih in krajinskih značilnosti širšega območja; - oblikovna poenotenost, skladnost objektov in naprav.
5 Drugi pogoji: Dopustna je gradnja bencinskih servisov, namenjenih javni oskrbi z gorivom.

(2) Podrobnejši PIP za območja energetske infrastrukture (E)

E - območja energetske infrastrukture
1 Namenska raba: Območja, omrežja, objekti in naprave energetske infrastrukture
2 Dopustni objekti: - cevovodi, komunikacijska omrežja, elektroenergetski vodi in ostali gradbeno inženirski objekti, pregrade in jezovi, dovodni in odvodni kanali, namakalni in osuševalni sistemi, naftovodi in prenosni plinovodi, prenosni elektroenergetski vodi, distribucijski plinovodi, distribucijski cevovodi za toplo vodo, paro in stisnjen zrak, distribucijski elektroenergetski vodi, energetski objekti; - gradnja proizvodnih objektov, objektov za skladiščenje, - nanje vezanih poslovno administrativnih objektov ter spremljajočih objektov in naprav, če so potrebni za osnovno dejavnost; - objekti in naprave za potrebe alternativne oskrbe z energijo, kot so decentralizirani sistemi na podlagi obnovljivih virov energije, sistemi, ki omogočajo proizvodnjo več vrst energije, objekti daljinskega ali skupinskega ogrevanja ali hlajenja ter toplotne črpalke.
3 Dopustne gradnje in druga dela: novogradnje, rekonstrukcije, prenove, dozidave objektov, omrežij, objektov in naprav energetske infrastrukture
4 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje: pri oblikovanju objektov in površin je obvezno:

- upoštevanje urbanističnih, arhitekturnih in krajinskih značilnosti širšega območja; - oblikovna poenotenost, skladnost objektov in naprav.

(3) Podrobnejši PIP za območja okoljske infrastrukture (O)

O - območja okoljske infrastrukture
1 Namenska raba: območja in omrežja okoljske infrastrukture
2 Dopustni objekti: - cevovodi, komunikacijska omrežja, elektroenergetski vodi, odlagališča odpadkov in ostali gradbeno inženirski objekti; - prenosni vodovodi in pripadajoči objekti, distribucijski cevovodi za pitno in tehnološko vodo, vodni stolpi, vodnjaki in hidranti, cevovodi za odpadno vodo, čistilne naprave, industrijske stavbe (za potrebe ravnanja z odpadki), rezervoarji, silosi in skladišča (za potrebe ravnanja z odpadki), energetski objekti (za potrebe ravnanja z odpadki), odlagališča odpadkov: odlagališča za nenevarne odpadke in inertne odpadke; - proizvodni objekti, objekti za skladiščenje (vključno s centrom za ravnanje z odpadki), nanje vezanih poslovno administrativnih objektov ter spremljajočih objektov in naprav, ki so potrebni za osnovno dejavnost.
3 Dopustne gradnje in druga dela - novogradnje, rekonstrukcije, prenove, dozidave objektov, omrežij in naprav okoljske infrastrukture
4 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje: pri oblikovanju objektov in površin je obvezno: - upoštevanje urbanističnih, arhitekturnih in krajinskih značilnosti širšega območja; - oblikovna poenotenost, skladnost objektov in naprav.

110. člen
(podrobnejši PIP za razpršeno poselitev)

(1) Podrobnejši PIP za površine razpršene poselitve v vinogradniških območjih, stanovanja, kmetije (Av):

Av – površine razpršene poselitve v vinogradniških območjih, stanovanja, kmetije		
1 Območje namenske rabe: S - OBMOČJA STANOVANJ, ki so namenjena bivanju.		
2 Območje podrobnejše namenske rabe: SK - površine podeželskega naselja, ki so namenjene površinam kmetij z dopolnilnimi in drugimi dopustnimi dejavnostmi in bivanju.		
3 Tipologija zazidave: Av – razpršena poselitev v vinogradniških območjih Stanovanjske prostostoječe stavbe, kmetijski objekti: hlevi, kašče, skednji, kozolci ipd., tudi spremljajoči objekti v okviru podeželskega naselja ter vinogradniški objekti in objekti namenjeni turizmu (vinotoči, turistične kmetije) ter zidanice.		
4 DIP na gradbeni parceli:	FZ: /	FI: /
5 Dopustne dejavnosti : bivanje in kmetijstvo ter dejavnosti, povezane s pridelavo in predelavo grozdja oz. drugega sadja. Dopustna je gostinska in izvajanje turistične dejavnosti na turističnih kmetijah in sobodajalstvo, s turizmom povezane dejavnosti, druge kmetijske dejavnosti in predelavo kmetijskih pridelkov, če to dopuščajo površine.		
6 Dopustni objekti: stanovanjske stavbe, nestanovanjske kmetijske stavbe in gradbeni inženirski objekti.		
7 Dopustne gradnje: kot pri SSs, velja pa še: - na vidno izpostavljenih delih stavbnih zemljišč ni dopustna gradnja pomožnih objektov, ki so stavbe, in prizidkov , razen podaljšanje objekta ob pogoju, da mu sledi celovito preoblikovanje objekta (streha, fasada); - gradnje in odstranitve objektov, če s tem ni ogrožena značilna podoba območja. Površina, s katere je odstranjen objekt, se rekultivira in ureja kot integralni del vinograda oz. sadovnjaka oziroma dvorišča, prometne površine; - spremembe rabe zidanic, zaradi katerih se ne spremeni velikost in zunanji videz objekta ter ne povečujejo vplivi na okolico, skladno z dopustnimi dejavnostmi, če so zagotovljeni dostopnost, parkirna mesta in infrastrukturna opremljenost; - gradnja, rekonstrukcija in prenova objektov, naprav in omrežij GJI, potrebne za oskrbo teh objektov. Vsi objekti se priključijo na GJI.		

8 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje: kot pri SKs in Az (glede na tipologijo gradnje in namembnost objekta)
9 Druga merila in pogoji: Zgoščanje pozidave na namenski rabi Av je možno v smislu gručaste domačije in s pretežno orientacijo slemen, ki je vzporedna s plastnicami. Na podlagi strokovne prostorske preveritve se dopusti tudi kombiniranje dvokapne z ravno streho.

(2) Podrobnejši PIP za zidanice in turistične objekte v vinogradniških območjih (Az):

Az – zidanice in turistični objekti v vinogradniških območjih	
1 Območje namenske rabe: A - OBMOČJA RAZPRŠENE POSELITVE	
2 Območje podrobnejše namenske rabe: Az - površine za zidanice	
3 Tipologija zazidave: Az – zidanice v vinogradniških območjih Gospodarske prostostoječe stavbe – zidanice, hisi, vinotoči in objekti za občasno bivanje	
4 DIP na gradbeni parceli:	/
5 Dopustne dejavnosti: Dejavnosti, povezane s pridelavo in predelavo grozdja oz. drugega sadja. Dopustnaje gostinska in izvajanje turistične dejavnosti na turističnih kmetijah in sobodajalstvo, s turizmom povezane dejavnosti, druge kmetijske dejavnosti in predelavo kmetijskih pridelkov, če to dopuščajo površine.	
6 Dopustni objekti: zidanice, lahko z delom za občasno bivanje, hrami in vinotoči kot posebna oblika zidanice ter vinske kleti.	
7 Dopustne gradnje: kot pri SSs, velja pa še: - gradnja zidanice tipa A in B ter hisa je dopustna na stavbnem zemljišču oziroma gradbeni parceli, če ima investitor v lasti minimalno površino 30 arov trajnega nasada - vinograda oz. sadovnjaka; - gradnja prizidkov na vidno izpostavljenih fasadah objektov ali strmih predelih, ki bi zahtevali gradnjo opornega zidu, ni dopustna; - odstranitve objektov. Površina, s katere je odstranjen objekt, se rekultivira in ureja kot integralni del vinograda oz. sadovnjaka oziroma dvorišča, prometne površine; - gradnja zidanice tipa C ali sprememba objekta v zidanico tega tipa pod naslednjimi pogoji: a) da je investitor lastnik vsaj 30 a površin kmetijskega zemljišča vinograda oz. sadovnjaka, b) da velikost in reliefna uravnanost parcele omogočata zagotavljanje potrebnih spremljajočih ureditev, parkirišča brez večjih preoblikovanj terena, ki bi zahtevala izvedbo opornih zidov višjih od 1,5 m, c) da prostor vidno ni izpostavljen in da je prostor gradnje v neposredni bližini javne poti.	
8 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje: Vse zidanice imajo kleti. Pri zidanicah so dopustni tudi večji podzemni deli zidanic, popolnoma vkopani ali pa imajo vidno samo čelno fasado, ter z ozelenjeno ali pohodno streho, za potrebe shranjevanja pridelkov ter orodja, škropiva, drv in podobno. **Na območju KS Stari trg:** - tlorisna velikost: 8,0 m x 6,0 m z odstopanjem v dolžino do +,- 10 %, etažnost: največ K+ P, brez kolenčnega zidu; - streha: simetrična dvokapnica nad osnovnim tlorisom, sleme po dolžini objekta; orientacija slemena pravokotno na pobočje oziroma vzporedno s slemeni bližnjih obstoječih objektov, naklon strešin 43 do 49 stopinj, opečni zareznik, nebarvan cementni zareznik ali skodle. Frčade in čopi niso dopustni. **Na območju KS Sinji Vrh in Vinica:** - tlorisna velikost: 8,0 m x 6,0 m z odstopanjem v dolžino do +,- 10 %, v širino do + 10 %; - etažnost: največ K+P, brez kolenčnega zidu oziroma s kolenčnim zidom na območjih, kjer je to značilno za lokalno tipologijo gradnje, kar se dokaže v projektni dokumentaciji; - streha: simetrična dvokapnica nad osnovnim tlorisom, sleme po dolžini objekta, orientacija slemena pravokotno na pobočje oziroma vzporedno s slemeni bližnjih obstoječih objektov, naklon strešin 40 do 45˚ usklajeno z nakloni streh sosednjih objektov, opečni ali nebarvan cementni zareznik ali skodle. Frčade niso dopustne, dopustna je izvedba ganka; **Na območju KS Adlešiči in Griblje:** - tlorisna velikost: 7,0 m x 5,0 m z odstopanjem v dolžino do +,- 10 %, v širino do + 10 %; - etažnost: največ K+M s kolenčnim zidom višine do največ 1 m; - streha je simetrična dvokapnica s slemenom po dolžini objekta in pravokotno na pobočje oziroma vzporedno s slemeni z bližnjih obstoječih objektov, naklon strešin je 40 do 45 stopinj, lahko s čopi, opečni	

ali nebarvan cementni zareznik ali skodle. Frčade niso dopustne;

Na preostalem območju občine:

Zidanica tip A

- tlorisna velikost: 8,0 m x 6,0 m z odstopanjem v dolžino do +,- 10 %, v širino do + 10 %. Popolnoma vkopani deli objektov so lahko tudi večji;
- etažnost: največ K+P, brez kolenčnega zidu;
- streha: simetrična dvokapnica s slemenom po dolžini, sleme se orientira vzdolžno s pobočjem ali pravokotno nanj oziroma vzporedno s slemeni bližnjih obstoječih objektov. Naklon strešin 40 do 45 stopinj, opečni ali nebarvan cementni zareznik ali skodle. Čopi so dopustni, če so v neposredni bližini, frčade niso dopustne, dopustna je izvedba ganka.

Zidanica tip B

- tlorisna velikost: največ 5 m x 7 m z odstopanjem v dolžino do +,- 10 %, v širino do + 10 %, vendar le, če je ta tip zidanice v neposrednem območju prevladujoč;
- etažnost: največ K+M, kolenčni zid največ 1,40 m;
- streha in oblikovanje: enako kot pri tipu A, dopustna je tudi izvedba balkona.

Zidanica tip C (vinska klet ali vinotoč za potrebe turizma), pogoji so enaki kot pri zidanici A, le da velja še:

- tlorisna velikost: odstopanje do +30 % skupne površine, popolnoma vkopani del objekta je lahko tudi večji.

His – pogoji za vsa območja razen v KS Stari trg:

- tlorisna velikost: stranice v razmerju od 1:1,25 do 1:2, tlorisna površina je največ 30 m^2;
- etažnost: P, brez kolenčnega zidu;
- dopustna je gradnja kleti glede na značilnosti območja;
- streha: simetrična dvokapnica s slemenom po dolžini objekta, naklon strehe od 40 do 45 stopinj, čopi niso dopustnii. Napušč je na vhodni stranici lahko daljši. Napušč na čelnih straneh objekta naj bo minimalen (max 20 cm). Kritina je lahko opečni ali betonski zareznik ali slama, po vzoru tradicionalnih. Frčade niso dopustne;
- oblikovanje: his je lesen, preprosto oblikovan objekt na kamnitih temeljih, debelina rezanega ali tesanega lesa za stranice je najmanj 6 cm. Na vogalih se povezujejo z utori na križ, lastovičji rep ter kot skeletna konstrukcija z vgrajenimi plohi (»na zadl«). Les se lahko zaščiti, vendar ne barva. Bruna oz. poloblice niso dopustni. Oblikovanje odprtin – lin za zračenje, se zgleduje po odprtinah na podobnih tradicionalnih objektih. Zatrepi objekta so iz širokih vertikalno postavljenih ravnih desk.

Fasade – pogoji za vsa območja, če niso opredeljeni v predhodnih alinejah:

- glavna fasada se oblikuje na vzdolžni strani objekta in ima lahko poudarjen vhod (v primeru postavitve objekta prečno na komunikacijo je lahko glavna fasada na prečni, ožji stranici objekta);
- objekt je lahko horizontalno in vertikalno členjen, odprtine so pokončne oblike;
- fasade so ometane v svetlih oz. zemeljskih barvah; razmerja in velikosti fasadnih odprtin na objektu se medsebojno uskladijo;
- zatrepi objektov so leseni - široke, vertikalno postavljene deske;
- detajli na objektih so tradicionalni in enostavni, npr.: opaž napuščev in zatrepov iz širokih, vertikalno postavljenih ravnih desk, grobi ometi kleti ali coklov, majhni napušči čelnih fasad;
- pri lesenih objektih se uporabi rezan les; polkrožna bruna niso dopustna, les mora biti nebarvan ali temno rjave barve - rdečkasti in oker toni niso dopustni;
- pri vzdrževalnih delih, adaptacijah, rekonstrukcijah, dozidavah in nadzidavah objektov se ohranja kakovostna razmerja, materiale in detajle, ki so že na objektu. Če se spreminjajo, se jih usklajeno spremeni na celotnem objektu.

9 Druga merila in pogoji:

Za izpolnitev pogoja o obvezni površini vinograda oz. sadovnjaka se morajo le-ti nahajati v bližini zidanice oziroma znotraj VIN območja, lahko pa se nahajajo tudi zunaj tega območja, vendar ne več kot 400 m od stavbnega zemljišča predmetne zidanice ali hisa, če so že zasajene z vinogradom ali sadovnjakom. Pri rekonstrukcijah, nadomestnih gradnjah ter razširitvah se pogoj minimalne površine funkcionalnega zemljiškega posestva ne uporablja. Delitev večjih parcel, na katerih stojijo zidanice, je dopustna le pod pogojem, da sklenjena površina vinograda oziroma sadovnjaka na parceli, na kateri stoji zidanica, ne bo manjša od 15 arov pri tipu C pa ne manj kot 30 arov . Izjema je lahko le parcelacija za potrebe gradnje GJI

oz. urejanje javnih površin. Parcelacija (oblika parcele in dostop do javnih poti) sledi uveljavljenemu vzorcu parcelacije v okoliškem prostoru. Tlakovanje je dopustno le na površinah, manjših od 20 m^2. Dopustna je postavitev pergole (brajde).

(3) Podrobnejši PIP za površine razpršene poselitve za kmetijske objekte (Ag):

Ag – površine razpršene poselitve za kmetijske objekte
1 Tipologija zazidave: kmetijski objekti (kozolci, seniki, čebelnjaki ipd.), dislocirani od kmetij
3 Dopustne dejavnosti: kmetijstvo - spravilo orodja, kmetijskih pridelkov ter čebelarstvo**.**
4 Dopustni objekti: nestanovanjske stavbe - kmetijske stavbe, od tega seniki, skednji, kozolci, čebelnjaki, koruznjaki in podobne stavbe za spravilo pridelka ter stavbe za shranjevanje kmetijskih strojev, orodja in mehanizacije (kolnice, lope in podobno), in drugi objekti, ki so navedeni v preglednicah pomožnih objektov v prilogi tega odloka.
5 Dopustne gradnje: skladno s splošnimi PIP o vrstah dopustnih gradenj in drugih del.
6 Merila in pogoji za umestitev in oblikovanje: za oblikovanje objektov se smiselno upoštevajo podrobnejši PIP za površine podeželskega naselja (SKs) za kmetijske stavbe. Oblikovanje novih objektov mora biti usklajeno s kakovostnimi oz. avtohtonimi obstoječimi objekti (kozolci, čebelnjaki, seniki ipd.) po tlorisnih in višinskih gabaritih, oblikovanju streh in fasad ter uporabi materialov, tako da se uporablja pretežno les.
7 Druga merila in pogoji: niso dopustni večji gabariti od gabaritov, ki so značilni za avtohtone obstoječe objekte.

(4) Podrobnejši PIP za površine razpršene poselitve – površine podeželskega naselja s kmetijami in stanovanjskimi hišami (As): veljajo določila PIP za SKs, razen faktorja zazidanosti, ki se pri As ne določi.

(5) Podrobnejši PIP za površine razpršene poselitve - kmetije (Ak): veljajo določila PIP za SKs, razen faktorja zazidanosti, ki se pri Ak ne določi.

(6) Podrobnejši PIP za površine razpršene poselitve – površine počitniških hiš (Ap): veljajo določila PIP za SP,razen faktorja zazidanosti, ki se pri Ap ne določi.

(7) Podrobnejši PIP za površine razpršene poselitve – zidanice in turistični objekti zunaj vinogradniških območij (Ao): veljajo določila PIP za Az, z izjemo, da na Ao niso dopustni podzemni objekti večjih dimenzij od zazidane površine objekta.

111. člen
(podrobnejši PIP za kmetijska zemljišča)

(1) Podrobnejši PIP za najboljša kmetijska zemljišča (K1):

K1 – najboljša kmetijska zemljišča
1 Namenska raba: območja najboljših kmetijskih zemljišč so namenjena kmetijski pridelavi.
2 Dopustni objekti: pomožni in začasni objekti, ki so navedeni v preglednicah v prilogi 1 tega odloka. Ureditev informacijskih točk z možnostjo postavitve začasnih informacijskih tabel, varovalnih ograj, počivališč in druge opreme na lokacijah ob objektih naravne znamenitosti (izviri, kali, vodnjaki, jame), ki se jo določi na osnovi pogojev, smernic ali soglasij pristojnih služb. Gradnja opornih in podpornih zidov je dopustna le na delu kmetijskega zemljišča, ki meji na stavbno zemljišče pod pogojem, da je tak objekt potreben za ohranitev stabilnosti zemljišča.
3 Dopustne gradnje in druga dela: Na območjih najboljših kmetijskih zemljišč so dovoljene: - na travnatih kmetijskih zemljiščih na robu gozda ali v neposredni bližini vasi je v EUP, v katerih je to posebej določeno, dopustno taborjenje brez stalnih ureditev z minimalno ureditvijo v skladu z občinskim predpisom, če to ni v nasprotju z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave in pod pogoji, da je urejen dostop do tabornega prostora po javnih poteh in da se prostor takoj po končanem taborjenju vzpostavi v prvotno stanje. - agrarne operacije, skladno s predpisi o kmetijskih zemljiščih; - gradnja in rekonstrukcija omrežij gospodarske javne infrastrukture: cevovodi za pitno in odpadno vodo,

elektroenergetski vodi, komunikacijski vodi, naftovodi, plinovodi, vročevodi, vse s pripadajočimi objekti in priključki nanje;
- vodnogospodarske ureditve za potrebe varstva pred negativnim delovanjem voda;
- sanacije površinskih kopov;
- zasipavanje zemljišč z namenom ekološkega izboljšanja stanja tal v skladu z gradbeno in okoljsko zakonodajo, ob zagotavljanju varstva naravnih vrednot in ohranjanju biotske raznovrstnosti območja.
- raziskovanje podzemnih voda, mineralnih surovin in geotermičnega energetskega vira ter postavitve naprav za potrebe raziskovalne in študijske dejavnosti (meritve, zbiranje podatkov);
- rekonstrukcije in investicijska vzdrževalna dela;
- rekonstrukcije cest;
- namakalni sistemi in vodni zadrževalniki za potrebe namakanja kmetijskih zemljišč;
- posegi za začasne ureditve za potrebe obrambe in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- ograje in opore za trajne nasade ter opore za mreže proti toči ter druga pomožna kmetijsko-gozdarska oprema,
- lovske preže in opazovalnice za ptice ter ograje za zaščito kmetijskih zemljišč pred divjadjo,
- dostop do objekta, skladnega s prostorskim aktom, če gre za objekt, ki ga je dopustno graditi na kmetijskih zemljiščih, je prepoznan kot razpršena gradnja (zemljišče pod stavbo izven območij stavbnih zemljišč) ali ga je dopustno graditi na površinah razpršene poselitve, vse ob pogoju, da za izgradnjo takega dostopa niso potrebni večji oporni zidovi;
- Na poplavnih območjih v EUP, namenjenih oddihu in rekreaciji ob vodotokih, so taborni prostori in šotorišča dovoljeni ob uvedbi alarmnega sistema in zagotovitvi lastnika zemljišč ali organizatorja taborjenje oz. šotorjenja, da bo v primeru visokih voda, na katere bo opozarjal alarmni sistem, na lastne stroške in lastno odgovornost zagotovil varno in pravočasno odstranitev ljudi in vso nameščeno opremo za potrebe taborjenja oziroma šotorjenja.
- omilitveni in izravnalni ukrepi po predpisih s področja ohranjanje narave.

Ograjevanje kmetijskih zemljišč je dopustno le za potrebe kmetijske dejavnosti (npr. obore, ograje za pašo živine, ograje za zaščito pridelka pred divjadjo, ipd.) in sicer na način, da ograja ni trajno povezana s tlemi. Dopustne so tudi ograje za potrebe varovanja ali zaščite ob vodnih virih.

4 Drugi pogoji:
- Posegi ne smejo bistveno prizadeti obdelovanja kmetijskih zemljišč, poškodbe se sanira in zemljišča rekultivira;
- globina ali višina nadzemnih in podzemnih objektov je taka, da je možna normalna kmetijska obdelava. Po izvedeni gradnji podzemnih objektov se na zemljiščih vzpostavi prvotno stanje, ob nadzemnih objektih pa uredi zemljišče ob njih;
- na kmetijskih zemljiščih se na podlagi predhodne okoljske in prostorske ter tehnološko-tehnične preveritve omogoči raziskovanje mineralnih surovin ter izvedba ukrepov za zaščito pred škodljivim delovanjem voda ob pogoju, da se izpad dohodka nadomesti z odškodnino in da se zemljišče ponovno povrne v kmetijsko rabo;
- vodno zajetje in urejanje vodotokov ter ukrepi za varstvo pred škodljivim delovanjem voda se izvajajo s sonaravnimi ureditvami na podlagi hidrološko-hidravlične analize, da se omogoči večnamenskost novega vodnega in obvodnega prostora;
- agrarne operacije se izvajajo ob upoštevanju usmeritev za ohranjanje narave, kulturne dediščine in prepoznavnosti krajin ter načrtovanih infrastrukturnih koridorjev;
- vodni zadrževalniki za potrebe namakanja kmetijskih površin, se lahko uredijo le na območjih, za katera so po izračunu vodne bilance ugotovljene možnosti za rabo vode v kmetijske namene;
- bazne postaje mobilne telefonije se postavljajo ob pogoju, da so lokacije predhodno preverjene in utemeljene s strokovno prostorsko preveritvijo;
- na zemljiščih, ki so v naravi in po določilih tega odloka opredeljene kot kmetijske površine, v neažuriranem zemljiškem katastru pa so vpisane kot stavbišče, gradnja novih objektov na mestu starih, ki nimajo dovoljenj oz. ustreznih dokazil ni dopustna.

(2) Podrobnejši PIP za druga kmetijska zemljišča (K2):

K2 – druga kmetijska zemljišča

1 Namenska raba: kot pri K1
2 Dopustni objekti: kot pri K1
3 Dopustne gradnje in druga dela: kot pri K1
4 Drugi pogoji: kot pri K1

112. člen
(podrobnejši PIP za gozdna zemljišča)

(1) Podrobnejši PIP za gozdove gospodarskega pomena (Gg):

Gg – gozd gospodarskega pomena
1 Namenska raba: Območja gozdov so namenjena gozdovom, njihovemu izkoriščanju in gospodarjenju z njimi, oddihu in rekreaciji
2 Dopustni objekti: Dopustni so pomožni in začasni objekti, ki so navedeni v prilogi 1 tega odloka, poleg tega pa še postavitev objektov in naprav za opazovanje narave, usmerjevalne in pojasnjevalne table za potrebe urejanja tematskih poti in ureditev počivališč. Dopustna je gradnja GJI. Dopustna je tudi gradnja drugih gradbeno-inženirskih objektov. Za gradnje pomožnih in začasnih objektov je treba pridobiti soglasje pristojne javne gozdarske službe.
3 Dopustne gradnje in druga dela: Na območjih gozdov so dovoljene: - gozdarske prostorsko ureditvene operacije, skladno s predpisi o gozdovih; - sanacije površinskih kopov in cestnih usekov ter nasipov; - vzpostavitev kmetijskih zemljišč v skladu z mnenjem pristojne javne gozdarske službe in s predpisi o gozdovih; - na robu gozda in na gozdnih jasah dopustno taborjenje brez stalnih ureditev z minimalno ureditvijo v skladu z občinskim predpisom, če to ni v nasprotju z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave in pod pogoji, da je urejen dostop do tabornega prostora po javnih ali gozdnih poteh in da se prostor takoj po končanem taborjenju vzpostavi v prvotno stanje; - na parcelah, ki so v naravi in po določilih tega odloka opredeljene kot gozdne površine, v neažuriranem zemljiškem katastru pa so vpisane kot stavbišče, gradnja novih objektov na mestu starih, ki nimajo dovoljenj oz. ustreznih dokazil, ni dopustna; - dopustno je raziskovanje mineralnih surovin pod pogojem, da raziskovanje trajno ne spreminja in ne poškoduje naravnega stanja na površini in podtalju in da se po raziskovanju zemljišča vrnejo v prejšnje stanje; - dopustna je postavitev lovskih prež in opazovalnic za ptice, - urejanje začasnih tabornih prostorov na gozdnih jasah ali robovih gozdov z dopustno postavitvijo premičnih objektov samo za čas taborjenja, če to ni v nasprotju z varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave; - ograjevanje gozdnih zemljišč ni dopustno, razen v primeru obore za rejo divjadi, ograje za pašo živine in fizičnega varovanja in ograjevanja posameznih delov gozdov v skladu s predpisi, ki urejajo področje gozdov.
4 Drugi pogoji - Gradnje se načrtujejo tako, da omogočajo lastnikom gozdov dostop do gozdnih zemljišč; - navedeni posegi so dopustni pod pogojem, da niso v nasprotju z gozdnogospodarskimi načrti in funkcijami gozda, ne ovirajo osnovne dejavnosti oziroma niso v nasprotju z interesi gozdarstva in je treba zanje pridobiti ustrezno soglasje od pristojne javne gozdarske službe; - gradnja baznih postaj mobilne telefonije in drugih objektov za brezžični prenos signalov je dopustna ob soglasju pristojne gozdarske javne službe.

(2) Podrobnejši PIP za gozdove s posebnim namenom (GPn):

GPn – gozd s posebnim namenom
1 Namenska raba: Območja gozdov s posebnim namenom so namenjena rekreaciji in ohranjanju ekoloških vrednost ter prepoznavnosti prostora.
2 Dopustni objekti: Dopustni so pomožni objekti, ki so navedeni v preglednicah v prilogi tega odloka, poleg tega pa še postavitev objektov in naprav za opazovanje narave in gradbeno inženirski objekti, če so

namenjeni dejavnostim v območju.
3 Dopustne gradnje in druga dela: V območjih gozdov so dopustne: - sanacije površinskih kopov; - posegi, ki so predvideni z gozdnogospodarskim načrtom (oprema v raziskovalne namene, predstavitvene table za gozdove s posebnim namenom, markiranje pešpoti ipd.). Na parcelah, ki so v naravi in po določilih tega odloka opredeljene kot gozdne površine, v neažuriranem zemljiškem katastru pa so vpisane kot stavbišče, gradnja novih objektov na mestu starih, ki nimajo dovoljenj oz. ustreznih dokazil, ni dopustna. Ni dopustno ograjevanje zemljišč, razen za enostavne objekte za potrebe kmetijske ali gozdarske dejavnosti, varovalne ograje za potrebe GJI in za potrebe varovanja ali zaščite ob vodnih virih.
4 Drugi pogoji - upoštevajo se določila predpisa, s katerim je gozd razglašen za gozd s posebnim namenom; - gradnja objektov in naprav za potrebe prometne, komunikacijske, energetske in okoljske infrastrukture ni dopustna; - niso dopustne rabe, objekti, gradnje in druga dela ter enostavni objekti, ki zahtevajo spremembe prostorskih značilnosti območja, zlasti izgubo naravnosti in posek (krčitve) drevja; - z gozdovi, ki še niso razglašeni, se gospodari prilagojeno, tako da se ohranja njihova gozdna raba v skladu s predpisi in gozdnogospodarski načrti; - dopustna je postavitev lovskih prež in opazovalnic za ptice, navedeni posegi so dopustni pod pogojem, da niso v nasprotju z gozdnogospodarskimi načrti in funkcijami gozda, ne ovirajo osnovne dejavnosti oziroma niso v nasprotju z interesi gozdarstva in je treba zanje pridobiti ustrezno soglasje od pristojne javne gozdarske službe.

(3) Podrobnejši PIP za gozdove s posebnim namenom – rezervate (Gpr):

Gpr – gozd s posebnim namenom - rezervat
3 Dopustne dejavnosti: gozdarstvo in dejavnosti, dopustne na podlagi gozdnogospodarskih načrtov.
4 Dopustni objekti: objekti niso dopustni.
5 Dopustne gradnje: gradnje niso dopustne.
7 Druga merila in pogoji: upošteva se varstveni režim, določen s predpisom o razglasitvi. Območje gozda je zaradi svoje razvojne faze in dosedanjega razvoja izjemno pomemben za raziskovanje, proučevanje in spremljanje naravnega razvoja gozdov, biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot ter kulturne dediščine. Gre za rezervat z blažjim varstvenim režimom.

(4) Podrobnejši PIP za varovalne gozdove (GV):

GV - varovalni gozd
1 Namenska raba: Površine varovalnega gozda so namenjene gozdovom s poudarjeno ekološko funkcijo zlasti na strmih legah.
2 Dopustni objekti: Dopustni so pomožni objekti, ki so navedeni v preglednicah v prilogi tega odloka, poleg tega pa še postavitev objektov in naprav za opazovanje narave in gradbeno inženirski objekti, če so namenjeni dejavnostim na območju.
3 Dopustne gradnje in druga dela: - izvajanje raziskav; - v omejenem obsegu so dopustne oblike rekreacije, ki ne zahtevajo posebnih ureditev (sprehod, planinstvo, opazovanje, poučne dejavnosti z uporabo obstoječih poti.
4 Drugi pogoji - V varovalnem gozdu so dopustni samo posegi, namenjeni izvajanju ekološke funkcije gozda s soglasjem pristojnih služb za upravljanje in varstvo gozdov ter in varovanje narave. Niso dopustne rabe, objekti, gradnje in druga dela ter enostavni objekti, ki zahtevajo spremembe prostorskih značilnosti območja, zlasti zemeljska dela in posek drevja; - gradnje se načrtujejo tako, da omogočajo lastnikom gozdov dostop do gozda; - navedeni posegi so dopustni pod pogojem, da niso v nasprotju z gozdnogospodarskimi načrti in funkcijami gozda, ne ovirajo osnovne dejavnosti oziroma niso v nasprotju z interesi gozdarstva in je treba zanje pridobiti ustrezno soglasje od pristojne javne gozdarske službe.

113. člen
(podrobnejši PIP za vodna zemljišča)

VC – celinske vode
1 Namenska raba: Površine vodnih zemljišč so namenjene površinskim vodam in dejavnostim, vezanim na rabo površinskih voda.
2 Dopustni objekti: Dopustni pomožni objekti, ki so navedeni v preglednicah v prilogi tega odloka, postavitev objektov in naprav za opazovanje narave ter: - jezovi, plovne poti, pregrade in jezovi, dostopi do vode, privezi in pristani za čolne; - objekti za šport in rekreacijo, ki so vezani na vodo in vodne športe; - male hidroelektrarne, objekti za črpanje, filtriranje in zajem vode, cevovodi za prečiščeno odpadno vodo, prenosni vodovodi, objekti, potrebni za rabo voda; - objekti, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem ter objekti, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije; - manjša zajemališča požarne vode in manjša zajetja za ureditev ribnikov; - naprave za potrebe učnih, študijskih in raziskovalnih dejavnosti. Gradnja ribogojnic in zajem vode za namakanje kmetijskih zemljišč sta dopustna pod pogojem, da se zagotovi ekološko sprejemljivi pretok. Na vodotokih in območjih vodnih zemljišč je izven strnjeno pozidanih območij dopustna gradnja objektov, funkcionalno vezanih na vodotok (ribogojnica, mlin, žaga, mala hidroelektrarna ipd.) na podlagi predhodne prostorske preveritve, hidrološko-hidravlične analize, pozitivne ocene vplivov na okolje in soglasja pristojnih služb. Dopustna je gradnja GJI. Dopustna je tudi gradnja drugih gradbeno-inženirskih objektov.
3 Dopustne gradnje in druga dela: Dopustni so posegi v zvezi z ukrepi, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda, ukrepi, ki se nanašajo na ohranjanje narave, ukrepi za oživljanje reguliranih vodotokov in ukrepi, ki se nanašajo na ohranjanje narave. - Za obstoječe objekte in naprave na vodnem ali priobalnem zemljišču velja, da je na teh objektih in napravah mogoča rekonstrukcija, adaptacija ali obnova, ki bistveno ne spreminja namembnosti in velikosti objekta in ki ne vpliva negativno na kakovost vode in na vodni režim; - na parcelah, ki so v naravi in po določilih tega odloka opredeljene kot vodno zemljišče, v neažuriranem zemljiškem katastru pa so vpisane kot stavbišče objektov, ki s tem členom niso določeni kot dovoljeni, gradnja novih objektov ni dopustna; - premostitve voda in gradnje na vodnem ter priobalnem zemljišču se načrtuje tako, da je zagotovljena poplavna varnost in da se ne poslabšujeta stanje voda in vodni režim ter je zagotovljen ekološko sprejemljivi pretok; - pri urejanju in obratovanju objektov in naprav mlinov, žag in ribogojnic ter malih hidroelektrarn odvzem vode ne sme ogrožati kakovosti voda ter ekološko sprejemljivega pretoka. Če je to potrebno zaradi ohranitve življenjskih razmer v vodotoku, mora investitor zagotoviti ustrezen prehod za ribe; - spremembe mlinov in žag za potrebe turizma in za urejanje malih hidroelektrarn so dopustne pod pogojem, da objekti ohranijo bistvene morfološke značilnosti in kvalitete vodotokov in obvodnega prostora ter zagotavljajo ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov; - pri poseganju v območje celinskih voda sta prepovedani povzročanje ovir za pretok visokih voda in zmanjševanje retenzijskega območja; - dopustna so tekoča vzdrževalna dela, adaptacije rekonstrukcije, gradnje in nove gradnje na mestih obstoječih ali nekdanjih jezov, mlinov in žag.
4 Drugi pogoji - Priobalno zemljišče Kolpe je 15 m od meje vodnega zemljišča v naseljih in 40 m zunaj naselij, priobalno zemljišče preostalih vodotokov, potokov, hudournikov in suhih strug je 5 m od meje vodnega zemljišča; - Niso dopustni: odvzem gramoza in proda, utrjevanje brežin z gradnjo zidov, betoniranje dostopnih ramp in posegi, ki onemogočajo dostop do vodotokov; - Pri gradnjah in drugih delih znotraj priobalnega zemljišča se v največji meri zagotavljajo sonaravne ureditve z uporabo avtohtonih hidrofilnih vrst in ohranjanje obstoječe vegetacije. Zavarovanja brežin se prioritetno izvajajo sonaravno, z vegetacijskimi materiali; - Zacevljanje ali prekrivanje vodotokov ni dopustno, razen na krajših razdaljah za potrebe ureditve dostopa

oziroma prehoda prek vodotoka, ko gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, prepust na javnih cestah in poteh);
- Mostove in ceste na območju vodotokov se gradi tako, da se ne posega v pretočni profil ter da se zagotovi varnost objektov pred visokimi vodami z zagotovljeno minimalno varnostno višino v skladu z vodnim soglasjem in cestnimi predpisi;
- Zagotavlja se redno vzdrževanje vodotokov, vključno s sanitarnimi sečnjami obvodne zarasti, ki se izvajajo izven gnezdilne sezone ptic.

114. člen
(podrobnejši PIP za območja izkoriščanja mineralnih surovin)

Podrobnejši PIP za območja izkoriščanja mineralnih surovin določa:

LN - površine nadzemnega pridobivalnega prostora
1 Namenska raba Območja mineralnih surovin so namenjena izkoriščanju mineralnih surovin, sprotni in končni sanaciji in nadomestnim dejavnostim, ki so določene v PIP za posamezne EUP.
2 Dopustni objekti Dopustna je gradnja GJI. Dopustna je tudi gradnja drugih gradbeno-inženirskih objektov, če so namenjeni funkciji tega območja. Dopustni so rudarski objekti za pridobivanje in predelavo mineralnih surovin - samo odprti kop: rudarski objekti in inštalacije ter tehnične naprave za pridobivanje mineralnih surovin, objekti za proizvodnjo izdelkov in polizdelkov, ki kot osnovno surovino uporabljajo tukaj pridobljene mineralne surovine. Po uvedbi nadomestne rabe so dopustni objekti, namenjeni nadomestnim dejavnostim, ki so določene v PIP za posamezne EUP. Dopustni so pomožni objekti, ki so navedeni v preglednicah v prilogi tega odloka, poleg tega pa še: objekti in naprave, namenjeni zavarovanju dostopa do območja pridobivanja in do objektov in naprav.
3 Drugi pogoji: - Za vse površinske kope je upravljavec oziroma lastnik dolžan zagotoviti sprotno in končno sanacijo v skladu z opredeljeno novo namembnostjo, ki je določena v PIP za posamezno EUP; - Na območjih sanacij opuščenih površinskih kopov je dopustno saniranje in prepuščanje naravni sukcesiji ali pa vzpostavitev prvotnega stanja, pri čemer se ne smejo poslabšati prostorske razmere in kakovosti okolja; - Vplive na okolje je treba spremljati in jih glede na rezultate spremljanja zmanjševati ali odpravljati. Z namestitvijo ograj se zagotovi varnost pred padcem v globino in pred porušitvami terena.

9 POSEBNI PIP ZA POSAMEZNE ENOTE UREJANJA PROSTORA

115. člen
(posebni PIP za EUP na območju Črnomlja)

(1) Na vseh območjih, razen na območju EUP ČR_6/8_OPPN (mestno jedro Črnomlja), niso dopustne dejavnosti, ki so na »Seznamu obveznih dejavnosti v mestnem jedru Črnomlja«. Obvezne dejavnosti za mestno jedro Črnomlja na podlagi Uredbe o uvedbi in standardni klasifikaciji dejavnosti:

Stara oznaka		**Nova oznaka**
G/52.41	trgovina na drobno s tekstilom	G 47.510
G/52.471	dejavnost knjigarn	G 47.610
G/52.486	trgovina na drobno z umetniškimi izdelki-dejavnost prodajnih galerij	G 47.782
G/52.50	trgovina na drobno z rabljenim blagom	G 47.790
G/52.62	trgovina na drobno na tržnicah in stojnicah	G 47.810, 47.820, 47.890
G/52.71	popravilo obutve in drugih usnjenih izdelkov	95.230
G/52.73	popravila ur, nakita	G 95.250
K/70.40	izposojanje izdelkov široke porabe	N 77.290
K/74.81	fotografska dejavnost	M 74.200

L/75.11	dejavnost javne uprave	O 84.110
L/75.30	obvezno socialno zavarovanje	O 84.300
M/80.421	glasbene in druge umetniške šole	P 85.520
O/92.521	dejavnost muzejev	R 91.020
O/93.01	dejavnost pralnic in kemičnih čistilnic	R 96.010
O/91.31	dejavnost verskih organizacij	S 94.910
O/92.71	prirejanje iger na srečo; dejavnost igralnic	R 92.002; R 92.001

(2) Posebni PIP in drugi podatki:

ŠIFRA EUP	IME EUP/PEUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
ČR_1	**Svibnik**	
ČR_1/1	Svibnik – stanovanja in kmetije	Dopustne so ureditve skupnih površin pri vodnjaku. Novogradnje objektov se prilagodijo obstoječi gradbeni strukturi. Dopustna je sodobna zasnova objektov, lahko tudi z ravnimi strehami. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_1/2	Svibnik – stanovanja	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_1/3	RTP	Dopustna je gradnja spremljajočih objektov in naprav ter objekta RTP. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_1/4	Strugar	Na območju zelenih površin niso dopustne gradnje. Dopustno je le preoblikovanje reliefa v povezavi z ureditvami zahodne obvoznice. Za vse ureditve v območju priobalnega zemljišča se pridobi vodno soglasje. Ob vodotoku se ohranja odmik vsaj 5 m od zgornjega roba brežine in se ohranja obrežna vegetacija. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_2	**Čardak**	
ČR_2/23_OPPN	ZN Danfoss	**Zazidalni načrt Danfoss** (Uradni list RS, št. 27/96, 69/00, 47/02, 81/03, 38/06, 55/13, 81/13, 56/17 in 39/18) – ostane v veljavi do preklica. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_2/24_OPPN	ZN Štorov hrib	**Zazidalni načrt Štorov hrib v Črnomlju** (SDL, št. 14/90, 02/91) – ostane v veljavi do preklica.
ČR_2/25_OPPN	ZN Čardak	**Zazidalni načrt Čardak** (Uradni list RS, št. 89/02, 92/05, 5/17 in 39/18) – ostane v veljavi do preklica.
ČR_2/26_OPPN	Zahodna obvoznica	**Lokacijski načrt za obvoznico Črnomelj** (Uradni list RS, št. 81/30, 70/17) – ostane v veljavi do preklica. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_2/27_OPPN	Čardak zahod II	**Predviden OPPN** za stanovanjsko pozidavo nižje gostote. Zagotovi se ureditev parkovnih in drugih zelenih javnih površin soseske, delno tudi kot bariera do obvoznice. Južni in zahodni del območja se urejata kot zeleni tamponski coni med industrijskim območjem oz. obvoznico ter stanovanjskim območjem. Dopustne so zasaditve tudi z iglavci. Pred sprejetjem OPPN se na registriranem arheološkem najdišču izvede predhodne arheološke raziskave.
ČR_2/1	Ulica padlih borcev, Semiška cesta - del	Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR_2/2	Ulica 21. oktobra	Dopustna je gradnja objektov vzdolž regionalne ceste. Višinski gabariti so največ 2K+P+2, vendar ob mestni vpadnici višine nad terenom za najmanj 2 etaži (to je 6 m ali več). Klet je z glavne ceste popolnoma vkopana. Pritlični del se nameni oskrbni in poslovni dejavnosti, ki ne potrebuje skladiščnih površin. Zagotovi se parkirna mesta na sami lokaciji. Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR_2/3	Semiška cesta - bloki	Strešna kritina je opečna: bobrovec ali zareznik. Ohranjajo in vzdržujejo se spominska obeležja na fasadah

ŠIFRA EUP	IME EUP/PEUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
		objektov.
ČR_2/4	Obrtni dom, Tuš	Dopustno je prestrukturiranje v dejavnosti, ki ne presegajo hrupa, predpisanega za stanovanjska območja. Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR_2/5	Jurjevanjska draga	Prostor se preoblikuje za potrebe javnih prireditev z ustrezno rešitvijo z javnim natečajem ali zbiranjem variantnih rešitev. Ob Kolodvorski cesti se zasadi drevored.
ČR_2/6	Vrtnarija	Uredi se obračališče in postajališče za avtobuse. Območje se zasadi z avtohtonim grmičevjem in drevjem, ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR_2/7	vrtički	Dopustna je začasna raba območja za potrebe vrtičkarstva.
ČR_2/8	Pod smreko	Ni posebnih PIP.
ČR_2/9	Gozdna	Dopustna je rekonstrukcija objekta v smislu sodobne arhitekture javnega značaja. Ob Kolodvorski cesti se ohranja in zasadi drevored.
ČR_2/10	Pod smreko - bloki	Ohrani se prvotno oblikovanje ravnih streh večstanovanjskih objektov z minimalnim naklonom. Kritina je ravna pločevina. Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR_2/11	Lidl	Ni posebnih PIP.
ČR_2/12	Zdravstveni dom, vrtec	Posegi v objekt zdravstvenega doma kot tudi druge ureditve ne smejo rušiti arhitekturnih prvin obdobja modernizma. Dopustna je prenova in razširitev objekta vrtca ali tudi novogradnja na mestu obstoječega objekta. Rešitve za obe lokaciji se pridobijo z javnim natečajem ali zbiranjem variantnih rešitev.
ČR_2/13	Čardak	Južni del območja se ureja kot zelena tamponska cona med industrijskim in stanovanjskim območjem. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_2/14	Sv. Sebastjan	Vsi posegi na cerkvi in bližnji okolici se izvajajo po določilih služb za varstvo kulturne dediščine in narave.
ČR_2/15	zelene površine	Dopustne so ureditve za potrebe športnih površin in zasaditve območja z avtohtonim listnatim drevjem in grmovjem. Dopustne so tudi ureditve za parkiranje na površinah ZS in na delu površin ZD, s pogojem, da se ohranijo zelene površine kot vmesno območje med temi ureditvami in površinami za stanovanja v širini najmanj 25 m.
ČR_2/16	Beltovski bloki	Strešna kritina je opečna: bobrovec ali zareznik.
ČR_2/17	zelenica in vrtički (Beltovski bloki)	Območje se ureja kot zelena tamponska cona med industrijskim in stanovanjskim območjem. Dopustne so zasaditve tudi z iglavci.
ČR_2/18	Belt - Livar	Tehnološki in prostorski razvoj temelji na prenovi, sanaciji, adaptaciji in rekonstrukciji obstoječih proizvodnih objektov. Gradbeni posegi ne smejo presegati višinskega gabarita nove livarne, razen dimnikov in delov objektov, katerih višino pogojuje tehnologija. Odlaganje odpadnih livarskih peskov in drugih livarskih odpadkov ni dopustno. Dopustna je gradnja in urejanje plinske postaje za plinifikacijo Črnomlja in bližnjih naselij. Javna razsvetljava se

ŠIFRA EUP	IME EUP/PEUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
		zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru. Sprehajalne poti se načrtujejo izven predpisanega pasu priobalnega zemljišča. Za vse ureditve v območju priobalnega zemljišča se pridobi vodno soglasje. Obstoječa obrežna vegetacija se ohranja. Njeno odstranjevanje za potrebe ureditve sprehajalnih poti ni dopustnoo. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_2/19	Mestna Loza	Dopustijo se ureditve poti, postavitev označevalnih tabel, trim steza ipd. na osnovi celovitih strokovnih podlag. Na območju registriranega arheološkega najdišča se prezentira prazgodovinska gomila skladno s kulturnovarstvenimi pogoji, ki se pridobijo pred posegi v tla.
ČR_2/20	Park Čardak	Širše območje med planinsko potjo, obvoznico in železnico ter nezaraščene površine se ureja kot park ali botanični vrt. Obstoječi gozd se ohranja, urejajo se sprehajalne, učne in trim poti. Pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja za posege v prostor se na registriranem arheološkem najdišču izvede predhodne arheološke raziskave.
ČR_2/21	Starihov hrib - vrtički	Na območju za vrtičke je za spravilo orodja dopustna postavitev ležečih zabojnikov višine do 70 cm.
ČR_2/28 in ČR_2/29	Svibnik – vrtički in lope	Za spravilo orodja je dopustna postavitev lesene vrtne lope kot pritličnega enokapnega objekta (kmečka lopa) z bruto površino največ 4 m^2 in višino najvišje točke največ 2,5 m, merjeno od najnižje točke objekta, katerega streha je hkrati strop nad prostorom, z zbiralniki za kapnico velikosti do 1000 l, ki so zastrti z lesenim obitjem.
ČR_2/22	Svibnik – vrtički	Dopustna je ureditev vrtičkov. Zagotovi se urejena parcelna struktura, smiselno se upoštevajo določila tega odloka za ZV.
ČR_3	**Pod gozdom**	
ČR_3/11_OPPN	Pod gozdom	**OPPN za stanovanjsko območje Pod gozdom** (Uradni list RS, št. 59/13) – ostane v veljavi do preklica.
ČR_3/12_OPPN	Semiška cesta – nova pozidava	**OPPN Semiška cesta** (Uradni list RS, št. 43/18) – ostane v veljavi do preklica.
ČR_3/1	Pod lozo	Ni posebnih PIP.
ČR_3/2	Območje za rekreacijo	Območje Dinosa se sanira. Uredi se prostor za rekreacijo: igrišča za igre z žogo ipd. Prostor se opremi z urbano opremo.
ČR_3/3	zeleno območje	Gozdne površine se ohranjajo kot sklenjeno naravno območje. Vse ureditve na robovih gozda vključujejo obnovo gozdnega roba. Na ostalih območjih se zasaja avtohtono zelenje. Previsni rob opuščenega kamnoloma se zaščiti z ograjo in gosto zasaditvijo grmovnic.
ČR_3/4	Bellevue	Obstoječe dejavnosti se prestavi na lokacijo za obrtne in druge dejavnosti. Dopusti se gradnja sodobnega stanovanjskega lahko tudi manjšega večstanovanjskega objekta z največ tremi stanovanji.
ČR_3/5	Nad železnico	**Predvideno celovito urejanje:** Predvidi se stanovanjska pozidava vključno z ureditvijo dostopne ceste. Zagotovi se oblikovanje parcel in objektov, pri katerem bosta upoštevani morfologija in tipologija obstoječih objektov v soseščini. Dopustno je sodobno oblikovanje objektov.

ŠIFRA EUP	IME EUP/PEUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
ČR_3/6	Pod gozdom	Ni posebnih PIP.
ČR_3/7	Železnica	Z območja železnice se prestavijo vse transportne dejavnosti na območje Gospodarske cone Otovec oz. na primerno lokacijo. Dopustna je gradnja , obnova in vzdrževanje objektov železniške infrastrukture, objektov, tirov in tirnih naprav. Zelene površine železniških nasipov se urejajo kot drevoredi, sadovnjaki ali druge zelene ureditve. Na lokaciji ob stanovanjskih blokih na Semiški cesti se obstoječe garaže poenotijo in sanirajo, kot garažni niz z ravno lahko tudi zatravljeno streho. Gradnja stanovanjskih objektov ni dopustna. Ob mestni vpadnici in železnici se zasadi drevored. Obrobni pas zelenih površin (namenska raba ZD) pri stanovanjskih objektih se ureja v minimalni širini, da se zagotavlja nemoteno vzdrževanje železniških tirov. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_3/8	prikrito grobišče v farovški lozi	Lokacija prikritega grobišča je natančno določena, potrebne so preiskave. Dopustijo se raziskave območja ter postavitev spominskega obeležja. Na delu območja velja Državni prostorski načrt za državno cesto od priključka Maline do mednarodnega mejnega prehoda Metlika in do priključka Črnomelj jug (Uradni list RS, št. 70/17).
ČR_3/9	Esol	Ni posebnih PIP.
ČR_3/10	pri rezervoarju	Ni posebnih PIP.
ČR_4	**Belokranjska**	
ČR_4/15_OPPN	Med Metliško in Belokranjsko	**Predviden OPPN** za stanovanjsko pozidavo višje gostote. Dopustna je gradnja vrstnih hiš, ob Belokranjski cesti je možna gradnja nizkih vila blokov K+P+1 z največ štirimi stanovanji. Osrednji prostor območja se ureja kot skupna zelena površina. Dostop z Belokranjske ceste se ureja le z enim cestnim priključkom. Obcestni prostor se zasadi z drevoredi. Za strokovne podlage se smiselno uporabijo obstoječa gradiva, pripravljena na študentski delavnici. Pred sprejetjem OPPN se na registriranem arheološkem najdišču izvede predhodne arheološke raziskave. Ob Belokranjski cesti se zasadi drevored.
ČR_4/1	Pri postaji	Ohranja se namembnost obstoječih železniških poslovnih in pomožnih objektov. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_4/2	Trdinova ulica	Ob Belokranjski cesti se zasadi drevored. Obrobni pas zelenih površin (namenska raba ZD) pri stanovanjskih objektih se ureja v minimalni širini, da se zagotavlja nemoteno vzdrževanje železniških tirov. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_4/3	Trdinova ulica-(Železničarski bloki)	Strešna kritina je opečna: bobrovec ali zareznik. Streha na garažnem nizu je minimalnega naklona do 14º, kritina je enotna (po barvi in materialu) na celem nizu. Vmesni prostor se ohranja kot zelenica ali vrtovi. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_4/4	Pekarna	Poleg dejavnosti, ki so dopustne s PIP za območje centralnih dejavnosti, se dopusti še obrtne dejavnosti ter manjša proizvodnja in skladiščenje. Obcestno fasado objekta se oblikuje sodobno, objekt pekarne se likovno poenoti z

ŠIFRA EUP	IME EUP/PEUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
		načrtovanim prizidkom, na območju proti javnemu prostoru se odprtih skladiščnih prostorov ne dovoli. Za zaščito brežine se v območjih z nestanovanjskimi objekti dopusti višji oporni zid, ki se zazeleni z zimzelenim rastlinjem in ne presega višine objektov. Na zahodni strani se opredeli/ohranja zeleni pas (cca 8 m), kot bariera med dvema rabama prostora. Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR_4/5	Pri pekarni	Dopustna je sprememba nedograjenega obrtnega objekta v večstanovanjski objekt, pod pogojem, da se zagotovi zadostne parkirne površine in da so stanovanjske enote grajene tako, da je mogoče združevanje le-teh v večje. Višinski gabariti novih večstanovanjskih ali poslovnih objektov na območju med pekarno in železnico ne smejo presegati višine K+P+2 oz. 15 m skupne višine objekta. Zadnja etaža se izvede kot pristrešno stanovanje. Strehe objektov so ravne ali z blagim enokapnim naklonom..
ČR_4/6	Grčija	Dopustna je umestitev poslovnih dejavnosti nemotečih za bivanje. Objekti se umeščajo na gradbene linije vzdolž Belokranjske ceste, tako da tvorijo usklajene fasadne poteze. Poslovni objekti ob regionalni cesti se oblikujejo z ravno streho. Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR_4/7	Vrtički	Dopustna je začasna raba območja za potrebe vrtičkarstva; za spravilo orodja je dopustna postavitev ležečih zabojnikov višine do 70 cm.
ČR_4/8	Špar	Umeščajo se dejavnosti, ki se funkcionalno in pomensko navezujejo na obstoječe dejavnosti v tej EUP. Objekti se umeščajo na gradbene linije vzdolž Belokranjske ceste, tako da tvorijo usklajene fasadne poteze. Poslovni objekt ob regionalni cesti se oblikujejo z ravno streho. Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR_4/9	Komunala, Hofer	Umeščajo se dejavnosti, ki se funkcionalno in pomensko navezujejo na obstoječe dejavnosti v tej EUP. Objekti se umeščajo na gradbene linije vzdolž Belokranjske ceste tako, da tvorijo usklajene fasadne poteze. Poslovni objekti ob regionalni cesti se oblikujejo z ravno streho. Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR_4/10	Dolenjka	Dopustna je gradnja prodajno-skladiščnega objekta, spremljajočih objektov in zunanjih skladiščnih in manipulativnih površin. Dopustna je gradnja objektov za promet, komunalne in servisne dejavnosti.
ČR_4/11	Stor - trans	Na južnem robu EUP se zagotovi pas visokorasle avtohtone vegetacije, kot bariero do območja stanovanj Pod Gričkom.
ČR_4/12	TPC	Dopustna je sprememba namembnosti objektov ali delov objektov za skladiščne, oskrbne in uslužnostne dejavnosti. Dopustna je gradnja in dozidave objektov za skladišča, servise, trgovino, gostinstvo, storitve ter družbene in poslovne dejavnosti. Dopustna je gradnja ceste s priključkom za Zadružno cesto. Na jugovzhodnem robu EUP se zagotovi pas visokorasle avtohtone vegetacije, kot bariero do območja stanovanj Pod Gričkom. Ob Belokranjski in Zadružni cesti se zasadi drevored, če je zaradi GJI mogoče.
ČR_4/13	Kambič	Dopustna je gradnja poslovno stanovanjskega objekta v nivoju mestnega parterja. Ob Belokranjski cesti se zasadi drevored.
ČR_4/14	Gasilski dom	Dopustna je dozidava objekta gasilskega doma in ureditev spremljajočih površin. Zagotovi se neposreden

ŠIFRA EUP	IME EUP/PEUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
		urgentni izvoz gasilskih vozil na Belokranjsko cesto.
ČR_5	**Sadež**	
ČR_5/1	Hotel	Dopustna je razširitev hotela, zagotavlja se zadostne parkirne površine, lahko tudi podzemne. Ob Belokranjski oz. Kolodvorski cesti se zasadi drevored.
ČR_5/2	Kolodvorska cesta	Pri vseh posegih se upošteva obstoječo tipologijo meščanske vile in značilnih arhitekturnih elementov. Vrtovi med zazidavo ob Kolodvorski ulici in zazidavo ob ulici Sadež se urejajo kot zelene površine. Dopustna je gradnja vzporedne ceste za zagotovitev dostopov do obstoječih objektov, ob njej je dopustna dopolnilna gradnja objektov. Ob Kolodvorski cesti se zasadi drevored. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_5/3	Sadež	Ob Belokranjski in Kolodvorski cesti ter ob cesti proti pokopališču se zasadi drevored. Ob Kolodvorski cesti se uredijo obcestna parkirišča. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_5/4	Zadružna – bloki	Ni posebnih PIP.
ČR_6	**Črnomelj**	
ČR_6/8_OPPN	Mestno jedro	**Občinski lokacijski načrt za mestno jedro Črnomlja** (Uradni list RS, št. 92/05, 32/08). Veljajo določila veljavnega OPPN. Pred kakršnokoli prenovo ostrešja ali drugimi večjimi vzdrževalnimi deli v stavbi cerkve Svetega Duha se o tem obvesti pristojni Zavod za varstvo narave pred začetkom del. V primeru postavitve razsvetljave je potrebno uporabljati svetila, ki ne oddajajo svetlobe v UV spektru. Ob Kolodvorski cesti se zasadi drevored, ob Kolodvorski cesti se lahko uredijo obcestna parkirišča. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Lokacije mostov čez Dobličico in Lahinjo so v grafičnem delu OPN prikazane informativno. V celoti se ohranja pretočnost in profil vodotoka. Oblikovanje poti se v največji možni meri podredi ohranjanju naravnega okolja. Poti se ne ureja na brežinah vodotoka. Ureditve ob vodotoku morajo biti sonaravne, ohranja se obstoječa obvodna vegetacija.
ČR_6/9_OPPN	Starihov hrib	**Predviden OPPN** za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš. Možna je gradnja manjših, ločenih sklopov vrstnih hiš.
ČR_6/1	Kolodvorska – zahod	Dopustna je gradnja objektov za oskrbne, uslužnostne in gostinske dejavnosti. Pri vseh gradbenih posegih se upošteva ulično zazidavo. Višinski gabariti novih objektov se podredijo višinskim gabaritom sosednjih objektov. Dopustna je novogradnja objekta v križišču, skladno z zasnovo rekonstrukcije križišča.
ČR_6/2	Pri semaforju	Dopustna je gradnja novih objektov, odmiki od regionalne ceste sledijo gabaritom in odmiku objekta Centra za socialno delo. Ob mestnih vpadnicah se zasadi drevored, če to dopušča GJI.
ČR_6/3	Kulturni dom	Izdela se rekonstrukcija križišča regionalnih cest tako, da se Ulica 21. oktobra pravokotno priključuje na Kolodvorsko cesto, podrejena pravilnemu križanju cest. Dopustne so širitve in ureditve kulturnega doma. Zagotovi se prostor za zasaditev obcestnega drevoreda. Postavitev postajne ute se ne dovoli. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.

ŠIFRA EUP	IME EUP/PEUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
ČR_6/4	Kolodvorska ulica – jug	Objekt v križišču se ureja kot »Peglezen«, lahko tudi z ravno streho in ustrezno kritino. Kritina na objektih je naravna opečna: bobrovec ali zareznik. Uredi se javno parkirišče, ki se zasadi z listnatim drevjem. Prečna pot ob slaščičarni se uredi kot pešpot. Ob Kolodvorski cesti se, kjer to dopušča GJI, zasadi drevored ali posamična drevesa.
ČR_6/5	Pri Badovincu	Dopustne so prenove, adaptacije in rekonstrukcije ter spremembe namembnosti objektov in delov objektov za oskrbne, storitvene, gostinske in poslovne dejavnosti. Strešna kritina je naravna opečna: bobrovec ali zareznik. Na fasadah se ohranja historične elemente in oblikovanje. Del Župančičeve ulice in parkirišče ob Kolodvorski ulici se zasadi z listnatim drevjem.
ČR_6/6	Šola, dijaški dom	Prostor pred parkiriščem pod osnovno šolo se zasadi z visokoraslim avtohtonim drevjem in visokimi grmovnicami . Gradnja in postavitev objektov pod osnovno šolo ni dovoljena. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Ob Kolodvorski cesti se zasadi drevored in uredijo parkirišča.
ČR_6/7	Vojinska cesta	Pri adaptacijah, rekonstrukcijah in nadomestnih gradnjah objektov ob Vojinski cesti se upošteva zasnovo obcestne zazidave. Dopusti se gostejša pozidava, FZ do 0,5, FI do 1,00.
ČR_7	**Griček**	
ČR_7/1	Park Griček	Dopustna je izvedba parkovnih ureditev in pešpoti s pripadajočo urbano opremo. Dopustne so začasne ureditve za potrebe prireditev, vključno z začasnimi objekti (odri, letni gostinski vrtovi, kioski, stojnice, sanitarije ipd.). Oblikovanje gradenj ter drugih ureditev se podredi dominantni vlogi in pričevalnosti spomenika NOB. Vsi posegi se izvajajo skladno s pogoji službe za varstvo kulturne dediščine.
ČR_7/2	Ul. Belokranjskega odreda	Kritina je naravna opečna.
ČR_8	**Pristave**	
ČR_8/1	Pod Gričkom	Na celotnem območju prevladuje enoten vzorec pozidave, ki se odraža v etažnosti, orientaciji slemen, naklonu streh in barvi kritine. Ob cesti proti pokopališču se zasadi drevored.
ČR_8/2	Ciko	Ob cesti proti pokopališču se zasadi drevored.
ČR_9	**Vojna vas**	
ČR_9/1	Vojna vas	Javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru. V brežine, priobalni pas in strugo vodotokov se ne posega, niso dopustni posegi v predpisan pas priobalnega zemljišča. Ob zgornji cesti proti pokopališču se zasadi drevored.
ČR_9/2	Obvodno zelenje	Možna je ureditev obvodne sprehajalne poti z urbano opremo (klopi, koši ipd.). Ohranja se gozdna bariera med Lahinjo in predvideno pozidavo.
ČR_9/3	Vojna vas - nova pozidava	Ob cesti proti pokopališču se zasadi drevored.
ČR_9/4	zeleni pas	Zeleni pas se ureja kot tamponski pas med stanovanjskim območjem in pokopališčem. Dopustna je zasaditev z

ŠIFRA EUP	IME EUP/PEUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
		visokoraslim avtohtonim drevjem.
ČR_9/5	Pokopališče	Za preureditev območja se izdela krajinska zasnova ureditve. Vsi posegi se izvajajo skladno s pogoji službe za varstvo kulturne dediščine.
ČR_9/6	Športno igrišče Vojna vas	Dopustna je ureditev športnega igrišča, kjer pa se ne dopusti gradnja servisnih objektov. V smeri proti pokopališču se ohranja visoka vegetacija.
ČR_9/7	Čistilna naprava	Ni posebnih PIP.
ČR_10	**Majer**	
ČR_10/6_OPPN	Poslovna cona Majer	**OPPN Majer** (Uradni list RS, št. 5/17) ostane v veljavi do preklica. .
ČR_10/7_OPPN	Majer – nova pozidava	**Predviden OPPN** za individualno stanovanjsko pozidavo. V soseski se uredijo zelene površine z otroškim igriščem. Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR_10/8_OPPN	Majer- stanovanjska soseska	**Predviden OPPN** za novo stanovanjsko sosesko.
ČR_10/1	Črnomaljski dvorec	Vsi posegi se izvajajo skladno s pogoji službe za varstvo kulturne dediščine. Prenovi (rekonstruira, replicira) se enota kulturne dediščine: 18603: Gospodarsko poslopje Rožičevega gradu, ki se ga razvija v povezavi s kulturo in turizmom.
ČR_10/2	zeleni pas	Prostor se sanira, ohranijo se zelene površine, ob dostopni poti se vzpostavi zelena bariera (avtohtono visokoraslo drevje), drevored proti Rožičevemu gradu.
ČR_10/3	Majer – stanovanjska hiša	Ni posebnih PIP.
ČR_10/4	zeleni pas	Ni posebnih PIP.
ČR_10/5	Joh	Ob mestni vpadnici se zasadi drevored. Dopustna je kombinacija prečnih profilov javnih cest B2 in B3.
ČR_11	**Kozji plac**	
ČR_11/5_OPPN	Drage	**Zazidalni načrt Drage – 2. faza v Črnomlju** (Uradni list RS, št. 47/98) – ostane v veljavi do preklica.
ČR_11/1	Kozji plac	Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR_11/2	Veterinarska ambulanta	Rešitve za oblikovanje objektov se podrejajo funkcionalni zasnovi objektov. Dopustna je uporaba ravnih streh.
ČR_11/3	obvodno zelenje Lahinje	Za vse ureditve v območju priobalnega zemljišča se pridobi vodno soglasje; - ob urejanju območja se ohranja in vzdržuje obrežna zarast in naravna brežina; v primerih dovoljenih novih posegov in ob vzdrževanju se odstranjeno vegetacijo nadomesti z novo, avtohtono vrsto; - omejevanje dostopa do vode z ograjami se ne izvaja; - ribiška stojišča se ne urejajo; opornih zidov na brežini reke ni dopustno postavljati; - rekreacijske travne površine se redno vzdržuje s košnjo. Za posege na območju registriranega arheološkega najdišča se pridobi kulturnovarstvene pogoje.

ŠIFRA EUP	IME EUP/PEUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
ČR_11/4	Nad Lahinjo	Pri prenovi objektov ali novogradnjah je dopusten kolenčni zid do višine 1.60 m, dopusten je FZ 0,6.
ČR_12	**Loka**	
ČR_12/1	Loka	Nakloni streh osnovnih objektov so med 35 in 45 stopinj, kritna je naravna opečna rdeča, barve fasad so svetlih pastelnih odtenkov, močne barve fasad niso dovoljene. Ob Viniški cesti se zasadi drevored, kjer je to zaradi GJI mogoče. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_12/2	obvodni pas	Območje se ohranja nepozidano. Možne so zasaditve z avtohtono vegetacijo in ureditve, ki se navezujejo in dopolnjujejo ureditve za območje ČR_6/8_OPPN. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred posegi v tla pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_12/3	Avto Weiss	Sanira in uredi se zasaditev parkirišča. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_12/4	Ločki okljuk	Območje najboljših kmetijskih zemljišč se ohrani nepozidano, gradnja pomožnih objektov ni dopustna. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred posegi v tla pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_12/5	območje kmetij	Dopustna je gradnja objektov za potrebe kmetije. Veliki volumni objektov in intenzivna vzgoja večjega števila živine ni dopustna. Javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_12/6	zelenje in kmetijske površine ob Dobličici	Dopustni so ureditev prostora za kopanje ob slapu, ureditve brežin, sprehajalna pot s pripadajočo urbano opremo. Obstoječa obrežna vegetacija se ohranja. Njeno odstranjevanje za potrebe ureditve sprehajalnih poti ni dopustno. V primerih dopustnih novih posegov in ob vzdrževanju se odstranjeno vegetacijo nadomesti z novo, z uporabo avtohtonih obvodnih vrst. Javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred posegi v tla pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_12/7	Šolski center	Ni posebnih PIP.
ČR_12/8	Stadion	Območje se zasadi z visokoraslim drevjem.
ČR_12/9	Grajska cesta – bloki	Dopustna je gradnja enotnega nadstreška za avtomobile v nizu.
ČR_12/10	Pri Weissu	Dopustna je gradnja objektov za potrebe kmetije. Veliki volumni objektov in intenzivna vzgoja živine ni dopustna.
ČR_12/11	Športno igrišče	Dopustna je ureditev travnatega športnega igrišča. Na južnem delu enote, v smeri proti »Paletovi dragi«, je pri načrtovanju objektov treba upoštevati obstoječe gozdne poti v smislu ohranitve povezave med območjem mesta in zalednim zelenim prostorom.
ČR_12/12	Mali	Ni posebnih PIP.
ČR_12/13	Fabjanova pristava	Na površinah, ki so po namenski rabi kmetijska zemljišča, se dopustijo sezonska raba in s tem povezaneureditve prostora za rekreacijo in doživljanje narave v obliki, ki ne povzroča negativnih posledic in ne zahteva poseganj v

ŠIFRA EUP	IME EUP/PEUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
		teren ter drugih večjih ureditev ter ohranja obstoječe naravne razmere ob naravni vrednoti Lahinji. Ob dostopni cesti v območje se uredi parkirne površine v travnati izvedbi. Na območju za turizem (BT) se dopusti postavitev začasnega, sodobno oblikovanega objekta/kioska in urbane opreme (klopi, miz, košev za smeti). Prostor v neposredni okolici območja BT se zasadi z avtohtonim visokoraslim lahko tudi sadnim drevjem. Na obvodni loki se ohranja primarna rast. Območje naravne vrednote Lahinja se ohranja brez grajenih struktur (pomoli, podesti, stopnice), ohranja se obstoječi relief, zagotavlja se le peš dostop do naravne vrednote. Pri umeščanju sprehajalnih poti se zagotovi najmanj 5 m odmik od zgornjega roba brežine vodotoka. Športno rekreacijske aktivnosti na in ob reki se ne izvajajo v času drstenja rib (od aprila do junija). Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred posegi v tla pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_12/14	Nova Loka	Ob Viniški cesti se zasadi drevored, kjer je to zaradi GJI mogoče. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Ureditve se povežejo s pozidavo v okviru OPPN Kočevje na zahodni strani in dostopno cesto.
ČR_12/15	Grajska cesta	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_13	**Kočevje**	
ČR_13/6_OPPN	OPPN Belsad	**Predviden OPPN.** Dopustna je gradnja večstanovanjskih objektov na podlagi projekta ureditve celotnega območja. Višina objektov ne sme presegati višine K+P+2, kota P je lahko +0,5 m nad obstoječim terenom. Strehe objektov so ravne ali z blažjim naklonom, skritim za vencem. Poleg stanovanjskih namembnosti je v obstoječih in novozgrajenih objektih dopustna trgovinska in poslovna dejavnost, ki nima škodljivih vplivov na stanovanjsko območje, in sicer v območju ob cesti. Območje se lahko ureja brez OPPN le v primeru, da se v celotni enoti uredijo le stanovanjski objekti. Upoštevajo se omilitveni ukrepi: - na območju so sprejemljive oblike rekreacije, ki ne povzročajo poznejših negativnih posledic in ne zahtevajo večjih ureditev ter ohranjajo obstoječe naravne razmere; - pri izvedbi morebitne potrebne infrastrukture (klopi, mostovi, igrala, pomoli) se uporablja naravne materiale, les in kamen; - opornih zidov na brežini reke se ne izvaja; - sprehajalne in obvodne poti se uredi v peščeni izvedbi. Te poti niso hkrati tudi kolesarske poti; motoristom mora biti dostop preprečen; - ob urejanju območja se ohranja obrežna grmovna in drevesna zarast in naravna brežina reke; - omejevanje dostopa do vode z ograjami se ne izvaja, razen če gre za varnostne naprave; - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje; - ribiška stojišča se uredijo na manjšem delu obrežja, tako da je pretežni del površine namenjene rekreaciji neobremenjen; - rekreacijske travne površine se redno vzdržuje s košnjo;

ŠIFRA EUP	IME EUP/PEUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
		- sanitarije se umesti izven poplavnega območja.
ČR_13/7_OPPN	OPPN Kočevje	**OPPN Kočevje** (Uradni list RS, št. 2/15) – ostane v veljavi do preklica.
ČR_13/8_OPPN	OPPN Gadina	**Predviden OPPN** za individualno stanovanjsko pozidavo. V soseski se uredijo zelene površine z otroškim igriščem.
ČR_13/9_OPPN	OPPN_Kočevje-ob obvoznici	**Predviden OPPN** za prostor ob zahodni obvozni cesti. Območje s ureja kot vstopna točka v mesto iz JZ strani. Predvidi se razvoj centralnih dejavnosti, gostinstvo in turizem ter bivanje. Novih gradenj objektov za potrebe kmetijstva in ograd za živali se ne dovoli. Javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru. Ob mestni vpadnici se zasadi drevored. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_13/1	Kočevje	Ob mestni vpadnici se zasadi drevored. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ČR_13/2	Čopova	Ni posebnih PIP.
ČR_13/3	Vrtin	Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR_13/4	Pri Belsadu	Ob mestni vpadnici se zasadi drevored.
ČR_13/5	Okljuk	Ni posebnih PIP.
ČR_14	**Kanižarica**	
ČR_14/10_OPPN	OPPN TRIS Kanižarica	**Občinski podrobni prostorski načrt Tehnološko razvojnega industrijskega središča (TRIS) Kanižarica** (Uradni list RS, št. 52/10, 55/14 in 51/16) – ostane v veljavi do preklica. Na delu območja velja Državni prostorski načrt za državno cesto od priključka Maline do mednarodnega mejnega prehoda Metlika in do priključka Črnomelj jug (Uradni list RS, št. 70/17).
ČR_14/1	Kanižarica – center	Dopustna je ureditev odprtih površin za javne namene. Ohranja se stara zdrava drevesa, zasadi se drevored.
ČR_14/2	Kanižarica	Upoštevajo se omilitveni ukrepi: - na območju so sprejemljive oblike rekreacije, ki ne povzročajo poznejših negativnih posledic in ne zahtevajo večjih ureditev ter ohranjajo obstoječe naravne razmere; - pri izvedbi morebitne potrebne infrastrukture (klopi, mostovi, igrala, pomoli) se uporablja naravne materiale, les in kamen; - opornih zidov na brežini reke se ne izvaja; - sprehajalne in obhodne poti se uredi v peščeni izvedbi. Te poti niso hkrati tudi kolesarske poti; - ob urejanju območja se ohranja obrežna grmovna in drevesna zarast in naravna brežina reke; - omejevanje dostopa do vode z ograjami se ne izvaja, razen če gre za varnostne naprave; - ribiška stojišča se uredijo na manjšem delu obrežja, tako da je pretežni del površine namenjene rekreaciji neobremenjen; - rekreacijske travne površine se redno vzdržuje s košnjo; sanitarije se umesti izven poplavnega območja

ŠIFRA EUP	IME EUP/PEUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
		- ohranja se obvodna vegetacija ob Dobličici (5 m pas od struge). Ob regionalnih cestah se zasadi drevored.
ČR_14/3	Čistilna naprava	Ni posebnih PIP.
ČR_14/4	Kanižarica – bloki	Individualne gradnje pomožnih objektov niso dopustne. Možna je organizirana gradnja enotno oblikovanih garaž oz. nadstreškov za avtomobile. Konstrukcije nadstreškov so lahko kovinske in transparentno oblikovane, strehe imajo minimalen naklon. Ob regionalnih cestah se zasadi drevored.
ČR_14/5	Kanižarica – igrišče	Ob regionalnih cestah se zasadi drevorede.
ČR_14/6	Kanižarica – zeleni pas	Ohranja se obrežna grmovna in drevesna zarast in naravna brežina reke. Ob regionalni cesti se zasadi drevored.
ČR_14/7	Kanižarski okljuk	Ni posebnih PIP.
ČR_14/8	Romsko naselje Jama	Ni posebnih PIP.
ČR_14/9	Romsko naselje	Obcestni del naselja se zasadi z visokim avtohtonim grmičevjem in drevjem.
ČR_15	**Vražji kamen**	
ČR_15/1_OPPN	OPPN Vražji kamen, rekreacijsko območje	**Predviden OPPN** za rekreacijsko območje. Dopustne so dejavnosti turizma, gostinstva, športa in rekreacije. Možna je tudi ureditev golf igrišča ter hotelskega kompleksa z bazeni, tudi vadbeni prostor oz. poligon za potrebe dejavnosti varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Pas avtohtone zasaditve ob cesti na severni ter južni strani se ohranja. Na obstoječih objektih je do sprejetja OPPN dopustno izvajati le vzdrževalna dela ter preureditve znotraj objektov (rekonstrukcije brez dozidave ali nadzidave), če so te potrebne zaradi posodobitve tehnološkega procesa ter obnova obstoječih poligonov oz. igrišč.
ČR_15/2	Pri kalu	Kal se ureja in vzdržuje kot javni zeleni prostor. Dopustna je postavitev spominskih obeležij in opozorilnih oz. informativnih tabel. Kal je lahko ograjen z enostavno horizontalno zasnovano, leseno ograjo.
ČR_15/3	vodnjak	Prostor se ureja sonaravno brez večjih ureditev, ki bi zahtevale večja zemeljska dela. Dopustna je postavitev enostavnih lesenih klopi. Za obnovo vodnjaka se uporabi materiale, iz katerih je zgrajen vodnjak. Za potrebe prireditev se lahko uporabijo začasni montažni objekti.
ČR_16	**Zajčje drage**	
ČR_16/1_OPPN	OPPN Zajčje drage	**Predviden OPPN** za turistično območje. Prostor se ureja kot vstopna točka v mesto. Ureditve se povežejo s priključkom tretje razvojne osi na regionalno cesto Črnomelj – Dolenjci. Dopustne so ureditve za potrebe počivališča za avtodome, parkirne prostore, gradnje namenjene turistični dejavnosti ipd. Bivanje se dopusti le v okviru gostinskih dejavnosti, za zagotavljanje prenočitvenih kapacitet.
ČR_16/2 in 16/3	Fredi	Ni posebnih PIP.
ČR_16/4	Zavetišče za živali	Rešitve za oblikovanje objektov se podrejajo funkcionalni zasnovi objektov. Dopustna je uporaba ravnih streh.

116. člen
(posebni PIP za EUP na območju preostalih naselij)

ŠIFRA EUP	IME EUP	POSEBNI PIP in drugi podatki
Naselje št. 1	**Adlešiči**	
ADL_9_OPPN	UN Adlešiči	**Ureditveni načrt Adlešiči (Uradni list RS, št. 14/98, 57/03)** – ostane v veljavi do preklica.
ADL_1 do ADL_8	Adlešiči – deli naselja zunaj UN Adlešiči	Dejavnosti na območju CDo ne smejo imeti negativnih vplivov na bivalno okolje, objekti se oblikujejo sodobno. Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
ADL_10	počitniško naselje	Predvidena ureditev počitniškega naselja oz. območja počitniških hiš, zagotovijo se odmiki od cest na obrobju območja.
ADL_11	zaselek na zahodu	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 2	**Balkovci**	
BAL_1	zaselek Grduni	Dopustne so gradnje in ureditve za razvoj turizma, prenočišč. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
BAL_2	zaselek Dejani	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopusti so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
BAL_3	zaselek Pavlini	Na območju z namensko rabo CDo je dopustna tudi žaga s spremljajočimi objekti in ureditvami. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
BAL_4	zaselek Balkovci	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 3	**Bedenj**	
BED_1	vas vzhod	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
BED_2	vas zahod	Ni posebnih PIP.
BED_3	zaselek Karaman	Ni posebnih PIP.
BED_4, BED_5, BED_6	tri domačije na vzhodu	Ni posebnih PIP.
BED_7	domačija na zahodu	Nepozidan javni prostor ob spomeniku se lahko razširi ali se mu doda nove vsebine v smislu vzpostavljanja osrednjega prostora vasi (oblikovanje parkovnega značaja).
BED_8	vas – osrednji del	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.

Naselje št. 4	**Belčji Vrh**	
BEV_1	vas	Del naselja ob cerkvi sv. Helene se uredi z urbano opremo ob upoštevanju tradicionalnih materialov in oblik ter po navodilih službe za varstvo kulturne dediščine. Merila za oblikovanje ostalih objektov: na fasadi, ki meji na javni prostor naselja ni dopustno dodajati volumnov, na strešini glavne fasade ni dopustna gradnja frčad, razen v smislu poudarjenega vhoda. Kritina je opečni zareznik. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Obstoječe oporne zidove se ozeleni z avtohtono vegetacijo.
Naselje št. 5	**Bistrica**	
BIS_1	vas	Ob lovskem domu se uredi javni prostor naselja. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
BIS_2	območje gostilne	Dopustna je postavitev gospodarskih in pomožnih objektov za potrebe kmetijske dejavnosti po podrobnejših PIP za območje podeželskega naselja s kmetijami in stanovanjskimi hišami (SKs). Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
BIS_3	strelišče	Dopusti se postavitev začasnih vadbenih objektov za športno strelišče, ki se jih po končani uporabi odstrani. Strelišče se primerno uredi in zavaruje, njegovo delovanje pa omeji na čas izven gnezdenja ptičev.
Naselje št. 6	**Blatnik pri Črnomlju**	
BLČ_1	stari Blatnik	Ni posebnih PIP.
BLČ_2	Blatnik	Na območju križišča regionalne ceste in dostopne ceste v notranjost južnega dela območja, se lahko uredi javni prostor naselja. Obstoječi daljnovod se v primeru novogradnje prestavi.
BLČ_3	zahodni zaselek	Odmik objektov od roba gozda je najmanj 10 m.
BLČ_4	odprte zelene površine	Območje se sanira, uredi se športno igrišče. Dopusti se ureditve za gozdno vlako.
BLČ_5	vrtički	Za spravilo orodja je dopustna postavitev lesene vrtne lope kot kmečke lope – enostavnega pritličnega enokapnega objekta z bruto površino največ 4 m2 in višino najvišje točke največ 2,5 m, merjeno od najnižje točke objekta, katerega streha je hkrati strop nad prostorom, z zbiralniki za kapnico velikosti do 1000 l, ki so zastrti z lesenim obitjem.
Naselje št. 7	**Bojanci**	
BOJ_1	Dolnji Bojanci	Ni posebnih PIP.
BOJ_2	Gornji Bojanci	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
BOJ_3	Gornji Bojanci – jug	Ni posebnih PIP.
BOJ_4	Cerkev Bojanci	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
BOJ_5 do BOJ_6	Gasilski dom, župnišče	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 8	**Brdarci**	
BRD_4_OPPN	Golf igrišče 1. faza	**Predviden OPPN za gradnjo golf igrišča - 1. faza.** Uredi se golf igrišče z 9 igralnimi polji ter vstopni prostor s parkiriščem in klubskimi ter servisnimi prostori. Igrišče se uredi s preoblikovanjem reliefa, ki se oblikuje z mehkimi

		linijami in prehodi v ohranjene terene na obrobju posegov. V čim večji meri se upoštevajo naravne reliefne oblike, posamezne igralne površine se med seboj ločijo (gozdni sestoji, brežine, naraven teren ipd.). Vstopni prostor se kakovostno umesti v prostor, hkrati pa se oblikuje usklajeno z bližnjim kompleksom načrtovanih term. Rešitve za urbanistično arhitekturno ureditev vstopnega območja se pridobijo z javnim natečajem.
BRD_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
BRD_2	leseni objekti	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Lesene stanovanjske objekte se prenavlja (rekonstruira) ali prestavi na drugo lokacijo, namenjeno prezentaciji tradicionalnih belokranjskih objektov. Na križišču poti v središču vasi se uredi izrazitejše jedro z manjšo javno površino (zbiranje vaščanov, prireditve ipd.).
BRD_3	pristava	V območju se razvija dejavnost kmetijstva, na stavbnih zemljiščih se dopusti postavitev stanovanjske hiše in rastlinjakov. Na severozahodnem delu območja se dopusti gradnja vodnega zbiralnika za potrebe rastlinjakov. Na območju zelenih površin se upošteva določila varstva kulturne dediščine. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
Naselje št. 9	**Breg pri Sinjem Vrhu**	
BSV_1 in BSV_2	vas, območje za oddih, rekreacijo in šport	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Znotraj EUP se na lokaciji pod mlinom pri jezu uredi vstopno izstopno mesto za plovbo tako, da iz dela poti do reke Kolpe s parcelno št. 4737/1 v k.o. Sinji Vrh do reke Kolpe utrdijo brežine. Izvede se klančina do navedene poti v skladu z vodnim in naravovarstvenim soglasjem.
BSV_3	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce). Dostopi do vode za kopalce se uredijo na mestu najmanjših posegov v brežino. Za ureditev dostopov do vode se pridobi vodno in naravovarstveno soglasje; - sanitarije (samo začasne montažne) se umesti izven poplavnega območja. Niso dopustni pomožni objekti: pomol, mala ČN; - dopustna je ureditev tabornega prostora oz. šotorišča. Stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja; - premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo. Za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje.
Naselje št. 10	**Breznik**	
BRE_1	vas	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
BRE_2	Dvorec Turn	Predvidi se izdelava variantnih rešitev za prenovo območja in objekta kulturne dediščine, EŠD 19949, Breznik pri Črnomlju – Dvorec Turn. Predvidi se prenovo kompleksa dvorca skupaj z odprtimi površinami v okolici, ki mora biti

		načrtovana v sodelovanju s strokovno službo za varstvo kulturne dediščine. Tudi vsi ostali posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Na vzhodu na območju z namensko rabo ZD, kjer je zaledje izvira (območje naravne vrednote Podturnščica), se ohranja gozdna vegetacija. Območje znotraj naravne vrednote se nameni doživljanju narave in mirni obliki rekreacije brez grajenih struktur, relief naj se ne spreminja.
Naselje št. 11	**Butoraj**	
BUT_1	Gornji Butoraj	Območje ob gasilskem domu se ureja kot javni prostor naselja.
BUT_2	vas – osrednji del	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
BUT_3	Gornji Butoraj, jug	Ni posebnih PIP.
BUT_4	Dolnji Butoraj	Zelene površine v območju se urejajo kot javni prostor naselja. Pri gradnji v severovzhodnem območju naselja se upošteva vidna izpostavljenost vstopnega dela v naselje. Zunanji prostor se zasadi z visokoraslim avtohtonim drevjem.
BUT_5	Mihin mlin	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, narave in varstva voda.
BUT_6	športno igrišče	Dopusti se dejavnost gostinstva in turizma ter kulturne, razvedrilne, rekreacijske in športne dejavnosti, dopustna je ureditev igrišča. Območje se uredi kot vstopna točka za obisk širšega območja Lahinje, mlinov, cerkve sv. Marka itd. uredi se parkirišče, zasadi se ga z visokoraslim avtohtonim drevjem.
BUT_7	cerkev sv. Marka	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
BUT_8	mlin Puče	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, pri čemer se upošteva omilitveni ukrep: med gradnjo (obnovo) se peska ali ostalega gradbenega materiala ne shranjuje na območju, ki ga lahko poplavi.
Naselje št. 12	**Cerkvišče**	
CER_1	vas	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
CER_2	farma prašičev	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 13	**Črešnjevec pri Dragatušu**	
ČRD_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
ČRD_2	severni zaselek	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
ČRD_3	kal	Kal se vzdržuje, ohranja se vegetacija. Prostor se ureja kot javni prostor naselja.
Naselje št. 14	**Čudno selo**	
ČUS/1	vas	Ni posebnih PIP.
ČUS_2	vas – osrednji del	Upošteva se določila varstva kulturne dediščine, objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
ČUS_3	južni zaselek	Na območju z namensko rabo CDo je dopustna tudi žaga s spremljajočimi objekti in ureditvami.
ČUS_4	žaga	Dopustna je tudi žaga s spremljajočimi objekti in ureditvami.
Naselje št. 15	**Daljne Njive**	
DAN_1	vas	Ob cerkvi se uredi javni prostor. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.

Naselje št. 16	**Damelj**	
DAM_1	vas	Oporni zidovi na robovih osrednje vrtače niso dopustni. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DAM_2	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega, izjema so ureditve dostopov do vode za kopalce, ki se izvedejo kot lesene stopnice v vodo na odsekih najmanjših posegov v brežino, na najplitkejšem odseku brega reke, na mestu obstoječih stopnic oz. ob jezu; - dopusti se ureditev pomola kot vstopno izstopnega mesta za plovbo na južnem delu kampa, katerega lokacija se prilagodi značilnostim poplavne vode; - dopusti se ureditev igrišča za odbojko v travnati izvedbi in postavitev otroških igral; - dostop z motornimi vozili se dopusti le za dostavo in oskrbo, parkiranje ni dopustno. Do mlina z žago se uredi kolovozna pot, ki naj bo zatravljena, kolesnice se utrdijo s kamni. Infrastrukturni vodi (elektrika, voda, telefon) se izvedejo v skladu z varstvenim režimom Uredbe KP Kolpa; - stalne in začasne ureditve, kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo; - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Šotorišče se uredi na delu sadovnjaka in travnika na območju ZS. Posegi v območje se izvajajo na način, ki ne bo prizadel koreninskega sistema starejših sadnih dreves, betoniranje mest za šotore ni dopustno. Kurišča so enostavna, kamnita – urejena. Po končani letni sezoni se odstranijo začasni objekti. Gostinski objekt: način gradnje, oblika in velikost objekta ter dostop do objekta se prilagodi velikosti, obliki in konfiguraciji terena. Načrtuje se ga v takem obsegu, da bo izvajanje in izvedba posega v naravni spomenik ter naravno vrednoto v skladu s sprejetimi varstvenimi režimi in varstvenimi usmeritvami za ohranjanje varovanih območij narave. Načrtovani oporni zid se izvede s kamnito zložbo ali v armiranobetonski izvedbi in z oblogo z naravnim kamnom. Greznica se izvede v skladu s predpisi s področja varstva okolja, uredi se izven poplavnega pasu; Mlin: dopustna je preureditev mlina v mHE ali v turistične namene. V poplavnem območju je dopustna le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov na poplavnem območju je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dopustni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
DAM_3	parkirišče	Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
DAM_4	zaselek na severu	Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
DAM_5	mlin Krivec	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine in varstva narave ter skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.

DAM_6	cerkev sv. Mihaela	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine in skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 17	**Dečina**	
DEČ_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 18	**Desinec**	
DES_1	vas – osrednji del	Vsi posegi ob cerkvi sv. Mihaela se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Oporni zidovi na robovih vrtače niso dopustni. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DES_2	sončna elektrarna	Dopusti se postavitev sončne elektrarne s poljem PV modulov na sledilnikih brez sprememb reliefa. Transformatorska postaja se umesti stran od naselja. Med območje elektrarne in naselja, na severozahodni oz. zahodni strani območja, se zasadi zelena bariera visokoraslih avtohtonih drevesnih vrst. Območje se ogradi z ograjo ali gosto živico.
DES_3	pokopališče	Ni posebnih PIP.
DES_4 do DES_6	vas	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 19	**Deskova vas**	
DEV_1	vas	Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
DEV_2	zaselek na severu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
DEV_3	zaselek na zahodu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 20	**Dobliče**	
DOB_1	vas	Na vstopnem delu naselja se zaradi vidne izpostavljenosti novi objekti umeščajo vzporedno z gradbeno linijo, ki jo določa obstoječe grajeno tkivo, z upoštevanjem ustreznega odmika od regionalne ceste. Pomožne objekte se locira v zaledju glavnih objektov. Zaledja parcel se nameni ureditvi zelenih površin, vrtovom in sadovnjakom. Kjer ureditve posegajo na robne površine Posebnega ohranitvenega območja Dobličica, se območja, ki mejijo ob reko, zamejijo z lokalno vegetacijo.
DOB_2	šola	Kočevarsko domačijo na jugozahodu območja se ureja v skladu z določili varstva kulturne dediščine. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DOB_3	ob cerkvi	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Ob cerkvi se uredi zelenica. Vsi posegi na objektu cerkve sv. Janeza Evangelista se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Pred kakršnokoli prenovo ostrešja ali drugimi večjimi vzdrževalnimi deli v stavbi cerkve se o tem obvesti pristojni Zavod za varstvo narave.
DOB_4	južni zaselek	Upoštevajo se določila predpisa o zaščiti vodnega vira.
DOB_5	rezervoar Dobliče	Ni posebnih PIP.
DOB_6	trško jedro	Stanovanjski objekti in objekti z javnimi funkcijami se oblikujejo po vzoru trške arhitekture. Frčade na glavni fasadi objektov niso dopustne. Gospodarski objekti se oblikujejo ob smiselnem upoštevanju določil za oblikovanje

		gospodarskih objektov za SKs, s tem da se po obliki, velikosti in uporabi materialov približajo izgledu trških objektov.
DOB_7	Zidanica na robu	Med območjem za turizem in dolino se vzpostavi zelena bariera, da se zmanjša vidna izpostavljenost območja, pri čemer se uporabi visokoraslo avtohtono drevje.
DOB_8	igrišče	Dopustna je ureditev večnamenskega travnatega igrišča, postavitev objektov ni dopustna.
Naselje št. 21	**Doblička Gora**	
DOG_1	Vidoše	Ni posebnih PIP.
DOG_2	osrednji del	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DOG_3	pod cerkvijo sv. Vida	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DOG_4	cerkev sv. Vida	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
DOG_5	Kuret	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DOG_6	Kuret jug	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DOG_7	zaselek na križišču	Severozahodni del območja v križišču se lahko ureja kot javni prostor naselja. Poleg bivanja se dopusti tudi umestitev manjše trgovske ali kulturne dejavnosti.
DOG_8, DOG_9, DOG_10	zaselki v gori	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 22	**Dolenja Podgora**	
DPO_1	vas	Skupni prostor se ureja pri lipi in znamenju sredi vasi. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
Naselje št. 23	**Dolenja vas pri Črnomlju**	
DVČ_1	kmetija Sever - del	Ni posebnih PIP.
DVČ_2	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DVČ_3	Guštinec	Ni posebnih PIP.
DVČ_4	Pezdirc	Ni posebnih PIP.
DVČ_5	Jesih	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DVČ_6	Mateša	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DVČ_7	Žagarci	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DVČ_8	rekreacijski prostor ob Lahinji	Rekreacijski in piknik prostor se ob pogojih varstva voda in varstva narave ureja kot javni zeleni prostor, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - zaradi že izvedenih nedovoljenih posegov se ureditev in sanacija območja uredi po predhodnem načrtu ureditve in z ustreznimi dovoljenji; - na območju so sprejemljive oblike rekreacije, ki ne povzročajo poznejših negativnih posledic in ne zahtevajo večjih ureditev in novih poseganj v relief terena;

		- športno-rekreacijske aktivnosti na in ob reki, se ne izvajajo v času drstenja od aprila do junija; - pri izvedbi potrebne infrastrukture (klopi, igrala) se uporablja naravne materiale, les in kamen in se umestijo izven poplavnega pasu. Izvedene ureditve se zatravi in zasadi z avtohtonimi vrstami; - sprehajalne in obhodne poti se uredi v zemeljski izvedbi; - ob urejanju območja, ki je sedaj golosek, se izvede zasaditev z avtohtonimi grmovnimi in drevesnimi vrstami; - omejevanje dostopa do vode z ograjami se ne izvaja. Sanitarije se umesti izven poplavnega območja, - javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru.
Naselje št. 24	**Dolenjci**	
DOL_1 in DOL_2	vas	Javne površine se uredijo ob križišču cest v jedru. Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
DOL_3_OPPN	OPPN Dolenjci	**Predviden OPPN** za območje centralnih dejavnosti v jedru vasi: lahko se uredi parkirišče za tovornjake ter druge dejavnosti.
DOL_4	zaselek na zahodu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Vse pozidane in tlakovane površine ne smejo zasedati več kot 80 % stavbnega zemljišča, ostati mora vsaj 20 % zelenih, raščenih površin. Košnja se izvaja 1-2x na leto. Prvič naj se kosi šele po odcvetu večine travniških rastlin. Seno naj se suši na travniku, travniki naj se ne gnojijo.
DOL_5 in DOL_6	osrednji zaselki ob regionalni cesti	Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
DOL_7	zaselek ob regionalni cesti	Ni posebnih PIP.
DOL_8 do DOL_13	zaselki zahodno od regionalni cesti	Ni posebnih PIP.
DOL_14	cerkev sv. Marije Magdalene	Vsi posegi na cerkvi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
DOL_15_OPPN	OPPN kamp Dolenjci	**Predviden OPPN** za turizem in rekreacijo. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: vzdolž regionalne ceste se uredi linijska zasaditev z avtohtonim drevjem. Vse pozidane in tlakovane površine ne smejo zasedati več kot 80 % stavbnega zemljišča, ostati mora vsaj 20 % zelenih, raščenih površin. Košnja se izvaja 1-2x na leto. Prvič naj se kosi šele po odcvetu večine travniških rastlin. Seno naj se suši na travniku, travniki naj se ne gnojijo.
Naselje št. 25	**Dolenji Radenci**	
DRA_1	vas	Dopustne so turistične in spremljajoče dejavnosti, v povezavi s Srednjimi in Gorenjimi Radenci, v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Na zemljišču parc. št. 328, k.o. Radenci, se lahko uredi Forma viva Vukova draga in skupni prostor vasi. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DRA_2	travnato parkirišče	Dopustno je začasno sezonsko parkiranje. Niso dopustne ureditve kot so nasutje, tlakovanje ipd. Parkirišče se uredi z manjšo poravnavo terena v travnati izvedbi, se ustrezno označi in omeji z lesenim plotom. Dopustni so posegi v skladu

		z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
DRA_3	Radenski kal in strelišče	Dopustne so ureditve za strelišče na glinaste golobe s spremljajočimi ureditvami (piknik prostor, koča, urejene zelene površine ob kalu ipd.). Vse pozidane in tlakovane površine ne smejo zasedati več kot 80 % stavbnega zemljišča, ostati mora vsaj 20 % zelenih, raščenih površin. Košnja se izvaja 1-2x na leto. Prvič naj se kosi šele po odcvetu večine travniških rastlin. Seno naj se suši na travniku, travniki naj se ne gnojijo. Na kmetijskih zemljiščih je dopustna samo ureditev poti in postavitev pojasnjevalnih tabel.
Naselje št. 26	**Dolenji Suhor pri Vinici**	
DSU_1	vas	Ni posebnih PIP.
DSU_2	območje domačije	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Sadovnjak se ohranja in prenavlja z visokodebelnim sadnim in drugim avtohtonim drevjem.
DSU_3	južni zaselek	Ni posebnih PIP.
DSU_4	območje proizvodnje	Zapuščen objekt in prostor severno od njega se nameni za poslovne dejavnosti in ureditve. Poslovne dejavnosti se lahko locirajo na vizualno neizpostavljene lokacije. Dopustna je vzpostavitev nove prometne povezave na jugovzhodni strani do proizvodnega dela skladno z bivalnimi pogoji. Dopustna so vzdrževalna dela, prenova (rekonstrukcija) obstoječih stanovanjskih objektov.
Naselje št. 27	**Dolnja Paka**	
DPA_1	vas	Prostor ob vstopu v naselje na južnem delu se ureja kot javni prostor naselja.
DPA_2	športno igrišče	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 28	**Draga pri Sinjem Vrhu**	
DSV_1	vas	Pri zapolnjevanju vrzeli med obstoječo pozidavo je treba vzpostaviti urejeno strukturo stavb. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DSV_2	območje IG	Dopustna je tudi žaga s spremljajočimi objekti in ureditvami.
Naselje št. 29	**Dragatuš**	
DRT_1	osrednji del	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
DRT_2	naselje vzhod	Dopustna je rekonstrukcija in obnova gospodarskih objektov za spravilo pridelkov in drugih pomožnih kmetijsko-gospodarskih objektov.
DRT_3	jedro naselja	Jedro vasi se uredi (talne ureditve) in opremi z urbano opremo, pri čemer se ohranja avtohtona visokorasla drevesa osrednjega prostora (lipe). Za ureditev območja se uporablja idejna zasnova ureditve jedra Dragatuša iz leta 2017.

DRT_4_OPPN, DRT_5_OPPN in DRT_6_OPPN	OLN Dragatuš - 1. etapa	**Občinski lokacijski načrt Dragatuš 1. faza** (Uradni list RS, št. 120/05) – ostane v veljavi do preklica.
DRT_7_OPPN	OPPN Dragatuš 2. faza	**Predviden OPPN** za stanovanjsko pozidavo nižje gostote. Z zasnovo nove pozidave se upošteva obstoječa morfologija pozidave naselja. Oblikovanje objektov je lahko sodobno, vendar mora biti medsebojno poenoteno. Uredi se skupni zelen oz. odprt prostor (otroško igrišče, počivališče in podobno). V južnem delu območja se načrtuje nova cestna povezava, ki bo tudi v funkciji obvozne ceste naselja. Območje se na južnem robu ozeleni z drevesno vegetacijo.
DRT_8	Osnovna šola Dragatuš	V območju zelenih površin so dopustne ureditve za potrebe šole. Dopustna je postavitev igral.
DRT_9, DRT_10	zaselka na zahodu	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
DRT_11	čistilna naprava	Ni posebnih PIP.
DRT_12	Farma Dragatuš	Ni posebnih PIP.
DRT_13	Kmetija Štajdohar	Stanovanjski objekt se postavi na del stavbnega zemljišča, ki je orientiran k naselju, gospodarski del pa na nasprotni del zemljišča. Oblikovanje objektov: - višinski gabariti: stanovanjski objekt P+M, gospodarski objekt: P+M s kolenčnim zidom do 1 m, višina pritličja do 5 m; - kota pritličja stanovanjskega in gospodarskega objekta enaka koti obstoječe dostopne poti ob domačiji. - streha: stanovanjski objekt od 35 - 45 stopinj, gospodarski objekt ravna streha (lahko tudi ozelenjena), temnejše ali sive barve strešne kritine - fasade: uporaba lesa, fasade v temnejših sivih ali peščenih odtenkih. Območje domačije se v smeri proti odprti krajini zasadi z visokoraslim sadnim drevjem.
DRT_14	podzemno skladišče kmetije	Podzemno skladišče se uredi kot najmanj s treh strani vkopana klet z zeleno streho oz. nasutjem, ki bo omogočalo obdelavo kmetijskega zemljišča nad objektom.
DRT_15	Igrišče	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 30	**Dragoši**	
DRG_1	vas in območje za oddih, rekreacijo in šport ob Kolpi	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Uredi se notranjo cestno povezavo. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Območje ob Kolpi: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce); - dopustna je ureditev tabornega prostora oz. šotorišča;

		- začasne sanitarije in druge potrebne ureditve se umesti izven poplavnega območja; - dostopi do vode za kopalce se uredijo na mestu najmanjših posegov v brežino. Ureditve za potrebe dostopa morajo biti sezonskega značaja in jih je treba izven sezone odstraniti. Za ureditev dostopov do vode se pridobi vodno in naravovarstveno soglasje. Parkirišče se uredi znotraj stavbnih zemljišč vasi; - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Območje se delno nahaja v poplavnem območju, v katerem je dopustna le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dopustni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
Naselje št. 31	**Dragovanja vas**	
DRV_1	vas	Ni posebnih PIP.
DRV_2	Panjan	Ni posebnih PIP.
DRV_3	Bučko	Odmik objektov od roba gozda je najmanj 10 m. Ob regionalni cesti se ohranja oz. vzpostavlja zelena bariera.
DRV_4	počivališče	Uredi se počivališče ob regionalni cesti z objektom za info točko, gostinsko ponudbo ipd.
DRV_5	rekreacijski prostor	Dopustna je začasna uporaba za namene rekreacije.
DRV_6	opuščeni kop - sever	Območje površinskega kopa se sanira in rekultivira.
DRV_7	domačija na vzhodu	Ni posebnih PIP.
DRV_8	mlekarnica	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 32	**Drenovec**	
DRE_1	vas – osrednji del	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
DRE_2 in DRE_3	vas	Objekti za proizvodnjo se oblikujejo v skladu s sodobno tipologijo.
DRE_4	romsko naselje	Ni posebnih PIP.
DRE_5 in DRE_6	romska zaselka ob regionalni cesti	Ni posebnih PIP.
DRE_7 in DRE_8	Ladrovica	Ni posebnih PIP.
DRE_9	Parkirišče	Uredi se parkirišče za avtobuse, na to območje se lahko preseli bencinski servis iz jedra Vinice in se omogočijo še druge dejavnosti, povezane s prevozništvom (tudi npr. baza za vzdrževanje cest).
DRE_10_OPPN	OPPN Drenovec - jug	**Predviden OPPN** za območje stanovanjske pozidave s kmetijskimi gospodarstvi ali le za stanovanjsko pozidavo.
Naselje št. 33	**Drežnik**	
DRŽ_1	vas	Ni posebnih PIP.
DRŽ_2	Bivak za kolesarje	Uredi se bivak za kolesarje/motoriste. Obstoječi tradicionalni gospodarski objekt se preuredi v objekt za potrebe prenočitev oz. počivališče (bivak za prenočitev, info točka ipd.)
Naselje št. 34	**Fučkovci**	

FUČ_1	vas – osrednji del	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
FUČ_2 in FUČ_3	zaselka na jugu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
FUČ_4	območje za oddih rekreacijo in šport	Območje se ohrani brez grajenih struktur, raba je le sezonska. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - območje se ureja za potrebe tabornega prostora. V brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce); - premične sanitarije in druge potrebne ureditve se umesti izven poplavnega območja. Niso dopustni pomoli in mala ČN; - parkirišče za potrebe območja se uredi ob dostopni poti oziroma se lokacija določi z Upravljavskim načrtom KP Kolpa; - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo; - znotraj priobalnega zemljišča se pridobi vodno soglasje.
Naselje št. 35	**Golek pri Dragatušu**	
GOL_1	vas	Vsi posegi v vplivnem območju sv. Antona se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
GOL_2	cerkev sv. Antona	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
GOL_3	rekreacijski prostor, kal	Dopusti se začasna uporaba za namene rekreacije.
Naselje št. 36	**Golek pri Vinici**	
GOV_1	vas – osrednji del	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
GOV_2	vas	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 37	**Gorenja Podgora**	
GPO_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
Naselje št. 38	**Gorenjci pri Adlešičih**	
GOA_1	vas	Ni posebnih PIP.
GOA_2, GOA_3, GOA_4, GOA_5, GOA_6	zaselki zahodno od regionalne ceste	Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Na območju z namensko rabo BT sta dopustni dejavnosti turizem in bivanje. Objekte se prenavlja in gradi po vzorih tradicionalne tipologije.

GOA_7	zaselek na severu	Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
GOA_8	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dopustna je ureditev rekreacijskega območja s prenočišči (apartmajsko naselje) in gostinsko ponudbo. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalno zemljišče in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce in vstopno-izstopno mesto za plovbo, sonaravna sanacija ter ustrezno zavarovanje pred nadaljnjo degradacijo); - dostop do vode za plovbo se uredi z utrditvijo brežine ter ureditvijo klančine z blagim naklonom, ki ne posega v pretočni profil reke. Klančina se uredi z naravnimi materiali (kamen, les) v skladu z vodnim in naravovarstvenim soglasjem. Dostop se lahko uredi s pomolom, ki se izvede tako, da se ga lahko v času visokih vod in izven sezone odstrani. Pomol se uredi skladno z vodnim in naravovarstvenim soglasjem; - vstopno izstopno mesto za plovbo in vstopi v vodo za kopalce, ki na lokaciji že obstajajo, se sonaravno sanirajo in sonaravno uredijo na način, da ne posegajo v pretočni rečni profil; - vstopno izstopno mesto se lahko uredi tudi na zemljišču s parc. št. 4485/3 k.o. Adlešiči v skladu s splošnimi PIP, tako da se utrdijo brežine in uredi klančina za dostop v vodo v skladu z vodnim in naravovarstvenim soglasjem. Vse ostale potrebne ureditve za delovanje vstopno izstopnega mesta se uredi znotraj BT in ZSk površin; - dostopi do vode za kopalce, ki so sezonskega značaja in se jih izven sezone odstrani, se uredijo na mestu najmanjših posegov v brežino. Za ureditev dostopov do vode se pridobi vodno in naravovarstveno soglasje; - dopustna je ureditev tabornega prostora oz. šotorišča; - lahko se uredijo začasna parkirišča v travnati izvedbi v skladu s predpisi Občine, ki določajo minimalne ureditve in maksimalno število dopustnih parkirnih mest; - komunalna infrastruktura se izvede na drugi terasi in se priključi na predvideno čistilno napravo; - dopusten je dostop z motornimi vozili le za dostavo, intervencijo, oskrbo in delovanje šotorišča in gostinskega objekta; - športno igrišče se uredi v travnati izvedbi brez spreminjanja reliefa, kurišča se v uredi kamniti talni izvedbi – oboje na drugi terasi; - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo.
Naselje št. 39	**Gorenji Radenci**	
GRA_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Dopustna je ureditev parkirišč nasproti CŠOD.
GRA_2	zaselek na zahodu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
GRA_3	območje za oddih, rekreacijo in šport (območje ob mlinu)	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so dostopi do vode za kopalce in vstopno-izstopno

		mesto za plovbo); - vstopno izstopno mesto se uredi na zemljišču s parcelno št. 1093/1 in 1094/1 z dostopom po javni dostopni poti s parcelno št. 2303 vse k.o. Radenci tako, da se odstrani nanos naplavin in se z utrditvijo brežine izpelje klančina z blagim naklonom, ki ne posega v pretočni profil reke. Klančina se uredi z naravnimi materiali (kamen, les) ter v skladu z vodnim in naravovarstvenim soglasjem. - parkirišča se uredijo v travnati obliki ob dostopni poti izven poplavnega območja. Sanitarije se uredijo izven poplavnega območja in morajo biti sezonskega značaja. Dopusti se ureditev obstoječega dostopa do mlina, ki poteka po kmetijskih površinah, za potrebe obratovanja dejavnosti v mlinu in za potrebe ureditve vstopno izstopnega mesta in rekreacijskih površin; - niso dopustni oporni in podporni zidovi, kiosk oz. tipski zabojnik; - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo; - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Območje se nahaja v poplavnem območju, v katerem je dopustna le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje. V ostalem se smiselno upoštevajo podrobnejši PIP za najboljša kmetijska zemljišča.
GRA_4	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega; - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja; Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo. Območje se nahaja v poplavnem območju. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg v priobalno zemljišče in na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje. V ostalem se smiselno upoštevajo podrobnejši PIP za najboljša kmetijska zemljišča.
Naselje št. 40	**Gorica**	
GOR_1	vas	Območje kala se uredi kot javni prostor, ob kapelici se uredi zelenica. Na objektih za potrebe obrti in pomožnih objektih se dopustijo nižji strešni nakloni, če to pogojujejo tehnološke zahteve. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
GOR_2	cerkev sv. Janeza s pokopališčem	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, pri čemer se upošteva še naslednji omilitveni ukrep: javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV spektru.

Naselje št. 41	**Gornja Paka**	
GOP_1	vas	Novi objekti naj ohranijo podobo naselja, višinski gabariti naj ne presežejo K+P oz. (K)+P+M. Posegi na območju varstva kulturne dediščine se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
GOP_2	Dvori	Dopustna je prenova in rekonstrukcija objektov, pri čemer se posegi izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
Naselje št. 42	**Gornji Suhor pri Vinici**	
GSV_1	vas	Uredi se jedro naselja na križišču poti v osrednjem delu naselja. Za potrebe kmetije jugovzhodnem delu te enote je dopustna gradnja večjih objektov v okviru predpisanega FZ, pri njihovem oblikovanju se smiselno upoštevajo določila odloka glede proporcev, barv ter uporabe materialov, oblikovanja streh, fasad.
GSV_2	kmetija	Ni posebnih PIP.
GSV_3	cerkev sv. Fabijana in Sebastijana	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, pri čemer se javna razsvetljava zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru.
GSV_4_OPPN	OPPN kamnolom Suhor	**OPPN za kamnolom Suhor** (Uradni list RS, št. 98/07) – ostane v veljavi do preklica.
Naselje št. 43	**Griblje**	
GRI_1	cerkev in pokopališče	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
GRI_2 in GRI_3	vas – sever	Na severnem delu naselja, kjer je jedro že nakazano, se umeščajo dodatne centralne dejavnosti (storitvene, mešane dejavnosti), ob njih se uredijo tudi javne zelene površine ter površine za pešce ob vozišču. Pri tem se zagotovi kakovostno in medsebojno usklajeno oblikovanje objektov in elementov urbane opreme, kot so klop, zasloni na ekološkem otoku, koši za smeti, obvestilna tabla; priporočena je predvsem uporaba lesa in vidnega betona. Za zasaditve se uporabljajo listavci, njihova razmestitev mora zagotavljati preglednost v obcestnem prostoru. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
GRI_4_OPPN	OPPN Griblje I	**Predviden OPPN** za stanovanjsko pozidavo nižje gostote. Pred sprejetjem OPPN je treba na registriranem arheološkem najdišču izvesti predhodne arheološke raziskave.
GRI_5_OPPN	OPPN Griblje II	**Predviden OPPN** za stanovanjsko pozidavo nižje gostote. Pred sprejetjem OPPN je treba na registriranem arheološkem najdišču izvesti predhodne arheološke raziskave.
GRI_6	vas – jug	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
GRI_7	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dopustna so travnata igrišča in igrišče za odbojko na mivki ter ureditev avtokampa, šotorišča ali tabornega prostora in začasno sezonsko parkirišče v travnati izvedbi. Pomožni oz. sanitarni prostori za potrebe kampa se uredijo v sklopu obstoječega gostinskega objekta. Pri tem se upošteva omilitvene ukrepe:

		- ZSk in kmetijske površine se namenijo oddihu v naravnem okolju brez stalnih ureditev, te se zagotovijo znotraj območja BT; - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce in vstopno izstopno mesto za plovbo); - vstopno izstopno mesto za plovbo se uredi z dostopne javne poti (parc. št. 2676 v k.o. Griblje); - dostop do vode za potrebe vstopno izstopnega mesta se uredi s pomočjo pomola, ki mora biti pogreznjen v brežino in izveden tako, da se ga lahko v času visokih vod in izven sezone odstrani. Natančnejši načrt izvedbe pomola se določi pred pridobitvijo ustreznega dovoljenja. Za pomol se pridobi vodno in naravovarstveno soglasje; - kurišča in počivališča se izvedejo na drugi terasi poplavnega pasu, v kamniti talni izvedbi; - obstoječe parkirišče se ohranja in ureja v travnati izvedbi (prepovedano ga je asfaltirati ali utrjevati) v skladu s predpisi občine. Dostop z avtomobili do Kolpe se dopusti le za potrebe dostave in za izvajanje plovnega režima; - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Upoštevajo se varstveni ukrepi in usmeritve iz OPAN za habitatne tipe in kvalifikacijske vrste območja Natura pSCI Kolpa ter usmeritve za NV Kolpa. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred posegi v tla ter pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
GRI_8	rekreacijsko območje ob ribniku	Uredi se rekreacijsko območje z objekti in ureditvami za šport in rekreacijo ob ribniku (igrišče, šotorišče, ribiška koča, ureditve za ribolov in ribogojstvo ipd.). Ob ribniku se ohranja pas zelenih površin. Dostop do območja se uredi po obstoječi poljski poti.
Naselje št. 44	**Grič pri Dobličah**	
GRD_1	vas – osrednji del	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
GRD_2	Dolnji Grič	Ni posebnih PIP.
GRD_3	Gornji Grič	Ni posebnih PIP.
GRD_4	vzhodni zaselek	Ni posebnih PIP.
GRD_5	severni del naselja	Ni posebnih PIP.
GRD_6	rekreacijski prostor	Prostor se ureja ob upoštevanju določil služb varstva gozdov in varstva narave. Javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru.
GRD_7	Grički kal	Prostor se ureja ob upoštevanju določil služb varstva gozdov in varstva narave.
Naselje št. 45	**Hrast pri Vinici**	
HRV_1	vas - osrednji del	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Vsi posegi ob in na cerkvi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Zaradi premajhne razpoložljive površine stavbnih zemljišč kmetije se pomožni objekti lahko gradijo tudi na kmetijskih zemljiščih v tej EUP, pod pogojem, da na območju stavbnih zemljišč graditelj izkaže lastništvo gradbene parcele ter da je zgornja meja faktorja zazidanosti te gradbene parcele že izpolnjena in pod pogojem, da tak objekt ne ruši prostorskega reda na skladno oblikovanih robovih naselij.

HRV_2	vas	Zaradi premajhne razpoložljive površine stavbnih zemljišč kmetije se pomožni objekti lahko gradijo tudi na kmetijskih zemljiščih v tej EUP, pod pogojem, da na območju stavbnih zemljišč graditelj izkaže lastništvo gradbene parcele ter da je zgornja meja faktorja zazidanosti te gradbene parcele že izpolnjena in pod pogojem, da tak objekt ne ruši prostorskega reda na skladno oblikovanih robovih naselij.
HRV_3	zaselek ob kalu	Objekti (razen gospodarskih objektov) se ne širijo na vizualno izpostavljen del (južni rob) naselja, ohrani se obstoječa gradbena linija stanovanjskih objektov. V območju kala so dopustni le posegi in intervencije, ki podpirajo cilje ohranjanja ugodnega ohranitvenega stanja habitata in redkih ter ogroženih živalskih vrst. Odvodnjavanje meteornih vod s ceste in dvorišč se izvaja preko usedalnikov in lovilcev olj. Prednostno se uredi komunalno infrastrukturo, fekalnih vod se ne odvaja v kal. Območje se lahko opremi in uredi za predstavitev varovanega območja.
HRV_4	zaselek Rebračine	Zaradi premajhne razpoložljive površine stavbnih zemljišč kmetije se pomožni objekti lahko gradijo tudi na kmetijskih zemljiščih v tej EUP, pod pogojem, da na območju stavbnih zemljišč graditelj izkaže lastništvo gradbene parcele ter da je zgornja meja faktorja zazidanosti te gradbene parcele že izpolnjena in pod pogojem, da tak objekt ne ruši prostorskega reda na skladno oblikovanih robovih naselij.
HRV_5	zaselek Juršinič	Ni posebnih PIP.
HRV_6	motel	Možnost ureditve hotela ali motela oziroma drugih oblik prenočitvenih zmogljivosti, prilagojenega merilu drugih javnih objektov v podeželskem prostoru, z višino stavb največ K+P+1 ali K+P+M.
HRV_7	romski zaselek	Dopustna je rekonstrukcija obstoječega stanovanjskega objekta, razširitve niso dopustne. Gradnja drugih bivalnih objektov ni dopustna.
HRV_8	Sladič	Dopustna je ureditev parkirišča za tovorna vozila in podobne dejavnosti.
HRV_9	kamnolom	Ni posebnih PIP.
HRV_10	kal Krivača	Območje lahko služi kot učilnica v naravi ter za doživljajski turizem. Območje se lahko opremi in uredi za predstavitev varovanega območja. Dopustni so posegi v zvezi z urejanjem kala.
Naselje št. 46	**Hrib**	
HRI_1	vas	Območje vasi v križišču se uredi kot javni prostor.
HRI_2	dislocirana stanovanjska hiša	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 47	**Jankoviči**	
JAN_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Na območju kmetijskih zemljišč zahodno od strnjene vasi je dopustna postavitev enostavnega pomožnega kmetijskega objekta (kmečka lopa),, pri čemer niso dopustni večji gradbeni posegi v tla.
JAN_2	zaselek Šoštariči	Ni posebnih PIP.
JAN_3 in JAN_4	zaselka na vzhodu	Ni posebnih PIP.
JAN_5	zaselek na zahodu	Ni posebnih PIP.

JAN_6	taborni prostor	Ni dopustna gradnja objektov, dopustne so le ureditve, ki se po končani poletni turistični sezoni odstranijo (vključno s sanitarijami) in se vzpostavi prvotno stanje.
Naselje št. 48	**Jelševnik**	
JEL_1	vas	Objekti se gradijo ob gradbenih linijah, kjer so določene oz. ob obstoječem grajenem tkivu ali ob obstoječi cesti/dovozni poti. Zaledja parcel se nameni ureditvi zelenih površin, vrtovom in sadovnjakom.
JEL_2	Jezero	Na površinah BT se obstoječi objekti namenijo prezentaciji območja (info soba, sanitarije, gostinska ponudba), v ta namen je dopustna tudi izgradnja novih objektov na območju ribogojnice. Dopustna je ureditev manjšega parkirišča ob dostopni cesti do objekta in dejavnost ribogojnice. Ohranja se tudi obstoječe naravno stanje vodnih površin na območju (kraški izviri, bruhalniki, jezero, vodotok). Na površinah ZD so dopustni izvajanje prezentacije in situ, raziskave in monitoring vode, jamske favne ter habitatnega tipa. Za potrebe predstavitve močerila javnosti v izviru in bruhalniku se dostop izvede po lesenih podestih, obstoječi raziskovalni šotor nad bruhalnikom pa preuredi kot funkcionalen enostaven objekt v obstoječih gabaritih. V obcestnem prostoru se na celotni dolžini varovanega območja vzpostavi vegetacijska bariera iz lokalno značilne vegetacijo (bela vrba, jelša). Zagotavljata se košnja travniških površin in vzdrževanje obrežne vegetacije. Vse pozidane in tlakovane površine ne smejo zasedati več kot 80 % stavbnega zemljišča, ostati mora vsaj 20 % zelenih, raščenih površin. Košnja se izvaja 1-2x na leto. Prvič naj se kosi šele po odcvetu večine travniških rastlin. Seno naj se suši na travniku, travniki naj se ne gnojijo.
JEL_3	Sneči Vrh	Ni posebnih PIP.
JEL_4	Jergli	Ni posebnih PIP.
JEL_5	južni del naselja	Ni posebnih PIP.
JEL_6	apartmajski objekt	Predvidena sanacija obstoječega objekta in ureditve okolice za potrebe turizma v povezavi s prostorom za prezentacijo črnega močerila.
Naselje št. 49	**Jerneja vas**	
JEV_1	vas	Uredi se javni prostor ob kapelici, na vstopu v naselje iz vzhodne strani.
JEV_2	Anjeli	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Tradicionalna belokranjska domačija na vzhodu zaselka se prenovi. Ohranijo se gabariti, materiali in oblikovanje objektov.
JEV_3	Opuščeni kop dolomita	Območje površinskega kopa se sanira in rekultivira.
Naselje št. 50	**Knežina**	
KNE_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
KNE_2	zahodni del naselja (vikendi)	V območju je dopustna tudi gradnja počitniških hiš, oz. objektov za začasno bivanje, po vzoru tradicionalne tipologije.
KNE_3	severozahodni del naselja (vikendi)	V območju je dopustna tudi gradnja počitniških hiš, oz. objektov za začasno bivanje, po vzoru tradicionalne tipologije.

KNE_4	domačija	Dopustna so vzdrževalna dela, prenova (rekonstrukcija) objektov domačije, pri čemer se gabariti ohranjajo.
KNE_5	vzhodni zaselek	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 51	**Kot ob Kolpi**	
KOK_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
KOK_2	območje za turizem ob Kolpi (območje za oddih, rekreacijo in šport)	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce in ureditev vstopno-izstopnega mesta za plovbo); - gradnja novih stavb za potrebe turistične dejavnosti se ne dovoli; - vstopno izstopno mesto za plovbo se uredi znotraj BT površin, v skladu s splošnim PIP pod jezom na zemljišču s parc. št. 103/14, k.o. Stari trg. Vstopno izstopno mesto se uredi s pomočjo klančine z blagim naklonom, ki ne posega v pretočni profil reke. Klančina se uredi z naravnimi materiali (kamen, les) in v skladu z vodnim in naravovarstvenim soglasjem. Sanitarije se uredijo v sklopu obstoječih objektov; - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo; - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Območje se delno nahaja v poplavnem območju. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
KOK_3	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: dopustne so začasne ureditve, ki se po končani poletni turistični sezoni odstranijo. Dopustna je ureditev tabornega prostora oz. šotorišča. Stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja; Območje se delno nahaja v poplavnem območju. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dopustni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
KOK_4	zaselek na severu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 52	**Kot pri Damlju**	
KOD_1	vas	Na vzhodnem robu vasi so predvidene površine za potrebe turizma v navezavi na območje rekreacije in taborjenja ob Kolpi. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Vstopno izstopno mesto za plovbo se uredi na delu poti (parc. št. 1136 in delno. št. 29/23, k.o. Damelj) brez gradnje pomola. Območje se delno nahaja v poplavnem območju, v katerem je dopustna

		le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
KOD_2	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce in vstopno izstopno mesto za plovbo). - Dopustni so posegi za ureditev vstopno izstopnega mesta za plovbo v skladu s splošnimi PIP, tako da se odstrani nanos naplavin in se z utrditvijo brežine spelje klančina z blagim naklonom, ki ne bo posegala v pretočni profil reke. Klančina se uredi z naravnimi materiali (kamen, les). Dostop do vode se uredi v skladu z vodnim in naravovarstvenim soglasjem. Vse ostale potrebne ureditve za delovanje vstopno izstopnega mesta se uredi v skladu s predhodnimi navedbami; - sanitarije (samo montažne - začasne) se umesti izven poplavnega območja. Urejanje fiksnih oz. grajenih objektov ni dopustna. Dopustna je postavitev začasnih objektov na območju z namensko rabo ZSk za potrebe delovanja piknik prostora skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Objekti morajo biti začasne narave in jih je treba izven sezone odstraniti; - dostop se uredi po obstoječi javni poti, parkirne površine v travnati izvedbi se uredijo ob dostopni cesti v skladu s predpisi občine; - dopustne so raba prostora za taborjenje ter ureditve površin za šport in rekreacijo so dopustne na območju z namensko rabo ZSk. Niso dopustni: pomol, mala ČN. Območje se delno nahaja v poplavnem območju. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dopustni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vse posege v priobalno zemljišče in na poplavno območje se pridobi vodno soglasje.
KOD_3	rekreacijsko območje nad vasjo	Dopustne so ureditve paintballa ali adrenalinskega parka ali podobnih rekreacijskih dejavnosti, ki se prilagajajo strmemu terenu (relief naj se ne spreminja). Niso dopustni posegi, ki bi sprožili erozijo (npr. golosek). Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 53	**Kovača vas**	
KOV_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
KOV_2	cerkev sv. Antona	Ob cerkvi se lahko uredi javni prostor. Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, pri čemer se upošteva še naslednji omilitveni ukrep: javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru.
Naselje št.	**Kovačji Grad**	

KOG_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 55	**Kvasica**	
KVA_1	vas	Ni posebnih PIP.
KVA_2	domačija Gerzetič	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
KVA_3	igrišče	Dopusti se začasna uporaba za namene rekreacije.
KVA_4	domačija Gorše	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 56	**Lokve**	
LOK_1	Stare Lokve	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Objekti na skrajnem zahodnem robu enote: glavne fasade objektov naj bodo obrnjene na regionalno cesto, tako da se oblikuje nov rob naselja, ki ne sme biti nova dominanta v prostoru. Dopustijo se fasadne barve v naravnih odtenkih. Višinski gabarit objektov je lahko K+P ali P+M. Zaradi premajhne razpoložljive površine stavbnih zemljišč kmetije se pomožni objekti lahko gradijo tudi na kmetijskih zemljiščih v tej EUP, pod pogojem, da na območju stavbnih zemljišč graditelj izkaže lastništvo gradbene parcele ter da je zgornja meja faktorja zazidanosti te gradbene parcele že izpolnjena in pod pogojem, da tak objekt ne ruši prostorskega reda na skladno oblikovanih robovih naselij.
LOK_2	Spreicer	Ni posebnih PIP.
LOK_3	Imširovič	Dopusti se gradnja kmetijskih objektov in objektov za potrebe konjeniškega športa in konjereje.
LOK_4	Policija	Dopustne so gradnje in ureditve za potrebe delovanja policijske postaje.
LOK_5	Lokve	Na jugovzhodnem delu je dopustna postavitev počitniških objektov, ki se zasnujejo enotno. V sklopu površin za turizem je na vzhodnem delu dopustna tudi umestitev diagnostičnega centra, ki se navezuje na zelene površine.
LOK_6	pri pekarni	Ni posebnih PIP.
LOK_7	Brinje	Ni posebnih PIP.
LOK_8	romsko naselje	Ob regionalni cesti se uredi pločnik in v celotni dolžini naselja zasadi oz. ohrani zelena bariera. Na območju z namensko rabo CDo je dopustna tudi žaga s spremljajočimi objekti in ureditvami. Območje žage, ki načenja zeleno strukturo, se ob regionalni cesti sanira, uredi se vstop v območje. V okviru območja CDk se uredi skupni prostor, npr. kapela ali večnamenski objekt.
LOK_9	rekreacijski prostor	Uredi se športno igrišče v travnati izvedbi.
LOK_10	Farma Vodene Lokve	Obod območja (posebej na južni strani proti Črnomlju) se zasadi z bariero avtohtone vegetacije.
LOK_11	Rekreacijsko območje	Rekreacijski prostor se ureja kot prostor za piknike in rekreacijo v naravnem okolju, v povezavi z dopolnilnimi dejavnostmi, vzrejo konj in jahanjem, ki so prisotne na kmetiji ob njem. Prostor se ureja tako, da se v največji možni meri ohrani naravno okolje. Dopusti se postavitev lesenega servisnega objekta. Uredi se travnato igrišče, prostor za igro, postavi se urbana oprema iz naravnih materialov. Parkirni prostori se dopustijo v peščeni izvedbi.
LOK_12_OPPN	OPPN Kmetija pri	**Občinski podrobni prostorski načrt Kmetija pri Vražjem kamnu** (Uradni list RS, št. 55/14) – ostane v veljavi do

	Vražjem kamnu	preklica.
Naselje št. 57	**Mala Lahinja**	
MAL_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Na območju z namensko rabo SKk je dopustna gradnja večjih objektov v okviru predpisanega FZ, pri njihovem oblikovanju se smiselno upoštevajo določila odloka o tradicionalni gradnji glede proporcev, barv ter uporabe materialov, oblikovanja streh, fasad.
MAL_2	Hodelski	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
MAL_3	Peterman	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturno varstvene projektne pogoje.
Naselje št. 58	**Mala sela**	
MSE_1	zaselek na zahodu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
MSE_2	zaselek na vzhodu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
MSE_3 in MSE_4	Vodenica	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Za enoto MSE_3 velja še: vse pozidane in tlakovane površine ne smejo zasedati več kot 80 % stavbnega zemljišča, ostati mora vsaj 20 % zelenih, raščenih površin. Košnja se izvaja 1-2x na leto. Prvič naj se kosi šele po odcvetu večine travniških rastlin. Seno naj se suši na travniku, travniki naj se ne gnojijo.
MSE_5	Kapelica in prireditveni prostor	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 59	**Mali Nerajec**	
MNE_1	jedro naselja	Oblikuje se enotno jedro naselja z avtobusnim postajališčem, počivališčem in vstopno točko v KP Lahinja.
MNE_2	vas	Upošteva se vidna izpostavljenost dela naselja z regionalne ceste, in sicer se stanovanjske objekte postavlja z glavno fasado vzporedno z regionalno cesto, razen če teren tega ne dopušča.
MNE_3	izvir Nerajčice	Rekreacijski prostor se po pogojih službe za varstvo voda in varstva narave, ureja kot javni zeleni prostor naselja, pri čemer se ohranja obvodno vegetacijo v območju in se z ureditvami ne posega v predpisan pas priobalnega zemljišča ob izviru. Prostor se ureja tudi kot vstopno točko v KP Lahinja s parkirnimi prostori v peščeni izvedbi. Dopusti se postavitev spominskih obeležij in opozorilnih oz. informativnih tabel ter postavitev urbane opreme iz naravnih materialov. Oblika kozolca ni dopustna.
Naselje št. 60	**Marindol**	
MAR_1	vas	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
MAR_2	Dom tabornikov	Dopustne so turistične, prostočasne in rekreacijske dejavnosti, v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Vse pozidane in tlakovane površine ne smejo zasedati več kot 80 % stavbnega zemljišča, ostati mora vsaj 20 % zelenih, raščenih površin. Košnja se izvaja 1-2x na leto. Prvič naj se kosi šele po odcvetu večine travniških rastlin. Seno naj se suši na travniku, travniki naj se ne gnojijo.
MAR_3 do MAR_8	zaselki vzhodno od	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.

	vasi	
MAR_9	pokopališče	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 61	**Mavrlen**	
MAV_1	vas	Območje ob gasilskem domu se ureja kor javni prostor naselja. Ohranja se vzorec obstoječe organizacije in lege objektov v prostoru.
MAV_2	zahodni zaselek	Ni posebnih PIP.
MAV_3	južni zaselek	Ni posebnih PIP.
MAV_4	Rožič	Ni posebnih PIP.
MAV_5	Stepan	Ni posebnih PIP.
MAV_6	Videtič	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 62	**Mihelja vas**	
MIV_1	vas – osrednji del	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
MIV_2	vas	Ohranja se vzorec obstoječe organizacije in lege objektov v prostoru. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
MIV_3	ob gasilskem domu	Območje gasilskega doma se ureja kot javni in prireditveni prostor. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
Naselje št. 63	**Miklarji**	
MIK_1	Miklarji	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopusti se začasna raba za namene rekreacije.
Naselje št. 64	**Miliči**	
MIL_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
MIL_2	zaselek na jugozahodu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
MIL_3	zaselek na jugu ob regionalni cesti	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
MIL_4	zaselek na vzhodu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
MIL_5	cerkev in vežica	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine in v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
MIL_6	pokopališče	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 65	**Močile**	
MOČ_1_OPPN	OPPN Močile	**Predviden OPPN** za počitniške hiše.
MOČ_2	Močile	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z

		Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 66	**Naklo**	
NAK_1	jedro naselja	Na zelenici med cerkvijo in avtobusnim postajališčem se uredi javni prostor za druženje vaščanov – jedro naselja. Vsi posegi na območju cerkve se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
NAK_2	južni del naselja	Na vzhodnem in osrednjem delu enote se tradicionalne objekte prenavlja in ohranja gabarite ter oblikovanje objektov.
NAK_3	domačija Medic	Ni posebnih PIP.
NAK_4	Mavsar	Ni posebnih PIP.
NAK_5	zaselek na vzhodu	Ni posebnih PIP.
NAK_6	Grahek	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopusti se gabarit objektov do P + M.
NAK_7	domačija nad cesto	Ni posebnih PIP.
NAK_8	severni del naselja	Ni posebnih PIP.
NAK_9_OPPN	OPPN Sončna elektrarna Naklo	**Predviden OPPN**: Območje se nameni za postavitev sončne elektrarne.
Naselje št. 67	**Nova Lipa**	
NLI_1	vas	Prostor ob cerkvi se ureja kot javni prostor vasi. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
NLI_2	stara šola	Ni posebnih PIP.
NLI_3	Igrišče	Dopustna je ureditev travnatega igrišča, postavitev objektov in utrjenih površin nista dopustni.
Naselje št. 68	**Obrh pri Dragatušu**	
OBD_1	vas	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
OBD_2	kmetija	V območju je dopustna postavitev gospodarskih objektov za potrebe kmetije. Predvidi se zelena bariera (avtohtona visokorasla drevesna vegetacija) za zmanjšanje vidne izpostavljenosti objekta.
OBD_3	izvir Obrha	Območje se ureja kot javni prostor naselja po določilih službe za varstvo narave. Obstoječi gospodarski objekt na parceli 4817, k.o. Dragatuš se obnovi/rekonstruira/zgradi na novo in se nameni za postanek pohodnikov in obiskovalcev izvira Obrha. Na območju, ki je delno v rabi kot parkirišče, se uredi manjši parkirni prostor v travnati ali peščeni izvedbi. Območje neposredno ob izviru se ohranja naravno, drevje se naravno vzdržuje, pomožni objekti niso dopustno, dopusti se le poenotena urbana oprema, kot so klopi, koši in informacijske table.
OBD_4	cerkev sv. Petra	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, pri čemer se upošteva še naslednji omilitveni ukrep: javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru.
Naselje št. 69	**Ogulin**	
OGU_1	vas	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti

		kulturnovarstvene pogoje.
Naselje št. 70	**Otovec**	
OTO_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Območje gasilskega doma s športnim igriščem se ureja kot javni prostor. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Dopustna je gradnja manjše mizarske delavnice. Z zunanjimi ureditvami, orientacijo objekta in ustrezno tehnologijo je treba omiliti negativne vplive na bivalno okolje.
OTO_2	nad železniško progo	Ni posebnih PIP.
OTO_3	User	Ni posebnih PIP.
OTO_4_OPPN	OPPN gospodarska cona Otovec	**Občinski podrobni prostorski načrt gospodarska cona Otovec** (Uradni list RS, št. 2/11, 79/15) – ostane v veljavi do preklica.
OTO_5	vahtnica	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 71	**Paunoviči**	
PAU_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PAU_2 in PAU_3	zaselek Vidnjeviči	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Na križišču z regionalno cesto naj se ohranja in dodatno ureja javni prostor, lahko v povezavi z javnimi zelenimi površinami: pokopališčem na južno in nogometnim igriščem na severno stran. Območje avtobusnega postajališča in ekološkega otoka se kakovostno uredi, tako da se objekti in elementi urbane opreme (kot so nadstrešek, klop, zasloni na ekološkem otoku, koši za smeti, obvestilna tabla) medsebojno oblikovno uskladijo; priporočena je predvsem uporaba lesa in vidnega betona. Območje se zasadi z visokoraslimi listavci kot poudarek in orientacijska točka v prostoru; njihova razmestitev mora zagotavljati odprt preglednostni trikotnik. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PAU_4	igrišče	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Dopusti se začasna uporaba za namene rekreacije.
PAU_5	pokopališče	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PAU_6	kmetija Miketič	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PAU_7	staro pokopališče	Ohranja se lokacija starega spominskega pokopališča z lokacijo cerkve sv. Petra. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PAU_8	postajališče za čolne	Uredi se postajališče za čolne. Ni dopustno postavljati grajenih struktur, vnašati drugih materialov ali posegati v vodni in obvodni prostor. Privezi za čolne se uredijo na sonaraven način.
Naselje št. 72	**Pavičiči**	
PAV_1	osrednji del naselja	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
PAV_2	južni del naselja	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.

PAV_3	Žuniči	Ni posebnih PIP.
PAV_4	Bohte	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
PAV_5	Cindrič	Ni posebnih PIP.
PAV_6	Velike njive	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 73	**Perudina**	
PER_1	vas	Javne površine se lahko uredijo na zahodnem delu vasi, ob razširjeni poti.
Naselje št. 74	**Petrova vas**	
PEV_1	vas	Vizualno izpostavljen jugovzhodni rob naselja je potrebno sanirati z ustrezno vegetacijo. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Zaradi premajhne razpoložljive površine stavbnih zemljišč kmetije se pomožni objekti lahko gradijo tudi na kmetijskih zemljiščih v tej EUP, pod pogojem, da na območju stavbnih zemljišč graditelj izkaže lastništvo gradbene parcele ter da je zgornja meja faktorja zazidanosti te gradbene parcele že izpolnjena in pod pogojem, da tak objekt ne ruši prostorskega reda na skladno oblikovanih robovih naselij.
PEV_2	osrednji del naselja	V jugozahodnem kraku enote se dopustijo le postavitve gospodarskih objektov za potrebe kmetijstva, predvsem konjeniškega športa, v območju zelenih površin pa ureditev maneže. V območjih drugih zelenih površin so dopustne ureditve v smislu urejanja jedra naselja. Na območju namenskih rab SKk in Ag je dopustna postavitev kmetijskih gospodarskih objektov kot širitve obstoječih kmetij v vasi; objekti se oblikujejo tako, da se sleme postavi vzporedno s plastnicami. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Zaradi premajhne razpoložljive površine stavbnih zemljišč kmetije se pomožni objekti lahko gradijo tudi na kmetijskih zemljiščih v tej EUP, pod pogojem, da na območju stavbnih zemljišč graditelj izkaže lastništvo gradbene parcele ter da je zgornja meja faktorja zazidanosti te gradbene parcele že izpolnjena in pod pogojem, da tak objekt ne ruši prostorskega reda na skladno oblikovanih robovih naselij.
PEV_3	nad železnico	Ni posebnih PIP.
PEV_4	cerkev sv. Janeza Krstnika	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
PEV_5	Hlev ob vasi	Dopustna je gradnja kmetijskih gospodarskih objektov.
Naselje št. 75	**Pobrežje**	
POB_1_OPPN	OPPN Pobrežje (območje za oddih, rekreacijo in šport)	**Predviden OPPN** za grajski kompleks. Območje se prenovi za turistične namene, skladno z določili službe za varstvo kulturne dediščine. Izven zavarovanega grajskega kompleksa je dopustna ureditev prostora za kopanje in območja za oddih, rekreacijo in šport ter vstopno-izstopno mesto za plovbo. Ureditve za potrebe parkiranja niso dovoljene, uredijo se na predvideni lokaciji nad gradom Pobrežje. Sanitarije se uredijo v sklopu obstoječih objektov. Ureditev kampa ni dovoljena, dopustne so ureditve za potrebe šotorišča in tabornega prostora. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe:

		- v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce in vstopno-izstopno mesto za plovbo). Za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje; - manjše parkirišče se lahko uredi na dvorišču pri mlinu oz. žagi; - pred sprejemom OPPN se izvedejo predhodne arheološke raziskave za določitev vsebine in sestave arheološkega najdišča. Na območju kulturnega spomenika in njegovega vplivnega območja se pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja, in za druge posege v prostor, za katere gradbeno dovoljenje ni potrebno, pridobi kulturnovarstvene pogoje. - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo. - dostopi do vode za kopalce se uredijo na mestu najmanjših posegov v brežino. Ureditve za potrebe dostopa morajo biti sezonskega značaja in jih je treba izven sezone odstraniti. Za ureditev dostopov do vode se pridobi vodno in naravovarstveno soglasje. Pred sprejemom OPPN na območju ZSk ni dopustna postavitev stalnih objektov, dopustna pa je raba prostora v skladu s PIP za ZSk, BT in druge površine znotraj območja, pri čemer se upoštevajo omilitveni ukrepi. Pred sprejemom OPPN je dopustna ureditev vstopno izstopnega mesta na način, da se sanira kamnito obzidje na bregu pred mlinom ter z manjšo ustrezno razširitvijo sanira obstoječe betonsko stopnišče ter na podlagi vodnega in naravovarstvenega soglasja uredi dodatna pomožna rampa za čolne. Betonsko stopnišče se ob sanaciji uredi z naravnimi materiali ali sprejemljivimi sodobnimi materiali v imitaciji lesa. Vse pozidane in tlakovane površine ne smejo zasedati več kot 80 % stavbnega zemljišča, ostati mora vsaj 20 % zelenih, raščenih površin. Košnja se izvaja 1-2x na leto. Prvič naj se kosi šele po odcvetu večine travniških rastlin. Seno naj se suši na travniku, travniki naj se ne gnojijo.
POB_2	počitniške hiše	V vplivnem območju gradu je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Za oblikovanje objektov se uporablja določila Belokranjske ali uskoške tipologije gradnje objektov. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 76	**Podklanec**	
POK_1	Gornji Podklanec	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Vsi posegi okrog cerkve sv. Jožefa se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
POK_2	zaselek pri Goleku	Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
POK_3	Dolnji Podklanec	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
POK_4	pri Jarbolu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo

		gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
POK_5	Ivančič	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
POK_6	počitniško naselje Zapudje	Vinogradniško-počitniško naselje oz. območje zidanic in počitniških hiš se oblikuje linijsko ob obstoječi poti. Dovozna pot z regionalne ceste se rekonstruira. Na pobočju med počitniškimi hišami in Kolpo oziroma regionalno cesto se ohranja pas gozda. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
POK_7	lovski dom	Ob lovskem domu se uredijo javne površine. . Dopustne so ureditve za strelišče, oder, sezonski gostinski vrt, nadstreške, sanitarije in podobno. Na območju kmetijskih oz. gozdnih zemljišč je dopustno občasno parkiranje. Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
POK_8	cerkev sv. Matere božje na Žežlju	Ob cerkvi se urejajo javne površine. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 77	**Podlog**	
POL_1	vas	Območja zelenih površin v naselju se urejajo kot javni prostor.
POL_2	zaselek Tokalič	Ni posebnih PIP.
POL_3_OPPN	OPPN_turistično območje Podlog	**Občinski podrobni prostorski načrt za turistično območje Podlog** (Uradni list RS, št. 47/13) – ostane v veljavi do preklica.
Naselje št. 78	**Prelesje**	
PRE_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Javni prostor s Formo vivo se ohranja in povezuje z ostalo turistično ponudbo kraja. Na območju z namensko rabo CD se dopusti razvoj mizarske delavnice. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PRE_2	Madronič, območje za oddih, rekreacijo in šport	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Ohranjajo se obstoječi kakovostni objekti na območju domačije ob Kolpi. Druge ureditve za turistične kapacitete se po velikosti podredijo obstoječim objektom, vendar ne več kot K + P + M. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce in vstopno-izstopna mesta za plovbo). - Dostop do vode za vstopno izstopno mesto za plovbo se uredi pred slapom ob regionalni cesti na delu zemljišča s parc. št. 3527/9 k.o. Stari trg na začetku zahodnega dela območja BT; dostop za vstopno izstopno mesto se uredi s pomočjo klančine z blagim naklonom, ki ne posega v pretočni profil reke. Klančina se uredi z naravnimi materiali (kamen, les). Vse ostale uredite za potrebe delovanja vstopno izstopnega mesta se umesti izven poplavnega območja znotraj BT območja. Ureditev klančine je dopustna le v skladu z vodnim in naravovarstvenim soglasjem. - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Parkirišče se uredi znotraj območja BT; - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo.

		Območje se delno nahaja v poplavnem območju, v katerem je dopustna le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dopustni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
PRE_3	Kapš	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 79	**Preloka**	
PRL_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Javne površine se urejajo pri cerkvi, gasilskem domu in trgovini. Vsi posegi na območju med župniščem in cerkvijo, staro šolo ter kaščo se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PRL_2	zaselek vzhodno od vasi	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PRL_3	igrišče Krtinjek	Dopusti se začasna uporaba za namene rekreacije v skladu z Uredbo KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PRL_4 in PRL_5	Jakovini	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PRL_6	Kroci	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PRL_7 in PRL_8	Valeti	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PRL_9	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce); - ureditev sanitarij je možna samo v stalni izvedbi na območju mlina. Ureditve površin za šport in rekreacijo so dopustne brez večjih posegov v travnati izvedbi izven poplavnega območja. Niso dopustni : oporni in podporni zidovi, pomol; - po javni poti do Kolpe se prepove dostop z motornimi vozili, razen za lastnike zemljišč za vzdrževanje teh zemljišč skladno z opredeljeno namensko rabo, za dostavo, intervencijska vozila in za potrebe upravljanja mlina. Javna pot se ohrani v makadamski izvedbi v širini, ki omogoča nemoten prehod vozil za prej navedene namene; - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo. - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje.

PRL_10	Simčič	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PRL_11	Novoseli	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PRL_12 in PRL_13	Škavurini	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 80	**Pribinci**	
PRI_1	vas	Ni posebnih PIP.
PRI_2	domačija jugozahodno od vasi	Ni posebnih PIP.
PRI_3	kal	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 81	**Purga**	
PUR_1	obcestni zaselek na severu	Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PUR_2 do PUR_4	manjši zaselki na severu	Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
PUR_5 do PUR_7	manjši zaselki na severu	Ni posebnih PIP.
PUR_8	k Pobrežju	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Osrednji prostor naselja predstavlja križišče poti, v katerem se lahko uredi avtobusno postajališče. Objekti in elementi urbane opreme postajališča in ekološkega otoka se medsebojno oblikovno uskladijo, območje se zasadi z visokoraslimi listavci kot poudarek in orientacijska točka v prostoru, zagotavljati je treba preglednost v križišču.
PUR_9	Veseliči	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
PUR_10	parkirišče pri gradu Pobrežje	Parkirišče za potrebe grajskega kompleksa in pripadajočih ureditev. Parkirišče se zasadi z visokoraslim avtohtonim drevjem. V vplivnem območju gradu je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 82	**Pusti Gradec**	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
PUG_1	Vas	Dopusti se ureditev parkirišč v okviru zelenih površin za potrebe obiskovalcev rekreacijskih površin in KP Lahinja. Izvede se jih v travni izvedbi. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje. Ob novogradnjah na robu naselja ob Lahinji se zasadi avtohtona vegetacija.
PUG_2	okljuk	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Ob novogradnjah na robu naselja ob Lahinji se

		zasadi avtohtona vegetacija.
PUG_3	gozd ob Lahinji	Dopustijo se ureditve, kot so sprehajalna pot in trim steza.
Naselje št. 83	**Rim**	
RIM_1	vas– osrednji del	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Območje domačije naj se izraziteje poveže, in sicer kot domačija v gruči ali skupini.
RIM_2	vas	Ni posebnih PIP.
RIM_3	Turistična kmetija Raztresen	Umešča se drobno merilo objektov. Pri prenovah in novogradnjah se vzpostavlja tradicionalna tipologija oblikovanja, gabariti ter uporaba materialov. Dopustni so sodobni pristopi oblikovanja in gradnje objektov ter uporabe materialov kot kvalitetna nadgradnja tradicionalne arhitekture. Območje kala se ureja kot javno dostopna, večnamenska zelena površina.
Naselje št. 84	**Rodine**	
ROD_1	Velke Rodine	Območje zelenega pasu se ureja kot javni zeleni prostor naselja.
ROD_2	Male Rodine	Ni posebnih PIP.
ROD_3	vzhodni del naselja	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
ROD_4	Marija Hilf	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, pri čemer se upošteva še naslednji omilitveni ukrep: javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru.
ROD_5	Slinkar	Ni posebnih PIP.
ROD_6	Pečaver	Ni posebnih PIP.
ROD_7	Medic	Ni posebnih PIP.
ROD_8	Klevišar	Ni posebnih PIP.
ROD_9	Kavčič	Ni posebnih PIP.
ROD_10	Muhič	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 85	**Rožanec**	
ROŽ_1	vas	Na območju PO je dopustna ureditev parkirišč in javnega prostora za potrebe obiskovalcev Mitreja. Javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ROŽ_2	Sv. Jurij	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, pri čemer se upošteva še naslednji omilitveni ukrep: javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru.
ROŽ_3	Mitrej	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred posegi v tla pridobiti kulturno varstvene pogoje. V času sečnje in spravila lesa med majem in avgustom se v območju ne sme puščati posekanih dreves.
Naselje št. 86	**Rožič Vrh**	

ROV_1	vas	Ni posebnih PIP.
ROV_2	Šprajcer	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Obvezna je uporaba naravnih materialov in upoštevanje kakovosti obstoječih tradicionalnih objektov. Ohranjajo se visokorasla drevesa.
ROV_3_OPPN	OPPN Novi del naselja	**Predviden OPPN** za sanacijo objektov in ureditev naselja, ki obsega tudi dele vinogradniških območij. V območju se objekte oblikovno poenoti.
ROV_4	Sv. Križ	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, pri čemer se upošteva še naslednji omilitveni ukrep: javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru.
ROV_5	kal	Ni posebnih PIP.
ROV_6	prikriti grobišči Rožič vrh in Zagradec	Lokacija grobišča Rožič vrh je izpraznjena, iznos je dokumentiran. Lokacija grobišča Zagradec je približna. Dopustijo se raziskave obeh območij ter postavitev spominskega obeležja.
ROV_7	Topli Vrh	Ni posebnih PIP.
ROV_8	Pri šternici	Travnato parkirišče kot vstopna točka za obisk Deroha in kočevarske vasi Draga se izvede/ohrani v travnati oziroma peščeni izvedbi.
ROV_9	Deroh	Dopusti se objekte in ureditve za turizem v naravnem okolju. Dopusti se gradnja gozdarske koče, strojne lope, drvarnice, čebelnjaka, objekta za sušenje zelišč ter ureditve za posedanje in podobni objekti ter ureditve. Objekte se oblikovno poenoti, uporabi se naravne avtohtone materiale, kamen, les, glino ipd. V enoti urejanja se zunaj stavbnih zemljišč dopusti začasne ureditve: lokostrelski poligon, šotorišče ipd. Dopusti se ureditev učne poti, ki lahko poveže različne vsebine v širšem območju, tudi bližnje kočevarske vasi, Bistrico in opuščeno vas Drage pri Bistrici.
Naselje št. 87	**Ručetna vas**	
RUV_1	vas	Ni posebnih PIP.
RUV_2_OPPN	OLN Ručetna vas	**Občinski lokacijski načrt poslovna cona Ručetna vas** (Uradni list RS, št. 140/04) – ostane v veljavi do preklica.
RUV_3	jedro naselja	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustne so manjše trgovske in gostinske dejavnosti.
RUV_4	Domačija pri žagi	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 88	**Sečje selo**	
SES_1	vas	Ohranja se vzorec obstoječe organizacije in lege objektov v prostoru. Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Območje se delno nahaja v poplavnem območju, v katerem je dopustna le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dopustni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
SES_2	zaselek ob Kolpi	Uredi se dejavnost varstveno delovnega centra. Pri oblikovanju objektov in zunanjih ureditev se upošteva bližino turistične ceste in Kolpe.
SES_3	mejni prehod Vinica	**Uredba o določitvi ureditvenega območja mednarodnega mejnega prehoda Vinica** (Uradni list RS, št. 21/07 in 110/10) ostane v veljavi do preklica.

SES_4 do SES_6	pri mejnem prehodu	Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
SES_7 do SES_9	zaselki	Ni posebnih PIP.
SES_10	območje za oddih, rekreacijo in šport - vstopno izstopno mesto za plovbo	Območje se namenja le dostopu za potrebe delovanja vstopno izstopnega mesta. Potrebne parkirne površine v travnati izvedbi se zagotovi tik ob poti za največ pet parkirnih mest. Vse druge potrebne ureditve se zagotovi znotraj območja stavbnih zemljišč v vasi. Območje za dostop do vode se uredi s klančino z blagim naklonom, ki ne posega v pretočni profil reke. Klančina se uredi z naravnimi materiali (kamen, les). Dostop do vode se uredi v skladu z vodnim in naravovarstvenim soglasjem. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Območje se delno nahaja v poplavnem območju. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dopustni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju in priobalnem zemljišču se pridobi vodno soglasje.
Naselje št. 89	**Sela pri Dragatušu**	
SED_1	zahodni del	Območje ZD se ureja kot javni prostor naselja.
SED_2	vzhodni del	Ni posebnih PIP
SED_3	Fink	Ni posebnih PIP.
SED_4	Ravnikar	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 90	**Sela pri Otovcu**	
SEO_1	vas	Uredi se jedro naselja s Čebelarskim domom. Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
SEO_2	skladišče RK	Poleg skladiščenja za potrebe RK so dopustne tudi dejavnosti izobraževanja in dejavnosti, povezane s humanitarnimi organizacijami in delovanjem.
SEO_3	cerkev sv. Jerneja	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
SEO_4 do SEO_6	nad progo	Ni posebnih PIP.
SEO_7	prostor predvidenega vodohrana	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 91	**Selce pri Špeharjih**	
SEŠ_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Opuščeni objekti se lahko namenijo za razvoj podeželskega turizma.
SEŠ_2	dislociran objekt	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
Naselje št. 92	**Sinji Vrh**	
SIV_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. V osrednjem delu naselja se ohranja zeleni pas, v sklopu katerega se uredi območje starega vaškega vodnjaka.

SIV_2	kal	Območje okrog kala se ureja brez grajenih struktur, dopustna je namestitev urbane opreme.
SIV_3 in SIV_4	zaselki na severovzhodu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
SIV_5	dislociran objekt na zahodu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
SIV_6	parkirišče pri kalu	Dopusti se občasno parkiranje.
SIV_7_OPPN	OPPN Suha dolina	**Predviden OPPN** za območje turizma in vinogradništva. OPPN podrobneje opredeli posamezna stavbna zemljišča v dinamiki in vsebini, ki bosta prilagojeni realnim investicijskim pobudam za prenovo stavbnega fonda in graditev novih objektov. V dolini se ob vznožju pobočja uredijo skupna parkirišča, ekološki otok, lahko pa tudi večnamenske javne odprte površine z igrali in ustrezno urbano opremo. Na območju urejanja ni dopustno postavljati javne razsvetljave. Predvidijo se dostopna cesta z navezavo na cestno omrežje in dostopi do posameznih objektov, pri čemer se v smislu čim manjših posegov zagotovi smiselno združevanje dostopnih poti do objektov in čim bolj izkoristijo obstoječe poti. Morfologija območja naravne vrednote se z izjemo teh posegov ne spreminja, osrednji del Suhe doline, razgiban z vrtačami, se ohranja brez ureditev. Ohranjajo in vzdržujejo se obstoječe krajinske prvine, kot so suhi travniki, visokodebelni sadovnjaki, terase, kamniti suhozidi, mejice in stari vinogradi. Posegi se uskladijo z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. OPPN se lahko izvaja fazno.
Naselje št. 93	**Sodevci**	
SOD_1	vas	Območje na severovzhodu vasi se nameni za počitniško gradnjo: uredi se dostopna pot, objekte se locira po nagnjenem terenu vzdolžno (vzporedno s plastnicami terena). Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Območje se delno nahaja v poplavnem območju, v katerem je dopustna le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dovoljeni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
SOD_2	pri mejnem prehodu	Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
SOD_3	mejni prehod	Dopustni so posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Območje se delno nahaja v poplavnem območju, v katerem je dopustna le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dopustni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
SOD_4	taborni prostor Sodevski kal	Dopustni so posegi v zvezi z urejanjem kala ter tabornega prostora, skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Območje tabornega prostora je smiselno navezati na bližnji prenovljeni kal. Taborni prostor se ureja brez stalnih objektov in infrastrukture (vode, elektrike), sanitarne enote za potrebe delovanja tabornega prostora

		so začasne narave, prav tako mize in klopi. Parkirišče se uredi ob glavni dostopni cesti. Kal se ohranja v obstoječi izvedbi. V bližini kala se dopusti postavitev urbane opreme kot so klopce, mize in označitve kala. Za območje se smiselno uporabljajo določbe za PNR ZSk, razen določb, vezanih na reko Kolpo. Taborjenje naj se izvaja po košnji (po 30.6.). Območja travnikov se ne gnoji. Za celotno območje naj se uporablja ene oz. skupne oskrbne objekte (npr. premične sanitarije ipd.). Ohranjajo se obstoječi krajinski elementi – suhozidi.
Naselje št. 94	**Stara Lipa**	
SLI_1	vas – osrednji del	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Uredi se jedro s kapelico in postajališčem ter prenovi območje opuščenih objektov. Del naselja ob glavni cesti se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
SLI_2	Videtiči	Za potrebe kmetije je dopustna gradnja večjih objektov v okviru predpisanega FZ, pri njihovem oblikovanju se smiselno upoštevajo določila odloka glede proporcev, barv ter uporabe materialov, oblikovanja streh, fasad.
SLI_3	Ključ	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 95	**Srednji Radenci**	
SRA_1	Srednji Radenci	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustne so turistične in spremljajoče dejavnosti v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
SRA_2	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - Vzdržuje se vstopno izstopno mesto skladno s pridobljenimi dovoljenji ; - Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo. - dopustna je ureditev začasnega travnatega parkirišča; - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Znotraj stavbnih zemljišč je glede na vodnogospodarsko soglasje dopustna ureditev začasnega tabornega prostora oz. šotorišča. Stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Območje se nahaja v poplavnem območju. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dopustni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
Naselje št. 95	**Stari trg ob Kolpi**	
STK_1	Stari trg ob Kolpi	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Poteza izza kapelic križevega pota proti cerkvi sv. Andreja se zasadi z visokoraslim avtohtonim grmičevjem ali drevjem. Območje zelenih površin okoli kapelic se parkovno uredi, travnate površine severno od športnega igrišča se uredi kot površine za rekreacijo in prosti čas. Območje gospodarske cone se zasadi z avtohtonimi listopadnimi drevesnimi vrstami (gaber, bukev, javor, hrast); zasaditev se izvede na zunanji strani ograje, ki meji na odprto krajino. Zahodno od območja cone se ohranja obstoječa zarast, na severnem delu se vzpostavi vegetacijska bariera z avtohtono vegetacijo.

		Ureditve ob cerkvi sv. Andreja se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se javna razsvetljava zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru.
STK_2_OPPN	OPPN Stari trg ob Kolpi	**Predviden OPPN** za individualno stanovanjsko gradnjo. Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
STK_3	trško jedro	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije oz. po vzorih trške arhitekture. Do ureditve parka je dopustna postavitev rastlinjaka na vzhodnem delu zemljišča z namensko rabo ZP. Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
STK_4	opuščeni kamnolom dolomita	Območje površinskega kopa se sanira in rekultivira. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 96	**Stražnji Vrh**	
STV_1	osrednji del naselja	Ob vstopu iz severne strani se gospodarska objekta in urbane ureditve ob cesti ohranjajo v obstoječih gabaritih in oblikovanju. Ob sečnji in spravilu lesa se posekanih dreves se ne sme puščati na območju v juliju in avgustu.
STV_2	pod kostanji	Objekte na izpostavljenih legah se barva v naravnih odtenkih barv. Posekanega lesa se ne sme puščati na območju v juliju in avgustu.
STV_3	severni del naselja	Ni posebnih PIP.
STV_4	Grahek	Ni posebnih PIP.
STV_5	Bangladeš	Ni posebnih PIP.
STV_6	vzhodni del naselja	Ni posebnih PIP.
STV_7	pri Miklavžu	Na severozahodnem delu enote se uredi jedro naselja. Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
STV_8	Piljič	Ni posebnih PIP.
STV_9	jugozahodni del naselja	Ni posebnih PIP.
STV_10	Fink	Ni posebnih PIP.
STV_11	Šikorija	Ni posebnih PIP.
STV_12	Muller	Ni posebnih PIP.
STV_13 in STV_14	Mušič	Ni posebnih PIP.
STV_15	južni zaselek	Ni posebnih PIP.
STV_16	Bezgovec	Dopustna je gradnja domačije in dejavnost kmečkega turizma. Pri gradnji objektov se pozornost posveti podzemeljskim naravnim vrednotam; o morebitni najdbi podzemeljskih prostorov je treba obvestiti pristojno službo za varstvo narave. Odpadne vode iz objektov ni dopustno spuščati v tla brez predhodnega čiščenja. Za odpadne vode je

		potrebo urediti rastlinsko čistilno napravo.
Naselje št. 97	**Šipek**	
ŠIP_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
ŠIP_2_OPPN	OPPN Terme	**Predviden OPPN** za območje razvoja termalnega turizma z izrabo toplih virov, odkritih z vrtinama Pusti Gradec in Draga, z možnostjo vključevanja spremljajočih turistično rekreativnih in športnih programov. Arhitekturno in urbanistično oblikovanja objektov in oblikovanje zunanjih ureditev naj upošteva kakovostne naravne ambiente ob Lahinji in prepoznavnost v prostoru.
ŠIP_3	taborni prostor ob Lahinji	Pri dopustnih posegih se upošteva naslednje omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotokov se pri urejanju tabornega prostora ne posega; - taborni prostor se ureja izven poplavnega območja; - vstopno in izstopno mesto za kopalce in čolne se uredi na delu in na način, da bo poseg v konfiguracijo brežine in dno struge čim manjši (največ dva lesena pomola, dolžine do 3m in širine 1,5m); - sanitarije se umestijo izven poplavnega območja; - pri morebitnem podiranju dreves se ohranijo vsi listavci (oziroma vsaj večina); - javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru; - športno rekreacijske aktivnosti se na in ob reki ne izvajajo v času drstenja od aprila do junija; - travnate površine se redno vzdržuje s košnjo; - na območju tabornega prostora se po končani letni sezoni odstranijo vsi začasni objekti; - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje.
Naselje št. 98	**Špeharji**	
ŠPE_1	vas	Osrednji prostor v vasi se ohranja nepozidan, namenjen druženju in prireditvam, lahko se uredi kot javni prostor vasi. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
ŠPE_2	cerkev Sv. Trojice	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
Naselje št. 99	**Talčji Vrh**	
TAV_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
TAV_2	pokopališče	Vsi posegi se izvajajo na podlagi celovite zasnove prostorskega urejanja objektov in odprtih površin.
Naselje št. 100	**Tanča Gora**	
TAG_1	vas	Tradicionalne objekte se prenavlja in sanira ali nadomestni z novimi po vzoru tradicionalnih. Prostor ob gasilskem domu ter prostor ob kapelici se ureja kot javni prostor naselja.
TAG_2	Sv. Tomaž	Vsi posegi ob cerkvi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
TAG_3	Finki	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.

TAG_4	v gozdu	Odmik objektov od roba gozda je najmanj 10 m.
TAG_5	južno od Finkov	Ni posebnih PIP.
TAG_6 in TAG_7	Turk, Jerman	Ni posebnih PIP.
TAG_8 do TAG_11	Špehar, Pintarič in Matkovič	Ni posebnih PIP.
TAG_12	ob gasilskem domu	Ni posebnih PIP.
TAG_13	območje za turizem	Ni posebnih PIP.
TAG_14	Sv. Ana	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine, pri čemer se upošteva še naslednji omilitveni ukrep: javna razsvetljava se zasnuje ob uporabi navzdol usmerjenih svetil, ki ne oddajajo svetlobe v UV-spektru.
TAG_15	cerkev sv. Ožbolta	Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
TAG_16	opuščeni kop-jug	Območje površinskega kopa se sanira in rekultivira.
TAG_17	območje za turizem	Prostor se ureja za potrebe turizma. Dopusti se umestitev pritličnega objekta, s polkrožno obliko v tlorisu, umeščenega v teren vrtače na območju BT). Na kmetijskih zemljiščih se dopusti ureditev šotorišča, kot začasne ureditve, na severozahodu območja. Šotorišče je dopustno brez posebnih ureditev oz. posegov v teren oz. ureditev, ki bi trajno spreminjale kmetijsko zemljišče. Po končani sezoni na kraju šotorjenja ostane kmetijsko zemljišče – travnik.
TAG_18	Bibi	Tradicionalne objekte se ohrani oziroma prenovi ob upoštevanju sodobne tipologije objektov. Postavitev novih objektov ni dopustna. Pri gradnji se uporabi avtohtone materiale, kamen, les, glino ipd. Zunanje ureditve naj bodo v travnati ali peščeni izvedbi. Oporni zidovi niso dopustni.
TAG_19	kmetijski objekti	Ni posebnih PIP.
TAG_20	lovski dom	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 101	**Tribuče**	
TRI_1	Nova Gorica	Ni posebnih PIP.
TRI_2	Dolenjsko in Šikonsko selo	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
TRI_3	Vlaščansko selo	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
TRI_4	ob gasilskem domu	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Prostor ob gasilskem domu se ureja kot javni prostor naselja.
TRI_5	cerkev sv. Janeza Krstnika	Prostor ob cerkvi se ureja kot javni prostor s pripadajočimi parkirnimi površinami. Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
TRI_6	Vranešič	Ni posebnih PIP.
TRI_7	Gričanov-Jakša	Ni posebnih PIP.
TRI_8	Habe	Ni posebnih PIP.

TRI_9	Jorišec	Ni posebnih PIP.
TRI_10	Poljc	Ni posebnih PIP.
TRI_11	Grivanjk	Ni posebnih PIP.
TRI_12	Halapirat	Ni posebnih PIP.
TRI_13	igrišče	Dopusti se začasna uporaba za namene rekreacije.
TRI_14	motokros	Dopustne so ureditve za stezo za motokros s spremljajočimi objekti in ureditvami.
Naselje št. 102	**Tušev Dol**	
TUD_1	Vas - osrednji del	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Vsi posegi na območju cerkve Sv. Marije Magdalene se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
TUD_2	Ablji vrh	Ni posebnih PIP.
TUD_3	Petric	Ni posebnih PIP.
TUD_4	Spreizer	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 103	**Učakovci**	
UČA_1	vas in območje za oddih, šport in rekreacijo	Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: - v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce in ureditev dostopa za vstopno-izstopnega mesta za plovbo). - za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje; - Parkirišče za izvajanje dejavnosti na tem območju se uredi v vasi oziroma ob dostopni poti. Vstopno izstopno mesto se uredi v skladu z splošnimi PIP (76. člen). Zaradi narave terena se dostop prilagodi obstoječemu stanju brez dodatnih ureditev do vode; - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo.
UČA_2	pri Polju	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
UČA_3	Prokšelj	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Območje se nahaja v poplavnem območju, v katerem je dopustna le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dopustni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje. Na območju z namensko rabo CDo je dopustna ureditev žage s spremljajočimi objekti in ureditvami.

UČA_4	travnato igrišče	Športne površine (igrišče, vadbeni poligon) se ohranja v travnati izvedbi.
Naselje št. 104	**Velika Lahinja**	
VLA_1	vas	Ohranja se vzorec obstoječe organizacije in lege objektov v prostoru. Lipa na zemljišču parc. št. 1832/8 (ob cesti) se ohranja.
Naselje št. 105	**Velika Sela**	
VSE_1	vas	Ni posebnih PIP.
VSE_2	pri Štampeharu	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 106	**Veliki Nerajec**	
VNE_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Površine ohišnic na vstopu v naselje se ohranjajo nepozidane. V naselju se prednostno prenavljajo tradicionalni in sanirajo degradirani objekti.
VNE_2_OPPN	OPPN Veliki Nerajec	**Predviden OPPN** za počitniške hiše in/ali stanovanjsko gradnjo nižje gostote. Prostor se načrtuje po vzoru tradicionalne tipologije ali ob upoštevanju racionalne rabe naravnih virov energije ter uporabi naravnih materialov.
VNE_3	vaško jedro	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
VNE_4	sekundarni biotop	Proti regionalni cesti se vzpostavi zelena bariera. Vegetacija ob biotopu naj bo avtohtona in prilagojena obvodnem rastiščnim pogojem. Dopustna je postavitev urbane opreme.
VNE_5	Klobučar	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 107	**Vinica**	
VNC_1	Vinica-jedro	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije oz. po vzorih trške arhitekture. Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Jedro naselja se z ureditvami odprtih površin ter pločnikov vpne v os cerkev-grad. Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
VNC_2	Vinica - grad	Dejavnost območja se naveže na turistično ponudbo naselja. Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
VNC_3	Vinica - preostali del	Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
VNC_4	Vinica - vzhod	Ob obstoječi cesti na zahodnem robu se oblikuje gradbena linija, ki je že nakazana z obstoječimi objekti. Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
VNC_5	Kamp Vinica	Pri postavitvi novih premičnih bivalnih objektov se ohranja obstoječa ne moteča drevesna vegetacija, na kateri se izvedejo le nujni sanacijski posegi. Dodatna zasaditev znotraj kampa se izvede z avtohtonimi drevesi (jelša, jesen, gaber, javor) in grmovnicami (kalina, trdoleska, dren, češmin). Postavitev individualnih kurišč (gradnja individualnih žarov) znotraj kampa se ne dopusti (zaradi ohranjanja dreves).
VNC_6	Benetičev mlin	Uredi se območje in objekte za turizem: prenočišča, šotorišče, avtokamp ali podobno. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Obstoječa žaga se lahko ohranja. Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Območje se

		delno nahaja v poplavnem območju, v katerem je dopustna le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dopustni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
VNC_7 OPPN in VNC_8_OPPN	OPPN Kamp Vinica (območje za oddih, rekreacijo in šport)	**Predviden OPPN** za ureditev kampa in počivališč za avtodome v skladu s pravili, ki urejajo to področje. Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa , pri čemer se pri pripravi OPPN smiselno upoštevajo omilitveni ukrepi: - parkiranje znotraj kampa je dopustno za uporabnike kampa. Za uporabnike prostora za kopanje se uredi in uporablja urejeno parkirišče izven ograjenega območja kampa; - dograditev električne infrastrukture oziroma njena obnova se izvede podzemeljsko; - pri postavitvi novih premičnih bivalnih objektov se ohranja obstoječa ne moteča drevesna vegetacija, na kateri se izvedejo le nujni sanacijski posegi. Priključitev bivalnih objektov na infrastrukturo se izvede na način, da ne bo prizadet koreninski sistem ohranjenih dreves; - ob zamenjavi obstoječe zaščitne ograje na severnem delu kampa naj le-ta še naprej ostaja v transparentni žičnati izvedbi. Vegetacija ob celotni dolžini ograje se ohranja in strokovno sanira; - načrtovanje ureditve kampa naj vključuje vris ohranjenih dreves. Dodatna zasaditev znotraj kampa se izvede z avtohtonimi drevesi (jelša, jesen, gaber, javor) in grmovnicami (kalina, trdoleska, dren, češmin); - postavitev individualnih kurišč (gradnja individualnih žarov) znotraj kampa se ne dopusti (zaradi ohranjanja dreves); - celostno urejanje okolic bivalnih enot mora biti poenoteno, zato postavljanje montažnih dodatnih spremljajočih objektov ni dopustno saj bi bilo s tem povečano ogrožanje koreninskega sistema obstoječih starejših dreves. Obstoječe nelegalno zgrajene montažne spremljajoče objekte je treba odstraniti. Postavitev montažnih objektov se dopusti le v skladu s predvidenim OPPN; - Vstopno izstopno mesto za plovbo s potrebnimi ureditvami se zagotovi znotraj območja BT. Ureditev dostopov do vode se uredi z obstoječi poti na parceli št. 37/7, k.o. Vinica. - Ureditev vstopa v vodo se izvede z ureditvijo rampe in ustreznega stopnišča pod pogojem, da so stopnice in rampa utopljeni v brežino. Podrobnejše pogoje ureditve se predpišejo z vodnim in naravovarstvenim soglasjem; - stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo. Območje se delno nahaja v poplavnem območju, v katerem je dopustna le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dopustni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
Naselje št. 108	**Vranoviči**	
VRA_1	naselje	Tradicionalne objekte se prenavlja in sanira ali nadomestni z novimi po vzoru tradicionalnih. Površine ob gasilnem domu in športno igrišče se urejajo kot javni prostor naselja.

VRA_2	zaselek Rebrca	Ni posebnih PIP.
VRA_3_OPPN	OPPN za PCRO	**Občinski lokacijski načrt podcenter za ravnanje z odpadki (PCRO) in deponija inertnih odpadkov Vranoviči** (Uradni list RS, št. 29/07) – ostane v veljavi do preklica.
VRA_4_OPPN	OPPN odlagališče odpadkov Vranoviči	**Predviden OPPN** za razširitev odlagališča odpadkov. Pri načrtovanju se posebno pozornost posveti povečanju vplivov na okolje.
VRA_5	žaga	Dopustna je tudi žaga s spremljajočimi objekti in ureditvami.
Naselje št. 109	**Vrhovci**	
VRH_1	vas – osrednji del	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Jedro vasi se lahko oblikuje ob regionalni cesti pri vstopu v vas (ob avtobusni postaji, kapelici), uredi se tudi ekološki otok. Objekti in elementi urbane opreme teh ureditev se medsebojno oblikovno uskladijo. Območje se zasadi z visokoraslimi listavci kot poudarek in orientacijska točka v prostoru, zagotavljati je treba preglednost v križišču. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
VRH_2	južni del	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
Naselje št. 110	**Vukovci**	
VUK_1	vas	Prostor ob križišču se ureja kot osrednji javni prostor vasi. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
VUK_2	Otok	Uredi se vstopno-izstopno mesto za plovbo pri mlinu. Obnova mlina se izvaja po določilih službe za varstvo kulturne dediščine. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
VUK_3	mlin	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Območje se nahaja v poplavnem območju, v katerem je dopustna le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dopustni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju in priobalnem zemljišču se pridobi vodno soglasje.
Naselje št. 111	**Zagozdac**	
ZAG_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Območje ob cerkvi sv. Marije se ureja kot javna površina in osrednji prostor vasi. Vsi posegi se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
Naselje št. 112	**Zajčji Vrh**	
ZAV_1	vas	Sanira se degradiran objekt mehanične delavnice in vstop v naselje po pogojih tega odloka.
Naselje št. 113	**Zapudje**	
ZAP_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Pri gradnji v severovzhodnem območju naselja se upošteva vidna izpostavljenost vstopnega dela v zaselek. Vrtače se ohranijo nepozidane ali pa se oblikujejo kot javni zeleni prostor naselja.
ZAP_2	jedro naselja	Zelene površine v območju in prostor gasilnega doma ter kapelice se urejajo kot javni prostor naselja z urbano opremo iz naravnih materialov.

ZAP_3	Gorica	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Območje pred domačijo se ohrani nepozidano.
ZAP_4	Golek	Ni posebnih PIP.
ZAP_5	igrišče	Ni posebnih PIP.
ZAP_6	Moravec	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 114	**Zastava**	
ZAS_1 in ZAS_2	vas	Ni posebnih PIP.
ZAS_3	južni del naselja	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.
ZAS_4	Angelina	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 115	**Zilje**	
ZIL_1	Dolnje Zilje	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
ZIL_2	Srednje Zilje	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopusti se širitev turistične (ekološke) kmetije, dopustijo se tudi dopolnilne dejavnosti na kmetiji v povezavi s turizmom, šotorišče, parkirišče za avtodome, apartmaji ipd. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
ZIL_3	Gornje Zilje – ob regionalni cesti	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
ZIL_4	Gornje Zilje - sever	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Posegi na območje varstva kulturne dediščine se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
ZIL_5	Gornje Zilje - jug	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
ZIL_6 do ZIL_16	cerkev sv. Antona Padovanskega in posamezne domačije	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa. Posegi na območje varstva kulturne dediščine se izvajajo po določilih službe za varstvo kulturne dediščine.
ZIL_17	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce). Za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Pogoji: - dostopi do vode za kopalce se uredijo na mestu, ki bo terjalo najmanjše posege v brežino. Ureditve za potrebe dostopa morajo biti sezonskega značaja in jih je treba izven sezone odstraniti. Za ureditev dostopov do vode je treba pridobiti vodno in naravovarstveno soglasje. - dostopna pot ob reki se vzdržuje in uporablja le za lastnike zemljišč, intervencijo in oskrbo; - parkirišče za obiskovalce se uredi izven I. VO in izven naravnega spomenika v travnati obliki; - trajne sanitarije se uredijo v sklopu mlina; - tudi ostale stalne ureditve se izvedejo na drugi terasi izven predpisanega pasu priobalnega zemljišča;

		- peš pot Sejemska pot, ki poteka po območju ZSk, se redno vzdržuje in služi le pohodništvu. Kolesarske in konjeniške poti se uredijo ločeno od pohodne poti ter - druge ureditve za oddih, šport, rekreacijo in turizem in tudi vstopno izstopno mesto za plovbo kot NO. Ureditve, ki bi lahko negativno vplivale na rastišče vrb v območju NS Ziljske vrbe, niso dopustne. Območje se delno nahaja v poplavnem območju, v katerem je dopustna le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dopustni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju se pridobi vodno soglasje.
Naselje št. 116	**Zorenci**	
ZOR_1	vas	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
ZOR_2	zaselek Kranjc	Ni posebnih PIP.
Naselje št. 117	**Žuniči**	
ŽUN_1	vas	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Ob kapelici in nekdanji trgovini se lahko uredi jedro vasi s postavitvijo urbane opreme, zasaditvijo ipd. Spodbuja se turistična dejavnost. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.. Uredi se degradirano območje žage na vhodu v naselje (usklajeno oblikovanje objektov, nadstreškov, ograj ter zasaditev žive meje ali dreves). Trafo postaja na drogu se ob urejanju elektroenergetskega omrežja prestavi ali preuredi v klasično montažno gradnjo in ob njej se zasadijo visoke grmovnice, tako da bo čim manj vidno moteča.
ŽUN_2	Petodolke	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
ŽUN_3	Barjakovič	Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije. Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
ŽUN_4	mejni prehod	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.

ŽUN_5	območje za oddih, rekreacijo in šport	Dopustni so posegi skladno z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa, pri čemer se upošteva omilitvene ukrepe: v brežine, priobalni pas in strugo vodotoka se ne posega (izjema so obstoječi dostopi do vode za kopalce in ureditev vstopno-izstopnega mesta za plovbo). Za vse posege v priobalno zemljišče se pridobi vodno soglasje. Vstopno izstopno mesto za plovbo se uredi v skladu s splošnimi PIP pod jezom na položni naravni klančini do reke Kolpe, v katero se zaradi narave terena ne posega. Ostale ureditve se zagotovi izven poplavnega območja na vizualno manj izpostavljenih površinah območja. Stalne in začasne ureditve kot so klopi, mize, kurišča in druge ureditve se urejajo skladno z Upravljavskim načrtom KP Kolpa in izven poplavnega območja. Premične ureditve se po končani kopalni sezoni odstranijo. Parkirišče se uredi ob dostopni poti izven poplavnega območja. Sanitarije se uredijo izven poplavnega območja in morajo biti sezonskega značaja.
ŽUN_6	Čebelarska učna pot	Dopustne so ureditve za potrebe čebelarske učne poti in posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.

117. člen
(posebni PIP za EUP na območju vinogradniških območij)

(1) Vinogradniška območja so opredeljena so kot avtohtona razpršena poselitev:

ŠIFRA EUP	**IME EUP**
VIN_1	Ručevska gora
VIN_2	nad Petrovo vasjo
VIN_3	Sela pri Otovcu sever
VIN_4 do VIN_6	Velike Rodine
VIN_7 do VIN_8	Male Rodine
VIN_9	Naklo
VIN_10	Tušev Dol
VIN_11 do VIN_16	Stražnji Vrh
VIN_17	med Stražnjim Vrhom in Dobličko goro
VIN_18	nad Mavrlenom
VIN_19 do VIN_21	Doblička gora
VIN_22	pod Finki
VIN_23 do VIN_25	Tanča gora
VIN_26	Sadeži
VIN_27	Reber
VIN_28	Zapudje
VIN_29	pod Knežino
VIN_30	Snegopaja
VIN_31	nad kamnolomom Gornji Suhor
VIN_32	Velika Plešivica
VIN_33	Preložnik
VIN_34	Mala Plešivica
VIN_35	nad Prelesjem
VIN_36	nad Kotom (Stari trg)
VIN_37	Drage (Sodevci)
VIN_38	Gorenji Radenci
VIN_39	Srednji Radenci
VIN_40	Dolenji Radenci
VIN_41	Sinji Vrh
VIN_42	Zapudje (Podklanec)
VIN_43	Perundišica
VIN_44	Perudina
VIN_45	Golek zahod
VIN_46	Golek vzhod
VIN_47	Foča gora
VIN_48	Grič pri Dobličah
VIN 49	Bojanci
VIN 50	Preloka
VIN 51	Kremenjača
VIN 52	Na lozi
VIN 53	Pijanka
VIN_54	Tanča Gora – tradicionalni del

(2) V EUP vinogradniških območij se prepletajo vse vrste namenskih rab prostora, predvsem pa:

- najboljša kmetijska zemljišča – K1
- druga kmetijska zemljišča - K2
- gozdna zemljišča - G
- stavbna zemljišča kot površine razpršene poselitve – A (Az in Av)

Prevladujoča namenska raba so kmetijska zemljišča zasajena z vinsko trto ali sadnim drevjem ter travinjem. Najboljša in druga kmetijska zemljišča v vinogradniških EUP se namenjajo za vinograde in sadovnjake.

(3) Gozdne enklave v vinogradniških območjih se ohranjajo tam, kjer v preteklosti površine niso bile zasajene z vinogradom, kar se ugotovi na podlagi značilne parcelacije oziroma iz historiata uradnih evidenc.

(4) Stavbna zemljišča v vinogradniških EUP se v pretežni meri namenjajo za pozidavo z zidanicami kot gospodarskimi objekti, v katerih je manjši del površin namenjen tudi za občasno bivanje (tudi turistična dejavnost v okviru nastanitvenih turističnih kmetij in sobodajalstvo), z vinotoči in vinskimi kletmi oz. objekti za izvajanje druge turistične dejavnosti, povezanih z vinogradništvom in sadjarstvom, v manjši meri pa za stanovanjske hiše in objekte v okviru osamljenih kmetij in to le tam, kjer je to predvideno s tem odlokom, oziroma so v uradnih evidencah in prikazu stanja prostora ti objekti ob uveljavitvi tega odloka že evidentirani. Izven stavbnih zemljišč v vinogradniških EUP so dopustni objekti, naprave in omrežja GJI, ki so potrebna za oskrbo objektov. Izvaja se v zemeljskih izvedbah, z zračnimi vodniki pa le primeru strmih leg, ko bi zemeljska izvedba povzročila erozijska jedra.

(5) Parcelacija zemljišč: večje parcele, na katerih so zgrajene zidanice, je dopustno deliti na manjše parcele le pod pogojem, da sklenjena površina vinograda oziroma sadovnjaka skupaj s stavbnim zemljiščem za zidanico na parceli, na kateri je zgrajena zidanica, v sklopu funkcionalnega zemljiškega posestva, ne bo manjša od 15 arov na območju drugih kmetijskih zemljišč in 30 arov na območju najboljših kmetijskih zemljišč. Izjema je lahko le opredelitev javnih površin. Parcelacija (oblika parcele in dostop do javnih poti) sledi uveljavljenemu vzorcu parcelacije v okoliškem prostoru.

(6) Posebni pogoji za posamezna vinogradniška območja:

- VIN_12 Stražnji Vrh: Ob sečnji in spravilu lesa se posekanih dreves se ne sme puščati na območju v juliju in avgustu.
- VIN_17 med Stražnjim Vrhom in Dobličko goro: Na vplivnem območju cerkve sv. Vida je treba pred izvedbo posegov v prostor pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
- VIN_21 Doblička gora: Obstoječi tradicionalni objekti se ohranjajo, dopusti se vzdrževalna dela in prenovo oz. rekonstrukcijo objektov v obstoječih gabaritih. Uporablja se le avtohtone materiale, kamen in les. Kritina je slama, opečni ali nebarvan betonski zareznik.
- VIN_27 Reber, Ohranjajo se obstoječi hrami oz. hisi.
- VIN 30 – Snegopaja, VIN_31 – nad kamnolomom Gornji Suhor in VIN_51 - Kremenjača: dopustna je gradnja hisov, kakršni so na območju.
- VIN_32 Velika Plešivica: pri prenovah in novogradnjah se upošteva tipologijo in volumne tradicionalnih vinogradniških objektov, lesenih hisov.
- VIN_34 Mala Plešivica: Trasa predvidenega daljnovoda severozahodno od Gorenjcev pri Adlešičih se smiselno prilagodi potekom cest in poti, da bo daljnovod čim manj vidno moteč.
- VIN_35 nad Prelesjem, VIN_36 nad Kotom (Stari Trg), VIN_37 Drage (Sodevci), VIN_38 Gorenji Radenci, VIN_39 Srednji Radenci, VIN_40 Dolenji Radenci, VIN_50 Preloka : Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
- VIN_39 Srednji Radenci: Ohranjajo se obstoječi krajinski elementi, oporni zidovi/suhozidi.
- VIN_42 Zapudje (Podklanec): Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred izvedbo posegov v prostor pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
- VIN_45 Golek zahod: Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred izvedbo posegov v prostor pridobiti kulturnovarstvene pogoje.VIN_47 Foča gora: Hisi (pritlična lesena gospodarska poslopja) se ohranjajo v svoji zasnovi in podobi, dopustna je novogradnja objektov ob upoštevanju tipologije tradicionalnih obstoječih objektov na območju.
- VIN_52 Hrast pri Vinici sever: Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred izvedbo posegov v prostor pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
- VIN 26 – Sadeži, VIN 27 – Reber, VIN 29 – pod Knežino, VIN 30 – Snegopaja, VIN_31 – nad kamnolomom Gornji Suhor, VIN 41 – Sinji vrh, VIN 43 – Perundišica, VIN 47 – Foča gora, VIN 51 –

Kremenjača, VIN 52 Na lozi in VIN_54 Tanča Gora – tradicionalni del,: Objekte se prenavlja in gradi po vzoru tradicionalne tipologije.

(7) Parkiranje vozil in mehanizacije za obdelavo vinogradov in kletarjenje je dopustno tudi na kmetijskih zemljiščih ob zidanicah in kleteh.

(8) Dopustna je postavitev pergole (brajde) in opornih zidov, slednjih v izgledu suhozida ali vidnem betonu do višine 1,5 m tudi zunaj stavbnih zemljišč.

118. člen
(posebni PIP za EUP na območju izjemnih krajin)

(1) Posebni PIP veljajo za izjemne krajine:

ŠIFRA EUP	IME EUP	POSEBNI PIP
IKR_1	Dobličica	veljajo PIP za izjemne njivske krajine na ravnici
IKR_2	Marindol	veljajo PIP za izjemne krajine steljnikov.
IKR_3	Lahinja	veljajo PIP za izjemne njivske krajine na ravnici
IKR_4	Zgornja Kolpa	veljajo PIP za izjemne njivske krajine na ravnici
IKR_5	Paunoviči	veljajo PIP za izjemne krajine na gričevju

(2) Na območjih izjemnih krajin se upoštevajo PIP:

- za potrebe izboljšanja razmer za kmetijsko pridelavo se lahko izvedejo agromelioracije ter komasacije in arondacije zamenjava kmetijskih zemljišč, pri čemer se s potmi in živicami zagotovi prostorska členjenost posameznih parcel, tako da velikost posameznih delov ne sme presegati 1.0 ha;
- odstranjevale osamelih dreves, živic ni dopustno, razen v primerih, ko gre za vzdrževanje travniških in njivskih površin,
- umeščanje zračnih vodov in nadzemnih infrastrukturnih objektov ni dopustna,
- gradnja novih cest ni dopustna,
- pri prenovah in vzdrževanju obstoječih cest in poti ter pri drugih gradbenih posegih se zagotavlja sprotno sanacijo poškodovanih površin z upoštevanjem krajinskih značilnosti,
- infrastrukturne objekte, ki se kot posamični, točkovni objekti pojavljajo v krajini (npr. čistilne naprave, črpališča, vodohrani, transformatorji oz. trafo postaje in bazne postaje mobilne telefonije), se v prostor umešča na podlagi strokovnih prostorskih preveritev in usmeritev, oblikovanje objektov pa se prilagaja konkretnim prostorskim razmeram (dimenzije, proporci, barve, oblika strehe in podobno) in sledi sodobnim oblikovalskim pristopom,
- odlaganje materialov, zasipavanje depresij ter nadvišanja terena niso dopustni.

(3) Posebni PIP za izjemne njivske krajine na ravnici (IKR_1, IKR_3 in IKR_4):

- postavitev objektov razen ograj za pašo in prometnic ni dopustna, razen, če se s predhodno strokovno prostorsko preveritvijo utemelji in dokaže, da tak objekt ne bo povzročil razvrednotenja krajinskih kakovosti območja;
- pri izboljševalnih ukrepih (agrarne operacije) se zagotovi ohranitev parcelne strukture in vegetacijskih struktur (obvodne grmovne in drevesne živice, posamična drevesa),

(4) Posebni PIP za Marindolske steljnike (IKR_2): Obstoječi steljniki se ohranjajo z rednim vzdrževanjem. Goloseki niso dopustni, prav tako ne trajna odstranitev praproti. Umeščanje kakršnihkoli novih objektov ni dopustno o. Med 2. in 3. varstvenim območjem KP Kolpa se ohrani zeleni pas (ureditev senožetnih travnikov, ki se nadaljujejo v okoliško krajino).

(5) Posebni PIP za izjemne krajine na gričevju Paunoviči (IKR_5)

- postavitev objektov razen kozolcev, čebelnjakov in ograj za pašo ter lovskih prež in prometnic ni dopustna. Dopustne so oblike in dimenzije kozolcev in čebelnjakov ter proporci in materiali, ki so tradicionalni na tem območju. Dopustna je samo raba teh objektov v skladu z njihovo namembnostjo (za čebelarstvo in za začasno spravilo pridelkov, strojev, orodja in podobno);
- za postavitev vseh drugih objektov, razen kozolcev, čebelnjakov in ograj za pašo ter lovskih prež, je obvezna predhodna strokovna prostorska preveritev in utemeljitev, v kateri se dokaže, da tak objekt ne bo povzročil razvrednotenja krajinskih kakovosti območja;
- pri izboljševalnih ukrepih – agrarne operacije,) se zagotovi ohranitev mikroreliefnih značilnosti, predvsem pa vrtač in obdelovalnih teras z vmesnimi brežinami.

(6) Posebni PIP za IKR_3 Lahinja: dopustne so ureditve poti (lesenih podestov ipd.) in druge ureditve za delovanje krajinskega parka Lahinja.

(7) Posebni PIP za izjemne krajine (IKR_2 Marindol, IKR_4 Zgornja Kolpa in IKR_5 Paunoviči): Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.

119. člen
(posebni PIP na območju državnih prostorskih načrtov)

Na območju veljavnih državnih prostorskih načrtov se opredelijo EUP:

ŠIFRA EUP	**IME EUP**
OPR_30_DPN do OPR_32_DPN	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R45 za oskrbo Bele krajine (Uradni list RS, št. 77/10, 70/17-DPN) ostane v veljavi do preklica.
OPR_33_DPN do OPR_36_DPN	Državni prostorski načrt za državno cesto od priključka Maline do mednarodnega mejnega prehoda Metlika in do priključka Črnomelj jug (Uradni list RS, št. 70/17) ostane v veljavi do preklica.
OPR_42_DPN	Državni prostorski načrt za prenosni plinovod R45 za oskrbo Bele krajine (Uradni list RS, št. 77/10, 70/17-DPN) ostane v veljavi do preklica. Državni prostorski načrt za državno cesto od priključka Maline do mednarodnega mejnega prehoda Metlika in do priključka Črnomelj jug (Uradni list RS, št. 70/17) ostane v veljavi do preklica.

120. člen
(posebni PIP za EUP na območju preostalega prostora)

(1) Za preostali prostor se opredelijo EUP glede na skupne krajinske in prostorske značilnosti:

ŠIFRA EUP	**POSEBNI PIP in drugi podatki**
OPR_18, OPR_27, OPR_28, OPR-38	Na območju mesta Črnomelj se ob cesti proti pokopališču v Vojni vasi, proti Butoraju ter Adlešičem zasadi drevored, ob cesti proti Vražjemu kamnu se ponovno vzpostavi hruškov drevored.
OPR_13	Med 2. in 3. varstvenim območjem KP Kolpa se ohrani zeleni pas (ureditev senožetnih travnikov, ki se nadaljujejo v okoliško krajino). Območje se delno (čistilna naprava Griblje) nahaja v poplavnem območju, v katerem je dopustna le rekonstrukcija, odstranitev, sprememba namembnosti in vzdrževanje obstoječih objektov. Gradnja novih objektov je dopustna le kot nadomestna gradnja, na nepozidanih stavbnih zemljiščih pa novi objekti niso dopustni. S kakršnimi koli posegi na poplavnem območju se ne sme poslabšati obstoječa poplavna varnost. Za vsak poseg na poplavnem območju je treba predhodno pridobiti vodno soglasje.
OPR_7, OPR_12, OPR_13, OPR_14, OPR_15, OPR_16, OPR_17, OPR_18, OPR_20, OPR_21, OPR_25, OPR_27, OPR_28, OPR-38, OPR-40	Na območju registriranega arheološkega najdišča je treba pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja pridobiti kulturnovarstvene pogoje.
OPR_5 do OPR_10 ter OPR_13	Na območju KP Kolpa so dopustni posegi v skladu z Uredbo o KP Kolpa oz. Upravljavskim načrtom KP Kolpa.
OPR_13	Trasa predvidenega daljnovoda severozahodno od Gorenjcev pri Adlešičih se smiselno prilagodi potekom cest in poti.
OPR_18	Stojni stebri predvidenega daljnovoda v Kanižarici se locirajo izven območja naravne vrednote Dobličica.
OPR_12	Trasa predvidenega daljnovoda pri Otovcu se smiselno prilagodi

	morfologiji terena ter potekom cest in poti, stojni stebri se locirajo izven območja suhe struge.

(2) Preostali prostor občine se ureja ob upoštevanju krajinskih značilnosti posameznih območij. Zagotavlja se predvsem ohranjanje ekoloških procesov v kulturni krajini in na naravnih območjih ter krajinskih značilnosti:

- sklenjena gozdna območja in gozdni fragmenti,
- vinogradi z zidanicami,
- dolina Kolpe z značilnimi naravnimi reliefnimi oblikami (struga reke in njenih pritokov, obvodne ravnice),
- ožji obvodni prostori Kolpe, Lahinje, Dobličice in drugih vodotokov z vodosilnimi objekti,
- značilne kraške prvine (vrtače in erodirana tla do kamninske podlage, drobna parcelna struktura, mozaična izmenjava kmetijskih in gozdnih zemljišč),
- ustvarjene reliefne oblike (obdelovalne terase, delane vrtače),
- stična območja med naselji in kmetijskimi površinami (sadovnjaki, ohišnice, odprte površine naselja);
- vodosilni objekti ob vodotokih se ohranjajo; lahko se obnavljajo za enak namen in/ali v kombinaciji z bivanjem in turistično ponudbo, in sicer v enakih gabaritih ali z odstopanji od teh gabaritov, kar se uskladi s pristojnimi službami za upravljanje voda in za varstvo narave ter kulturne dediščine.
- pri tem se smiselno upoštevajo smernice za ohranjanje narave, voda in varstvo kulturne dediščine.

10 NAČINI UREJANJA PROSTORA

121. člen
(predvideni OPPN)

- Urejanje se načrtuje v okviru naslednjih OPPN:

a) Na območju UN Črnomelj:

Zap. št.	ŠIFRA PODENOTE	IME PODENOTE
1	ČR_2/27_OPPN	OPPN Čardak zahod II
2	ČR_3/12_OPPN	OPPN Semiška cesta - nova pozidava
3	ČR_4/15_OPPN	OPPN Med Metliško in Belokranjsko
4	ČR_6/9_OPPN	OPPN Starihov hrib
5	ČR_10/7_OPPN	OPPN Majer – nova pozidava
6	ČR_10/8_OPPN	OPPN Majer – stanovanjska soseska
7	ČR_13/6_OPPN	OPPN Belsad
8	ČR_13/8_OPPN	OPPN Gadina
9	ČR_13/9_OPPN	OPPN Kočevje – ob obvoznici
10	ČR_15/1_OPPN	OPPN Vražji kamen – rekreacijsko območje
11	ČR_16/1_OPPN	OPPN Zajčje drage

b) Na območju preostalih naselij:

IME NASELJA	ŠIFRA ENOTE	IME ENOTE
Brdarci	BRD_4_OPPN	OPPN Golf igrišče 1. faza
Dolenjci	DOL_3_OPPN	OPPN Dolenjci
Dolenjci	DOL_15_OPPN	OPPN kamp Dolenjci

Dragatuš	DRT_7_OPPN	OPPN Dragatuš 2. faza
Drenovec	DRE_10_OPPN	OPPN Drenovec - jug
Griblje	GRI_4_OPPN	OPPN Griblje I
Griblje	GRI_5_OPPN	OPPN Griblje II
Močile	MOČ_1_OPPN	OPPN Močile
Naklo	NAK_9_OPPN	OPPN Sončna elektrarna Naklo
Pobrežje	POB_1_OPPN	OPPN Pobrežje
Rožič Vrh	ROV_3_OPPN	OPPN Novi del naselja
Sinji Vrh	SIV_7_OPPN	OPPN Suha dolina
Stari trg ob Kolpi	STK_2_OPPN	OPPN Stari trg ob Kolpi
Šipek	ŠIP_2_OPPN	OPPN terme
Veliki Nerajec	VNE_2_OPPN	OPPN Veliki Nerajec
Vinica	VNC_7_OPPN in VNC_8_OPPN	OPPN Kamp Vinica
Vranoviči	VRA_4_OPPN	OPPN odlagališče odpadkov Vranoviči

(5) V primerih, ko so območja ali deli območij veljavnih OPPN s tem odlokom opredeljeni za pripravo OPPN, se do njihovega sprejetja upoštevajo določila veljavnih OPPN ne glede na NRP, ki je določena s tem odlokom in s kartografskim delom.

(6) Za območja, ki se urejajo z OPPN, se pripravi po en OPPN ali več OPPN, pri čemer se zagotovi, da posamezen OPPN vključuje prostorsko in funkcionalno smiselno zaključeno enoto, vključno s predvidenimi zelenimi površinami in GJI, in da dinamika priprave posameznih OPPN zagotavlja smiselno faznost prostorskih ureditev. Več OPPN se lahko pripravlja v skupnem postopku kot en OPPN.

(7) Če se izdela OPPN samo za del območja, za katerega je opredeljena izdelava OPPN, se pripravi strokovne podlage za celotno območje OPPN in se sočasno z delom OPPN sprejme za celotno območje tudi rešitev omrežja prometne in GJI ter izdela program opremljanja zemljišča, ki bo podlaga za izračun stroškov komunalnega opremljanja tudi za vsak posamezni OPPN.

(8) Meje in PNR na območju OPPN, ki so prikazani v kartografskem delu tega OPN, se v fazi njegove priprave lahko prilagodijo podrobnim programskim zahtevam in razmeram na terenu, optimizaciji rešitev ter ureditvam dostopov in infrastrukture. Meje OPPN se lahko spremenijo, če se v strokovnih podlagah ugotovi utemeljena potreba po spremembi meje OPPN ter pod pogojem, da s spremenjeno mejo soglašajo lastniki na novo vključenih ali izključenih parcel ali da je ugotovljen splošni interes v zvezi s spremembo območja OPPN. Z vsakim novim OPPN je dopustno prekriti in razveljaviti veljavni OPPN, ki ureja območje.

(9) Na območju OPPN za stanovanjsko gradnjo se lahko določi, da je del ali celotno območje urejanja čisto stanovanjsko območje v smislu predpisov o varstvu pred hrupom, če so pri načrtovanju upoštevani urbanistični, arhitekturni in tehnični ukrepi varstva pred hrupom.

(10) Na območjih, na katerih je skladno s tem odlokom predvidena izdelava OPPN, so pred sprejetjem OPPN na stavbnih zemljiščih dopustni posegi:

- redna in investicijska vzdrževalna dela na obstoječih objektih ter rekonstrukcije,
- gradnja pomožnih objektov na obstoječih gradbenih parcelah za lastne potrebe in postavitev začasnih objektov ter ograj,
- gradnja kmetijsko gozdarskih objektov na obstoječih gradbenih parcelah kmetije kot nadomestitve obstoječih objektov,
- odstranitve obstoječih objektov,
- gradnje, rekonstrukcije, vzdrževanje in odstranitve GJI in drugih omrežij in objektov v javni rabi, ki niso v nasprotju z načrtovanimi gradnjami v OPPN,
- prizidave in spremembe namembnosti obstoječih legalno zgrajenih objektov v skladu z določili podrobnejših PIP za posamezne PNR in posebnih PIP za posamezne EUP,
- gradnja objektov in naprav za potrebe obrambe in zaščite in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami,
- tematske raziskave za namen določitve varstvenih režimov in evidentiranja stanja,

- začasne ureditve, kot so parkirišča, zelenice, igrišča, vrtički, ureditve za odvodnjavanje in podobno, pri čemer se njihovo oblikovanje uskladi s splošnimi PIP tega odloka,
- novogradnje, če se s strokovno prostorsko preveritvijo, ki jo izdela pooblaščeni prostorski načrtovalec, pristojen za izdelavo OPPN, dokaže, da s tem posegom ne bodo poslabšane možnosti za celostno urejanje na območju OPPN.

(11) Na nezazidanih stavbnih zemljiščih morajo lastniki parcele vzdrževati v urejenem stanju. Lahko jih uporabljajo občasno, z rabo, ki ni funkcionalno ali vizualno moteča za celotno območje.

122. člen
(pogoji za pripravo OPPN, ki niso opredeljeni v kartografskem delu tega odloka)

(1) OPPN, ki s tem odlokom niso posebej opredeljeni, se izdelajo za prostorske ureditve, za katere so znani investitorji, za načrtovanje in rekonstrukcijo GJI, za zagotavljanje delovanja obveznih lokalnih javnih gospodarskih služb; za urejanje površin, namenjenih javnemu dobru in za urejanje območij, ki so predvidena za sanacijo in prenovo naselij ter za sanacije posledic naravnih nesreč, če so skladni s strateškim delom tega odloka.

(2) Kriteriji za določanje prostorskih ureditev, za katere se lahko izdela OPPN, kjer tak prostorski akt s tem odlokom še ni predviden:

- gradnja objektov z enim ali dvema stanovanjema, kadar gre za več kot osem objektov ali za površino, ki presega 0,8 ha,
- gradnja objektov z več stanovanji in objektov za posebne oblike bivanja, kadar je kapaciteta objekta več kot 50 stanovanj oz. 100 postelj,
- igrišče za golf ne glede na velikost, kamp nad 0,5 ha,
- na površinah, kjer je treba urediti novo parcelacijo za gradnjo objektov (tudi komasacija ali razlastitev) in na površinah, ki nimajo urejenih dovozov,
- na območjih proizvodnih dejavnosti velikosti več kot 0,5 ha, kadar gre za kompleksne preureditve ter novogradnje na mestu obstoječih objektov oziroma con ali za sanacijo ali za spremembe tehnologije,
- gradnja GJI s pripadajočimi infrastrukturnimi objekti ter objekti GJI, ki obsegajo več kot 0,5 ha ureditev, razen v primerih, ko gre za kompleksno gradnjo manjšega obsega, ki je kot taka opredeljena s tem odlokom,
- gradnja infrastrukturnih objektov in naprav, ki niso namenjeni izvajanju gospodarskih javnih služb,
- graditev objektov, katerih dimenzije in oblikovanje ter vrsta PNR bi zaradi prilagajanja posebnim zahtevam za energetsko varčno gradnjo, rabo alternativnih virov energije, delovanje ali prezentacijo posebnih dejavnosti in podobno odstopale od PIP, določenih s tem odlokom,
- prostorske ureditve za odlaganje oziroma vnos zemljine in inertnih gradbenih ter drugih materialov in druge večje spremembe reliefa,
- graditev objektov in prostorske ureditve za zagotovitev javnih koristi in za kompleksne prostorske ureditve v mestnem jedru Črnomlja,
- urejanje širšega obvodnega prostora Kolpe in pritokov, ki poleg priobalnega zemljišča vodotoka obsega tudi vplivno območje vodotoka (predvsem za kompleksne ali prostorsko obsežne ureditve),
- sanacija razpršene poselitve in razpršene gradnje na vinogradniških in drugih območjih ter sanacija drugih razvrednotenih območij,
- prostorske ureditve, za katere je skladno s predpisi o varstvu okolja treba izvesti presojo vplivov na okolje,
- prostorske ureditve zunaj naselij na območjih, pomembnih za prepoznavnost občine.

(3) Za OPPN, ki posegajo na EUP izjemnih krajin in drugih območij prepoznavnosti prostora, se v okviru strokovnih podlag obvezno izdelajo tudi krajinske preveritve in utemeljitve.

123. člen
(splošni pogoji za parcelacije na območjih, ki se urejajo z OPPN)

(1) Na območjih, ki se urejajo z veljavnim OPPN, so dopustni postopki spreminjanja in urejanja mej zemljiških parcel, ki so skladni z določili veljavnega OPPN.

(2) Na območjih, ki se urejajo s predvidenim OPPN, so do uveljavitve dopustne nove izmere, dopustne obodne parcelacije in geodetski postopki za urejanje obstoječih ter načrtovanih objektov in naprav GJI.

(3) Na območjih, za katera ta odlok do uveljavitve predvidenega OPPN dovoljujejo gradnje objektov, so dopustni geodetski postopki zaradi določanja gradbene parcele in pridobitve uporabnega dovoljenja. Dopustne so tudi obodne parcelacije po meji območja EUP, v kateri so dopustne gradnje, do uveljavitve OPPN, določene s tem odlokom.

IV. PREHODNE, POSEBNE IN KONČNE DOLOČBE
1 PREHODNE DOLOČBE

124. člen
(veljavnost in prenehanje veljavnosti prostorskih izvedbenih aktov)

(1) Z dnem uveljavitve tega odloka ostanejo v veljavi oz. delno v veljavi naslednji izvedbeni akti:

Šifra EUP	IME DOKUMENTA	OBJAVA ODLOKA
ADL_9_OPPN	Ureditveni načrt Adlešiči	Uradni list RS, št. 14/98, 57/03
ČR_2/26_OPPN	Lokacijski načrt za obvoznico Črnomelj	Uradni list RS, št. 81/03, 70/17
ČR_2/23_OPPN	Zazidalni načrt Danfoss Črnomelj	Uradni list RS, št. 27/96, 69/00, 47/02, 81/03, 38/06, 55/13, 81/13, 56/17 in 39/18
ČR_2/24_OPPN	Zazidalni načrt Štorov hrib v Črnomlju	Skupščinski Dolenjski list, št. 14/90, 02/91
ČR_2/25_OPPN	Zazidalni načrt Čardak v Črnomlju, razen zemljišč parc. št. del 924/1, 924/10, del 924/11, del 924/14, del 924/23, 924/26, del 925/1, 925/2, del 925/11, del 950/5, k.o. Črnomelj, na katerih se ZN razveljavi	Uradni list RS, št. 89/02, 92/05, 5/17 in 39/18
ČR_3/11_OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt za stanovanjsko območje Pod gozdom	Uradni list RS, št. 59/13
ČR_3/12 OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt Semiška cesta	Uradni list RS, št. 43/18
ČR_6/8_OPPN	Občinski lokacijski načrt mestno jedro Črnomelj, razen zemljišč parc. št. del 1187/2, 1253/9, del 1253/10, del 1253/11, del 1253/12, 1253/13, del 1253/14, del 1253/15, del 1253/16, del 1253/25, k.o. Loka, na katerih se OLN razveljavi	Uradni list RS, št. 92/05, 32/08-tehnični popravek
ČR_10/6_OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt Majer	Uradni list RS, št. 5/17
ČR_13/7_OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt Kočevje	Uradni list RS, št. 2/15
ČR_11/5_OPPN	Zazidalni načrt Drage 2. faza v Črnomlju, razen zemljišč parc. št. del 1290/4, del 1290/5, del 1290/6, del 1290/19, 1292/1, del 2431/2, k.o. Loka, na katerih se ZN razveljavi	Uradni list RS, št. 47/98
ČR_14/10_OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt Tehnološko razvojnega industrijskega središča (TRIS) Kanižarica	Uradni list RS, št. 52/10, 55/14 (obvez. razlaga) in 51/16
DRT_4_OPPN, DRT_5_OPPN, DRT_6_OPPN	Občinski lokacijski načrt Dragatuš 1. faza, razen zemljišč parc. št. 1019/3, 1020/2, 1022/2, 1025/3, 1036/2, 1038/3, 1048/1, 1049/1, 1049/2, 1154/1, 1154/2, 1154/3 in deli zemljišč parc. št. 993, 998, 999, 1002/1, 1002/2, 1012, 1013, 1014/1, 1014/2, 1019/2, 1019/5, 1020/1, 1022/1, 1025/2, 1026/2,	Uradni list RS, št. 120/05

Šifra EUP	IME DOKUMENTA	OBJAVA ODLOKA
	1029/1, 1029/2, 1031, 1032/1, 1032/2, 1037, 1038/1, 1043/1, 1043/2, 1046/2, 1051/2, 1054/2, 1055/1, 1058, 1059/2, 1062/2, 1063/1, 1065, 1070/1, 1070/2, 1071/1, 1071/2, 1072, 1075/1, 1075/2, 1076/2, 1077/1, 1078, 1081, 1082/2, 1090/3, 1090/5, 1098/2, 1105/1, 1105/3, 1111, 1112/1, 1119, 1120, 1127, 1128, 1135, 1136/2, 4662/1, 4662/2, 4663/2, 4670/1, k.o. Dragatuš, na katerih se OLN razveljavi	
GSV_4_OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt za kamnolom Suhor	Uradni list RS, št. 98/07
OTO_4_OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt za gospodarsko cono Otovec	Uradni list RS, št. 2/11, 79/15
RUV_2_OPPN	Občinski lokacijski načrt poslovna cona Ručetna vas	Uradni list RS, št. 140/04
VRA_3_OPPN	Občinski lokacijski načrt podcenter za ravnanje z odpadki (PCRO) in deponija inertnih odpadkov Vranoviči, razen na zemljišč parc. št. del 1528/1, del 1528/2, del 1528/4, del 1528/5, 1528/6, del 2066/4, k.o. Vranoviči, na katerih se OLN razveljavi	Uradni list RS, št. 29/07
LOK_12_OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt Kmetija pri Vražjem kamnu	Uradni list RS, št. 55/14
POL_3_OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt za turistično območje Podlog	Uradni list RS, št. 47/13
ČR_3/12_OPPN	Občinski podrobni prostorski načrt Semiška cesta	Uradni list RS, št. 43/18
OPR_33_DPN do OPR_36_DPN in OPR_42_DPN ter ČR_3/8 in ČR_14/10_OPPN	Državni prostorski načrt za državno cesto od priključka Maline do mednarodnega mejnega prehoda Metlika in do priključka Črnomelj jug.	Uradni list RS, št. 70/17

(2) Z dnem uveljavitve tega odloka prenehajo oz. delno prenehajo veljati naslednji prostorski planski in izvedbeni akti:

IME DOKUMENTA	OBJAVA ODLOKA
Dolgoročni plan Občine Črnomelj za obdobje 1986–2000 – s spremembami in dopolnitvami	Skupščinski Dolenjski list, št. 13/90, Uradni list RS, št. 45/95, 57/95, 43/00, 81/03, 119/03, 79/04, 73/08-tehnični popravek, 46/09
Prostorske sestavine družbenega plana Občine Črnomelj za obdobje 1986–1990 – s spremembami in dopolnitvami	Skupščinski Dolenjski list, št. 2/87, 7/91, 11/91, Uradni list RS, št. 45/95, 57/95, 43/00, 81/03, 119/03, 79/04, 73/08-tehnični popravek, 46/09
Prostorsko ureditveni pogoji za območji Krajevnih skupnosti Adlešiči in Griblje	Uradni list RS, št. 66/95, 36/02, 121/03, 65/06, 75/08, 108/08, 30/09, 46/09
Prostorsko ureditveni pogoji za ureditveno območje Črnomlja in naselij Vojna vas, Svibnik, Kanižarica in Blatnik	Skupščinski Dolenjski list, št. 14/90, Uradni list RS, št. 57/98, 69/00,135/03, 63/04, 66/05, 65/06, 63/07, 75/08, 108/08, 51/10-obvezna razlaga
Prostorsko ureditveni pogoji za območja Krajevnih skupnosti Dragatuš (del), Sinji vrh in Vinica	Uradni list RS, št. 70/95, 121/03, 57/06, 75/08, 108/08, 46/09
Prostorsko ureditveni pogoji za območje Krajevne skupnosti Stari trg	Uradni list RS, št. 39/94, 35/97, 81/02 in 121/03, 75/08, 108/08
Prostorski ureditveni pogoji za območja KS Dragatuš	Uradni list RS, št. 119/03, 23/06, 40/07, 75/08,

IME DOKUMENTA	OBJAVA ODLOKA
(delno), KS Butoraj, KS Tribuče, KS Dobliče-Kanižarica (delno), KS Črnomelj (delno), KS Talčji Vrh in KS Petrova vas	108/08, 109/08-obvezna razlaga, 46/09
Prostorski ureditveni pogoji za sanacijo degradiranega prostora v občini Črnomelj	Uradni list RS, št. 39/94
Zazidalni načrt Kočevje pri Črnomlju	Skupščinski Dolenjski list, št. 24/82
Lokacijski načrt spremljajočih objektov pokopališča v Vojni vasi	Skupščinski Dolenjski list, št. 15/89
Zazidalni načrt Čardak v Črnomlju na zemljiščih parc. št. del 924/1, 924/10, del 924/11, del 924/14, del 924/23, 924/26, del 925/1, 925/2, del 925/11, del 950/5, k.o. Črnomelj	Uradni list RS, št. 89/02, 92/05
Zazidalni načrt obrtne cone v Črnomlju na delih zemljišč parc. št. 708/9, 708/19, 722/1, 1195/2, 1195/5, k.o. Črnomelj	Skupščinski Dolenjski list, št. 02/90
Ureditveni načrt Adlešiči na zemljiščih oziroma delih zemljišč s parc. št 235, 5154/4, del 4759 in del 4758/1, vse k.o. Adlešiči	Uradni list RS, št. 14/98
Zazidalni načrt Drage 2. faza v Črnomlju na zemljiščih parc. št. del 1290/4, del 1290/5, del 1290/6, del 1290/19, 1292/1, del 2431/2, k.o. Loka	Uradni list RS, št. 47/98
Občinski lokacijski načrt mestno jedro Črnomelj na zemljiščih parc. št. del 1187/2, k. o. Črnomelj ter 1253/9, del 1253/10, del 1253/11, del 1253/12, 1253/13, del 1253/14, del 1253/15, del 1253/16, del 1253/25, k.o. Loka	Uradni list RS, št. 92/05, 32/08-tehnični popravek
Občinski lokacijski načrt podcenter za ravnanje z odpadki (PCRO) in deponija inertnih odpadkov Vranoviči na zemljiščih parc. št. del 1528/1, del 1528/2, del 1528/4, del 1528/5, 1528/6, del 2066/4, k.o. Vranoviči	Uradni list RS, št. 29/07
Občinski lokacijski načrt Dragatuš 1. faza na zemljiščih parc. št. 1019/3, 1020/2, 1022/2, 1025/3, 1036/2, 1038/3, 1048/1, 1049/1, 1049/2, 1154/1, 1154/2, 1154/3 in deli zemljišč parc. št. 993, 998, 999, 1002/1, 1002/2, 1012, 1013, 1014/1, 1014/2, 1019/2, 1019/5, 1020/1, 1022/1, 1025/2, 1026/2, 1029/1, 1029/2, 1031, 1032/1, 1032/2, 1037, 1038/1, 1043/1, 1043/2, 1046/2, 1051/2, 1054/2, 1055/1, 1058, 1059/2, 1062/2, 1063/1, 1065, 1070/1, 1070/2, 1071/1, 1071/2, 1072, 1075/1, 1075/2, 1076/2, 1077/1, 1078, 1081, 1082/2, 1090/3, 1090/5, 1098/2, 1105/1, 1105/3, 1111, 1112/1, 1119, 1120, 1127, 1128, 1135, 1136/2, 4662/1, 4662/2, 4663/2, 4670/1, k.o. Dragatuš	Uradni list RS, št. 120/05
Lokacijski načrt za centralno čistilno napravo Črnomelj	Skupščinski Dolenjski list, št. 08/90, Uradni list RS, št. 25/91, 21/92, 43/00

2 POSEBNE DOLOČBE

125. člen
(varstvena območja dediščine objektov)

Do uveljavitve varstvenih območij dediščine se skladno s predpisi o varstvu kulturne upoštevajo enote kulturne dediščine vključene v Strokovne zasnove varstva kulturne dediščine za območje Občine Črnomelj (ZVKDS OE Novo mesto, februar 2008 in v Strokovne podlage za razglasitev kulturnih spomenikov na območju občine Črnomelj, 2018), ki se hranijo na sedežu občine Črnomelj in Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije OE Novo mesto.

126. člen
(nedovoljene gradnje)

(1) Za objekte, ki so nedovoljena gradnja in so bili zgrajeni pred uveljavitvijo tega odloka, so do odstranitve ali pridobitve gradbenega dovoljenja (če je to možno pod pogoji tega odloka) dopustna redna vzdrževalna dela z namenom preprečitve nevarnosti za ljudi in okolje.
(2) Določila 2. in 3. odstavka 68. člena ne veljajo za pridobitev gradbenih dovoljenj za nedovoljene gradnje, ki so bile zgrajene pred uveljavitvijo tega odloka.

127. člen
(dokončanje začetih postopkov)

Postopki za pridobitev gradbenega dovoljenja za manj zahtevne in nezahtevne objekte, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega odloka, se končajo po določbah izvedbenih aktov občine, veljavnih v času vložitve vloge za izdajo gradbenega dovoljenja.

128. člen
(hramba OPN)

(1) OPN je izdelan v digitalni obliki in tiskan v treh (3) izvodih v analogni obliki.
(2) OPN v analogni in digitalni obliki se hrani in je na vpogled na sedežu Občine Črnomelj.

3 KONČNA DOLOČBA

129. člen
(veljavnost občinskega prostorskega načrta)

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu RS.

V Črnomlju, …… 2018
Številka: 350-……..

Županja občine Črnomelj
Mojca Čemas Stjepanovič l. r.«

2. člen
(preglednica vrst pomožnih in začasnih objektov po posameznih podrobnejših namenskih rabah prostora – Priloga 1)

Priloga 1 (preglednica z dopustnimi nezahtevnimi objekti po posameznih vrstah PNR) se v celoti zamenja, tako da se po novem imenuje »Preglednica vrst pomožnih in začasnih objektov po posameznih podrobnejših namenskih rabah prostora«. Priložena je kot Priloga 1 tega odloka.

3. člen
(Prikaz usmeritev za umestitev in oblikovanje objektov)

Doda se »Prikaz usmeritev za umestitev in oblikovanje objektov«. Priložen je kot nova priloga grafičnih prikazov izvedbenega dela OPN.

4. člen
(spremembe grafičnih prikazov OPN)

Grafični prikazi strateškega in izvedbenega dela se v celoti zamenjajo.

POSEBNI DOLOČBI

5. člen
(hramba SD OPN)

(1) SD OPN Občine Črnomelj so izdelane v digitalni obliki in tiskane v treh (3) izvodih v analogni obliki.
(2) SD OPN Občine Črnomelj v analogni in digitalni obliki se hranijo in so na vpogled na sedežu Občine Črnomelj.

6. člen
(nadzorstvo)

Nadzor nad SD OPN Občine Črnomelj opravlja ministrstvo, pristojno za okolje in prostor.

KONČNA DOLOČBA

7. člen
(veljavnost SD OPN)

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu RS.

V Črnomlju, ……
Številka: ……

Županja občine Črnomelj
Mojca Čemas Stjepanovič l. r.

Priloga 1: Preglednica vrst pomožnih in začasnih objektov po posameznih podrobnejših namenskih rabah prostora

	S - stanovanjska območja								C – območja centralnih dejavnosti						I – proizvodne dej.			B – pos. obm.	Z – območja zelenih površin						Infras tr	A – razpršena poselitev							Kmetijska zemlj.		Gozdna zemljišča				Vode	Min. sur.
Pomožni objekti	**SSs**	**SSn**	**SSv**	**SBv**	**SKs**	**SKk**	**SKg**	**SP**	**CU**	**CD**	**CDo**	**CDi CDz**	**CDv**	**CDk**	**IP**	**IG**	**IK**	**BT**	**ZS**	**ZSk**	**ZP**	**ZV**	**ZD**	**ZK**	**P,E,O**	**As**	**Az**	**Ao**	**Av**	**Ap**	**Ak**	**Ag**	**K1**	**K2**	**Gg**	**Gpn**	**Gpr**	**Gv**	**VC**	**LN**
Pomožni objekti																																							
nadstrešek	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●						●	●			●	●	●								●
rezervoar za UNP ali nafto	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●					●	●	●	●	●	●	●									●
zajetje, vrtina ali vodnjak	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●			●	●	●
zbiralnik za kapnico	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●		●	●	●	●	●	●	●	●	●16	●16	●16					●
lopa	●			●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●19		●	●	●			●		●								●
drvarnica	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●								●			●	●	●									
garaža	●	●	●20	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●							●	●			●		●									●
steklenjak	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●			●	●	●	●								●			●		●									
uta, senčnica	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●			●		●	●11	●11	●		●								
bazen	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●							●				●										
utrjena dovozna pot	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●9	●9	●			●		●
pokrito skladišče za lesna goriva					●	●	●								●	●	●								●	●					●									●
letna kuhinja, savna, zimski vrt, vetrolov ipd.	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●			●	●	●	●								●				●	●								
nepretočna greznica / mala komunalna čistilna naprava	●	●			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●				●		●	●	●	●	●	●	●		●16	●16						●
rezervoar za vodo (samo vkopan)	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●				●	●	●	●	●	●	●	●1	●1	●16					●
ograja	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●			●	●	●	●5	●5						●
podporni, oporni zid	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●6	●6						●
Pomožni cestni objekti																																							
objekt za odvodnjavanje ceste	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●3	●3	●	●		●	●	●
cestni snegolov	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●3	●3	●	●		●	●	●
objekt javne razsvetljave	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●3	●3	●					●
cestni silos																									●							●3	●3						●
varovalne in protihrupne ograje	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●		●	●	●	●	●	●	●			●3	●3						●
samostojno parkirišče	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●								●
Pomožni železniški objekti																																							
objekt za odvodnjavanje železniških tirov																									●														
palisade, lovilne mreže in prosto viseče mreže																									●														
objekt za usmerjanje električne razsvetljave																									●														
zavetiščna utica																									●														
zavetišče																									●														
Pomožni žičniški objekti																																							
objekt prometne oziroma varnostne signalizacije																		●	●						●														
objekt za usmerjanje električne razsvetljave																		●	●						●														
žičniški zabojnik																		●	●						●														
Pomožni letališki objekti																																							
Pomožni objekti na smučišču																			●																				
Pomožni energetski objekti																																							
nizkonapetostno distribucijsko elektroenergetsko omrežje	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●
ločilno oziroma krmilno mesto na elektroenergetskih omrežjih	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●		●
signalno-zaščitni vod	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●		●
relejna hišica	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●		●
priključni plinovod	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●		●			●	●	●	●	●	●	●	●	●						
priključek na distribucijsko plinovodno omrežje	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●						●
etažni plinski priključek	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●				●							●	●	●	●	●	●	●	●	●							
tipski zabojnik za skladiščenje jeklenk za UNP	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●				●	●	●	●							●														

	S - stanovanjska območja								C – območja centralnih dejavnosti						I – proizvodne dej.			B – pos. obm.	Z – območja zelenih površin						Infras tr	A – razpršena poselitev							Kmetijska zemlj.		Gozdna zemljišča				Vode	Min. sur.
Pomožni objekti	**SSs**	**SSn**	**SSv**	**SBv**	**SKs**	**SKk**	**SKg**	**SP**	**CU**	**CD**	**CDo**	**CDi CDz**	**CDv**	**CDk**	**IP**	**IG**	**IK**	**BT**	**ZS**	**ZSk**	**ZP**	**ZV**	**ZD**	**ZK**	**P,E,O**	**As**	**Az**	**Ao**	**Av**	**Ap**	**Ak**	**Ag**	**K1**	**K2**	**Gg**	**Gpn**	**Gpr**	**Gv**	**VC**	**LN**
Pomožni komunikacijski objekti																																							
telekomunikacijske antene in oddajniki									●	●	●	●	●		●	●	●	●							●									●			●		●
priključek na komunikacijska omrežja	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●					●
Pomožni komunalni objekti																																							
vodovodni priključek	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●				●
objekt s hidroforno postajo	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●					●
kanalizacijski priključek	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●					●
tipska oziroma montažna greznica	●	●			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●					●
mala komunalna čistilna naprava	●12	●12			●12	●12	●12	●12	●12	●12	●12	●12	●12	●12	●12	●12	●12	●12	●12		●12		●12	●12	●12	●12	●12	●12	●12	●12	●12	●12	●12	●12	●				●
zbiralnica ločenih frakcij (ekološki otok)	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●			●	●	●	●	●					●	●	●	●	●	●	●	●									●
cestni priključek na javno občinsko cesto	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●3	●3	●	●				●
priključek na vročevod oziroma toplovod	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●
drugi pomožni komunalni objekti	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●						●
vodno zajetje in objekti za akumulacijo vode in namakanje	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●4	●4	●				●	●
pomožni objekti za spremljanje stanja okolja	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●			●	●
vrtina ali vodnjak, potrebna za raziskave	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●		●
vodnjak, vodomet	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●2	●2						●
Pomožni obrambni objekti																																							
prijavnica																																							
nadstrešnica za motorna vozila																																							
objekt varnostne signalizacije																																							
objekt za usmerjanje električne razsvetljave																																							
antenski drog																																							
varovalna ograja																																							
heliport												●																												
Pomožni kmetijsko gozdarski objekti																																							
čebelnjak					●	●	●	●	●		●	●					●	●			●					●			●	●	●	●	●10	●10	●7	●7				
gozdna učna pot																			●	●	●		●		●								●	●	●	●		●		
grajena gozdna vlaka																																			●	●		●		
poljska pot					●	●	●	●									●		●	●	●		●		●	●			●	●	●	●	●	●					
ribnik kot vodno zajetje					●	●	●	●									●	●	●		●		●			●					●		●	●	●				●	
vrtina ali vodnjak					●	●	●										●		●	●	●	●	●			●	●	●	●	●	●		●7	●7	●				●	
krmišče, molzišče, hlevski izpust, staja					●	●	●										●									●			●		●	●	●7	●7	●18	●18				
ograje za pašo živine, za zaščito pred divjadjo					●	●	●										●									●			●		●	●	●7	●7	●15					
grajena obora					●	●	●										●									●			●		●	●	●7	●7	●					
rastlinjak					●	●	●					●					●									●			●		●	●	●7	●7						
gozdna cesta																																			●	●		●		
kašča, kozolec, senik					●	●	●										●									●			●		●	●	●7	●7						
kmečka lopa					●	●	●										●									●			●		●	●	●7	●7						
silos					●	●	●										●									●			●		●	●	●7	●7						
skedenj					●	●	●										●									●			●		●	●	●7	●7						
gnojišče					●	●	●										●									●			●		●	●	●7	●7						
zbiralnik gnojnice, gnojevke					●	●	●										●									●			●		●		●7	●7						
vodni zbiralnik					●	●	●										●									●			●		●	●	●7	●7	●					
napajalno korito					●	●	●										●									●			●		●	●	●7	●7						

	S - stanovanjska območja								C – območja centralnih dejavnosti						I – proizvodne dej.			B – pos. obm.	Z – območja zelenih površin						Infras tr	A – razpršena poselitev							Kmetijska zemlj.		Gozdna zemljišča				Vode	Min. sur.
Pomožni objekti	**SSs**	**SSn**	**SSv**	**SBv**	**SKs**	**SKk**	**SKg**	**SP**	**CU**	**CD**	**CDo**	**CDi CDz**	**CDv**	**CDk**	**IP**	**IG**	**IK**	**BT**	**ZS**	**ZSk**	**ZP**	**ZV**	**ZD**	**ZK**	**P,E,O**	**As**	**Az**	**Ao**	**Av**	**Ap**	**Ak**	**Ag**	**K1**	**K2**	**Gg**	**Gpn**	**Gpr**	**Gv**	**VC**	**LN**
drugi pomožni kmetijsko gozdarski objekti, ki so namenjeni kmetijski pridelavi in niso namenjeni bivanju					•	•	•										•									•			•		•	•	●7,14	●7,14						
objekti za rejo živali (enoetažen objekt, namenjen reji živali)					•	•	•										•									•			•		•	•								
objekti za kmetijske proizvode in dopolnilno dejavnost, ki niso namenjeni bivanju					•	•	•										•									•			•		•	•								
pomol																		•		•			•						•										•	
čolnarna																		•		•			•																•	
Vadbeni objekti																																								
kolesarska steza	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•	•	•	•	•	•	•	●3	●3	•	•				
planinska pot	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•		•		•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•		•	•	•
smučišče																			•				•										●13	●13						
sprehajalna pot	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	
športno strelišče																			•																					
trimska steza	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•			•	•	•	•			•	•				
vzletišče																		•	•				•												•					
Spominska obeležja	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•			•	•	•				•	•			•	
Urbana oprema																																								
nadkrita čakalnica	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•							•	•			•	•	•		●3	●3	●17					•
javna kolesarnica z nadstrešnico	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•		•		•		•								●3	●3						
transparent	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•		•															
skulptura idr.	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•			•	•	•	•			•	•				
kiosk oz. tipski zabojnik	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•																	
vodnjak	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•	•															
otroško igrišče	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•				•	•	•	•		•																	
obešanka na drogu javne razsvetljave	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•	•	•	•	•	•	•								
drugi pomožni objekti v javni rabi	•	•	•	•				•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•																					•
objekt za oglaševanje	●8	●8	●8	●8	●8	●8	●8		●8	●8	●8	●8	●8	●8	●8	●8	●8	●8	●8				●8		●8															
Pomožni objekti, namenjeni obrambi in varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami ter pomožni objekt za spremljanje stanja okolja in naravnih pojavov																																								
objekt, namenjen obrambi, zaščiti in reševanju, npr. zaklon, zaklonilnik, vadbeni prostor, plezalni objekt, vadbeni bunker, vadišče na prostem, vojaško strelišče																																								
meteorološki objekt za monitoring kakovosti zraka, objekt za hidrološki monitoring površinskih voda, objekt za monitoring podzemnih voda, objekt za opazovanje neba, objekt za spremljanje seizmičnosti	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•
Začasni objekti																																								
odprti sezonski gostinski vrt	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•		•			•	•	•	•		•									
pokrit prostor z napihljivo konstrukcijo ali montažni šotor					•					•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•				•															
oder z nadstreškom	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•	•	•		•		•	•	•	•	•		•		•	•						
pokriti prireditveni prostor	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•		•	•		•		•		•								•	•						
cirkus									•	•		•			•	•		•	•		•		•		•								•	•						
začasna tribuna	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•	•				•	•		•		•		•								•	•						
objekt za skladiščenje nenevarnih snovi	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•						•															•

	S - stanovanjska območja								C – območja centralnih dejavnosti						I – proizvodne dej.			B – pos. obm.	Z – območja zelenih površin						Infras tr	A – razpršena poselitev							Kmetijska zemlj.		Gozdna zemljišča				Vode	Min. sur.
Pomožni objekti	**SSs**	**SSn**	**SSv**	**SBv**	**SKs**	**SKk**	**SKg**	**SP**	**CU**	**CD**	**CDo**	**CDi CDz**	**CDv**	**CDk**	**IP**	**IG**	**IK**	**BT**	**ZS**	**ZSk**	**ZP**	**ZV**	**ZD**	**ZK**	**P,E,O**	**As**	**Az**	**Ao**	**Av**	**Ap**	**Ak**	**Ag**	**K1**	**K2**	**Gg**	**Gpn**	**Gpr**	**Gv**	**VC**	**LN**
športno igrišče na prostem (grajena ali utrjena površina, ki ni izvedena v obliki stadiona in nima spremljajočih objektov ali tribun)										•		•						•	•	•	•		•																

Sso - za gradnjo pomožnih objektov na teh območjih se smiselno upoštevajo PIP za SSs in/ali SSv in/ali SSn

Pri umeščanju, gradnji in oblikovanju pomožnih objektov se upoštevajo tudi druga določila tega odloka, in sicer 64. člena (lega objektov in odmiki), 65. člena (velikost in oblikovanje objektov) 66. člena (ureditve zunanjih površin), 67. člena (zasaditve) in 69., 70., 71., 72 in 73. člena v poglavju 5.2 Splošna določila za pomožne in začasne objekte ter druge elemente, ki sooblikujejo prostor

●1	samo vodni zbiralnik in betonsko korito vode do 30 m^2, dopustno le ob obstoječih kmetijskih stavbah.
●2	vrtina ali vodnjak za raziskave ali za lastno oskrbo s pitno vodo globine do 30 m
●3	dopustno le ob rekonstrukciji lokalne ceste
●4	zajem pitne in tehnološke vode (prostornina razlivne vode do 250 m^3) in vodni zbiralnik za potrebe namakanja (prostornina razlivne vode do 2000 m^3)
●5	dopustna je postavitev ograje na zemljišču, ki je bilo pri izdaji dovoljenja za gradnjo z lokacijsko ali gradbeno dokumentacijo določeno kot pripadajoče funkcionalno zemljišče k objektu
●6	dopustno le do višine 1,5 m, v primeru agromelioracije
●7	objekti se lahko postavljajo v skladu z 71. členom (splošni PIP za gradnjo pomožnih kmetijsko gozdarskih objektov – stavb)
●8	oglasne površine niso dopustne na kmetijskih gospodarskih objektih, pomožnih objektih in stanovanjskih objektih, razen za lastne potrebe
●9	dopustna je gradnja novih poti do legalno zgrajenih objektov in utrditev obstoječih dovoznih poti
●10	Čebelnjak na točkovnih temeljih in le do 40 m^2 površine.
●11	le senčnica (pergola, brajda); uta ni dopustna
●12	le v primeru, da ni možna priključitev na javno kanalizacijsko omrežje
●13	niso dopustni pomožni objekti na smučišču
●14	ni dopustna klet in vinska klet
●15	le v primerih, ko je paša opredeljena v gozdnogojitvenem načrtu
●16	samo za zakonito zgrajene objekte razpršene gradnje, na katerih se izvaja komunalna sanacija, kadar za postavitev oziroma gradnjo ni dovolj prostora na območju stavbnih zemljišč
●17	samo ob javnih cestah
●18	le krmišče in le v primerih, ko gre za potrebe lova
●19	samo do velikosti 4 m^2, če to dopuščajo posebni PIP
●20	samo v primeru skupnega objekta za vse ali večino stanovanjskih enot

OBČINA ČRNOMELJ K točki 6
OBČINSKI SVET

Gradivo za sejo Občinskega sveta občine Črnomelj v oktobru 2018

Zadeva: **PREDLOG SKLEPA O LOKACIJSKI PREVERITVI NA OBMOČJU ZN DANFOSS ČRNOMELJ – 1. FAZA**

1 OBRAZLOŽITEV

Zakon o urejanju prostora (Ur.l. RS, št. 61/2017) – v nadaljevanju: ZUreP-2, ki je stopil v veljavo s 1. 6. 2018, v 127. členu med ostalim z izvedbo lokacijske preveritve omogoča tudi začasno rabo prostora z namenom, da se smotrno uporablja oz. aktivira zemljišča in objekte, ki niso v uporabi.

2 NAMEN LOKACIJSKE PREVERTIVE

Občina Črnomelj je dne 17. 9. 2018 s strani podjetja AKRAPOVIČ d.d. Malo hudo 8a, 1295 Ivančna Gorica, prejela pobudo za izvedbo lokacijske preveritve za možnost postavitve skladiščnega prostora. Pobuda se nanaša na del območja, kjer velja Zazidalni načrt Danfoss Črnomelj – 1. faza, (Ur. l. RS, št. 27/96, 69/00, 47/02, 81/03, 38/06, 55/13, 81/13, 56/17 in 39/18) - v nadaljevanju ZN. Namen lokacijske preveritve je omogočanje začasne rabe prostora za dobo 5 let. K pobudi je podjetje priložilo Elaborat lokacijske preveritve na območju Zazidalnega načrta Danfoss Črnomelj – 1. faza, ki ga je izdelalo podjetje Acer Novo mesto d.o.o., v septembru 2018 (v nadaljevanju Elaborat lokacijske preveritve).

3 PREDLAGANA ZAČASNA RABA

Predlagana začasna raba omogoča začasno postavitev skladiščnega šotora na območju, kjer je v veljavnem ZN predviden dvoetažni objekt med obstoječo proizvodno halo ter skladiščem in komisionirnico. Skladiščni šotor se načrtuje znotraj gabaritov načrtovanega dvoetažnega objekta, ki se bo gradil kasneje, in sicer kot dvojni šotor, dimenzij 50 m x 37 m, višina bočnega ravnega dela 6,48 m, višina slemena 11,17 m, skupna pokrita površina 1.850 m². Predvidena je dvokapna vroče cinkana jeklena konstrukcija, ki se pritrdi na podlago – asfalt s posebnimi kovinskimi sidri, betoniranje ni potrebno. Predvidena je streha, prekrita s svetlobno prepustno ponjavo, ki podnevi zagotavlja svetlobo v objektu, končni in bočni steni objekta bosta prekriti s sivo ponjavo. Predvideni so trije tovorni vhodi na obeh bočnih straneh ter po dva osebna vhoda na obeh bočnih straneh. Nad tovornimi in nad osebnimi vhodi so predvideni nadstreški.

Elaborat lokacijske preveritve je skladen z določbami ZUreP-2, predlagana začasna raba, kot to določa prvi odstavek 130. člena ZUreP-2, pa ni v nasprotju z javnim interesom in cilji prostorskega razvoja občine; ne onemogoča izvedbe trajno načrtovanih prostorskih ureditev in predvidenih posegov v prostor, vključno z izvedbo pripravljalnih del zanje; ne zmanjšuje možnosti pozidave sosednjih zemljišč; ne terja izvedbe nove ali povzroča bistvenega povečanja obremenitve obstoječe komunalne opreme na območju in ni v nasprotju s pravnimi režimi. Na javno razgrnjeni elaborat ni bilo pripomb javnosti in nosilcev urejanja prostora.

4 POSTOPEK LOKACIJSKE PREVERITVE

Občina Črnomelj je prejela pobudo za izvedbo lokacijske preveritve, ki ji je bil priložen Elaborat lokacijske preveritve. Na podlagi popolne vloge, to je s plačilom takse in priloženim elaboratom, je Občina začela s postopkom lokacijske preveritve. Občina je v skladu s četrtim odstavkom 131. člena ZUreP-2 preverila skladnost elaborata z določbami ZUreP-a in občinskimi prostorskimi akti. Elaborat lokacijske preveritve je skupaj s pobudo zanjo javno razgrnila za 15 dni, na spletni strani občine in na krajevno običajen način. O javni razgrnitvi je obvestila lastnike sosednjih zemljišč. Na javno razgrnjen elaborat lokacijske preveritve ni prejela pripomb javnosti.

Elaborat so potrdili nekateri nosilci urejanja prostora, ki bi glede na svoje delovno področje lahko imeli nanj pripombe, in sicer:

- Ministrstvo za obrambo, Direktorat za logistiko, Sektor za gospodarjenje z nepremičninami, št. 351-1739/2018-2, z dne 24. 9. 2018,
- Ministrstvo za obrambo, Uprava RS za zaščito in reševanje, št. 350-233/2018-2-DGZR, z dne 1. 10. 2018;

Glede na to, da je začasna raba predlagana na območju, ki je tudi v veljavnem ZN predvideno za pozidavo, ostali nosilci niso bili pozvani k mnenju, saj so mnenje že podali v fazi priprave ZN in sprememb oz. območja lokacijske preveritve niti ne tangirajo.

5 PROSTORSKI IZVEDBENI POGOJI IN ČAS ZAČASNE RABE

Po proučitvi v elaboratu predlaganih prostorskih izvedbenih pogojev je bilo ugotovljeno, da so le ti lahko bolj ohlapni v izogib morebitnim drugim omejitvam pri postavljanju začasnega objekta, zato predlagamo milejšo obliko prostorskih izvedbenih pogojev, in sicer zgolj omejevanje umestitve objekta z gradbeno linijo in pa višino objekta kot to določa veljavni prostorski akt.

6 PREDLOG OBČINSKEMU SVETU

Občinskemu svetu predlagamo, da v kolikor na podano gradivo ne bo imel bistvenih pripomb, lokacijsko preverbo potrdi in sprejme sklep o lokacijski preveritvi za območje Zazidalnega načrta Danfoss Črnomelj – 1. faza.

Pripravili:
Danijela Kure Kastelc, Sapo d.o.o.
mag. Marija Prašin Kolbezen, Občina Črnomelj

Predlagateljica:
Županja
Mojca Čemas Stjepanovič, univ.dipl.ekon.,l.r.

Priloga:
- predlog sklepa

MNENJE ODBORA ZA GOSPODARSTVO IN KOMUNALNO INFRASTRUKTURO:
Mnenje bo poslano naknadno.

Predsednica Odbora za gospodarstvo
in komunalno infrastrukturo
Nataša Hudelja, l.r.

PREDLOG

Na podlagi 127. do 131. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17) in 16. člena Statuta Občine Črnomelj (Uradni list RS, št. 83/11, 24/14 in 66/16) je Občinski svet Občine Črnomelj na 31. redni seji dne ….. 2018 sprejel

S K L E P

o lokacijski preveritvi na območju ZN Danfoss Črnomelj – 1. faza

1. člen

(1) Zemljišče na katero se nanaša lokacijska preveritev je parc. št. 1061/20, k.o. Črnomelj in se nahaja znotraj območja Zazidalnega načrta Danfoss - 1. faza (Ur. l. RS, št. 27/96, 69/00, 47/02, 81/03, 38/06, 55/13, 81/13, 56/17 in 39/18) – v nadaljevanju ZN.

2. člen

(1) Na zemljišču iz prvega člena tega sklepa se omogoči začasna raba prostora.
(2) Na lokaciji dvoetažnega objekta načrtovanega v ZN se dopusti začasna postavitev skladiščnega šotora. Pri tem se upoštevata gradbena linija in višinski gabarit, ki sta v ZN predpisana za dvoetažni objekt.
(3) Začasna raba prostora je največ 5 let.

3. člen

(1) Ta sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in začne veljati naslednji dan po objavi.

Št. ……..

Črnomelj, dne …….

Županja občine Črnomelj:
Mojca Čemas Stjepanovič

OBČINA ČRNOMELJ K točki 7
OBČINSKI SVET

Gradivo za sejo Občinskega sveta občine Črnomelj v oktobru 2018

Zadeva: **POROČILO O ORGANIZACIJI IN IZVEDBI AKCIJE UREJANJA IN ČIŠČENJA OKOLJA 2018 V OBČINI ČRNOMELJ**

22. marec je razglašen kot svetovni dan voda, 22. april pa kot svetovni dan Zemlje. V tem času Občina Črnomelj vsako leto, skupaj s krajevnimi skupnostmi, številnimi društvi, ki delujejo v naši občini, šolami in vrtci ter drugimi organizacijami in združenji, organizira akcijo »Spomladansko čiščenje in urejanje okolja v občini Črnomelj«.

V letu 2018 smo izvedbo akcije načrtovali na prvo soboto v mesecu aprilu. Težav z vremenom tudi letos ni bilo, tako da je bila udeležba na akciji zopet velika. Kljub temu pa so nekatera društva izvedla čistilno akcijo teden dni kasneje, zaradi drugih obveznosti na dan 7.4.2018.

Namen akcije je, tako kot vsako leto, da v pomladnem času očistimo prebujajočo se naravo, uredimo svoje bivalno in delavno okolje, uredimo in očistimo krajevna središča, igrišča, zelenice, spominska obeležja, planinske, učne in sprehajalne poti, vodotoke, ter saniramo divja odlagališča, ki jih je sicer vse manj, a žal se še vedno pojavljajo po občini Črnomelj. Pri tem pa smo s pozitivnim ravnanjem hoteli poudariti tudi vzgojno plat akcije. Zato smo še posebej veseli, da so v akciji sodelovali tudi vrtci in šole saj naj bi si pozitiven odnos do urejenega okolja, čiste narave in pravilnega ravnanja z odpadki pridobili že v otroških letih.

O datumu in poteku akcije smo občane obvestili z dopisi krajevnim skupnostim, društvom, šolam, vrtcem in drugim organizacijam in z obvestilom v marčevski številki Belokranjca ter s plakati in obvestili na spletni strani ter Facebook strani Občine Črnomelj.

UDELEŽENCI AKCIJE:
Belokranjski jamarski klub Črnomelj, Čebelarska zveza Bele krajine, Čebelarsko društvo Črnomelj, Društvo Polh Bela krajina Črnomelj, Društvo prijateljev mladine Črnomelj, Pustno društvo Presta, Hiša Sadeži družbe, Kulturno društvo Stari trg ob Kolpi, Kulturno umetniško društvo PRELOŠKI MUZIKANTI, Lovska družina Adlešiči, Lovska družina Sinji Vrh, Lovska družina Vinica, Namiznoteniški klub Bela krajina, Polansko turistično športno društvo Stari trg ob Kolpi, Ribiška družina Črnomelj, Romsko društvo Rom Črnomelj, Šahovsko društvo Bela krajina Črnomelj, Šahovsko društvo Caissa, Športno društvo Butoraj, Športno društvo Grič, Športno kinološko društvo Bela krajina, Združenje borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Črnomelj, Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, Združenje šoferjev in avtomehanikov Bela krajina, Zveza za razvoj romske skupnosti, Župnijski Karitas Črnomelj, PGD Adlešiči, PGD Bojanci, PGD Dobliče, PGD Dragatuš, PGD Mavrlen, PGD Preloka, PGD Radenci, PGD Rožič Vrh, PGD Sinji Vrh, PGD Talčji Vrh, PGD Tribuče, PGD Zilje, KS Talčji Vrh, KS Dobliče, OŠ Komandanta Staneta Dragatuš, OŠ Loka, OŠ Mirana Jarca, OŠ Stari trg ob Kolpi, OŠ Vinica, Vrtec Otona Župančiča Črnomelj, OŠ Milke Šobar Nataše, VDC Črnomelj.
Verjamemo, da je bilo tudi drugih, neprijavljenih sodelujočih občanov v čistilni akciji, ki so po svojih močeh prispevali k ureditvi okolja.

Zelo pomembno nalogo je opravilo tudi Javno podjetje Komunala Črnomelj, ki je poskrbelo za nabavo vreč in rokavic, ter odvoz in deponiranje zbranih odpadkov. Za vse sodelujoče, ki so v akciji sodelovali v okviru prijavljenih društev je Občina poskrbela za malice.

Udeleženci čistilne akcije so čistili javne in skupne površine svojih naselij, obcestne dele javnih poti, spominska obeležja, površine ob športnih igriščih, okolico pokopališč, pohodne, učne in sprehajalne poti, brežine rek Kolpe, Lahinje in Dobličice ter okolico naravnih vrednot, kalov in zdencev.

Katoliški skavti in skavtinje Steg Črnomelj 1 so počistili cesto Vranoviči-Zastava, članice Župnijske Karitas pa so počistile okolico cerkve sv. Petra v Črnomlju, Župnišča in Karitasa Črnomelj. Člani Namiznoteniškega kluba Bela krajina so počistili območje Majerja.

Člani Hiše sadeži družbe so počistili poti proti cerkvici sv. Sebastjana ter Jurjevanjsko drago v Črnomlju. Združenja borcev za vrednote NOB je očistilo okolice spomenikov in spominskih plošč na območju občine.

Društvo prijateljev mladine je v sodelovanju s Pustnim društvom Črnomelj čistilo širše območje spomenika Griček ter opuščeno traso železnice pod TGH in bivšim kovinarjem.

Belokranjski jamarji so počistili brezno v bližini naselja Tanča Gora. Poročajo, da so tokrat nabrali malo smeti v primerjavi z leti poprej, čeprav se brezno nahaja v bližini naselja.

Lovske družine so pregledale in čistile v svojih lovskih rajonih okolice prež, gozdne poti in okolice lovskih domov.

Nekatera gasilska, športna in kulturna društva so uredila društvene prostore, njihove okolice, športne površine ter krajevna središča. Urejali so tudi učne poti in druge naravne ali kulturne znamenitosti svojih krajev.

Zveza za razvoj romske skupnosti je letos poskrbela za čiščenje romskih naselji Kanižarica in Lokve. Romsko društvo Rom pa je očistilo obcestni del državne ceste od pekarne na Lokvah do podvoza v Črnomlju.

Skupine članov različnih društev so čistile obcestne pase državnih, lokalnih cest in poti na različnih koncih občine (Dalmatinka, RT čez Sinji Vrh, cesta Dobliče-Stari trg, cesta Prelesje-Kot-Stari trg, Dobliče-Bistrica, Stražnji Vrh-Mavrlen, Stražnji Vrh-Rožič Vrh, Tušev Dol–Naklo, Otovec-Lokve, Talčji Vrh-Dol. Paka, Mavrlen-cesta proti Toplemu Vrhu, Grič-proti Grdanjem skednju, itd).

Osnovne šole in vrtci so se posvetili čiščenju okolice svojih zavodov, igrišč in sprehajalnih poti v okolici. Otroci so se v akcijo vključevali tudi v krajevnih skupnostih kjer imajo svoja prebivališča. Iz dela osnovnih šol je razvidno, da šole tudi sicer med letom izvajajo aktivnosti povezane z varovanjem okolja in urejanjem narave. Vrtec Otona Župančiča Črnomelj, enota Čardak:

OŠ Stari trg ob Kolpi

OŠ Vinica

OŠ Loka

OŠ Dragatuš

PGD Dragatuš se je skupaj z njihovo OŠ lotil urejanja in čiščenje vaškega središča – trga in njihovo sodelovanje se bilo odlično. Dragatuški gasilci imajo tudi utečen sistem pobiranja smeti ob državni cesti od Kanižarice do Nerajca, in to poteka mesečno tako, da gre en možakar peš in s kolesom ter pobere obcestne smeti.

Ribiška družina v sodelovanju z Združenjem šoferjev in avtomehanikov je očistila breg Dobličice in Lahinje pri sotočju ter okolico mostov v Črnomlju –»Tromostovje«.

Splošna ocena sodelujočih v čistilni akciji je, da se stanje glede na preteklo leto ni izboljšalo. Lokacije črnih odlagališč tudi s kosovnimi odpadki se ponavljajo iz leta v leto. Še vedno je v naravo odvrženih preveč manjših odpadkov kot npr. pločevink, vrečk, papirčkov, steklenic, še posebej na obcestnih delih ob bolj prometnih cestah. S stanjem ne moremo biti zadovoljni. Zato je nujno, da s takšnimi čistilnimi akcijami nadaljujemo še v bodoče.

Letošnje količine odpadkov v primerjavi z lanskimi so enake, še vedno velike, kar pa je tudi posledica čiščenja obeh romskih naselij, od kjer je bilo pripeljano več kot 80% vseh pripeljanih odpadkov. Na to kažejo tudi podatki, prikazani v spodnji tabeli, o količini zbranih odpadkov.

KOLIČINA ZBRANIH ODPADKOV IZ SPLOŠNE AKCIJE ČIŠČENJA

Vrsta odpadka	**Količina v kg**	**Prevzemnik odpadkov**
Kosovni odpadki	21.000	Cerod
Mešani komunalni odpadki	1.000	Cerod
Veliki gospodinjski aparati	200	Zeos
Odpadne gume	2.900	Slopak
Les	700	esol
SKUPAJ	**25.800**	

ŠTEVILO SODELUJOČIH

Število javnih zavodov (OŠ, vrtec, SŠ, VDC)	8	Število otrok	883
Število sodelujočih krajevnih skupnosti, društev, organiziranih skupin, klubov in drugih	37		
Število odraslih udeležencev (brez šol in vrtcev)	1108		
ŠTEVILO OTROK IN ODRASLIH UDELEŽENCEV SKUPAJ	**1991**		

FINANČNA OCENA AKCIJ

Vrsta stroška	Vrednost stroška brez DDV	Financer
Strošek materiala (vreče, rokavice in drug material)	503,08 EUR	Občina Črnomelj
Strošek objave v Belokranjcu	20,92 EUR	Občina Črnomelj
Strošek prehrane in drugih storitev*	1.012,75 EUR	Občina Črnomelj
Strošek odvoza odpadkov	4.638,24 EUR	JP Komunala
Strošek deponiranja	3.967,20 EUR	JP Komunala
SKUPAJ	**10.142,19 EUR**	

*po izdanih naročilnicah

ZAKLJUČEK:

Še vedno je problematika ravnanja z odpadki eden od bolj perečih občinskih okoljskih problemov. Da je cilj vsakoletnih akcij urediti in očistiti okolje v katerem živimo, delamo in preživljamo prosti čas, vzpodbuditi pozitiven odnos človeka in družbe do narave in dvig ekološke zavesti smo že večkrat omenili. Ponovno je v letošnji akciji sodelovalo veliko število posameznikov in organizacij, urejalo in čistilo se je po vsej občini. Zadovoljni smo, da se je velik del občanov ponovno odzval našemu pozivu k čistilni akciji in urejanju okolja in s tem so dokazali, da jim ni vseeno in so pripravljeni vstopiti v akcijo vsako leto znova in narediti nekaj dobrega za okolje. Žalostno pa je, da na drugi strani še vedno obstajajo prenekateri občani, ki vztrajno odlagajo kosovne in gospodinjske odpadke raje v naravo, kot pa v hišne kontejnerje, na urejene ekološke otoke, Zbirni center Vranoviči ali da pokličejo podjetje Komunalo za odvoz kosovnih odpadkov. Žal so slabe navade nekaterih občanov trdno ukoreninjene. Zato bomo z našimi spomladanskimi akcijami in ozaveščanjem občanov nadaljevali še naprej.
Upamo pa, da bodo nove generacije mladih, ki prihajajo za nami in se s to problematiko seznanjajo že od vrtca naprej, znale bolje živeti in poskrbeti za čisto okolje v katerem bodo živele.

Foto: sodelujoči v akciji

PREDLOG OBČINSKEMU SVETU OBČINE ČRNOMELJ:

Občinskemu svetu občine Črnomelj se predlaga, da Poročilo o organizaciji in izvedbi akcije urejanja in čiščenja okolja 2018 v občini Črnomelj obravnava in ga kot informacijo sprejme v predlagani vsebini.

Pripravila:
Kristina Zajc, OU

Predlagateljica:
Županja
Mojca Čemas Stjepanovič, univ.dipl.ekon.

MNENJE ODBORA ZA TURIZEM IN VARSTVO OKOLJA:
Mnenje Odbora za turizem in varstvo okolja bo posredovano naknadno.

Predsednica
Odbora za turizem in varstvo okolja
Anica Železnjak, l.r.

OBČINA ČRNOMELJ

K točki 8

OBČINSKI SVET

Gradivo za sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj v OKTOBRU 2018

Zadeva: **SOGLASJE USTANOVITELJA K POBUDI OBČINE TREBNJE ZA ODPRTJE NOVE LEKARNE**

S strani Dolenjskih lekarn Novo mesto smo dne, 12.9.2018, prejeli pobudo Občine Trebnje za odprtje nove lekarne v njihovi občini. Lekarno bi organiziral Javni zavod Dolenjske lekarne Novo mesto, katerega soustanoviteljica poleg Občine Trebnje, Občine Metlika in Mestne Občine Novo mesto je tudi Občina Črnomelj.
V skladu z določilom 9. člena Zakona o lekarniški dejavnosti se lekarna ustanovi, če število prebivalcev na gravitacijskem območju lekarne presega 6.000. Iz priloženega mnenje Lekarniške zbornice št. 1377/2018 z dne, 24.8.2018, je razvidno, da je bilo v Občini Trebnje, po podatkih SURS-a na, dan 1. 1. 2018, s stalnim prebivališčem v občini prijavljenih 12.467 prebivalcev. Za ustanovitev lekarne je potrebno pridobiti tudi predhodno mnenje pristojne zbornice, ki je v konkretnem primeru že pridobljeno in je pozitivno oziroma Lekarniška zbornica Slovenije smatra, da je predlagana ustanovitev lekarne skladna z določili Zakona o lekarniški dejavnosti.
V skladu z drugim odstavkom 20. člena Zakona o zavodih ter določbami Statuta javnega zavoda Dolenjske lekarne Novo mesto je Občina Črnomelj kot soustanoviteljica pozvana k izdaji soglasja za odprtje nove lekarne v mestu Trebnje – Občina Trebnje, na naslovu Obrtniška ulica 32, 8210 Trebnje, parc. št. 542/1 k.o. 1422 Trebnje.

S strani direktorice je bilo na prošnjo Občine Črnomelj naknadno sporočeno, da je zadevna nepremičnina v lasti fizične osebe s katero se zavod že dogovarja za ugoden dolgoročni najem. Direktorica je mnenja, da je lokacija dobra, saj je ob cesti Trebnje – Sevnica, kjer se dnevno vozi veliko ljudi na delo v Ljubljano. Tudi prodajni nabor artiklov bodo prilagodili potrebam kupcev, ki v tem mestu pogrešajo predvsem svetovanje in nakup medicinsko tehničnih in drugih pripomočkov za lajšanje bolezni in varovanje zdravja. Tako bo nova lekarna dopolnjevala dejavnost že obstoječe, kjer gre večinoma za izdajo zdravil na recept. V zavodu pričakujejo, da bo lekarna poslovala dobro.

PREDLOG SKLEPA:
Občinski svet Občine Črnomelj kot organ Občine Črnomelj, ki izvršuje ustanoviteljske pravice v Javnem zavodu Dolenjske lekarne Novo mesto, soglaša z odprtjem nove lekarne v mestu Trebnje, Občina Trebnje, na naslovu Obrtniška ulica 32, 8210 Trebnje, parc. št. 542/1 k.o. 1422 Trebnje, ki bi jo organiziral Javni zavod Dolenjske lekarne Novo mesto.

Številka: 160-14/2018

Pripravil:
Jože Migalič, l.r.

Predlagateljica:
Županja, Mojca Čemas Stjepanovič, univ.dipl.ekon., l.r.

MNENJE ODBORA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI:
Mnenje Odbora za družbene dejavnosti bo posredovano naknadno.

Predsednik
Odbora za družbene dejavnosti
Branislav Adlešič, l.r.

Dolenjske lekarne Novo mesto
Kandijska cesta 1
8000 Novo mesto
telefon: 07 393 29 00
telefaks: 07 393 29 25
e-pošta: tajništvo@dolenjske-lekarne.si
www.dolenjske-lekarne.si
davčna številka: 32984375
matična številka: 5198984
podračun odprt pri UJP, številka: 01285-60302755;

DOLENJSKE LEKARNE

CREG082118

OBČINA ČRNOMELJ
PREJETO: 12. 09. 2018
ŠIFRA ZAD. 160-14/2018-1
ORG. E. 600
PRIL. 3
VRED. 1

Občina Črnomelj
Trg svobode 3

8340 ČRNOMELJ

Številka: 430
Datum: 11. 09. 2018

ZADEVA: Soglasje ustanovitelja k pobudi Občine Trebnje za odprtje nove lekarne

Spoštovani!

Dne 20. 08. 2018 smo na upravo Dolenjskih lekarn Novo mesto p.o. prejeli dopis Občine Trebnje št. 160-2/2018-1 z dne 14. 08. 2018 z naslovom »Vloga za izdajo mnenja k odprtju druge lekarne v Trebnjem«, naslovljeno na Lekarniško zbornico Slovenije.

Iz vloge izhaja, da Občina Trebnje skladno s 28. členom Zakona o lekarniški dejavnosti naproša Lekarniško zbornico Slovenije za mnenje k odprtju nove lekarne v Trebnjem na naslovu Obrtniška ulica 32, 8210 Trebnje na parceli št. 542/1, k. o. 1422 Trebnje.

Občina Trebnje svojo vlogo utemeljuje z:
- potrebo po razbremenitvi obstoječe lekarne v Trebnjem, ki sicer dobro posluje,
- številom prebivalcev Občine Trebnje in potencialnimi uporabniki lekarniških storitev iz sosednjih občin,
- dejstvom, da je nova enota v Trebnjem predvidena v Strategiji Dolenjskih lekarn in načrtu razvoja v letih 2017 – 2021 in
- da je odprtje nove lekarne v Trebnjem skladno z določili 8. in 9. člena Zakona o lekarniški dejavnosti.

Dne 27. 08. 2018 smo prejeli mnenje Lekarniške zbornice Slovenije št. 1377/2018 z dne 24. 08. 2018.

Iz predmetnega mnenja izhaja, da Lekarniška zbornica Slovenije meni, da je ustanovitev lekarne javnega zavoda Dolenjske lekarne Novo mesto v mestu Trebnje, Občina Trebnje, v skladu z določili ZLD-1, ki urejajo ustanovitev nove lekarne Javnega lekarniškega zavoda.

Glede na navedeno vas skladno z 2. odstavkom 20. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP) in 2. odstavkom 8. člena Statuta javnega zavoda Dolenjske lekarne Novo mesto kot ustanovitelja Dolenjskih lekarn Novo mesto p.o., prosimo za izdajo soglasja k odprtju nove lekarne v mestu Trebnje, Občina Trebnje, na naslovu Obrtniška ulica 32, 8210 Trebnje, parcela št. 542/1, k. o. 1422 Trebnje.

Vljudno prosim za prednostno reševanje zadeve.

S spoštovanjem!

Pripravil:
Igor Petrović, univ. dipl. prav., dipl. var.

DOLENJSKE LEKARNE NOVO MESTO p.o. 1

Direktorica:
mag. Miroslava Abazović, mag. farm., spec.

Priloge:
- Vloga za izdajo mnenja o odprtju druge lekarne v Trebnjem, št. 160-2/2018-1 z dne 14. 08. 2018 s prilogami;
- Mnenje Lekarniške zbornice Slovenije št. 1377/2018 z dne 24. 08. 2018;
- Strategija Dolenjskih lekarn in načrt razvoja 2017 – 2021.

Vročiti:
- Naslovniku – priporočeno s povratnico (AR).

LEKARNIŠKA ZBORNICA SLOVENIJE | SLOVENE CHAMBER OF PHARMACY
Vojkova cesta 48
1000 LJUBLJANA, SLOVENIJA
tel: +386 1 280 65 50
faks: +386 1 280 65 61
mail: lzs@lek-zbor.si
www.lzs.si

Št. dop.: 1377/2018
Datum: 24.8.2018

OBČINA TREBNJE
ŽUPAN
Goliev trg 5

8210 Trebnje

DOL. LEKARNE NOVO MESTO
LEKARNA NOVO MESTO

Številka	Prejeto	Pregledal:
1450	29.08.2018	

Zadeva: **Mnenje za ustanovitev nove lekarne**

Na podlagi 28. člena Zakona o lekarniški dejavnosti (Uradni list RS, št. 85/2016, 77/2017, v nadaljevanju: ZLD-1) in sklepa 18. seje Upravnega odbora Lekarniške zbornice Slovenije, z dne 23.8.2018, izdaja Lekarniška zbornica Slovenije naslednje

MNENJE

Lekarniška zbornica Slovenije meni, da je ustanovitev lekarne Javnega zavoda Dolenjske lekarne Novo mesto v mestu Trebnje, Občina Trebnje, v skladu z določili ZLD-1, ki urejajo ustanovitev nove lekarne javnega lekarniškega zavoda.

Obrazložitev

Občina Trebnje je podala vlogo (št. dop: 160-2/2018-1, dne 14.8.2018) za izdajo mnenja k odprtju nove lekarne v kraju Trebnje, Občina Trebnje, ki bi jo organiziral Javni zavod Dolenjske lekarne Novo mesto. Občina Trebnje je soustanoviteljica Javnega zavoda Dolenjske lekarne Trebnje.

V skladu z določilom 9. člena ZLD-1 se lekarna ustanovi, če število prebivalcev na gravitacijskem območju lekarne presega 6000. V skladu z 28. členom ZLD-1 Javni zavod ustanovi lekarno in podružnico lekarne kot svojo organizacijsko enoto za izvajanje lekarniške dejavnosti na območju občine ustanoviteljice oziroma občin soustanoviteljic v skladu z mrežo lekarniške dejavnosti na primarni ravni po predhodnem mnenju pristojne zbornice in s soglasjem ministrstva. Najmanjša razdalja med obstoječo in novo lekarno je na urbanih območjih vsaj 400 m (8. člen ZLD-1).

Na območju Občine Trebnje, ki ima 12.467 prebivalcev s stalnim prebivališčem v občini (podatki SURS-a o številu prebivalcev s stalnim prebivališčem, stanje na dan 1.1.2018), je v mestu Trebnje (št. prebivalcev 3809 - stalno oziroma začasno prebivališče, podatki SURS-a za leto 2018) organizirana zdravstvena dejavnost na primarni ravni, v okviru katere deluje tudi Lekarna Trebnje, Javnega zavoda Dolenjske lekarne Novo mesto.

Občina Trebnje je priložila tudi izmere razdalj od predvidene lokacije nove lekarne do najbližje obstoječe lekarne v Trebnjem in je več kot 400 m (2,1 km).

Glede na navedeno Lekarniška zbornica Slovenije meni, da so izpolnjeni pogoji za ustanovitev nove lekarne v Trebnjem, Občina Trebnje, ki jo organizira Javni zavod Dolenjske lekarne Novo mesto.

Pripravila:
Lidija Savnik

Miran Golub, mag. farm.
Predsednik

V vednost:
- Javni zavod Dolenjske lekarne Novo mesto
- Ministrstvo za zdravje

OBČINA TREBNJE
ŽUPAN

www.trebnje.si
E: obcina.trebnje@trebnje.si
Goliev trg 5, 8210 TREBNJE
T: 07 348 11 00

DOL. LEKARNE NOVO MESTO LEKARNA NOVO MESTO		
Štev.:	Prejeto:	Pregledal:
424	20.08.2018	

Številka: 160-2/2018-1
Datum: 14. 8. 2018

Lekarniška zbornica Slovenije

Vojkova cesta 48

1000 Ljubljana

ZADEVA: Vloga za izdajo mnenja k odprtju druge lekarne v Trebnjem

Spoštovani!

V skladu z 28. členom Zakona o lekarniški dejavnosti (ZLD-1) vas naprošamo za mnenje k odprtju nove lekarne v Trebnjem na naslovu Obrtniška ulica 32, 8210 Trebnje, parcelna št. 542/1, k. o. 1422 Trebnje.

Dolenjske lekarne Novo mesto p. o. so javni zavod, ki so ga za izvajanje lekarniške dejavnosti ustanovile občine – MO Novo mesto, Trebnje, Črnomelj in Metlika.

V letu 2017 sprejeta Strategija Dolenjskih lekarn in načrt razvoja 2017–2021 v poglavju 9.1., ki govori o lekarniški mreži, predvideva novo enoto v Trebnjem, saj se mesto hitro razvija in skozi njega poteka pomembna pot občanov Trebnjega, sosednjih in tudi bolj oddaljenih občin, ki se dnevno vozijo na delo v Ljubljano.

Na območju Občine Trebnje sedaj posluje ena lekarna, na naslovu Goliev trg 3. Predvidena lokacija nove lekarne je od obstoječe oddaljena 2.100 m, kar je v skladu z zakonsko zahtevo 8. člena ZLD-1, da je najmanjša razdalja med obstoječo in novo lekarno ali podružnico lekarne, merjena po javni cesti na urbanih območjih, vsaj 400 m.

Občina Trebnje ima po podatkih Statističnega urada RS na dan 1. 1. 2018 12.662 prebivalcev. Na območju Občine Trebnje sedaj deluje ena lekarna. Glede na navedene podatke je izpolnjena zakonska zahteva 9. člena ZDL-1, da se lekarna ustanovi, če število prebivalcev na gravitacijskem območju lekarne presega 6.000 prebivalcev.

Potrebo po odprtju nove lekarne v Trebnjem, ki bo umeščena na prometno frekventni točki in v bližini nakupovalnih centrov, utemeljujemo z:

- potrebo po razbremenitvi obstoječe lekarne v Trebnjem, ki sicer dobro posluje,
- številom prebivalcev občine Trebnje in potencialnih uporabnikov lekarniških storitev iz sosednjih občin,
- dejstvom, da je nova enota v Trebnjem predvidena v Strategiji Dolenjskih lekarn in načrtu razvoja 2017–2021.

Prosimo za izdajo pozitivnega mnenja za ustanovitev nove lekarne v okviru Dolenjskih lekarn Novo mesto p. o. v mestu Trebnje.

S spoštovanjem.

Alojzij Kastelic
ŽUPAN

OBČINA TREBNJE - TREBNJE

Priloge:

- Priloga 1: Prikaz lokacij obstoječe in predvidene nove lekarne v mestu Trebnje z razdaljo
- Podatki SURS o številu prebivalcev v Občini Trebnje na dan 1. 1. 2018

Poslati:

- naslovniku – navadno

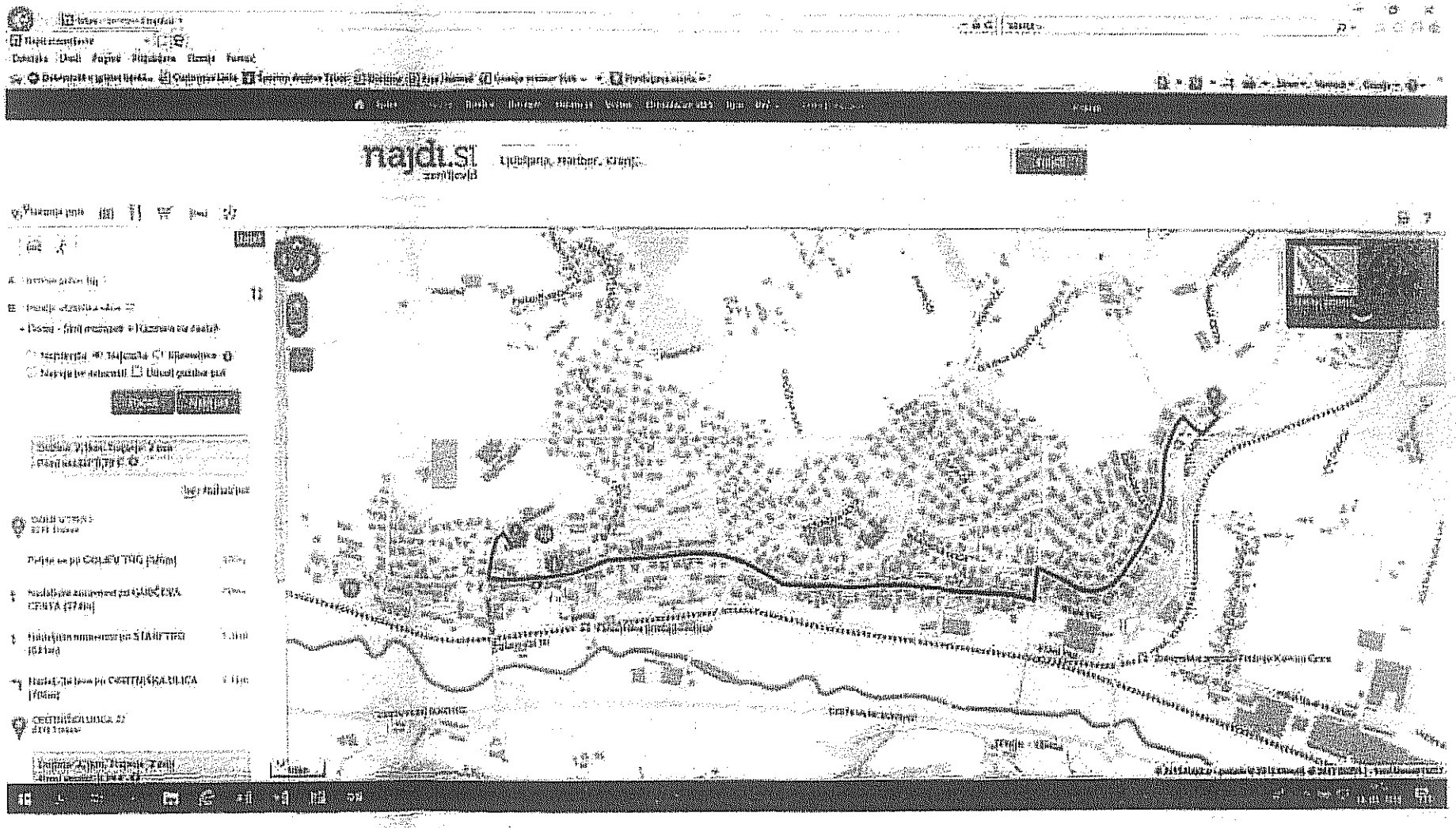
V vednost:

- Dolenjske Lekarne Novo mesto p. o., Kandijska cesta 1, 8000 Novo mesto

Vložiti:

- v spis

Priloga 1: Prikaz lokacij obstoječe in predvidene nove lekarne – razdalja 2.100 m

Prebivalstvo po: SPOL, OBČINE, POLLETJE, STAROST		
		2018H1
		Starost - SKUPAJ
Spol - SKUPAJ	Trebnje	12662

Opombe:
Od objave podatkov o prebivalstvu Slovenije po 1.1. 2008 uporabljamo na Statističnem uradu Republike Slovenije spremenjeno statistično definicijo prebivalstva. To pomeni prelom v časovni vrsti podatkov, zato podatki po tej definiciji, torej podatki od sredine leta 2008 dalje, niso neposredno primerljivi s podatki za predhodna stanja.

Vir: Statistični urad Republike Slovenije.

POLLETJE
H1 je po stanju 1. 1.
H2 je po stanju 1. 7.

STRATEGIJA DOLENJSKIH LEKARN IN NAČRT RAZVOJA 2017-2021

Novo mesto, december 2016

9. SREDNJEROČNI POSLOVNI NAČRT 2017-2021

9.1. LEKARNIŠKA MREŽA

Prioritetno bomo vzdrževali visok nivo obstoječe infrastrukture s posodabljanjem lekarn.

Občina / lekarniška enota	Predvidena aktivnost
Črnomelj	Vzdrževanje dosežene ravni
Dolenjske Toplice	Vzdrževanje dosežene ravni
Metlika	Prenova lekarne (2021)
Mirna	Prenova lekarne (2019)
Mirna Peč	Vzdrževanje dosežene ravni
Mokronog	Prenova lekarne (2018)
Novo mesto	Vzdrževanje dosežene ravni
Semič	Vzdrževanje dosežene ravni
Šentjernej	Prenova lekarne (2020)
Ločna	Vzdrževanje dosežene ravni
Škocjan	Vzdrževanje dosežene ravni
Šmarjeta	Vzdrževanje dosežene ravni
Trebnje	Nova enota po letu 2019
Bršljin	Vzdrževanje dosežene ravni

Tabela 4: Terminski plan investicij do leta 2021 po lekarnah

Glede na razvoj situacije smo predvideli v ali po letu 2019 novo enoto v trgovskem centru Trebnje. Dostopnost bomo pospeševali z novimi tehnološkimi možnostmi in ne investirali v odpiranje lekarn, ki bi bile organizacijsko problematične in ekonomsko ne bodo upravičene.

9.2. FINANČNI NAČRT

Obsegi prihodkov bodo predvidoma v sledečih nekaj letih izkazovali nizko stopnjo rasti, predvsem zaradi gibanja cen zdravil in omejenih virov zdravstvenih zavarovanj. Fizični obseg dela pa se bo predvidoma povečeval kot doslej, 1 - 2 % rast števila receptov. Aktivnosti opredeljene v strateških opredelitvah zavoda, močnejša pogajalska pozicija do dobaviteljev in upravljanje portfelja izdelkov in predvsem uvajanje novih storitev, nam omogoča v obdobju 2017 - 2021 načrtovati postopno zmerno rast zaslužka. Zaradi časa potrebnega za razvoj poslovanja pa se bo to močneje odrazilo šele v letu 2017 in naprej.

Glede na stopnjo napovedljivosti gibanj pogojev poslovanja v projekcijskem obdobju, smo pripravili gibanje struktur prihodkov in odhodkov, ki odražajo naše strateške opredelitve. Osnovne predpostavke pa so sledeče: javna služba: 1 % letna rast števila receptov in 1 % letna rast vrednosti točke, trg: 3 % letna rast prodaje, zaslužek bo predvidoma rasel hitreje kot prodaja, investicije bodo postopne v posodabljanje infrastrukture, 2019 pa predvidevamo novo enoto Trebnje z novimi zaposlitvami (2 farmacevta + 2

farmacevtska tehnika) ter nove zaposlitve za zagotovitev specialističnih in drugih novih storitev že z letošnjim letom in naprej. To se odraža v strukturi gibanj amortizacije in stroškov dela.

IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA struktura glede na prihodke v %					
	2017	2018	2019	2020	2021
+ Prihodki	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00
- Nabavna vred. blaga	80,63	80,15	79,96	79,61	79,26
= Zaslužek	19,37	19,85	20,04	20,39	20,74
Rezultat iz financiranja	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01
Rezultat izredni	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
= Zaslužek iz poslovanja % Zaslužka (marže) iz poslovanja	19,37	19,85	20,04	20,39	20,74
Stroški materiala, energije, storitev	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50
Stroški dela	14,35	14,85	15,09	15,36	15,54
Amortizacija	0,75	0,79	0,85	0,89	0,91
Davek od dobička	0,18	0,17	0,16	0,16	0,18
Rezultat iz poslovanja	1,60	1,54	1,44	1,48	1,60
Poslovni izid	1,58	1,53	1,43	1,46	1,59

Tabela 5: Projekcija strukture poslovanja v obdobju 2017 – 2021

LIKVIDNOST

V preteklosti likvidnost ni predstavljala problem, stroški obresti niso obremenjevali poslovanja. Predvidevamo, da bomo lahko vzdrževali stabilno likvidnostno situacijo, ne glede na predvidene večje investicije.

INVESTICIJSKA VLAGANJA

Investicije bomo izvajali skladno s prioritetnimi strateškimi usmeritvami.

KLJUČNE INVESTICIJE PO VRSTAH (000 EUR)	2017	2018	2019	2020	2021
Upravna stavba	50.000				
Obnove lekarn	250.000	300.000	300.000	300.000	300.000
Investicijsko vzdrževanje in oprema	135.000	135.000	135.000	135.000	135.000
Skupaj	435.000	435.000	435.000	435.000	435.000

Tabela 6: Struktura investicij po vrstah 2017 – 2021

9.3. NAČRT RAZVOJA ZAPOSLENIH

ZAPOSLOVANJE IN RAZVOJ TALENTOV

V Dolenjskih lekarnah je bilo 31. 12. 2016 zaposlenih 87 delavcev: 51 magistrov farmacije (od tega 3 specialisti + direktorica), 18 farmacevtskih tehnikov in 17 drugih sodelavcev za vodstvena, strokovna, administrativna in tehnična opravila.

Glede na načrtovano širitev lekarniških storitev načrtujemo, da bomo letos in v naslednjih letih povečali število zaposlenih ter nekoliko spremenili izobrazbeno strukturo. Predvidevamo, da bomo pridobili ali usposobili dodatna 2 specialista s področja klinične farmacije, ki pa jih bomo nadomestili z novimi magistri farmacije. Za zagotovitev poslovanja novih kapacitet bomo zaposlili 3 magistre farmacije in farmacevtskega tehnika za novo enoto. Vsem zaposlenim, predvsem pa specialistom, bomo omogočili bolj strukturirano delo in razvojne možnosti. Prioritetno bomo zaposlili mlade, talentirane magistre farmacije in tehnike (kriterij: kompetence, ambicije, razvojni potencial) in sprostili ter angažirali specialiste na storitvah, za katere so usposobljeni. Gibanje števila zaposlenih je prikazano v spodnji tabeli.

Delovno mesto	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Direktor	1	1	1	1	1	1
Zdravstveni delavci						
Magister farmacije + specializacija/ VIII.	4	4	5	5	7	7
Magister farmacije / VII.	47	50	50	53	53	53
Farmacevtski tehnik / V.	18	18	18	19	19	19
Nezdravstveni delavci						
VIII						
VII	3	3	4	4	4	4
VI	1	1	1	1	1	1
V	3	3	3	3	3	3
I – IV	10	10	10	10	10	10
SKUPAJ	87	91	93	96	98	98

Tabela 7: Gibanje števila zaposlenih po letih do 2021

USPOSABLJANJE – RAZVOJ KOMPETENC IN DELOVNA UČINKOVITOST

Področje usposabljanja bomo uredili sistematično, zato bomo načrtovanje usposabljanja povezali s sistemom upravljanja kompetenc. Potrebe po izobraževanju bomo ugotavljali na letnih pogovorih in v sodelovanju z vodji enot. Večjo pozornost bomo namenili znanjem na področjih, za katere ocenjujemo, da so šibkejša (socialna in klinična farmacija, novi pristopi do uporabnikov in tudi tehnike prodaje ter vodenje). V primeru potreb usposabljanja več zaposlenih na istem področju, bomo organizirali tudi interna usposabljanja, predvsem s področja komunikacijskih tehnik, specifičnih strokovnih vsebin in

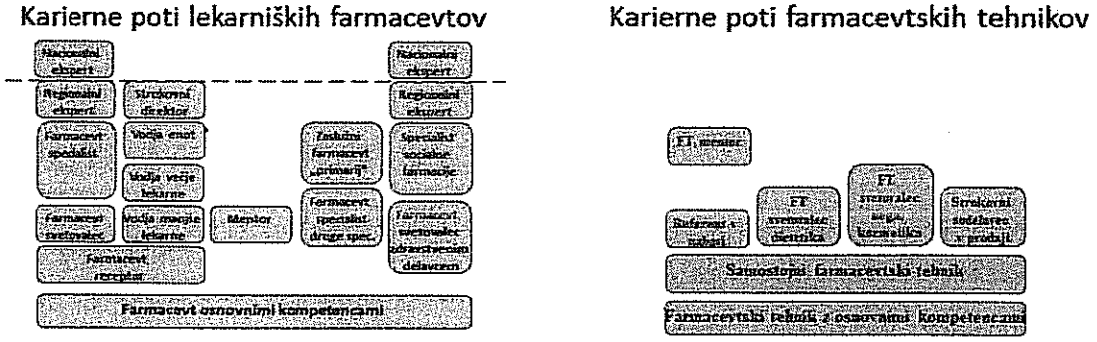
praktičnega usposabljanja po enotah, ki jih bodo izvajali tudi usposobljeni zaposleni. Načrtujemo povečati obsege vlaganj v usposabljanje in ciljano porabo sredstev.
Povečanje delovne učinkovitosti bomo torej pospeševali z uvajanjem sistema vodenja s cilji, ocenjevanjem kompetenc in rezultatov ter dodatno motivacijo zaposlenih za dobro delo.

TIMSKO DELO

Z vključevanjem zaposlenih v različne projekte, z rednim obveščanjem (preko osebnega kontakta, preko vodij, intraneta in preko predstavnikov delavcev) vseh zaposlenih o dogajanju v zavodu in novostih ter tudi pogostejšimi delavnicami, bomo krepili pripadnost, povezanost med zaposlenimi, sodelovanje, timsko zavest ter pripadnost zavodu. Načrtujemo postopno prestrukturiranje vsebine dela zdravstvenega tima, ki vključuje magistra farmacije in farmacevtskega tehnika z namenom, da bo delo organizirano še bolj učinkovito, smiselno in stopnja sodelovanja še večja. Farmacevtski tehniki bodo lahko prevzemali večji obseg administrativno tehničnih del, farmacevti pa se bodo lažje posvetili zahtevnejšemu delu s pacienti na področju upravljanja zdravja in zdravljenja z zdravili.

MOŽNOSTI KARIERNEGA RAZVOJA

V zavodu omogočimo karierni razvoj posameznika na strokovnem ali vodstvenem področju, glede na ambicije ter sposobnosti posameznika in potrebe zavoda. Spodbujali in motivirali bomo zaposlene k samoiniciativnosti in ambicioznosti. Glede na smer kariernega razvoja bodo prilagojena usposabljanja in izobraževanja zaposlenega ter skrb za sistematično pridobivanje izkušenj ter znanj. Napredovanje bo temeljilo na doseženih rezultatih in kompetencah. Določili in pripravili bomo sistem kariernega razvoja v zavodu in ga predstavili zaposlenim. Izhodišče bosta spodnji shemi:

Slika 4: Karierne poti lekarniških farmacevtov in farmacevtskih tehnikov (Vir: lastni)

VODENJE

Vodenje predstavlja eno pomembnih področij za razvoj zavoda. Organiziramo usposabljanja na teme vodenja, postavljanja ciljev, vodje spodbujamo k aktivnemu sodelovanju pri načrtovanju dela enote in celotnega zavoda ter spodbujamo sodelovanje med vodji različnih enot. Vodstvene vloge sistematično razvijamo skozi vodenje projektov, manjših in šele nato večjih enot.

MOTIVACIJA, NAGRAJEVANJE, SPODBUJANJE INOVATIVNOSTI

Analiziramo dejavnike motivacije posameznikov in ugotavljamo potrebe za razvoj naših zaposlenih. Spodbujamo inovativnost zaposlenih in nagrajujemo najboljše predloge. Zaposlene motiviramo in nagrajujemo za dobro opravljeno delo z uvajanjem priznanj in drugih spodbud. Nadgradili bomo sistem nagrajevanja in ga povezali z rezultati poslovanja enot in posameznikov. Finančne nagrade, izobraževanja, napredovanja in pohvale bodo temeljile tudi na ocenah delovne uspešnosti ali posameznih dosežkih.

ZADOVOLJSTVO ZAPOSLENIH

Zadovoljstvo zaposlenih merimo in primerjamo z vodilnimi dosežki v dejavnosti. S spremembami na navedenih področjih in z upoštevanjem konstruktivnih predlogov zaposlenih (podanih ob izpolnjevanju anket ali drugače) bomo vplivali tudi na njihovo zadovoljstvo. Naš cilj je, da še povečamo zadovoljstvo zaposlenih ter dosežemo povprečno oceno 4 (od 5) in nobene ocene nižje od 3 ter, da ankete izpolni preko 80 % zaposlenih.
Za realizacijo načrtovanih ukrepov na področju upravljanja s človeškimi potenciali bomo opredelili poseben strateški projekt Kadri.

9.4. KAKOVOST

Poslujemo skladno z načeli celovitega upravljanja kakovosti na osnovi sistema stalnih izboljšav. Standardi, ki jih implementiramo, so:

- Dobra lekarniška praksa.
- Dobra laboratorijska praksa.
- Kodeks magistralnih pripravkov.
- Sistem vodenja kakovosti in poslovne odličnosti.
- Varnost in zdravje pri delu.

Načrtujemo še razvoj na sledečih področjih:

- Sistem ravnanja z okoljem v okviru smiselnih potreb lekarniškega zavoda.
- Sistem vodenja varovanja informacij v okviru smiselnih potreb lekarniškega zavoda.

9.5. GALENSKI IN DRUGI IZDELKI

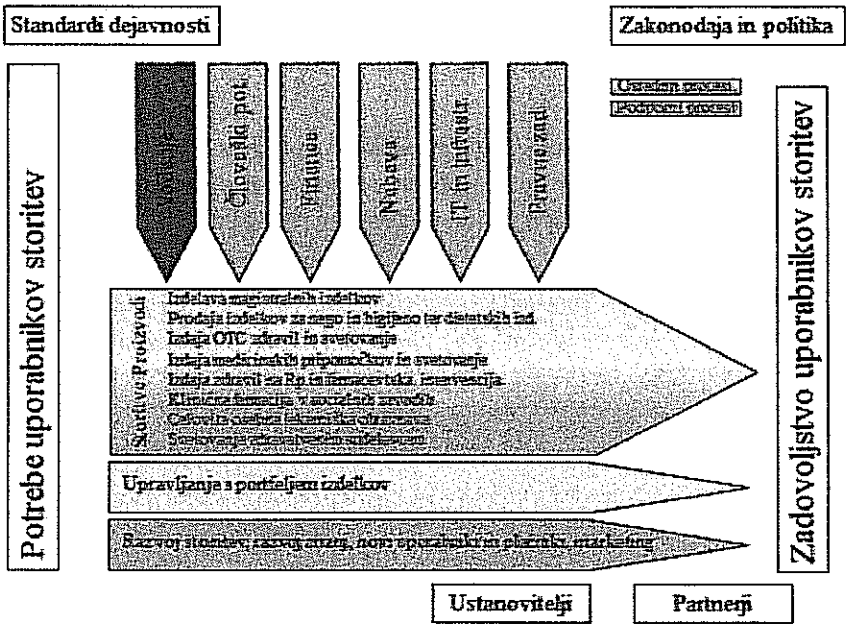
Izbor in prioritete izdelkov bomo postavili bolj natančno in sistematično kot doslej in to bo postalo tudi del naše poslovne politike. Preverili bomo tudi možnosti dolgoročnih vidikov partnerstva z drugimi dobavitelji izbranih izdelkov na vzajemni osnovi. Iskali bomo tudi druge priložnosti za povečanje zaslužka:

- Direktno pogajanje z dobavitelji izdelkov, surovin in embalaže o cenah in popustih.
- Vpliv na lastne lekarne - pospeševanje prodaje lastnih in drugih izbranih izdelkov.
- Prodaja galenskih izdelkov drugim zavodom in koncesionarjem.
- Upravljanje portfelja izdelkov z višjo dodano vrednostjo – prioritete.

- Tržno vrednotenje storitev in izdelkov.
- Promocija blagovne znamke Dolenjske lekarne z enotno celostno podobo tudi na lastnih izdelkih.

9.6. PROCESI

V Dolenjskih lekarnah smo opredelili osnovne procese, katerih rezultati so naše storitve in proizvodi za uporabnike ter podporne procese, ki podpirajo delovanje poslovnega sistema v celoti.

Slika 5: Shematski prikaz procesov (Vir: lastni)

V obdobju 2017 – 2021 načrtujemo začetek razvoja ali vpeljavo naslednjih novih procesov:

- aktivna triaža,
- celovita osebna lekarniška obravnava,
- svetovanje zdravstvenim delavcem.

Načrtujemo tudi nadaljnji razvoj procesa nabave v smeri obvladovanja močnejše pogajalske pozicije in letnih poslovnih dogovorov na nivoju zavoda in učinkovite izvedbe na nivoju lekarn.

V osnovnih lekarniških procesih ne predvidevamo bistvenih sprememb na področju razvoja izdelave in izdaje izdelkov.

Prioritetno bomo pozornost posvetili uvajanju ali izboljševanju kognitivnih in drugih storitev v lekarnah. Prednost bodo imele tiste z višjo dodano vrednostjo, pri čemer bomo postopno uvedli zaračunavanje po tržnih principih in pridobivanje novih institucionalnih plačnikov. Izjemno pomembno je, da jih bomo

izvajali dokumentirano in merili rezultate. Potencial storitev oz. aktivnosti, ki ustvarjajo novo vrednost, predstavljajo predvsem:

Kratkoročno

- Osebna kartica zdravil.
- Pregled uporabe zdravil.
- Farmakoterapijski pregled.
- Uvajanje plačljive biometrije s svetovanjem.
- Klinična farmacija v socialnih zavodih.
- Svetovanje pri blagih prehodnih zdravstvenih težavah.
- Trženje prodajnih mest lekarn (LCD zasloni, pultni displeji, druga komunikacijska orodja).

Srednjeročno

- Svetovanje zdravstvenim delavcem.
- Preventiva in izobraževanje v šolah, vrtcih.
- Novi pristopi celovite osebne lekarniške obravnave.
- Uvedli bomo internetno prodajo.
- Postopno bomo uvedli sodobne pristope komunikacije z javnostmi.
- Dodatno pozornost bomo dali celostni podobi zavoda, internetni strani.
- Intenzivirali in bolj sistematično bomo komunicirali v lokalnih medijih, tako o poslovnih kot strokovnih vsebinah.

9.7. TEHNOLOGIJE

Pozornost bomo prioritetno usmerili v posodabljanje informacijskih in komunikacijskih tehnologij in orodij za interaktivno povezanost in komunikacijo z uporabniki in zdravstvenimi izvajalci.

Zagotovili bomo informacijsko podporo procesom in funkcijam, kakor tudi sistemu vodenja in upravljanja z viri. Vzdrževali bomo kapacitete in znanja s področja IT v obsegu, ki nam bo zagotavljal status kvalificiranih kupcev in uporabnikov, razvojne aktivnosti pa bomo naročali od zunanjih izvajalcev.

Avtomatizacijo (robotizacijo) poslovanja za izvajalce in uporabnike lekarniških storitev bomo prevzemali taktno glede na ekonomske in socialne učinke in skladno s cilji kakovosti, varnosti in etičnimi standardi lekarniške dejavnosti.

9.8. NAČRT IZVEDBE IN STRATEŠKI PROJEKTI

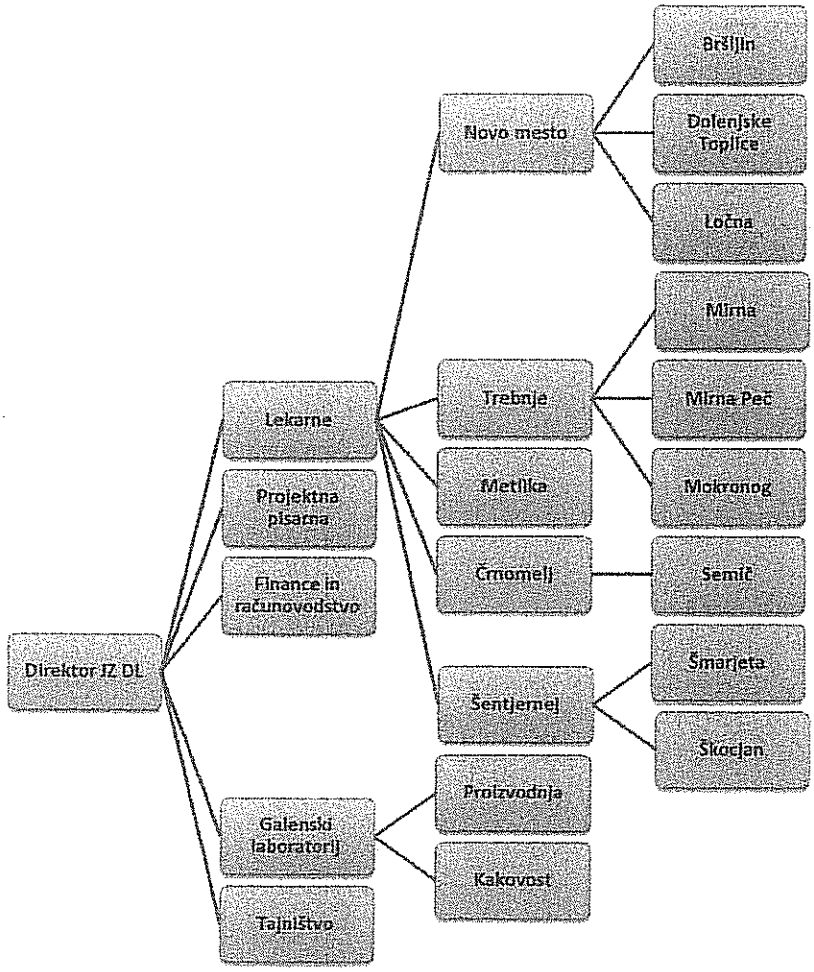
Projekti s pozitivnimi srednjeročnimi vplivi na poslovanje	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Vodi/sodeluje
Širitev mreže							dir./ekonomist
Trženje prodajnih mest in storitve trženja							vodja proj.
Mobilna izkaznica zdravja							vodja proj.
Upravljanje z izdelki , vrednotenje/ zaračunavanje izd., storitev							ekonomist/ farmacevt
Kadri in organizacija							
• Specializacije							dir./farmacevt
• Upravljanje del. uspešnosti							direktor
• Motivacija zaposlenih							dir./ekonomist
• Projektno vodenje (usp. z delom)							projektni tim
• Nabava in pogajanja							ekonomist/dir.
Kakovost							odg.oseba/dir.
Razvojni projekti							
Klinična farmacija v soc. zavodih							farmacevt
Strokovno svetovanje zdr. delavcem							farmacevt
Celovita osebna obravnava							tim farmacevtov
Novi plačniki							ekonomist/dir.
Galenski izdelki							vodja GL/dir.

Tabela 8: Terminski plan izvedbe projektov in kadrov

Po opredelitvi strategije bodo dobili prioriteto sledeči projekti: Kadri in organizacija, Trženje prodajnih mest in storitve trženja, Upravljanje z izdelki in storitvami/zaračunavanje, Trženje lastnih izdelkov in storitev ter projekt Kakovost. Skozi izvajanje projektov bomo uvedli sistem projektnega upravljanja. Za leto 2017, predvsem pa 2018 bomo pripravili izhodišča za učinkovitejše pogajanje z dobavitelji izdelkov in storitev na vseh področjih in prenovo nabavnega procesa. Pripravili bomo tudi tehnološke in organizacijske možnosti za tesnejšo povezavo z uporabniki storitev in zdravniki preko mobilne izkaznice zdravja. V nadaljevanju bodo sledili projekti prikazani v zgornji tabeli, glede na kapacitete in sposobnost upravljanja s spremembami.

9.9. ORGANIZIRANOST

Organizacijska shema je predstavljena na spodnji sliki. Pomembnejši nov element v organiziranosti prinaša pristop k projektnemu upravljanju, kjer bodo vodje projektov dobivali, v formalnem in praktičnem smislu, nove pristojnosti in odgovornosti. Projektno vodenje bo tudi element kariernih poti, povezovali pa ga bomo tudi z usposabljanji, s specializacijami in drugimi vidiki razvoja posameznikov. Opredelili bomo jasnejše razmejitve pristojnosti in odgovornosti pri upravljanju človeških potencialov med vodji in službami. Sistematično bo urejen sistem delegiranja, poročanja in notranjega komuniciranja. Dodaten poudarek bomo dali upravljanju s časom in internemu komuniciranju.

Slika 6: Nova organizacijska shema Dolenjskih lekarn

9.10. SPREMLJANJE IZVAJANJA IN NADZOR NAD IZVAJANJEM STRATEGIJE IN DOLGOROČNIH NAČRTOV POSLOVANJA

Izvajanje strategije in nujne korekcije bomo preverjali enkrat letno, predvidoma v aprilu. Sicer pa bo strategija predstavljala temeljno usmeritev načrtovanja poslovanja na letnem nivoju in za vsebino in prioritete posameznih organizacijskih enot. Cilji se bodo odrazili na vseh nivojih, kar bomo ne le načrtovali, ampak tudi nadzorovali. Dinamiko bomo prilagajali primarno našim potrebam, formalno pa dinamiki planiranja v javnem sektorju. Shematsko je proces prikazan na spodnji sliki, pri čemer so dejanski roki odvisni predvsem od delovanja državnega sistema:

OBČINA ČRNOMELJ K točki 9
OBČINSKI SVET

Gradivo za sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj v oktobru 2018

Zadeva: **INFORMACIJA O RAZDELITVI DENARNE POMOČI OB NEURJU S TOČO Z DNE, 8.6.2018**

Županja Občine Črnomelj je dne, 11.6.2018, sprejela *Sklep o ustanovitvi in imenovanju članov komisije za dodelitev pomoči potrebnim po neurju v občini Črnomelj dne 8.6.2018*, št.: 844-2/2018-1, in sicer z namenom odpravljanja posledic neurja s točo. Pas, ki ga je prizadelo močno neurje s točo je bil v Občini Črnomelj okvirno dolg 10 km in širok 3 km, prizadel je 24 naselij v Občini Črnomelj ter tudi najbolj naseljen del mesta Črnomelj. V skladu s tem smo člani komisije tudi obravnavali ter reševali prispele vloge.

Komisija je bila imenovana v naslednji sestavi:

- Jože Weiss, CZ Črnomelj, predsednik;
- Jože Migalič, Občina Črnomelj, član;
- Milka Kocjan, Rdeči križ OZ Črnomelj, članica *(njena nadomestna članica Marjanca Cimerman)*;
- Ana Pavlakovič, Župnijska Karitas Črnomelj, članica;
- Marjetka Papež, CSD Črnomelj, članica.

V začetku, takoj po neurju, smo se člani komisije sestajali dvakrat tedensko, kar je pripomoglo k hitrejšemu reševanju prispelih vlog ter učinkovitejši razdelitvi sredstev pomoči potrebnim.

Do dne, 5.10.2018, je bilo obravnavanih 583 vlog, od tega je bilo 541 vlog obravnavanih pozitivno. Skupno je bilo tako razdeljeno 446.803,82 EUR pomoči. Denarne pomoči so se izplačevale s strani Centra za socialno delo Črnomelj, Območnega združenja Rdečega križa Črnomelj, Občine Črnomelj in Župnijskega Karitasa Črnomelj.

Preko komisije se je koordinirala tudi:

- pomoč prostovoljcev, ki so hoteli pomagati pri odstranjevanju posledic toče in prekrivanju streh ter
- darovalcev materialnih pomoči *(strešniki, hrana,…)*.

PREDLOG SKLEPA:
Informacija o razdelitvi denarne pomoči ob neurju s točo z dne, 8.6.2018, se sprejme v predloženi vsebini.

Številka: 844-2/2018

Za komisijo pripravil: Predlagateljica:
Jože Migalič, l.r. Županja Mojca Čemas Stjepanovič, univ.dipl.ekon., l.r.

MNENJE ODBORA ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI:
Mnenje Odbora za družbene dejavnosti bo posredovano naknadno.

Predsednik Odbora za družbene dejavnosti:
Branislav ADLEŠIČ, l.r.

OBČINA ČRNOMELJ K točki 10
OBČINSKI SVET

Gradivo za sejo Občinskega sveta Občine Črnomelj v oktobru 2018

Zadeva: **PREDLOG LETNEGA PROGRAMA ŠPORTA V OBČINI ČRNOMELJ ZA LETO 2019**

Na podlagi 13. člena Zakona o športu (Ur. l. RS, št. 29/17) ter Pravilnika o sofinanciranju športa v Občini Črnomelj (Ur. l. RS, št. 21/11, v nadaljevanju: pravilnik) se izvajanje programov športa na lokalni ravni določi z letnim programom.

Zakon o športu omogoča, da se postopek javnega razpisa lahko začne ne glede na določbe zakona, ki ureja javne finance, o pogojih za začetek postopka za dodelitev sredstev, pri čemer odločbe o izbiri ni mogoče izdati pred sprejetjem proračuna za leto v katerem se odločba izdaja.

Letni program športa v Občini Črnomelj za leto 2019 opredeljuje programe športa, ki se sofinancirajo s sredstvi občinskega proračuna, njihovo vsebino ter višino sredstev v občinskem proračunu. Za razdelitev sredstev po javnem razpisu za sofinanciranje športa v Občini Črnomelj, ki ga izvajalci prijavijo skladno s pogoji zadevnega javnega razpisa, predvidevamo da bo v proračunu Občine Črnomelj za leto 2019 namenjeno 98.000,00 EUR.

Zakon določa, da občinski svet z odlokom podrobneje določi izvajalce posameznih programov in področij letnega programa športa, podrobnejše pogoje in merila za izbiro in sofinanciranje izvajanja letnega programa športa na lokalni ravni, način določitve višine sofinanciranja, postopek izbire in sofinanciranje izvajanja letnega programa športa, način sklepanja in vsebino pogodb o sofinanciranju ter način izvajanja nadzora nad pogodbami o sofinanciranju.

Podrobnejša merila za vrednotenje športnih programov so opredeljena v Pravilniku o sofinanciranju športa v Občini Črnomelj, ki bodo še za leto 2019 tudi podlaga za razdeljevanje proračunskih sredstev na javnem razpisu za sofinanciranje LPŠ. Poleg pravilnika je podlaga za vrednotenje programov tudi sklep Občinskega sveta Občine Črnomelj o kriterijih za razdelitev sredstev iz občinskega proračuna za izvajanje športnih programov na območju občine Črnomelj.

Na osnovi letnega programa športa, ki ga po predhodnem mnenju občinske športne zveze sprejme občinski svet, županja Občine Črnomelj objavi javni razpis za sofinanciranje športa v Občini Črnomelj za leto 2019, in sicer na spletni strani Občine Črnomelj in lokalnem časopisu oziroma na drug krajevno običajen način, s čimer zagotovi možnost prijave vsem zainteresiranim izvajalcem. Z vsakim izbranim izvajalcem programa športa za leto 2019 bo sklenjena pogodba.

Predlog sklepa:
Letni program športa v Občini Črnomelj za leto 2019 se sprejme v predlagani vsebini in obliki.

Številka: 671-12/2018

Pripravila:
Vladka Kostelec Peteh, l.r.

Predlagateljica:
Županja Mojca Čemas Stjepanovič, univ. dipl. ekon., l.r.

Mnenje Odbora za družbene dejavnosti:
Mnenje Odbora za družbene dejavnosti bo posredovano naknadno.

Predsednik Odbora za družbene dejavnosti:
Branislav ADLEŠIČ, l.r.

PREDLOG

Na podlagi 13. člena Zakona o športu (Ur. l. RS, št. 29/17), 16. člena Statuta Občine Črnomelj (Ur. l. RS, št. 83/11, 24/2014 in 66/16) in Pravilnika o sofinanciranju športa v Občini Črnomelj (Ur. l. RS, št. 21/11, v nadaljevanju: pravilnik) je Občinski svet Občine Črnomelj na ____. redni seji dne _____ sprejel

LETNI PROGRAM ŠPORTA V OBČINI ČRNOMELJ ZA LETO 2019

1. člen

Letni program športa v Občini Črnomelj za leto 2019 opredeljuje programe športa, ki se sofinancirajo s sredstvi občinskega proračuna, njihovo vsebino ter višino sredstev, ki je predvidena v občinskem proračunu.

2. člen

Za razdelitev sredstev po javnem razpisu za sofinanciranje športa v Občini Črnomelj, ki ga izvajalci prijavijo skladno s pogoji zadevnega javnega razpisa, da bo v proračunu Občine Črnomelj za leto 2019 predvidoma namenjeno 98.000,00 EUR.

3. člen

Izvajalci športnih programov lahko pod pogoji iz Pravilnika o sofinanciranju športa v Občini Črnomelj kandidirajo za sredstva lokalne skupnosti z naslednjimi programi:

1. interesna športna vzgoja otrok in mladine, ki se prostovoljno ukvarjajo s športom zunaj obveznega izobraževalnega programa:
   - za predšolske otroke naslednji programi:
     - Naučimo se plavati – 10 urni program,
     - Ciciban planinec – 60 urni program,
     - Zlati sonček – 60 urni program,
     - druge programe redne vadbe – 60 urni program;
   - za šoloobvezne otroke programe:
     - Naučimo se plavati – 20 urni program,
     - Zlati sonček – 80 urni program,
     - Krpan – 80 urni program,
     - druge programe redne vadbe – 80 urni programi,
   - za mladino:
     - 80 urni program redne vadbe za izboljšanje športnih znanj, zagotavljanje primerne fizične sposobnosti, odpravljanje oziroma zmanjšanje negativnih vplivov sodobnega življenja;

2. športa vzgoje otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport, ki se prostovoljno ukvarjajo s športom zunaj obveznega izobraževalnega programa:
   - kolektivne športne panoge:
     - cicibani/cicibanke najmanj 108 urni program,
     - mlajši dečki/ deklice najmanj 162 urni program,
     - starejši dečki/deklice najmanj 162 urni program,
     - kadeti/kadetinje najmanj 162 urni program,
     - mladinci/mladinke najmanj 162 urni program,
   - individualne športne panoge:
     - cicibani/cicibanke najmanj 108 urni program,
     - mlajši dečki/ deklice najmanj 162 urni program,
     - starejši dečki/deklice najmanj 162 urni program,
     - kadeti/kadetinje najmanj 162 urni program,
     - mladinci/mladinke najmanj 162 urni program;

3. športna rekreacija:
   - 80 urni programi;

4. kakovostni šport:
   - kolektivne športne panoge: najmanj 220 urni program redne vadbe,
   - individualne športne panoge: 220 urni program redne vadbe;

5. vrhunski šport:
   - kolektivne športne panoge: programi do 1200 ur,
   - individualne športne panoge: programi do 1200 ur;

6. šport invalidov:
   - 80 urni program redne vadbe, ki je namenjen ohranjanju gibalnih sposobnosti, zdravju, revitalizaciji, resocializaciji, razvedrilu in tekmovanju invalidov;

7. strokovni kadri v športu:
   - izobraževanje,
   - usposabljanje,
   - izpopolnjevanje;

8. delovanje športne zveze.

Izvajalci programa športa morajo izpolnjevati pogoje in kriterije, ki so določeni s pravilnikom.

4. člen

Na osnovi sprejetega Letnega programa športa Občine Črnomelj za leto 2019 in pravilnika županja Občine Črnomelj objavi javni razpis za sofinanciranje športa v Občini Črnomelj za leto 2019.

Številka: 671-12/2018
Datum: _____

Županja Občine Črnomelj
Mojca Čemas Stjepanovič, univ. dipl. ekon., l.r.

OBČINSKI SVET K točki 12
OBČINE ČRNOMELJ

Gradivo za sejo Občinskega sveta občine Črnomelj v oktobru 2018

Zadeva: **PREMOŽENJSKO PRAVNE ZADEVE - UKINITEV STATUSA JAVNEGA DOBRA NA STARIH PARCELAH IN ZAZNAMBA STATUSA GRAJENEGA JAVNEGA DOBRA PRI NOVIH PARCELAH NASTALIH V POSTOPKU KOMASACIJE DRAGATUŠKO POLJE**

1. Ukinitev statusa grajenega javnega dobra lokalnega pomena

Tabela 1

Katastrska občina	Parc. št.	Oznaka poti oz. ceste
1548-Golek	1771/1	poljska pot
1548-Golek	1771/3	poljska pot
1548-Golek	1771/4	poljska pot
1548-Golek	1771/7	poljska pot
1548-Golek	1771/8	poljska pot
1548-Golek	1771/10	njiva
1548-Golek	1771/11	njiva
1548-Golek	1771/12	njiva
1548-Golek	1771/13	njiva
1548-Golek	1771/16	poljska pot
1548-Golek	1771/17	poljska pot
1550-Dragatuš	4654/76	poljska pot
1550-Dragatuš	4655/1	poljska pot
1550-Dragatuš	4655/2	poljska pot
1550-Dragatuš	4656/8	poljska pot
1550-Dragatuš	4657/1	poljska pot
1550-Dragatuš	4657/4	poljska pot
1550-Dragatuš	4658/1	poljska pot
1550-Dragatuš	4659	poljska pot
1550-Dragatuš	4660	poljska pot
1550-Dragatuš	4661	poljska pot
1550-Dragatuš	4662/1	poljska pot
1550-Dragatuš	4662/6	poljska pot
1550-Dragatuš	4663/6	poljska pot
1550-Dragatuš	4663/10	poljska pot
1550-Dragatuš	4667/4	poljska pot
1550-Dragatuš	4667/6	poljska pot
1550-Dragatuš	4669/2	poljska pot
1550-Dragatuš	4670/1	poljska pot
1550-Dragatuš	4670/2	poljska pot
1550-Dragatuš	4670/3	poljska pot
1550-Dragatuš	4718	poljska pot
1550-Dragatuš	4722	poljska pot

1550-Dragatuš	4731	poljska pot
1550-Dragatuš	4737	poljska pot

Zgoraj navedene nepremičnine (tabela 1) so v lasti Občine Črnomelj in imajo v zemljiški knjigi vpisano zaznambo javnega dobra. Omenjene nepremičnine, po namenski rabi njive in poljske poti, so bile v postopku komasacije ukinjene, zato jih je potrebno v zemljiški knjigi izbrisati. Zaradi tehničnih ovir izbris zgoraj navedenih nepremičnin ni mogoč, dokler je v zemljiški knjigi vpisana zaznamba statusa javnega dobra. Glede na navedeno je potrebno pri nepremičninah iz tabele 1 ukiniti status javnega dobra in te parcele izbrisati iz zemljiške knjige. Naknadno bo potrebno nepremičnine, ki so nastale iz teh nepremičnin vpisati v zemljiško knjigo in na njih zaznamovati javno dobro.

Predlog sklepa:

Pri nepremičninah iz tabele 1 se ukine status javnega dobra. Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra stopi v veljavo z dnem sprejema na Občinskem svetu Občine Črnomelj in se objavi v Uradnem listu RS.

2. Zaznamba statusa grajenega javnega dobra lokalnega pomena

Iz nepremičnin navedenih v tabeli 1 so v postopku komasacije nastale nove parcele (tabela 2):

Tabela 2

Katastrska občina	Parc. št.	Oznaka poti oz. ceste
1548-Golek	4730	poljska pot
1548-Golek	4731	poljska pot
1548-Golek	4739	poljska pot
1548-Golek	4747	poljska pot
1548-Golek	4752	poljska pot
1550-Dragatuš	5000	poljska pot
1550-Dragatuš	5002	poljska pot
1550-Dragatuš	5009	poljska pot
1550-Dragatuš	5017	poljska pot
1550-Dragatuš	5020	poljska pot
1550-Dragatuš	5030	poljska pot
1550-Dragatuš	5055	poljska pot
1550-Dragatuš	5080	poljska pot
1550-Dragatuš	5090	poljska pot
1550-Dragatuš	5092	poljska pot
1550-Dragatuš	5094	poljska pot
1550-Dragatuš	5120	poljska pot
1550-Dragatuš	5122	poljska pot
1550-Dragatuš	5135	poljska pot
1550-Dragatuš	5152	poljska pot
1550-Dragatuš	5179	poljska pot
1550-Dragatuš	5186	poljska pot
1550-Dragatuš	5193	poljska pot
1550-Dragatuš	5194	poljska pot

1550-Dragatuš	5200	poljska pot
1550-Dragatuš	5203	poljska pot
1550-Dragatuš	5211	poljska pot
1550-Dragatuš	5214	poljska pot
1550-Dragatuš	5218	poljska pot
1550-Dragatuš	5228	poljska pot
1550-Dragatuš	5238	poljska pot
1550-Dragatuš	5243	poljska pot
1550-Dragatuš	5253	poljska pot
1550-Dragatuš	5261	poljska pot
1550-Dragatuš	5269	poljska pot
1550-Dragatuš	5270	poljska pot
1550-Dragatuš	5284	poljska pot
1550-Dragatuš	5300	poljska pot
1550-Dragatuš	5306	poljska pot
1550-Dragatuš	5308	poljska pot
1550-Dragatuš	5319	poljska pot
1550-Dragatuš	5320	poljska pot
1550-Dragatuš	5341	poljska pot
1550-Dragatuš	5347	poljska pot
1550-Dragatuš	5348	poljska pot

Navedene nepremičnine so v lasti Občine Črnomelj in v naravi predstavljajo poljske poti, ki so namenjene splošni rabi, zato je smiselno, da pridobijo status grajenega javnega dobra lokalnega pomena.

Stvarnopravni zakonik (Uradni list RS, št. 87/02 in 91/13) v 19. členu opredeljuje javno dobro kot stvar, ki jo v skladu z njenim namenom ob enakih pogojih lahko uporablja vsakdo (splošna raba). Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17, v nadaljevanju: ZUreP-2) v 7. odstavku 3. člena navaja, da so grajeno javno dobro zemljišča, objekti in deli objektov, namenjeni taki splošni rabi, kot jo glede na namen njihove uporabe določa zakon ali predpis, izdan na podlagi zakona. Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US, 46/15 in 10/18, v nadaljevanju: ZCes-1) v 3. členu opredeljuje pojem javne ceste, ki je prometna površina splošnega pomena za cestni promet, ki jo lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo ceste in pravili cestnega prometa, kot tudi, da so javne ceste javno dobro in so izven pravnega prometa. ZUreP-2 v 7. odstavku 3. člena navaja tudi, da je grajeno javno dobro državnega in lokalnega pomena.

Navedene nepremičnine torej izpolnjujejo pogoje za pridobitev statusa grajenega javnega dobra lokalnega pomena.

Predlog sklepa:

Pri nepremičninah iz tabele 2 se zaznamuje status grajenega javnega dobra lokalnega pomena. Sklep o zaznambi statusa grajenega javnega dobra lokalnega pomena stopi v veljavo z dnem sprejema na Občinskem svetu Občine Črnomelj in se objavi v Uradnem listu RS.

Številka: 478-303/2018

Pripravila:
Tatjana Jakša, OU

Predlagateljica:
Županja Mojca Čemas Stjepanovič, univ.dipl.ekon., l.r.

Občina Črnomelj, Občinska uprava izdaja na podlagi 17. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) in 247. člena, v povezavi s 245. členom, Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17), v upravni zadevi ukinitve statusa javnega dobra po uradni dolžnosti naslednjo

S K L E P

1. člen

Status grajenega javnega dobra lokalnega pomena se ukine pri nepremičninah, ki so v lasti Občine Črnomelj in v naravi predstavljajo njive in poljske poti:

Katastrska občina	**Parc. št.**	**Oznaka poti oz. ceste**
1548-Golek	1771/1	poljska pot
1548-Golek	1771/3	poljska pot
1548-Golek	1771/4	poljska pot
1548-Golek	1771/7	poljska pot
1548-Golek	1771/8	poljska pot
1548-Golek	1771/10	njiva
1548-Golek	1771/11	njiva
1548-Golek	1771/12	njiva
1548-Golek	1771/13	njiva
1548-Golek	1771/16	poljska pot
1548-Golek	1771/17	poljska pot
1550-Dragatuš	4654/76	poljska pot
1550-Dragatuš	4655/1	poljska pot
1550-Dragatuš	4655/2	poljska pot
1550-Dragatuš	4656/8	poljska pot
1550-Dragatuš	4657/1	poljska pot
1550-Dragatuš	4657/4	poljska pot
1550-Dragatuš	4658/1	poljska pot
1550-Dragatuš	4659	poljska pot
1550-Dragatuš	4660	poljska pot
1550-Dragatuš	4661	poljska pot
1550-Dragatuš	4662/1	poljska pot
1550-Dragatuš	4662/6	poljska pot
1550-Dragatuš	4663/6	poljska pot
1550-Dragatuš	4663/10	poljska pot
1550-Dragatuš	4667/4	poljska pot
1550-Dragatuš	4667/6	poljska pot
1550-Dragatuš	4669/2	poljska pot
1550-Dragatuš	4670/1	poljska pot
1550-Dragatuš	4670/2	poljska pot
1550-Dragatuš	4670/3	poljska pot
1550-Dragatuš	4718	poljska pot
1550-Dragatuš	4722	poljska pot

1550-Dragatuš	4731	poljska pot
1550-Dragatuš	4737	poljska pot

2. člen

Nepremičninam iz 1. člena se ukine status grajenega javnega lokalnega pomena z ugotovitveno odločbo, ki jo na podlagi tega sklepa izda Občinska uprava Občine Črnomelj, po uradni dolžnosti. Občinska uprava Občine Črnomelj po pravnomočnosti odločbe o ukinitvi statusa grajenega javnega dobra, le-to pošlje pristojnemu sodišču, ki po uradni dolžnosti izbriše zaznambo javnega dobra v zemljiški knjigi.

3. člen

Ta sklep začne veljati z dnem sprejetja na občinskem svetu. Ta sklep se objavi tudi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 478-303/2018

Županja Občine Črnomelj
Mojca Čemas Stjepanovič, univ. dipl. ekon.

Občina Črnomelj, Občinska uprava izdaja na podlagi 17. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13) in 245. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17), v povezavi z 39. členom Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US, 46/15 in 10/18), v upravni zadevi formalne ureditve statusa grajenega javnega dobra lokalnega pomena po uradni dolžnosti naslednjo

S K L E P

1. člen

Status grajenega javnega dobra lokalnega pomena pridobijo naslednje nepremičnine v lasti Občine Črnomelj, ki predstavljajo poljske poti :

Katastrska občina	**Parc. št.**	**Oznaka poti oz. ceste**
1544-Griblje	5220	poljska pot
1544-Griblje	5244	poljska pot
1544-Griblje	5252	poljska pot
1544-Griblje	5255	poljska pot
1544-Griblje	5280	poljska pot
1544-Griblje	5316	poljska pot
1544-Griblje	5359	poljska pot
1544-Griblje	5375	poljska pot
1544-Griblje	5394	poljska pot
1544-Griblje	5426	poljska pot
1544-Griblje	5213	poljska pot
1544-Griblje	5260	poljska pot
1544-Griblje	5300	poljska pot
1544-Griblje	5318	poljska pot
1544-Griblje	5320	poljska pot
1544-Griblje	5321	poljska pot
1544-Griblje	5322	poljska pot
1544-Griblje	5335	poljska pot
1544-Griblje	5340	poljska pot
1544-Griblje	5345	poljska pot
1544-Griblje	5352	poljska pot
1544-Griblje	5360	poljska pot
1544-Griblje	5380	poljska pot
1544-Griblje	5387	poljska pot
1544-Griblje	5390	poljska pot
1544-Griblje	5400	poljska pot
1544-Griblje	5404	poljska pot
1544-Griblje	5405	poljska pot
1544-Griblje	5406	poljska pot

1544-Griblje	5407	poljska pot
1544-Griblje	5416	poljska pot
1544-Griblje	5418	poljska pot
1544-Griblje	5425	poljska pot
1544-Griblje	5428	poljska pot
1544-Griblje	5429	poljska pot
2676-Cerkvišče	2840	poljska pot
2676-Cerkvišče	2842	poljska pot
2676-Cerkvišče	2850	poljska pot
2676-Cerkvišče	2866	poljska pot
2676-Cerkvišče	2878	poljska pot
2676-Cerkvišče	2885	poljska pot
2676-Cerkvišče	2896	poljska pot
2676-Cerkvišče	2900	poljska pot
2676-Cerkvišče	2903	poljska pot
2676-Cerkvišče	2910	poljska pot
2676-Cerkvišče	2920	poljska pot
2676-Cerkvišče	2921	poljska pot
2676-Cerkvišče	2925	poljska pot
2676-Cerkvišče	2926	poljska pot

2. člen

Nepremičnine iz 1. člena pridobijo status grajenega javnega dobra lokalnega pomena z ugotovitveno odločbo, ki jo na podlagi tega sklepa izda Občinska uprava Občine Črnomelj, po uradni dolžnosti. Občinska uprava Občine Črnomelj po pravnomočnosti odločbe o pridobitvi statusa grajenega javnega dobra, le-to pošlje pristojnemu sodišču, ki po uradni dolžnosti v zemljiško knjigo vpiše zaznambo o javnem dobru.

3. člen

Ta sklep začne veljati z dnem sprejetja na občinskem svetu. Ta sklep se objavi tudi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 478-303/2018

Županja Občine Črnomelj
Mojca Čemas Stjepanovič, univ. dipl. ekon.

OBČINA ČRNOMELJ K točki 13
OBČINSKI SVET

Gradivo za sejo občinskega sveta občine Črnomelj v oktobru 2018

Zadeva: **ODGOVORI NA VPRAŠANJA IN POBUDE ČLANOV SVETA**

Stanislav Starešinič:

1. Z odgovorom RIC Bela krajina, ki se nanaša na karto kolesarskih poti, ni zadovoljen. Ne vidi razloga da Slovenska turnokolesarska pot ni vrisana v zemljevid kolesarskih poti Bele krajine.

ODGOVOR:

»Glede smiselnosti uvrstitve manjšega dela Slovenske turnokolesarske poti na zemljevid kolesarskih poti Bele krajine se bomo na prihodnjem sestanku pogovorili predstavniki kolesarskih društev in skupaj našli odgovor na to vprašanje.

S spoštovanjem,
Gregor Jevšček, vodja oddelka za razvoj in promocijo turizma RIC Bela krajina«

Leopold Perko:

1. Iz odgovora OU glede pobude po sanaciji brvi v Pustem Gradcu je razvidno, da naj bi ob izvedbi sanacije brvi čez Dobličico zamenjali še par dotrajanih podnic na brvi v Pustem Gradcu. Zanima ga, kdaj to bo, saj ne gre za velik poseg**.**

ODGOVOR:

Za sanacijo brvi čez reko Dobličico proti okljuku Kanižarica še nimamo izbranega izvajalca del. Ko bo le ta znan in z njim podpisana pogodba, se bomo dogovorili za sočasno zamenjavo še nekaj dotrajanih podnic na brvi v Pustem Gradcu.

Odgovor pripravil: Vinko Kunič, OU.

Branislav Adlešič:

1. Člani OS smo na seji prejeli odgovor glede vzdrževanja ŠRC Loka, ki pa ni popoln. Na 28. redni seji OS je opozoril tudi na mrežo ob košarkarskem igrišču, ki je uničena in nevarna, zato jo je potrebno sanirat, da ne bo prišlo do kakšne nesreče/poškodbe. Predlaga postavitev vrat. Tudi košarkarski koš je neuporaben, ker visi na eno stran in bi ga bilo potrebno sanirat oz. zamenjat.

ODGOVOR:

V letošnjem letu bo zamenjan košarkarski koš ter sanirana luknja v ograji. Smiselnost postavitev vrat v tem delu igrišča bo še preučena z uporabniki stadiona in bo predmet vzdrževanja v naslednjem letu.

Odgovor pripravil: Jože Migalič, OU.

Mira Radojčič:

1. Kaj se dogaja z investicijo javne razsvetljave na Bojancih? Že lansko leto, na prazniku KS, je bilo obljubljeno, da bo le-ta narejena. Vsa dokumentacija je pridobljena.

ODGOVOR:

Za dograditev in delno zamenjavo javne razsvetljave v Bojancih (kjer je izvedena skupaj s prosto zračnim elektroenergetskih omrežjem) je izdelana projektna dokumentacija in podpisane vse služnostne pogodbe, ki so potrebne za vgradnjo podzemnih inštalacij in drogov ter priključne omarice javne razsvetljave. Projekt je po oceni iz projektne dokumentacije vreden čez 150.000 EUR.

Žal pa se je v juniju 2018 zgodilo neurje s točo, ki je občinski proračun dodatno obremenilo in ni bilo možno povečati sredstev na tej postavki, da bi lahko razpisali to investicijo in dela oddali.

Odgovor pripravil: Vinko Kunič, OU.

2. Makadamsko parkirišče pred pekarno nasproti pošte je v katastrofalnem stanju in kot takšno kazi videz Črnomlja. Prav tako bi bilo potrebno urediti makadamska parkirna mesta ob platoju stavbe Einsiedler.

ODGOVOR:
Zemljišče pred pekarno nasproti Pošte na katerem se nahaja makadamsko parkirišče je v privatni lasti in zato Občina Črnomelj ni (in tudi ne more biti) odgovorna za katastrofalno stanje v katerem se nahaja. Za ureditev parkirnih mest ob platoju stavbe Einsiedler (ta pa so v občinski lasti) v letošnjem letu sicer ni predvidenih potrebnih finančnih sredstev, se pa zavedamo nujnosti obnove, zato namerava Občina Črnomelj ta parkirna mesta urediti v prihodnjem letu.

Odgovor pripravil: Srečko Janjoš, OU.

Branislav Adlešič:
1. Izza stanovanjskega bloka Cankarjeva ulica 2a je v tleh luknja in postavlja se vprašanje kaj se izpod nje skriva, saj tam poteka toplotna kineta. Verjetno prihaja do izpiranja, zato se naj preveri kako je z zadevo, da ne bo prišlo do kakšne nesreče.

ODGOVOR:
Občina Črnomelj je vprašanje posredovala upravniku – Terci d.o.o., ki je zadevo preveril na terenu, skupaj s predstavniki JP Komunala Črnomelj d.o.o., saj gre za napako na jašku kanalizacije. Dogovorjeno je, da se bo zadeva sanirala v mesecu oktobru 2018.

Odgovor pripravila: Željka Karin Biličič, OU.

2. Naj se opravi razgovor z lastnikoma zemljišč, ki so potrebna za ureditev pešpoti v Vojni vasi.

ODGOVOR:
Razgovore z lastniki zemljišč bomo opravili predvidoma do konec letošnjega leta.

Odgovor pripravila: Županja Mojca Čemas Stjepanovič.

Cvetka Aupič:
1. Daje pobudo oz. sprašuje ali je možno urediti parkirišče za invalide oz. težje mobilne osebe ob stari mrliški vežici v Vojni vasi. Gre za ljudi, ki sami niso sposobni priti od parkirišča do pokopališča. Če bi lahko parkirali zgoraj na pokopališču, bi jim tako olajšali pot do groba in tudi udeležbi na pogrebih.

ODGOVOR:
Odgovor JP Komunala d.o.o. Črnomelj je razviden iz priloge št. 1.

Zdenka Vrtin:
1. Navedla je primer občana, ki je zaradi takšnih in drugačnim razlogov šele sedaj lahko saniral streho, ki jo je poškodovalo neurju s točo. Poškodovanih salonitnih plošč ne more oddati na deponijo Vranoviči, ker jih javno podjetje ne sprejema več. Zaradi tega je razočaran, občani pred njim so to lahko storili.

ODGOVOR:
Odgovor JP Komunala d.o.o. Črnomelj je razviden iz priloge št. 1.

Leopold Perko:
1. V kateri fazi je izgradnja avtobusne postaje in varnostne ograje na Tanči gori?

ODGOVOR:
Za ureditev avtobusnega postajališča na vozišču lokalne ceste LC Kvasica – Tanča gora in čakališča ob cesti smo večkrat poskušali vzpostaviti kontakt preko telefona z lastnikom zemljišča parc. št. 3812 k.o. Tanča gora. Ker ni bil dosegljiv, smo po navadni pošti poslali prošnjo, da se nam oglasi in se dogovorimo za parcelacijo in prenos potrebnega zemljišča v javno last. V nadaljevanju bo potrebno izvesti parcelacijo zemljišča, ki je potrebno za čakališče, nato pa v proračunu občine predvideti sredstva za ureditev postajališča. Postavitev jeklene varovalne ograje na obnovljen podporni zid ceste in zamenjava obrabnega sloja asfalta v Tanči gori je predvidena še v letošnjem letu. Ogled na terenu je bil že izveden, izvajalec rednega vzdrževanja LC bo dela predvidoma izvedel v mesecu oktobru.

Odgovor pripravil: Vinko Kunič, OU.

Ivanka Štukelj:
1. Opozorila je na luknjo pri kontejnerjih na Ulici Pod gozdom.

ODGOVOR:
Odgovor JP Komunala d.o.o. Črnomelj je razviden iz priloge št. 1.

Alojz Puhek:
1. Pri kamnolomu v Dolnjem Suhorju opaža veliko smeti, zato predlaga, da se postavi kakšen koš.

Tončka Jankovič:
1. Ne vidi rešitve v postavitvi koševv. Tisti, ki nima kulture bo vseeno vrgel mimo koša, kar se dogaja. Tam je potrebna označba prepovedi odlaganja smeti, postavitev kamere in ustrezno sankcioniranje kršiteljev.

ODGOVOR:
Za ustavljanje in odlaganje smeti so ob regionalni cesti R1-2918 Črnomelj – Vinica urejena počivališča, vzdrževanje katerih zagotavlja upravljavec ceste, Direkcija RS za infrastrukturo. Na priključku makadamske ceste iz kamnoloma Suhor takšno počivališče ni urejeno in ga tudi ni mogoče enostavno urediti, ker gre za križišče cest. Smatramo, da je zadosti mest za odlaganje smeti na počivališčih in EKO otokih ob cestah, vozniki in sopotniki pa morajo odpadke odlagati na za to predvidena mesta.

Odgovor pripravil: Vinko Kunič, OU.

Anica Železnjak:
1. Posreduje vprašanje občana: Ali je vrtec Črnomelj prejel kakšne donacije (finančna sredstva) in za kaj jih je namenil?

ODGOVOR:
»Spoštovani, Vrtec Otona Župančiča Črnomelj je prejel 11.780€ z namenom donacije TOČA. Ta sredstva je nakazalo osem donatorjev. Porabili jih bomo v namen sanacije vrtca po toči.

Lepo pozdravljeni,
Irena V. Kos - po pooblastilu ravnateljice«

2. Kako potekajo priprave na rekonstrukcijo Grajske ceste?

ODGOVOR:
Za rekonstrukcijo Grajske ulice smo oddali izdelavo projektne dokumentacije, pogodba je bila podpisana meseca marca 2018. Projektiranje je v teku, izdelana je idejna zasnova, pridobljeni so projektni pogoji po katerih se pripravlja projektna dokumentacija za gradbeno dovoljenje in za izvedbo. Projektna dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja bo izdelana v letu 2018, za tem bomo pristopili k ureditvi lastniških razmerij in po potrebi k spremembam in dopolnitvam projektne dokumentacije ter projektu za izvedbo.

Odgovor pripravil: Vinko Kunič, OU.

Boris Grabrijan:
1. Predlaga, da se zemljevid kolesarskih poti, ki jo je izdal in založil RIC Bela krajina, TD Vigred Metlika in JZ Kulturni center Semič umakne iz distribucije, ker je neprimeren zaradi številnih napak.

ODGOVOR:
»Zemljevid je pripravljalo podjetje Kartografija, ki se profesionalno ukvarja z izdelavo zemljevidov. Le to je za osnovo vzelo topografski zemljevid Slovenije, iz preteklih zemljevidov Bele krajine dodalo turistične lokacije in oznake ter po GPX koordinatah začrtalo kolesarske poti.
Kolesarske poti so predstavniki belokranjskih kolesarskih društev prekolesarili in zagotavljajo, da so trase poti dobre. Po ponovnem preverjanju smo na karti odkrili nekaj pomanjkljivosti, vendar nikakor v obsegu, da bi Zemljevid kolesarskih poti Bele krajine umaknili iz distribucije. Pobudnike popravkov ter predstavnike kolesarskih servisov in društev smo že poklicali k dostavi komentarjev, vendar ni do danes nobeden komentiral niti ene napake ali poslal popravke. Z vsemi bomo z vsemi v kratkem organizirali sestanek na to tematiko.

S spoštovanjem,
Gregor Jevšček, vodja oddelka za razvoj in promocijo turizma RIC Bela krajina«

2. Občinskemu svetu se naj predloži poročilo o pobrani parkirnini na območju ob reki Kolpi v letošnji sezoni.

ODGOVOR:
Skladno z Odlokom o režimu ob reki Kolpi Občina Črnomelj izdaja dovoljenja za pobiranje parkirnine. Odlok ne predpisuje, da bi morali nosilci dejavnosti, ki jim je bilo izdano dovoljenje občini poročati o višini pobrane parkirnine. Odlok samo določa v katere namene se pobrana parkirnina namenja.
V letu 2018 so bila dovoljenja bila izdana naslednjim vlagateljem vlog:
- Stanki Kuzma s.p., Pobrežje
- GTM d.o.o., Metlika
- Pezdirc d.o.o., Griblje in
- Slavici Šubašič s.p., Novo mesto

Odgovor pripravila: Greta Auguštin in Božidar Brajkovič.

Andrej Beličič:
1. Glede na razpravo predhodnice predlaga, da se podaljša odvzem salonitne kritine na deponiji Vranoviči.

ODGOVOR:
Odgovor JP Komunala d.o.o. Črnomelj je razviden iz priloge št. 1.

Tončka Jankovič:

1. Prebrala je prošnjo Vere Vardjan: »Ker že leta prosim in se obračam na različne naslove na občini in ni do sedaj bilo še nobenega učinka, sem se obrnila na občinski svet. Na spletni strani občine sem zasledila, da objavljate napačne podatke o meni in moji dejavnosti. Sporočam vam, da v bodoče na vaših spletnih straneh ne objavljate, ker želim sebe in svojo dejavnost sama promovirat.«

ODGOVOR:
Na naslov Občine Črnomelj nismo prejeli nobenega zaprosila gospe Vere Vardjan glede objavljenih podatkov o njeni dejavnosti, niti preko navadne pošte niti preko elektronske. Ne glede na to, pa na občinski spletni strani http://www.crnomelj.si/ **niso nikjer** zavedeni oz. objavljeni njeni podatki o dejavnosti. Objavljene so le spletne povezave državnih in javnih zavodov na območju občine, in sicer na povezavi http://www.crnomelj.si/obcan/javni-in-drzavni-zavodi.

Odgovor pripravila: Bernarda Fabjan, OU.

JAVNO PODJETJE KOMUNALA ČRNOMELJ d.o.o.
Belokranjska cesta 24 a
8340 Črnomelj
☎ 07 30 61 660
tajnistvo@komunala-crnomelj.si

Davčna številka: 66111889
Matična številka: 5062403
Šifra dejavnosti: 36.000
Številka dokumenta: 90-0017/2017-9
Datum dokumenta: 7. 9. 2018

Občina Črnomelj - Občinska uprava

Trg svobode 3

SI-8340 Črnomelj

Tel.:
El. pošta:

Zadeva: Odgovor na svetniška vprašanja 30 seje OS Črnomel

Na zadnji seji Občinskega sveta občine Črnomelj so bila pri točki »Vprašanja in pobude članov OS« zastavljena naslednja vprašanja oz. pobude članov OS:

1. *Daje pobudo oz. sprašuje ali je možno urediti parkirišče za invalide oz. težje mobilne osebe ob stari mrliški vežici v Vojni vasi. Gre za ljudi, ki sami niso sposobni priti od parkirišča do pokopališča. Če bi lahko parkirali zgoraj na pokopališču, bi jim tako olajšali pot do groba in tudi udeležbi na pogrebih.*
2. *Navedla je primer občana, ki je zaradi takšnih in drugačnim razlogov šele sedaj lahko saniral streho, ki jo je poškodovalo neurju s točo. Poškodovanih salonitnih plošč ne more oddati na deponijo Vranoviči, ker jih javno podjetje ne sprejema več. Zaradi tega je razočaran, občani pred njim so to lahko storili.*
3. *Glede na razpravo predhodnice predlaga, da se podaljša odvzem salonitne kritine na deponiji Vranoviči.*
4. *Opozorila je na luknjo pri kontejnerjih na Ulici Pod gozdom.*

Parkirišče za invalide

S prometom ob in na pokopališču imamo veliko problemov saj uporabniki v velikem številu grobo kršijo pravila pokopališkega reda ter ne upoštevajo prometne signalizacije. Tudi ovire, ki smo jih namestili so bile v kratkem času uničene in odstranjene s strani uporabnikov. Dobivamo veliko pritožb na račun prometa po pokopališču, vendar bi rad poudaril, da kršitelji niso vedno pripadniki romske skupnosti, kot to v pritožbah navajajo prijavitelji. Obstajajo tudi druga pravila, ki so vztrajno kršena. Največkrat so to:

- *Sprehajanje psov po pokopališču*
- *Hoja po gradbišču*
- *Parkiranje pred prvim vhodom na pokopališče*

Zato upravičeno sklepam, da tudi, če bi uredili parkirni prostor za invalide pri stari mrliški vežici, invalidom ne bi olajšali dostopa, ampak zgolj povečali gnečo in nered na samem pokopališču. Dejansko moramo pripraviti fizične prepreke, ki bodo onemogočale dostop vsem vozilom. Podjetje JP Komunala kot upravljalec in vzdrževalec pokopališče bo imelo s tem največ problemov. Zaradi (ne)kulture uporabnikov na žalost ne vidim nobene druge rešitve.

Za invalide je urejen prostor na parkirišču, ki je najbližje dovozni poti na samo pokopališče. Če se bi izkazalo, da je en prostor premalo, bomo uredili še enega. Pripomniti velja, da so parkirna mesta za invalide po zakonu rezervirana za osebe, ki imajo s strani ustreznih strokovnjakov priznan status invalida.

Projekt celostne ureditve pokopališča predvideva na mestu »stare mrliške vežice« popolnoma drugačno ureditev in tudi dovozna pot v sedanji obliki bo ukinjena. Po tem projektu bo dostop brez klancev bo možen z druge strani.

Če se ozremo po okolici vidimo, da je zaradi kulturno/zgodovinskih razlogov večina pokopališč na vzpetinah in obdana z obzidjem. Tudi na modernih pokopališčih ni predvideno, da bi se svojci do groba pripeljali z avtomobilom. V Sloveniji ne poznam nobenega primera, kjer bi bilo to omogočeno. Tudi Črnomelj ni, oziroma ne bi smel biti izjema.

Sprejem salonitne kritine na PCRO Vranoviči

Po neurju s točo smo na komunali organizirali brezplačen prevzem salonitne kritine. Za to smo dobili dovoljenje od Ministrstva za okolje in prostor in tudi na Cerod-u so bili uvedeni ustrezni postopki za deponiranje kritine, ki je prišla v razsutem stanju. Neposredno po neurju so nam šle vse inštitucije kot bi se reklo po domače »na roko«. Sedaj pa se vsi zopet dosledno držijo črke zakona.

Glede na pobude občanov je bilo z občino dogovorjeno, da se organizira še ena akcija zbiranja te vrste nevarnih odpadkov. Občina je zagotovila dodatna sredstva, mi pa moramo pridobiti dovoljenje MOP. Trenutno čakamo odgovor. V kolikor bo le-ta pozitiven bomo akcijo (v manjši meri) sprejemanja odpadkov, ki vsebujejo azbest ponovili. Vendar tudi v najboljšem primeru ne bomo več smeli sprejemati kritine v razsutem stanju, ampak zloženo na palete in ustrezno zaščitene s folijo. Točna navodila za pakiranje bomo posredovali.

Saniranje udarnih jam

V letošnjem letu smo delno spremenili način saniranja udarnih jam. Opustili smo saniranje s tako imenovanim hladnim asfaltom in se dogovorili s podizvajalcem za sanacijo s »pravim« asfaltom. Izkazalo se je, da je ta način veliko bolj tehnično in tudi finančno učinkovit. Edina slaba lastnost je ne moremo sanirati posameznih udarnih jam,

ampak večje število naenkrat ter da je potrebno usklajevanje s podizvajalcem. Naslednja akcija saniranja udarnih jam je planirana konec oktobra. Takrat bo sanirana tudi jama pri EKO otoku na ulici Pod gozdom.

Za informacijo – lani smo za saniranje udarnih jam porabili 12 ton hladnega asfalta, letos že 10 ton vročega asfalta in eno tono hladnega asfalta. Do konca leta planiramo porabiti še 20 ton vročega asfalta.

Črnomelj, *7. 9. 2018*

JP KOMUNALA ČRNOMELJ
Belokranjska cesta 24a
SI-8340 Črnomelj

JAVNO PODJETJE KOMUNALA ČRNOMELJ d.o.o. Belokranjska c. 24a 8340 ČRNOMELJ

PRIPRAVIL:
Samo Kavčič

DIREKTOR:
Samo Kavčič